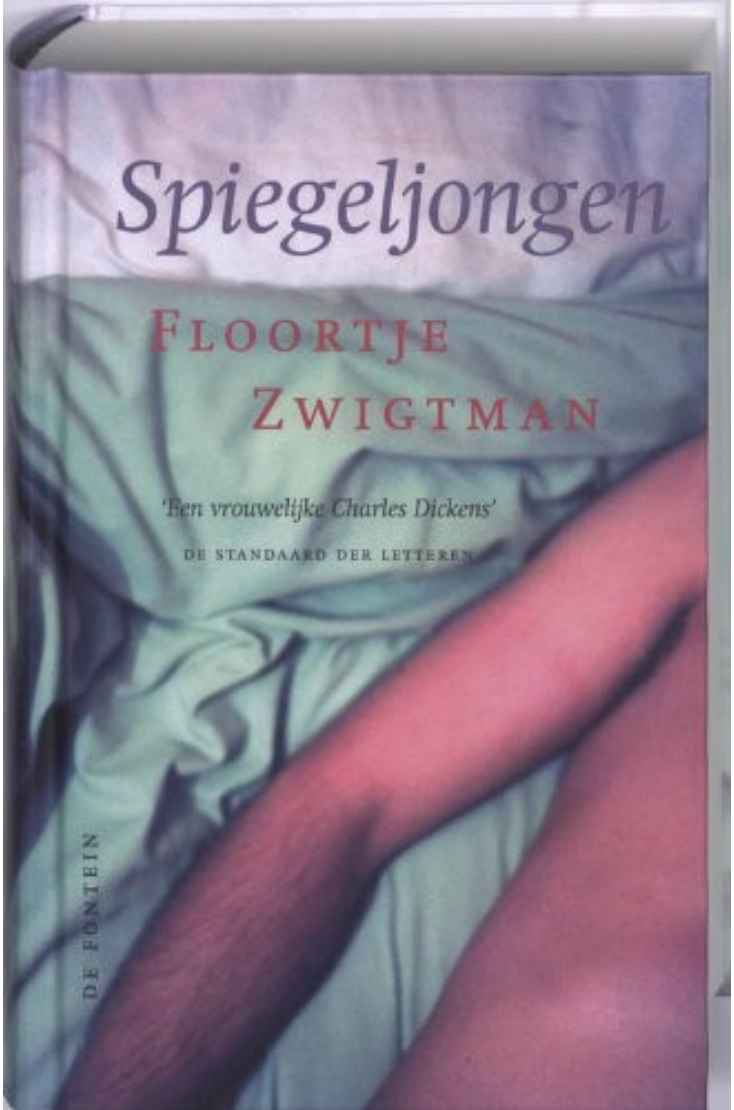
Spiegeljongen
Floortje Zwigtman
'Een vrouwelijke Charles Dickens'
DE STANDAARD DER LETTEREN
DE FONTEIN

Floortje Zwigtman

Spiegeljongen

De Fontein

Voor iedereen die van Adrian houdt.

www.defonteinkinderboeken.nl

© 2010 Floortje Zwigtman

Voor deze uitgave:

© 2010 Uitgeverij De Fontein, Baarn

Omslagontwerp: Brigitte Slangen

Omslagafbeelding: Sally Mundy / Trevillion Images

Grafische verzorging: V3Scrvices

Vertaling tekstfragmenten Nederlands-Frans: Arlette Ounanian

Vertaling tekstfragmenten Frans-Nederlands: Hester Albach

Vertaling tekstfragmenten Engels-Nederlands: Erica Weeda en Floortje Zwigtman

Spiegeljongen kwam tot stand met een werkbeurs van de Stichting Fonds voor de Letteren.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ISBN 978 90 261 2292 7

nur 285, 300

Gaze no more in the bitter glass.

W.B. Yeats

Trilogie Een groene bloem

Wat voorafging

Deel 1 Schijnbewegingen

Adrian Mayfield, zoon van een alcoholistische acteur-kroegbaas, werkt na het faillissement van zijn vaders café bij een kleermaker. Hij is ontevreden met zijn baan en zijn leven, al denkt hij over de reden van dat laatste liever niet na. 'Niet stilstaan, doorlopen!' is zijn motto. Als je stilstaat om na te denken, kunnen er de verschrikkelijkste dingen gebeuren.

Op een dag waggelt echter Augustus Trops, kunstenaar met een indrukwekkende lichaamsomvang, de winkel binnen. Vanaf die dag verandert Adrians leven. Hoewel hij niets van Trops' handtastelijkheden moet hebben, heeft hij na zijn ontslag geen andere keus dan onderdak bij hem te zoeken. Adrian poseert voor Trops en belandt tot zijn eigen verbazing al de eerste nacht in Trops' bed. Nu kan hij niet meer ontkennen waarvoor hij altijd is weggelopen: het feit dat hij van mannen houdt.

Trops stelt Adrian voor aan zijn vrienden, onder wie ook Oscar Wilde en zijn minnaar Bosie. Het buitenbeentje in dit bonte gezelschap is Vincent Farley, een verlegen schilder die zich zowel aangetrokken voelt tot het leven

van zijn vrienden als erdoor afgestoten wordt. Hij neemt Adrian aan als model en Adrian blijkt zich wonderwel thuis te voelen in Vincents atelier, waar hij ook Vincents nichtje, de eigenzinnige Imogen, ontmoet.

Wanneer rijk en beroemd Londen 's zomers echter verre oorden opzoekt, blijft Adrian zonder emplooi achter. Om niet te verhongeren, belt hij aan bij Little College Street 13, een mannenbordeel waarvan de prostituees er niet voor terugdeinzen hun klanten af te persen. Adrian wordt door hen gedwongen in te breken bij de Farleys. Adrians buit bestaat uit Vincents dagboek, dat hem troost biedt tijdens de lange, eenzame weken van de zomer.

Na de zomer blijkt Vincents houding ten opzichte van Adrian veranderd te zijn. Hij lijkt niets te moeten hebben van Adrians relaties met Trops en Bosie, die hem al na één nacht dumpt. Bovendien komt Adrian door de inbraak in de problemen. Palmtree, de sinistere huisknecht van de Farleys, lijkt te weten dat Adrian er iets mee te maken heeft. In dienst van Vincents broer Stuart en de markies van Queensberry, Bosies vader, probeert hij Adrian over te halen te getuigen tegen Oscar Wilde. Adrian weigert, maar vermoedt dat Palmtree het hier niet bij zal laten.

Hij vergeet het gevaar echter als Vincent tijdens een feest zijn liefde voor hem bekent. Adrians leven lijkt het sprookje te worden dat hij altijd heeft gewenst.

Deel 2 Tegenspel

Terwijl Vincent in Parijs zijn schilderijen exposeert, is Adrian in Londen in zijn eentje verliefd. Het lukt Adrian echter niet zijn verleden achter zich te laten: bij een inbraak is Vincents dagboek uit Adrians kamer gestolen en nu wordt hij door zijn vroegere 'vrienden' uit Little College Street

gechanteerd: als hij elke week een bepaald bedrag betaalt, krijgt hij een deel van het dagboek terug. Om aan hen te ontsnappen, huurt Adrian een kamer bij zijn jeugdvriend Gloria en zijn vrouw Kate.

Adrian merkt echter dat hij niet meer de jongen is die ooit Gloria's vriend was. Na een ruzie met Kate neemt Gloria Adrian mee op kroegentocht, waarbij ze Rita en Essie ontmoeten, twee hoertjes die een wrok koesteren tegen de jongens van Little College Street en bereid zijn hun namen door te geven aan de politie. Na een door absint veroorzaakte hallucinatie, waarbij Adrian zijn angst ontmoet in de vorm van een menshoge dinosaurus, weet hij dat de liefde tussen hem en Vincent niet zonder risico is.

Dat weerhoudt hem er niet van om zich als Vincent terugkeert uit Parijs met passie in hun relatie te storten. De mannenliefde blijkt voor Vincent echter niet zo vanzelfsprekend te zijn als voor Adrian. Hij lijkt terug te schrikken voor het seksuele aspect van hun relatie en als Adrian, na de uitbundige première van Oscar Wildes toneelstuk The Importance of Being Earnest, sodomie met hem bedrijft, is dat voor Vincent reden om Adrian voorlopig uit zijn huis te verbannen.

Op voorspraak van Trops en Robbie, een van Wildes vrienden, neemt hij hem weer terug, maar ondertussen verzamelen zich donkere wolken aan de horizon. Detectives in dienst van de markies van Queensberry weten met hulp van Rita en Essie de jongens van Little College Street op te pakken. Ook Adrian wordt door hen opgespoord, maar door toedoen van Stuart Farley, die zijn broer buiten het schandaal wil houden, wordt hij weer vrijgelaten. De markies weet Oscar Wilde zover te krijgen dat hij hem voor het gerecht daagt, met als doel om Wilde te ontmaskeren als homoseksueel. Adrian woont het proces bij als leerling-journalist en is getuige van de desastreuze afloop.

Geschrokken van het schandaal, besluit Vincent de raad van zijn broer op te volgen: hij laat zich behandelen door ene dokter Birch die hem van

zijn 'onnatuurlijke neigingen' moet genezen. Vincent dwingt Adrian zich ook te laten behandelen, met weinig effect: hij blijft hopeloos verliefd.

Net als hun relatie weer beter lijkt te worden, nemen de Little College Street-jongens wraak: ze bezorgen Vincents dagboek bij hem en vertellen hem in een brief dat zijn geliefde een voormalig prostitué is. De rechtlijnige Vincent kan hier niet mee leven en zet Adrian zonder pardon op straat. Met zijn vader zoekt Adrian onderdak bij het Leger des Heils, zinnend op wraak.

Ripper

Some say ya troubled boy
Just because you like to destroy
All the things that bring the idiots joy
Well,
What's wrong with a little destruction?

Franz Ferdinand - The Tallen

I

De geur van onderrokken — Luitenant Nell — De vuile was — Een gezonde fietstocht — Vincents afspraakje — Tortelduifjes

'Zijde.'

De stof van de onderrok gleed tussen mijn vingers door, koel en glad als de huid van een zeemeermin. Het lamplicht gaf de zijde een zachte glans. De warmte in de kleine kamer maakte een vrouwelijke geur los: geparfumeerde zeep en een vaag, zurig lichaamsluchtje. Ik tilde voorzichtig de stroken van geplooid taf op en zag een dunne rand straatvuil aan de zoom.

'Geen klasse, stoephoer,' mompelde ik zacht, zodat het niet gehoord zou worden. 'Wel mooie knoopjes,' liet ik er hardop op volgen en ik maakte het bovenste los: een rozetje van roze zijde.

'Ho!' Een rode vrouwenhand tikte me op mijn vingers. 'Voorzichtig daarmee.'

Ik keek betrapt op, recht in het gezicht van luitenant Nell, een heilsoldate die volgens mij onderrokken van kamelenhaar droeg.

'Ik bén voorzichtig.' Ik legde de onderrok terug in de mand waarin hij was binnengebracht.

'Daar is een hoge prijs voor betaald,' zei luitenant Nell hoofdschuddend, 'in geld en zonde. En dat voor een floddertje dat je niet eens warm houdt in de winter. Wij proberen onze meisjes iets degelijkers te verkopen. Maar goed, ik vrees dat we er wel een koopster voor zullen vinden.'

Sinds pa en ik er door Gloria uitgeschopt waren, bracht ik vreugde in de wereld door in de winkel van het Heilsleger te werken. Tenminste, dat was pa's kijk op de zaak.

'Dat zijn niet de ogen van iemand die Gered is,' had luitenant Nell al op mijn eerste werkdag opgemerkt. Ik moest haar gelijk geven. Zelden zou een Leger des Heils-vrijwilliger met zulke onchristelijke gedachten kleding hebben gesorteerd.

Tussen de onderrokken, afgedragen schortjurken, vergeelde korsetten en gestopte kousen dacht ik aan Vincent. Ik zag hem voor de rechtbank, in tranen aan de voeten van zijn broer Stuart of op de boot naar een ver land waar niemand zijn besmeurde naam kende. Ik stelde me hem zelfs

voor in de gevangenis. Maar de gedachte aan wraak was allang niet meer zo bevredigend als hij de eerste dagen was geweest.

Want hoe moest ik me wreken?

Hoe kon ik hem evenveel pijn doen als hij mij had gedaan?

Vincent had me alles afgenomen door één simpel 'Verdwijn. Verdwijn uit mijn huis.' Ik had niet eens een huis om hem uit weg te sturen.

Mijn enige wapen was het feit dat hij ooit van me gehouden had.

Ik hield een lange onderbroek tegen het licht om te kijken of er slijtplekken in zaten.

De vuile was niet buiten hangen, dat was het devies van nette heren als Vincent. Daar zou ik gebruik van moeten maken, net als Bob, die zulke mannen dubbel liet betalen: voor zijn lichaam en voor zijn stilzwijgen. Maar in de muffe, naar kamfer stinkende winkel viel het niet mee om een plan te bedenken.

'Kan ik de middag vrij krijgen?' vroeg ik aan luitenant Nell.

'Vrij? We gaan vanmiddag de luiermanden inpakken voor de behoeftige moeders uit de buurt.'

Ik keek haar smekend aan.

'... Maar misschien is dat vrouwenwerk. Waarvoor wil je vrij hebben?'

'Ik wil mijn moeder bezoeken,' loog ik.

Luitenant Nell besloot me op mijn woord te geloven. God zij geprezen voor heilsoldates met vertrouwen in de mensheid!

Ik pakte mijn jas en rende naar buiten, even gretig als ik vroeger aan Victor Procopius' Herenmodepaleis ontsnapte. Net als in die tijd zocht ik in mijn zakken naar een sigaret, maar ik had hem nog niet opgestoken toen ik bedacht dat ik eigenlijk iets anders wilde: de wind in mijn haren, dat was lang geleden. Op de fiets zou ik vast beter kunnen nadenken.

De fiets die Vincent me voor kerst had gegeven, was op het achterplaatsje van The King's Arms blijven staan. Ik haalde hem er stiekem weg, omdat ik geen zin had Gloria tegen het lijf te lopen. Uit de keuken klonken de stemmen van Flo en Mickey, die ruzieden over wiens beurt het was de asemmer aan de weg te zetten. Het dagelijks leven in The King's Arms ging ook zonder Adrian Mayfield door. Ik haalde mijn schouders op om aan mezelf te bewijzen dat het me niks schelen kon.

De wind blies me geen nieuwe ideeën in mijn hoofd. Staand op de trappers stampte ik Commercial Street op en neer, maar het hielp niet. Mijn hoofd bleef leeg.

Er zat niets anders op. Ik had een paardenmiddel nodig.

Ik moest Vincent zien.

Achter een plataan schuin tegenover zijn huis wachtte ik tot Vincent naar buiten kwam. Ik had hier vaker gestaan, in angstige afwachting, hopend op een teken: hij is thuis, hij verbergt zich niet voor me, hij houdt van me. Vandaag had ik me er verstopt om hem te bespioneren. Ik zou hem volgen, schaduwen, en zijn zwakke plek ontdekken. En als ik die gevonden had, zou ik weten hoe ik wraak moest nemen.

Vincent liet me niet lang wachten. Om klokslag halfdrie kwam hij naar buiten om een van die fietstochten te gaan maken die volgens dokter Birch zo heilzaam waren voor lichaam en geest.

Ik was niet voorbereid op de schok hem terug te zien: Vincent, met al die dingen die ik zo goed van hem kende en waarvan ik ooit gehouden had. Die verlegen, bijna schuwe blik van hem die iedereen deed denken dat hij zachtaardig

was, de licht onhandige manier waarop hij zijn been over zijn fietszadel zwaaide, de lange krullen - hij had ze nog niet afgeknipt - die onder zijn hoed vandaan piepten, de kniebroek van tweed die hij altijd op zijn fietstochtjes droeg. Het was vreemd om dat alles met andere ogen te zien. Jaloerse ogen.

Ik was alles kwijt, maar hij had niets verloren wat onvervangbaar was. Zijn kleine, comfortabele leventje was hetzelfde gebleven.

Vincent reed langs me heen zonder me te zien. Ik wachtte tot hij om de hoek verdwenen was en rende toen naar mijn fiets. Ik volgde hem op veilige afstand. De drukke straten van Chelsea en Paddington maakten het me gemakkelijk. Ik kon me verstoppen achter rijtuigen, omnibussen of ezelwagentjes, hoog opgeladen met sinaasappels of bloemkolen. Pas toen we in de rustiger buitenwijken kwamen, werd het lastiger.

Ik moest haastig een zijweg inslaan toen Vincent in Hampstead plotseling voor een hotel stopte en de naar buiten gekomen ober om een glas bronwater vroeg. Ik wachtte ongeduldig terwijl hij het leegdronk en las ondertussen de naam op de hotelgevel: THE VALE OF HEALTH.

Typisch! Dokter Birch had hem waarschijnlijk wijsgemaakt dat bronwater zijn zondige bloed kon zuiveren. Van mij

mocht hij erin stikken.

Daarna ging het weer verder, Gods vrije natuur in. Als Vincent en ik nog samen waren geweest, had ik ervan kunnen genieten. De heide rond Hampstead was zo romantisch als een schilderij. Je verwachtte er herderinnetjes bij de bosvennen en struikrovers die boven op de heuvels op de uitkijk stonden. Vincent stopte een paar keer om een vlugge tekening te maken in het schetsboekje dat hij altijd bij zich droeg, maar daarna reed hij weer door. Anders dan de dagjesmensen, de kinderen op de ezeltjes en de clubjes lawaaierige fietsers op de heide, leek hij een doel te hebben.

Hij sloeg een laan met hoge beuken in en stapte daar af om zijn haar te fatsoeneren en zijn gezicht te betten met wat eau de cologne.

Hij heeft met iemand afgesproken! dacht ik verbaasd.

Ik zag hem een spat modder van zijn schoenen vegen en wist: het is een vrouw.

Op de laatste avond dat we samen waren geweest, had Vincent me verteld over de dochter van kennissen die een landhuis op de heide hadden. 'Een echte jongedame, die Frans sprak of het haar moedertaal was.'

Zou hij me daarvoor ingeruild hebben — 20 snel al? — voor een 'echte jongedame'?

Tussen de bladeren boven mijn hoofd begon een paartje tortelduiven te koeren.

'Snavel houden!' siste ik omhoog. 'Het is niet waar. Hij wil geen vrouw, hij wil mij!'

En jij wilt hem, fluisterde een klein stemmetje in mijn hoofd. Ik luisterde er niet naar en stapte weer op mijn fiets.

II

De slang in het paradijs — De taal van bloemen — Juffrouw Octavia — 'Ma paquerette' — De rozentuin — De kus

De tuin lag als een kleine hof van Eden tussen de bomen. Ik lag als een slang op een dikke boomtak en wachtte af. De eik die ik uitgekozen had, gaf me een uitstekend uitzicht op het terras, waar nu door twee huisknechten de room, suiker, cakes en koekjes voor de thee werden klaargezet. Een dienstmeisje kwam naar buiten met een vaas vol witte en rode rozen.

'Juffrouw Octavia heeft ze zélf geschikt,' zei ze met een veelbetekenend knikje naar een van de huisknechten. 'Wat moeten we daarvan denken, Henry?'

'Bloemen spreken de taal van het hart,' antwoordde hij grinnikend.

Het dienstmeisje zette het boeket op tafel en verdween weer in het huis.

Ik sloeg naar een vlieg die irritant om mijn hoofd zoemde, maar hield me daarna stil, want Vincent was het terras op gekomen.

Hij was in het gezelschap van een echtpaar van middelbare leeftijd, van wie de man het voorname, breedgeschouderde pak van een succesvol zakenman droeg en de vrouw de bijpassende diamanten. Maar zij interesseerden me niet. Naast de dame met de diamanten stond een jonge vrouw die, dat kon niet anders, juffrouw Octavia moest zijn.

Ik nam haar aandachtig in me op. Ze was lang voor een vrouw, maar fijn gebouwd en had de tere, blanke huid van een Engelse roos. Haar dikke, kastanjebruine haar was opgestoken in een wrong. Ze was een schoonheid, mijn rivale, maar geen volmaakte schoonheid. Tot mijn voldoening kon ik vaststellen dat haar kin net iets te klein was en dat ze, zoals alle lange meisjes, de neiging had om haar schouders te laten hangen. Bovendien was ze nerveus. Ik merkte het aan de manier waarop ze aarzelde over haar plaats: tussen vader en moeder in of toch naast haar mannelijke bezoeker? Dat ze smoorverliefd op hem was, was zelfs vanaf hier te zien.

Arm schaap, dacht ik, je moest eens weten. Afgelopen Valentijn heeft jouw droomprins nog een jongen geneukt.

Vincent, dat moet gezegd, deed zijn best om haar niet nóg nerveuzer te maken, hoewel hij zelf ook gespannen was. Hij

nam het theekopje dat hem door Octavia's moeder werd aangereikt, met lichte buiging in ontvangst, alsof er geen groter eer bestond dan thee ingeschonken te worden door de vrouw des huizes.

'Uw tuin staat er weer schitterend bij, mevrouw Louisa,' hoorde ik hem zeggen.

'O, maar dat is het werk van onze Octavia.' Mevrouw Louisa lachte vertederd naar haar dochter. 'Ik zeg wel eens tegen mijn man: "We hadden haar Flora moeten noemen." Alles wat onze kleine meid aanraakt, groeit en gedijt.'

Octavia boog zich met een vurige blos over haar theekopje.

'Ik wist niet dat u ook al een tuinierster was, juffrouw Webb,' zei Vincent.

'O ja.' Haar stem was zacht, melodieus en hees. 'Ik ben dol op bloemen.'

'Weet je wat,' stelde haar vader voor, 'geef Vincent straks maar eens een rondleiding door onze tuin.'

Hier werd gekoppeld dat het niet mooi meer was!

Octavia kleurde purper.

Als... als meneer Vincent dat interessant vindt...'

Vincent verzekerde haar dat hij het buitengewoon interessant zou vinden.

Hij was beleefd, vriendelijk en charmant, de ideale schoonzoon. Hij had zichzelf wijsgemaakt dat hij dit wilde. Nu moest hij ermee doorgaan. Verloving, huwelijksnacht en huwelijksleven.

Octavia slikte, zo haastig als maar mogelijk was voor een elegante jongedame, de laatste happen van haar amandelmakroon door.

Daarna wachtte ze vol ongeduld tot Vincent zijn bordje met koek-kruimels op tafel zette. Nagekeken door haar ouders leidde ze hem over een wit grindpaadje haar tuin in.

Ik wachtte tot de Webbs zich discreet terugtrokken in huis en klom toen uit de eikenboom om hen te volgen.

'Anemoontjes, volop in bloei.' Octavia hield stil bij een perkje lente-bloemen die hun bloemblaadjes lieten meedeinen op de wind. 'Anemonen zijn mijn lievelingsbloemen... op rozen na dan. Ze zijn zo klein en dapper, weet u. De bloembolletjes zijn nietig. Je kunt haast niet geloven dat er zo veel leven in zit. Ze groeien bijna vanzelf uit tot prachtige planten. Alles wat ze vragen, is wat water en een handvol zand door de potgrond. Zo bescheiden!'

Het spreken ging Octavia gemakkelijker af nu ze omringd

was door haar geliefde bloemen. Ze leek te schrikken van haar durf. 'Vindt u het vreemd dat ik zo over bloemen praat, alsof het mensen zijn?'

'Absoluut niet!' stelde Vincent haar gerust. 'Elke bloem heeft zijn eigen karakter. Daarom gebruikt men ze zo vaak als boodschappers van wat niet met woorden gezegd kan worden.' Hij stortte zich op een van zijn wetenschappelijke verhandelingen, de Vincentiaanse versie van een versierpraatje. 'Zo staat het madeliefje voor onschuld, de azalea voor matigheid, de roos voor liefde en de anjer voor...' Vincent maakte zijn zin niet af. Hij moest zich de groene anjers herinnerd hebben die Trops en ik in navolging van Oscar Wilde hadden gedragen als symbool voor ons geheime leven.

'De anjer staat voor trots en schoonheid, nietwaar?' vroeg Octavia in haar onwetendheid.

'Ja.' Vincent glimlachte dankbaar. 'Ja, ma paquerette, dat is zo.'

Het koosnaampje deed Octavia haar ogen neerslaan. Waarschijnlijk was het haar eerste. Ze was inderdaad zo onschuldig als een madeliefje. En het was die onschuld die Vincent aantrok. In zijn tederste momenten had hij mij mijn Franse koosnaam gegeven: mon ange, mijn engel. Nu gaf hij Octavia de hare, zonder ooit door haar lippen gekust of door

haar handen gestreeld te zijn.

Vincent en Octavia wandelden verder naar de rozentuin. Het smalle grindpad dwong hen dicht naast elkaar te lopen. Octavia's hand raakte die van Vincent, maar ze durfde hem niet vast te houden. Ik sloeg hen gade vanachter de haag die dit deel van de tuin omzoomde, nog dichter bij hen dan daarnet tijdens de thee, in de eikenboom.

Octavia wees naar de rozen die nog in de knop stonden of pas waren geplant, en noemde met haar zachte, hese stem hun verleidelijke namen: 'Gloire de Dijon — die zal in de zomer gaan bloeien, schitterende diepgouden bloemen... Maiden's Blush — zo'n schattige, ouderwetse roos... Madame Bravy — ruikt zó verrukkelijk... Perle d'Or — ze hebben wat van de bladluis te lijden gehad, maar ik heb ontdekt dat een sterk infuus van vlugzout een goede remedie is... voor de bloeitijd zullen ze wel weer hersteld zijn.'

'Ah,' zei Vincent, die bij een perk met witte en purperrode rozen was blijven staan, 'maar deze bloeien al wel.'

'O, maar dat zijn ook mijn lievelingen.' Octavia streelde de bloemblaadjes als om de rozen een complimentje te geven. 'Ze verrassen me soms eind april al met bloemen: Blanchefleur en Prince Camille de Rohan. Ik heb ze geplukt voor het boeket op de theetafel. Misschien hebt u ze gezien?'

Haar hoopvolle gezicht verraadde de wens dat Vincent

meer gezien had dan de bloemen alleen.

'Ik zet ze altijd samen in een vaas. Ze horen samen te zijn, Blanchefleur en Prince Camille, als... wel, ik zie hen als een middeleeuws liefdespaar, een prins en een jonkvrouw die ooit door een boze fee in rozenstruiken zijn veranderd...'

Octavia lachte om haar romantische verzinsels.

Vincent glimlachte terug. 'U zou een dichteres kunnen zijn, juffrouw Octavia.'

Hij voelde blijkbaar de behoefte om iets aardigs te zeggen. Dat kende ik van hem. Zijn vriendelijkheid en aandacht, zelfs voor een jongen van de straat die voor hem poseerde, waren de eerste dingen geweest die me aan hem opgevallen waren. Nu wist ik dat die aandacht niets voorstelde. Vincent schonk hem aan iedereen, en niemand in het bijzonder.

Octavia kon dat natuurlijk niet weten. Vincents woorden maakten dat ze zich speciaal voelde, een dichteres.

'Ik ken een gedicht over deze rozen. Red and white roses, heet het. Ik heb het in een boek over bloemen gevonden.' Ze raapte al haar moed bij elkaar. 'Wilt u het horen?'

'Dat wil ik graag,' zei Vincent. Hij was dichter bij haar gaan staan en hield zijn blik op haar gevestigd, alsof ze een schilderij was waarin hij zich wilde verdiepen.

'Het gaat zo.' Octavia's stem trilde lichtjes.

'Lees hierin de droeve historie
van mijn harde lot en jouw glorie.
Het wit vertelt je hoe ik verlang,
het rood is een uiting van mijn angst.
Het wit toont mijn onschuldig hart,
het rood verraadt mijn grote smart.
Of Dat jouw glimlach de lucht mag schonen,
dan kunnen beide tot wasdom komen.

Als ik niet op mijn tong gebeten had, had ik gelachen. Wat gebruikte ze grote woorden, dat meisje, voor een kalverliefde van amper een week! Mijn harde lot, mijn grote smart. Ze wist niet wat die woorden betekenden! Ze kende ze alleen van papier. En, o zeker, daar leken ze mooi.

Vincent fronste, zoals hij altijd deed in ongemakkelijke situaties. 'Dat... hebt u prachtig voorgedragen, juffrouw Octavia.' Hij nam de hand van het meisje in de zijne. Even leek hij te aarzelen, maar toen bracht hij haar hand naar zijn lippen en drukte er een kus op.

Octavia snakte naar adem. Kuis en eerbiedig als de kus

geweest was, het was wel een echte kus. Ook ik, de jongen die door Vincent op elk plekje van zijn lichaam was gekust, wist dat.

Er kwam een ziekmakende jaloezie in me op. Hoe durfde hij alles wat er tussen ons geweest was, ongedaan te maken met zo'n huichelachtige verraderskus?

Ik duwde mijn vuist tegen mijn mond. De zure smaak van braaksel lag op mijn tong, hoewel ik vanmorgen nauwelijks iets gegeten had.

Hufter, jij hufter...

Vincent liet de hand van de overrompelde Octavia los en deed een stap achteruit.

'Het spijt me als ik u aan het schrikken heb gemaakt, juffrouw.' Maar het klonk niet spijtig en hij bestudeerde haar nog aandachtiger dan voorheen.

Ze had niet bewogen. Hij had haar gekust en zij was doodstil blijven staan en had enkel een zucht geslaakt. Zo onschuldig... Zo anders dan Adrian.

'Ik... ik denk dat we terug moeten gaan... mijn ouders...' hakkelde Octavia. 'Maar u moet snel weer eens langskomen... Over een week zullen de seringen in bloei staan.'

'Dan zult u mij volgende week weer zien,' beloofde Vincent.

Octavia lachte overgelukkig.

'Ma pâquerette prevelde ze. Ze wilde het haar bewonderaar nog één keer horen zeggen.

'Ja, ma pâquerette... Ma pâquerette..'. herhaalde Vincent.

III

Struikrover zonder paard (ofpistolen) – Een rot smak – Vuisten – De straatvechter en de heer – 'Ik zal van haar houden' – Nog meer pijn

Ik had geen plan. In de afgelopen uren had ik meer ontdekt dan ik had gehoopt, maar ook meer dan me lief was. Na wat ik had gezien en gehoord, was ik te woedend om nog na te kunnen denken over een meesterplan. Ik wilde wraak, hier, nu en op spectaculaire wijze. Als ik een struikrover geweest was, op een briesend zwart paard, met twee geladen pistolen aan mijn riem, had ik ze allebei afgevuurd. Maar helaas was mijn rijdier een fiets en waren mijn enige wapens mijn blote handen.

Met die blote handen op het stuur stond ik boven op een

heuvel, half verborgen tussen de afbladderende stammen van een berkenbosje. Beneden lag de weg. Ik zou hem zien aankomen.

Daar! Daar had je hem! Vincent kwam op zijn gemak aangefietst. Hij zag er weerzinwekkend tevreden uit.

Hij had een vrouw gekust. Dokter Birch zou trots op hem kunnen zijn.

Alles in me wat hem vroeger had willen kussen en koesteren, wilde hem nu pijn doen.

Zonder na te denken slingerde ik mijn been over het zadel, ging op de trappers staan en raasde met een rotvaart de heuvel af. Vincent maakte geen kans. Er was geen tijd om me te ontwijken. Ik hoorde de remmen van zijn fiets piepen voor ik tegen zijn voorwiel knalde. Vincent werd met fiets en al tegen de grond gesmeten. Ik smakte met mijn kin op een steen en proefde bloed. Happend naar adem alsof iemand me in mijn buik had gestompt, hees ik mezelf overeind. De klap was net zo hard geweest als ik had gehoopt. Vincent lag onder het frame van zijn fiets. Zijn hoed was van zijn hoofd gevallen en even dacht ik dat hij dood was, zo star en starend stonden zijn ogen.

Ik spuugde een bloederige klodder speeksel op de grond voor hem.

Zijn oogleden knipperden. 'Lieve god... jij... jij!' bracht hij hijgend uit, alsof ik de duivel in eigen persoon was. Ik herkende in zijn ademhaling de angst en afkeer uit de slaapkamer, die keren dat ik iets wilde wat hij zichzelf verboden had. Zonder te aarzelen haalde ik uit.

Mijn vuist trof zijn kaak. Voor hij zich vanonder de fiets had kunnen bevrijden, zat ik boven op hem en stompte hem in zijn gezicht, zijn maag, zijn borst...

'Teringlijer! Ik haat je! Ik haat je, verdomme!'

Vincent probeerde mijn slagen af te weren, maar hij was nooit een straatvechter geweest. Toen hij mijn rechtervuist wist vast te grijpen, raakte ik hem dubbel zo hard met de linker. Net als ik had hij nu ook een bloedende lip.

'Denk je dat ze zó nog een kus van je wil?' schreeuwde ik. 'Juffrouw Octavia?'

'Wat? Wat?' Vincents hand kneep mijn pols bijna fijn. De naam had een onvermoede strijdlust in hem wakker geroepen. 'Je blijft bij haar vandaan, hoor je me? Je blijft... bij haar... vandaan!' Hij rammelde me door elkaar en ik herinnerde me nog iets uit de nachten dat ik bij hem geslapen had: dat we allebei ongeveer even sterk waren.

'Ik zal niet toestaan dat je bij haar in de buurt komt. Jij... jij...' Hij stikte in het woord.

'Zeg het!' daagde ik hem uit. 'Kom op, zeg het!'

Vincent schudde wild zijn hoofd. Hij balde zijn vuist en kneusde met een ongeoefende, maar harde stomp mijn adamsappel.

Ik greep naar mijn keel. 'Hoer!' wilde ik schreeuwen. 'Hoer, dat is het woord, lafbek!' Maar er kwam alleen een onverstaanbaar gekras uit mijn keel. Hij had me het zwijgen opgelegd.

Vincent wist zich onder me vandaan te wurmen. Zijn jasje en kniebroek zaten onder de modder en er liep een dun straaltje bloed over zijn kin. Hij had er nog nooit zo verwilderd uitgezien.

'Ik had moeten weten wat je was,' fluisterde hij schor. 'De dingen die je met me deed... Alleen... alleen iemand als jij kan daarvan weten.'

Ik wilde hem toebijten dat iedereen dat leren kon, ook juffrouw Octavia, als ze eenmaal de smaak van zijn pik te pakken had, maar de woorden bleven in mijn gekneusde keel steken. Ik zou alles wat Vincent me nog te zeggen had zonder weerwoord moeten aanhoren.

'Blijf! Blijf daar!' beval hij me toen ik overeind probeerde te krabbelen. Schichtig, alsof ik een hond was die de banden kapot kon bijten, trok hij zijn fiets bij me vandaan. Er zat een slag in het wiel, maar dat leek niet zijn eerste zorg te zijn. Aan

het stuur was een boeketje anemoontjes gebonden. Hij boog zich bezorgd over de slappe steekjes en hangende bloemknopjes. Het zag er niet naar uit dat ze de botsing overleefd hadden.

Ik wist een minachtend geluid uit mijn keel te wringen.

Bloemen! Het enige wat voor hem telde, waren haar ellendige bloemen!

Mijn 'Pah!' deed Vincent met een ruk zijn hoofd opheffen. 'Waag het niet! Waag het niet om te zeggen dat ik niet van haar hou! Je begrijpt het niet. Jij zult nooit kunnen houden van iemand die zo zachtaardig, zo eenvoudig en zo zuiver is. Ik verbied je in haar buurt te komen. Je zult haar niet besmeuren met je...' Hij kon geen woorden vinden voor iets wat zo smerig was als ik. 'Ik zal haar beschermen,' zei hij. 'Ik zal haar echtgenoot zijn en ik zal van haar houden.'

Ik liet me terug op de grond zakken. Pijn die ik eerder niet gevoeld had, schrijnde in mijn borst, mijn benen en mijn buik.

Hij zou van haar houden. Hij had zich voorgenomen van haar te houden. Hij zou zijn best doen. O, Vince...

'Neeeee... neeeee,' jankte een stem die niet uit mijn mond leek te komen.

Ik wilde dit niet. Hij wilde dit niet. Hoe hadden de dingen

toch zo fout kunnen gaan?

'Neeeee... Vince...'

Vincent liep met zijn fiets aan de hand met een grote boog om me heen. Hij keek op me neer met een vreemde mengeling van afschuw en medelijden.

'Probeer me niet te volgen,' zei hij. 'Er is politie te paard hier op de heide. Ik zal ze roepen als je dat probeert.'

Ik snikte. Ik had niet eens de kracht om op te staan. Wat was het stom van me geweest dit te proberen. In plaats van hém pijn te doen, had ik hem de gelegenheid gegeven mij nog meer pijn te doen.

Vincent verdween met zijn rammelende fiets tussen de bomen. Ik keek hem na en veegde mijn neus af aan mijn mouw.

De volgende keer moest ik het slimmer aanpakken.

IV

Maalstroom – De huwelijksnacht – Vincents reddende engel – Luiers en navelbandjes – Ik ontsnap aan een heilsoldate – Gussies afscheidsbrief

Ik had een kapotte fiets, een dikke lip en een gescheurde broek aan pa uit te leggen, maar kwam daar onderuit omdat ik nog steeds mijn stem niet terug had. GEVALLEN MET DE FIETS, MAAK JE NIET DRUK, schreef ik met een krijtje, dat ik van een van de straatartiesten uit de nachtopvang had geleend, op het hoofdeinde van mijn bed. Daarmee leek pa tevreden te zijn. Onder het uittrekken van zijn schoenen babbelde hij opgeruimd over de grote samenkomst die er binnenkort in de Leger des Heils-zaal zou zijn en waarvoor hij gevraagd was op te treden als... God mocht weten wat. Lazarus?

Ik luisterde niet. In mijn dunne deken gerold dacht ik aan Vincent, aan de afgelopen middag en aan de dag die eens zou komen, de dag dat hij zou trouwen met Octavia Webb. De

stroom gedachten was net zo moeilijk te stoppen als een fiets die een heuvel af denderde.

Ik zag het allemaal voor me.

Octavia, die door haar vader naar het altaar werd gebracht, een jong, teer bruidje in wit tule en chiffon. Vincent, die haar daar opwachtte in het gezelschap van zijn getuige — wedden dat het Stuart zou zijn? Het huwelijksbanket waar rond de geglazuurde bruidstaart geklonken werd op 'het geluk en de gezondheid' van het bruidspaar. De koets die hen naar het station zou brengen voor hun huwelijksreis, vertrekkend in een regen van rijstkorrels. De rode wangen van Octavia, die dacht dat dit huwelijk haar alles zou brengen wat haar hartje begeerde: liefde, een eigen leven, een huis om in te richtten en een tuin om vol te planten. De huwelijksnacht, waarvoor ze braaf de lingerie uit haar trousseau had aangetrokken die haar moeder haar had aangeraden: 'De nachtjapon van dun batist en de directoire met de roze strikjes, kindje. Nee, je hoeft je niet voor hem te schamen. Hij is dan immers je echtgenoot.'

Ik zag Vincent, die met onhandige vingers de linten van haar nachtjapon losmaakte, zo ernstig en eerbiedig als een misdienaar. Vincent, die voorzichtig en zonder passie met haar vrijde, zodat hij haar niet bang zou maken, geen pijn zou doen. Maar ik zag ook de Vincent die wee van geluk en

opluchting tussen haar benen lag, omdat het hem gelukt was klaar te komen. Hij was gezond, genezen, een echte man en voortaan zou hij nooit meer denken aan die jongen met wie hij het eerst gevreeën had, zelfs niet om een erectie te krijgen.

De dankbare kus die hij in mijn verbeelding op haar lippen drukte, bleef me de hele nacht bij.

Ik was zijn engel niet meer, dat zou Octavia voortaan zijn. Zijn reddende engel.

De luiermanden die we de volgende dag in de Leger des Heils-winkel uitdeelden, hielpen niet om de maalstroom van gedachten tot stilstand te brengen. De hemdjes, jakjes, katoenen luiers, monddoekjes en navelbandjes riepen beelden op van nog meer echtelijk geluk.

In mijn hoofd zag ik de vroedvrouw Vincent het draagkussen voorhouden waarop de zoon lag die hij zich had gewenst, een kindje met de ogen van zijn moeder en de frons van zijn vader. Hij zou van zijn zoontje houden, vanaf het moment dat het zijn minuscule vingertjes om zijn wijsvinger sloot, en zou een lieve, geduldige vader zijn die zijn zoontje leerde vliegeren en hem meenam naar de bootjesvijver in het park.

Hij had zo veel liefde te geven, Vincent, alleen niet aan mij.

Met elke stap op de gebaande weg van huwelijk en vaderschap zou hij verder van me af komen te staan.

Als ik me wilde wreken, zou ik dat snel moeten doen, nu ik hem nog bereiken kon.

'Een penny voor je gedachten.' Luitenant Nell stond voor me met een mand vol sokken die uitgezocht moesten worden.

'Ik denk nergens aan,' kraste ik. Ik had mijn stem nog steeds niet volledig terug.

'Nergens, je grootmoeder!' Luitenant Nell ging op de mand met sokken zitten en nam mijn handen moederlijk in de hare. 'Adrian May field, je loopt al dagen rond met een gezicht waar de melk zuur van zou worden en ik wil weten wat er scheelt.'

'Dat kan ik je niet vertellen,' zei ik en dat was waar. Oost-Londen-se heilsoldates waren heel wat gewend, maar mijn zonden waren een klasse apart. Ze verdienden oudtestamentische vlammen en zwavel.

'Hm, misschien kun je het niet aan mij vertellen, maar wel aan God?' Luitenant Nell vouwde mijn handen samen. 'Zullen we bidden?'

'Nee, dank je, Nell. Liever niet.'

De hulp die ze aanbood, kwam uit een goed hart. Ik wilde

hem niet al te bot weigeren.

'Probeer het tóch,' drong Nell aan. 'Zingen we niet What a friend we have in Jesus? Is Hij niet bereid al ons verdriet te delen? De Heer kent onze zorgen en zwakheden. Waarom zouden we Zijn troost en vrede aan ons voorbij laten gaan, omdat we te trots zijn om alles in het gebed aan Hem voor te leggen?'

Je moest wel een boeienkoning zijn om te kunnen ontsnappen aan een heilsoldate die een zondaar had ontdekt. Ik bad tot mijn eigen god die in Piccadilly op een voetstuk zijn liefdespijlen afschoot: 'Alsjeblieft, lieve Eros, laat er nu een klant binnenkomen die ze moet gaan helpen.'

De winkelbel rinkelde. Nog nooit had Eros mijn gebed zo snel verhoord.

Een klein vrouwtje met een buik zo zwanger dat hij zowat op knappen stond, waggelde de winkel binnen.

Ik sprong overeind. 'Kate!' Ik was gered.

Adie, Chrusher vertelde me dat je tegenwoordig hier werkt.'

Ze hobbelde tussen de manden met kleren en kisten vol afgedankte schoenen door. Ik bracht haar een stoel.

'Wat is er met je gezicht gebeurd?' vroeg ze, terwijl ze zich voorzichtig op de zitting liet zakken.

'Ongelukje met de fiets,' loog ik.

Kates gezicht kreeg die medelijdende uitdrukking waar ik zo slecht tegen kon.

'Je had je fiets niet stiekem hoeven weghalen. Laat je niet afschrikken door Peter. Als zijn hoofd weer een beetje afgekoeld is, draag hij jou en je pa op z'n eigen schouders terug naar The King's Arms.'

Het leek me sterk, maar om Kate een plezier te doen, deed ik alsof ik lachte. Het klonk afschuwelijk, als een hyenalach.

'Er is een brief voor je gekomen,' zei Kate. Ze viste hem uit haar schortzak. 'Van ene Augustus Trops. Kan dat kloppen?'

Ik pakte de brief aan en zag mijn naam in grote, dansende letters op de envelop staan. De tranen schoten me in de ogen. Ik was het bijna vergeten: op deze wereld had ik nog steeds één vriend, een dikke vriend. Gussie.

'Dank je wel,' zei ik zonder op te kijken. Ik zat niet te wachten op de eindeloze reeks bezorgde vragen die zou volgen als ze mijn tranen zou zien. 'Ik ga hem meteen lezen.'

Ik trok me terug in het rommelhok achter de winkel, waar de ongewassen kleding wachtte op water en zeep, en liet Kate achter bij pa, die haar zou verzekeren dat zijn Adie het prima maakte. Het had zo zijn voordelen, een vader die met zijn

hoofd in de hemel zat.

Ik stak een olielamp aan om Trops' brief te kunnen lezen.

'Liefste jongen,

Dit wordt een treurige brief en je zult het me moeten vergeven dat ik hem in deze ordinaire blauwe inkt geschreven heb, want helaas, mijn beste jongen, tranen laten geen sporen na op papier.'

Ik glimlachte, ondanks dat ik wist wat er zou komen.

'Ik heb besloten Bosie en Robbie in ballingschap te volgen en me in Parijs te vestigen, tot honden haar verstand terugvindt. Bosie bezweert me in zijn correspondentie dat Oscar een derde proces te wachten staat en ik vrees dat het oordeel van de jury ditmaal 'Schuldig' zal zijn. De Meute dorst naar bloed, Adie, en aangezien zelfs de keizers van Constantinopel de woede van het volk vreesden bovenal, zie ik niets onwaardigs in mijn vlucht.

Zoals jij het eens zo poëtisch uitdrukte, mijn jongen: "Het is het niet waard om door een strontkar overreden te worden." '

Ik kon me niet herinneren dat ooit gezegd te hebben, maar wie — welke van Trops' jongens — het ook verzonnen had, hij had gelijk.

'Het is daarom, Adie, dat je me op de morgen van de

zevende mei zult vinden op het perron van London Bridge Station, wachtend op de boot-trein naar Dover. Mocht mijn naam tijdens het komende proces vallen, weet dan dat ik veilig ben in een stad die meer begrip voor geliefden heeft dan de jouwe. Laat het je een troost zijn, zoals het mij een troost is dat ik je achterlaat in de armen van een vriend die een goede echtgenoot voor menige vrouw zou zijn geweest, als hij niet het geluk gehad had jou tegen te komen. {Zeg Vincent vaarwel voor me.) Jou, lieve jongen, hoop ik op het perron te zien, als de meest onvergetelijke van mijn vergeten liefdes. (Vergeef het een grijze, ouwe bok, Adie.) Wuif me vaarwel in de wetenschap dat het 'tot ziens' zal zijn.

Altijd de jouwe, Gussie.'

Ik verborg mijn gezicht in een oud overhemd dat naar paarden-knecht rook. Goeie ouwe Gussie, die kon je het wel toevertrouwen met zijn olifantspoten op je ziel te gaan staan!

Hij kon het niet weten van Vincent en mij, maar hij wist wel hoe zijn vriend was. Sinds Vincent bij dokter Birch onder behandeling stond, was hij nooit thuis geweest als Trops aanbelde en had hij geen brief meer van hem beantwoord. Ook al was Trops nooit de eerste die iets doorhad, het moest inmiddels toch wel tot hem doorgedrongen zijn dat hij als 'besmettingsbron' werd beschouwd.

Zou hij blijven, vroeg ik me af, als ik hem zou vertellen dat

het uit was tussen Vincent en mij?

Ik besloot het niet te doen.

Niemand kende Trops beter dan ik. De kans dat zijn 'vaarwel', ondanks zijn mooie woorden, heus een 'vaarwel' en geen 'tot ziens' zou zijn, was te groot.

Ik wilde me hem niet herinneren als de vriend die me op het perron had laten staan toen ik hem om hulp had gevraagd.

In de spiegel die boven de kledingmanden hing, oefende ik de lach waarmee ik hem zou uitzwaaien. Die zag er reuze dapper uit.

V

De spoken van Londen — Augustus Trops verlaat Engeland — Een afscheidscadeau — Wat te doen met een goudvis — Een vrolijke verschijning

London Bridge is een van die treinstations die mensen aanzetten zich voor een aanstormende locomotief te gooien. Gebouwd met zuinigheid en vlijt lag het verloren en lelijk in een web van spoorlijnen, hoge, plaatijzeren bruggen en spoorwegviaducten van vuilgeel baksteen.

Aan de voet van zo'n viaduct wachtte ik tot de naburige kerkklok het uur zon slaan dat Trops achter op zijn brief als zijn vertrektijd had genoemd. Het was een druilerige morgen. Dunne straaltjes regenwater sijpelden omlaag langs de zwarte strepen die jaren Londense regen op de gele bakstenen had achtergelaten.

Ik had me nat laten regenen tot het écht onaangenaam was

geworden en was toen gaan schuilen in een van de tunnels onder het spoorwegviaduct. In het gezelschap van een rat die op een paar meter van me vandaan aan een broodkorst knaagde, luisterde ik naar de treinen die boven mijn hoofd over het viaduct ratelden of rommelend in de verte verdwenen. In de tunnel zelf bleef het stil. Geen rijtuig of hand kar scheen de weg onder het spoor te willen nemen, die na een flauwe bocht in het duister verdween.

Het waren dit soort tunnels geweest waarin Gloria en ik vroeger onze expedities naar het middelpunt der aarde hadden ondernomen, gewapend met stokken en een crucifix die we van een katholiek buurmeisje hadden geleend. Om de tijd te doden, fantaseerde ik welke monsters er uit deze tunnel naar boven zouden kunnen komen. Oermonsters die in grotten ver onder de fundamenten van Londen de eeuwen hadden overleefd, de geesten van zelfmoordenaars die zich voor de trein hadden geworpen en nu veroordeeld waren rond te dolen langs het spoor, tot ze hun laatste botje hadden teruggevonden, rippers, op zoek naar jongens zoals ik, zonder een vriend in de wereld...

De kerkklok begon te luiden. Ik liet mijn spoken achter me en liep de tunnel uit. Ze moesten maar even wachten. Ik zou terugkomen, vanavond, als het donker was en ze uit hun schuilplaatsen tevoorschijn kwamen. Maar eerst had ik afscheid te nemen van de man door wie het allemaal

begonnen was, een jaar geleden.

Trops stond voor het loket, even reusachtig als toen in de paskamer van Victor Procopius' Herenmodepaleis. Hij zwaaide naar me en ik zwaaide terug met de bos rozen die ik voor hem had gekocht. Afscheid nemen van Trops deed je niet met een ruikertje viooltjes.

'Dover,' hoorde ik hem tegen de loketbediende zeggen. 'Ik neem de boot naar Calais.'

Even later marcheerde hij met zijn arm om mijn schouders - de laatste verzetsdaad op Brits grondgebied — naar het perron. Achter ons volgde een kleine stoet van handkarren met Trops' bagage, waaronder een kartonnen doos die de kom met zijn veelgeplaagde goudvis bevatte. Het verbaasde me niet dat we nogal wat belangstelling trokken. Een jongen met een hond aan de riem staarde ons ongegeneerd na. Een rangeerder floot op zijn vingers en riep iets naar een collega wat verloren ging in het gesis en gestamp van de stoomlocomotieven. We liepen zonder om te kijken door, tot aan de eersteklascoupé waarvoor Trops zijn laatste Britse ponden had neergelegd.

'Reizen in stijl, Adie! Ik weiger dit land via de achterdeur te verlaten! En afgezien daarvan, ze schijnen een excellent ontbijt te serveren in de restauratiewagen.'

Omdat Trops dapper zijn best deed even luidruchtig te zijn als altijd, hield ik me ook flink. Ik hielp hem met zijn handbagage, gaf de goudvis een veilig plekje op de vloer van de coupé en rende zelfs naar de kiosk om een geelgekafte roman te kopen waarmee Trops zich onderweg zou kunnen vermaken.

We wisten ons vaarwel uit te stellen tot de conducteur Trops aanspoorde in te stappen.

'Hoogste tijd meneer. We vertrekken over...' Hij raadpleegde zijn horloge. '... één minuut en zesendertig seconden.'

'Wel, dan zullen we afscheid moeten nemen.' Trops stak zijn grote hand naar me uit en die hand trilde. 'Ik weet niet wat ik moet zeggen, Adie.'

Ik glimlachte dunnetjes. 'Jij weet altijd wat je moet zeggen, Trops!'

'Ah, hum, goed... laat ik dan zeggen dat ik nog nooit zo veel plezier van een kostuum heb gehad. Uche!'

Trops hoestte en dat kwam niet door de kolendamp in de stationshal. Er welden tranen in zijn ogen op.

'Ga nou niet janken, ouwe nicht,' zei ik zacht. Trops en het perron verdwenen achter een waterige waas.

'Kom hier,' kraste ik.

We omhelsden elkaar, zonder achr te slaan op de verbaasde blikken achter de raampjes van de andere coupes. Wie ons zou willen arresteren, moest snel zijn.

Trops hees zichzelf in de trein, vlak voor de conducteur op zijn fluitje blies. Hij ging bijna op mijn rozen zitten, bedacht dat hij mij nog geen aandenken had gegeven, en reikte me door het raam de kartonnen doos met de goudvis aan.

'Hier, Adie, voor jou. Elke keer als je hem miereneieren voert... hm... denk dan aan mij.'

Ik stamelde een bedankje en toen gingen de dingen heel vlug en verward. De trein kwam in beweging en hakkepufre het station uit. Ik rende met een klotsende viskom over het perron, terwijl Trops me met zijn zakdoek vaarwel wuifde.

'Ik zie jou en Vincent in Parijs, jongen! Kom me zo spoedig mogelijk bezoeken!'

En met die laatste, pijnlijke blunder verdween Augustus Trops uit mijn leven. Voorgoed, zoals ik toen nog dacht.

Ik slenterde terug naar de stationshal, met mijn hand onder de bodem van een druipnatte doos, waarin een duizelige goudvis op de bodem van zijn kom lag bij te komen.

Een goudvis, wat moest ik in godsnaam met een goudvis? Misschien dat pa's Leger des Heils-slapies hem zouden willen

braden...

'Gypsy, nee! Ik zei nee!'

Ik keek op, met mijn gedachten bij een recept voor goudvis, en zag een grote, zwarte hond op me afkomen stuiven, met de jongen op sleeptouw die Trops en mij daarnet nagekeken had.

'Gypsy, laat het!' Hij wist de hond lachend bij me vandaan te trekken, voor hij tegen me op kon springen. 'Af! Ja, braaf zo, zit! Braaf!'

De hond gehoorzaamde en ging dwaas kwispelend naast zijn baas zitten.

'Sorry daarvoor.' De jongen grijnsde me toe met grote, ongelijkmatige tanden die erg wit leken in zijn bruine, sproetige gezicht. Hij droeg een te kleine hoed op een bos donkerblonde krullen. 'Gyps was enkel nieuwsgierig wat je daar in die doos hebt.'

'Een goudvis,' zei ik kortaf, geërgerd door zijn vrolijke verschijning. Ik had geen behoefte aan vrolijkheid.

'Een goudvis. Mag ik kijken?'

Je mag hem hebben.'

In een opwelling stak ik hem de doos toe. Prima oplossing. Was ik in één klap van hem en die stomme vis af.

'Echt?' De zon brak nu pas echt door op zijn gespikkelde gezicht. Als er ooit een record was gevestigd voor blij verrast kijken, hij brak het. 'Wat aardig van je! Ik heb thuis al een paartje paradijsvissen en een aquarium met maanvisjes, weet je, maar nog geen...'

'Ja, ja,' onderbrak ik hem. Je voert hem miereneieren. Blijkbaar.'

Ik liet hem staan met zijn kartonnen doos, zijn hond en zijn stralende lach en vervolgde mijn weg naar buiten.

Doorlopen, nooit stilstaan! Hij scheen het niet te weten, maar als je stilstond, konden er de verschrikkelijkste dingen gebeuren.

VI

Nacht in Hyde Park — Adie de Ripper — Nettles houdt kantoor — Geld — Een penny spenderen — Een gewapende winkelbediende

De dag eindigde zoals ze begonnen was, in grijze besluiteloosheid. Dan weer miezerregende het een kwartiertje, dan weer brak er een rode zonnestraal door het wolkendek. Pas toen de klokken van Londen acht uur-kinderbedtijd luidden, brak de hemel open en was er hier en daar een bleke ster te zien. In Hyde Park ademden de bomen de geur uit van nat groen. Ik volgde de keurig onderhouden voetpaden naar het wachtende, ritselende duister van overgroeide bankjes, grasveldjes en andere vergeten plaatsen.

De tunnels rond London Bridge hadden me teleurgesteld. Ze waren minder donker geweest dan ik had verwacht en ik

was er zonder kleerscheuren uit gekomen.

De nacht in het park bood andere gevaren. Hoe stil het er ook leek te zijn, je wist dat je er niet alleen was. Wie door de onverlichte laantjes zwierf, moest voorbereid zijn op onverwachte ontmoetingen: een dakloze moeder die met haar kind op een bankje lag te slapen, een opgedirkt spookje dat haar hand op je arm legde en vroeg of je soms mee wilde gaan, een sterke, stille man die je steviger vastpakte om voor niets te krijgen wat hij hebben wilde.

Een deel van mij hoopte op zo'n ontmoeting: de Adie die vanmiddag bij de ijzerwarenwinkel een vleesmes had gekocht.

Met dat mes verborgen onder mijn Overjas, zwierf ik doelloos door het park en probeerde erachter te komen waarom ik het gekocht had.

Het was een wapen. Een wapen waarmee je diepere wonden kon toebrengen dan met een fiets of je blote handen. Als ik het vasthield, wist ik dat er één manier was om me te wreken die niemand vergeten zou.

Ik schiep er een macaber genoegen in me de krantenberichten voor te stellen die Londen de volgende morgen zouden schokken: hun afschuw over de daad zelf, hun eerste vermoedens, speculaties over de motieven van de dader, ene Charlie R., die met zijn mes voorkomen had dat hij ooit antwoord zou moeten geven op hun vragen.

Maar als ik me de kranten voorstelde, was het altijd Adrian die ze, levend en wel, in handen hield, en geen traan liet om Charlie Rosebery en de Vincent Farley die niet zijn Vince was.

Desondanks had ik er verontrustend veel lol in dat mes bij me te dragen. Die ene keer dat er een kerel naar me omgekeken had, was mijn hart sneller gaan kloppen en had ik gedacht: kom op, probeer wat. Dan zul je ontdekken wie je voor je hebt. Een ripper. Adie de Ripper.

Ik heb een mes en jullie weten het niet.

Ik kan jullie laten bloeden als ik wil.

Al fantaserend volgde ik een man die zich met doelbewuste haast door het park bewoog. Mogelijk was hij het huis uit geglipt terwijl zijn vrouw de kinderen naar bed bracht en hoopte hij binnen het kwartier terug te zijn, met een geloofwaardig excuus.

Ik schaduwde hem op een afstandje, wat hem erg nerveus maakte, en kreeg na een minuut of wat door waar hij me heen zou brengen.

Och, waarom ook niet?

Boven de ingang van het openbare toilet wierp een gaslamp

een ziekelijk geel licht op het bordje HEREN. Daaronder leidde een trap naar een betegelde, ondergrondse ruimte waaruit een geur opsteeg die het bordje overbodig maakte.

Wie moest pissen, moest hier wezen.

In het licht van de lamp leunde een groepje jongens tegen de smeedijzeren pilaren aan weerszijden van de ingang. Voor de vorm hadden ze elk een kledingborstel bij zich. Maar wie op hun strakke broeken lette, wist dat ze ook andere diensten verleenden dan het afborstelen van je broekspijpen.

Mijn prooi gaf met een bruuske hoofdknik te kennen dat een van hen hem moest volgen naar beneden. Aan de krant die hij voor zijn kruis hield te zien, had hij haast.

Ik wachtte tot hij met zijn jongen in het urinoir verdwenen was voor ik tevoorschijn kwam.

Op de bovenste tree van de trap zat een kleine, rattige gestalte die ik herkende.

"n Saffie, Nettles?'

Nettles pikte een sigaret uit de koker die ik hem voorhield, en stak hem op. 'Als dat de man met de honderd namen niet is! Ha, Charlie, of is het vanavond Adrian?'

Ik besliste: 'Het is Charlie.'

Die naam was goed genoeg voor mij geweest in mijn Little College Street-tijd en wees eerlijk: zou Adrian — Vincents

Adrian — zich op deze plek durven vertonen?

'Je ziet er beroerd uit, Charlie.'

Zo, dat was me dus aan te zien?

'Problemen in het paradijs?'

Uit het urinoir beneden klonk een gesmoorde kreet van verlossing. De jongens gniffelden.

'De eerste van vanavond,' zei Nettles na een trekje van zijn sigaret, "t Is 'n slappe tijd, al weken. Ik sta hier nu al nachten achter elkaar en in die tijd heb ik misschien vier kerels gehad. Ze durven niet meer. Dat Oscar Wilde-gedoe, snap je wel. En de kerels die je wél krijgt...' Hij knikte naar de klant, die, nog wat wankel op zijn benen, de trap op stommelde. 'Die hebben te veel haast voor een dure behandeling.'

Ik grinnikte. Nettles en ik hadden elkaar nooit echt gemogen, maar dat was veranderd sinds we allebei door Bob belazerd waren. Bovendien had het iets vertrouwds, zo over kerels praten. Nostalgie. Van het verkeerde soort, dat wel, maar toch...

'Hé, maar we hadden het over jou. Hoe is 't met jouw prins op het witte paard, Charlie?'

'Hij heeft me zijn huis uit geschopt.'

Het was de eerste keer dat ik het hardop zei. Uitgesproken klonk het als een nog grotere rotstreek dan het in mijn

gedachten al was.

Ik hoorde Nettles met voldoening 'Fuck!' zeggen. 'De klootzak! Waarom? Was hij je beu?'

'Nee, hij heeft 'n brief van Bob gehad.'

Nettles zei 'Fuck!' en nog wat dingen. 'Ik heb je gewaarschuwd. Dus hij weet nu alles over jou, die rijke meneer?'

'Ja, en toen hoefde hij me niet meer!'

Nu ik aan iemand kon vertellen wat er gebeurd was, merkte ik pas goed hoe kwaad ik was.

'Ik was te min voor meneer! Toen ik het enkel met hem deed, was ik goed voor twintig pond in de maand. Maar toen hij erachter kwam dat ik het ook met anderen had gedaan, was ik geen cent meer waard!'

Nettles knikte. 'Zo zijn ze.'

De jongen die net zijn klant bediend had, kwam naar boven, rammelend met zijn verdiende shillingen. Hij en de andere jongens besloten er iets van te gaan drinken. Nettles bleef achter in de hoop vanavond ook nog zijn zakken te kunnen vullen.

'Eén keer zou je ze willen terugpakken,' fantaseerde hij. 'Ze de volle prijs laten betalen, als je begrijpt wat ik bedoel.'

Ik trok mijn overjas open.

'Ik heb 'n mes gekocht. Ik kan 'm vermoorden als ik wil.'

'Ja, en dat zou slim zijn! Hij in 'n kist en jij aan de galg. Denk na, Charlie! Gebruik die goeie ouwe liefdesbrief. Laat hem dokken!'

Hij had gelijk, natuurlijk. Maar Adie de Ripper wilde meer risico, meer drama.

'Ik bedenk wel iets,' zei ik met meer zekerheid dan ik voelde.

Tuurlijk bedenk jij iets. Jij was toch die knul die gedichten leest en journalist gaat worden en weet-ik-wat. Daar moet je hersens voor hebben... O...' Nettles' aandacht werd afgeleid. 'Daar komt Geld.'

Over het voetpad kwamen twee mannen aan gewandeld, de ene slank en blond, de andere donker en gezet. Ik schatte hen allebei achter in de dertig.

Ze liepen niet zo doelbewust als de vorige klant, maar slenterden en stonden soms stil om naar de maan te kijken of naar een vogel te luisteren. Voor de parkwachten die langs de paden patrouilleerden, zouden ze niet meer zijn dan twee heren die een avondwandelingetje maakten. Hun act was zo perfect dat ik aan Nettles vroeg: "Weet je 't zeker?'

'Heel zeker, 't Zijn oude bekenden. Komen altijd samen.

Vooral die blonde betaalt goed. Blijf je? We maken meer kans met twee.'

Hij keek begerig naar het naderende tweetal. Dit was zijn kans om geld te verdienen. En waarschijnlijk méér dan gewoonlijk met een goedgeklede knul als ik naast hem.

Ik stak mijn handen in de zakken van mijn overjas, trok mijn schouders op, zette me schrap en rilde.

Niet van de kou, van een akelige, misselijkmakende opwinding.

Dit is de afgrond.

Daar sta je.

Spring!

'Goedenavond.' De mannen bleven op een afstandje van ons staan. Nettles begroette hen met een weeïg lachje.

'Alles goed, kleine?' vroeg de blonde kerel. 'Ik wilde jou en je vriend een voorstel doen. Heb je zin in een feestje?'

'Daniel...' De gezette man stootte hem aan en fluisterde hem met neergeslagen ogen iets in het oor. Zijn metgezel slaakte een half ge-ergerde, half vermaakte zucht.

'O, best hoor, ik vraag het wel. Jij, nieuwe jongen.'

Ik hief mijn hoofd op met een brutale uitdrukking op mijn

gezicht die er als vanzelf op verschenen was.

Wat was ik geweest vóór Vincent? Een hoer. En wat was ik nu ik hem weer kwijt was?

'Mijn vriend Andrew wil een penny spenderen. Ga je even met hem mee?'

Ik nam de kleine, papperige man in me op. Hij durfde enkel vanonder zijn donkere wimpers naar me op te kijken. Zijn wangen waren rood van schaamte, zijn hart klopte van verwachting, zijn pik van lust.

Ik minachtte hem. Laf weekdier. Bang voor de politie. Bang voor zijn eigen pik. Oké, ik zou hem meenemen, en als het even kon de stuipen op het lijf jagen.

'Volgt u mij, meneer,' zei ik, voorkomend als een winkelbediende, en daalde voor hem de trap van het openbaar toilet af.

VII

Dikke Andrew — Het verschil tussen droom en werkelijkheid — Lustmoord — Marble Halls — Het masker — Een aanwinst voor al uw feesten en partijen

De ondergrondse, betegelde ruimte werd verlicht door sputterende gaslampen. Dikke Andrew had me bij de hand genomen en trok me langs het verlaten hok van de schoonmaker naar een van de achterste toiletten. Terwijl hij angstvallig over zijn schouder gluurde, leunde ik tegen de houten scheidingswand en las de woorden die er door een vorige bezoeker op gekalkt waren: het verschil tussen DROOM EN WERKELIJKHEID... DROMEN KUN JE NIET AANRAKEN, MAAR DE WERKELIJKHEID WEL.

'Ja, we zijn alleen, het kan,' hijgde mijn klant, die zich naast me in het toilet wrong.

Tegenover elkaar, voor de pispot, aarzelden we een seconde wie hem als eerst tevoorschijn zou halen.

'Jij eerst,' zei dikke Andrew, blozend om zijn kinderachtigheid.

Ik schonk hem mijn laatdunkendste grijns. 'Mij best.'

Hij sloeg me gespannen gade, terwijl ik mijn broek en vervolgens mijn onderbroek openknoopte.

Taratataaa... Tromgeroffel! Daar is hij dan, hooggeëerd publiek!

'Goedgekeurd?' vroeg ik.

Mijn klant knikte stom, zijn keel dichtgeknepen door nervositeit of verlangen.

Mijn pik was in orde: qua lengte misschien geen prijswinnaar, maar toch wel een eervolle vermelding.

'Raak 'm maar aan. Hij is echt,' zei ik met een hoofdknik naar de tekst op de wand.

Hij stak zijn wijsvinger uit en haalde die schielijk langs het vlees, alsof hij bang was gebeten te worden. Zijn adem stokte. Hij trok zijn hand terug en balde die tegen zijn buik.

'Wil je bij mij... alsjeblieft?'

Hij deed me zo veel aan Vincent denken, met zijn bangelijke lust, dat ik Nettles' waarschuwing voor de galg

vergat. Onder het openknopen van zijn broek stelde ik me voor wat mijn mes zou kunnen aanrichten in het groezelige, witte vlees van zijn onderlichaam. Ik nam zijn pik in mijn hand en zag voor me hoe de volgende bezoeker hem zou vinden op de zwart-wit geblokte tegels, badend in zijn eigen bloed.

GRUWELIJKE MOORD IN HYDE PARK

MANIAK MAAKT STRATEN VAN LONDEN ONVEILIG

O, het was goed, o, het was prima: zijn hand tussen mijn dijen, mijn vingers om zijn lul, die gedachten in mijn hoofd en zijn gesmoorde gekerm in mijn oor: 'Lekker, o god, godverdomme, je doet het zo lekker. Ja. Ja... Knijp. Toe maar. Ja! O god, o lieve jezus...'

Hij liet zich tegen het tussenschot vallen en kwam klaar, helaas op mijn overhemd.

Ik schold, gaf een paar rukken aan mijn eigen pik en maakte er een einde aan.

'Mag je zo vloeken van je moeder?' vroeg ik.

Hij keek me niet-begrijpend aan, nog half van de wereld.

'Laat maar.'

Ik droogde mezelf met mijn zakdoek af. Het mes woog zwaar in mijn zak. Nu? De verrassing zou compleet zijn. Hij was nergens op berekend en nauwelijks in staat zich te verdedigen.

'Andrew! Klaar? We moeten weg.'

Mijn klant kwam in beweging en knoopte haastig zijn broek dicht.

'Haast je wat. Het kunnen de parkwachten zijn,' zei hij tegen mij.

Ik liep achter hem aan de trap op, inwendig vloekend dat ik deze kans aan me voorbij had laten gaan.

Bij de ingang wachtten blonde Daniel en een van enthousiasme op zijn tenen wippende Nettles ons op.

'Geld!' juichte hij. 'Ge-held!'

Andrew zocht de zijde van zijn vriend, die ons het park uit leidde.

'Kennissen van ons houden een feestje,' legde Daniel mij uit. 'Intiem. Alleen vrienden. Maar wij willen wat leven in de brouwerij brengen. Vandaar: jullie.'

'Drie pond de man!' gilde Nettles, stuiterend als een rubberbal. Teesten!'

"We trekken de aandacht,' mompelde dikke Andrew. 'Zeg hem 't rustiger te doen, Daniel. Bovendien is het een afscheidsfeest,' voegde hij eraan toe.

'Och ja, Londen vaarwel en al die onzin. Ze hebben nog geen koffer gepakt, Andrew.'

Ze ruzieden lauwtjes door over de reden voor het feestje tot we een lange, rechte straat insloegen, waar op opvallend veel naambordjes de titel MD te lezen viel. Daniel ging ons voor naar een huis met een dubbele voordeur en een gouden deurklopper.

Nettles' mond viel open, alsof hij op een feestje in de zevende hemel uitgenodigd was.

'Hier? Is het hier?'

'Jazeker, kleine.'

Blonde Daniel liet de klopper met een snelle roffel op de deur neerkomen.

Een huisknecht liet ons binnen in een hal die Nettles' stoutste dromen overtrof. Alles leek er van marmer te zijn: van de vloer en de wanden tot de elegante trap, die zich omlaagslingerde als de sleep van een bruidsjapon.

Nettles kneep me opgewonden in mijn arm. 'Marble Halls! Net als in het liedje!'

Van het openbaar toilet naar hier was een hele overgang en

ook ik was onder de indruk, al vond ik mezelf te wereldwijs om dat te laten merken. Het grootste verschil was de geur. In plaats van naar pis rook het er naar rozen en wierook.

De huisknecht stond op het punt mijn jas aan te nemen, toen er boven aan de trap een kreet klonk: 'Charlie? Nee, ik geloof het niet! Charlie!'

Een man met golvend, lichtblond haar rende lachend de treden af. Ik herkende hem meteen als Thomas Coombes, in een ver verleden mijn eerste klant. Hij had me nooit betaald, maar dat lag aan tussenkomst van de politie.

Thomas was zijn arrestatie blijkbaar allang weer te boven. Hij begroette me met een knuffel en twee klapzoenen, één op elke wang.

'Charlie! Hoe gaat het met je? Waar heeft Daniel je gevonden? Ik heb je nooit meer gezien.'

'Heb je naar me gezocht?' vroeg ik, hengelend naar een 'ja'. Het was best leuk om hem terug te zien. In de grijze massa van mijn klanten was hij toch wel bijzonder.

'Wat dacht je dan? Natuurlijk heb ik naar je gezocht.' Hij was zo aardig om te liegen. 'Wat wij meegemaakt hebben, schept een band, nietwaar?'

'Is dit jouw huis?' wilde Nettles weten.

Thomas lachte. 'Nee! God nee, niet van mijn salaris! Ik ben

hier slechts het garderobemeisje. Komen jullie mee naar boven? Sylvio heeft jullie kostuums gereed laten leggen.'

'Kostuums?' vroeg Nettles aan Daniel. 'Gaan we ons verkleden?'

'Ja, heb ik dat niet verteld? Het is een themafeestje. Arthur en Sylvio vertrekken naar Rome. En hun afscheidsfeest is in stijl.'

'Toga's!' zei Andrew gruwend.

Nettles gniffelde. 'Dat zijn 'n soort jurken, hè?'

'Gewaden,' verbeterde Thomas, die ons voorging de marmeren trap op. 'Ik heb ze in bruikleen van het theater waar ik werk. Voor een amateurvoorstelling officieel.

Ik heb voor jou het kostuum van Julius Caesar kunnen reserveren,' zei hij tegen Daniel. 'Andrew zal het met dat van Brutus moeten doen. Is dat erg?'

'Zo lang hij me maar niet neersteekt!' antwoordde Daniel lachend, en ik lachte mee. Hij moest eens weten waar zijn vriend daarnet aan ontsnapt was!

Thomas bracht Daniel en Andrew naar een kamer waar ze zich konden verkleden, en wees Nettles en mij een andere kamer, waar de kostuums voor ons figuranten werden bewaard.

'Er is helaas niet veel keus meer,' zei hij verontschuldigend. 'Jullie zullen je fantasie moeten gebruiken.'

Over de meubels lagen tunica's en toga's, aangeprobeerd en weggegooid. Op een salontafeltje was een kistje met toneelsieraden omgekeerd. Het afkeurende gezicht van de Beethovenbuste op de piano ging schuil achter een gladiatorenmasker. In deze kamer was al een hoop lol getrapt.

'Ik laat jullie nu maar alleen,' zei Thomas om de hoek van de deur, 'maar jou zie ik straks, Charlie. Ik reserveer je!'

Ik blies hem een kus toe.

'En? En? Wat denk je? Is dit niet fantastisch?' vroeg Nettles toen Thomas de deur had gesloten.

'Hm,' deed ik. Zo op het oog leek het inderdaad fantastisch, maar iets — ik kon er de vinger niet op leggen wat — deugde niet.

Lieten mensen die naar Rome vertrokken al hun meubels achter? Hun sigarendoos? Hun familiefoto's? In deze kamer was niets ingepakt.

Natuurlijk, het kon best zijn dat ze naar Rome gingen voor een korte vakantie. Maar waarom dan zo'n knalfuif?

'Niet chagrijnen, Charlie.' Nettles probeerde een slinger van graanhalmen en kunstbloemen om zijn heupen. 'Kijk naar mij: ik ben de bloemenfee.'

Ceres, dacht ik automatisch. De Romeinse graangodin. Nutteloze kennis uit Vincents lessen die soms spontaan boven kwam borrelen: Ceres, Jupiter, Venus, Uranus, Pan...

Ik raapte een houten masker van de grond op. Het was overtrokken met een ruwe dierenvacht en had twee prompte, scherpe hoorntjes. Een bokkenkop. Ik hield het masker voor mijn gezicht, maar kreeg toen een beter idee.

'Kijk eens naar mij,' zei ik tegen Nettles, die de sluiting van een ijzeren slavenhalsband bestudeerde.

Hij gilde het uit: 'Zo durf jij niet naar binnen te gaan!'

'O jawel, hoor.' Ik haalde het masker van voor mijn kruis om mijn broek uit te trekken. 'En ik durf nog wel meer.'

'In je blote reet! O man, ze gaan je opvreten daarbinnen!'

'Dat is de bedoeling, toch?'

Ik had er een grimmig plezier in Nettles mijn lef te bewijzen. Eens een hoer, altijd een hoer. Dat was Vincents overtuiging. En dokter Birch zou daar nog een 'Eens gestoord, altijd gestoord' aan kunnen toevoegen. Een gestoorde hoer, dat was wat Charlie Rose-bery was. Een gestoorde hoer met een mes. Een aanwinst voor al uw feesten en partijen.

Nettles hielp me het masker voor te binden. De veter viel koud tussen mijn billen. Ik ging voor de manshoge passpiegel

staan die voor de gelegenheid in de kamer was geplaatst. Het zag er geweldig geil uit. De bok keek met zijn gele ogen loensend naar me op. Achter zijn sik hingen potsierlijk een pik en een stel ballen te bungelen. Ik maakte voor de spiegel een paar bokkensprongen, wat zo'n stom gezicht was dat Nettles de slappe lach kreeg.

Ook hij besloot zijn kostuum minimaal te houden: Anders heb jij de hele avond 'n pik in je reet en 'n pond in je hand en sta ik erbij te kijken.'

Terwijl hij zich omgordde met bloemen, haalde ik het mes uit mijn binnenzak. Tussen de verkleedkleren vond ik een wapengordel met een leren schede die voor een legionairszwaard was gemaakt. Ik liet het mes erin glijden. Het verdween volledig uit het zicht.

'Gatver, Charlie, je gaat toch geen enge dingen doen, hè?'

Ik glimlachte enkel. De punt van het mes prikte door het versleten leer in mijn dij. Ik was tevreden over de pijn.

'Kom mee,' zei ik en ik pakte Nettles hand. 'Er wordt vast op ons gewacht.'

VIII

Een beschaafd bacchanaal — Bosgeesten — Arthur en Sylvio — Eerste dans — Laatste dans — 'Bloed!' — Excuses om te haten — 'Instrumenten'

We vonden de feestzaal door op de stemmen af te gaan. Pratende stemmen, mannenstemmen, soms een lach. Het klonk als een feestje dat, toegegeven, niet dood was, maar wel wat peper kon gebruiken.

We gluurden om de deur. Erachter lag een lange tuinkamer die uitkwam op een serre die een oerwoud van orchideeën en palmen was. Langs de muren waren divans geplaatst die dienstdeden als Romeinse ligbanken. Naast elke divan stond een laag tafeltje met daarop een wijnkaraf, een schaal fruit en brood dat in honing gedoopt kon worden. De gasten lagen wat onwennig aan in hun toneeltoga's. Andrew

rookte, aan het voeteneind van de ligbank waar Daniel zich had neergevlijd, een zeer on-Romeinse sigaret.

Een klein groepje had zich beter ingeleefd. Naast een koperen schaal waarin wierook smeulde, tokkelde een jongeman met een zuiders uiterlijk op een citer. Een man met hetzelfde donkere haar en een pracht van een melancholieke glimlach strooide rozenblaadjes uit boven het hoofd van zijn vriend.

Op enkele divans werd gevreeën, maar veel bloot was er niet te zien. Tijd dat wij daar verandering in brachten.

Op mijn teken stoven we gillend als een bende fauns de tuinkamer binnen. We sprongen over de divans, stalen een beker wijn en verstopten ons tussen de groene planten in de serre.

Nettles wilde nog een keer, maar ik hield hem tegen. 'Laat ze ons komen zoeken.'

De feestzaal was in beroering: 'Wat... Wie waren dat?'

'Daniels verrassing!' hoorde ik Thomas zeggen.

'Voor jou, Arthur,' zei Daniel gul. 'Ga jij ze halen.'

We kropen zo ver mogelijk weg, achter een reusachtige oerwoud-plant, zodat Arthur-wie-hij-dan-ook-was enkel ons gegiechel had om op af te gaan. Van achter de bladeren zag ik

een paar in sandalen gestoken voeten naderen. Ze bleven op enkele passen van ons vandaan staan.

'Waar kunnen ze toch zijn?' vroeg de man, die het spelletje meespeelde, zich hardop af. We duwden elkaar naar voren en giechelden wat harder.

De man liep op de plant af en boog de bladeren opzij.

'Aha! Bosgeesten.'

Hij had een prettig, nobel gezicht, dat door zijn terugwijkende haarlijn ouder leek dan het was, en een keizerlijke neus. Zijn schouders waren bestrooid met rozenblaadjes.

'Sylvio, kom eens kijken!' riep hij.

De zuiderse rozenplukker verscheen in de serre, gevolgd door een groepje nieuwsgierigen.

'Dit is Sylvio,' stelde de man die Arthur heette, hem voor. 'Hij is mfjn bosgeest, mijn Pan...'

Ze kusten elkaar met lippen die elkaar nog lang niet beu waren, al verraadde de vertrouwelijke manier waarop ze hun arm om de ander heen sloegen dat ze elkaar al heel lang kenden. Hun zou ik geen kwaad willen doen...

'Mijn naam is Arthur,' vervolgde hij na de kus. 'Aan achternamen doen we niet vanavond, maar ik zou graag willen weten hoe jullie heten.'

Ik antwoordde 'Charlie' en Nettles vertelde tot mijn verbazing dat hij 'Camille' heette.

'Ik vind 't gewoon 'n mooie naam!' siste hij toen ik dreigde te gaan lachen.

'Waarom staan we hier in het donker?' vroeg een gast die over de schouder van Sylvio geïnteresseerd mijn uitmonstering opnam. 'Enrico zegt dat ze klaar zijn voor de muziek.'

'Muziek?' Ik stapte op hem af om het spelletje met de ogen te spelen: glijdende blikken van kruin tot kruis, een snelle, samenzweerderige knipoog — Je hebt 't zien hangen, hè? — een lach. 'Ik wil dansen.'

'Eerste dans!' riep de gast die snel beslag op me legde door me aan mijn arm de tuinkamer in te trekken.

Rond de citerspeler had zich een orkestje gevormd van drie nogal verbaasd kijkende jongetjes die er zelfs in hun korte tunica's bleven uitzien als Engelse straatmuzikantjes.

De eerste van hen bespeelde een metalen fluitje, de tweede tikte twee vingercymbaaltjes tegen elkaar en de derde gaf het ritme aan op een trommel, terwijl Enrico met zijn citer voor enige melodie zorgde.

Het resultaat vertoonde geen gelijkenis met enige andere

muziek die ik ooit had gehoord. Een kippenhok van geluiden was het, waarin het schrille fluitje koning kraaide. Geen wals, geen mazurka. Hoe moest je hierop dansen?

Ik concentreerde me op het ritme van de trom. Mijn blote voeten stampten op de maat. Ik liet mijn handen boven mijn hoofd samenkomen. Klap. Stamp. Draai. Ritme. Ik betrok de rest van mijn lijf in de dans, bovenlijf, hals en heupen. De bok schudde zijn kop. Achter zijn sik zwaaide mijn lul vrolijk mee. De gast die me meegetrokken had, stortte zich in dezelfde dans. Geen mazurka, geen wals, geen zwierende jurken en wapperende jaspanden. Naakte lijven, uitgelatenheid en ritme, verder niets.

Vincent zou me eens moeten zien, dacht ik. Bokkensprongen springend in mijn blote reet. Hij zou van schaamte niet weten waar hij het zoeken moest.

Ik heupwiegde dichter naar mijn danspartner toe. De mannen om ons heen begonnen in hun handen te klappen. Aangemoedigd waagde ik een sprong die mij in zijn armen en ons allebei op de grond deed belanden. Daar was er een seconde tijd voor een kus, alvorens Daniel me van hem aftrok en de 'Tweede dans!' opeiste.

Voor een jongen zonder hart, een jongen zoals ik, was het geen kunst om zich op dit feest te vermaken. Ik danste het

zweet op mijn vel, steeds dichter bij telkens een andere danspartner. Ik voelde me vrij en sterk: een jager.

Als laatste werd Andrew door zijn vrienden de kring in geduwd. Zijn mollige lijf maakte hem lomp en onhandig, maar toch danste ik het dichtst tegen hem aan, zodat hij het mes op mijn heup kon voelen. Hij deinsde achteruit.

'Wees niet bang. Kom maar, kom maar,' lokte ik hem. 'Wie me kan vangen, mag me hebben.'

Hij draaide om me heen als een vlieg om een pot stroop. Het idee dat hij de jager was, stond hem wel aan. Hij nam een kroes wijn aan van Daniel en dronk zichzelf moed in. Zwaar ademend waagde hij zich wat dichter bij me. Ik had hem heet als een gloeiende pook gemaakt en in zijn huidige staat zou hij dingen doen waar hij morgen tranen van berouw om zou huilen. Net Vincent!

Het voorspel was voorbij. Er stond iets te gebeuren. De toeschouwers wisten het. Ze waren heel stil geworden of fluisterden grinnikend iets in het oor van degene naast hen. Nettles sloeg me gade met grote ogen van afgunst of bewondering.

Ik danste tegen Andrew aan, draaide om hem heen zonder het contact met zijn lichaam te verliezen. De trommelaar had precies op tijd het ritme opgevoerd.

Andrew bleef doodstil staan: een ademende, zwetende pilaar van vlees. Ik porde hem met de bokkenhoorntjes in zijn buik, zijn zij, zijn billen.

'Wil je dit?' hijgde ik. 'Wil je dit?'

Hij hief zijn ogen ten hemel alsof hij de Heer om hulp wilde smeken. '... Ja... Ik wil je... Ik wil dat je...'

Hij bracht zijn mond naar mijn oor en fluisterde wat hij niet hardop durfde te zeggen.

Ik schaterde. 'Ze zullen er allemaal op staan kijken, Andrew!'

Ik was genadeloos, niet meer te stoppen. Arme Andrew. Hij ging eraan en zou geen notie hebben waarom.

Maar dan moest hij maar niet zo veel op Vincent lijken... en al die andere kerels!

Ik trok het bokkenmasker opzij. Omdat ik de knoop in de veter niet los kon krijgen, schoof ik het door tot op mijn kont, waar het potsierlijk omhoogwipte. Achter me werd gelachen, voor me knielde Andrew met gesloten ogen op de grond. Hij verborg zijn gezicht achter zijn armen, terwijl zijn gat open en bloot naar me opkeek.

Met mijn hand op het heft van mijn mes knielde ik achter hem.

Ze hadden het niet meteen door. Andrew had best van genot kunnen schreeuwen. Je had van die kerels die politie en brandweer deden uitrukken als je ze neukte.

Maar het duurde niet lang voor iemand het dunne stroompje bloed op zijn bovenbeen opmerkte.

'Mijn god, Arthur, hij steekt hem in zijn been!'

'Bloed!'

Ik liet me niet door hun stemmen afleiden.

De punt van het mes prikte net onder Andrews huid in zijn dikke speklaag. De wond was niet diep en hoefde ook niet dieper te worden. Zijn angst was me genoeg. De aarzeling werkelijk toe te steken, had me geleerd dat ik geen moordenaar was. Maar een kwelduivel was ik wel. Een jongen die anderen ook hun pijn gunde.

Andrew probeerde op handen en voeten bij me vandaan te kruipen. Ik graaide naar de slip van zijn toga om hem tegen te houden, maar werd vastgegrepen door een paar handen die me kalm maar zeer vastberaden bij hem vandaan trokken.

'Rustig!' gebood een stem met een Italiaans accent.

Arthur boog zich over me heen en nam me het mes af. 'Ik zal dit wel bewaren,' zei hij, even beheerst als Sylvio. 'Ik neem aan dat je dit niet met opzet hebt gedaan, maar je kunt iemand

lelijk verwonden met zo'n scherp lemmet.'

Hij sprak vriendelijk, alsof ik niet meer had gedaan dan met een aardappelmesje spelen.

'Niet met opzet? Die jongen is een moordenaar! Je moet de politie erbij halen!' schreeuwde Daniel, die zich lijkbleek over zijn vriend had ontfermd.

'Daniel,' vroeg Arthur ernstig, 'lijkt dat jou een goed idee?'

Daniel deed er het zwijgen toe. Een politieman binnenroepen op een feestje zoals dit zou onherroepelijk tot meer arrestaties leiden dan alleen de mijne.

Arthur leidde Andrew de kamer uit, niet erg onder de indruk van zijn gekerm, of het bloed.

'Als je naar mijn praktijkruimte gaat, zul je daar zeep, kompres-sen en verband vinden om Andrews wond mee te behandelen,' zei hij tegen Daniel. 'Ik zal mijn huisknecht een kom warm water laten brengen. Sylvio, neem de jongen mee naar de serre.'

De Italiaan duwde me in de richting van de onverlichte plantenkas. We lieten de gasten in verwarring achter. Daniel wierp me vanuit de deuropening een blik toe die me duidelijk maakte dat hij me het liefst met mijn eigen mes wilde villen. Nettles werd verscheurd tussen de kerel die hij aan de haak had geslagen, en de behoefte zeker te weten dat ik gedaan had

wat iedereen dacht dat ik had gedaan. Thomas dribbelde met zijn hand voor zijn mond door de kamer, voor de voeten gelopen door de muzikantjes die wilden weten wat er achter die mannenruggen was gebeurd.

Ik was ervan overtuigd dat ik naar de serre werd geduwd om gestraft te worden. In Sylvio's ijzeren greep was ik snel tot mezelf gekomen.

Nu de koorts van muziek, ritme en krankzinnigheid was gedaald, zag ik in dat dit niet slim was geweest. Goed, ze konden er dan weliswaar geen politie bij roepen, maar wat ze wel konden doen met een jongen die niet in de positie was hen aan te klagen, was voer voor de verbeelding.

Sylvio duwde me in een pitrieten stoeltje en ging beschermend tussen mij en zijn vriend staan, die tegenover me was gaan zitten.

'Wel,' zei Arthur, 'als ik mij niet vergis, heb jij grote problemen, nietwaar?'

'De jongen is gek,' oordeelde Sylvio overtuigd. 'Matto! Hij tikte tegen zijn voorhoofd. 'Gek!' vertaalde hij voor Thomas en Nettles, die ongerust hun hoofden om de hoek staken.

'Kom binnen,' nodigde Arthur hen uit. 'We houden hier geen privéfeestje.'

'Het spijt me dat ik uw afscheidsfeest heb verpest,'

verontschuldigde ik me.

'Hm! Dat was dankzij Daniel en Andrew toch al iets anders geworden dan we ons hadden voorgesteld. Het zijn vrienden, maar... ehm, geen wandelende reclameborden voor de Zaak'.

'Hoerenlopers,' verduidelijkte Sylvio.

'Daarom!' riep ik. 'Daarom heb ik het gedaan! Ze hebben geld genoeg om 'n jongen te betalen, maar ze zijn te laf om van 'm te houden!'

Arthur wreef over zijn hoge voorhoofd. 'Dat is, zul je moeten toegeven, een behoorlijk rationeel argument voor een gekke jongen, Sylvio!'

Zijn vriend fronste sceptisch.

'De liefde is alleen democratisch' citeerde Arthur afwezig. 'Althans, dat zou zo moeten zijn.' Hij draaide mijn mes rond tussen zijn lenige vingers. 'Het is niet zo, helaas. En het is ook nooit anders geweest.'

'Nou, je had toch die ouwe Grieken,' wierp Thomas tegen. 'Ik wil mezelf geen filosoof noemen, maar die hadden toch zoiets als democratische liefde, tussen alle standen? En er zijn mensen die beweren dat 't ooit weer zo gaat worden.'

'Ach ja, Carpenter met zijn Towards Democracy. De vrije geest die vliegt waarheen hij wil.' Arthur schudde glimlachend zijn hoofd. 'Ik ben een ziend, ongezien atoom dat met andere

door de ruimte reist of eeuwenlang op een plaats blijft: dan neem ik weer een gestalte aan en onthul mezelf... Ik betreed het vertrek van de jonge schandknaap, waar hij zijn foto's van populaire schoonheden ophangt... en blijf bij hem; we zijn op ons gemak en begrijpen elkaar... Ik dans op het dorpsfeest... Ik ga naar de zee met het vissersvolk...' Arthurs stem klonk dromerig. Zijn woorden leken van over het water, uit een ander land te komen.

Hij bleef een moment in gedachten verzonken voor zich uit staren, maar schudde zichzelf toen wakker.

'Bewonderenswaardige sentimenten,' zei hij met zijn eigen, nuchtere stem, 'maar ik vrees dat de mensheid altijd excuses zal vinden om te haten. Als het niet uit naam van de religie is, dan wel uit naam van de zedelijkheid of, de dwaasheid gekroond, de veredeling van het ras. Neem nu Oscar. Hebben we hem niet lang gezien als onze nieuwe messias? Maar door toedoen van zon laag individu als de markies van Queensberry blijft hem alleen de martelaarsrol over.'

'Dat zijn erg sombere gedachten, Arthur,' zei Thomas. 'Denk je niet dat het in Rome beter zal zijn?'

Arthur antwoordde niet, maar ik zag Sylvio bijna onmerkbaar zijn hoofd schudden.

Voor de tweede keer deze avond bekroop me het gevoel dat er iets niet klopte. De laconieke manier waarop ze op de

aanval op een van hun gasten reageerden — wie zou er op zo'n moment gaan filosoferen over de toestand in de wereld? — en hun gebrek aan enthousiasme voor de trip naar Rome, dat was niet normaal. Hun kalme vriendelijkheid was prettig, maar bezorgde me ook de kriebels.

Arthur, Andrew en ik gaan.'

Blonde Daniel en dikke Andrew stonden in hun dagelijkse kleren in de deuropening. Ze hadden hun overjassen al aan.

Arthur stond op om afscheid van hen te nemen. 'Het spijt me erg dat het zo gelopen is. Ik hoop dat jullie alles mettertijd zullen kunnen vergeven.'

'En ik hoop dat je die jongen bij een gesticht aflevert,' zei Daniel.

Arthur deed alsof hij dat niet hoorde en schudde hem de hand. 'Vaarwel.'

'Tot ziens,' antwoordde Daniel kort.

'Meneer... meneer, ons geld...' probeerde Nettles nog, maar zowel Daniel als Andrew keerde hem de rug toe. Arthur zag hen met een zucht — misschien wel van opluchting — vertrekken. Hij sloeg zijn arm om Sylvio's schouders heen. 'Het spijt me voor jou ook, schat, maar de avond is nog niet voorbij. Laten we er vanaf nu óns feest van maken. Heb jij er bezwaar tegen dat deze jongens blijven? Ik wil ze een mooie

avond bezorgen. Ze verdienen het.'

Sylvio stemde in, op voorwaarde dat mijn mes veilig zou worden opgeborgen.

'Dat spreekt voor zich.' Arthur kuste Sylvio's hals. 'Breng het naar mijn praktijkruimte,' fluisterde hij, 'en neem mijn eigen instrumenten mee terug.'

Het zei iets over mijn geestestoestand die avond dat ik me niet afvroeg wat die opmerking betekende.

IX

Opium en weemoed — 'Ik heb een gave' — Mijn toekomst — Ontwaken — Afscheid van het leven — Een koud bad — 'Je kunt me niet ontsnappen'

Na het vertrek van Andrew en Daniel verliep het feest een stuk rustiger. Sylvio had Enrico opdracht gegeven zachte ballades te spelen. Er werd niet meer gedanst. De straatmuzikantjes werden in een hoek van de kamer stilletjes dronken. Op de ligbanken werd onder laag gedraaide lampen op gedempte toon gepraat of teder gevreeën. Thomas deelde, zijn belofte aan mij vergeten, een zoet honing-kussen-wijnbanket met Nettles. De sfeer was slaperig en voldaan.

Ik lag tussen Arthur en Sylvio in, die elkaar over mijn hoofd door het haar streelden. Hun stemmen vermengden zich met het geneurie van Enrico, dat de tuinkamer vulde als het zomerse gezoem van bijen. Ze haalden herinneringen op, met elkaar en met vrienden. Plaatsen die ik niet bezocht had, mensen die ik niet had gekend. Toch luisterde ik met

weemoed, want ook ik had afscheid moeten nemen van wat me lief was.

Arthur deelde een sigaret met mij en Sylvio. Ik herkende de geur van opium vermengd met tabak, de geur van het Café Royal, en inhaleerde diep. Een weldadige kalmte daalde op me neer. De pijn verdween uit mijn lijf en mijn hoofd vulde zich met een troostend, kortdurend geluk. Aan beide zijden beschermd door vriendschap, was ik niet bang voor de duisternis die met elke vertrekkende gast, elke gedoofde lamp dieper werd. Sylvio en Arthur omhelsden hun vrienden en schonken enkelen zelfs het afscheidsgeschenk van tranen. Droevig maar nog altijd kalm doofden ze de laatste lampen en riepen ons bij zich.

'Hebben jullie een plek om te overnachten?' vroeg Sylvio.

We schudden ons hoofd. Geen plek waarnaar we wilden terugkeren, in elk geval.

'Blijf,' bood Arthur aan. 'De nacht is nog lang, Sylvio. De jongens kunnen met ons waken, voor een paar uur.'

We schoven twee divans tegen elkaar en nestelden ons, twee aan twee, op de naar wierook geurende kussens. Daar rookten we in stilte en hoorden de klokken van Londen middernacht en het eerste uur van de nieuwe dag slaan.

Arthurs handen zochten in het donker de mijne. 'Ik heb een gave,' fluisterde hij. 'Ik kan de toekomst lezen in de

woorden van schrijvers en dichters. Zal ik jouw toekomst voorspellen?'

Ik zei: 'Goed', want de opium had mijn angst voor de toekomst weggenomen.

'Open dan je handen... zo.'

Hij draaide mijn handen met de handpalmen naar boven. In het donker tastte hij op de vloer naast de divan. Hij vond wat hij zocht en legde het in mijn handen. Een boek.

'Vouw je vingers eromheen. Hou het stevig vast.'

Ik deed het. Aan het einde van een avond als deze leek het niet zo belachelijk als het had kunnen zijn.

Arthur sloot zijn handen als een kommetje om de mijne. 'Wat zal het zijn? Wat zal het zijn?' prevelde hij. 'Hoofdstukken van geluk? Pagina's? Of slechts een enkele zin? Wat is jouw verwachting, Sylvio, zal hij gelukkig worden?'

'Als hij uit de gevangenis weet te blijven wel.' De Italiaan, die was blijven doorroken, geeuwde.

'Laten we kiezen.' Arthur liet mijn handen los. 'Leg je vinger tussen de bladzijden.'

Ik deed het. Mijn opiumdoordrenkte hersens geloofden in het belang van mijn keuze. Ik koos mijn toekomst.

'Hier? Weet je het zeker? Goed, ik zal de passage voor je

markeren.'

Naast me dacht ik metaal te zien flitsen. Arthur zoog zijn adem naar binnen, als om een felle pijn te verbijten. Ik hoorde hem zijn arm langs het papier wrijven. Toen gaf hij me het boek terug.

'Alsjeblieft. Je moet nu gaan, arme jongen, en wanneer morgenochtend de zon opkomt, zul je je toekomst kunnen lezen. Wij gaan nu slapen. Sylvio...'

Hij strekte zijn arm op een vreemde manier naar zijn minnaar uit: zijn rechterhand omklemde zijn linkerpols. Sylvio omarmde hem, liefkozende woordjes fluisterend in zijn eigen taal, die ik niet verstond maar wel begreep.

Ik duwde Nettles van de divan, maar in plaats van de deur naar de marmeren hal te nemen, trok ik hem mee naar de serre. Na Ar-thurs onverwachte, onverdiende warmte was ik nog niet klaar voor de kille onverschilligheid van de straat.

In de hoek van de serre zochten we, onopgemerkt door Arthur en Sylvio, die doof leken te zijn voor alles behalve eikaars stemmen, een slaapplekje achter de oerwoudplanten, waar we ons oprolden als zevenslapers. Ik zweefde zonder moeite weg van de wereld, met in mijn hoofd het gezang van Enrico en in mijn oren het gefluister van Sylvio en Arthur, dat zo verdrietig, zo gelukkig en dankbaar klonk.

De puntige ellebogen van een overeind krabbelende Nettles wekten me de volgende morgen. Ik kneep mijn ogen dicht tegen het uitbundige zonlicht en zou vast weer in slaap gevallen zijn als Nettles niet was gaan gillen: 'O fuck! O, nee! O, nee, fuck nee!'

In één klap klaarwakker sprong ik op om te zien wat er aan de hand was. Nettles stond met zijn hoofd in zijn handen midden in de tuinkamer, zo groen of hij elk ogenblik over zijn nek kon gaan, en kermde: 'O, nee, o nee, o nee.' Op de rustbank voor hem lagen Arthur en Sylvio in het volle licht, volmaakt stil en rustig, naast elkaar. Sylvio's hoofd rustte op de schouder van zijn vriend en zijn mond hing open. Hij zou vast gesnurkt hebben... als hij niet morsdood was geweest. Zijn toga was, net als die van Arthur, doordrenkt met bloed. Op Sylvio's stille borst lag een groenglazen medicijnflesje dat uit de hand van zijn minnaar was gerold, chloroform, las ik op het etiket.

Godallemachtig, op zó'n afscheidsfeestje waren we gevraagd!

'We-we moeten het personeel waarschuwen,' stotterde ik.

'Ben je gek?' Nettles wees hysterisch naar iets glimmends wat naast de divan op de grond was gevallen. Het blonk vochtig rood in het morgenlicht en ik herkende het als een chirurgische scalpel. 'Een mes! Een més! Ze hebben hun

polsen doorgesneden! We moeten maken dat we hier wegkomen!'

'Maar...'

Ik kon het niet over mijn hart verkrijgen die mannen die samen met ons de laatste avond van hun leven hadden gevierd, zomaar achter te laten. Als ik er stilletjes vandoor zou gaan, zou dat de indruk wekken dat ik iets met hun dood van doen had, en ik had hén niet dood gewenst.

Het was onbegrijpelijk dat zij voor de dood gekozen hadden, terwijl hufters als Vincent tegen elke prijs aan hun lieve leventje wilden blijven vasthouden.

Impulsief deed ik een stap in hun richting.

'Nee! Néé, néé!' Nettles sprong tussen mij en de divan in. 'Raak niks aan. Stel dat d'r iemand binnenkomt. Je wilt niet zo gevonden worden, geloof me.'

"t Is zelfmoord, Nettles, geen moord.'

'Probeer jij dat maar aan de politie uit te leggen. Wie stak d'r gisteravond voor 'n kamer vol getuigen een kerel 'n mes in z'n reet?'

Hij had een punt. Dat zou niet in mijn voordeel spreken.

'We halen onze kleren van boven en dan zijn we wég. De zon is op, dus 't personeel zal zo ook wel op zijn.'

Zonder op mij te wachten rende hij naar de deur, gluurde door de kier en verdween in de hal. Ik holde hem achterna, nadat de judas in mij het besluit had genomen te overleven.

Met de zon op onze billen, zo zichtbaar als wat, renden we de trap op. Ik durfde niet om te kijken. Niemand riep ons na, dus we zouden wel niet gezien zijn.

De kleedkamer was nog net zon jolige warboel als gisteravond. Er was geen personeel geweest om op te ruimen: een goed teken.

We trokken haastig onze kleren aan, zonder te letten op kreukels of losse knoopjes: broek - geen tijd voor een onderbroek -, overhemd erin, prop, prop, jasje, dasje, hoed en overjas, en naar beneden op ongestrikte schoenen.

Ik wilde naar de voordeur rennen, maar Nettles pakte me bij mijn arm. 'Nee! We mogen niet gezien worden! We gaan door de tuin. In de serre is een deur open.'

'Goed, terug naar de tuinkamer dan.'

'Ga jij... ga jij maar voor.'

'Of jij...'

In de paar minuten dat we buiten de tuinkamer waren geweest, was onze afschuw voor wat er zich daarbinnen bevond gegroeid. Het waren niet langer Sylvio en Arthur die daar lagen, maar twee lijken. Koud, versteven en stil, maar stel

dat ze zouden bewegen... Een vinger of een ooglid... We kenden onze griezelverhalen, Nettles en ik.

'O, naar de hel d'r mee. 't Zijn maar dooien!' zei hij uiteindelijk. 'Een politie-inspecteur vind ik enger.'

Met afgewend hoofd rende hij op zijn tenen de kamer door. Ik deed het hem na en bleef strak naar de vloer kijken. Het marmer was versierd met de sporen van het feest: wijnvlekken, geplette rozen, een enkele verfrommelde zakdoek — aanwijzingen voor de politie — en daartussen een boek met een rode veeg over de opengeslagen pagina. Het boek dat mijn toekomst voorspelde.

Ik gluurde over mijn schouder naar de doden die nog geen wimper bewogen. Voor hen had de toekomst afgedaan. Ze hoefden er zich geen zorgen meer over te maken. Ik benijdde hen. De keuze was zo simpel als je minder bang was voor de dood dan voor het leven.

Ik greep het boek en haastte me achter Nettles aan, die al buiten was en over het tuinpad wegrende van de plaats van de misdaad.

Op de zolderverdieping ging een wekker af. We waren net op tijd ontsnapt.

We hadden meer van ons af te wassen dan zweet, wijn en

sperma, die morgen. Te vuil voor de krappe tobbes in het badhuis, sloten we ons aan bij de mannen die 's morgens voor achten in de rij stonden voor een bad in de Serpentine. Op het teken van de vlag kleedden we ons uit en plonsden tussen de zwervers en arbeiders dapper in het koude, groene water. We sloegen een fontein van druppels in ons gezicht en boenden onze romp schoon tot ons vel ervan begon te gloeien. Daarna zochten we een zonnig plekje op het gras om op te drogen en klappertandden ons door een ontbijt van waterkerssandwiches heen.

Ontnuchterd door de kou durfde ik het aan te kijken welke toekomst Arthur me voorspeld had. Zijn bloed was in het papier getrokken en opgedroogd. Ik kon de kromgetrokken bladzijden zó vinden.

Afgewend van Nettles, omdat hij er niks mee te maken had, boog ik me over het boek.

"s Nachts sluip ik naar beneden en leg me bij de stad neer — daar ben ik thuis — uren en uren lig ik daar uitgestrekt; de voeten gaan heen en weer, heen en weer, langs me en over me...

Jij, zwevend, hunkerend gezicht van de jeugd, moeizaam worstelend door de rumoerige menigte — ook al vliegje naar de sterren, je kunt me niet ontsnappen.

Ik blijf waar ik ben. Ik doe geen moeite. Waarheen je ook

gaat, het is mij om het even: ik ben daar al.'

Mijn toekomst hield voor mij geen verrassingen in. Hij leidde me door de straten van Londen naar dat wat al een leven lang op me wachtte: het reptiel met de groene ogen en de scherpe tanden. Het spreidde zijn voorpoten in een verwelkomend gebaar. Kom. Zoek me. En als je mij niet zoekt, zal ik jou vinden.

X

Twee graven – Een levend poppentheater – Gunters Suikerbakkerij –Geruchten – De informante – Vincents ongeluk

Zelfmoord van Harley Street chirurg

Gistermorgen is het levenloze lichaam van de heer Arthur H. Stableford, vooraanstaand chirurg, aangetroffen in zijn woning in Harley Street.

Hoewel de heer Stableford onder zijn collega's bekendstond als een evenwichtige persoonlijkheid, was de doodsoorzaak, volgens inspecteur J. Robbins van Scotland Yard, zonder twijfel bloedverlies door zelf toegebrachte ver-wondingen. Oververmoeidheid door drukke werk-zaamheden wordt als mogelijk motief voor deze schok-kende daad genoemd.

De heer Stableford genoot in medische kringen een uitstekende reputatie, al deed zijn essay Het zenuwstelsel en de liefde van Uranus middenjaren tachtig het nodige stof opwaaien. Stableford heeft zich de laatste jaren niet meer in het openbaar over dit onderwerp uitgelaten.

De overledene is 46 jaar oud geworden en laat geen kinderen na.

Ik vouwde de krant die ik in het licht van de straatlantaarn gelezen had, op. Geen woord over Sylvio. Die hadden ze mooi weggemoffeld. Misschien zou ik hem, als ik door bladerde, ergens anders kunnen vinden, in een kolom met niet ter zake doende doden. Zij aan zij waren ze gestorven, maar de pers had hen al gescheiden. De familie zou hen begraven, onder twee aparte grafstenen, zo ver mogelijk van elkaar. In hun zwarte rouwkleren zouden ze de kisten in de aarde zien zakken, het geheim veilig achter hun opeen geperste lippen.

Volgens Augustus Trops was er niets zo romantisch als twee minnaars die samen het leven verlieten. Zoals wel vaker, was ik het niet met hem eens. Wat was er romantisch aan twee gescheiden graven, waarop anonieme vrienden bosjes

vergeet-mij-nietjes achterlieten, in plaats van de grote krans rozen die een dubbelgraf hoorde te bedekken?

Romantiek, de familie zou er wel een stokje voor steken.

Ik zat op de stoep tegenover Vincents huis, dat door de verlichte ramen in een levend poppentheater veranderd was. Geen gesloten gordijnen voor het bezoek dat hij vanavond ontving! Het mocht gezien worden: zijn Alom Gerespecteerde Broer, zijn Charmante Schoonzuster en hun Voorbeeldige Dochtertje Imogen.

Vincent speelde de lachende gastheer, die de stereoscoop uit de kast haalde om zijn nichtje te vermaken, en grapjes maakte met Lilian.

Ja, Vince, lach maar, zolang het nog kan.

Romances als de onze eindigen in tranen. Altijd.

Dat is de regel.

Een halfuur lang zat ik onbeweeglijk op de stoep, niet in staat me los te rukken van het geëtaleerde huiselijk geluk.

Etalagewinkelen. Londenaars hadden er een kunst van gemaakt. Kijken naar wat je niet kon kopen. Waarvan je moest blijven dromen. Tenzij je het op een dag zou durven

stelen.

Wat zou ik als eerste stelen? Hun rust, hun zelfvoldane, comfortabele gemoedsrust.

Zonder een vastomlijnd plan te hebben voor een meesterkraak, scheurde ik het bericht van Arthur Stablefords zelfmoord uit de krant.

Ik vouwde het dubbel, samen met de pagina uit Arthurs boek waarvan ik de tekst inmiddels uit mijn hoofd kende.

... OOK AL VLIEG JE NAAR DE STERREN, JE KUNT ME NIET ONTSNAPPEN...

Met mijn oude stenopotlood schreef ik in de kantlijn: VOOR VINCENT FARLEY. Geen afzender. Hij kende mijn handschrift, net als hij mijn stem kende, mijn ademhaling, de haartjes in mijn nek, de zweterige warmte van mijn liezen, elk intiem detail dat hij zo rigoureus uit zijn leven gebannen had. Maar het zou terugkeren. Even opdringerig als een Piccadilly-hoer.

Ik liep het pad op naar de voordeur, gooide de uitgescheurde velletjes papier in de brievenbus en trok aan de bel. Tijd genoeg om me uit de voeten te maken. Bedlington verkneukelde zich boven in de salon over het knusse familieleven dat hij voor zijn meester gewenst had. Hij zou

niet één-twee-drie voor mijn neus staan.

Ongehaast wandelde ik de straat uit, in de prettige zekerheid dat ik een gezellig familieavondje in elk geval voor één persoon bedorven had.

'Je had geld moeten eisen,' zei Nettles. We stonden op de stoep voor Gunters Suikerbakkerij en lepelden van het ijs waarop ik ons had getrakteerd. 'Ik weet het, je hebt nu geld zat, maar dat is 'n keer op en waar moet je 't dan vandaan halen?'

"t Gaat me niet om 't geld...'

Ik liet een bergje romig frambozenijs op mijn tong smelten. Het was warm voor mei, bijna zomers en vanmiddag waren Nettles en ik naar het openluchtzwembad van Hampstead geweest om in het verkoelende water rond te spetteren en klanten op te pikken onder de mannen die kwamen kijken naar de naakte arbeidersjongens in de kleedhokjes of op het gras. We hadden geen succes gehad.

'Waar het me om gaat, is dat hij me niet vergeet. Dat ik niet verzwegen wordt, zoals Sylvio. Ik wil dat mijn naam in één adem met de zijne wordt genoemd, in een schandaal. In de rechtbank desnoods.'

'Hm.' Nettles nam me sceptisch op. 'Of gaat 't erom dat je

nog steeds van 'm houdt?'

'Nee! Ik geef niks meer om hem! Van mij mag hij doodvallen!'

'Mooi zo. Want je schiet d'r niks mee op, met verliefd worden op een klant. Ik ben nog nooit verliefd geweest.'

'Ja, en moet je kijken hoe geweldig het met jou gaat!'

'Hé, nou niet serkestisch worden!'

'Sarcastisch, Nettles, sar-cas-tisch.'

'O, stik in je ijs, jij!'

We lepelden onze coupes leeg in een stekelige stilte. Aan de overkant van het plein stonden de open rijtuigen van de dames die in de schaduw van de bomen van hun fruitijsjes snoepten. Obers droegen dienbladen af en aan en wisten handig de passerende fietsers en taxi's te ontwijken.

Een nieuw rijtuig arriveerde, met daarin twee dames die hun teint met kanten parasolletjes tegen de zon beschermden en, tegenover hen, een bleke, broodmagere jongeman die er even onberispelijk uitzag als een kat die zich net gewassen heeft. Aubrey.

Ik dook weg achter Nettles, die helaas weinig dekking bood. Nu ik niet langer 'Vincents jongen' en dus een bron van vermaak was, wist ik niet of ik wel door hen gezien wilde worden.

'Niet deze kant op kijken, niet deze kant op kijken,' prevelde ik bezwerend.

Dat had nog nooit gewerkt.

Een spits muizensnuitje gluurde om de rand van haar parasol. Imogen herkende me direct. Ze slaakte een kreetje en trok aan de mouw van de vrouw die naast haar zat: Ada Leverson, haar leermeesteres en idool.

De geamuseerde glimlach van de Sfinx veranderde niet toen ze mij zag. Ze was een vrouw die zich door niets liet verrassen, ook niet door mijn metgezel, die voor me zijn kleverige vingers stond af te likken. Ze boog zich naar Aubrey en fluisterde hem iets in het oor. Even later zag ik hem een ober wenken en discreet in mijn richting knikken.

Geërgerd sloeg ik de hele procedure gade. Het was blijkbaar onmogelijk naar me te zwaaien of me aan te roepen als een echte vriend. Het plein voor Gunters was ander grondgebied dan het Café Royal. Er golden andere regels. En zelfs Aubrey scheen zich daar tegenwoordig aan te houden.

Ik zette mijn schroom opzij en besloot niet te wachten tot ik ontboden werd.

'Blijf hier,' zei ik tegen Nettles en ik stak het plein over. Ik zwaaide. 'Joehoe, juffrouw Imogen!' riep ik behoorlijk luid.

De ober die Aubreys bestelling noteerde, trok zijn neus op.

Vanachter haar parasolletje giechelde Imogen een begroeting. Twee rode blosjes kleurden haar wangen. Sinds ze Vincent en mij. had zien kussen, vond ze mij fascinerend.

'Adrian! We hadden niet gedacht je hier aan te treffen.' Aubrey nam met overdreven respect zijn hoed voor me af. 'We veronderstelden dat je je met Vincent overgaf aan de Studie der Natuur. Hij is de laatste tijd nooit thuis als we hem willen bezoeken, altijd op weg naar de heide, of een ander heilloos oord waar het groen tiert zonder dat iemand het vertelt zich te gedragen.'

'Het gerucht gaat dat hij de dochter van de Webbs het hof maakt,' zei de Sfinx. 'Een gerucht dat hij ongetwijfeld zelf de wereld in geholpen zal hebben.' Ze leunde sierlijk achterover in de kussens die haar rijtuig even comfortabel maakten als een sofa. 'Wiens idee was het, Adrian, dat van Vincent of van jou?'

'Ehm... het zijne, dacht ik.' De ober was met zijn bestelling in de winkel verdwenen. We konden onomwonden met elkaar praten, als vrienden onder elkaar. Ik koos ervoor dat niet te doen. Noch Aubrey, noch de Sfinx, noch Imogen zou ik ooit werkelijk mijn vriend of vriendin kunnen noemen. Niet in een Londen waar het belangrijk was wie je wel en wie

je niet groette, en op welke manier.

Dus verzweeg ik de waarheid over Vincent en mij.

'Een gewiekste afleidingsmanoeuvre van onze Vince, die kleine Webb,' oordeelde Aubrey, 'maar natuurlijk al vaker vertoond. Is hij van plan met het arme wicht te trouwen?'

Ik antwoordde dat ik dat niet wist. 'Ik heb hem al een paar dagen niet gesproken.'

'Toch geen ruzie? Jullie gaan steeds meer op Osie en Bosie lijken!'

Ik lachte hard, te hard, en hield er abrupt mee op toen ik zag dat Imogen niet lachte. De glimlach van de Sfinx was van korte duur. 'Arme Oscar. Ze hebben hem uiteindelijk op borgtocht vrijgelaten en nu logeert hij bij zijn broer, omdat er geen hotel is dat hem nog als gast wil hebben. Hij is er doodongelukkig.'

Het gezelschap schakelde over op een onderwerp dat hen meer interesseerde. Vergeleken met beroemde, beruchte Oscar Wilde was Adrian Mayfield ongeveer even belangrijk als een mug.

'Waarom vlucht hij niet naar het buitenland, nu hij de kans heeft?' vroeg Aubrey. 'Frank Harris bazuint rond dat hij een stoom-jacht voor hem heeft klaarliggen, met bibliotheek, kreeft en champagne aan boord, om hem naar Frankrijk te

varen. Is dat waar of is het weer een van Franks verzinsels?'

'O, ik zou het niet weten, Aubrey,' antwoordde de Sfinx ontwijkend. 'Maar je kunt er zeker van zijn dat hij blijft. Een valse naam, een opgejaagd bestaan, dat is niets voor Oscar. Hij wil geen lafaard genoemd worden.'

'Dan liever een held achter slot en grendel, de arme ziel!'

De ijsjes arriveerden en leidden de aandacht af van het gespreksonderwerp. Imogen nam een voorzichtig hapje van het hare. Ik herinnerde me Vincents bezorgdheid over hoe weinig ze at, vooral in tijden van boosheid of verdriet. Terwijl ze voorwendde van haar ijs te lepelen, schoten haar ogen van Aubrey, die de ober betaalde, naar de Sfinx, die wuifde naar een passerend rijtuig. Toen ze er zeker van was dat niemand op haar lette, schepte ze een volle lepel roomijs in mijn lege coupe.

'Oom Vincent is óók ongelukkig,' fluisterde ze, zo zacht dat ik niet zeker wist of ik het wel goed had verstaan.

'Wat?' vroeg ik, maar het was te laat. De ober bedankte voor zijn fooi en Aubrey en mevrouw Leverson vervolgden het gesprek dat door zijn komst onderbroken was.

'Ik zal Oscar uitnodigen voor het diner,' besloot de Sfinx. 'Het zal hem goed doen weer eens onder de mensen te zijn.'

Ik luisterde maar half. De feestjes die georganiseerd

werden om Oscar Wilde op te vrolijken lieten me koud. Dat ene zinnetje dat Imogen me toegefluisterd had, was veel belangrijker.

Vincent was ongelukkig.

Wat betekende dat?

Was die ene bebloede bladzijde al genoeg geweest om zijn rust te verstoren?

Of...

Nee. Ik stond mezelf niet toe te hopen.

Een antwoord wilde ik echter wel.

Ik probeerde Imogen weer naar me te laten kijken, maar zij ging inmiddels zo op in haar roomijspantomime dat ze het niet merkte.

De Sfinx maakte ondertussen enthousiaste, vage plannen voor haar dinertje. 'Ik zou voor het tafelboeket lelietjes-van-dalen kunnen bestellen. Ze zullen hem aan Bosie herinneren, die bloemen. Oscar mist hem zo sinds hij naar Frankrijk vertrokken is...'

Ik stond naast het rijtuig en liet het ijs dat ik van Imogen gekregen had smelten.

Stel dat ik zelf van ijs was en zou smelten in de zon, dacht ik dwaas, zouden ze het merken?

Omdat ik geen kans zag Imogen onder vier ogen te spreken, besloot ik hier niet langer rond te blijven hangen. Na een afscheid dat op het randje van beleefd was, voegde ik me weer bij Nettles.

'Zij weet iets,' zei ik met een hoofdknik naar Imogen.

'Wie? Die Bleke Bet in die koets?'

'Z'n nichtje.'

'Ja, én? Wat weten meiden van onze zaken? Oké, William Allens meisje waste z'n onderbroeken en leende 'm d'r rouge, maar zij was dan ook zijn verloofde.'

'Zij is anders.' Ja, dat kon je gerust over Imogen beweren. 'Ze denkt dat ze Sarah Bernbardt is.'

'Hm, 'n mafketel dus? Jij zou je met haar moeten verloven, Rosebery. Jullie zouden 'n mooi koppel vormen!'

'Kop dicht, Nettles, ik probeer te denken.'

De kans dat ik Imogen te spreken zou krijgen, was klein. Meisjes uit de betere standen zetten geen stap buiten zonder chaperonne. Een brief sturen was ook niet mogelijk. Een envelop met een onbekend handschrift zou door iedere oplettende moeder uit de stapel gevist worden en in het belang van haar dochter gelezen.

Tenzij iemand die brief naar binnen smokkelde...

'Ik ga haar schrijven!'

'Ho, Charlie, ik meende niet wat ik zei!'

'Geen liefdesbrief, idioot! Ik wil haar vragen naar nieuws over Vincent.'

'En wat wil je daarmee doen, dan?'

'Dat weet ik pas als ik haar antwoord gelezen heb.'

'Pfff! Goed plan, Rosebery!'

Het was nog niet eens een plan. Eerder een van de paden die Vincent en mij naar de afgrond kon brengen. Het leidde langs de personeelsingang van Camelot House.

XI

Het onderwerp van gesprek — Een boeketje haat en bedrog — Jack Mayfields terugkeer op het toneel — Een taxi naar Courtfield Gardens

'Twee shilling om de brief aan juffrouw Imogen te bezorgen en vier shilling om je mond te houden.'

Zoveel had het me gekost om Tom Beady, het manusje-van-alles van het Farley-huishouden, voor postbode te laten spelen.

Tom roddelde graag en zijn roddels waren doorgaans gratis, maar een brief bezorgen, dat was een andere zaak geweest.

'Ik zou 't voor jou voor minder willen doen, Mayfield, maar als Palmtree me betrapt, kost 't me m'n baantje.'

'Als Palmtree mij betrapt, kost 't me m'n beide benen,' had

ik gegrapt.

Stuart Farleys sinistere huisknecht had me veracht vanaf de eerste keer dat hij mijn jas had aangenomen. En sinds het duidelijk was geworden dat ik méér was dan een gewone gast, haatte hij mij bovendien.

Tom had mijn brief in zijn zak gestopt zonder om mijn grap te lachen.

'Wees voorzichtig, Mayfield. Ik meen het. Ze praten over je, in dit huis.'

Terug in de Leger des Heils-winkel dacht ik na over zijn waarschuwing. Die baarde me geen zorgen. Ik was er blij mee.

Ze waren me niet vergeten.

Ze praatten over me.

Zelfs in Camelot House.

In het rommelkamertje achter de winkel pakte ik op de strijkta-Icl een pakketje in dat ik zelf zou bezorgen. Een witte jurk die best voor een bruidsjapon zou kunnen doorgaan, bestrooid met de bloemen die me door een verbouwereerde bloemist waren aangeraden: 'Bloemen die voor haat en bedrog staan? Wel... eh... de basilicum wordt gezien als een

symbool voor haat en de nachtschade symboliseert de leugen. Maar waarom kiest u niet voor een wat mildere boodschap? Als u bedrogen wordt door uw geliefde, kunt u haar bijvoorbeeld Japanse lelies sturen. Daarmee laat u weten dat u zich niet laat misleiden. En de doornappel zal haar waarschuwen dat u haar bedrieglijke charmes doorziet.'

Ik stelde me voor hoe Octavia de bruidsjapon zou uitpakken en verward de boodschap van de giftige bloemen zou proberen te ontcijferen. Haat, leugens en een klein boeketje afrikaantjes, zo geel als jaloerse ogen. Zou het in haar opkomen dat ze een rivaal had?

'Adie, m'n jongen, wat doe je hier?'

Haastig vouwde ik het pakje dicht, zodat pa de bloemen niet zou zien.

'Ik pak 'n jurk in. Wat moet je, pa?'

Hij keek nerveus om zich heen, alsof de muren in een Leger des Heils-winkel oren hadden.

"t Is m'n optreden, jongen. Majoor Smith rekent op me voor de samenkomst, maar de act is... eh... nog niet klaar voor 't publiek, zal 'k maar zeggen.'

Ik dacht: optreden? Samenkomst? Maar toen ging me een licht op. In de straten rond de winkel had ik grote aanplakbiljetten zien hangen die ZATERDAGAVOND —

ZANG, GETUIGENISSEN EN GRATIS KOFFIE MET CAKE aankondigden, MET KADET NORA AMBROSE, DE ZINGENDE ENGELE VAN DE OOSTKANT EN JACK MAYFIELD... — verrek ja! — DIE VOOR UW EIGEN OGEN ZAL ONTSNAPPEN AAN DE KETENEN VAN DE DRANKDUIVEL!

Pa zou optreden op een van die Leger des Heils-bijeenkomsten die op zaterdagavond de concurrentie aangingen met het café en het variététheater. Zijn naam zou zeker publiek trekken. Aan de Oostkant was men Jack Mayfields gloriedagen nog niet vergeten. Geen wonder dat hij zenuwachtig was.

De afgelopen dagen had hij somber in zichzelf mompelend door de winkel geschuifeld, met heel wat minder halleluja's op zijn lippen dan normaal. Het was nauwelijks tot me doorgedrongen, verstrikt als ik was in mijn eigen gedachten. De hele wereld had om Vincent en mij gedraaid, er was geen plaats geweest voor iemand anders. Zelfs niet voor pa.

O hell... Heel wat ochtenden was ik wakker geworden met dat verlammende, misselijkmakende O heli-gevoel dat kwam opzetten bij de herinnering aan wat ik de vorige dag — of nacht — had gedaan. Nu overviel hetzelfde gevoel me midden

op de dag, alsof ik de afgelopen week geslaapwandeld had en nu pas mijn ogen opende en de ravage zag die ik had aangericht.

Bloed op de marmeren vloer van een huis in Harley Street, sperma op de tegels van het openbare toilet in Hyde Park, een slag in het wiel van mijn fiets, die fiets waar ik vorig jaar kerst nog zo trots op was geweest... Niets minder dan een dreigbrief in Vincents brievenbus...

Mijn god, dacht ik, ik moet gek geweest zijn, gék...

En ditmaal was ik er niet trots op.

'Adie? Jongen?' Pa zag me mijn hand langs mijn voorhoofd halen. 'Adie?'

Ik herstelde me.

'Ja, pa? Kan ik je helpen bij het repeteren? Dat wilde je me toch vragen, hè?'

Ah! Als je dat zou willen doen, jongen!' Hij lachte, opgelucht dat ik hem zou helpen en weer helemaal in orde leek.

'Tuurlijk doe ik dat, pa. Vertel es, wat moet het worden, de act?'

Hij opende zijn mond om het me te vertellen, maar op

datzelfde moment stak luitenant Nell haar hoofd om de hoek van de deur. Haar gezicht was een en al verbazing.

Adrian, er is hier een taxikoetsier die beweert dat hij opdracht heeft jou naar Courtfield Gardens te brengen. Dat moet een vergissing zijn, toch?'

Courtfield Gardens lag aan de goede kant van Londen, de Westkant, en voor luitenant Nell was dat even ver als China. En welke Chinees zou naar Adrian Mayfield vragen?

Ik wist het zelf ook niet.

'Wie heeft hem gestuurd?' vroeg ik voorzichtig. Ik was nog niet vergeten hoe ik door twee van Queensberry's detectives — de Lange en de Korte — een koets in was geduwd.

'Ene mevrouw Leverson... Zeg, zou ze ons misschien geld willen schenken?'

'Nee, dat denk ik niet.'

Ik schoot in de lach bij de gedachte aan de Sfinx, die haar geld, juwelen en japonnen op de toonbank van onze winkel legde.

Nee, voor liefdadigheid zou ze me niet naar haar huis laten brengen. Maar waarvoor dan wel? Onze laatste ontmoeting was nou niet zo hartelijk geweest dat je een uitnodiging zou verwachten.

Misschien weet ze iets over Vincent, misschien kan ze me

helpen, op wat voor manier dan ook...

Pa stond vergeten bij de strijktafel. Ik was teruggegleden in mijn slaap. Terug in de wereld waarin het heel normaal was om gek te zijn.

'Ik ga mee,' zei ik tegen luitenant Nell en ik rende weg om mijn hoed te halen. Met een takje blauwe nachtschadebesjes in mijn revers meldde ik me bij de koetsier.

'Naar Courtfield Gardens?'

'Naar Courtfield Gardens.'

XII

Thee met Sarah Bernhardt — De Sfinx — Komkommersandwiches — 'Boven' – Een af gedekt portret — Een asla vol liefde — Iets te verbergen

De huizen van Courtfield Gardens waren wonderkabinetten van vijf verdiepingen hoog, gevuld met alles wat artistiek, duur en nutteloos was. Het huis van de Sfinx was geen uitzondering. Een jaar geleden zou ik er nog van onder de indruk zijn geweest, maar nu niet meer. Geld maakte mensen niet beter of interessanter, of, zoals ik in het geval van Vincent had gedacht, eerder bereid om voor je te zorgen. Dus gunde ik de voorwerpen in mevrouw Leversons salon niet meer dan een snelle blik. Boeken, waaiers in zachte pasteltinten, een schoorsteenmantel vol uitnodigingen voor bals, lunches en soirees. Het enige wat mijn aandacht trok, was een groot schilderij dat was afgedekt met een doek, alsof het afgebeelde niet geschikt was voor de ogen van bezoekers.

'Ah, en kijk eens naar de jongeman die daar net is binnengekomen! Ik denk dat het een bewonderaar is, mevrouw Bernhardt, en dat hij uw handtekening wil!' Mevrouw Leverson rees op van een sofa bedekt met kleine fluwelen kussentjes, die gemaakt leken te zijn voor een dozijn luie katten, of één Sfinx. 'Adrian, welkom.'

Imogen zat tegenover haar in een toneeljapon die haar veel te wijd was. Ze droeg een lange, witte shawl om haar hals.

'We spelen een spel,' legde ze met rode wangen van schaamte uit.

'Mevrouw Sarah Bernhardt heeft me uitgenodigd voor een diner bij restaurant Larue,' zei de Sfinx. Ze gebaarde naar de schoteltjes met cake en sandwiches die op een bijzettafeltje waren gezet. 'En o, ze is zo goed geïnformeerd over de andere klanten! Vertel me nog eens iets over die heer daar bij het raam, mevrouw Bernhardt.'

Imogen liet zich overhalen door de aanstekelijke vrolijkheid van haar vriendin.

'Dat is Augustus Trops. Ik heb hem gevraagd mijn portret te schilderen.'

'U zult voor hem poseren met uw poema, natuurlijk?'

'Naturellement!

Imogen verbaasde zichzelf met haar toneelaccent, haar

rollende Franse 'r'-en. Ze schaterde het uit. Ik had haar nog nooit horen schateren. Het verraste me dat ze het kon.

'Ga zitten, Adrian,' zei de Sfinx, die het blijkbaar tijd voor een verklaring vond worden. 'Ons huis is een gekkenhuis vandaag, maar je bent er een welkome gast. Imogen heeft speciaal naar je gevraagd.'

'O?' vroeg ik onschuldig, maar ik dacht: aha! Ze heeft mijn brief gehad. Ze heeft nieuws.

Alleen, hoe kon ze me dat vertellen met mevrouw Leverson erbij?

De ruimdenkendheid van de Sfinx zou vast niet zo ver gaan dat ze ons — een jongen van de straat en een rijkeluisdochter verkleed als Sarah Bernhardt — in één kamer alleen zou laten.

Ze schonk me thee in, overhandigde me kleine komkommer-sandwiches — 'Weet je nog hoe we om die malle sandwiches hebben gelachen bij de première van The Importance of Being Earnest?' — en praatte voor drie, terwijl Imogen en ik ons hoofd braken over hetzelfde probleem.

'Adrian, heb je nog interessante boeken gelezen de laatste tijd?'

Nee, wilde ik zeggen, ik lees niet meer. Maar het was moeilijk om kortaf te zijn tegen iemand die zo graag praatte

als de Sfinx en van elk gesprek een klein privéfeestje maakte.

'Ik heb delen van Towards Democracy, van Carpenter, gelezen. Kent u het?'

'O, ik heb ervan gehoord. Maar ik heb het niet in mijn boekenkast staan. Oscar zou het vast gelezen hebben. Je zou er met hem...' Ze tikte met haar wijsvinger tegen haar lip, alsof ze zichzelf op iets betrapt had. '... Als hij hier was... Als al zijn prachtige boeken niet geveild waren...'

Er werd zachtjes op de deur geklopt. Een oudere dienstbode kwam binnen en maakte met stramme knieën een kleine reverence voor haar mevrouw.

'Wat is er, Field?' vroeg de Sfinx.

De dienstbode keek van Imogen naar mij en van mij naar Imogen. Ze leek niet goed te weten hoe ze haar boodschap moest overbrengen.

'Mevrouw... "boven"... vraagt of u misschien schrijfpapier hebt en een pen... en dat soort zaken,' eindigde ze slapjes.

'Schrijfpapier? O, er moet zeker wat liggen in de secretaire... of-nee, op Ernests bureau... Wacht, ik help je wel zoeken, Field.'

Mevrouw Leverson nam haar zenuwachtige dienstbode bij de arm en leidde haar met enige haast de kamer uit. Imogen en ik bleven alleen achter. We waren daar zo verbaasd over

dat het even duurde voor we onze mond opendeden.

'Schrijfpapier!' zei ik, terwijl de hakken van de vrouwen de trap op klikklakten. 'Je zou denken dat ze diamanten smokkelen, zo geheimzinnig doen ze erover.'

'Iedereen doet vreemd. Mevrouw Leverson, oom Vincent, papa. Dat duurt nu al dagen.'

Imogen wenkte me. Ik boog me naar haar toe. "t Heeft met schilderijen te maken!' siste ze.

'Schilderijen?'

'Kom, ik zal het je laten zien.'

Ze trok me mee naar het afgedekte schilderij dat me bij mijn binnenkomst was opgevallen. Als ze op haar tenen stond, kon ze een punt van de doek optillen.

'Kijk.'

Ik keek en hoefde niet meer te vragen waarom dit schilderij was afgedekt. Het was een levensgroot portret van Oscar Wilde.

Zelfs in het huis van zijn hartsvriendin moest hij onzichtbaar zijn, zodat haar gasten thee konden drinken zonder herinnerd te worden aan 'die vreselijke man'.

Een zwaar gevoel drukte op mijn borst en ik dacht terug aan het krantenartikel over Arthurs dood, waarin met geen

woord over Sylvio was gerept.

Ze willen ons onzichtbaar maken, realiseerde ik me, laten verdwijnen.

Ik begon nog maar net te begrijpen wat dat betekende, toen Imogen me iets vertelde wat nóg vreselijker was.

'Oom Vincent verbrandt schilderijen.'

'Hij... verbrandt... schilderijen?'

'Ja... De laatste keer dat ik in zijn atelier was, hing daar zo'n vreemde lucht... en er waren schilderijen van de wand gehaald...'

Ik schudde mijn hoofd, wilde het ondanks alles niet geloven.

'Het is waar! Ik heb de asla van de kachel opengetrokken en daar lagen verbrande stukjes schilderdoek in. Ik heb het gezien! En ik heb papa en oom Vincent er zelfs over horen praten! "Je doet er verstandig aan elk spoor dat van jou naar die jongen leidt uit te wissen," dat zei papa tegen hem. Ze verbrandden jouw portret, Adrian!'

Ze greep mijn schouder in een dramatisch Sarah Bernhardt-gebaar, maar ik zag het angstige ongeloof in haar ogen.

Vincent was haar oom Vincent niet meer. Ze leerde nu de ware Vincent kennen, een genadeloze lafaard.

Op Stuarts aanraden had hij zijn schilderijen verbrand, al die mooie herinneringen aan de keren dat ik voor hem geposeerd had, als schenker aan de voeten van een koning, als prins, als bedelaar, als student uit de tijd van Goethe. Die schilderijen die hij met zo veel liefde gemaakt had, liefde voor mij, liefde voor de verf en penselen waarmee hij de lijnen van mijn lichaam volgde. Maar zelfs die onbevlekte intimiteit moest vernietigd worden.

En met een schok herinnerde ik me de schilderijen die nog liefdevoller en intiemer waren. De naaktstudies die Vincent in zijn kluis bewaarde.

'Imogen,' vroeg ik scherp, 'heeft hij ook papier verbrand? Zat er papier in die la?'

'Ik weet het niet. Er lag een laag grijze as in, meer heb ik niet gezien.'

Tot wat verbrandde papier? Tot grijze as?

God, Eros, alstublieft, laat hij ze niet verbrand hebben.

Ik wil alles doen om ze te redden.

Op de trap klonken voetstappen. De Sfinx en haar dienstbode hadden pen, inkt en schrijfpapier gevonden, of hun zoektocht opgegeven. 'Oom Vincent is bang,' fluisterde Imogen gejaagd. 'Hij lacht wel en hij maakt grapjes, maar dan

lachen zijn ogen niet mee. En zijn adem ruikt naar laudanum'.

De voetstappen waren bijna beneden. Imogen keek schichtig naar de deur.

'We moeten hem helpen. Ik zal Ada vragen of ze je binnenkort weer wil uitnodigen. Dan verzin ik iets waardoor we langer met elkaar kunnen praten.'

Ze rende terug naar haar stoel. Toen de deur openging, zat ze alweer onschuldig van haar thee te nippen, terwijl ik nog stond te verwerken wat ze me net had verteld.

Vincent was bang en wij moesten hem helpen?

Had ze ook maar enig vermoeden wat een krankzinnig plan dat was?

Niets was slechter voor Vincents gemoedsrust dan ik. Op dat punt waren hij en ik en dokter Birch het eens.

'Het spijt me dat het zo lang geduurd heeft, kinderen, maar ik schijn geen snipper papier meer in huis te hebben. Is het niet vreemd dat de dingen die je nodig hebt, zich altijd zo goed weten te verstoppen?' De Sfinx glimlachte verontschuldigend naar Imogen en mijn lege stoel. 'Waar is Adrian? O...'

Ze zag me bij het afgedekte schilderij staan en haar glimlach verdween. We voelden ons allebei betrapt.

Ik was mijn excuses al aan het aanbieden toen ik dacht: en waarvoor zou ik me moeten schamen?

Met één snelle ruk trok ik de doek van het schilderij.

'U weet óók goed dingen te verstoppen!'

Mevrouw Leverson zei niets. Ze sloeg haar blauwe ogen op naar het portret en keek me toen met diezelfde blauwe ogen peinzend aan, alsof ze me probeerde te doorgronden. Het was een sfinxen-blik.

'Je bedoelt het schilderij,' zei ze zacht.

Wat zou ik anders bedoelen?

'Ja, het schilderij! Waarom verstopt u het? Oscar is uw vriend. Of wilt u hem ook niet meer kennen?'

'Ik wil niet dat je dat van me denkt.' De Sfinx zei het zonder boos te worden. Haar onderzoekende blik liet me niet los. 'We hebben een heel goede reden om Oscars portret af te dekken en dat is niet de reden die jij in gedachten hebt, Adrian.'

Hoewel haar stem zacht bleef, voelde ik me toch terechtgewezen. Ik was de eerste die wegkeek. 'Ik bedoelde het niet zo. Het spijt me.'

'Kun jij goed zwijgen, Adrian?'

'Tegenwoordig wel,' antwoordde ik naar waarheid.

'Dan zal ik je mijn redenen nog wel eens vertellen. Maar nu...' De Sfinx draaide zich om naar Imogen, die ons gesprek had gevolgd met de gretigheid van een spionne. '... wordt het tijd om ons met roekeloze spilzucht op de laatste komkommersandwiches te storten!'

Imogen lachte en liet zich overhalen om één klein brooddriehoekje op te peuzelen. De Sfinx babbelde met haar over japonnen van Worth, Paquin en Madame Poutz en met mij over toneelstukken en knappe acteurs en liet ons zo het ernstige gesprek dat we daarvoor hadden gevoerd vergeten.

Ik vermoedde dat dat haar bedoeling was.

Ze had iets te verbergen en het was meer dan een schilderij.

XIII

De zonneweide — Inbrekerservaring — Kwispelen — Lady Kinderly — Het poppenhospitaal — Een modieuze ziekte — Het complete drama

'En toen vroeg ze me of ik kon zwijgen...'

Nettles en ik lagen op de zonneweide bij het openluchtzwembad en stelden onze blote lijven tentoon aan de overvliegende vogels, bij gebrek aan belangstelling uit een andere hoek. Ik vertelde hem over mijn bezoek aan Courtfield Gardens, het afgedekte schilderij en het verbrande schildersdoek in de asla. Nettles lag met zijn ogen tot chinezenspleetjes geknepen in de zon en luisterde zonder stekelige opmerkingen te maken, al weigerde hij te begrijpen wat er voor mij zo bijzonder was aan 'een paar vieze plaatjes'.

'Jij bent nooit verliefd geweest,' zei ik.

'O, dat zal 't wel zijn.' Hij krabde in zijn kruis, ving een platje en drukte het dood tussen zijn duim en wijsvinger. 'Dus jij wilt die tekeningen bij hem weghalen?'

'Ja, voor hij ze ook verbrandt.'

'Als hij ze nog niet verbrand héé ft.'

'Ja.'

'En heb je daar al 'n goed plan voor?'

Nee, dat had ik niet. Enkel een wanhopig plan.

'Heb jij al eens ergens ingebroken?' vroeg ik.

Nettles sperde één oog open om me ongelovig aan te kijken. 'Ro-sebery, je bent gek, ik heb 't je al vaker gezegd.'

'Ja, oké, best, ik weet dat ik gek ben. Maar héb jij al eens ergens ingebroken?'

'Hm... nee, niet echt. Op z'n hoogst ergens binnengeslopen waar ze de keukendeur open hadden laten staan.'

Mijn eigen inbrekerservaring was niet veel uitgebreider. Met Bob en William had ik ooit Vincents slaapkamer doorzocht, maar het was aan hén te danken dat ik daar binnengekomen was. Ik kon geen deur openbreken, laat staan een kluis.

'Ken jij dan misschien iemand die een kluis kan kraken?' vroeg ik zonder er veel van te verwachten.

Nettles tuurde nadenkend voor zich uit. Aan de rand van de zonneweide liet een jongen een grote, zwarte hond uit. Hij gooide met een stok en leek evenveel plezier in het spelletje te hebben als zijn hond. Hij lachte, klapte in zijn handen en zou gekwispeld hebben als hij een staart had.

Ik werd herinnerd aan de jongen in London Bridge Station en sloeg kwaad naar een overvliegende bij.

'Hmm... je zou lady Kinderly naar 'n goeie kluizenkraker kunnen vragen. Zij kent iedereen die niet deugt.'

"Wie is lady Kinderly?' vroeg ik.

'Iemand voor wie ik vroeger werkte, vóór ik bij Taylor kwam. Ze stuurde me de laan uit omdat ik volgens haar bepaalde noodzakelijke talenten miste.'

'Zoals?'

'Zoals 't talent om 'n jurk te dragen,' antwoordde Nettles grijnzend. 'Kom op, Rosebery, we gaan haar opzoeken. Ze is 'n griezelige ouwe vleermuis, maar ze kan je vast helpen.' Hij rende naar de kleedhokjes, zijn rug versierd met droge grasjes.

Ik mepte de bij weg die op mijn teen wilde landen en volgde hem. Van de jongen met de hond was geen spoor meer te bekennen.

Lady Kinderly bleek hof te houden op de zolderverdieping van een vervallen herenhuis in Soho, niet ver van het huis waar ik in mijn Little College Street-tijd had gewoond.

'Die lady Kinderly, is dat 'n echte lady?' vroeg ik Nettles terwijl we de stoffige zoldertrap beklommen.

"n Echte lady?' Hij proestte het uit. 'In haar tijd was ze de beroemdste taart van Londen! Heb je Taylor nooit over haar gehoord? D'r is geen rijke pik waar ze niet van geproefd heeft. Woonde in 'n huis als 'n paleis totdat... Nou ja, je zult haar zo wel zien.'

Hij klopte op een deur waarop een naamplaatje was geschroefd dat werd vastgehouden door twee mollige cupido's.

'Binnen! 't Is open!' riep een schorre sigarenstem.

Nettles duwde de deur open en we stapten een kleine kamer binnen die sterk naar pepermunt rook. Een man zat er met zijn voeten op tafel de krant te lezen. Op zijn buik balanceerde een half leeggegeten bord pap. Ik wist zeker dat ik zijn ongeschoren gezicht wel eens op een politieposter had gezien.

'Chris, we komen voor de lady,' zei Nettles ongewoon timide.

'Die ligt in d'r nest. Gewassen, gepoeierd en geschoren.

Godverdomme, 't lijkt wel of 't elke dag meer tijd gaat kosten.' Hij raadpleegde een reusachtig zakhorloge, versierd met een afbeelding van een schip op volle zee, zoals matrozen dat vaak bij zich droegen. 'Weet ze dat je komt, kleine?'

'Ja,' loog Nettles.

'Nou, dan wens ik je veel plezier met d'r.'

Nettles schoof een gordijn opzij en we gingen een kamer binnen waar het nog sterker naar pepermunt rook, en ook naar kamfer, alsof er iets bewaard werd wat door de motten aangevreten kon worden. Vrijwel de hele ruimte werd in beslag genomen door een hemelbed zo groot dat het een kamer in een kamer leek. En zo werd het door de eigenaar ook gebruikt.

Over het voeteneind hingen japonnen als watervallen van vergeeld kant en verschoten fluweel. In de gordijnen waren broches en oorhangers gestoken, fonkelend tussen de stoffige plooien. Bonbondozen en parfumflesjes hadden zich tussen het beddengoed genesteld. Een rij verweesde poppenkinderen lag op de kussens te wachten op de dokter die hun gebarsten hoofdjes en gebroken armpjes repareren zou.

Geflankeerd door twee porseleinen babypoppen met lege oogkassen keek de enige levende patiënte van dit poppenhospitaal ons met heldere kraaloogjes aan.

'Kleintje!' kraste een stem zo droog als papier.

Nettles liet zich naar het hoofdeinde van het bed wenken en kuste eerbiedig de lucht boven de bijna volmaakt gladgeschoren wangen.

'Kleintje, dat ik je nog mag zien voor ik sterf! Vertel me, wie is je vriend?'

Nettles stelde me voor als Charlie Rosebery. Ik drukte de smalle, uitgestoken hand, niet meer dan broze vogelbotjes en zware ringen, en verzamelde moed voor een blik op lady Kinderly zelf.

Haar verpleger had, net als de balsemers van de mummies uit het British Museum zijn best gedaan, maar het resultaat was even afstotelijk.

Over haar verdorde huid lag een laagje poeder, fijn als stof. Haar pruik, een bouwwerk van krullen, lokken en vlechten, was te groot voor haar schedel. Het rood op haar lippen deed me denken aan het bloed dat door teringlijders werd opgehoest.

Terwijl ze me vertelde hoe 'betoverend' het was om me toe ontmoeten, ging haar borst onder het opgevulde damesnachthemd amechtig op en neer.

De vlugge ogen van de lady zagen me kijken.

'Ja, schat, ik ben ziek,' zei ze, 'maar je hoeft geen

medelijden met me te hebben. De ziekte is modieus en geeft je de charmantste blosjes. Een belle als ik mag er niet over klagen.'

Ze legde haar hand op het kanten kraagje onder haar adamsappel en kuchte droog.

'Ik weet wat je denkt. Ik was vroeger mooier. Het is de ouderdom, beste knul. Ik heb een lang leven achter de rug. Ik heb Fanny en Stella gekend toen ze beroemd waren, Jack Saul toen hij de knapste hoer van Londen was. Ik kende iedereen! Al de mooie mensen! Alleen, de mooie mensen worden oud en de jonge mensen lijken lang zo mooi niet. En ze vergeten je!' voegde ze Nettles verwijtend toe. 'Maar ik ben niet eenzaam, hoor. Niet zolang ik mijn kindertjes om me heen heb.' Ze streelde liefdevol de wangen van de poppen naast zich. 'En vertel nu eens wat ik voor jullie kan doen, hartjes.'

Ze klopte op de matras en we zochten een plekje op haar grote bed, Nettles wat dichterbij dan ik. Ik had nog niet besloten of ik haar in vertrouwen zou nemen. Net als veel Little College Street-jongens haalde ik mijn neus op voor kerels die een jurk aantrokken. Onze klanten noemden ons dan wel vaker 'jongens' dan 'mannen', maar vrouwen wilden we niet zijn.

'Ik heb iets nodig uit de kluis van een vroegere vriend,' zei

ik vaag.

'Ah!' De lady hief een kromme vinger. 'Liefdesbrieven!'

'Nou nee... aquarellen.'

'Mmm... vieze plaatjes?'

'In zijn ogen wel. Luister, dat is nu niet belangrijk.' Ik wilde de oude kraai niet te veel aan haar neus hangen. 'Ik heb een kluizen-kraker nodig en ik ben bereid goed te betalen.'

'Wel, Chris zou je kunnen helpen. Hij is handig met sloten. Hij komt overal binnen. En dan bedoel ik...' Ze knipoogde naar Nettles. '... overal!'

Ik lachte niet mee. 'Hoeveel vraagt hij?'

'Vijftien pond, plus vijf pond voor mijn bemiddeling. Je mag mij ook in natura betalen. Ik heb een zwak voor zilveren oorhangers.'

Ik zag mezelf al bij een juwelier oorbellen uitzoeken voor een afgeleefde Mary-Anne: Ja meneer, deze zal ze prachtig vinden!

'Twintig pond wordt het.'

'Ach toch, hoe zakelijk! Goed, als je het zo wilt spelen, hartje, vertel me dan iets over die kluis: wat voor type is het en waar staat hij?'

Ik vertelde haar over de salon waar Vincent me zijn

aquarellen had laten zien, voor hij ze veilig opborg. Ik beschreef de kluis. Ik noemde het adres en vertelde over de besloten tuin waar je een raam of deur kon forceren zonder gezien te worden.

Al pratende opende ik Vincents huis voor haar en ik had het akelige gevoel dat ze er verder in doordrong, in dat huis en in ons leven daar, dan me lief was.

Ze legde haar hand op haar borst alsof mijn verhaal haar daar, op die plaats, pijn deed.

'O! O, mijn hartje, wat moet je veel van hem gehouden hebben om hem nu zo te haten!'

Haar medeleven was even nep als haar boezem en had me niet moeten raken. Toch werd mijn keel erdoor dichtgeknepen.

Lady Kinderly had de waarheid uitgesproken.

'O, arm kind! O!'

De lady worstelde zich overeind uit de kussens, greep mijn hand en drukte die aan haar borst, om me te laten voelen wat een groot, warm hart daar klopte. De inspanning bleek haar te veel. Ze hoestte, een lelijke, droge hoest die geen verlichting gaf.

'O, nee! Kleintje, mijn kom, vlug!'

Nettles reikte haar haastig een aardewerken spuugkom aan

die op een kastje naast het bed stond. Haar droge hoest was inmiddels overgegaan in een akelig gerasp en gerochel. Ze hing dubbel gebogen over haar spuugkom, met een felle en niet erg charmante blos op haar wangen. De hoest scheurde een taai, etterig slijm los, dat in een lange sliert uit haar open mond liep. Een ragfijn, rood draadje, dun als borduurgaren, dreef rond in de slijmerige viezigheid op de bodem van de kom. Ik begreep niet wat het was tot de lady met een benauwde kreet haar hand voor haar mond sloeg en ik het bloed tussen haar vingers door zag sijpelen.

'O! O! Afschuwelijk! Zo veel! Haal Chris, kleintje! En de ijs-emmer. O, haast je!' Ze drukte een witte zakdoek tegen haar lippen die ogenblikkelijk helderrood kleurde.

Nettles sprong van het bed af en ik vluchtte achter hem aan, de kamer uit. Aan de andere kant van het gordijn botsten we tegen Chris op, die binnensmonds vloekend een emmer vulde met ijs-schaafsel uit een loden koelkist.

'Het complete drama?' informeerde hij.

'Ja, mét het bloed,' antwoordde Nettles rillend.

Chris knikte grimmig, stroopte zijn mouwen op en verdween achter het gordijn.

'Wat gaat hij doen?' vroeg ik aan Nettles.

'Haar koud maken.' Hij giechelde zenuwachtig. 'Nee hoor,

hij probeert het bloeden te stelpen. Met ijs. Kom, we kunnen beter weggaan.'

Ik liet me meetrekken, de kamer uit, alle trappen af, tot we weer buiten stonden. Nettles kneep zijn ogen dicht tegen het zonlicht dat onaangenaam fel was na de schemering binnen.

'Wat zei ik je? Ze is griezelig, hè?'

Ik keek omhoog naar het zolderraam. 'Denk je dat ze daar dood ligt te gaan, nu?'

'Vandaag niet! Ze dreigt al jaren 't hoekje om te gaan, ze zal er heus niet opeens haast mee gaan maken. Ze vindt 't veel te leuk om d'r ziekenbezoek de stuipen op 't lijf te jagen. Volgens mij verbergt ze 'n naald in d'r mond en doet ze 't daarmee.'

'Je bedoelt dat 't nep was, al dat bloed?'

'Kan zijn van wel, kan zijn van niet. Wat maakt 't uit? Je hebt haar uit je hand eten, Rosebery! Ze zal alles voor je doen. Ze is dol op tragedies.'

Ik wist niet of ik daar blij mee was. Het stond me tegen mijn verdriet als ruilmiddel te gebruiken. Het was van mij, van mij alleen, en ik wilde het niet delen met een bloedspugende Mary-Anne op leeftijd. Maar ik kon er niet omheen dat ik haar nodig had. Haar Chris zou Vincents aquarellen voor me redden.

Ik hoopte alleen dat het me niet méér zou kosten dan twintig pond.

XIV

De deserteur – L, O, V en E – Vijftienkaraats liefde – Pa als boeienkoning – De knopen van Chris – Een talent voor het dragen van jurken

'Kadet Benson, daar kunnen er nog best wat stoelen bij, denk je ook niet? Adrian, tien stoelen!'

Majoor Smith stond op het podium van de Leger des Heils-zaal en leidde de voorbereidingen van de zaterdagavondbijeenkomst alsof het een militaire operatie betrof.

Ik rookte achter de koffie-urn een stiekeme sigaret en dacht erover te deserteren.

Overal om me heen heerste opgeruimde bedrijvigheid: mouwen werden opgestroopt, vloeren geveegd, lampen ontstoken. Luitenant Nell stond op een ladder en zong I have

given up all for Jesus, terwijl ze een banier met een opwekkende Bijbeltekst ophing. Een groep vrouwen van wie de mannen in de Leger des Heils-kapel speelden, sneden dikke plakken cake. Een jonge heilsoldaat oefende zenuwachtig de tekst van zijn preek, met bijbehorende armgebaren. Pa was al een uur geleden achter het podium verdwenen en ik had hem sindsdien niet meer gezien.

Pa was een van de redenen waarom ik wist dat ik niet deugde als strijder voor Gods Koninkrijk. Elke heilsoldaat die gezien had hoe zijn handen trilden, had hem apart genomen voor een kop koffie en een opbeurend praatje. Maar in mijn hoofd was maar plaats voor één gedachte: Chris, die het huis binnendrong waar Vincent lag te slapen, erop vertrouwend dat zijn geheimen veilig waren.

Ik had me in mijn Leger des Heils-bed voorgesteld hoe Chris, een panter in zwart corduroy, door het raam van de salon naar binnen klom en zijn gereedschap op het tapijt voor de kluis klaarlegde: een boor, een koevoet en een wig.

Ik had in gedachten over zijn schouder mee gekeken terwijl hij de kluisdeur open wrikte, waarachter ik de ene keer Vincents prachtige aquarellen had zien liggen, de andere keer een hoopje as.

'Adrian! Nell, heb jij die jongen gezien?'

Ik drukte mijn sigaret uit voor ik betrapt zou worden - het

Heilsleger had met sigaretten net zo weinig op als met drank — en kwam met mijn onschuldigste glimlach achter de koffie-urn vandaan.

'U riep, majoor?'

Majoor Smith, een indrukwekkende man die een lange, witte profetenbaard combineerde met een boksersneus, herhaalde zijn order: 'Tien extra stoelen naar de achterste rij.'

'Tien stoelen, jazeker majoor!' Ik salueerde grijnzend, maar daarmee hield ik Smith niet voor de gek. Zijn ruige, grijze wenkbrauwen kwamen samen in een strenge, maar ook bezorgde frons. Net als alle andere heilsoldaten had hij een akelig goed oog voor verloren schapen.

'Je blijft straks om te luisteren, Adrian?'

'Natuurlijk!' zei ik.

Hij knikte tevreden. 'Mooi. Ik kan je vertellen, Adrian, dat je goede vriendin Nell deze avond vurig gebeden heeft dat de Heer je ogen en hart zal openen... en je er niet stiekem tussenuit zult knijpen, zoals je dat in haar winkel placht te doen!'

Hij zei het met een kwinkslag, maar ik was gewaarschuwd: ik was uitgekozen voor een Bekering. Wat zou er mooier zijn dan een vader die zijn zoon door zijn getuigenis wist te bekeren?

Zodra hij zich omdraait, ben ik ervandoor, dacht ik, dan doet pa het maar zonder familie in de zaal.

Maar dat, zag ik toen ik naar de deur keek, zou niet het geval zijn.

Over de drempel stapte een jongedame in een japon waarvan de pofmouwen alleen al meer waard moesten zijn dan de donkere, degelijke uniformen van alle heilsoldates hier bij elkaar. Ze was overduidelijk een Actrice en een Zondares en om precies te zijn mijn zus Mary Ann.

' Adie!'

Mary Ann rende op me af en gooide haar armen om mijn hals. lii-n onopvallende aftocht kon ik nu wel vergeten.

'Hallo, broertje! Dat had je niet verwacht, hè?'

Haar ogen straalden, aangezer met nét dat beetje make-up. Op haar hoed telde ik niet minder dan vijf struisvogelveren.

'Ik zie dat je je voor de gelegenheid hebt gekleed.'

Mijn sarcasme leverde me een speelse draai om mijn oren op.

'Jij weet niet hoe je een meisje een complimentje moet geven, Adrian Mayfield!'

Ik lachte niet, maar staarde naar de ringvinger van haar

linkerhand.

'Is dat...?'

'Ja!' juichte ze. 'Hij heeft me gevraagd, Adie!' Mary Ann hield haar hand omhoog, zodat ik haar gouden verlovingsring kon bewonderen. In de zetting prijkten vier kleurige stenen.

'Lapis Lazuli, Opal, Vermarine en Emerald. L, O, V en E. Love! Zie je dat, Adie? Hij houdt van me!'

Ik was met stomheid geslagen. Mijn zus was sinds een jaar een van de Gaiety Girls van her Prince of Wales-theater: jongedames met godinnenbloed die elke avond bij de artiesteningang werden opgewacht door bewonderaars die hun orchideeën toewierpen met vijfpondsbiljetten in de kelken. Mary Anns persoonlijke bewonderaar was Bertram Lennox de Vierde, een adellijke onbenul die tonnen geld had, maar niet genoeg hersens om het te tellen. Althans, zo zag ik het.

Mary Ann was overtuigd van zijn eerbare bedoelingen en omdat ik in die tijd zelf met mijn hoofd in de wolken had gezeten, had ik haar geloofd.

Inmiddels wist ik beter.

Ik bekeek de ring kritisch. 'Is het wel echt goud?'

'Natuurlijk! Adie, het is een ver-lo-vings-ring. Hij gaat met me trou-wen!'

'Ja, tuurlijk,' zei ik bitter.

Mary Ann keek me aan alsof ze me in het gezicht wilde slaan of wilde gaan huilen. 'Wat héb jij?'

'Niks.'

'Vertrouw je hem niet? Je denkt dat 't allemaal maar een spelletje voor hem is, hè? Nou, dat denk ik dus niet, want ik heb dit!' Ze prikte de vinger met de verlovingsring nog net niet in mijn oog. 'En dat is vijftien karaats goud!'

De herinnering aan de tijd dat ik, net als zij, geloofd had dat geld en cadeautjes hetzelfde waren als liefde, deed me mijn zelfbeheersing verliezen.

'Geniet er maar van zolang het duurt!' snauwde ik. 'Hij gaat je vast nog meer geven. Tot hij je zat is! Want dat gaat er gebeuren, zus: hij laat je stikken en dan mag je in de krant lezen dat hij getrouwd is met lady Rozenknopje de Negende, want die was wél van z'n eigen stand!'

'Adie Mayfield!' Mary Ann stampte met haar voet, voor even weer het meisje van tien wiens broertje haar pop kapotgemaakt had. 'Jij vervelend rotventje! Je gunt het me gewoon niet, hè? Omdat jij geen geld hebt voor 'n verlovingsring! Omdat jij jouw meid niet durft te vragen! Omdat je bang bent dat ze "nee" zal zeggen! O nee, heeft ze...' Mijn gezicht had blijkbaar iets verraden. '... ook echt "nee" gezegd?'

De afgang van een eerlijk antwoord werd me bespaard, want voor ik kon knikken, riep majoor Smith: 'Ze komen!'

Buiten de deur klonk een geluid als een explosie in een fabriek van koperen blaasinstrumenten: de regimentskapel die het uiterste van zijn longinhoud vroeg. Dat was ook wel nodig, want de zangers die de kapel volgden, hadden grote moeite wijs te houden. Onder het zingen van Are you washed in the Blood of the Lamb? zwalkten de dronkaards en nieuwsgierigen, die de muzikanten uit de kroegen hadden weten te lokken, de zaal binnen. Sommigen waren uit zichzelf meegekomen, anderen hadden zich door de heilsoldaten laten meeslepen in een steeds langere zwaan-kleef-aanstoet. Ik zag arbeiders onder versleten petten, oude mannen met rode gin-neuzen, vrouwen als uitgewrongen vaatdoeken, straatmadelieven die de spiegel had verteld dat ze niet lang meer mooi zouden zijn, en zelfs wat kinderen, onder wie een meisje met gouden pijpenkrullen aan de hand van een man in een zwart manchesterpak.

Stuk voor stuk waren ze gekomen om iets te zoeken wat ze ondanks — of misschien wel dankzij — de drank hier dachten te kunnen vinden.

'Schapen zonder herder,' zei luitenant Nell hoofdschuddend en ze nam zonder aarzelen een zuiplap bij de arm die boven iedereen uit Are you washed by the

Geishas of Japan? zong.

'Daar gaat pa een zware dobber aan krijgen,' zei ik tegen Mary Ann.

'Hij redt het wel. Vroeger stond hij elke avond voor zo'n publiek,' antwoordde ze geruststellend, maar ik zag haar zenuwachtig aan haar rok plukken. 'Laten we een plekje vooraan zoeken. Dan ziet hij ons klappen als hij opkomt.'

'Best.'

We hadden de strijdbijl voorlopig begraven en vonden op de derde rij twee lege stoelen. Helemaal vooraan zag ik het meisje met de pijpenkrullen naast haar grimmige begeleider zitten. Ze wachtte met kinderlijk ongeduld op de heilsoldate die koffie en cake uitdeelde.

Zodra de monden gevuld waren en het ergste rumoer was verstomd, gingen, net als bij een theatervoorstelling, de podiumlichten aan. Hen tengere heilsoldate met een brilletje trad naar voren als een christelijk martelares die voor de leeuwen werd gegooid. Achter in de zaal werd gefloten en er ging een bescheiden, door cake gedempt gejoel op. Het meisje sloeg, klein maar dapper, haar ogen op en begon te zingen met een stem die helder en breekbaar was als glas. Dit moest Nora Ambrose zijn, 'de Zingende Engel van de Oostkant'.

'Vind jij dat ze een goede stem heeft?' fluisterde Mary Ann me in het oor. 'Zo'n muisje horen ze niet eens achter in de zaal.'

Ik had mijn zus, met de stem als een klok, best gelijk willen geven, maar Nora hoefde niet harder te zingen dan ze deed. Het publiek was stil. Overal om ons heen luisterden dronkaards met lekkende ogen naar haar lied, een tranentrekker over de liefde van een moeder voor haar kinderen en de liefde van de Heer voor elke verloren ziel, hoe zwart ook. Het was het uitgekiende lied om een zaal vol sentimentele zuiplappen stil mee te krijgen: geen feeks die hen bij de hemelpoort opwachtte met een deegroller en verwijten, maar een moeder die begreep dat hun hoofd pijn deed en ze alleen maar wilden slapen en dat ze niet zo veel zouden drinken als alles niet zo moeilijk was... Zo moeilijk... O hell...

Ik gaf een grote nepgeeuw om de belachelijke tranen die opeens in mijn ogen prikten te verbergen.

Dat zou godverdomme niet gebeuren, dat ze me met hun liedjesvan-verlangen aan het janken zouden krijgen! Het waren leugens. Noch op aarde, noch in de hemel was er iemand die onvoorwaardelijk van je hield. Zelfs God stelde Zijn eisen en als je daar niet aan voldeed, sloot hij onverbiddelijk Zijn deur voor je, precies zoals Vincent dat

had gedaan.

'Adie?' Ik had mijn zakdoek tevoorschijn gehaald en deed alsof ik mijn neus snoot, maar dat hield Mary Ann niet voor de gek. 'Gaat het wel?'

Ik knikte en wreef in mijn ogen tot ze weer droog waren. Toen ik ze opendeed, stond luitenant Nell voor me.

Adrian,' zei ze met een warme glimlach, 'denk je niet dat het uur gekomen is? Hij wacht op je.' Ze gebaarde naar een lage houten bank voor in de zaal waarboven in gouden letters THERE's ROOM AT THE CROSS stond geschreven.

Wie? dacht ik. Wie wacht daar op me en wat moet ik daar?

Mijn vragen werden beantwoord door een dronkaard die op puddingbenen naar voren strompelde, zijn ogen opgeheven naar luitenant Nora, die nu over 'Gods huis, ons enige thuis' zong. Hij wierp zich op zijn knieën, snikkend als een gebroken man: 'O Heer, maak me een goed mens voor ik mijn moeder zaliger weer onder ogen moet komen!'

'De zondaarsbank,' fluisterde luitenant Nell. Als je een last hebt die te zwaar is om te dragen, leg hem dan daar neer en Jezus zal hem voor je op Zijn schouders nemen.' Ze boog zich groot en moederlijk over me heen en droogde mijn ogen met de punt van haar zakdoek. Ik wenste dat ik door de grond kon zakken, richting hel, zo snel mogelijk. Mary Ann staarde me met opgetrokken wenkbrauwen aan, beledigd dat

ik blijkbaar tot tranen toe geroerd was door Nora's zangkunst. Gelukkig was zij de enige die naar me keek. Alle andere ogen waren gericht op de dronkaard die op de zondaars-bank een pracht van een show opvoerde: 'O Heer, vergeef me al die keren dat ik m'n weekloon in de kroeg heb opgezopen en 't brood uit de mond van m'n kinderen heb gestolen. Vergeef me al die zondagen dat ik te zat was om naar de kerk te gaan, vergeef me Maries blauwe oog van afgelopen zaterdag, vergeef me dat ik daarnet nog de pet van een van Uw soldaten heb afgemept...'

Ik voelde Nells hand zachtjes aan mijn mouw trekken. 'Luister je, Adrian? Hoor je hoe die arme man zijn hart uitstort bij God? Zou het je geen goed doen je last met Hem te delen? Zullen we naar voren gaan?' Ze pakte mijn hand vast om me met goedbedoelde dwang overeind te trekken. Ik zou Gered worden, of ik wilde of niet.

'Nell... ik... nee...'

Ik zag mezelf al knielen naast die dronkenlap en voor de hele goegemeente mijn zonden uitkotsen: 'O Heer, vergeef me dat ik me door een dikke Vlaamse kunstschilder heb laten pakken... vergeef me dat ik de broer van Stuart Farley — U kent hem, van Farley Verzekeringen — heb geneukt...'

Ik schoot in de lach, maar die lach stokte toen de gedachte in me opkwam dat ik dit ook werkelijk zou kunnen doen: al

mijn ellende voor de voeten van Jezus, Eros of de Lieve Heer gooien.

Hier.

Hier heb je het.

Het is mij te zwaar.

Maak het licht.

Maak het gemakkelijk.

Wees een vader, wees een moeder.

Help me.

Zorg voor me.

Ik kreunde. 'Ik weet niet wat ik moet doen,' zei ik tegen luitenant Nell.

'Adrian...' Ze probeerde me in de ogen te kijken. 'Adrian, je weet wél wat je moet doen. Hij roept je. Wend je niet van af van Zijn Genade.'

Ik stond aarzelend op, bereid om het dan in godsnaam maar te proberen.

'Hé, laat mijn broertje met rust!' riep Mary Ann. 'Z'n meisje heeft het net met hem uitgemaakt. Dat hoeft hij toch niet voor de hele zaal te vertellen? Adrian, je waagt het niet, hoor!'

Ze pakte mijn andere arm beet en Nell en zij zouden me zeker in tweeën hebben getrokken als op dat moment

luitenant Nora niet haar laatste noot had gekweeld en pa op het toneel was verschenen.

'Krijg nou de rattentering, da's Jack Mayfield!' hoorde ik achter me roepen.

Ik had het zelf niet beter kunnen zeggen.

Al wist ik van pa's optreden, ik was er niet op voorbereid hem te zien opkomen als Leger des Heils-showman. Het kostuum met de gouden knopen dat hij in zijn gloriedagen had gedragen, was vervangen door een donkerblauwe trui waarop met gouddraad JEZUS bevrijdt! was geborduurd. Hij sleepte een lang touw met zich mee en struikelde in zijn zenuwen over het uiteinde. Het blonde meisje met de pijpenkrullen dat tijdens Nora's optreden van haar cake had zitten smikkelen, giechelde.

Jack, da's heulen met de vijand wat je daar doet, man!' riep iemand uit het publiek, misschien een stamgast van The King's Arms.

'O jee...' fluisterde Mary Ann. Ze keek bezorgd naar het podium, net als luitenant Nell en ik. De strijd om mijn ziel was tijdelijk gestaakt.

Pa schraapte zijn keel en probeerde zich waarschijnlijk te herinneren hoe hij vroeger met zo'n moeilijk publiek omging.

Jack. Jack Mayfield noemde je me, hè?' begon hij op zijn

vertrouwde babbeltoon. Jack Mayfield van The King's Arms. Goeie, ouwe, malle Mayfield die rondjes van de zaak gaf. Dat was 'n goeie kerel, nietwaar? Nou, ik zal jullie 's wat vertellen over ouwe Jack Mayfield. Iets wat jullie niet weten. Hij heeft vier jaar moeten zitten, Jack. Jawel! Vier jaar heeft-ie moeten brommen, aan de ketting en in de boeien, zodat hij geen vin kon verroeren!'

'Flauwekul!' schreeuwde de kerel van daarnet.

Hij kreeg bijval. 'Ja, Mayfield, je zat in de kroeg, net als wij!'

'Aha! Maar jullie kennen de naam van mijn cipier niet en jullie weten niet waar mijn ketenen van gemaakt waren.'

Ik moest het pa nageven, hij hield zich dapper staande.

'Mijn cipier was Gin, hoewel hij zich ook wel eens Bier of Brandy noemde. En mijn ketenen waren gesmeed van bierpullen. O, zwaar als lood waren ze, die ketenen! Er viel niet aan te ontsnappen. Al was ik de sterkste man ter wereld geweest, ik had ze niet kunnen breken!'

Al pratend had pa het uiteinde van het touw om zijn pols geknoopt. Hij trok het nu stevig aan om te demonstreren hoe de drank hem geketend had.

Het werd Mary Ann en mij duidelijk wat zijn act zou zijn.

'Hij gaat toch niet...' zei ik.

'Dat heeft hij nog nooit gedaan...' zei Mary Ann.

Maar het had er toch alles van weg dat pa zijn debuut ging maken als boeienkoning.

'... want waar de kracht van de mens faalt, of het nu spierkracht of wilskracht is, daar kan de kracht van God uitkomst bieden! Het geloof kan een mens van de ketenen van de Drankduivel bevrijden, zoals u nu met uw eigen ogen zult kunnen zien!' Hij spande het touw tussen zijn handen. 'Mag ik een vrijwilliger uit de zaal vragen dit hennepkoord te inspecteren, zodat er geen twijfel zal bestaan over de deugdelijkheid ervan?'

Twee van pa's vroegere drinkmaten beklommen het podium en verklaarden het touw na een grondige inspectie 'deugdelijk'.

'En dan nu, dames en heren, als zich er onder u scip... sceptici bevinden, die de macht van de Drankduivel op de proef gesteld willen zien, mag ik hun verzoeken naar voren te komen?'

Links en rechts werden verwarde blikken gewisseld door toeschouwers die zich afvroegen of zij onder de scip-sceptici vielen. Voor er ook maar één hand was opgestoken, stond er op de eerste rij een indrukwekkende gestalte op. Het was de kerel die binnengekomen was met het blonde meisje aan zijn hand.

Mijn hart miste een slag toen ik hem herkende als Chris,

lady Kinderly's verpleger annex kluizenkraker.

Hij kuierde op zijn gemakje, met zijn handen in zijn zakken, naar het podium, maar als ik pa was geweest, had ik het op een lopen gezet. Zonder dat de kerel er iets bijzonders voor hoefde te doen, zag hij er even link uit als Sweeney Todd die net zijn scheermes heeft geslepen.

'Heb je hulp nodig met vastbinden, ouwe? Ik help je wel.'

'O gunst!' piepte Mary Ann, die de schouderbreedte van pa's vrijwilliger had gezien.

Pa leek ook niet al te blij te zijn met zijn potige assistent, maar kon hem niet terugsturen zonder de argwaan van het publiek te wekken.

'Ah, zeer fijn! Komt u erbij, meneer, komt u erbij. Als u zo goed zou willen zijn het touw om mijn rechterpols te knopen en dan... hier en hier....'

'Ik weet hoe ik 'n knoop moet leggen,' zei Chris kortaf.

Hij bond pa's handen op zijn rug - ik zag pa een pijnlijke grimas trekken - en legde vervolgens knopen om zijn armen, knieën en voeten. Hij werkte onverstoorbaar door tot pa op een in touw gewikkelde mummie begon te lijken. Pa pufte en kronkelde en werd steeds roder.

'Misschien... misschien kunt u wat voortmaken, meneer... pff... niet nodig om zó veel knopen te leggen... publiek wordt

ongeduldig, weet u...'

Je wilde vastgebonden worden, dus bind ik je vast. Niet zeuren,' gromde Chris tot hilariteit van de zaal.

'Moeten we pa niet helpen?' vroeg Mary Ann aan mij. 'Moeten jullie hem niet helpen?' vroeg ze aan luitenant Nell.

'Laten we nog even wachten. Laten we hem een kans geven. Je weet nooit of hij toch niet uit zichzelf weet los te komen,' antwoordde Nell, die als heilsoldate in wonderen geloofde.

Chris legde de laatste knoop in het touw, bekeek zijn werk en ging op de rand van het podium een pijp zitten stoppen.

'Vooruit,' zei hij tegen pa. 'Ontsnap. Leer de Drankduivel een lesje.'

Pa wrong zich verbeten in duizend bochten. Hij leek de een of andere oosterse buikdans uit te voeren, waarschijnlijk bedoeld om de touwen losser te maken. Zijn vingers probeerden achter zijn rug grip te krijgen op de knopen, maar tevergeefs. Chris kon een knoop leggen als een zeeman.

De toeschouwers hadden ondertussen de avond van hun leven. Ze vielen elkaar snikkend van de lach in de armen en het meisje met de pijpenkrullen rolde bijna van haar stoel. Pa's gezicht was inmiddels paars geworden. Ik verwachtte elk moment stoom uit zijn oren te zien komen.

'Hij stikt, zien jullie dat niet? Jullie moeten hem helpen!'

drong Mary Ann bij luitenant Nell aan.

In een hoek van de zaal hield majoor Smith krijgsraad met een groepje heilsoldaten. Even later beklom een reddingsmissie van drie man het podium. Onder het toeziend oog van Chris, die rustig zijn pijp rookte, droegen ze pa het toneel af of hij een postpakketje was.

Mary Ann sprong op. 'Ik ga kijken of hij in orde is.' Ze rende ervandoor, met luitenant Nell op haar hielen.

Ik sprong op om hen te volgen, maar zag toen Chris over de hoofden van het schaterlachende publiek naar me knipogen. Alsof iemand me een dreun had verkocht, plofte ik terug op mijn stoel. Dat soort effect had een knipoog van Chris.

Ik was er nog niet helemaal van hersteld toen Goudlokje op de eerste rij zich omdraaide en vrolijk naar me zwaaide. Ik knipperde ongelovig met mijn ogen en zwaaide toen zwakjes terug.

Het moest gezegd worden, lady Kinderly had er kijk op. Het joch had absoluut meer talent voor het dragen van jurken dan Nettles.

XV

Nieuwe vrienden, de beste vijanden — Van kerkhof naar kerkhof — De Bruid, de Bruidegom en l'Amour Triste — Hartjes op sterk water — Rattenvanger — Ether

Vijf minuten later stond ik op de stoep voor de Leger des Heils-zaal, in het gezelschap van een pijprokende verpleger en het zoetste jongetje dat ooit door een trotse petemoei in kant en ballerinaschoentjes was gestoken.

'Dat was mijn pa die je daar vastgebonden hebt,' zei ik tegen Chris, zo verontwaardigd als ik durfde.

'Dus dat mannetje was jouw vader!' Het joch in de jurk was verrukt. 'Hij is zo grappig!'

'Eliza, hou je snater,' beet Chris hem toe. 'Het spijt me dat ik je pa vastgebonden heb,' zei hij tegen mij op de toon van iemand die nooit ergens spijt van heeft, 'maar ik kom hier niet

voor hem, ik kom voor jou. De lady heeft 'n boodschap voor je.'

'De aquarellen?' vroeg ik gretig.

Hij knikte.

'Heb je ze?'

Hij knikte opnieuw.

Ik stak mijn handen uit. 'Mag ik ze?'

'Ik heb ze niet bij me.'

'Waarom niet?'

Chris was een man van tergend weinig woorden.

'Waaróm niet?'

'Orders van de lady. Ze heeft nog wat dingen te regelen.'

'Wat?' vroeg ik. 'Wil ze ze inlijsten?'

Chris grijnsde, een grijns die me niet beviel.

'Morgenavond,' zei hij. 'Zo rond 'n uur of tien. Je weet ons te vinden.'

'Chris heeft aardbeien gekocht!' riep het joch in de jurk, alsof dat de uitnodiging onweerstaanbaar maakte.

'Ik zal er zijn,' beloofde ik.

'Met je twintig pond.'

'Jazeker, met de twintig pond.' En een dolk en twee geladen

pistolen.

'Mooi.' Chris vond dat het gesprek lang genoeg had geduurd. 'Eliza, we gaan.'

Hij beende met zijn handen in zijn zakken de straat uit, gevolgd door Eliza, huppelend als een lammetje en hinkelend waar de straatstenen het toestonden.

Ik keek het onwaarschijnlijke duo na.

Als dit mijn nieuwe vrienden waren, maakte luitenant Nell zich terecht zorgen over mijn ziel.

Het wachten tot 'morgenavond, 'n uur of tien' duurde lang.

Pa verkeerde na het boeienkoningdebacle in een staat van inktzwarte wanhoop die alleen door Job geëvenaard had kunnen worden. Hij gaf zichzelf de schuld van het mislukken van de samenkomst (die na zijn optreden roerig was gebleven), de lege zondaarsbank en de knopen in de collectebus (waarvan er meer geweest waren dan penny's en shillingen) en niets van wat majoor Smith, Mary Ann of ik zei, kon hem op andere gedachten brengen.

Mary Ann, die onze ruzie van eerder die avond vergeten en vergeven had, eiste dat ik mijn hart bij haar uitstortte over 'die nuffige griet die denkt dat ze te goed voor jou is'.

Tussen dit alles door probeerde luitenant Nell mijn

aandacht te vestigen op de zondaarsbank, die in de inmiddels lege zaal nog steeds op mij wachtte. Je was zo dichtbij, Adrian. Ga. Ga nu. Bij de Heer ben je altijd welkom, al is het midden in de nacht.'

Ik begon grondig genoeg te krijgen van hen alle drie. Het zou een opluchting zijn als iedereen niet langer zou proberen me te redden. Ik werd er zo allemachtig moe van.

Ik ontsnapte aan pa en luitenant Nell door de dag door te brengen op het kerkhof van Highgate, waar ik op goed geluk naar een tombe met de inscriptie A.H. STABLEFORD zocht.

Ik vond Michael Faraday (zijn naam kende ik uit Vincents natuurkundelessen) en George Eliot, maar geen enkele Stableford. Ik liet de bloemen die ik onderweg geplukt had achter bij een cipres en stapte op een omnibus in de richting van Soho. Het zou, maar dat wist ik toen nog niet, een reis van begraafplaats naar begraafplaats zijn.

De dag bloedde dood boven de daken van Soho toen ik aankwam bij het huis waar lady Kinderly haar kamer had. Uit het zolderraam hing een was van zijden dameskousen te wapperen.

De kerkklok van St.-Anne's sloeg acht uur. Ik was twee uur te vroeg, maar wilde niet langer wachten. Ik dacht aan Vincents schetsen, tussen de parfum flesjes en poppenkinderen in haar stoffige boudoir, en duwde haastig de voordeur open. Het idee dat zij ernaar kon kijken wanneer ze wilde, bezorgde me de kriebels. Ik zou de trap op rennen, de twintig pond op haar sprei gooien, de schetsen grijpen en maken dat ik wegkwam. Het was een plan dat ik al op de vierde tree moest laten varen.

'Hallo, Charlie! Welke dame is ooit zó gedragen? Zelfs de koningin van Sheba niet!'

Lady Kinderly daalde de trap af in de sterke zeemansarmen van Chris, die haar droegen alsof ze niet meer woog dan een vogeltje. Hij zette haar voorzichtig in een rolstoel met een hoge rug van vlechtwerk die beneden gereedstond.

'Je bent te vroeg,' begroette hij me kortaf.

'We gaan ons dagelijkse avondwandelingetje maken,' lichtte de lady toe. 'Ach, Chris, waarom zou hij niet meegaan? We hebben geen geheimen.'

Chris keek bedenkelijk.

'Loop je met ons mee?' vroeg de lady me. 'O, ik weet wat! Duw jij deze keer mijn rolstoel. Chris is een uitstekende verpleger, hoor, maar een dame wil wel eens wat anders.

Zoveel variatie in mannen ken ik niet meer!'

Ze knipoogde naar Chris, die zonder een spoor van een glimlach een picknickmand op haar schoot zette.

'Alles waar je om gevraagd hebt, zit d'r in,' zei hij kortaf. 'Laten we gaan.'

Het beloofde een dolle avond te worden.

Ik duwde lady Kinderly's piepende, krakende rolstoel door de straten van Soho, die, ook nu het donker begon te worden, nog vol mensen waren: mannen die op een sinaasappelkistje voor de deur van de mooie avond genoten en kinderen die 'Heks! Heks! Lelijke heks!' riepen als de rolstoel voorbij was.

De lady glimlachte sereen. 'Kleine deugnieten.'

'Kunnen we niet een rustiger straat opzoeken?' vroeg ik. Ik was nog niet vergeten hoe de grote broers van die deugnieten Trops' ruiten ingegooid hadden.

'Een rustige straat in Soho, hartje? Hier zijn geen rustige straten. Nee, we gaan naar het kerkhof van St.-Anne's. En zelfs daar, zul je ontdekken, Charlie, spelen kinderen.'

Ik onderdrukte een rilling. Kerkhoven, best! Het waren rustige plaatsen waar je niet lastiggevallen werd door mensen met stomme vragen. Maar een kerkhof met lady Kinderly die vanachter een grafzerk kinderen beloerde...

Je hebt haar nodig, herinnerde ik mezelf, al eet ze elke

morgen twee kinderen voor haar ontbijt.

Met hulp van Chris duwde ik de rolstoel tussen de graven door naar de plaats die de lady voor onze picknick had uitgekozen: een prieeltje dat gevormd werd door een treurwilg die al jarenlang over het graf van ene KLEINE ANNIE, 1848-1853 leunde.

Chris zette de picknickmand op de grafsteen en begon hem uit te pakken. Hij haalde er vijf olielampjes uit, die hij in een kring in het gras zette, rond een schaal gebakjes die eruitzagen als marsepeinen dameshoedjes. Ik keek naar de rondedans van muggen boven de lampjes en dacht: lokaas.

'De schetsen,' zei ik tegen lady Kinderly. Ik wilde hier niet blijven om te zien wat er nog meer op het licht en de taartjes zou afkomen.

'De schetsen? Ach ja, ik was vergeten hoe zakelijk je bent, Charlie. Geen tijd voor romantiek, geen oog voor avondschemer. Je wilt zaken doen. Wel, goed dan, Charlie. De schetsen. Ik heb ze bekeken, vind je dat erg? Hij is getalenteerd, die schilder van jou. Ze zijn prachtig. En jij bent prachtig.'

Ze lachte koket, zoals ze dat zichzelf lang geleden, voor Kleine Annies tijd, had aangeleerd.

Chris zette een inmaakfles met aardbeien op het kindergraf. 'Dessert,' verduidelijkte hij, het woord van elke elegantie ontdoend.

Ik zocht mijn geld bij elkaar en hield lady Kinderly de beloofde twintig pond voor. 'Nou, fijn dat u ze mooi vond, maar waar zijn ze? Ik wil ze hebben.'

'We hebben een deel ervan bij ons, hartje, en we hebben een deel verkocht.'

'Wat?'

De lady hief een magere wijsvinger. 'Niet boos worden, knul. Lady Kinderly weet óók hoe ze zaken moet doen! Ik heb ze verkocht aan een kunsthandelaar, precies de juiste man voor dit soort werk. Hij verkoopt zijn goede naam in de salon en vergaart zijn fortuin in de achterkamer. De meest adembenemende zondaressen hangen aan zijn muur en worden gekocht door connaisseurs uit Mayfair en Park Lane\ Maar ook voor jouw aquarellen weet hij liefhebbers te vinden. Uit de beste kringen! Uit de kringen van jouw schilder, begrijp je, Charlie?'

Ze zweeg om me gelegenheid te geven de genialiteit van haar plan te bewonderen. Ik moest toegeven, in zijn eenvoud was het geniaal. Vincents geheim zou - letterlijk - tentoongesteld worden.

'Het staat je aan, hè?' veronderstelde de lady. 'Dat wist ik

wel. Je wilt hem laten lijden. Hij had jouw echtgenoot moeten zijn, maar in plaats daarvan heeft hij een bruid gekozen. Ik weet hoe het voelt, hartje, en daarom heb ik iets voor je gekocht. Chris...'

Chris graaide in de picknickmand en haalde er een gehavend boek uit.

'Ik lees niet m...' begon ik, maar de woorden bleven in mijn keel steken toen Chris het boek opensloeg. Tussen de vergeelde bladzijden lag een tekening zoals Vincent me die ook had kunnen geven. Zonder me te kennen, had lady Kinderly uitgekozen wat ik mooi vond.

Op het papier was met tere lijnen een drie-eenheid getekend die geen eenheid was. De middelste figuur — een man wiens lichaam die unieke combinatie was van spieren, stevig vlees en gratie die buiten je dromen zo zeldzaam was — liet zijn hoofd rusten op het haar van zijn bruid, in de gelukzalige overgave die volgt op een huwelijksnacht. Zij had zijn hoofd gevangen in haar handen en keek je zelfverzekerd aan: ze had hem veroverd en zou hem niet meer loslaten. Ze was mooi, sierlijk, zacht en puur, zeker van de macht van haar schoonheid, en bovenal: een vrouw. Dat hij haar gekozen had en niet de figuur die links van hem stond, was vanzelfsprekend.

'De Bruid, de Bruidegom en l'Amour Triste, dat is de titel,' hoorde ik de lady zeggen.

L'Amour Triste, de Droevige Liefde, dat was zijn naam. Hij droeg de pijlkoker van Eros, maar zijn pijl had zijn doel gemist. Hij mocht toekijken hoe zijn geliefde zich door een ander liet omhelzen. Ik herkende de symboliek van zijn vleugels, zijn aureool en het mirtentakje in zijn hand. Die mooie blote jongen was door de kunstenaar vermomd als Eros, de brenger van vruchtbaarheid en pure liefde. Wie niet beter wist, geloofde het en miste dat kleine, intieme gebaar dat alles duidelijk maakte: de wijsvinger van de bruidegom die uit de handpalm van zijn minnaar gleed. Een laatste aanraking als afscheid: één vinger in plaats van een hele hand, een heel lijf. Zo armzalig weinig.

Je gaat niet huilen, je gaat niet huilen, zei ik tegen mezelf. Geen tranen waar lady Kinderly Ach hartje!' over kon verzuchten. Mijn verdriet was echt. Het mocht geen onderdeel worden van haar griezelige wereldje van verkleedpartijen en decorstukken.

Zodra ik mijn stem weer vertrouwde, zei ik: "t Is wel mooi. Alleen, ik ben niet droevig. Ik ben kwaad.'

'Dat moet je ook zijn. Dat is goed. De wereld is hard voor ons, waarom zouden wij niet hard voor de wereld zijn?' Lady Kinderly's rolstoel kraakte en haar stem verloor die zorgvuldig

ingestudeerde toon die haar tot een dame maakte. 'En daarom zeg ik: iedere man voor zichzelf en de duivel voor ons allen, als God 't vertikt!'

'Maak je niet zo druk. Dat is niet goed voor je,' waarschuwde Chris.

Lady Kinderly legde haar hand op haar borst en kuchte zich terug in haar rol. 'Je hebt gelijk, engel, ik moet me rustig houden. Charlie, wees eens lief en help me. Ik denk dat ik nu wel aan een aardbei toe ben. Aardbeien maken het leven draaglijker, althans, mijn aardbeien wel!' Ze knipoogde guitig.

Ik stak mijn hand uit naar de inmaakfles, waarin de aardbeien ronddreven als uitgerukte hartjes op sterk water.

'Wacht!' De lady hief luisterend haar hand. 'O, Chris, ik geloof dat we kleine snoepers op bezoek krijgen!'

Vanachter een grafzerk klonk onderdrukt gegiechel. Te vrolijk voor de geest van Kleine Annie of een ander spookje.

'Oho! Daar zijn kindertjes die al in bed zouden moeten liggen!' riep de lady. 'Waar zijn ze, m'n kleintjes?'

Boven de zerk verschenen drie kleine gezichtjes. Ik hoorde gefluister — 'Heks!' — en weg waren ze weer.

'Kom op, zeg! Ze zal jullie niet opeten!' Een bazig meisje van een jaar of elf trok haar speelkameraadjes mee. 'Ze heeft taart. En aardbeien!'

De belofte van aardbeien was voor de kinderen even onweerstaanbaar als het peperkoekhuisje voor Hans en Grietje. Ze verzamelden zich verlegen om de rolstoel, handjes op de rug, buikjes vooruit, en lieten het oudste meisje het woord doen.

Ze kuste de lady gehoorzaam op de haar voorgehouden wang. 'Bridget, Polly en kleine Sam,' stelde ze haar schaapjes voor. 'Sam-mie is een wéés,' voegde ze eraan toe.

In het licht van de olielampen herkende ik haar. Ze was het goudlokje dat met Chris naar de Leger des Heils-bijeenkomst was gekomen.

Ook al droeg het joch vanavond geen kant en waren de pijpenkrullen uit zijn haar gekamd, toch was hij in alles een meisje, een leerling die zijn meester nu al met gemak overtrof.

'Wat vertel je me daar, een wees? Ach toch, het zieltje!' Lady Kinderly legde haar hand op het hoofdje van kleine Sammie. Hij kronkelde om onder haar spinnenvingers vandaan te komen. 'Niet zo verlegen, schatje. Vertel eens, wat willen jullie mij vragen?'

'Bent u een heks?' flapte Sammie eruit. 'Polly zegt van wel.'

De lady schoot in de lach. 'Een heks! Hoe komt ze erbij! Ik ben de goede fee en jullie mogen alle drie een wens doen. Wat heeft mijn lieve Eliza jullie beloofd?'

Meteen barstte er een koor van stemmetjes los. 'Taart! Zo veel als we op kunnen!' 'Frambozenlimonade!' 'Aardbeien met room!' 'Ja, van die aardbeien waar je van gaat giechelen!'

'Hoho! Niet allemaal tegelijk! Ik weet niet naar wie ik moet luisteren. Jij, goudappeltje, Polly is het niet?' Het meisje knikte stug, nog niet overtuigd dat de vreemde verschijning in de rolstoel een fee was. 'Jij mag eerst.'

Polly stopte haar vingers in haar mond en staarde naar haar blote tenen. Lady Kinderly wachtte geduldig op haar antwoord.

'Room!'

'Room? Dat hebben we. Eliza...'

Eliza stortte zich op een teken van de lady op het klaarzetten van een poppenpicknick. De kinderen keken gefascineerd toe, in de ban van porseleinen bordjes, gebaksvorkjes en roomkannetjes op kabouterformaat. Eliza verdeelde de gebakjes over de borden en schonk er een royale hoeveelheid dikke, gele room over.

'Voor jou, Polly. Nee, Sammie, niet voordringen! Meisjes eerst. Alsjeblieft, Bridget.'

De kinderen pakten hun bordjes gretig aan. Zonder op de gebaksvorkjes te wachten, zochten ze een plekje op het gras, waar ze gelukzalig hompen taart in hun mond propten.

Lady Kinderly keek glimlachend toe en trok haar leerlinge bij haar op schoot. Ze streelde Eliza's blonde haar.

'Eén weesje... en de andere twee?' fluisterde ze in haar oor.

'Haar moeder drinkt.' Eliza wees naar Polly. 'En Bridget d'r vader is weduwnaar. In de buurt zeggen ze dat hij z'n vrouw van de armenkas heeft moeten begraven.'

De lady klakte met haar tong. 'Arme man! En dan ook nog een kleine, hongerige mond om te voeden! Natuurlijk, 't kleine ding is zijn eigen vlees en bloed en hij zou haar missen als ze... maar toch: zó'n zorg!' Ze schudde somber haar hoofd, maar fleurde daarna meteen weer op. 'O, Eliza-lief, je hebt er kijk op! De schaapjes! Niemand die op hen let, niemand...' Haar oog viel op mij en ze maakte haar zin niet af. 'Tijd voor aardbeien, denk ik zo.'

Eliza gleed van haar schoot en tikte kleine Sammie, die de laatste room van zijn bord likte, op zijn schouder. 'Kom mee. We gaan aardbeien eten!'

'Aardbeien? Die gekke aardbeien?' Bridget en Polly propten hun monden haastig vol taart en voegden zich bij Eliza, die de inmaakfles tegen haar borst gedrukt hield alsof er iets in zat wat te verrukkelijk was om te delen.

'Eerst een snufje, dan een hapje,' zei ze tegen Sammie. Ze haalde de klem van het deksel en er ontsnapte een geest van alcohol uit de fles.

'Ha... ha... ha-tsjoe!' deed Sammie. Hij giechelde.

'Mondje open.' Eliza hield hem een aardbei voor.

Sammie hapte toe als een hongerig vogeltje. Hij kauwde en proefde en trok toen een vies gezicht, "t Smaakt naar medicijn.'

'Dat is het ook, liefje.' Lady Kinderly hees zich moeizaam overeind uit haar rolstoel, "t Is een medicijn waar je vrolijk van wordt. Adem het maar goed in. 't Doet wonderen voor je longen, bovendien.'

Haar klauwachtige hand boog Bridgets hoofdje over de fles. Het meisje spartelde tegen, maar voor ze zich wist te bevrijden, had ze heel wat meer van de damp binnengekregen dan Sammie. Ze keek van de lady naar Eliza alsof ze geen van beiden eerder had gezien, en knipperde met haar ogen.

'Mijn hoofd doet "sss!"' zei ze verbaasd. 'Het wordt steeds groter... pff... als een ballon!'

'Ik heb sneeuw in mijn keel!' beweerde Sammie, die niet voor haar onder wilde doen. 'Kijk, Poll!'

Polly ging op haar tenen staan om in zijn mond te kijken.

'Eén snufje en dan voel je het ook,' moedigde Eliza haar aan.

Ik keek toe zoals ik als kind had toegekeken hoe

Sneeuwwitje in de vergiftigde appel beet, in de voorstelling waarin pa de jager had gespeeld. Het had geen zin om te roepen: 'Niet doen, die appel is betoverd!' Sneeuwwitje moest sterven. Dat hoorde bij het toneelstuk. En aan het eind kwam alles goed.

Ik zag de kinderen als motten om de olielampen dwarrelen en het viel me niet eens zo zwaar te doen alsof dit allemaal maar een sprookje was.

Mottenvanger, rattenvanger, dacht ik onsamenhangend.

De klok van St.-Anne's sloeg tien uur. In de straten om het kerkhof gingen deuren open en riepen moeders hun kinderen naar huis, nu, direct, of anders zwaaide er wat. Polly bleef stilstaan om te luisteren.

Chris, die tijdens de poppenpicknick met zijn rug tegen de stam van de treurwilg een sigaar had zitten roken, rechtte zijn rug, klaar om in actie te komen.

'Eliza...' De lady gaf haar leerlinge een onopvallend teken. 'Zo snel als je kunt, kind.'

Eliza verdween zonder vragen te stellen tussen de grafzerken. Ze wist blijkbaar wat ze moest doen.

'We brengen ze naar huis,' zei lady Kinderly voor ik ook maar iets had kunnen vragen. 'We kunnen de lieverds in deze toestand niet zomaar de straat op sturen. Ze zouden

ongelukken maken. Eliza is een koets voor hen gaan halen.'

Tuurlijk. Een pompoen met witte muizen ervoor.

Ik deed mijn best om in het sprookje te blijven geloven, maar wenste dat het gemakkelijker was.

'Wat hebt u ze gegeven?'

'Sst. Later. Kijk.' De lady wees naar kleine Sammie, die op geleibeentjes naar de weckfles hobbelde voor nóg een aardbei. Hij stapte in een taartje, keek verbaasd naar wat er aan zijn voet kleefde en begon toen langzaam voorover te hellen. Chris schoot overeind en ving hem op voor hij met zijn neus in de aardbeien kon belanden. 'Die heeft genoeg gehad.'

Achter Chris' rug zakte ook Bridget in elkaar. Polly rende geschrokken naar haar vriendinnetje toe en begon te huilen.

'Zijn ze dood?' vroeg ik aan de lady.

'Dood? Welnee, Charlie. Hoe kom je erbij? Niet dood: in de zevende hemel!'

'Voor zo lang het duurt,' mompelde Chris. Kleine Sammie bewoog onrustig in zijn armen, alsof hij wakker wilde worden uit de mooie dromen die de lady hem cadeau had gedaan. 'Ze moet nu komen, jouw prinsesje, anders zijn ze weer bij voor we ze in de koets hebben.'

Er ritselde iets in de struiken en Eliza was terug. 'De koets

staat er!

Ze pakte de hand van Polly, die zielig was gaan piepen, en trok haar mee. 'Kom op, we brengen jullie thuis. In een echt rijtuig!'

Chris nam Bridget onder zijn arm en beende er met haar en Sammie vandoor als een reus die zijn avondeten heeft gevangen.

Ik zag Bridgets slappe armpjes omlaagbungelen en herinnerde me dat ik al lang geleden opgehouden was in sprookjes te geloven. Zonder precies te weten wat ik wilde doen, stond ik op om Chris achterna te gaan.

De hand van de lady hield me tegen. 'Ik zou het je niet aanraden, jongen. Chris is niet alleen handig met touwen.'

'Maar waar brengt hij ze écht heen?'

'Naar huis. Heb je Eliza niet gehoord?' De lady tikte met een volmaakt gemanicuurde nagel tegen mijn wang. 'Pieker toch niet zo, Charlie. Neem een aardbei.'

Ze hield me de weckfles voor en ik rook opnieuw de geur van alcohol, geen whisky of gin, maar een echt medicijn.

'Wat zit erin?' vroeg ik.

'Ether. Aardbeien in ether, in mijn tijd hét dessert in Parijs.'

'Juist ja.' Altijd al gedacht dat die Fransen een vreemde

smaak hadden.

'Probeer er eens eentje, 't Zal je zo veel goed doen. Zo'n hoofdje vol gepieker en problemen...' Ze glimlachte warm, moederlijk, zoals luitenant Nell gedaan had toen ze me verlossing op de zondaars-bank had beloofd.

Verlossing... deze manier leek zo veel gemakkelijker... Geen beloftes, geen bekering. Alleen tien, twintig minuten zalig Niets.

Ik zuchtte. Het spel van die avond, half sprookje, half groezelige realiteit, had me achtergelaten met een nare smaak in mijn mond en een eigenaardige combinatie van verdriet en onverschilligheid.

'Ik ben aan een aardbei toe,' zei ik tegen de lady.

Ik had absint gedronken en opiumsigaretten gerookt, maar zelfs Trops was niet op het idee gekomen me aardbeien in ether voor te zetten.

Met de eerste hap was het alsof ik een mond vol sneeuw doorslikte. De vervluchtigende ether liet een laagje ijs op mijn tong achter.

Ik hoestte. En daarna was er, alsof een hypnotiseur met zijn vingers geknipt had, een andere wereld.

Met tranende ogen zag ik lady Kinderly ook een aardbei

nemen. Haar rode mond was het enige duidelijke beeld in een waas van gouden lamplicht. Ik bedacht hoe treurig het was dat een dame met zo'n mooie mond nu zo oud en ziek was en gedwongen haar geld te verdienen met... dat waaraan ik nu niet wilde denken. Ze was goed voor me geweest en ik moest niet ondankbaar zijn door haar te minachten. Zij wist hoe het was om in de steek gelaten te worden door een minnaar die een bruid koos en geen bruidegom.

Ik boog me over de tekening die ze me had gegeven, en staarde naar de man, de vrouw en de jongen, tot ze tot leven kwamen.

'Waarom?' vroeg de jongen met het mirtentakje. 'Waarom doe je alsof je nooit van me gehouden hebt?'

De man keek over zijn schouder naar hem om en antwoordde met zijn ogen.

Ik ben zo bang, zeiden ze.

Ik vergaf hem alles.

De hemel is een ballon gevuld met ether.

XVI

Een kaalgeplukt vogeltje — Lady Kinderly's ochtendtoilet — Een goede verpleger — De vermomming — Een aanbod — Vincents spiegeljongen

De hel is een etherkater.

Uren later werd ik wakker met een mond vol blaren en een bonkende hoofdpijn. Ik graaide om me heen, op zoek naar mijn dromen.

Ik vond iets wat klein, mollig rond en glad was als het been van een kind. Een erg kóüd klein kind. Geschrokken trok ik mijn hand terug. Pas toen ik genoeg moed verzameld had om mijn ogen te openen, ontdekte ik dat het kleine, koude ding een poppenbeentje was. Ik lag in een hemelbed groot als een kamer, tussen een verzameling poppen die me met hun lege oogkassen aankeken. Voorzichtig betastte ik mijn hoofd, dat bonkte alsof het uit elkaar wilde barsten.

'Goedemorgen. Of zal ik het maar bij "Morgen" houden? Ach welnee, we leven nog. Dat is al iets om dankbaar voor te zijn, niet?'

Vanuit een nest van kussens lachte een vermoeid gezicht naar me, dat dorretjes en kaal was zonder de gebruikelijke laag sierpleis-ter. Er ontbraken stukjes aan. Rode lippen. Een heleboel haar. Wat overbleef was een kaalgeplukt vogeltje, verstrikt in de linten en frutsels van een nachtjapon die haar veel te wijd was. De halsopening liet een deel van haar platte, ingevallen borst vrij. Het licht viel op een tepel in een kringetje van peper-en-zoutkleurig haar.

'Hebben we...?' vroeg ik, omdat er een bijzonder onwelkome gedachte bij me opgekomen was.

'God nee, kind! Nog geen kus. Mijn kussen zijn dodelijk.' De lady onderstreepte haar woorden met een droge hoest. 'Je was niet in staat naar huis te gaan, dus heeft Chris je de trap op gedragen. Herinner je je zijn sterke armen niet?'

Nee, godzijdank niet.

'Waar is hij nu?' Ik was bang hem ook ergens in dit reusachtige heil te ontdekken.

'Chris heeft wat zaken af te handelen, 't Is alleen jij, ik en kleine liliza vanmorgen. Ah, daar is ze!'

Eliza kwam de slaapkamer binnen in een hansopje van

roze flanel dat niet kon verbergen dat ze voor een meisje toch wel vreemd gebouwd was. Ze zette een dienblad met drie borden klonterige pap op de sprei.

'Goedemorgen, tantetje.'

'Eliza was ook een aanlopertje,' vertelde de lady, 'maar ik kon 't niet over m'n hart verkrijgen haar weer te laten gaan. Je snapt wel waarom, hè? 't Is 'n snoepje!'

Het snoepje was op bed gaan zitten en pulkte aan een korst op haar knie.

'Chris zegt dat er problemen zijn met de koopwaar. Hij is misschien pas na de middag terug.'

'Nee toch!' Lady Kinderly liet haar hoofd in de kussens vallen. 'Hij wéét dat hij me gereed moet maken voor mijn dokters-afspraak!' Ze keek hulpeloos van de een naar de ander. Lady Kinderly die zich geen raad wist, ik geloofde er niet in.

'Wel, dan zit er niets anders op,' besloot ze toen Eliza en ik niet met ideeën kwamen. 'Jullie zullen me moeten helpen.'

'En dat betekent...?' vroeg ik met een voorgevoel wat er zou komen.

'Dat betekent allereerst dat je mijn broek, jas en vest uit de kast moet halen.' De lady lachte humorloos. 'Voor mijn dokter moet ik in vermomming verschijnen.'

Ik stond demonstratief langzaam op en liet het aan Eliza over om water te warmen en zeep, poeder en doeken klaar te leggen. In de kast vond ik, behalve het kostuum, een overhemd, gesteven kraagjes, een das, manchetknopen, handschoenen en een hoed, alles wat een heer nodig had, weggestopt in klemmende laden. Het kostuum was vrijwel ongedragen en moest lady Kinderly nu vele maten te groot zijn.

De lady haalde haar neus op. 'Ik zou er nog niet in begraven willen worden,' zei ze, 'maar helaas zal ik erin begraven worden.'

Eliza vulde een teil met warm water en bedekte een deel van het reusachtige bed met doeken. Daarna hielp ze de lady, plichtsgetrouw als een dochter, met het uittrekken van haar nachtjapon. Ik hield me op de achtergrond tot ik een stuk zeep in mijn handen gedrukt kreeg.

'Zou je mijn rug en borst willen inzepen, Charlie?'

Ik ging met tegenzin aan het werk. Pret met zeep en water. Alleen was er niets minder grappig dan het wassen van een lichaam dat al aan het afsterven was terwijl het nog leefde. Met een doek probeerde ik wat leven in het slappe, gerimpelde vel te wrijven, zodat de ongezonde blauwige teint ervan zou verdwijnen. Ondertussen keek ik naar de poppen en niet naar lady Kinderly zelf. Ik had medelijden met haar en schurken

hoorden geen medelijden op te wekken.

Al bij al duurde het een uur voor we de lady gewassen, geschoren en aangekleed hadden. Ik tilde haar in haar rolstoel en Eliza legde de laatste hand aan haar kostuum.

'Mag ik je bedanken, Charlie?' vroeg de lady. Ze stak haar kin in de lucht, zodat Eliza haar das kon knopen. 'Je zou een goede verpleger zijn. Je hebt zorgzame handen.'

'Ach... welnee,' mompelde ik gegeneerd.

'Jawel! Je zou een engel aan het ziekbed zijn! Niets ten nadele van Chris, hoor, maar weet je wat het is... soms is hij humeurig.'

Ik had Chris niet anders meegemaakt dan humeurig, maar veinsde verbazing.

'Misschien heeft hij het druk met...' God mocht weten wat voor halsmisdaden.

'Natuurlijk, de schat werkt hard voor ons brood! Maar 'n mens wil ook wel eens 'n verzetje.'

De lady trok haar handschoenen aan om haar lange damesnagels te verbergen. 'Ik ga mijn dokter vragen of ik een kort bezoekje aan Parijs kan riskeren. Gisteravond heb ik weer eens van het goede leven geproefd, en ik moet zeggen: het heeft me goed gedaan. De volgende keer wil ik mijn

aardbeien in Parijs eten.'

'Ooo, Parijs!' riep Eliza. Ze maakte een sprongetje van blijdschap.

De lady keek vanuit haar rolstoel naar me op. 'Charlie, wat zou je ervan zeggen met ons mee te gaan als mijn verpleger? Chris zal het druk hebben met zaken, en kleine Eliza... Wel, je weet hoe kleine meisjes zijn: ze zal naar de kermis en het circus willen en enkel naar mijn kamer komen om me sous af te smeken. Ik heb iemand nodig die sterk genoeg is om mijn rolstoel door de straten van Montmartre te duwen.'

Ik wist niet wat ik van haar aanbod moest denken. Het klonk aanlokkelijk: een gratis reisje naar Parijs. Maar ik begon te vermoeden dat niets wat lady Kinderly aanbood werkelijk gratis was. Ik zou ervoor moeten betalen met een stukje van mijn ziel.

'Voor ik "ja" of "nee" zeg...' Ik koos mijn woorden voorzichtig. '... kunt u mij vertellen voor wat voor zaken Chris naar Parijs gaat?'

'Wat zeg je, kind? Ben je al eens in Parijs geweest?' Lady Kinderly hield haar hand achter haar oor, voorwendend hardhorend te zijn. 'Heeft hij je al eens meegenomen? Of beloofd dat te doen?'

Ik vloekte. Ze deed het wéér. Ze wist altijd mijn wonden te vinden.

In de maanden dat we samen waren geweest, was ik ervan uitgegaan dat Vincent me ooit mee zou nemen naar de stad waar hij me zoveel over had geschreven, maar hij had me nooit iets beloofd. Parijs was een stad van dromen gebleven, dromen waarin we samen langs de boulevards wandelden, arm in arm, omdat niemand ons daar kende.

'Hij heeft me nooit...' begon ik, maar kwam niet verder. Ik wilde niet instorten waar lady Kinderly bij was.

'Hij niet, schatje, maar ik wel. Ik vraag je met mij naar Parijs te gaan.'

'Dat weet ik,' antwoordde ik, 'maar wat voor zaken...'

Lady Kinderly hoestte. Ze was vastbesloten me niet te verstaan.

Dat gaf de doorslag. Ik wilde me niet laten betrekken bij haar schimmige zaakjes. Ik had mijn eigen zaken te regelen. In Londen.

'Nee,' zei ik, 'ik kan niet mee. Hij is hier, niet in Parijs.'

'Ik begrijp het, kind. Ik zou er alleen zo naar uitgekeken hebben: naar Parijs met een knappe jongeman aan mijn zijde. Ik zou me weer jong gevoeld hebben!'

Ik zei: 'Een andere keer misschien', glimlachte en voelde

me oud, zeventien jaar en oud.

In de omnibus naar huis bekeek ik de aquarellen die lady Kinder-ly me meegegeven had.

Ze bevestigden wat ik vermoedde: ik was oud geworden. De afgebeelde jongen straalde zo veel plezier uit, zo veel vertrouwen geliefd te zijn, bewonderd te worden, dat hij jaren jonger moest zijn dan ik.

Ik keek naar hem als naar een vreemde en verbaasde me over zijn naïviteit. Vincents spiegeljongen. Die net zo deugdzaam moest worden als hij.

Hallo vreemdeling.

Je lijkt me een aardige jongen.

Kennen wij elkaar?

XVII

Nettles als secretaris — Een leven aan nachtmerries — Lawaai Onverwacht bezoek — Ik stel mezelf voor aan Octavia Webb — De kwestie opopanax — 'Een groot, groot geheim'

'Hoe schrijf je "geachte"?'

Nettles' pen aarzelde boven het papier. Ik zag een inktdruppel aan de punt hangen en spelde dus snel: 'G-E-A-C-H-T-E.'

We zaten aan een wankel tafeltje in een kroeg die als een provocatie van Satan tegenover de Leger des Heils-winkel was gevestigd en schreven een brief aan Frank Harris, hoofdredacteur van de Saturday Review.

'Harris is met twee r'en,' zei ik om Nettles' volgende vraag voor te zijn.

'Dat wist ik wel,' zei hij stekelig. 'Waarom wil je eigenlijk dat

ik die brief voor je schrijf?'

'Omdat hij mijn handschrift kent. Ik ben bij hem in de leer geweest. Je weet wel, toen Vincent wilde dat ik journalist zou worden.'

En wat ik in mijn dagen als leerling-journalist vooral geleerd had, was dat mensen dol waren op schandalen, Frank Harris voorop.

'Geachte heer Harris,' dicteerde ik, 'mag ik u door middel van dit schrijven attenderen — at-ten-de-ren, Nettles — op een bijzondere tentoonstelling die heden gehouden wordt in een zekere galerie in de...' Ik noemde het adres dat lady Kinderly me gegeven had. '... een verzameling nooit vertoonde aquarellen — o, schrijf maar waterverfschilderijen — en tekeningen van Vincent Farley...'

Nettles gniffelde.

'Zo leuk waren ze niet,' zei ik.

'O ja, jij bent ze wezen bekijken. Was wel gek zeker, om je eigen blote reet ingelijst te zien?'

Ik haalde mijn schouders op. Gek was het woord niet voor wat ik had gezien. Verontrustend was beter.

De galeriehouder had me binnengelaten in een verduisterde kamer die zo stil was dat het leek of er iemand opgebaard lag.

Hij had me niet herkend als de jongen die daar nu aan de wand hing, of had niet laten merken dat hij me herkende.

'Iets heel bijzonders, jongeman,' had hij me op gedempte toon toevertrouwd. 'Kijkt u op uw gemak rond. Ik laat u nu maar alleen.'

Ik was achtergebleven met het kloppen van mijn hart, dat in die benauwende stilte als vanzelf iets schuldigs kreeg.

Vincents aquarellen hadden van de galeriehouder een hele wand voor zichzelf gekregen. De meeste had ik herkend en het was voor mij geen schok geweest om ze te zien, al waren ze door lady Kinderly geselecteerd op de afwezigheid van vijgenbladeren en lendendoekjes. Het waren de tekeningen geweest, de potloodschetsen die Vincent blijkbaar ook in zijn kluis bewaard had, die me verontrust hadden.

Er had daar een leven aan nachtmerries aan de wand gehangen.

Een jongenshand had een monster, half bok, half woest behaarde man, getekend dat zich over het bed van een slapend kind boog. De hand van een oudere en kundiger Vincent had een halfnaakte jongen getekend die aan de voet van een kersenboom lag, met bloed op zijn lippen. Een volwassen Vincent had met krijt een tekening gemaakt van een jongeman die zich liet nemen door een engel met

brandende vleugels, in de felle kleuren van pijn.

Mon ange, had ik gedacht en had er een zachte vloek op laten volgen.

Al deze figuren waren in grote haast op papier gezet, misschien midden in de nacht, als Vincent zijn spoken te dichtbij voelde komen. Daarna waren ze in de kluis verdwenen en vergeten, voor een tijdje. Tot ik in zijn leven gekomen was.

Zijn engel. Die verdorven engel waar hij bang voor was.

In de geheime kamer had ik gekeken naar de monden van Vincents jongens, die geluidloos om hulp schreeuwden. Die stilte. Het verlangen en de walging. Het eeuwige aantrekken en afstoten. Alles waar deze tekeningen symbool voor stonden, herkende ik uit onze lijd samen.

Zelfs hier, in deze lawaaierige kroeg waar ik Nettles mijn brief i lic teerde, kon ik me de klamme, duistere stilte van Vincents slaapkamer herinneren, waar we onder zware dekens vreeën zonder geluid te maken. Ik had hem zijn hand op mijn mond laten leggen, alles, alles gedaan wat hij van me verlangde om zijn liefde maar niet te verliezen. En elke keer dat ik bijna gestikt was in die stilte, was ik toch weer bij hem teruggekomen om me het zwijgen te laten opleggen met lauwe kussen.

Maar dat was nu voorbij. Ik wilde geen stilte meer. Ik wilde lawaai.

En dat zou zeker losbarsten als Frank Harris onze brief ontving. Op Trops na was hij luidruchtigste persoon in Londen.

'En nu?' vroeg Nettles nadat hij zijn laatste inktvlek had gemaakt.

'Nu gaan we hem op de post doen. Nee, wacht, jij gaat hem op de post doen en ik ga op theevisite.' Voor de Leger des Heils-winkel aan de overkant was een paardentaxi gestopt. Ik zag de koetsier van de bok springen en de winkel binnengaan, terwijl een groepje uit het niets opgedoken straatkinderen de teugels voor hem vasthield. Een taxi was een zeldzame verschijning in deze straten en een stoppende taxi helemaal. Ik kon dus wel raden wat die hier kwam doen.

'Imogen. Z'n nichtje,' legde ik Nettles uit. 'Ze laat me halen zodat we bij een vriendin van haar thee kunnen drinken... én praten,' liet ik er veelbetekenend op volgen.

'Zodat je kunt horen of je 'm al zenuwachtig hebt gemaakt? Ik heb het begrepen. Geef mij wat geld voor een postzegel en een laatste biertje en ik post die brief voor je.'

Nettles hield zijn hand op, erop rekenend dat ik wel wat geld uit mijn zak zou toveren. Ik gooide achteloos een hele shilling op tafel. In de ogen van driepennyhoeren als Nettles

was ik nog steeds schat-hemelrijk, maar lady Kinderly's diensten waren niet goedkoop geweest. Van Vincents geld was nog maar de helft over.

Nu niet over nadenken, zei ik tegen mezelf. Ik stak de straat over en zwaaide naar de koetsier die onverrichter zake de Leger des Heils-winkel verliet.

Ik wilde Imogen naar Vincent vragen. Ik wilde weten hoe het met hem ging.

Of hij al last had van slapeloze nachten.

Ik ging ervan uit dat ik verwacht werd. De Sfinx moest de taxi gestuurd hebben, zodat ik een paar uur met Imogen kon doorbrengen, en zou thee en komkommersandwiches voor ons hebben laten klaarzetten.

De huisknecht die opendeed, leek echter verbaasd me te zien en was niet van plan me zomaar binnen te laten.

'Ik zal vragen of mevrouw u kan ontvangen. Ze heeft bezoek op dit moment.'

'Ja, dat weet ik,' zei ik. 'Juffrouw Imogen.'

'Juffrouw Imogen Farley en gezelschap, inderdaad jongeman. Wilt u hier wachten? Dan zal ik mevrouw vragen of het schikt.'

Ik ging op de stoel zitten die hij me aanwees, en dacht: juffrouw Imogen Farley én gezelschap? Wie zou het kunnen zijn? Stuart? Vincent?

In dat laatste geval wist ik niet of ik de voordeur uit zou rennen of hem met het eerste het beste stompe voorwerp tegen de grond zou slaan.

Ik probeerde geluiden uit de salon op te vangen, maar hoorde niets meer dan wat gedempt gemompel. Ergens boven in het huis liep iemand met zware stappen heen en weer. Beneden ging een deur open en Field, de oude dienstbode, kwam de hal in geschuifeld met een theepot en een cake op een dienblad.

'O!' zei ze toen ze mij zag, en ze leek rechtsomkeert te willen maken alsof ik haar ergens op betrapt had. 'O.' Ze herstelde zich en glimlachte naar me. 'Adrian Mayfield, herinner ik me dat goed? De jongedames zijn in de salon.' Ze schonk me een nerveuze glimlach en hobbelde met haar dienblad de trap op.

Jongedames, dacht ik. Dus geen Stuart of Vincent en ook geen Lilian die door Field 'mevrouw' genoemd zou worden. Maar wie dan wel?

De salondeur werd geopend. Ik stond op. Tot mijn verrassing was het niet de huisknecht maar de Sfinx zelf die me kwam halen. Ze glimlachte en nam me hartelijk bij de

hand, maar ik kon me niet aan de indruk onttrekken dat mijn komst ook haar onaangenaam had verrast.

'Adrian, wat enig dat je ons komt opzoeken! Je bent net op tijd voor de thee... al had ik het prettiger gevonden als Imogen me had verteld dat ik drie gasten zou krijgen.'

Vlak voor de deur hield ze me staande en fluisterde in mijn oor: 'Je zult jezelf moeten voorstellen. Ik heb geen idee wat Vincent haar heeft verteld.'

Er was geen tijd om 'Wie?' en 'Wat?' te vragen. We gingen de salon binnen en daar kreeg ik antwoord op mijn vragen.

Op een stoel bij het raam zat, verlegen, nieuwsgierig en zo onschuldig als een madeliefje, Octavia Webb.

'Juffrouw...' Ik wist de ogen van Imogen en de Sfinx op me gericht en dwong mezelf te spreken. '... mag ik me voorstellen? Ik ben...' Wat had Vincent haar over mij verteld? Niets. Hij had me net zo geheim gehouden als zijn tekeningen. '... niet belangrijk,' zei ik.

'Niet belangrijk! Adrian, doe niet zo hopeloos!' Imogen droeg haar Sarah Bernhardt-shawl en had haar verlegenheid thuisgelaten. 'Adrian Mayfield is een model van mijn oom Vincent, en bovendien een goede vriend,' stelde ze me voor.

'O.' Octavia bloosde. Haar kennis van de wereld reikte

blijkbaar zo ver dat ze wist dat schildersmodellen geen nette mensen waren en vaak al hun kleren uittrokken bij het poseren. 'Ik ben Octavia Webb.' Ze stak me de hand toe die door Vincent was gekust. De vingers waren slank, zacht en koel. 'Mijn ouders zijn goede vrienden van de familie Farley.'

Haar ouders waren goede vrienden van de familie Farley. Tot een officiële verloving was het dus nog niet gekomen.

'Ah juist, op die manier,' zei ik afwezig. Ik keek naar haar grote, onschuldige hertenogen, haar dikke, glanzende haar en dacht: dus Vincent gelooft dat hij van jou zal kunnen houden.

Adrian, ga zitten. Wil je thee? Neem wat van die heerlijke Schotse boterkoek.' De Sfinx maakte een eind aan ons ongemakkelijke gesprek. Zij was de enige in deze kamer die de volledige waarheid kende over Vincent en mij. De Sfinx was dan wel geen gewone gastvrouw, maar dit moest zelfs haar nerveus maken.

Om haar gerust te stellen, ging ik naast Imogen zitten, zo ver mogelijk van Octavia vandaan.

'Adrian heeft me geholpen een roman te schrijven,' vertelde Imogen tegen Octavia. 'Hij is goed met woorden, echt waar. Oom Vincent gaat ervoor zorgen dat hij journalist wordt!'

'O heus?' vroeg Octavia in volkomen onwetendheid aan mij.

'Octavia, lieve kind...' zei de Sfinx voor ik antwoord kon geven. Ik vermoedde dat ze haar hoofd brak over een ander gespreksonderwerp, iets wat lieve, eenvoudige en saaie meisjes zou interesseren. 'Imogen vertelde me dat je van bloemen houdt. Zelf ben ik dol op gardenia's; het is het enige parfum dat ik draag. Maar mijn goede vriend Aubrey — die overigens enigszins excentriek is — geeft de voorkeur aan de geur van opopanax. Zozeer zelfs dat ik hem ooit met een verstuiver opopanax tussen zijn moeders gardenia's heb betrapt! Wat is jouw standpunt in deze kwestie, liefje?'

'Mijn standpunt? O... gardenia's zijn natuurlijk mooie bloemen en ze ruiken heerlijk... al weet ik niet hoe opopanax ruikt... Het wordt ook wel zoete mirre genoemd, niet? Dus denk ik dat het zeker een prettige geur moet hebben...' Octavia trachtte, niet gewend aan dit soort gesprekken, een zinnig antwoord te geven. De inspanning deed haar wangen kleuren. 'Het zal wel een kwestie van smaak zijn, hè?'

'Zeer zeker, liefje. Een diplomatiek antwoord.' De Sfinx speelde vermaakt met het bontkraagje van haar in Parijs ontworpen theejapon.

Imogen keek demonstratief verveeld. 'Ik ben een toneelstuk aan het schrijven,' deelde ze ons mee.

'Maar dat is interessant!' riep de Sfinx, die kans zag haar theevisite in twee ongevaarlijke groepjes op te delen. 'Laat het

eens aan Adrian lezen. Hij zal je zeker van advies kunnen dienen. De jongen heeft zo'n gevoel voor drama! Octavia, ik heb jouw advies op een ander vlak nodig.' De Sfinx nam vertrouwelijk haar hand. 'Aubrey, de lieve jongen, heeft me laatst een prachtige orchidee cadeau gegeven. Wel, prachtig is het woord niet: interessant. Het ding is afzichtelijk. Stel je een plant voor met de zweren van een melaatse! "Aubrey," zei ik tegen hem, "ik hoop dat je niet met dit ding over straat gelopen hebt! Jongedames zouden in onmacht vallen als ze lui zien!" En nu zou ik graag van jou als tuinierster willen weten, Octavia...'

Terwijl Octavia zich met ernst en welwillendheid aan het probleem van de groteske orchidee wijdde, haalde Imogen haar schrijfmap tevoorschijn.

'Het is nog niet af,' zei ze, 'maar ik heb het toch meegenomen, omdat ik vond dat je het móést lezen.'

Haar hand streek over de titelpagina waarop SERAFINA, PRINSES VAN RUSLAND stond geschreven. Onder het dunne schrijfpapier dacht ik de contouren te zien van wat een envelop kon zijn. Een brief. Ik keek Imogen vragend aan.

Ze legde haar vinger op haar lippen en glimlachte op haar Sarah bernhardt-manier. 'Natuurlijk is alles wat ik je laat lezen, nog strikt geheim. Je mag er met geen mens over praten,' zei ze, genietend van de geheimzinnigheid. 'Hier, het eerste

bedrijf.' Ze sloeg de bladzijden handig om, zodat de brief aan mijn kant kwam te liggen.

Eerste scène, las ik, prinses Serafima komt handenwringend op. 'O! O, mijn wrede lot!' Ik probeerde met een uitgestreken gezicht door te lezen, terwijl ik de brief onopgemerkr tussen de bladzijden uit griste. De steppewind heeft mijn hart bevroren!

Ik worstelde me door vijf bladzijden toenemend dramatisch drama heen, waarop prinses Serafima haar hart verloor aan een jonge nihilist, zeer tegen de zin van de tsarina — een verachtelijke vrouw, Lilianska genaamd — en het plan opvatte om er tijdens een gemaskerd bal met hem vandoor te gaan. Ik was net bij de scène aanbeland waarin Serafima's kamermeid het plan van de geliefden aan de tsarina verraadt, toen ik de Sfinx hoorde zeggen: 'Weet je, Octavia, dat we Aubreys orchidee onlangs zelfs naar Ernests werkkamer hebben moeten verhuizen? Het dienstmeisje was er bang voor!'

Octavia lachte als iemand die tot haar opluchting ontdekt had dat niet alles wat haar gastvrouw zei, serieus genomen hoefde te worden.

'Zou ik uw orchidee eens mogen bekijken?' vroeg ze. 'Als ik u zo hoor, klinkt het alsof hij zeldzaam is.'

'O, als je er de moed voor hebt, liefje... natuurlijk.' De

Sfinx ging haar voor naar de hal en vergewiste zich, voor ze de kamer verliet, ervan dat Imogen en ik nog steeds met kinderlijke onschuld over de schrijfmap gebogen zaten. Even later bevestigde een gedempte uitroep van Octavia op de verdieping boven ons dat de orchidee inderdaad zeldzaam was.

'Wat doet zij hier?' siste ik tegen Imogen. 'En die brief...?'

'Later!' Imogen sprong overeind in een warreling van shawls. 'Later, Adrian. Ik moet je iets laten zien. Het is een groot, groot geheim en je mag het aan niemand, geen levende ziel, verraden. Kom mee. We moeten snel zijn.'

Voor ik kon protesteren, sleepte ze me mee naar de deur en gluurde om de hoek om te zien of de kust vrij was. 'Ja! Vlug naar boven. Rennen. Maar wel op je tenen.'

We renden de trap op alsof de paleiswacht van de tsaar ons op de hielen zat, slopen langs de deur van Ernest Leversons werkkamer en schoten vervolgens schichtig als muizen nog twee trappen op.

Boven aan de laatste trap moest Imogen even blijven staan om op adem te komen. Ik wachtte als een gentleman en vroeg me ondertussen af wat we hier in hemelsnaam te zoeken hadden.

De verdieping waarop we ons bevonden, was een van die verdiepingen in een groot huis waarop rommel, kinderen en

bedienden weggestopt werden. Misschien dat de Sfinx hier een orchidee verborgen hield die werkelijk niet geschikt was voor de ogen van het publiek.

'Kijk!' fluisterde Imogen. Ze duwde me naar een deur die op een kier stond. Door de opening viel een smalle strook zonlicht op de kale planken van de overloop. Ik gluurde naar binnen en zag een grote, zonnige kamer, een kinderkamer met een hobbelpaard, een uitpuilende speelgoedkast en — vreemd genoeg — een hoge hoed en wandelstok.

Aan de tafel in het midden van de kamer zat een man met zijn rug naar ons toe, gebogen over het dak van een houten ark van Noach dat als secretaire functioneerde. Hij was bezig een briefte schrijven, terwijl Noach, zijn vrouw en zonen en alle dieren over de tafel verspreid lagen tussen boeken, briefpapier en een dienblad met theekopjes en gebaksbordjes.

Ik herkende hem meteen, maar geloofde mijn ogen niet.

De Sfinx had inderdaad een goede reden gehad om het portret van haar vriend Oscar Wilde te verbergen en die reden zat hier voor ons.

Ik moet een kreet van verbazing geslaakt hebben, want de man aan de tafel draaide zich om en zei met een overbekende stem: 'Ben jij dat, Field? Kom binnen.'

Imogen trok me aan mijn arm bij de deur vandaan, maar ik

schudde haar van me af en stapte de zonnige kamer binnen, alsof niets vanzelfsprekender kon zijn.

Ik wilde met Oscar Wilde praten. Sinds de nacht dat Arthur gestorven was, had ik geen gesprek meer gevoerd dat de moeite waard was.

XVIII

De kunst der geheimhouding – Betrapt – Een bijzonder ongemanierde jongen – De ware liefde – Tragedies en toekomstvoorspellingen – Een kus

Adrian! Adrian Mayfield.' De schrik op meneer Wildes gezicht maakte plaats voor verrassing. 'Dit is een onverwacht bezoek!'

Ik glimlachte, kinderlijk dankbaar dat hij zich mijn naam herinnerde.

'Imogen wist dat u hier was.'

'Ah! De kleine Sarah Bernhardt. La petite étoile.'

Imogen bleef verlegen en schuldbewust op de drempel staan. 'Hij zal het niet doorvertellen. Dat heeft hij beloofd,' zei ze.

'Vanzelfsprekend! Vincent zal hem geschoold hebben in de kunst der geheimhouding, en hopelijk ook in de genoegens daarvan.'

Ik dacht aan Vincents hand op mijn mond en zei: 'Dat eerste zeker.'

'Wel, dan ben je van harte welkom. Neem plaats, beste jongen.'

Ik schoof een stoel bij. Imogen ging op de achtergrond op een klein kinderkamerstoeltje zitten, alsof ze niet zeker wist of ze hier wel mocht zijn, en trok een stoffen negerpopje op haar schoot.

'Hoe...' Hoe gaat het met u, wilde ik vragen, maar de vraag leek me te persoonlijk. 'Hoe bent u hier terechtgekomen?' maakte ik ervan.

'De Sfinx is me komen halen. Haar dochtertje is op dit moment uit logeren en ze kon mij deze hele verdieping ter beschikking stellen. Ik verbleef bij mijn broer Willie, maar...'

Meneer Wilde speelde met een van die in goud gedoopte sigaretten die ik uit het Café Royal kende. '... Willie is een van die mensen die graag eer van hun goede daden hebben.' Hij glimlachte cynisch.

Ik kon aan zijn gezicht zien dat de afgelopen weken zwaar geweest waren. Toch zag hij er niet slecht uit: mager voor zijn

doen, maar meer zichzelf dan hij in de rechtbank was geweest. Hij leek er met volle teugen van te genieten dat hij weer vrijuit spreken kon.

'De fabelachtige Sfinx vraagt in ruil voor haar goedheid echter niet meer dan mijn aanwezigheid aan haar dinertafel. Ik praat met haar nadat mijn advocaten vertrokken zijn en voordat mijn vrienden arriveren om me aan de ernst van mijn situatie te herinneren. Het verbaast me dat Vincent mij nog niet bezocht heeft, Adrian. De beste jongen laat normaliter nooit een kans tot vermaning en kastijding aan zich voorbijgaan.'

'Ehm...' zei ik. Dit was nu net het onderwerp waarover ik niet vrijuit kon spreken. In elk geval niet met Vincents nichtje erbij.

'Oom Vincent gaat naar Par—' begon Imogen, maar ze kwam niet verder omdat er op dat moment haastige voetstappen op de overloop klonken.

'Imogen!' De Sfinx verscheen in de deuropening, lichtelijk buiten adem en, ondanks haar gebruikelijke milde karakter, behoorlijk boos. 'Je hebt me je woord gegeven dat dit tussen ons zou blijven!'

'Ja, dat weet ik...' Imogen drukte als een schuldbewust klein kind het negerpopje tegen zich aan. '... maar ik dacht dat Adrian graag zou willen weten dat meneer Wilde bij u was en

u wilde het hem toch al vertellen. De vorige keer dat hij op bezoek was, zei u...'

'... dat ik het hem nog wel eens zou uitleggen, inderdaad.' De Sfinx knikte. 'Maar niet nu en niet met Octavia Webb beneden in de salon. Wat moet zij ervan denken dat jullie twee er opeens vandoor zijn?'

Imogen kroop beschaamd weg in haar shawls, in de verste verte geen Sarah Bernhardt meer.

'Het meisje bedoelde het goed, Sfinx.' Meneer Wilde hief sussend zijn hand. 'Ze moet geweten hebben hoezeer ik bezoek waardeer en haar smaak op het gebied van gasten is voorbeeldig. Ze had me in plaats van Adrian immers ook haar vader of oom kunnen brengen, of iemand anders van onbesproken gedrag.'

De mondhoeken van de Sfinx krulden. Ze kon een glimlach niet onderdrukken.

'Goed dan, maar jullie moeten nu ogenblikkelijk mee naar beneden komen, kinderen. Ik heb Octavia al genoeg te verklaren.'

'Kan ik niet blijven?' vroeg ik. Ik wist dat het brutaal was mezelf zo uit te nodigen, maar ik voelde er weinig voor terug te keren naar de salon, waar ik telkens weer naar Octavia's handen zou kijken en me zou herinneren hoe ze door Vincent waren gekust.

'Laat hem blijven,' zei meneer Wilde tegen de Sfinx. 'Je kunt Octavia vertellen dat Adrian vertrokken is zonder afscheid te nemen. Hij is een bijzonder ongemanierde jongen.'

Ik grijnsde. 'Dank u.'

Hoewel ik niet meer zo naïef was erin te geloven, voelde ik me uitverkoren, bijzonder, zoals op mijn eerste avond in het Café Roy-al of tijdens de dag die Bosie en ik samen hadden doorgebracht. Ik zag Imogen zonder schuldgevoel vertrekken.

'Dus je hebt kennisgemaakt met het alibi van onze Vincent?' Meneer Wilde bood me een van zijn sigaretten aan en hield me zijn aansteker voor.

'Octavia Webb? Ja.' Ik boog me over de aansteker en zoog de vlam in de sigaret. 'Hebt u over haar gehoord?'

'Aubrey heeft me over haar verteld. Hij dacht dat het me zou amuseren. Arme Vincent! Hij stopt zo veel van zijn charme in zijn kunst, dat hem voor het leven enkel zijn vooroordelen, zijn principes en zijn gezonde verstand overblijven! Hoelang is hij van plan deze charade vol te houden?'

'Lang,' antwoordde ik. 'Hij is van plan met haar te trouwen.'

Waarom zou ik de schijn ophouden tegenover iemand die even genadeloos ontmaskerd was als ik? 'Hij heeft haar hand gekust en me gezegd dat hij van haar zal houden.' Ik kon de bitterheid niet uit mijn stem houden. 'Ze is niet meer dan een schoolmeisje! Ze denkt dat de wereld een bloementuin is! Waarom wil hij haar en niet mij?'

'Denk niet te licht over de aantrekkingskracht van onschuld,' zei meneer Wilde ernstig. 'De meest fascinerende mensen zijn zij die alles weten én zij die niets weten. En aangezien Vincent in alles, behalve zijn kunst, een echte filister is, zal onwetendheid hem het meest fascineren.'

'Ik dacht dat hij van me hield,' mompelde ik. Beschaamd over mijn eigen naïviteit begon ik de speelgoeddieren uit Noachs ark bij elkaar te zoeken. De zebra's, de giraffen, de schapen, de olifanten en de tijgers, twee aan twee, mannetje bij vrouwtje.

'Vincent begrijpt niet veel van de liefde.' Meneer Wilde tikte de as van zijn sigaret. IJle sliertjes rook kringelden omhoog in het zonlicht. Ik keek naar hem, achter de dansende rook, en werd effectiever gehypnotiseerd dan ooit in dokter Birch' behandelkamer. Ik liet meneer en mevrouw pinguïn uit mijn hand vallen en luisterde enkel nog.

'De ware liefde, de liefde die een man in de diepste kerkers van de hel doet geloven dat hij in de hemel is, die door tralies

heen breekt en alle pijn, alle vernedering draaglijk maakt, die liefde, Adrian, is voorbestemd. Astrologen kunnen haar uit de sterren lezen en waarzegsters uit de lijnen van onze hand. Die liefde is wat wijsheid is voor de filosoof, wat God is voor de heilige, groter dan al het andere. Niets zal haar kunnen doven: geen spot, geen pijn, geen lijden. Het oordeel van de wereld deert haar niet, want wie zal twee zielen kunnen scheiden die voor elkaar bestemd zijn? Ze zullen elkaar terugvinden, in deze wereld of de volgende, en één enkele aanraking, één liefkozing, zal genoeg zijn om alle wonden te helen.'

Ik wist dat hij over zijn liefde voor Bosie sprak en bloosde, alsof ik iets gehoord had wat te intiem, te persoonlijk was om te delen.

'U... u hoeft mij dit niet te vertellen,' zei ik zacht. 'Ik ben... ik ben maar...' Ik kon geen woorden vinden om mezelf te beschrijven: een tobber wiens eigen liefde nu niet meer leek dan een klucht der vergissingen. Ik had mijn hart verloren aan iemand die niets van harten of zielen begreep.

'Wat ik bedoel is... bij u is het een romance, of een tragedie, of hoe je het ook noemt... bij mij is het gewoon een puinhoop.'

'Maar dat zijn de meeste tragedies!' Meneer Wilde stond op en liep met zijn sigaret in de hand naar het raam. 'Ze

voltrekken zich op zo'n onartistieke manier dat ze ons kwetsen door hun grove gewelddadigheid, hun absurde gebrek aan zin en samenhang. Slechts zelden zal ons een tragedie toevallen die enige artistieke schoonheid bezit. Over het algemeen is het aan ons om ze te kleuren met verbeelding, geloof en wat de onwetenden bijgeloof noemen.' Hij hield me zijn rechterhand voor. 'Een aantal jaren geleden heeft de befaamde Cheiro me de hand gelezen. Hij zei: "De linkerhand is de hand van een koning, maar de rechterhand is de hand van een koning die zichzelf in ballingschap zal zenden." En dat, Adrian, geeft mij de troost dat mijn tragedie aangekondigd, en zodoende Grieks, is.'

Ik glimlachte omdat hij glimlachte, maar dacht ongerust aan de voorspelling die Arthur mij had gedaan. 'Dus u gelooft dat er mensen bestaan die de toekomst kunnen voorspellen?'

'Natuurlijk! Heb ik nog reden om dat te ontkennen?'

Deze keer glimlachte ik niet.

'Waarom wil je dat weten, Adrian?' vroeg meneer Wilde.

Ik ademde in, als voor een duik in diep water. 'Omdat iemand ook mij de toekomst heeft voorspeld. Arthur Stableford, kent u hem? Hij kende u wel.'

'We hebben elkaar enkele malen ontmoet.' Meneer Wilde drukte zijn sigaret uit en stak een nieuwe op. 'Hij was een erg serieuze man, vond je niet?'

'Hij was goed voor me,' zei ik zonder hem tegen te willen spreken. 'Ik was bij hem op de avond dat hij stierf. Hij vertelde me dat hij de toekomst kon lezen uit de woorden van dichters en schrijvers en markeerde een passage voor me, in bloed.'

Meneer Wilde onderdrukte een rilling. Ik kon zien dat hij een dergelijke dramatische vorm van waarzeggerij vond getuigen van een bijzonder slechte smaak.

'Hij heeft me niet verklaard wat het betekende, maar dit was wat er stond: At night I creep down and lie close in the great city...' Ik citeerde de hele voorspelling. '... Wherever you go it is the same to me: I am there already!

'Carpenter.' Meneer Wilde knikte. 'Wel, ik vrees dat je in Arthur Stablefords voorspelling zult moeten geloven, Adrian. Ook Carpenter is overtuigd van de waarheid van toekomstvoorspellingen. Hij ziet de gave van profetie zelfs als een voorrecht van ons stiefkinderen der natuur.'

'Nóg een reden om dankbaar te zijn!' liet ik me ontvallen. 'Sorry, ik wilde niet sarcastisch zijn.'

Meneer Wilde wuifde mijn excuses weg. 'Arthur zal er ongetwijfeld hetzelfde over gedacht hebben als jij. Arme man, wie zal zeggen of hij zijn eigen toekomst heeft gezien?' Hij staarde peinzend voor zich uit. 'Het zou het begin van een fascinerend gruwelverhaal kunnen zijn, denk je niet?'

'Arthur zag geen enkele toekomst meer,' zei ik. 'Niet voor zichzelf en niet voor Sylvio. Het laatste wat hij gedaan heeft, was mijn lot voorspellen. En ik had dat eigenlijk liever niet gekend.'

'Waarom in vredesnaam niet, jongen?' Meneer Wilde keek oprecht verbaasd. 'Het enige wat hij je voorspeld heeft, is dat het Lot je zal vinden — en dat doet het ons allemaal, op een dag. Maar als het jouwe is beschreven door Edward Carpenter, dan zal het een lot zijn waar velen je om zullen benijden.'

Ik schudde mijn hoofd. Ik kon het hem niet uitleggen. Hij kende mijn dinosaurus niet, en mijn boze dromen.

'Heb je Towards Democracy ooit helemaal gelezen, Adrian?'

'Nee,' zei ik. Het boekje lag vergeten in mijn koffer, onder het vernielde horloge dat ik ooit van Vincent had gekregen, een dood ding.

'Lees het!' drukte meneer Wilde me op het hart. 'Je zult versteld staan over je eigen toekomst.'

'Ik zal het lezen,' beloofde ik zonder het te menen. Ook al had die Carpenter over hoefijzers en klavertjesvieren geschreven, mijn toekomst kon hij niet veranderen. Ik hoopte alleen dat het Lot zich in het geval van Oscar Wilde bedenken zou.

'Misschien dat uw waarzegger met "ballingschap" enkel dit bedoelde...' Ik gebaarde naar de deur die door de Sfinx gesloten was en naar de ramen waarachter de zon scheen. 'Dat u zich verborgen moet houden. Wie weet spreekt de jury u de volgende keer wel vrij en dan kunt u weer gaan waar u wilt.'

Ik geloofde er niet in, maar wilde gewoon iets aardigs zeggen.

Meneer Wilde leek het te waarderen. Hij begon te vertellen over de gedichten die hij wilde schrijven als hij eenmaal teruggekeerd was naar 'de Kunst en het Leven', over Bosie die in Parijs op hem wachtte, over de boulevards en de cafés, over absint, dronken dichters en droevige meisjes van plezier, alsof het praten alleen al hem bevrijdde en het hem niets uitmaakte wie zijn toehoorder was.

Ik luisterde gretig, dankbaar om voor niets op de eerste rang te zitten, en probeerde net als hij te geloven dat dit de toekomst zou zijn: een lang en gelukkig leven in Parijs.

Aan het eind van de middag zat mijn hoofd zo vol woorden dat er voor zorgen geen plaats meer was. Ik nam bijna achteloos afscheid, alsof het vanzelf sprak dat we elkaar terug zouden zien.

'Het was heerlijk om met u te praten,' zei ik. 'Eh... om naar u te luisteren, in elk geval,' voegde ik er eerlijk aan toe.

'Dat doet me genoegen. Je was prettig gezelschap, Adrian.'

Meneer Wilde nam mijn hand in de zijne, glimlachte en drukte toen tot mijn stomme verbazing een kus op mijn lippen.

'Dank-dank u,' stamelde ik.

Meneer Wilde deed hoffelijk een stap opzij om me door te laten. 'Wees gelukkig, Adrian.'

Ik verliet het huis op een wolk van gouden sigarettenrook.

Ik was gekust door Oscar Wilde.

Een eer die ik deelde met Charles Parker en Bob Cliburn.

Maar toch een eer.

XIX

Een echte rivale — Als de kat van huis is — De middernachtstrein naar Parijs — Verplegerstaken — Levende koopwaar — 'Enkel een geldkwestie'

Ik had zo veel om over na te denken, dat ik me Imogens brief pas herinnerde toen ik, na een dromerige middag in Hyde Park, op de paardentram naar huis stapte. Op mijn houten bankje scheurde ik de envelop open, die naar meisjesachtig romantisch rozenwater rook. De modiste die naast me zat met een hoedendoos op haar schoot, snuffelde geïnteresseerd en gluurde uit haar ooghoeken naar wat volgens haar best eens een gepassioneerde liefdesbrief kon zijn. Ik keerde haar de rug toe en las de brief met mijn neus vlak boven het roze briefpapier, zodat ze geen letter te zien kreeg.

Vincent, dacht ik, verdomme: Vincent!

Imogen had iets over hem gezegd, vlak voor de Sfinx ons

betrapt had, maar ik was vergeten wat. Het was bedolven geraakt onder de woorden van Oscar Wilde.

Mijn blik schoot van links naar rechts over het papier. Als het iets belangrijks was geweest, zou het in deze brief moeten staan. Imogen had zich zelfs aan het bestellen van een taxi gewaagd om me hem persoonlijk te kunnen overhandigen.

Mijn goede vriend, luidde de aanhef — prinses Serafima had een vertrouweling gevonden.

Ik schrijf deze brief in het geheim, bij kaarslicht en maanlicht, en zal ervoor zorgen dat je hem zo snel mogelijk in handen krijgt. Er is namelijk iets wat je weten moet.

De samenzweerderige toon was die van nihilistische complotten en paleisgeheimen, maar toch begon mijn hart sneller te kloppen.

Octavia Webb is een echte rivale. Oom Vincent gaat haar ten huwelijk vragen, deze week, in Parijs.

Ik staarde naar de letters op het papier, D-E-Z-E W-E-E-K. P-A-R-IJ-S. Het stond er werkelijk. Ik voelde een lichte paniek

in me opkomen. Hij zou me ontsnappen, Vincent. Het overgebleven geld in mijn zak was bij lange na niet genoeg om in Parijs te komen. Vincent zou gearmd met zijn Octavia langs de boulevards wandelen, zonder bang te hoeven zijn dat ik hem volgde. Hij zou haar portret tekenen, zonder te weten dat de tekeningen die in Londen van hem gestolen waren, het gesprek van de dag waren. Hij zou zijn zorgen vergeten. Hij zou mij vergeten.

Dat kon ik niet laten gebeuren.

Gejaagd las ik de rest van de brief.

Papa vertelde me dat oom Vincent door Octavia 's ouders is uitgenodigd om de vakantie met hen door te brengen, meer niet, maar ik weet wat dat betekent, iedereen wil dat ze met elkaar trouwen: papa, Lilian, meneer en mevrouw Webb. Telkens wanneer we een diner geven, is Octavia er ook bij en Lilian neemt haar mee als ze met mij gaat winkelen of op visite gaat, zodat we 'goede vriendinnen' zullen worden.

Nu begreep ik hoe Octavia in de salon van de Sfinx verzeild was geraakt.

Papa zegt dat ze 'geschikt gezelschap' voor me is, beter dan die kunstenaars met wie oom Vincent vroeger omging, maar ik ben vaak erg gemeen tegen haar, omdat ze telkens maar weer over oom Vincent praat, en hoe geweldig hij is. Ik wil niet dat ze trouwen, Adrian, want dan gaat ze met hem in een groot huis buiten de stad wonen en zie ik hem nooit meer. We moeten dit huwelijk tegenhouden, goede vriend. Het is in ons beider belang. Stuur me een bericht via Tom Beady, hij staat aan onze kant. Vernietig deze brief na lezing.

Goede vriend, ik reken op je hulp.

In vertrouwen,

I.F.

'Allemachtig!' liet ik me ontvallen, terwijl ik Imogens epistel tot een prop verfrommelde. Ze rekende op mijn hulp. Hoe dacht het prinsesje dat ik haar helpen kon? Verwachtte ze dat ik achter Vin-cents boot aan het Kanaal over zou zwemmen? Ik had genoeg geld om tot aan Dover te komen en dan was het op.

Lady Kinderly! dacht ik. Zij had aangeboden me mee te nemen naar Parijs, voor niets nota bene!

Ik stond zo snel op dat ik de hoedendoos van de schoot

van mijn buurvrouw stootte.

Wanneer zouden ze vertrekken? Daar had de lady niets over gezegd. Het kon volgende week zijn, morgen, vanavond. Het kon gisteren zijn geweest.

Ik moest de tram uit, zo snel mogelijk naar Soho.

Ik tikte de conducteur op zijn schouder. 'Sorry, maar ik stap hier uit.'

Zonder te wachten tot de tram tot stilstand was gekomen, sprong ik op straat en begon zo hard als ik kon in de tegenovergestelde richting te rennen. Lady Kinderly was mijn enige kans om Vincent naar Parijs te volgen.

Ik zou hem niet laten ontsnappen.

Buiten adem klopte ik na vijf slopende trappen op lady Kinderly's deur.

Laat haar thuis zijn, laat haar thuis zijn, laat haar thuis zijn, bad ik tot de cupido's — vertegenwoordigers van Eros — op het naamplaatje.

'Ja?' Een leerlinge van de lady, ditmaal een zuiderse schone met Spaanse wenkbrauwen, verscheen in de deuropening.

'Is... is lady Kin-Kinderly thuis?' hijgde ik.

'Wie wil dat weten?' Ze speelde met een oorbel waarvan ik

zeker wist dat ik hem in de gordijnen van lady Kinderly's hemelbed had zien hangen.

'Char-Charlie Rosebery.' Als ik me niet vergiste, was ook haar jurk afkomstig uit de garderobe van de lady.

Ah.' Mijn naam scheen haar iets te zeggen. 'Je mag binnenkomen, maar het spijt me, de lady is er op dit moment niet. Ik kan je wel een glas wijn inschenken,' bood ze aan, als een muis die weet dat de kat van huis is.

'Nee, nee! Luister...?'

'Juanita,' zei ze.

'Luister Juanita, ik wil enkel weten: is de lady even weg, voor haar avondwandelingetje, of is ze...'

'Naar Parijs,' antwoordde ze voor ik mijn zin kon afmaken. 'Vanavond vertrokken, voor de middernachtstrein. Ik pas op het huis.'

Te laat. Ik liet mijn hoofd hangen en probeerde met mijn handen op mijn knieën weer op adem te komen. Als ik die verdomde brief een uurtje eerder had opengemaakt, had ik nu op het perron gestaan voor de middernachtstrein naar Parijs...

'Wacht!' Met een ruk hief ik mijn hoofd. 'Juanita, hoe laat is het?'

Ze diepte een lelijk, gebutst herenhorloge — zeker niet van

lady Kinderly — op uit haar decolleté.

'Bijna halfelf.'

'Van welk station vertrekt die trein?'

'Bricklayer's Arms. Hoezo? Wil je haar nareizen? Ik denk niet dat de lady dat graag heeft, hoor. Ze is op handelsreis en niemand mag weten wat ze...'

Ik luisterde niet naar haar. Bricklayer's Arms lag niet ver van London Bridge Station. Als ik een taxi te pakken kon krijgen, zou ik het met gemak kunnen halen.

Op protesterende benen rende ik terug naar de trap.

'Bedankt, Juanita!'

'Wacht! Heb je niet gehoord wat ik zei? Ze houdt er niet van als iemand zich met haar zaken bemoeit!' gilde ze me na.

'Ze houdt er ook niet van als iemand anders haar jurken draagt!' Ik nam de laatste drie treden van de trap in één sprong. 'En ze telt haar oorbellen na, denk daaraan, Juanita!'

Ik roffelde de tweede trap af en hoorde haar ergens boven mijn hoofd machteloos protesteren.

Over de zaken die lady Kinderly in Parijs te regelen had, zou ik me later wel druk maken. Nu was mijn eerste zorg voor middernacht Bricklayer's Arms te bereiken.

Ergens in nachtelijk Londen sloeg een klok halftwaalf. Ik

was ruim op tijd op Bricklayer's Arms aangekomen, was er al een halfuur, en raakte er met elke minuut die verstreek, meer van overtuigd dat ik op de verkeerde plaats was. Ik zwierf langs de sporen waarop wagons stonden met hout, postzakken, lege melkbussen. Achter houten schotten loeiden koeien en mekkerden schapen. Het station was één groot rangeerterrein van goederentreinen. Nergens stond een wagon die op een passagierscoupé leek. De spoorarbeiders die op het terrein aan het werk waren, keken me wantrouwend na en de ene waaraan ik 'Parijs?' had durven vragen, had geantwoord: 'Rechtdoor, en dan maar lopen tot je natte voeten krijgt.'

Ik sjokte het enige perron af waar ik nog niet was geweest.

'Parijs?' vroeg ik futloos aan een machinist die in de locomotief van een gereedstaande trein klom.

'Dover,' antwoordde hij, wijzend over zijn schouder. 'Ze hebben de wagon net aangekoppeld.' Aan het eind van de trein was een rijtuig waar licht uit de ramen scheen. 'In Dover overstappen op de boot naar Calais en van daar verder met de trein.' Hij grijnsde. 'Ben je van plan d'r met je meisje vandoor te gaan, knul?'

'Nee,' zei ik. 'Waarom denk u dat?'

'Omdat de meeste lui die deze trein nemen iets te verbergen hebben. Dus ik vroeg me af wat jouw grote geheim is.'

'Je zou versteld staan,' antwoordde ik droog.

Het raampje van de coupé aan het eind van de trein werd opengeschoven en een rond kinderarmpje stak naar buiten, zwaaiend niet een hoed naar het verlaten perron en Londen in het algemeen, livcn later volgde een hoofd met blonde pijpenkrullen.

Eliza!' Ik stak mijn hand op.

Eliza hield een moment op met wuiven, verbaasd dat er iemand lenig wuifde. Daarna zwaaide ze met dubbel enthousiasme door.

'Hij is er!' hoorde ik haar tegen iemand in de coupé roepen. Ik begon te rennen, hoewel het nog zeker een kwartier zou duren voor de trein vertrok.

De wagon die aan de goederentrein was gekoppeld, had twee coupes waarvan er één verduisterd was. De deur van de tweede coupé" werd door Eliza voor me geopend en uit het binnenste klonk de slem van de lady: 'Heb ik je niet gezegd, Eliza-kind: als hij komt, komt hij op het allerlaatste moment. Jongemannen hebben vandaag de dag zó veel tijd nodig om tot een besluit te komen.'

Het interieur van de coupé zag er comfortabel en uitnodigend uit. De lady had zich in de kussens genesteld,

haast onherkenbaar achter een zwarte voile, als een mysterieuze dame uit een spionageverhaal. Haar voeten, gestoken in zijden, met kralen bestikte schoentjes die niet bedoeld waren om op te lopen, rustten op een warmwaterstoof. Op de zitplaats naast haar stond een tas vol bankbiljetten, koperen en zilveren muntjes. Tot mijn opluchting bevatte de coupé geen Chris.

'Charlie!' De lady wierp me vanachter haar voile een luchtkusje toe. 'Dat je toch gekomen bent! Wat heeft je van gedachten doen veranderen?'

Ik had geen zin in een lange uitleg en overhandigde haar de verfrommelde brief. 'Zodra ik dit wist, ben ik naar uw huis gegaan en toen vertelde die Juan... Juanita dat u weg was, naar hier.'

'Hm.' De lady zette een leesbrilletje op en nam Imogens brief door. 'Dus je bent hem halsoverkop achterna gereisd, zonder koffer, kleren of francs! Wat...'

'Zeg niet romantisch!' waarschuwde ik.

'Ik wilde zeggen "onverstandig".' De rode mond van de lady plooide zich achter haar sluier tot een vermaakt glimlachje. 'Maar gelukkig dat je mij hebt! Wat vind je van onze coupé? Onze Parij-se vrienden hebben ervoor gezorgd dat we Engeland onopgemerkt kunnen verlaten. Niemand controleert de middernachtstrein van Bricklayer's Arms.'

Er klonk gestommel in de coupé naast ons. Een klein, vragend stemmetje drong door de tussenwand heen, maar werd meteen het zwijgen opgelegd door een diep, bars gebrom.

Ik keek lady Kinderly beschuldigend aan.

'Daar,' zei ze, 'zullen we het later over hebben.'

Ze nam de tas met munten op schoot en groef er een boek uit op. 'Hier, je kunt beginnen met je verplegerstaken, Charlie. Lees een arme oude dame voor.'

Ik pakte het boek — een damesroman van Marie Corelli zoals ma die verslond — aan en schikte me in mijn rol van gezelschapsjongen.

Deze periode zou het begin markeren van mijn mei neerwaarts gaande loopbaan, — een loopbaan die, hoe schandelijk en vreemd hij ook moge zijn voor hen die verkiezen deugdzaam en beheerst te zijn, mij, persoonlijk, de wildste en meest onbetaalbare soorten genot heeft gebracht.

De helletocht van de hoofdpersoon overstemde de zachte geluiden uit de andere coupé, die even later geheel verdwenen in het gehakkepuf van een vertrekkende trein.

Achter mijn spiegelbeeld in het coupéraampje gleed

Londen voorbij: een anonieme stad van donkere muren en straatlantaarns, uitgezwaaid door Eliza. De stadsnacht ging over in plattelandsduisternis, met hier en daar een eenzaam lichtje. We passeerden verlaten stationnetjes en kerktorens die geruststellend de wacht hielden over slapende dorpjes.

'Wanneer zijn we er? Hoe ver is het nog?' zeurde Eliza, die niet geïnteresseerd was in de lotgevallen van Marie Corelli's tragische held en daarom gekke bekken naar zichzelf zat te trekken in het raam. 'Mag ik wat lekkers?'

De lady viste een zak met toffees uit haar tas, waarmee Eliza tevreden in een hoekje kroop en al sabbelend in slaap viel.

Ik hield op met voorlezen en luisterde naar het geratel van de trein en Eliza's rustige ademhaling. Ze sliep met haar hoed scheef op haar blonde krullen en een kleverige duim in haar mond, in alles een onbezorgd, aanbeden en lichtelijk verwend kind dat heel goed wist dat er van haar gehouden werd.

Ik wendde mijn blik af en mijn ogen ontmoetten die van lady Kinderly, die me uitdagend aankeek, alsof ze wist wat ik zou gaan zeggen.

'Hoe kunt u...' Ik wees over mijn schouder naar de coupé achter ons. 'Ze zijn jonger dan Eliza!'

'Probeer niet op mijn geweten te werken, Charlie.' De lady rechtte haar rug. Haar korsetbaleinen kraakten geërgerd. 'Ik

neem de zieltjes mee naar Parijs, een stad die ze anders nooit in hun armzalige leventje zouden zien. En wie zegt dat ze niet goed terecht zullen komen? Het zijn niet allemaal boemannen en misdadigers, hoor, onze klanten. Meer dan eens zijn het eenzame zielen die de kleintjes overladen met speelgoed en snoep. Ze zullen gelukkig zijn, onze goudlokjes, het grootste deel van de tijd... en die dingen die 's nachts gebeuren... O, Charlie, daar groeien ze overheen, dat begrijpen ze vanzelf als ze ouder worden.'

Ze wachtte, onuitstaanbaar wereldwijs, tot ik mijn ongelijk zou toegeven, maar dat was ik niet van plan.

Je kon geen kinderen verkopen. Jongens als Nettles, Bob, Alfie en ik, ja misschien. Wij hadden geleerd om voor onszelf op te komen, maar kinderen...

'Het is zo, Charlie. Ik weet het uit eigen ervaring. Ik was ooit ook jong, weet je...' De lady haalde een reisflacon tevoorschijn en schonk zichzelf een vingerhoedsgroot glaasje cognac in. Jong en zo groen als gras en in dienst als herenknecht in een van Londens grote huizen. O, mijn meester was dol op me en dat gevoel was wederzijds. Hij kocht mijn eerste korset en mijn eerste haarlinten en ik had hem wel kunnen zoenen, zo mooi waren ze. Maar diezelfde nacht bond hij me met die haarlinten aan mijn bed en o, Charlie, wat heeft zijn liefde me pijn gedaan! Maar ach, het duurde niet lang en ik zeg je,

Charlie: niemand, niemand heeft me ooit tederder getroost dan mijn meester toen.'

'En? Hoe liep het af?' vroeg ik, niet onder de indruk van haar verhaal. Natuurlijk was hij lief voor haar geweest, anders was er geen tweede keer gekomen.

'Ach, ik werd ouder én eigenwijs. Ik wilde de japonnen die mijn meester me gaf naar feestjes dragen en hij was bang voor een schandaal. Hij verbood me uit te gaan, sloot me op in mijn kamer, deed alles wat jaloerse oude mannen doen. En ik, ik was ondankbaar en hardvochtig, zoals jonge mensen zijn: ik verliet hem. Ik knoopte mijn beddenlakens aan elkaar en ontsnapte door het slaapkamerraam, als een heldin uit een roman! Maar ik was niet zo dwaas om zonder geld of goed te gaan! Ik nam elk juweel mee dat hij me ooit gegeven had, verkocht ze en kreeg er een goede prijs voor. En dat, mijn beste Charlie, leerde me op mijn verstand te vertrouwen, en mijn zakeninstinct!'

Ik fronste. Als ze me gerust had willen stellen, was dat niet gelukt. Ik kon me niet voorstellen dat Bridget, Polly en Sam de jonge lady Kinderly in doortastendheid zouden evenaren. Ze waren te klein en te bang en als ze uit een raam zouden proberen te klimmen, zouden ze hun nek breken.

Zelfs de zachtaardigste suikeroom zou hen beschadigen. Want hoe goed hij hen ook zou behandelen, hij bleef de

volwassene en zij de kinderen, en volwassenen konden kinderen hun wil opleggen.

'Luister, kan ik ze niet kopen?' vroeg ik. 'Ik kan voor ze zorgen.'

'Je kunt ze niet eens betalen!'

'Ik heb vrienden in Parijs, met geld.'

De lady lachte meewarig. 'Dat doet me genoegen, Charlie, maar denk na: deze vrienden hebben je nooit uitgenodigd hen te bezoeken, wat geeft je aanleiding te denken dat ze drie kinderen voor je zullen kopen als jij dat vraagt?'

Daar had ik geen antwoord op.

Trops zou misschien over te halen zijn, maar waar zou ik hem kunnen vinden? Ik had sinds zijn vertrek niets meer van hem gehoord.

'Ik vind er wel iets op,' zei ik koppig.

'Zoals je wilt jongen, maar pieker er niet te veel over. Geniet van de reis, geniet van Parijs! Die kinderen zijn enkel een geldkwestie. Ze betalen onze reis.' De lady schonk zich een tweede glaasje cognac in en gaapte beschaafd achter haar hand. 'En nu houden we erover op. We maken het veel te laat met onze ernstige gesprekken. Ik heb een paar uur slaap nodig. Kun je me gereedmaken voor de nacht?'

Ik begreep dat dit het eind van het gesprek was. Lady

Kinderly achtte het onderwerp afgedaan. Ik schikte me — voorlopig — en trok op haar aanwijzingen een reisdeken over haar benen en legde een kussenrol in haar nek.

'Mijn haar, lieverd,' zei ze toen ik daarmee klaar was.

'Moet ik het kammen?'

'Nee, nee, knul, mijn pruik!'

'O.'

Lichtelijk gegeneerd tilde ik de pruik van haar hoofd. Het bleef griezelig: je hield een stuk van een mens in je hand dat aan die mens vast hoorde te zitten. Ik mikte de pruik op een lege zitplaats, waar hij bleef liggen als een dooie kat. De lady liet met een dankbare zucht haar kin op haar borst zakken.

'Fijn, zuster, dank je. Wek me als je de zee ziet.' Het duurde niet lang of ik hoorde haar snurken, droog en raspend zoals ze ook ademhaalde.

Ik wisselde van plaats met de lugubere pruik en drukte mijn neus tegen het raam om niet naar haar kale jongevogelkopje te hoeven kijken. Het wekte een medelijden bij me op waarmee ik niet goed raad wist.

'Je gaat naar Parijs,' zei ik tegen de jongen in de spiegelende ruit. 'Hoera...'

Parijs

Confined in the helpless safety of desires and dreams
We fight our insignificance
The harder we fight
The higher the wall

Anne Clark - Sleeper in metropolis

XX

De oversteek — De Wijde Wereld — hms Black Sheep — Onze handelswaar — De meest geschilderde stad ter wereld — La Bonne Sosur — 'Goed volk'

'Ga kleren voor jezelf kopen,' had de lady gezegd, 'en een koffer en haarolie en een hoge hoed en wat jongemannen die naar Parijs gaan tegenwoordig nog meer nodig hebben.'

En zodoende stond ik drie uur na onze aankomst in Dover op de kade met in mijn linkerhand vijf pence aan wisselgeld en in mijn rechterhand een volle koffer. Voor me lag het schip dat ons naar Frankrijk zou brengen. Ons en een lading ruwe schapenwol uit de Schotse hooglanden.

'Gezien de aard van onze handelswaar is het voor ons niet mogelijk de oversteek per veerboot te maken,' had de lady het kies uitgedrukt.

De boot - gecharterd door lady Kinderly's almachtige Parijse vrienden — blies als een humeurige draak een wolk bruine rook uit, terwijl de bemanning — door Chris geselecteerd op zwijgzaamheid — in het vooronder de stoomketel opstookte.

Eliza rende heen en weer over het dek, zwaaiend naar de meeuwen, maar van Polly, Bridget en Sammie ontbrak elk spoor. Waarschijnlijk waren ze door Chris aan boord gebracht terwijl ik papieren manchetten, een tandenborstel en onderbroeken aan het kopen was. Veilig opgeborgen achter een van de kleine patrijspoorten. Uit het oog en uit het hart.

Pieker er niet te veel over. Die kinderen zijn enkel een geldkwestie. Beëlzebub achter een zwarte sluier.

Niet voor de eerste keer sinds ik gisteravond op de trein was gestapt, vroeg ik me af of er ooit iemand zijn ziel aan de duivel had verkocht voor een retourtje Parijs.

De wereld bleek een stuk groter te zijn dan de wereldkaart aan de wand van Vincents werkkamer had doen vermoeden. De kliffen van Dover — in mijn ogen hoger dan St.-Paul's Cathedral en zeker een stuk witter — verdwenen aan de horizon. Onze boot leek gekrompen tot het formaat van een tobbe en overal was water, meer water dan er ooit door de Thames was gestroomd.

Ik moest mezelf eraan herinneren dat dit het Kanaal was,

een smal stukje blauw op de kaart, maar het was moeilijk me iets voor te stellen wat nóg groter was. Hier midden op zee konden we op weg zijn naar Afrika, Amerika, de andere kant van de wereld.

Bericht van onze speciale reporter aan boord van HMS Black Sheep: vanmorgen vertrokken uit de haven van Canton. We bevonden ons enkele mijlen buitengaats toen er aan de horizon een Chinees piratenschip opdoemde...

Ik hield mijn dagdromen verborgen voor lady Kinderly, die naast me op het dek diepe, door de dokter voorgeschreven teugen zeelucht inademde. Ze waren kinderachtig, romantisch, absoluut niet zakelijk en de lady zou er haar hoofd om schudden. Maar ze deden me goed en tot mijn eigen verbazing merkte ik dat ik stond te grijnzen als de idioot die ik Trops' goudvis had gegeven.

Zo voelt het ook alweer om gelukkig te zijn, dacht ik, verbaasd dat ik gelukkig kon zijn zonder Vincent, met mijn ziel in de portemonnee van twee witteslavenhandelaars.

Ik deugde niet, dat kon de enige verklaring zijn.

In de haven van Calais ving ik een glimp op van onze handelswaar. Chris droeg Sammie over de loopplank aan land, gevolgd door Bridget en Polly, allebei met een punt van zijn jasje in hun hand, alsof hij hun enige houvast was in een

boze wereld. De lady had nieuwe kleren voor hen gekocht: manteltjes, kousen en schoenen. Hun haren waren gekamd en hun gezichtjes schoon geschrobd, maar toch zagen ze er slecht uit. Als wassen beelden van kinderen, hun zwarte manteltjes tot aan de kin dichtgeknoopt.

'Niet kijken, je maakt het alleen maar moeilijker voor jezelf' zei de lady, die wachtte om door mij aan land geholpen te worden. Ik wendde gehoorzaam mijn hoofd af en haatte mezelf erom, maar de reis maakte het me gemakkelijk te vergeten wat ik had gezien.

We waren in Frankrijk, waar alles anders was, ook de dingen die hetzelfde waren. Tijdens de treinreis van Calais naar Parijs probeerde ik alles in me op te nemen wat ik zag en alles te onthouden: dus zo ziet een Franse boerderij eruit, dat is een Franse seinwachter, dat zijn Franse bloemen daar in die vensterbank, daar vliegen Franse vogels.

Tegen de tijd dat we in Parijs aankwamen, tolde mijn hoofd van de indrukken. De trein stoomde een monumentale stationshal binnen, breed als twee boulevards en vol dreunende, stampende en schel fluitende locomotieven.

'Gare du Nord,' kondigde de lady aan. 'Hier stappen we uit.' Ik hielp haar in haar rolstoel, zette de tas met munten op haar schoot en duwde haar over het drukke perron naar la Salie des Bagages. Tussen het kabaal van de machines door hoorde

ik flarden Frans - een heel ander en veel vlugger Frans dan dat wat Vincent me geleerd had - maar ook Duits, Italiaans en Engels. Telkens wanneer ik een bekend woord opving, keek ik op, maar hoewel de sprekers soms op Vincent of Octavia leken, ze waren het nooit.

Nadat we onze bagage hadden opgehaald, regelde lady Kinderly in haar eigen Frans een paardentaxi voor ons: 'A l'hotel La Bonne Soeur, Montmartre, drie kutjes: moi, le gargon et la petite fille. Bon pourboire... fooi... pour vousl

'Onze levende bagage wordt elders ondergebracht,' voegde ze er voor mij in het Engels aan toe. 'Daar hoef je je dus geen zorgen over te maken.'

'Ehm... ja... heel attent, dank u,' mompelde ik, wensend dat ze er niet over begonnen was. Ingeklemd tussen Eliza, lady Kinderly's koffers en lady Kinderly zelf, reed ik het Parijs uit Vincents brieven binnen. De paardentaxi draaide een brede boulevard op, overschaduwd door bloeiende kastanjes. Gouden lichtvlekjes dansten als confetti over de hoeden van de flaneurs die langs de terrasjes, cafés en danszalen slenterden, op zoek naar een pleziertje. Een viertal langharige kunststudenten, ieder met een bundel tekenpapier onder de arm, stak luid zingend de straat over.

Even verderop passeerden we de bonte tenten van een

kleine kermis, waar felgekleurde reclameborden het volwassen publiek worstelaars en vrouwen met baarden beloofden, en de kinderen zo veel snoepgoed als ze maar op konden. Twee meisjes in glitterkostuumpjes gaven voor een houten circustent een voorproefje op de voorstelling door te jongleren met sinaasappels.

Parijs leek ons te willen bewijzen waarom ze de meest geschilderde stad ter wereld was. Overal waar ik maar keek, zag ik tafereeltjes die Vincent naar zijn schetsboek hadden doen grijpen. Maar ik was voorzichtig geworden en dacht: het kan nooit zo mooi zijn als het lijkt.

We lieten de brede boulevard achter ons en volgden een smal klinkerstraatje dat langs eethuisjes en stoffige rommelwinkeltjes een van de zeven heuvels van Parijs op kronkelde.

'Niet ver meer,' zei de lady, doof voor de smeekbeden van Eliza, die terug wilde rijden voor één rondje in de draaimolen.

Het taxipaard trok ons zwetend verder de heuvel op en kwam tot stilstand voor wat hotel La Bonne Sceur moest zijn, al had het in mijn ogen meer weg van een boerderij.

Ingebouwd als het was tussen de stadshuizen, had het toch een eigen moestuin en een lapje gras waarop een geit graasde.

Aan de waslijn wapperde een was van schortjurken, bonte onderrokken, boerenhemden en strakke pantalons die meer op hun plaats waren geweest in de danszalen langs de boulevards.

De vreemde combinatie deed me lady Kinderly vragend aankijken.

Ze kneep geruststellend haar ogen toe. 'We komen bij goed volk, Charlie. Volk dat kan horen, zien én zwijgen.'

Ze gaf me een handvol munten om de koetsier te betalen, liet zich door Eliza uit het rijtuig helpen en tilde haar sluier op om de zon op haar gezicht te laten schijnen. Haar gepoederde wangen waren aan een scheerbeurt toe en ik hoopte dat het 'goede volk' ook over een gast als lady Kinderly kon zwijgen.

Terwijl de koetsier de rolstoel en onze bagage uitlaadde, schuifelden Eliza en ik met lady Kinderly tussen ons in hotel La Bonne Sceur binnen. De schemerige gang die dienst deed als receptie, was gevuld met de geuren van een druk Frans huishouden: die van een houtvuur onder een wastobbe, van zeep, stijfsel en katoen in kokend water, van gesneden soepgroente en bouillon, van brood in de oven en van parfum, poeder en krulijzers in het vuur.

'Servir! riep ik, erop gokkend dat dit het juiste woord was.

Aan het einde van de gang zwaaide een deur open. Een

kussen-dikke herbergierster waggelde naar een bureau waarboven een rij sleutels hing. Ze nam ons op met de ongeïnteresseerde blik van een vrouw die nooit vragen stelt.

'Des chambres? veronderstelde ze.

'Twee,' zei de lady in het Frans. 'Eén voor mijn echtgenoot en mij en één voor onze kinderen.'

Eliza en ik beten op onze lip om niet te lachen, maar de herbergierster vertrok geen spier.

'Natuurlijk,' zei ze en ze griste twee sleutels van de muur. 'Tweede verdieping. Volgt u mij.'

Zonder op ons te wachten hobbelde ze de trap op. Ik wist inmiddels wat er van me verwacht werd en bukte, zodat lady Kinderly haar armen om mijn hals kon slaan. Ik tilde haar op als een bruidegom die zijn bruid over de drempel wil dragen. Tastend zette ik mijn voet op de onderste tree van de trap. Ik was bij lange na geen Chris, die lady's trappen op en af droeg alsof hij nooit anders had gedaan. Haar rokken zaten me in de weg en ik moest mijn hoofd krampachtig draaien om haar adem niet op mijn lippen te voelen.

'Pardon,' mompelde ik tegen een hotelgast die zich tegen de muur drukte om ons door te laten. Hij tikte beleefd tegen zijn bol-hoed, maar bleef ons nakijken, alsof we een raadsel waren dat hij wilde oplossen.

'Goed volk?' fluisterde ik in lady Kinderly's oor.

'Goed volk,' verzekerde ze me.

'Hm!' deed ik.

Ik was bang dat lady Kinderly's mensenkennis ditmaal tekortschoot. Van alle kerels die me ooit met hun ogen gevolgd hadden, had er me nooit één met zo veel verheugde belangstelling nagestaard als hij.

XXI

Schilderachtige armoede — Uitzicht op Montmartre — McBride — Engelsen in Parijs — Een meelevende pen — 'Wees gelukkig'... maar hoe?

'Voilà.' De herbergierster opende de deuren van twee kamers die onder het schuine dak tegen elkaar genesteld lagen. Ze waren klein en armoedig, maar omdat Franse armoede nieuw voor me was, vond ik de rafels aan de gordijntjes en de sleetse plekken in de bloemetjessprei even schilderachtig als de rest van Parijs.

'Montmartre! Kom kijken, Charlie!' Eliza nam een aanloop en sprong op een ouderwets houten ledikant dat onder een zolderraampje stond, zoals het bed op mijn oude kamer in Soho. Nieuwsgierig naar het uitzicht zette ik de lady in een schommelstoel en klom naast Eliza op het bed.

Beneden ons lag Montmartre uitgestrooid over de heuvelrug als een blokkendoosdorp van kleine huisjes,

molens, steile trappen en verwaarloosde tuinen dat in niets op Londen leek. De kleuren maakten het verschil: gele stokrozen tegen een afbrokkelende tuin-muur, schilderijtjes aan de gevel van een antiekwinkel, vrouwen zonder hoed die zittend op de stoep kleren verstelden met lapjes regenboog, felgekleurde reclameposters waarop clowns en acrobaten door de circusarena buitelden...

'Mag ik naar Cirque Fernando? Mag ik? Mag ik?' bedelde Eliza.

'Ja, liefje, maar niet vandaag.' De lady wreef vermoeid over de stoppels op haar kin. 'Chris en ik hebben met vrienden afgesproken en ik wil dat jij erbij bent, in je mooiste jurk.'

Eliza trok een pruillip.

'Er valt niets aan te doen, kind. We zijn hier niet alleen om plezier te maken: vanavond hebben we zakelijke verplichtingen.

Weet je wat: ga mijn toiletkoffer halen. Je mag hem voor me uitpakken!'

Eliza liet zich niet vermurwen en bleef mokkend op de gebloemde sprei zitten.

De lady zuchtte. 'Goed dan, ik beloof je dat we morgen naar het circus zullen gaan.'

'En de kermis,' eiste Eliza, die wist wat onderhandelen was.

'En de kermis.'

'Joepie!' Eliza sprong van het bed, drukte de lady in het voorbijgaan een vluchtige kus op haar wang en huppelde naar beneden om de toiletkoffer te halen.

'Zal ik de rest van de bagage naar boven dragen?' stelde ik voor.

'Graag, Charlie. En vraag meteen aan de herbergierster of ze een paar ketels badwater wil warmen. Zal dat lukken in het Frans?'

Ik zocht tussen de overblijfselen van vier maanden Franse les naar de juiste woorden voor 'warm' en 'water' en knikte.

'Dank je, Charlie. Maak me maar wakker als mijn bad klaar is.' De lady gaapte achter haar hand. 'De reis heeft me vermoeid.' Ze leunde achterover in haar schommelstoel en sloot haar ogen. Tegen de tijd dat ik de eerste koffers de trap op gedragen had, was ze diep in slaap.

Met lady Kinderly's badwater op het vuur en alle koffers uitgepakt, gunde ik mezelf een korte rookpauze in de moestuin. Terwijl ik tussen de klimbonen een sigaret opstak, bedacht ik dat ik pa een brief moest sturen, zodat hij wist waar ik zat. Misschien dat ik bij de herbergierster een vel briefpapier kon krijgen — was het Franse woord daarvoor niet

papier a lettres? — en dat de lady me geld voor een postzegel zou willen geven...

'Aan het uitpuffen? De dame heeft een uitgebreide bagage!'

Ik draaide me om, verbaasd om in het Engels aangesproken te worden, al was het Engels met een buitenlands accent.

Op een bankje in de schaduw van het hotel zat de kerel die me op de trap nagestaard had. Hij stond op en stak me zijn hand toe. 'Paul McBride, Chicago. Dacht al dat jullie Engels waren. Engelsen in Parijs, je pikt ze d'r zo uit, zeg ik altijd.'

'Hoezo?' vroeg ik, op mijn hoede. Wat die kerel ook van me wilde, ik was niet van plan het hem zomaar te geven.

'Hoezo? Omdat elke Engelsman onmiddellijk ophoudt Engels te zijn zodra hij voet op Franse bodem zet! Niemand die hem hier kent, dus kan hij de boel op stelten zetten zoals hij 't in zijn eigen stadje niet durft! Wel, heb ik gelijk als ik zeg dat jullie hier ook zijn voor een paar vrolijke dagen?'

'Sommigen van ons,' antwoordde ik zuur. 'Ik ben hier voor zaken.'

'Ah! Dan kunnen we elkaar een hand geven! Ik ben ook gedwongen plezier met zaken te combineren. Ik ben hier als journalist.'

Als journalist. Zo had ik gedacht dat ik Parijs zou bezoeken.

Als journalist of als Vincents reisgenoot.

Ik wendde mijn gezicht af en deed alsof ik plotseling erg geïnteresseerd was in de rij plantuien aan mijn voeten.

'Waar schrijf je over?' vroeg ik langs mijn neus weg.

'Over de duistere kanten van Parijs! De nachtzwaluwen van de Boulevard de Clichy, de Rat Mort en de Moulin Rouge! Moet ik je nog meer vertellen?' Hij knipoogde alsof we een grap deelden en vervolgde op vertrouwelijke toon: 'Zeg eens eerlijk, die dame die ik je de trap op zag dragen, da's eigenlijk 'n geplukte haan, hè?'

Ik wist niet wat me meer aan hem tegenstond: zijn ongegeneerde nieuwsgierigheid of het gemak waarmee hij veronderstelde dat ik wel met hem zou willen praten.

'Dat is lady Kinderly,' zei ik, met de nadruk op 'lady'.

'Al goed! Al goed! Wees niet boos op me. Je zult in mij een medestander vinden. Geen...' Hij wreef langs zijn snor en herhaalde het woord. '... geen, laten we zeggen, verwant. Maar een luisterend oor en een meelevende pen. Ik ben hier om de levensgeschiedenissen van jouw lady's lotgenoten op te tekenen: de urnings. De mensen die hen veroordelen, weten vaak niet hoe tragisch die geschiedenissen zijn. Je zou er een hele reeks goedverkopende romans mee kunnen vullen!'

'En dat is wat jij wilt schrijven?' vroeg ik. 'Een

goedverkopende roman?'

'Wie zal het zeggen? Een roman. Of een geruchtmakend krantenartikel. Maar eerst moet ik onderzoek doen naar de feiten. Wil jij me niet helpen? We kunnen samen Montmartre verkennen en praten boven zo'n afschuwelijk Frans biertje. Wat zeg je ervan? Ik betaal voor alles!'

Met de mensenkennis van de straat schatte ik zijn bedoelingen m. Hij was te bot om een stiekeme jongensgek te zijn en niet gehaaid genoeg voor een politie-inspecteur. En een ripper... Ik geloofde dat het enige waar de kerel een moord voor zou doen, een sensa-t ionele krantenprimeur zou zijn. Wat mij, nu ik erover nadacht, nog wel eens goed zou kunnen uitkomen...

'Ik zal vragen of ik gemist kan worden,' beloofde ik.

'Mooi! Dan tref ik je hier om, laten we zeggen, kwart voor tien. Montmartre komt pas na tienen tot leven, voor die tijd is 't net 'n dorp. Tot dan...?'

'Charlie,' vulde ik aan. 'Charlie Rosebery. Geen familie van.'

'Hm, van jullie premier, bedoel je? Ik heb ervan gehoord. Een naam in 't Wilde-schandaal, niet? We praten vanavond verder.'

Ik liet hem achter in de moestuin en zag hem zijn notitieboekje uit zijn binnenzak halen. Onbedoeld had ik

mezelf nóg interessanter voor hem gemaakt.

'Moet ik er vanavond bij zijn?' vroeg ik aan lady Kinderly. Ze zat met opgetrokken knieën in een zinken badkuip en liet me haar rug schrobben. Eliza schminkte voor de spiegel een clownsgezicht, met behulp van de lady's rijstpoeder, kohl en lippenpommade.

'O nee, het is niet nodig dat je aanwezig bent. Chris zal me begeleiden. Ga gerust plezier maken. Nee, liefje!' riep ze naar Eliza, die het puntje van haar neus rood kleurde. 'Hou op met verven. Het moet er straks allemaal weer af.'

Eliza gooide het potje pommade terug in de toiletkoffer en ging uit protest in de hoek van de kamer op haar hoofd staan.

'Ze is op een moeilijke leeftijd,' zei de lady tegen mij. 'Straks zal ze voor het eerst verliefd worden en God mag weten wat een theater we dan zullen beleven.'

Ik had er nooit bij stilgestaan dat Eliza niet eeuwig een lachend, huppelend kind in een kanten jurk kon blijven en vroeg me af hoe haar toekomst eruit zou zien. Zou ze verliefd worden op een jongen of een meisje? En zou ze gelukkig zijn?

'Geen schijn van kans,' mompelde ik.

Ik moest Paul McBride in één ding gelijk geven: Eliza, lady

Kinderly en ik, we verdienden alle drie een hoofdstuk in zijn boek.

Wees gelukkig, Adrian. Ik schudde mijn hoofd over de woorden van Oscar Wilde.

Wees gelukkig, dacht ik terwijl ik lady Kinderly uit bad hielp en een baddoek om haar uitgeteerde lichaam wikkelde. Wees gelukkig, maar hoe?

XXII

De vespasienne – McBride geeft een rondleiding – Café De Dode Rat – Een exotische diersoort – Alles wat menselijk is – Het bittere eind

'De Boulevard de Clichy! Hier beginnen we onze verkenningen.' McBride wees met zijn wandelstok naar een brede straat waar onder de bomen een vroege duisternis hing. Hij ging voor de gelegenheid gekleed als een Parijse bohémien, compleet met baret, sjerp en uitbundig gestrikte das, in mijn ogen als een volslagen idioot.

'De Boulevard de Clichy,' herhaalde ik. 'Wat valt er hier te zien?'

'De vespasienne.' McBride wees iets minder opvallend in de rich-ting van een reclamezuil waar, aan de linker- en rechterkant, twee halfronde gietijzeren schermen waren

bevestigd.

'Da's 'n urinoir,' zei ik. 'Die hebben we in Londen ook.'

'O ja.' McBride knikte. 'Maar kijk eens wat zich daar in de schaduw ophoudt.'

We wandelden langs de boulevard, onder de zwarte, ritselende bladeren van de bomen, in en uit het licht van de walmende gas-lantaarns die de avondlucht warm en zwaar maakten. Het was een avond voor onverwachte ontmoetingen: de jongen die voor ons uit de schaduw stapte, verscheen zo plotseling als een geest. Hij droeg een schooluniform dat knelde onder zijn armen en een wit, openvallend overhemd, waaronder een klein gouden kruisje blonk.

Nog voor hij zijn obsceen rode mond opengedaan had, wist ik wat zijn vraag zou zijn.

'Câ ne nous intéresse pas,' antwoordde McBride voor ons beiden.

Nu ik deze ene jongen gezien had, vielen me meer hoeren op, rondhangend bij de deuren van cafés, bij urinoirs en lantaarnpalen. Er was een ruime keuze: ongewassen messentrekkers die alleen in vloeken en scheldwoorden schenen te kunnen spreken, matrozen, cherubijnen-opleeftijd met gouden krullen en wallen onder hun ogen en beginnelingen, balancerend op hun eerste hoge hakken.

'De novice heet hier een petit jésus,' lichtte McBride toe, op de toon van iemand die een rondleiding geeft. 'Zijn doel is zo lang mogelijk jong te blijven, zijn droom een rijke beschermheer te vinden. Als hem dat gelukt is, wordt hij een volwassen jésus en kan hij, als hij het handig aanpakt, veel geld verdienen: hetzij door afpersing, hetzij door zijn lijst met klanten aan een andere jésus te verkopen. Er doet een verhaal de ronde over een jésus die een huis aan de Champs Elysées had én een chateau aan de Loire, gevuld met de kostbaarste schilderijen!'

Ik glimlachte schamper, wat hij in het donker niet kon zien.

'Waar gaan we eigenlijk heen?' vroeg ik, hopend dat deze avond niet op een toeristische toilettentoer zou uitdraaien.

'Naar een café, Charlie, dat de Rat Mort heet.'

'Rat Mort? Dat betekent "dooie rat", toch? Serveren ze dat?'

'Nee! Nee!' McBride grinnikte. 'Daar zijn de prijzen te hoog voor! Je zult er meer poedels tegenkomen dan ratten.'

'Poedels?'

McBride draaide met zijn wandelstok als een tamboer-majoor. 'Wacht maar af!'

De Rat Mort bleek even na tienen al aardig vol te zitten. Ik zocht naar een vrij tafeltje en lette niet op de klanten, die ook

niet op ons letten. Alle aandacht ging uit naar een blonde Française die naast de piano een lied zong met een vuur dat de Fransen gewoonlijk voor de Marseillaise reserveerden.

Naar haar, naar haar,
Liefde, met je klappend vleugelpaar
Voer ons naar haar, naar haar:
De blonde, de blanke, de schone,
Naar daar, verder nog, daar en verder maar,
Naar daar, naar waar
de maagden zijn met gouden haar.

Pas toen ze met een diepe buiging het applaus in ontvangst nam, viel het me op dat de stemmen die 'Encore! Encore!' riepen voor een groot gedeelte vrouwenstemmen waren. De clientèle van de Rat Mort bestond uit een bont gezelschap vrouwen die in ongehand-schoende handen klapten, sigaretten rookten en gekleed gingen in de kleurigste afdankertjes van de lompenwinkel. Maar weinig vrouwen hadden een heer naast zich.

'Gaan de vrouwen in Parijs zonder begeleider uit?' vroeg ik aan McBride.

'Zonder begeleider? Ha! Kijk eens goed. Zie je die twee petites sceurs daar?' Hij wees naar twee jongedames, gekleed in mantelpakjes die tot de laatste knoop hetzelfde waren.

"t Zijn niet echt zussen, weet je. Ze hokken sinds maart samen boven 'n restaurant in de Rue des Martyrs. 't Zijn saphistes! siste hij sensatieachtig. Hij leunde met uitpuilende ogen over ons tafeltje om mijn reactie te zien. Blijkbaar beschouwde hij een vrouw die van vrouwen hield als nog exotischer dan een man die met mannen sliep.

'Zo, zo,' zei ik koeltjes. 'Zullen we wat te drinken bestellen?'

McBride wenkte, zichtbaar teleurgesteld door mijn gebrek aan verbazing, een ober en bestelde twee glazen bier met een onnodig vertoon van Franse bijvoeglijke naamwoorden. De ober knipoogde naar me terwijl hij McBrides bestelling noteerde en ik stak grijnzend een sigaret op.

Het deed me genoegen dat ik hier op mijn eerste bezoek al meer thuis was dan die Amerikaan op zijn zoveelste.

Achter een pul bleek, schuimend bier fluisterde McBride me de geheimen toe van de vaste clientèle van de Rat Mort. 'Die douairiere daar, twee tafels voor ons...' Hij knikte naar een dame van middelbare leeftijd die eruitzag alsof ze lekker eten en drinken kon. '... die komt hier elke avond met haar poedel. Ze kapt 't beestje in de stijl van de actrice voor wie ze op dat

moment een passie koestert. Heel wat van de dames hier hebben overigens een poedel. Ze gebruiken ze als herkenningsteken, hoewel er ook gefluisterd wordt dat de beestjes een ander doel dienen, als hun meesteressen eikaars steriele omhelzingen beu zijn!'

Hij porde me in mijn ribben om me mee te laten grinniken. Ik hield mijn gezicht in de plooi en deed alsof ik de grap niet begreep. De kerel begon me met de minuut meer tegen te staan.

Ik keek de Rat Mort rond, zonder veel bewijs te vinden voor Mc-Brides tragedietheorie. Voor vrouwen wier hart overliep van de frustraties, wisten de bezoeksters zich uitstekend te vermaken. Ze begroetten vriendinnen met klinkende kussen op de mond, leunden met hun ellebogen op tafel, vloekten als pooiers, zongen in koor het nieuwste lied en deden malle dansjes in hun mannenjasjes en bonte rokken. Er waren flirtsters, jong en oud, maar ook stelletjes die niemand anders wilden dan elkaar. Er werden harten gebroken en harten geheeld, glazen geleegd en glazen vergeten, er werd ma-ke-up opgebracht en make-up afgeveegd. Kortom, alles wat menselijk was, speelde zich af in de Rat Mort.

Ik onderbrak McBride, die bezig was aan een anekdote over twee vriendinnen die op de fruitmarkt een opvallende

voorkeur voor bananen tentoonspreidden. 'Wil je een waar gebeurd verhaal horen?'

Onder het klaarleggen van lady Kinderly's avondtoilet had ik een besluit genomen. Wie eenmaal zijn ziel aan de duivel had verkocht, kon niet al te selectief zijn bij de keuze van zijn vrienden. Ik haatte McBrides hijgerige nieuwsgierigheid, zijn waanwijsheid en de gretigheid waarmee hij een tragedie zou noteren die geknipt zou zijn voor zijn roman.

Pygmalion, of: De Wraak van de Schandknaap. Het verhaal van een gevaarlijke obsessie.

Maar het kon me niet schelen hoe hij over mij zou schrijven, omdat hij ook over Vincent schrijven zou.

Ik vertelde McBride het verhaal van Vincent en mij, in zorgvuldig geselecteerde scènes. Onze eerste ontmoeting: de prins en de bedelaar. Vincents schuldgevoel. Mijn lust. Onze koortsachtige nachten. Mijn ontmaskering. De plannen voor wraak die de lege dagen vulden.

Precies wat hij wilde horen.

Maar hoe ik ook mijn best deed, ik kon het geluk dat Vincent en ik gekend hadden, niet vervormen tot de perversies waar McBride zo kien op was. Het kwam te dicht in

de buurt van de liefde die in de normale wereld eindigde in een huwelijk.

'Dus deze man hield van je en heeft je verlaten?' zei McBride. 'Dat is een verhaal dat ik vaker heb gehoord.'

'Natuurlijk heb je dat vaker gehoord,' zei ik, terwijl ik snel nadacht hoe ik zijn aandacht kon vasthouden. 'Maar ben je ooir getuige geweest van... van...' Ik zocht naar de juiste woorden. Welke waren theatraal genoeg?'... het bittere eind?'

'Hm.' McBride nam een bedachtzame slok van zijn bier en likte het schuim van zijn bovenlip. 'Wat stel je voor?'

'Dat je me helpt zoeken.' Ik had hem weer. Al probeerde hij het te verbergen, hij was geïnteresseerd.

'Hem zoeken. Natuurlijk... Juist. Maar waar vindt men een huichelachtige Engelsman in Parijs?'

Ik haalde mijn schouders op en probeerde me de plaatsen te herinneren waarover Vincent me in zijn brieven geschreven had. 'Het Louvre! De Notre Dame? De Moulin Rouge misschien?'

'De Notre Dame... nee. Het Louvre... mogelijk, mogelijk... De Moulin Rouge... ja, de Moulin Rouge...' mompelde McBride, genietend van de mogelijkheden die hij voor zich zag: de hysterische scènes in kerk, museum of danszaal. Hij koos voor de danszaal. 'Laten we de Moulin Rouge eerst

proberen.'

We stonden op, knikten naar de douairière, die gezelschap had gekregen van een jonge en heel wat slankere vriendin die haar sigaretten voor haar rolde, en begaven ons naar de uitgang. Ik stopte de ober in het voorbijgaan een royale fooi toe. Als ik er ooit in zou slagen mijn overijverige gids af te schudden, dan wilde ik hier terugkomen.

'Goed volk, Charlie,' zei ik tegen mezelf, terwijl ik het adres van de Rat Mort noteerde op een van de goedkope papieren manchetten die ik in Dover had gekocht.

Ik had een voorgevoel dat het nog wel eens van pas zou kunnen komen.

XXIII

Kermis in de hemel – De Moulin Rouge – Danswoede – De Eengliescbe heer – Op het spoor van de sprookjesprins – Ik verkoop mijn geest

Over de Moulin Rouge hadden me tegenstrijdige berichten bereikt. Vincent had me beschroomd maar apetrots beschreven hoe hij zich er vermaakt had. Trops ging erheen om de 'groteske danswoede van het andere geslacht' te bestuderen. Freddy Atkins, die ooit door meneer Wilde was meegenomen naar Parijs, had ons in de zitkamer van Little College Street 13 meegedeeld dat hij - als ervaren wereldreiziger – persoonlijk de drankjes te duur en de danseressen het geld niet waard vond.

Ik had me de Moulin altijd voorgesteld als kermis in de hemel, zeven hoog. Een dansvloer van wolken waarop Vincent en ik rondzwierden op wilde cancan-muziëk.

Mijn voorstelling bleek niet zo ver van de werkelijkheid te staan. Achter de elektrische lampen die MOULIN ROUGE in de lucht schreven, verrees een rode molen, behangen met lantaarns. Een glimlachende maan keek neer op de terrasjes onder de bomen van de Place Blanche. Metershoge posterzuilen lokten voorbijgangers naar binnen met de belofte: MOULIN ROUGE: lLE RENDEZ-VOUS DU HIGH LIFE.

'Dat betekent eenvoudigweg dat de cocottes hier duurder zijn,' lichtte McBride toe. 'De portiers selecteren op de kostbaarheid van de japonnen.'

Hij betaalde ons entreegeld en ik volgde hem door een gang, waarvan de muren beplakt waren met foto's en posters van de sterren van de show, naar de grote danszaal. 'Groot' was niet overdreven. De balzaal van de Moulin Rouge had de afmetingen van een stationshal. Kroonluchters uit een reuzenpaleis beschenen een menigte dansers in elke kleur die de Lieve-Heer geschapen had: gepoederde Francaises onder brutale hoedjes, negers in de duurste avondkostuums, met zware horlogeketten en glimmende gouden ringen, Italianen en Chinezen, legerofficieren in rode uniformen, dandy's gekleed in smetteloos wit, getatoeëerde pooiers en beduusde Engelse toeristen met rode hoofden. Op een balkon speelde het orkest oorverdovende dansmuziek.

McBride trok me tussen de wervelende rokken door naar de bar. Hij schreeuwde zijn bestelling over het lawaai van trombones, bekkens en grote trom heen en even later zaten we op hoge krukken aan de toog, elk met een vol glas voor ons: een Manhattan-cocktail met een rietje voor McBride en een glas bier voor mij.

'Aah! De Moulin Rouge!' zei hij genietend. 'Alleen jammer dat het er vanavond zo rustig is.'

Ik keek om me heen, naar de mallemolen van dansers, en bedacht dat dit niet mijn definitie van 'rustig' was.

'Denk je dat... hij...' Ik had moeite om Vincent in McBrides gezelschap bij zijn naam te noemen. 'Denk je dat hij hier ergens is?' De Moulin leek me niet de plaats waar Vincent zijn kersverse verloofde mee naartoe zou nemen.

McBride luisterde niet. Hij rechtte plotseling zijn rug en tuurde over de hoofden van de bezoekers heen naar een kleine optocht van mannen en vrouwen die zich naar het midden van de dansvloer bewoog.

'Aha! La Goulue, Grille d'Egout, Nini Pattes-en-1'air, Rayon d'Or, la Môme Fromage! Nu gaan we 't beleven! Applaus! Applaus!'

Hij klapte geestdriftig in zijn handen en hij was de enige niet. Het publiek vormde een respectvolle kring en moedigde de nieuwkomers aan met handgeklap en voetengestamp.

McBride sprong van zijn barkruk. 'Kom, Charlie, dit moet je van dichtbij zien!'

We haastten ons naar voren om een goed plekje te bemachtigen, wat McBride lukte door een paar vrouwen opzij te duwen die geen dames waren.

In de kring van toeschouwers stapte een mollige vrouw rond aan de arm van een droefgeestige, magere man met onmogelijk lange benen. Ze schopte een zwart gekoust voetje omhoog uit een wolk van onderrokken. Even was er een flits van diamanten op een kousenband te zien, een glimp van een vlezige dij en een kanten onderbroek. Het publiek juichte: 'La Goulue! La Goulue!' De vrouw gooide met een klein, ondeugend lachje haar been nog wat hoger, tikte plagend tegen de hoed van haar danspartner en hipte met haar hand om haar zijden enkel rond op één voet. Daarna stortte ze zich met volle overgave in de dans. Een linker-, een rechterbeen sprong uit het kant, vlees en ruches speelden kiekeboe. Haar vreemde danspartner sprong om haar heen als een hengstveulen. Hij zwierde met zijn benen alsof er geen botten in zaten en gebaarde grotesk met zijn handen, terwijl zijn hoed bij al zijn bokkensprongen als vastgelijmd op zijn hoofd bleef staan.

De andere sterren van de Moulin Rouge lieten zich door hun danswoede aansteken: de mannen, lang en slungelig,

draaiden om de vrouwen heen, die hun schoentjes richting kroonluchter schopten of zich op de grond lieten vallen in een wijde spagaat. Ze sprongen over elkaar heen, lachten en daagden de toeschouwers uit mee te doen.

Een van de danseressen pakte mijn arm. 'Voulez-vous danser avec Nini, Monsieur?'

'Wat?'

'Aah! Monsieur Eengliesch!' Ze toverde een lach op haar smalle, jongensachtige gezichtje. 'Monsieur dansen met mij?'

'Dansen? O. Ja. Oui.'

Ik liet een verbaasde McBride achter en stortte me onder applaus in de maalstroom. Ik had nog nooit een Franse cancan gedanst, maar gelukkig voor mij leken er voor de mannelijke dansers geen regels te zijn. Je volgde de muziek en deed wat er in je opkwam. Ik schopte mijn benen omhoog, greep Nini om haar middel en draaide haar rond als een tol.

Zo ronddansen, zonder voorgeschreven passen, zonder regels, beviel me uitstekend. Ik was vrij. Er was niemand voor wie ik me hoefde te schamen, want de andere dansers waren net zulke grote zotten.

Het enige wat eraan ontbrak, was dat ik geen vriend had om het mee te delen. Niet Vincent. Vincent was aan de kant

blijven staan. Nee, een vriend die wél durfde te dansen.

Vanavond moest ik het doen met Nini Pattes-en-1'air. Ze schotelde me al rondwervelend al haar charmes voor: een wespentaille, twee opgeklopte borstjes, een geschoren oksel, schoentjes die over de wolken trippelden. Het hoorde bij het spel en het had niets ie betekenen. Na de dans gingen we bezweet uit elkaar: ik naar McBride, die me lachend op mijn rug sloeg, en zij naar het publiek dat ze bedankte met diepe buigingen en een parmantig opgeheven achterwerk.

Een bewonderende sliert cocottes volgde me terug naar de bar.

'Allô! Monsieur de knappe danseurl O, Monsieur, koopt u drankje voor ons?'

'Niet doen,' waarschuwde McBride, 'die wijven drinken 'n zeeman onder tafel.'

Ik negeerde hem en schoof mijn glas bier naar een meisje dat bedelend aan mijn mouw plukte. Ik had informatie nodig en die zou niet gratis zijn.

'Tiens. Bois à ma santé', zei ik in mijn beste Vincentiaanse Frans.

'O, u uit Eengland, Monsieur! Ik hou van de Engliesch, Eenglie-sche mannen heren. U een heer, Monsieur.'

Ha! dacht ik. 'Ken je veel Engelse heren?' vroeg ik langs mijn neus weg.

'Alle Eengliesche heren in Moulin, Monsieur.'

'Ehm... ken je een heer met donker, krullend haar, een rond gezicht en blauwe ogen? Vincent Farley is zijn naam.'

Het meisje trok een gezicht dat volgens haar hoorde bij iemand die diep nadacht. 'Vin-san Faar-lie? Naam nooit gehoord, Monsieur. Sorry.'

'Niet erg,' mompelde ik. De kans was ook niet groot geweest. Vincent zou zijn naam in een gelegenheid als de Moulin Rouge even geheim houden als lady Kinderly haar handelswaar.

Wat me eraan deed denken...

'Ken je misschien een Vlaamse heer met een baard? Luide stem. Pak in de een of andere bezopen kleur. Net zo breed als hij lang is. Augustus Trops. "Gussie" noemen zijn vrienden hem.'

'Gus-sie?' Het meisje dronk mijn glas leeg en schoof het hoopvol in de richting van de barman.

'Nog een biertje voor de jongedame,' bestelde ik. McBride zou wel betalen.

Het tweede glas friste haar geheugen ogenblikkelijk op. 'Aah! Gussie! De schildeur met Prince fleur-de-lys aan arm!

Ja, die hier bekend. Geen goed klant, nee, geen goed klant.'

'Wat?'

'Geen goed klant, Monsieur: een pédéraste, een pompeur de dard!'

'Nee, nee, wat je daarvoor zei: "Prince fleur-de-lys".'

'O, hij! Wij noemen hem Prince, ons meisjes, maar hij is lord in 't echt. En knap als... mmm... als plaatje, Monsieur. Maar net als schildeur: kijkt niet naar meisjes. En goed vriend van die... Oscaar Vielde.'

Bosie. Kon niet missen.

'Wanneer heb je hen gezien?' vroeg ik. 'Hoelang geleden?'

'O, niet lang. Dag voor deze. Prince fleur-de-lys erg droevig. Schildeur koopt glazen en glazen voor hem. Helpt niet en zij gaan. Maar Monsieur, u toch niet dié mensen zoeken voor leuke tijd?' Ze gluurde over haar schouder naar een man die haar vanuit een hoek van de danszaal in de gaten hield. Wellicht haar pooier. 'Meisjes, meisjes, meisjes voor u. Willen allemaal met u dansen. U dansen met mij? Dans net zo mooi als Nini, moi.'

Ik luisterde niet.

Ze waren in Parijs, Trops en Bosie en wie weet ook Robbie. Ik had drie — nou goed, twéé — vrienden die me zouden kunnen helpen om Sammie, Bridget en Polly vrij te

kopen.

'Weet je waar ze verblijven?' vroeg ik aan de cocotte. 'Logeren? Slapen? Dormir? Ehm... Hôtel, maison meublée, waar?'

Ze haalde haar schouders op. 'Weet ik niet. Ze zijn rijk, n'est-ce pas? Aan Boulevards, dan. Of Grand Hôtels. Monsieur daar proberen.' Ze ratelde een rijtje hotels aan de Boulevards Montmartre, des Italiens en de la Madeleine af en nog wat grote toeristenhotels die ik niet kende.

'Ik kan ze wel helpen vinden,' bood McBride gretig aan. 'Ik ken Parijs als mijn broekzak.' Zijn ogen puilden uit van opwinding. Ik had er niet aan gedacht wat een naam als 'Oscaar Vielde' met hem moest doen.

'Ene lord...' hoorde ik hem prevelen. 'Kan het... lord Alfred Douglas... ach, nee...'

Ik gaf het meisje een franc zodat ze niet met lege handen naar haar pooier terug hoefde en maakt een eind aan McBrides interne debat. 'Lord Alfred Douglas. Je hebt het goed geraden. Dé lord Alfred Douglas.'

McBrides mond bewoog zonder dat er woorden uit kwamen. Waarschijnlijk dankte hij de goden van de journalistiek dat onze wegen zich gekruist hadden.

'Maar jongen, de kranten staan vól over hem! Waarom heb

je me niet eerder gezegd dat je hem kende? Denk-denk-denk je...' Hij struikelde in zijn opwinding over zijn woorden en nam een slok van zijn cocktail om zichzelf te kalmeren. 'Denk jij — je kent hem blijkbaar — dat hij zijn kant van het verhaal aan een Amerikaanse krant zou willen vertellen?'

Ik schoot, half vermaakt, half geërgerd, in de lach. Die man kende geen schaamte!

'Weet ik veel! 't Kan zijn dat hij "ja" zegt, 't kan zijn dat hij 'n gat in je hoed schiet! Maar eerst zullen we hem moeten zien te vinden, hè?'

'Dat gaat ons lukken. Ik beloof je, dat gaat ons lukken.' McBride schudde zijn hoofd, alsof hij nog steeds niet kon geloven hoeveel geluk hij had. 'Je bent het antwoord op mijn gebeden, jongen.'

Ik grijnsde. 'De laatste kerel die dat tegen me zei, had net voor 't eerst in jaren 'n zaadlozing gehad.'

'O... hm... werkelijk?' McBrides blik zwierf nerveus over mijn gezicht, borst en handen en bleef een fractie van een seconde ter hoogte van mijn kruis rusten. Ik kon de niet-gestelde vragen in zijn hoofd bijna horen. Hij wilde iets van me wat ik hem gemakkelijk kon geven.

'Ik heb ooit de nacht met lord Alfred Douglas doorgebracht,' zei ik. 'Wil je daar meer over horen?'

Tegen de tijd dat de Moulin Rouge haar deuren sloot, at McBride uit mijn hand.

Ik voerde hem stukjes van mezelf: geheimen, herinneringen.

Het was handel. Niet veel anders dan de handel in lichamen van Little College Street 13. Ik verkocht mijn geest. McBride mocht ermee doen wat hij wilde, zolang hij maar betaalde. De rekening was opgelopen tot twee spoorloze Britten en een Vlaming.

'Je krijgt er geen spijt van, oompje,' beloofde ik hem dronken op de terugweg naar La Bonne Sceur. 'Ik ben de prijs waard.'

XXIV

De wekkers van Montmartre — Worstelaars - De Fransezakenpartner – 'Mis jij het niet?' — Het badhuis — Op de bodem van het zwembad — De lach

De volgende morgen werd ik om even over halfzes gewekt door de wekkers van Montmartre: de vuilnisbakken. Ze werden door de conciërges bij zonsopgang op straat gezet, om eerst bezocht te worden door de straathonden die er botten uit pikten, en vervolgens door de zwervers die naar ouwe lappen, peuken of gebarsten kopjes zochten.

Ik rekte me uit en stootte mijn hoofd tegen het hoofdeinde van het bed dat niet gemaakt was voor Engelse jongens in de groei.

Door de gordijnen scheen een bleek zonnetje naar binnen dat je bescheiden influisterde je vooral niet aan haar te storen. Eliza lag, vast in slaap, in het bed naast me, haar duim in een

mond die nog sporen vertoonde van het chocoladedessert van gisteravond.

Ik wreef over de buil op mijn hoofd, luisterend naar de ochtendgeluiden van een vreemd land: straatvegerbezems en kraaiende hanen, het 'Voila le bon fromage, le bonfromage a la crême!' van een meisje dat huis-aan-huis roomkaasjes verkocht.

Ik probeerde ervan te genieten en niet te denken aan wat de komende dagen zouden brengen. Tegen zevenen kwam er een herder met een kudde geiten langs de deur, die melk verkocht, vers van de uier. Ik wekte Eliza en ging met haar naar beneden voor twee kannetjes geitenmelk.

'Voor grote mensen,' oordeelde ze na een slokje geproefd te hebben en ze besloot lady Kinderly met haar kannetje te verrassen.

Ik vulde bij de pomp een emmer met water voor het ochtendtoilet van de lady en volgde haar naar boven.

De deur van de hotelkamer was door Eliza wijd opengegooid. Binnen was het vol. Dat kwam niet door de lady of Eliza, die beiden weinig plaats innamen, maar door Chris en de man die naast hem op het bed zat en sprekend op hem leek: breed van schouders, smal van heupen, met een huid gelooid in zweet en olie. Het waren reuzen, worstelaars. De walm van

okselzweet, oude kaas en ongewassen sokken die om hen heen hing, maakte hun aanwezigheid nog prominenter. De gedachte dat ze de nacht met elkaar hadden doorgebracht, benam me de eetlust.

Lady Kinderly zat monter rechtop in haar eigen bed en stelde ons aan elkaar voor alsof we elkaar op een feestje ontmoetten: 'Charlie, Dominique Bourdon, onze zakenpartner in Frankrijk. Dominique, je vous présente Charlie Rosebery.'

Dominique mompelde een Franse begroeting die ook een verwensing kon zijn. Hij ging verder met waar hij mee bezig was: het losmaken van zijn machtige spieren.

Ik keerde hem de rug toe.

'Hebben jullie al een koper gevonden voor de kinderen?' vroeg ik aan de lady.

'Goedemorgen, Charlie, ben je je zo vroeg alweer zorgen aan het maken? ... Ja, liefje,' zei ze tegen Eliza die met kusjes om aandacht bedelde. 'Heel verstandig van je om melk voor me te kopen. De dokter zegt dat het goed voor me is.'

'Nou, hebben jullie al kopers voor ze?'

'Hemel, wat een vastberadenheid! Dominique gaat kopers voor ons zoeken.'

'Ik heb ze al gevonden.'

Goed, dat was bluf, maar bluf was noodzakelijk als je te maken had met reuzen als Dominique Bourdon. Waar was David tegen Goliath gebleven zonder bluf?

'Kopers? Je Parijse vrienden?'

Ik knikte. 'Ja, ik spreek ze vandaag of morgen. Kunnen jullie de verkoop zolang uitstellen?'

De lady keek bedenkelijk. 'Hoe langer het duurt, hoe gevaarlijker het voor ons wordt. We kunnen die kinderen niet te lang op één plaats vasthouden zonder dat het opvalt. En ze eten ons de oren van het hoofd!'

'Het is het wachten waard! Mijn vrienden hebben geld.'

'Ik moet het met Dominique overleggen,' besliste lady Kinderly.

Ik gluurde uit mijn ooghoek naar de worstelaar die Chris zijn schouderspieren liet kneden.

'Ze zijn een genot om naar te kijken,' zei de lady met een schalks lachje. 'Als ik ze bezig zie, denk ik: merde, merde encore, waarom ben ik zelf niet meer jong en gezond?' Ze streelde met haar magere vingers langs de linten van haar nachtjapon. 'Mis jij het niet?' vroeg ze zacht. 'Een minnaar? Je hebt op dit moment niemand, hè?'

Ik schudde mijn hoofd. Nee, niemand.

Of ik het miste? Ik wist het niet. Ik was te druk met mijn

hoofd bezig om te luisteren naar wat de rest van mijn lichaam wilde.

'Eliza, geef me de tas met geld eens aan,' beval de lady. Ze nam mijn hand en kneep erin. 'Jij gaat je eens laten verwennen in het badhuis. Je laat je schrobben en boenen en wat je maar wilt en stopt met tobben. Ik zal in de tussentijd met Dominique overleggen. Let wel...' Ze hief waarschuwend haar vinger. 'Ik beloof niets. Maar ik zal mijn best doen.'

Ik woog het handje francs dat ze me gegeven had, genoeg om vijf keer in bad te gaan.

'Nee, nee, lieverd, dit heb je nodig,' zei de lady toen ik haar de helft wilde teruggeven. 'Vraag om een badhanddoek, zeep en een knappe bediende. Soms hebben ze een fotoboek. Je hoeft je voor mij niet te haasten. Het is gisteravond laat geworden en ik wil nog wat uitrusten.'

Ik opende mijn mond om te protesteren, maar deed hem snel weer dicht en verliet de kamer, waar Chris en Dominique een schetenwedstrijd waren begonnen om Eliza te vermaken.

Zonder hoed en zonder jas sloeg ik een willekeurige straat in, achtervolgd door de knallende scheten uit het dakraam van La Bon-ne Soeur en het geschater van Eliza.

Tja, een vakantie met Vincent had er beslist anders uitgezien.

De badhuisbediende was knap en had zakelijke handen die wisten hoe ze leven in een huid moesten masseren en wat de ideale temperatuur van het badwater hoorde te zijn. Ze konden vast nog wel meer, maar daar had ik niet naar gevraagd. Ik was tevreden met de aandacht die hij besteedde aan mijn rug: neutraal terrein dat ingezeept en afgeschrobd diende te worden en daarna gemasseerd. De huilden die zonder bijbedoelingen hun werk deden, brachten me tot in si. Ik sloot mijn ogen en liet mijn gedachten een beetje ronddobberen.

Parijs... Vincent... Bridget... Kleine Sam... Polly...

Waarom was ik er zo op gebrand hun leven te redden, terwijl me er alles aan gelegen was dat van Vincent te ruïneren?

Wat kon het me eigenlijk schelen? Waar deed ik al die moeite voor?

Ik gaapte loom. In de vochtige warmte van het badhuis leek het .mi woord er niet zo toe te doen. Ik liet het langzaam naar de oppervlakte van mijn bewustzijn drijven.

Niemand had ooit de toekomst van Vincent of de kinderen gelezen. Niet in bloed, niet in de sterren, niet in de palm van een hand.

Hun levens waren de enige levens die ik veranderen kon.

Na de wasbeurt telde ik veertig centimes neer voor een zwembroek en een badmantel en nam een duik in het zwembad dat bij het badhuis hoorde. Het water was koel en schoon. Ik dook als een parelvisser naar de bodem, zette me af op de tegels en schoot weer omhoog, het water uit, waar het gelach en geschreeuw van de andere zwemmers tussen de muren echode.

Twee jongens, niet ver van me vandaan, probeerden elkaar kopjeonder te duwen en spatten walvisfonteinen van water omhoog. De ene had zwart, zuiders haar dat in slierten tegen zijn hoofd geplakt zat, de andere een bos blonde krullen die nat donkerder leken dan ze droog zouden zijn. Hij kwam me vagelijk bekend voor, als een vriend die me uit Londen nagereisd was.

De jongen schudde lachend de druppels uit zijn haar. Zijn lach klaterde als water. Het was een lach die het leven terug deed lachen. Die de Lieve-Heer tegen de dienstdoende beschermengel deed zeggen: 'Doe iets extra's voor die knul. Hij verdient het.'

Onuitstaanbare mazzelaar.

Ik dook terug naar de bodem van het zwembad, waar ik zijn lach niet hoefde te horen. Ik bleef onder water tot mijn

longen dreigden te barsten en zwom terug naar het oppervlak voor een hap lucht en een lachsalvo. Lachen leek voor hem even noodzakelijk te zijn als ademhalen. Hij kon er niet mee ophouden.

Eerder dan ik van plan geweest was, ging ik het water uit. In het badhokje luisterde ik, half aangekleed, naar het kloppen van mijn hart dat het gelach bijna overstemde.

Mis je het niet?

Lady Kinderly's vraag zeurde door mijn hoofd, terwijl ik mijn jasje en schoenen aantrok en mijn natte zwemspullen verzamelde.

Ik miste inderdaad iets.

Niet Vincent, met zijn angstige liefde en zijn liefdevolle bemoeizucht, zijn bange vermoeden dat ik niet de jongen was en nooit de jongen zou zijn die hij zich wenste.

Ik wenste iets wat ik nooit had gekend.

Ik ontbeet in een eetcafé met een zoet broodje en een kop chocolademelk, een ontbijt dat ik uit mijn dagen bij Trops kende. Als Trops lachte, schudde het huis. Ik miste die ouwe olifant. Zijn lach was een deel van dat onbekende waar ik naar verlangde.

'Mag ik mijn vrienden gaan opzoeken?' vroeg ik aan lady Kinderly toen ik de laatste hand aan haar toilet legde.

'Oho, ik hoor het al! Een oude dame zal zichzelf moeten vermaken.'

'Maar het is voor zaken.'

'Zaken! Dan zal ik wel moeten toegeven! Neem wat geld mee en zorg dat je hier om acht uur terug bent. We gaan met kleine Eliza naar het Cirque Fernando. Acht uur!'

'Ik zal er zijn,' beloofde ik, 'mét een klant.'

'Dominique zegt dat elke klant welkom is.' De lady verschikte haar pruik en bekeek het resultaat in de spiegel. 'Zolang hij maar een flinke zak geld meeneemt.'

'O, dat doet hij zeker! Zakken!' pochte ik met vals zelfvertrouwen.

Het viel te hopen dat Trops niet al te veel bezoekjes aan de Moulin Rouge had gebracht...

XXV

Krijgsraad — 'Die Fransen toch' — Ontmoeting bij Ganymedes —'O.' — De Boul' Mich' — Het interview — Trops' schuldgevoel — De verschillende gebruiksmogelijkheden van dadels

Voor twaalf uur 's middags hadden McBride en ik de meeste Grands Hôtels op de rechteroever van de Seine bezocht, zonder resultaat. Het personeel kon geen 'Douglas' of 'Trops' in de boeken vinden of weigerde mededelingen te doen. De receptionist van het Hotel Continental scheen te ruiken dat McBride een journalist was en liet ons door de portier op straat zetten.

Niet ontmoedigd schakelde McBride met nieuwwerelds optimisme over op een volgend plan: 'Geen nood. We slaan hier de hoek om. In de Rue de Rivoli staat 'n hele rij hotels waar 't altijd stikt van de Engelsen.'

Dus probeerden we het in Hotel Meurice, Hotel Windsor, Hotel Brighton, Hotel Wagram en Hotel Jardin des Tuileries en werden niets wijzer. Na een laatste poging in het Hotel St.-James et d'Albany moest McBride toegeven dat we op dood spoor zaten. 'Krijgsraad, Charlie. We moeten nadenken. Ik weet zeker dat die kerel in 't Continental meer wist dan-ie ons wilde vertellen.'

Hij stak de straat over en leidde me een park binnen. 'De Tuilerieën. Paleistuin van die Franse koning, Louis de Zoveelste, die ze onder de guillotine hebben gelegd. D'r stond hier vroeger ook 'n paleis, maar dat hebben ze in de fik gestoken.'

'Die Fransen toch,' zei ik droog.

Ik liet McBride een wafel voor me kopen bij de kraam van een niet erg bloeddorstig ogende Fransman en volgde hem al kruimelend verder het park in. De paleistuinen waren hun koninklijke allure nog niet verloren. De zoet geurende sinaasappelboompjes waren door de tuinmannen in de vorm van Marie-Antoinettes pruiken geknipt. De kinderen die op het statige terras langs de Seine speelden, hadden best kleine prinsjes en prinsesjes kunnen zijn. Tussen het groen stonden beelden van klassieke goden en helden als Diana, Heracles en Prometheus. Ik zocht naar Eros, in de hoop dat hij een wondertje kon verrichten. Hij had Vincent en mij tenslotte al

eens eerder samengebracht, zij het toen met romantische bedoelingen.

'Wat we nu het best kunnen doen,' betoogde McBride, terwijl we het beeld van een jongeman passeerden die in het gezelschap van een adelaar schalks zijn glas hief,'... is onder het een of andere voorwendsel contact opnemen met de Britse ambassade en...'

'Ganymedes, van Barthélemy,' dreunde een bekende stem. 'Niet de beste uitbeelding van de mythe, moet ik zeggen. Elke keer als ik die knaap zie, verwacht ik hem tegen die vogel te horen zeggen: "Wat denk je ervan, Zeus, gevederde vriend, zullen wij samen doorzakken?"'

Achter het standbeeld, verborgen voor McBride en mij, lachte iemand plichtmatig. 'Laten we hier weggaan, Gus. De tuinen zijn saai en vervelend en de mensen nog erger. Ik wil iets drinken. Laten we naar de Boul' Mich' gaan.'

Ik keek als aan de grond genageld toe hoe Bosie Douglas achter het beeld vandaan stapte, gevolgd door Augustus Trops.

Hij zag me ook en zei 'O', zoals hij ook 'O' gezegd zou hebben als zijn vader aan de andere kant had gestaan met een paardenzweep.

Adrian!' riep Trops verrukt uit.

'Hallo,' zei ik kleintjes.

Adie, mijn jongen! Het heeft zo moeten zijn! Het heeft zo moeten zijn dat we elkaar hier ontmoeten, aan de voeten van Ganymedes!' Trops zevenmijlslaarsde op me af en gaf me een welkom dat zelfs de Fransen deed opkijken. 'Mijn kleine Adie, in Parijs! En waar is Vincent, jongen?'

'Wie is hij?' viel Bosie hem in de rede. Hij nam McBride koeltjes op, met de hooghartigheid van een lord die een persoon van lagere rang ruikt.

'Paul McBride, om u te dienen.' McBride wist precies de juiste kruiperige toon aan te slaan. 'Mylord, als ik me niet vergis...'

'Hoe weet u... Maar natuurlijk...' Bosie onderbrak zichzelf. 'Jij.'

Ik zocht hulp bij Trops. 'Ik zit in de problemen. Kunnen we ergens praten?'

'We waren juist op weg naar de Boulevard Saint-Michel... Maar wat voor problemen, Adie?'

Ik wuifde zijn vraag weg. 'Later.' De situatie vroeg om een koel hoofd. Ik kon niet tegelijkertijd met Trops praten en McBride in de gillen houden, die nog niet wist hoe licht ontvlambaar zijn interes-Minte 'mylord' was.

Ik hoorde hem achter mijn rug zijn onoprechte excuses

voor ons plotseling verschijnen aanbieden: 'Charlie — of Adrian, zoals jullie hem schijnen te noemen — treft geen blaam. Hij liet per ongeluk uw naam vallen... en u moet het me vergeven, ik ben journalist en een medestander in uw strijd, dus...'

'Ach werkelijk?' vroeg Bosie met een zeker gebrek aan belangstelling.

'Ik bied u de kans uw kant van het verhaal aan de pers te vertellen, de kans die u in de rechtszaal niet hebt gehad.'

Over mijn schouder zag ik Bosie McBride kritisch opnemen. 'En dat gaat u letterlijk opschrijven, zonder mijn woorden te verdraaien?'

'Vanzelfsprekend.'

'Ik heb uw woord als man van eer?'

'Ik zal u het interview ter inzage voorleggen voor ik het publiceer.'

Trops volgde de conversatie met een frons die er bij Vincent gewoonlijk op duidde dat hij het gespreksonderwerp afkeurde.

'Bosie,' zei hij waarschuwend.

'Wat?' Bosie draaide zich met een ruk om.

'Misschien dat je eerst even wilt nadenken over wat je wilt

gaan zeggen, voor je met de pers praat.'

'Nadenken? Waarover zou ik moeten nadenken, Augustus? Vanwaar deze voorzichtigheid? Dat is niets voor jou.'

Trops krabde zich onder zijn hoed. Hij stond niet te trappelen om ter zake te komen. 'Wel, je weet Bosie, Oscar moet over enkele dagen opnieuw voorkomen en alles wat zijn zaak eventueel schaden kan...'

'Ik zie niet in hoe de waarheid zijn zaak zou kunnen schaden. Integendeel!'

Trops was verstandig genoeg om niet aan te dringen. Hij veranderde van onderwerp. 'Adie zit in de problemen. Hoorde ik je dat niet zeggen, jongen?'

'Zijn problemen? En dié zijn belangrijk?'

'Wat dacht je ervan als we verder praatten achter een glas wijn?' stelde Trops, zenuwachtig in zijn handen wrijvend voor. 'Ik trakteer!'

Trops wist in de paardentaxi naar de Boul' Mich' de lieve vrede te bewaren door continu aan het woord te zijn. Hij ratelde door over wijn, de Boulevard Saint-Michel, Parijs in het algemeen en Parijs in het bijzonder en de Italiaanse jongen die voor het Café d'Harcourt gipsafdrukken van

befaamde beeldhouwwerken verkocht. Op de boulevard leidde hij ons naar het terras voor het café van zijn keuze en bestelde een karaf wijn als zoenoffer.

Hij proefde een slok en knikte goedkeurend. 'Geen slechte terraswijn! Wat vinden jullie?'

McBride en ik mompelden instemmend. Bosie deed er het zwijgen toe. Hij nipte stilletjes van zijn wijn en het viel me op dat hij niet langer de gouden jongen uit het Café Royal was. Je kon niet zeggen dat hij er slecht uitzag - lieve hemel, die knul zag er zelfs na een nacht zuipen en rampetampen nog geweldig uit — maar de afgelopen weken hadden bij hem, net als bij Oscar, hun tol geëist.

Hij kon dan wel in vrijheid, op een Frans terras, wijn drinken, maar zijn houding was die van iemand die in de gevangenis zat en schichtig naar een ontsnappingsmogelijkheid zocht. Met Oscar zat zijn ziel gevangen.

'Wat ik vooral duidelijk wil maken,' zei hij, nadat hij zijn glas terug op het kleverige bistrotafeltje had gezet, 'is dat het Engelse volk enkel de waarheid kent zoals die hun door mijn vader en zijn advocaten is voorgespiegeld. Wel, ik zal u de hele waarheid vertellen en niets dan de waarheid.'

McBride knikte gretig. Hij had zijn potlood en notitieboek al klaar.

Bosie begon te praten. Hij praatte alsof hij wekenlang gezwegen had en alle woorden had opgespaard. Ze stroomden nu naar buiten in een tempo dat McBrides potlood maar nauwelijks kon bijhouden.

'Ik verwacht geen sympathie te winnen door leugens te vertellen, dus zal ik niet doen of de vriendschap tussen de heer Wilde en mij een gewone vriendschap was.'

McBride knikte driftig. 'Ja, ja, ja, vertelt u verder.'

'Ik zeg u onomwonden...'

Trops, die McBrides fanatieke gekrabbel met toenemende afkeer had gevolgd, gaf een klein, waarschuwend kuchje.

'Onomwonden,' herhaalde Bosie nadrukkelijk, '— en laat mijn vijanden dit interpreteren zoals ze willen — dat onze vriendschap liefde was, ware liefde. Liefde, het is waar, die volledig zuiver was, maar ook zeer gepassioneerd.'

'Gepassioneerd, juist!' mompelde McBride en hij onderstreepte het woord.

Gepassioneerd. Zou het goed doen in de kop.

'De oorsprong van deze liefde was, voor de heer Wilde, een zuiver lichamelijke bewondering van schoonheid en gratie,' vervolgde Bosie, die alle voorzichtigheid overboord had gegooid, 'mijn schoonheid en gratie. Ik vraag u, zelfs als de heer Wilde schuldig blijkt te zijn aan wat hem ten laste is

gelegd, moet hij dan gestraft worden voor het feit dat hij de voorkeur geeft aan de fysieke schoonheid van de man en niet die van de vrouw?'

'Goed gesproken, goed gesproken,' siste McBride, het puntje van zijn tong tussen zijn lippen. 'Dus u plaatst vraagtekens bij de Britse rechtsgang?'

'Ik plaats er niet alleen vraagtekens bij, ik zeg dat de Britse rechtspraak corrupt is, van hoog tot laag! De enige reden dat de aanklagers en dat oude wijf van een rechter besloten hebben tot verdere vervolging is dat...'

'Uch! Uche!' deed Trops.

'... dat ze onder druk gezet zijn door mijn vader. Als Oscar Wilde niet veroordeeld zou worden, zou hij de namen bekendmaken van...'

Trops hoestte zo hard dat het hele terras ervan opkeek.

'... van politici die zich aan dezelfde misdaden hebben schuldig gemaakt als waar de heer Wilde nu voor terechtstaat!'

Trops maakte aanstalten op te staan.

'Nee, nee, laat hem praten. Laat hem praten,' zei McBride ademloos.

'Op mijn woord van eer, ik kan u de namen geven van ten minste vijftig politici en adellijke heren, leden van de meest exclusieve herensociëteiten, die...'

'Bosie!'

Alle ogen waren inmiddels op ons gevestigd. De studenten en kunstenaars aan de tafeltjes om ons heen keken allemaal naar de paars aangelopen man die opgesprongen was, en de blonde jongen, die tussen hun woeste snorren, baarden en bakkebaarden even blank en onschuldig leek als Dorian Gray.

Bosies gebalde vuisten lagen aan weerszijden van zijn lege glas op tafel. Zijn onderlip trilde van woede en het was duidelijk dat hij tot alles in staat was, behalve zijn mond houden.

'... én de naam van een gerespecteerd kunstenaar...' Hij verhief zijn stem zodat die over het hele terras te horen was. '... die volgens de geruchten gesignaleerd is in de Jardin des Plantes... mét zijn verloofde!'

Ik liet mijn wijnglas op de straatstenen kapotvallen. Het was alsof hij me een klap in mijn gezicht had gegeven.

Je-je hebt ze gezien!' stamelde ik. 'Je weet waar ze zijn. Je hebt ze gezien!'

'Dat heb je me niet horen beweren,' zei Bosie met tenenkrommende superioriteit. Er flikkerde een boosaardig plezier in zijn ogen. Naïeve, bedrogen Adrian Mayfield was het ideale slachtoffer om zijn woede op af te reageren. 'Denk maar niet dat hij zich in mijn buurt waagt! Het schandaal als iemand ons samen zou zien! Nee, Mayfield, ik moet het doen

met roddel en geruchten, en één daarvan is dat jouw "leraar" op dit moment schilderlessen geeft aan een huwbare jongedame in de Jardin des Plantes.'

'Wacht eens...' begon Trops, die nooit bijster snel van begrip was, 'heb je het hier over Vincent?'

'Ja,' antwoordde ik voor Bosie een antwoord kon geven dat meer pijn zou doen, 'Vincent en ik zijn niet meer samen.'

Trops was overrompeld. Het duurde zelfs even voor hij wist wat te zeggen. 'Maar... maar daarover heeft hij me niets geschreven. Is het echt waar, Adie? Maar waarom dan? Waarom?'

'Hij is erachter gekomen dat ik met andere mannen geslapen heb. Voor geld.'

Mc Bride tikte met zijn potlood tegen zijn lippen. Hij schreef met meer, maar luisterde des te aandachtiger.

'Wat?' Trops' wenkbrauwen verdwenen van verbazing onder de i.iikI van zijn hoed. 'Maakt hij daar zo'n drukte over? Ik heb je wel i'i'iis wat geld gegeven, Adie, maar bij ons ging het toch vooral om vriendschap. Jongen, jij en ik...' I Iet was niet alleen jij, Trops.'

Trops had geen woorden meer.

Het waren veel mannen, mannen die ik helemaal niet kende. Ik h.ui geld nodig, vorig jaar zomer, toen jullie

allemaal weg waren.'

'Hij was een van Taylors jongens, Gus,' zei Bosie. Hij had mijn geheim ontdekt tijdens die ene onwaarschijnlijke sprookjesdag die we samen hadden doorgebracht.

'Maar jongen...' Trops schudde zijn hoofd. Er stonden tranen in zijn ogen. Zijn Adie, alleen op de wereld. 'Had me geschreven, ik luid je geld gestuurd. Je wéét dat ik het je gegeven zou hebben.'

Wat ik wist, was dat Trops het in die dagen te druk met zijn eigen pleziertjes had gehad om aan mij te denken. Hij was niet meer dan een mooiweervriend geweest. Zijn aanbod achteraf betekende niets.

Ik liet hem een traan wegpinken, in mijn hand knijpen en 'Jonden toch, jongen toch' zeggen en dacht: om mij huil je, maar om die andere jongens die je hebt betaald, heb je nooit een traan gelaten.

McBride genoot ondertussen met volle teugen van het melodrama dat voor zijn neus werd opgevoerd. 'Vertel hun hoe het is uitgekomen,' drong hij aan, 'hoe je minnaar je geheim heeft ontdekt.'

'Bob Cliburn,' zei ik tegen Trops en Bosie. 'Wie dachten jullie anders?'

Bosie lachte schamper. 'Welkom bij de club!'

'Bob Cliburn, de Panter?' Trops sprak de naam uit met de eerbied van een voormalig slachtoffer. Bob zou tevreden zijn geweest als hij het had gehoord.

'Hij heeft Vincent een brief bezorgd. En toen kon ik oprotten.'

Trops vergoot nog wat tranen en zei dat hij het niet kon geloven van zijn vriend. 'Wat jullie hadden, dat was voor het leven, Adie. Dat was de Grote Liefde. Geloof me, ik heb daar kijk op.'

'Augustus, jij hebt géén kijk op mensen en zeker niet op Vincent Farley.' Bosie zei het opvallend kalm, als een nuchtere conclusie. 'Die man zal zich altijd blijven verschuilen achter zijn schilderijen. Ik ben nooit zijn vriend geweest, omdat hij niet weet hoe je een vriend moet zijn. Hij heeft er het lef niet voor.'

'Nonsens!' protesteerde Trops. 'De beste jongen is in de war, dat kan de enige verklaring zijn. Ik ga hem schrijven!'

'Bespaar je de moeite, Augustus. Hij léést je brieven niet eens. Ben je zijn laatste krabbeltje alweer vergeten? Dat was nauwelijks beleefd!'

'Schrijf hem helemaal niet,' onderbrak ik hun discussie. 'Hij mag niet weten dat ik in Parijs ben.' Althans, niet voor ik voor zijn neus stond. In de — dank je, Bosie — Jardin des Plantes.

'Adie... ik... ik begrijp het niet,' hakkelde Trops. 'Vincent heeft een goed hart. Hij zal geschrokken zijn, zeker, maar gun hem wat tijd. Verdomme, jongen, die arme kerel houdt van je, dat is een feit!'

'Nee, nee, niet meer.' Ik schudde beslist mijn hoofd. Geen hoop. Hoop maakte me zwak. 'Je mag hem niet schrijven, Trops.'

'Ja maar, jongen, laat me dan toch iets doen. Ik heb een schuld aan je. Vorig jaar heb ik je niet geholpen toen dat nodig was, laat me dat nu goedmaken.'

'Ah!' zei ik. 'Er is inderdaad iets wat je voor me kunt doen.'

Ik moest lady Kinderly gelijk geven: in een pijnlijke situatie moest je je verstand en je zakeninstinct het woord laten doen. Een Trops met een kanjer van een schuldgevoel zou eerder 'ja' zeggen op wat ik hem zou vragen.

Ik had mijn woorden al klaar, maar moest eerst nog van McBride af te zien komen, die hijgerig wachtte op een volgende onthulling. Lady Kinderly zou er niet bepaald blij mee zijn als een journalist lucht kreeg van haar handeltje.

Ik speurde de boulevard af, op zoek naar iets wat hem kon afleiden.

Zoals overal, in Montmartre, in de Londense City, waren

de straten gevuld met kopers, verkopers en dieven: een bloemenmeisje dat een klein boeketje viooltjes in het knoopsgat van een voorbijganger liet glijden; een man die kastanjes pofte op een houtskoolbrander; een visverkoper die een kokkin twee kreeften overhandigde; zakkenrollers die rondhingen in de schaduw van een zijstraat, wachtend op een onvoorzichtig slachtoffer; een man met een mand olijven; een Turk in een wijde pofbroek met een dienblad snoepgoed balancerend op zijn hand...

'Koop wat van dat roze snoep voor me,' zei ik tegen McBride.

'Wacht, Adie, ik zal wel...' bood Trops gul aan, maar ik legde hem het zwijgen op met een trap onder tafel.

'En een paar dadels,' voegde ik McBride toe, die nog wat aanmoediging nodig had. Hij wist dat hij iets interessants ging missen. 'Als jij ze betaalt, zal ik uitleggen wat wij daarmee doen.'

'Kom vanavond naar het Cirque Fernando,' siste ik in Trops' oor, zodra McBride van zijn stoel opgestaan was. 'Je kunt me helpen een leven te redden, nee, drie levens.'

'Drie levens?' echode hij.

'Sst! Niet zo hard!' McBride was nog niet buiten

gehoorsafstand. 'Twee meisjes en een jongen. Ze zijn naar Parijs gesmokkeld om verkocht te worden aan kerels die... nou ja, aan kerels erger dan ik gekend heb.' Ik stak een dolk in Trops' grote, grootmoedige hart. 'Je hebt mij destijds niet kunnen helpen, maar hén kun je wel helpen. Je kunt een nobele daad verrichten, Trops!

Ik rekende op Trops' voorliefde voor de heldenrol, maar in de verwarring van het ogenblik gingen de theatrale mogelijkheden aan hem voorbij.

'Ik-ik zie niet in wat ik zou kunnen doen, Adie!'

'Idioot, hij vraagt of je ze wilt kopen, natuurlijk!' riep Bosie uir. 'Hoe oud is de jongen?' informeerde hij.

Ik antwoordde: 'Een jaar of vier, vijf.'

'O, nee! Ze zijn voor jou, Augustus!'

'Ja, maar drie... drie... drie kinderen! Hoe kan een arme kunstenaar als ik drie kinderen onderhouden? Drie, Bosie, drie!'

Trops' huiver om de moederkloek te worden van drie kleine, verweesde kuikentjes was komisch genoeg om Bosie en mij in de lach te doen schieten.

McBride, die een papieren zak met zoetigheid van de Turk aannam, keek nieuwsgierig naar onze tafel.

'Luister,' fluisterde ik gehaast. 'Kom in elk geval naar de

avondvoorstelling van Cirque Fernando. Daarna zien we wel verder.'

McBride overhandigde de hoffelijk buigende Turk zijn centimes en repte zich, zonder op zijn wisselgeld te wachten, terug naar het terras.

Ik pakte Trops' hand. 'Beloof dat je tenminste zult komen,' drong ik aan.

Trops had nog net tijd om 'Vooruit dan maar' te zeggen voor McBride terug was op zijn stoel. Hij overhandigde me het Turks fruit en de dadels en pakte met een brede grijns zijn notitieboekje weer op. 'Zo, en vertel me nu maar eens hoe het zit met die dadels.'

Nadat ik een anekdote over dadels had verteld die zelfs Trops deed blozen, kondigde Bosie aan dat hij terug wilde naar zijn hotel, waar mogelijk een brief van Oscar op hem wachtte. Hij overhandigde McBride zijn adres en deelde hem mee een eerste versie van het interview te verwachten voor de tweeëntwintigste.

Trops en ik namen afscheid. Ik drukte zijn hand extra stevig om hem te herinneren aan onze afspraak.

Hij móést komen.

Eén ontmoeting met lady Kinderly, Chris en Dominique

zou genoeg zijn om hem over de streep te trekken.

In dat deel van mijn plan had ik vertrouwen.

McBride kwijt zien te raken, zou echter een andere zaak zijn.

De hele terugweg naar het hotel hengelde hij naar mijn plannen voor de avond. 'Zullen we naar Le Cabaret du Ciel gaan? Het zal je bevallen: je wordt er bediend door engelen. Of zullen we een deur verder gaan, naar Café de l'Enfer? De obers daar dragen hoorns! Maar misschien heb je al iets afgesproken...?'

Ik speelde stommetje en nam me voor de lange weg naar het circus te nemen. Montmartre had genoeg gangen en steegjes om hem op een dwaalspoor te brengen.

McBride was nieuwsgieriger dan goed voor hem was.

XXVI

Verstoppertje met McBride — De achterdeur — Het Cirque Fernando — Een nieuwe manier om de wet te overtreden — Ik verraad mezelf — Lady Kinderly aan de vliegende trapeze

Ik kleedde me om in de lege hotelkamer. Eliza was met Chris en lady Kinderly naar de kermis, zoals in opgewonden hanenpoten stond te lezen in het briefje dat ze voor me had achtergelaten.

Omdat ik alleen was, nam ik de tijd om me te kleden, poetste mijn schoenen, borstelde mijn nette pak af, kamde macassarolie door mijn haar en dacht: de laatste keer dat ik dit deed, was het voor Vincent.

Mis je het niet?

Ik keek in de spiegel, zoals ik op de avond voor de première van The Importance of Being Earnest in de spiegel gekeken had. Een andere jongen droeg eenzelfde pak. De hoop, de opwinding, de gedachte aan 'misschien vannacht' van de Adrian van die Valentijnsdag, dat alles was uit zijn ogen verdwenen. Deze Adrian verwachtte niets. Zijn toekomst lag vast en beloofde niets om naar uit te kijken.

'De kinderen,' zei ik tegen mijn spiegelbeeld, 'en dan de Jardin des Plantes.'

En daarna mag je me vinden, beloofde ik wat-het-ook-was dat in de goot of tussen de sterren op me wachtte.

Ik leunde naar voren en drukte mijn lippen tegen het spiegelglas. Ze lieten een glimmende afdruk achter die vervaagde toen ik achteruit stapte.

Als een kus zo vluchtig was, wat viel er dan te missen?

Om even over zevenen verliet ik het hotel voor een spelletje verstoppertje met McBride. Hij stond in de moestuin een sigaret te roken, wenste me een goede avond en liet me passeren, maar voor ik aan het eind van de straat was, had hij de achtervolging ingezet.

Ik liet hem een mooie toer door Montmartre maken: heuvel op, heuvel af, door stille steegjes, waar hij de afstand

tussen ons moest vergroten om niet betrapt te worden, en over drukke boulevards, waar ik hem regelmatig in paniek om zich heen zag kijken, omdat hij dacht dat hij me kwijtgeraakt was. Het was best lollig.

In een klein eetcafeetje at ik in gezelschap van de cafékat een bord visragout, terwijl McBride zich aan de overkant van de straat achter een boom stond te verbijten.

Na mijn avondmaal vond ik het tijd worden hem kwijt te raken. Ik betaalde de serveerster en vroeg beleefd of ik bij de pomp op het achterplaatsje mijn handen mocht wassen. Ze bracht me door de keuken naar een kleine, ommuurde tuin die geurde als een bouquet garni en liet me daar alleen, omdat er klanten te bedienen waren. Ik wachtte tot ze de keuken uit was en de kok zich over een dampende pan soep boog, en glipte door de poort een steegje achter het café in.

Vier straten en dubbel zoveel blikken over mijn schouder verder, wist ik zeker dat ik mijn schaduw kwijtgeraakt was.

'Sukkel,' grinnikte ik, 'je had kunnen weten dat ik de achterdeur zou gebruiken!'

Nu ik mijn achtervolger afgeschud had, nam ik de kortste weg naar het Cirque Fernando. Ik rende mijn benen achterna de heuvel af, tot ik de vlaggen van de grote tent kon zien. Voor de ingang vormde het hooggeëerde publiek een lange rij:

grote mensen en kleine mensen, en een circusolifant die een zwart avondkostuum had aangetrokken — Augustus Trops. Hij was gekomen!

Ik keek nog één keer achterom en sloot toen achter de brede rug van mijn vriend aan in de rij.

'Trops.'

Hij sprong een volle tien centimeter de lucht in toen ik hem op de schouder tikte. Het vooruitzicht op een nieuwe manier de wet te overtreden maakte Augustus Trops behoorlijk nerveus.

'Ha, Adie. Ik ben er, zoals je had gevraagd. Al enig teken van je... hum... contactpersonen?'

Hij keek schichtig om zich heen, speurend naar sinistere figuren tussen de vaders, moeders en kinderen met ballonnen.

'Nee, ik heb ze nog niet gezien... O, maar wacht eens...' Bij de ingang van de tent ontdekte ik een bos blonde pijpenkrullen. Eliza was door de lady op de uitkijk gezet, zoet gehouden met een kaneelstok van de kermis. Ze zwaaide geestdriftig naar ons. 'Dat is een van mijn contactpersonen.'

'Maar dat is een meisje!' wierp Trops tegen. 'Toch?' voegde hij er onzeker aan toe toen Eliza op ons af kwam huppelen.

'Laten we het daar maar op houden,' zei ik diplomatiek.

'Eliza, dit is Augustus Trops. Hij komt voor Bridget, Sammie en Polly.'

'Wellicht,' mompelde Trops. 'Mogelijk...'

Eliza drukte zijn grote hand, terwijl ze hem onbeschaamd aanstaarde. Hij moest de dikste man zijn die ze ooit gezien had.

'Gaat u ze opeten?' giechelde ze.

'Ja, ja, hij gaat ze in een pastei stoppen,' antwoordde ik ongeduldig. 'Zijn Chris en de lady al binnen, Eliza?'

'Op de vierde rij. Chris houdt een plaatsje voor je klant vrij.'

Ik kon me voorstellen dat Chris daar goed in was.

'Ga maar vertellen dat hij ten minste drie plaatsen vrij moet houden. Wij komen zo.'

Eliza knikte. Ze gaf Trops de helft van haar kaneelstok, voor het geval hij tijdens het wachten honger mocht krijgen, en huppelde ervandoor.

'Dit is...' Trops bestudeerde de kaneelstok alsof die hem een aanwijzing kon geven over het gezelschap waarin hij verzeild was geraakt. '... een vreemde situatie, Adie.'

'Geloof me,' zei ik, 'het gaat alleen nog maar gekker worden.'

De toeschouwers in het Cirque Fernando zaten op de tribunes rond de piste als houten poppetjes in een speelgoedcircus: kleine mannetjes en vrouwtjes met hoeden en een opgeschilderde lach. Het was niet moeilijk om Chris en de lady tussen dit publiek te vinden. Ze waren hier net zomin op hun plaats als een twee boemannen in een kinderkamer.

'Daar,' zei ik tegen Trops en ik wees.

Hij bleef abrupt stilstaan. 'Nom de Dieu, leeft die oude heks nou nóg?'

'Ken jij Eleanor Kinderly?' vroeg ik nogal verbaasd. Ik had Trops, die kennissen had van het boudoir tot in de kelder, nooit over haar horen praten.

'Kennen? Tot vanavond enkel van horen zeggen, en ik dank mijn goede gesternte daarvoor! Mijn hemel, Adie, vergeleken met haar is Alfred Taylor een luis! Ze heeft een afgrijselijke reputatie!' Hij schudde bezorgd zijn hoofd. 'Adie, je moet voorzichtiger worden in de keuze van je vrienden. Geen enkele jongen wenst zich Eleanor Kinderly als petemoei!'

'En geen enkel kind,' herinnerde ik hem.

'Mon Dieu, nee! Vooruit, Adie, laten we proberen zaken te doen.'

De ontdekking dat lady Kinderly de handelaarster was, had Trops' kooplust doen toenemen. Na een wantrouwige begroeting van Chris gooide hij alle voorzichtigheid overboord en kuste de lady de hand.

'Augustus Trops, uw dienaar, mevrouw.'

'Augustus Trops...' De lady diepte de naam op uit haar omvangrijke geheugen met Bruikbare Informatie. 'Kunstschilder, n'est-ce pas? Uit Vlaanderen? U komt voor de jongen? Ik vrees dat hij wat jong voor u is. Hij weet zelf niet precies hoe oud hij is, maar wij schatten hem op vijf.'

Trops moest even iets wegslikken voor hij antwoord kon geven. 'Maar toch... ik verzeker u... heb ik wel degelijk belangstelling voor hem... en voor de twee meisjes ook.'

'Humpf!' Chris snoof sceptisch. 'Weet je wel zeker dat je ze kunt betalen? Ze zullen duur zijn. Het zijn wel drie kinderen in één koop.'

'Wat is de prijs?' vroeg Trops aan de lady, met wie hij liever onderhandelde.

'O, voor we het over de prijs hebben, moet u ze gezien hebben. Dan weet u wat ze waard zijn. 't Is hartveroverend klein grut.'

'We gaan toch niet meteen?' vroeg Eliza, bang dat haar circusuitje in het geding zou komen.

'Nee, liefje, eerst kijken we naar de voorstelling, dan halen we Dominique op en daarna gaan we naar de kinderen kijken.'

Eliza nestelde zich tevreden tegen Chris' zwarte werkmansjas aan. Trops nam plaats naast lady Kinderly en praatte geforceerd over koetjes en kalfjes, clowns en acrobaten.

Het orkest begon te spelen en de piste vulde zich met clowns en paarden die bereden werden door amazones, half ballerina, half reuzin, in tutu's en hoge rijglaarzen.

De stalmeester liet zijn zweep knallen. Op zijn commando schakelden de paarden over op een dansende draf en lieten zich als levende gymnastiektoestellen bespringen door de amazones, die prompt een handstand uitvoerden op hun ruggen.

We applaudisseerden en Eliza schonk de lady, die voor het uitje betaald had, een stralende lach.

De clowns buitelden door de circusarena. Ze maakten salto's, balanceerden ladders en aapjes op hun kin, doken tussen de paardenhoeven door en vormden wankele piramides op eikaars schouders, die onherroepelijk instortten.

'Ik moet hier nog eens terugkomen om schetsen te maken,' mompelde Trops in zichzelf, 'een andere avond.'

'O, maar wacht u tot u de trapezeartiest hebt gezien!' zei de lady. 'Dié zult u willen schilderen!'

De trapezeartiest kwam op na de clowns en de amazones. De toeschouwers die net nog uitbundig gelachen hadden, werden stil uit eerbied voor het gevaar dat hij met zich mee de piste in bracht. Dit was een man die belaagde maagden redde, steile bergwanden bedwong en met krokodillen worstelde, een held uit een jongensboek.

Hij groette zijn publiek alsof hij het een grote eer vond voor ons zijn leven in de waagschaal te stellen.

'Kijk hem eens!' De lady stootte Trops aan. Haar held wierp zijn cape af. In een tricot bestikt met trillende lovertjes beklom hij de touwladder naar het platform in de nok van de tent. Eenmaal boven koos hij het luchtruim met de overmoed van Icarus.

Alle ogen volgden hem, gehypnotiseerd, terwijl hij heen en weer zwaaide om hoogte te maken.

Lady Kinderly had Trops' hand vastgegrepen en kneep erin. 'Je zou bijna willen dat hij valt. Geef toe dat je wilt dat hij valt,' fluisterde ze hees van opwinding.

Trops trok zijn hand terug uit de hare en stelde me met zijn ogen de vraag in welk gezelschap hij toch terechtgekomen

was.

Ik kon hem geen antwoord geven, want ook ik werd gehypnotiseerd door de menselijke pendule boven me. Zijn onbevreesdheid en controle waren ergerlijk. Hij verdiende het te vallen. Een deel van mij, en niet het fraaiste, wilde hem in het zaagsel van de piste zien liggen, bloedend en gebroken.

De trapeze had zijn hoogste punt bereikt. Op het ogenblik dat hij stil in de lucht leek te hangen, liet de acrobaat los. Zijn gestrekte lichaam stortte zich naar voren en omlaag.

'O!' piepte de lady, die haar ogen dichtkneep.

'Val! Val!' scandeerde ik.

Maar natuurlijk had hij het moment en de afstand juist ingeschat. De hem toegeworpen trapeze zwaaide in zijn handen. Hij hoefde er enkel zijn vingers om te sluiten.

De ademloze stilte explodeerde in applaus. Zelfs Chris had zich laten meeslepen en riep: 'Bravo! Bravo!'

Ik miste echter Trops' dreunende bas en keek opzij om te ontdekken waarom hij zo stil was. Het scheelde niet veel of ik stootte mijn neus tegen de zijne.

'Wat?' vroeg ik. 'Wat zit je me aan te kijken?'

'Adie...' Hij schudde zijn hoofd en liet het daarbij. Hij had iets gezien wat hem verontrustte. Ik had hem per ongeluk een glimp getoond van de gestoorde jongen die zich in een ravijn

wilde storten en anderen wilde meetrekken in zijn val.

Ik lachte een schuldige niks-aan-de-hand-lach.

Gelukkig koos lady Kinderly net dat moment om op te merken: 'Weten jullie, in mijn jeugd droomde ik van een carrière als trape-zeartieste. Het is er helaas nooit van gekomen.'

De gedachte aan de lady, zwaaiend aan de vliegende trapeze, hield Trops stil tot aan het einde van de voorstelling

XXVII

Dominiques charme — Nachtelijk Parijs — De achtervolger — Drie kleine spookjes — Trops valt uit zijn rol — Het schot — Ik speel voor Sherlock Holmes

'Dominique is onze zakenrelatie in Frankrijk,' vertelde de lady Trops toen we langs de kermiskraampjes op de Boulevard de Clichy liepen. 'Een geboren Parijzenaar met een geheel eigen charme.'

'Hum, ahum!' hoestte ik, maar mijn stem ging verloren in het gegil van de stoomfluit van de draaimolen.

'Vanavond niet.' Chris trok Eliza mee, die verlangend naar de ronddraaiende houten paardjes stond te kijken. 'Daar is Dominiques tent, Eleanor.'

Ik duwde lady Kinderly's rolstoel naar een kermistent waar een spandoek het gevecht aankondigde tussen twee

kannibalen van worstelaars. De voorstelling was afgelopen en het publiek stroomde naar buiten, de geur van paraffinelampen meedragend in hun jassen. Binnen in de tent liet Dominique zijn indrukwekkende biceps bevoelen door een achtergebleven toeschouwer die beweerde 'een liefhebber van de sport' te zijn.

Chris duwde de worstelenthousiast zonder plichtplegingen opzij en vertelde Dominique dat er een koper gevonden was: 'C'est lui, la.

Dominique nam Trops met koude ogen op en grijnsde. 'Un instant.' Zijn van olie glimmende lijf verdween achter een gordijn waar hij het tijgervel om zijn heupen verwisselde voor een arbeiderspak van zwart corduroy en een breedgerande hoed.

'Suivez-moi' zei hij tegen Trops.

We lieten de drukke boulevard achter ons en volgden Dominique door straatjes die steeds smaller, steiler en armer werden. Ik duwde de rolstoel moeizaam de heuvel op en stelde me voor wat er zou gebeuren als ik hem los zou laten. Voor me beschreef Dominique de kwaliteiten van zijn handelswaar aan een zwetende, puffende Trops, die om verschillende redenen wenste dat hij thuisge-bleven was.

'Adie, ik word hier beroerd van,' fluisterde hij toen Chris en

Do-minique de lady uit haar rolstoel tilden omdat er een trap genomen moest worden.

'Nog maar één trap, Trops, dan zijn we boven op de heuvel.'

'Dat is het niet... wel, óók... maar deze kinderen, ze zijn net uit de luiers, Adie, en om ze dan te verhandelen... als vee!'

'Reden te meer om ze te kopen, Trops.'

'Waar hebben jullie het over?' vroeg Chris wantrouwend.

'Niets! Niets!' loog Trops. 'Is het nog ver?'

'Niet ver meer.'

Chris sjouwde de rolstoel de trap op en verder gingen we weer.

Boven op de heuvel van Montmartre keek je uit over heel Parijs. Chris en Dominique hadden geen belangstelling voor het uitzicht, maar ik kon het niet laten om even stil te blijven staan.

Daar beneden lagen de bezienswaardigheden die ik met Vincent bezocht zou hebben: de Opéra met zijn enorme koepel, de Notre Dame en de Eiffeltoren, waarvan het zoeklicht langs de hemel gleed. De straatlantaarns langs de boulevards trokken strepen van licht door de donkere stad.

Van beneden klonk vaag het rumoer dat ik uit Londen kende: het geluid van een grote stad. Maar ik hoorde nog iets. Voetstappen op de trap achter me.

Op zich was dat niet zo vreemd. De straten van Montmartre waren 's nachts nou niet bepaald uitgestorven. Wat opviel was dat deze voeten erge haast hadden. Ze wilden iemand inhalen of bijhouden.

Ik liep terug naar de trap en keek omlaag. Een donkere gestalte bleef abrupt staan en begon schijnheilig in zijn zakken naar sigaretten te zoeken. Hij kon me niet bedotten. Het was McBride en niemand anders. Die man was een hardnekkiger schaduw dan ik gedacht had. Hij moest mijn spoor weer opgepikt hebben toen we de circustent uit kwamen.

'Charlie? Waar blijf je? Charlie?' riep de lady vanuit haar rolstoel.

Ik rende terug, koortsachtig nadenkend. Door die zware, krakende, piepende rolstoel was ontsnappen onmogelijk. We zouden nooit snel genoeg kunnen zijn en het geluid maakte het voor McBride wel erg gemakkelijk om ons te volgen.

'Charlie, waar was je opeens gebleven? We...'

'We worden geschaduwd!' siste ik de lady in het oor. Ik had meteen haar aandacht.

'Door wie? Een smeris?'

'Een kerel uit het hotel. Een journalist.'

De lady vloekte weinig damesachtig. Ze hees zich moeizaam overeind uit haar rolstoel en nam de leiding.

'Dominique, porte-moi. Chris, rij met de rolstoel een zijstraat in. Vlug!'

Dominique nam haar in zijn armen en rende met haar een donker steegje in alsof ze niets woog. Eliza, Trops en ik volgden op een draf. Halverwege het steegje bleef Dominique staan en fluisterde dat we stil moesten zijn en afwachten.

Even later hoorde ik McBrides voetstappen. Hij haastte zich langs onze steeg en sloeg de straat in waarin Chris verdwenen was, misleid door het geknars van de rolstoel.

We wachtten nog een minuut, om er zeker van te zijn dat hij niet terugkwam, voor we uit onze schuilplaats tevoorschijn durfden te komen.

'Alors, c'était une bonne idee, n'est-ce pas?' vroeg de lady aan Dominique.

Hij vleide haar door te zeggen dat ze een bijzonder intelligente vrouw was.

'We kunnen verdergaan. Het is echt niet ver meer,' stelde de lady Trops gerust. 'Excuses voor deze onderbreking.'

Trops forceerde een glimlach.

Dominique leidde ons met een onfeilbaar gevoel voor richting door een labyrint van steegjes tot we in een straat kwamen die schoner en breder was. De huizen waren er ook beter, althans, dat waren ze geweest. Net als lady Kinderly bewaarden ze de herinnering aan betere tijden.

Dominique hield stil voor een huis met gesloten luiken, dat vermoeid maar elegant tegen een hoge tuinmuur aan leunde. Ergens in de tuin klaterde een fontein.

'C'est la', zei Dominique. Hij haalde een sleutel tevoorschijn die hij aan een veter om zijn hals droeg en opende de deur. Ik rook de sterflucht van een afgesloten huis.

Dominique droeg de lady over een krakende plankenvloer naar een conciërgehok dat aan het eind van de gang lag. De conciërge zelf was nergens te bekennen, maar er lag wel een breiwerkje op tafel en een half opgegeten koek.

'Il sont dans le jardin,' concludeerde Dominique.

'We laten ze alleen 's nachts buiten, zodat ze niet gezien worden,' vertelde de lady tegen Trops. 'U merkt het, wij zijn zeer discreet.'

'Maar het is al na middernacht!' protesteerde Trops, die blijkbaar waarde hechtte aan kinderbedtijd.

'Het uitgelezen uur om onze spookjes te bekijken!' lachte de lady. Ze liet zich door Dominique een donkere kamer in dragen die uitkwam op een tuin, vol verwilderde planten, die elkaar smoorden in de strijd de mooiste te zijn. Rozenstruiken die bezweken onder de kamperfoelie. Perenbomen die gewurgd werden door klimopranken. Een grasveld overwoekerd door haagwinde. Luider dan daarnet op straat klaterde de fontein. Dominique liet de lady voorzichtig op de rand van de stenen vijver zakken.

Verderop in de tuin hoorden we kinderstemmen en een zure, vermanende vrouwenstem.

'Marie-Bernadette, où es-tu, femme?' riep Dominique.

'Hebben jullie dat gehoord? Monsieur Dominique is er, dus jullie kunnen nu beter stil zijn,' klonk het waarschuwend van achter uit de tuin. 'Ik kom, monsieur Dominique, ik kom!'

Een krom, heksachtig vrouwtje schuifelde door het onkruid naar ons toe. Vanonder haar witte conciërgemutsje gluurde ze naar Trops, die boven haar uittorende als een reus.

'Voor wie komt hij?' vroeg ze aan lady Kinderly.

'Voor alle drie!'

De heks mompelde iets wat Trops van kleur deed verschieten en wat volgens mij op 'veelvraat' leek.

'Hier komen!' snauwde ze naar de kleine schaduwen die zich tussen de perenbomen hadden verstopt. Drie kleine spookjes in nachtjaponnetjes renden het gazon over en vormden buiten grijpafstand een afwachtende rij. De kinderen zagen er nog slechter uit dan de laatste keer dat ik hen had gezien, in de haven van Calais. Hun vleermuizenbestaan had hen bleek gemaakt. De heks had hun wangen bijgekleurd met rouge, kersenmondjes op hun gezicht geschilderd en krullen in hun haar gedraaid, maar al haar verf en papillot-ten ten spijt zagen ze eruit als dode kinderen.

Trops kuchte ongemakkelijk. Hij moest zich forceren om in zijn rol te blijven. 'Wel... ehm... beste kinderen...' Hij ging puffend op zijn hurken zitten. 'Vertel me eens: hoe heten jullie?'

Afgezien van wat zenuwachtig gegiechel kwam er geen reactie. Het kleine grut was te zeer onder de indruk van Trops' omvang.

'Jullie namen,' commandeerde Eliza. 'Jullie verstaan hem wel. Hij praat gewoon Engels, hoor.'

'Pol... Brid... ammie,' mompelde het drietal door elkaar.

'Ah.' Trops nam daar voorlopig genoegen mee. Met de ogen van Dominique en de lady in zijn rug voelde hij zich gedwongen de kennismaking voort te zetten. 'Houden jullie

van clowns? Zal ik er eens een tekenen?'

Hij vroeg de heks om krijt en papier. Ze slofte het huis in en kwam terug met een rol inpakpapier en een stompje potlood. Trops onthield zich grootmoedig van commentaar. Hij scheurde een stuk papier van de rol en tekende Medrano, een van de clowns die in het Cirque Fernando door de piste had gebuiteld. De kinderen keken met open mond toe. Als Trops een konijn uit zijn hoed had getoverd, hadden ze niet méér gefascineerd kunnen zijn. Er was een kinderlokker aan hem verloren gegaan.

Trops gaf de tekening aan Sammie, die er met een allerliefst stemmetje om bedelde, en kon er toen niet onderuit om er voor de meisjes ook een te maken: Foot it, de Chinese clown, voor Bridget en voor Polly de negerclown Chocolat. Ze waren in de wolken.

'Kunt u ook een acrobaat tekenen?'

'En leeuwen? Grr!'

'En een Sterke Man die gewichten tilt?'

Trops, die er nooit erg goed in was 'nee' te zeggen, pakte een nieuw vel papier, maar de lady vond het tijd worden om zaken te doen. 'U hebt kennis kunnen maken. Zullen we het nu over de prijs hebben? Tweehonderd pond voor de meisjes en honderdvijftig pond voor de kleine jongen.'

Trops liet zijn potlood in het gras vallen.

'Hoe... hoeveel?' stamelde hij.

'Driehonderdvijftig pond voor de drie samen. Maar als u dat niet kunt betalen, kunt u er natuurlijk altijd voor kiezen alleen uw favoriet mee te nemen.'

Trops keek me vragend aan.

Ik schudde mijn hoofd. Nee. We waren voor drie kinderen gekomen. Ik wilde niet de gruwelijke beslissing moeten nemen er één te redden en er twee achter te laten.

'Ehm... ze zijn nogal klein en mager... en ik denk niet dat de jongste een blijvertje is,' verzon Trops, als onderhandelde hij over de prijs van een nest puppy's. 'Ik denk dat driehonderdvijftig pond aan de hoge kant is. Wat zegt u van honderdvijftig pond voor de drie samen?'

'Ik zeg u dat ik een dief van mijn eigen portemonnee zou zijn. Wat denkt u van alleen de kleine jongen? Hebt u hem al goed bekeken? Het is een cherubijntje, hoor. Zal ik Marie-Bernadette vragen hem in bad te stoppen? Dan kunt u toekijken.'

'Nee! Mon Dieu, nee!' Trops viel van schrik uit zijn rol. 'Ik bedoel... alles op zijn tijd. Ik ben geïnteresseerd... zeker... maar...'

Dominique fronste wantrouwig zijn wenkbrauwen.

'Weet je zeker dat hij een klant is?' vroeg hij aan de lady.

Dit gaat mis, dacht ik.

'Monsieur is wat verlegen,' verzon ik. 'Hij is van de ouderwetse soort.'

'Daar weten we wel raad mee.' De heks had Sammie bij zijn armpje gepakt en trok hem mee naar de fontein. 'Kom mee, klein scharminkel, in bad ga je.'

Sammie gilde en spartelde en beet in de gerimpelde hand die de knoopjes van zijn nachthemd lostrok.

Ik wisselde een snelle blik met Trops, die ontzet toekeek.

Ons spel was uit. Het was tot hier en niet verder.

Ik deed een stap in de richting van de heks en op dat moment gebeurden er verschillende dingen tegelijkertijd.

Dominique hief met een ruk zijn hoofd op, als een waakhond die een geluid gehoord heeft. Kleine Sammie wist zich los te wringen en rende zo snel als zijn korte beentjes hem konden dragen naar Polly en Bridget, die zich huilend en overstuur tegen de tuinmuur aan drukten. De heks wilde de achtervolging inzetten, maar werd opzij geduwd door Dominique die in één, twee sprongen bij de tuinmuur was. De kinderen stoven als konijnen uiteen en de lady schreeuwde iets. Dominiques graaiende hand leek in de lucht te grijpen, maar sloot zich toen om iets wat verborgen was

tussen de klimopranken die tegen de muur groeiden. Er zwaaide een poort open en McBride tuimelde met een clownskoprol de tuin binnen.

Even was iedereen te verbaasd om zelfs maar te bewegen. Toen had Dominique plotseling een mes in zijn hand.

Wat volgde was absolute chaos. Ik zag Dominique op McBride af springen, die 'Wacht! Wacht! Ik ben een vriend! Ami\ AmiV schreeuwde. Nog geen tel later lag McBride op de grond, zijn hand om zijn rechterbovenarm geklemd, en stond Dominique klaar om voor een tweede keer toe te steken.

'Nee, Dominique, nee!' gilde de lady machteloos vanaf de rand van de vijver. 'Les enfants!'

In de verwarring had niemand op de open poort gelet. Op het moment dat de lady alarm sloeg, glipte het laatste nachtponnetje naar buiten.

'Dominique, attrape-les! Marie-Bernadette, breng ze terug!' Lady Kinderly stampte woedend met haar zijden schoentjes, maar kon niets doen. De heks strompelde op een stram drafje, waarmee ze nog geen kreupele schildpad zou inhalen, naar de poort.

'Ga achter ze aan! Wie heeft hier de jongste benen?' krijste

ze tegen Dominique, die aarzelde tussen de kinderen en zijn kermende slachtoffer in het gras. Die ene seconde dat hij afgeleid was, greep ik mijn kans. Ik pakte Trops' hand en sprong over McBride heen, die zwakjes 'Charlie... Vertel ze wie ik ben, Charlie...' mompelde. Ik kon hem nu niet helpen. Er stonden drie andere levens op het spel en, als hij zo doorging met bazelen, nog een vierde: dat van mij.

'Adie!' sputterde Trops tegen. "We kunnen die arme kerel niet zomaar...'

'O ja, dat kunnen we wel,' antwoordde ik grimmig. Niet dat ik McBride dood en begraven wenste, maar hij had het hier toch wel min of meer naar gemaakt. Ik zette mijn schouder tegen Trops' brede rug en duwde hem de poort door. Hij schoot naar buiten als een kurk uit een fles. Ik volgde hem zonder om te kijken. De poort kwam uit op een smal, hobbelig straatje, zoals er in Montmartre zoveel waren. Aan de ene kant lagen de betere huizen, achter hoge, afbladderende tuinmuren, aan de andere kant lag een lage schutting met daarachter een rommelige lappendeken van moestuintjes, schuurtjes die op houtstapels leken, en huizen die op houten schuurtjes leken. In de hele straat was geen kind te bekennen.

'Wat gaan we doen, Adie?' vroeg Trops, blijkbaar nog te geschokt om iets zinnigs te kunnen uitbrengen.

'Doen? Wat denk je dat we gaan doen? De kinderen zoeken!' beet ik hem toe, 'en hem daarna smeren,' voegde ik er zachter aan toe.

'Maar...' Trops hoofd bewoog van links naar rechts. '... de kinderen zijn hier niet, Adie.'

Ik kon hem wel door elkaar rammelen. Hier hadden we geen tijd voor!

'Ze zitten ergens in de tuintjes. Daar moeten we zoeken.' Ik begon langs de schutting te lopen, speurend naar een open hek of een opening groot genoeg voor een kleuter. Het duurde niet lang of ik had succes. Een paar meter verderop waren de onderste planken van de schutting weggebroken door hongerig geboefte dat wist wat er in de moestuin te halen viel.

Ik hurkte voor het gat en zocht naar sporen, zoals ik het uit de Sherlock Holmes-verhalen in het Strand Magazine had geleerd. Mijn pijnlijke vingers vertelden me dat de sporen brandnetels waren: platgetrapte brandnetels.

'Hier moeten we door,' zei ik.

Trops keek achtereenvolgens naar het gat, zijn buik, de brandnetels en zijn avondkostuum en schudde toen zijn hoofd.

'Ad ie, dat zal niet gaan. Je weet, ik ben de jongste niet

meer, en ook de slankste niet...'

'Verdomme, Trops!' Mijn geduld raakte op. 'Je hebt beloofd me ie helpen! Je... Godsklere!'

Hen luide knal maakte verdere argumenten overbodig.

Achter de tuinmuur had iemand een pistool afgevuurd.

Nog geen tien tellen later stonden we allebei aan de andere kant van de schutting, zonder precies te weten hoe we dat voor elkaar hadden gekregen. Trops leunde met zijn hand op zijn borst tegen een schuurtje. Achter de tuinmuur hoorde ik lady Kinderly 'Wat heb je gedaan, idioot? Wat heb je gedaan?' krijsen en daarna werd het stil.

'Adie... Adie...' Trops hapte naar adem. 'Denk je dat ze die arme kerel...'

Ik schudde mijn hoofd. Als ik daar al over wilde nadenken, dan later.

'Polly? Bridget?' riep ik zachtjes. 'Sammie?'

Waar konden ze zitten? De moestuintjes die over de heuvel uitgestrooid lagen, waren één grote verstopplek: verkrotte schuurtjes, rommelhoekjes, kippenhokken, stokken met klimbonen, bessen-struiken en donkere hopen afval. De maan deed mee aan het verstoppertje spelen en dook weg achter een wolk.

Op de gok stak ik een bed met bloemkolen over, met Trops, die beslist niet alleen wilde achterblijven, op mijn hielen. We gluurden in schuurtjes en keerden achtergelaten manden om, maar vonden niet meer dan een egel die zijn stekels tegen ons opzette, en een konijnenfamilie die snel een brandnetelbosje in vluchtte. Trops' schoenen lieten een spoor van vernieling achter onder de jonge aardappelen en sla.

Ik begon te denken dat ik me vergist had. De kinderen waren hier niet. Ze moesten ergens door de straten van Montmartre zwerven, waar Dominique hen eerder zou vinden dan wij. Ik maakte het deurtje van een kippenhok open en vroeg me af of we terug moesten gaan. Maar waar moesten we beginnen met zoeken?

De kippen in het hok klokten slaperig en zelfs zonder maanlicht kon ik zien dat ze geen mensenkuikentjes onder hun vleugels verborgen hadden.

'We gaan terug,' zei ik tegen Trops. 'Ze zijn hier niet.'

Hij mompelde iets wat ik niet verstond.

'Wat?'

'Aardbeien,' herhaalde hij.

'Wat "aardbeien"? Hoezo "aardbeien"?'

'Ze zitten in de aardbeien.' Trops wees achter zich. 'Daar.'

Ik trok mijn hoofd uit het kippenhok en hoorde dat hij

gelijk had. Vanachter een haag van bessenstruiken klonk een stemmetje dat opgewonden 'Kijk mij! Ik heb er al vijf. En deze is bijna rood!' riep.

Natuurlijk. Sammie, Bridget en Polly kon je bij de aardbeien vinden.

Op mijn tenen, om hen niet aan het schrikken te maken, liep ik naar de struiken toe.

Aan de andere kant van de haag zaten drie nachtponspookjes op hun hurken tussen de rijen aardbeiplanten. Ze trokken groene, knoopgrote vruchtjes van de stengels.

Ik riep zacht hun naam. De kinderen sprongen op en keken me met grote schrikogen aan, klaar om ervandoor te gaan.

'Niet weglopen!' God nee, niet nog eens. Maar hoe kon ik hen tegenhouden? 'De clownstekenaar is er.'

Trops stapte precies op tijd uit de schaduw. Bridget en Polly keken elkaar aan en slaakten een kreetje van vreugde. Sammie, die nog niet vergeten was dat dit de man was voor wie hij in bad had gemoeten, was gereserveerder.

'Moeten we terug?' vroeg hij.

'Nee, nee.' Ik lachte geforceerd. 'We gaan ergens heen waar het leuk is.'

'Waar?'

Allemachtig, Sammie, hou je mond. Dat heb ik nog niet bedacht.

Ik zocht hulp bij Trops. 'Kunnen ze mee naar jouw hotel?' Terwijl ik het vroeg, wist ik al dat het onmogelijk was. Je kon niet midden in de nacht bij de receptie arriveren met drie kinderen in nachtponnetjes zonder een zekere verdenking op je te laden.

'Ehm... we gaan naar een restaurant,' verzon ik ter plekke. 'En daar mogen jullie limonade drinken en een taartje bestellen. Komen jullie? Het is niet ver.' Waar het ook is.

Bridget en PoUy lieten hun aardbeien vallen en renden op me af. Sammie volgde langzamer en koos Trops' zijde, omdat mijn beide armen al bezet waren.

'Clowns?' vroeg hij voorzichtig.

'Zoveel je maar wilt,' beloofde Trops.

Sammie knikte ernstig en liet zich door hem op de arm nemen.

We zochten een andere uitgang, zo ver mogelijk van het huis met de fontein vandaan. Bridget en Polly klemden zich aan mijn armen vast alsof ik van hen was en niets ter wereld hen kon bewegen me los te laten. Sammie zat op Trops'

schouders op de uitkijk en riep 'Heks! Heks!' elke keer als hij een griezelige schaduw zag. Een viertal hartverzakkingen later vonden we een poort die langs de binnenkant opengemaakt kon worden. Ik waagde me met tegenzin op straat.

Wat er ook in de tuin gebeurd was, ik wist zeker dat Domini-que en lady Kinderly hun handelswaar niet zomaar zouden opgeven. Het leek me het verstandigst zo snel mogelijk weer onder de mensen te komen, ergens waar we niet zouden opvallen.

Maar waar zouden twee mannen in avondkostuum met een kleuterklas aan hun jaspanden niet opvallen?

Ik kon maar één plek bedenken.

'Wat denk je van de Rat Mort?' vroeg ik aan Trops.

XXVIII

Ik heb een glas absint nodig — 'Wat moeten we doen?' — De goede fee — Een heel slecht idee — Ik ontdek dat ik vliegen kan — Een man zonder vrees

Op weg naar de Rat Mort zag ik in elke ongeschoren kerel die op een straathoek rondhing, Chris of Dominique. Achter ons dacht ik verschillende keren het gepiep van lady Kinderly's rolstoel te horen, maar het was nooit luid genoeg om het zeker te weten. Ik versnelde mijn pas, ondanks protesten van Bridget en Polly, die klaagden dat 'hun voetjes zo'n zeer deden'.

Als we maar eenmaal in de Rat Mort waren, zouden we redelijk veilig zijn. Dominique zou nooit een pistool durven leegschieten in een café vol getuigen.

Dat pistool... McBride... verdomme...

Ik duwde de gedachte aan de journalist, bloedend aan

Domini-ques voeten, weg, maar het beeld kwam terug, levensecht als een foto, en ik vroeg me af of dode journalisten de gewoonte hadden te komen spoken bij degene die hun dood had veroorzaakt.

God, ik had een glas drank nodig...

Onze entree in de Rat Mort was niet bepaald onopvallend, maar veroorzaakte niet zo'n beroering als in een ander restaurant het geval zou zijn geweest.

De ober die ik gisteravond zo'n royale fooi had gegeven, zocht een tafeltje voor ons. De vrouwen glimlachten naar het kleine grut of hielden door strenge schooljuffenbrilletjes in de gaten of ze zich wel gedroegen.

Trops tilde Sammie op een stoel en bestelde 'een karaf wijn, een grote, en verder wat deze kleine monsters ook maar willen'.

De kinderen gaven met hoge stemmetjes van opwinding hun bestelling door, die Trops voor de ober in het Frans vertaalde.

Even later werden er drie punten tarte aux fruits voor hen op tafel gezet en kreeg ik het glas absint waar ik om had gevraagd.

Trops keek er bedenkelijk naar. 'Is dat wel verstandig,

Adie?'

'Jij hebt het me leren drinken, Trops.' Ik legde de geperforeerde absintlepel met de twee suikerklontjes op het glas.

'Zo moest je het doen.

Het ritueel kalmeerde me al voor de alcohol dat deed. Ik goot een dun straaltje ijswater op de klontjes en keek toe hoe het water bleekgroene slangetjes in de absint liet dansen. Sammie volgde ze met zijn vingertje, maar werd afgeleid door Polly, die ons verrukt mededeelde dat er ratjes op haar bord geschilderd waren.

'Kijk! Ze vechten, met van die prikzwaardjes!'

'Ja,' mompelde Trops donker, 'en heb je al gezien dat de een de ander neergestoken heeft?' Hij schoof het hoge absintglas opzij, zodat hij me recht kon aankijken. 'Adrian, wat moeten we doen? Waar moeten we met die kinderen heen? Ik kan niet zomaar... Mensen zullen zich afvragen waar ze vandaan komen.'

'Kun je niet zeggen dat het je bastaarden zijn?' opperde ik, half serieus.

Trops lachte als een boer met kiespijn. 'Dat zou een wens van mijn oude moeder in vervulling doen gaan: dat ik haar op mijn leeftijd nog erfgenamen bezorg!'

'Nou dan!'

'Adie, wees in hemelsnaam even serieus! Dit is geen grap! Waar kunnen we heen? Waar zullen we kunnen slapen zonder vermoord te worden in ons bed? Waar kan die harpij in die rolstoel ons niet vinden? Waar?'

'Zoekt u onderdak voor de kinderen?' vroeg een volle damesstem met een Frans accent.

Trops en ik schrokken op als mensen met een slecht geweten.

'Vergeef me mijn gebrek aan manieren!' De vrouw lachte. Het was een diepe, gouden lach uit de keel van een operazangeres. 'Mijn maman zaliger heeft me zó vaak verboden luistervink te spelen! Maar manieren heeft de goede vrouw me nooit kunnen leren.'

Ze stak Trops een mollige, ongehandschoende hand toe. 'Marthe Bonnier. En dit is mijn kleine handenbindertje.' Een poedel met een krullenkapsel en wollige oren gaf op commando een beleefd pootje.

'U bent de douairière!' flapte ik eruit.

De vrouw lachte opnieuw, maar nu met iets van ijzer in haar stem. 'En jij bent de jongen die hier laatst was met die afschuwelijke Amerikaanse journalist die denkt dat ik hem niet versta.'

'O.' Ik bloosde van schaamte en ergernis. McBrides geest bleek me inderdaad te achtervolgen. 'Maar ik vond hem net zo irritant als u.'

'Dat wil ik best geloven.' Er verscheen een glimlach op haar maanronde gezicht. Ze had een opvallend jeugdige, gladde huid die vreemd contrasteerde met haar duifgrijze haar. Zonder er een goede reden voor te hebben, besloot ik haar te vertrouwen.

Ik had haar eerder gezien, toen ik zo klein was als Sammie, en Mary Ann me meenam om de prentenboeken in de kerstetalages te bekijken. Ze was Vrouw Holle, de goede fee, de bakkersvrouw met de kuiltjes in haar wangen die ik toen op de omslagen had gezien.

De kinderen leken haar ook te vertrouwen. Ze keken nieuwsgierig, maar zonder wantrouwen, naar haar op. Marthe had hen er zonder aardbeien van overtuigd dat ze een goede fee was.

Bridget bukte zich om de poedel te aaien. 'Hoe heet uw hond?'

'Desdemona.' Marthe knipoogde naar mij. 'Dat had jouw journalist wél goed: ik ben dól op het theater! Maar vertel eens, kleine meid,' ging ze tegen Bridget verder, 'wie heeft jou zo toegetakeld?'

Ze haalde een schone zakdoek tevoorschijn, likte aan de

punt en begon de rouge van Bridgets wangen te poetsen.

Bridgets handje trok aan mijn mouw, alsof ze toestemming vroeg om te mogen praten. Ik kon wel raden wie haar dit lesje in zwijgzaamheid had geleerd.

'Je mag het vertellen,' zei ik.

Ik weet niet wat Marthe van ons dacht vóór Bridget haar verhaal deed, al had ik wel een vermoeden. Een man en een jongen die midden in de nacht een café binnenkwamen met drie beschilderde kinderen in nachtponnetjes... Voor wie iets van de wereld wist, was dat verdacht.

'En die nare mensen hebben jullie toen naar Frankrijk gebracht?' informeerde Marthe na het sprookje van de vergiftigde aardbeien. 'Ook deze jongen?'

'Nee, hij niet.' Bridget schudde haar hoofd. 'Alleen de Boze Man. Hij gaf ons melk. Melk met een vies smaakje. We vielen in slaap en toen we wakker werden, zaten we in een trein.'

'Een trein zonder raampjes!' zei Sammie, die er nog steeds verontwaardigd over was. 'En toen gingen we op een boot.'

'Ik moest overgeven, de hele reis!'

'En deze "Boze Man"...' Marthe was bij ons aan tafel gaan zitten en stak een sigaret op. 'Deze man... heeft hij jullie ooit

pijn gedaan... of iets anders gedaan wat...' Ze wendde zich tot Trops. 'Weet u misschien hoe ik deze vraag moet stellen?'

Trops kreeg een kleur die hem in Marthes achting deed stijgen. 'Mevrouw, al zou ik willen, ik...'

Maar Bridget bespaarde hem een antwoord. 'Hij heeft niks gedaan. Hij zei dat we...' Ze probeerde zich de woorden te herinneren. '... smet... smetteloos moesten zijn... als engeltjes.'

'Engeltjes! Heilige Moeder Maria, waak over mijn lippen!' Marthe sloeg een kruis met de sigaret tussen haar vingers. 'En deze meneer,' vroeg ze, wijzend naar Trops. 'Is hij ook een "Boze Man"?'

Bridget nam Trops kritisch op en even leek ze ouder: een kind dat een aantal dingen geleerd heeft dat het nog niet hoort te weten.

'Nee,' zei ze beslist. 'Hij is aardig. Hij tekent clowns voor ons.'

Ik kon het, ondanks de situatie waarin we verzeild geraakt waren, niet nalaten te grijnzen. Trops deugde, al deed hij nog zo zijn best het tegendeel te bewijzen. Dat begrepen zelfs kleine kinderen.

Marthe zag het nu ook. Ze verontschuldigde zich. 'Het spijt me dat ik deze vraag moest stellen, maar u leek me geen eenzame oude man die naar het getrippel van kleine voetjes

in zijn huis verlangt.' Ze blies een wolkje sigarettenrook uit. 'Heb ik gelijk?'

Trops kuchte. Ondanks de wijn was hij nog steeds niet zijn oude, bloemrijke zelf. 'U... ehm... hebt gelijk, Madame. Om eerlijk te zijn... ben ik alleen meegegaan omdat de jongen aandrong. Ik heb een schuld aan hem, een... hm... grote schuld.'

'Een goede daad,' verduidelijkte ik, voor Marthe ging denken dat ik naast een kidnapper ook een afperser was.

'Toch... ontvoering is een zaak voor de politie,' drong Marthe aan.

'Absoluut!' stemde Trops in. 'Ik ben het volledig met u eens, Madame. Alleen, wat heeft de politie ooit voor u, voor mij gedaan?' Hij legde zijn hand op de mijne en sloot er zijn dikke worstvingers omheen.

Marthe zag het en knikte, niet verbaasd. Ze drukte haar sigaret uit en leek tot een besluit te komen.

'U hebt gelijk. Misschien is er een andere oplossing. Als u een veilig heenkomen zoekt... Maar ik moet overleggen... Zou u willen wachten?'

Ze stond abrupt op, zette haar hoed recht en floot de poedel, die bij Polly's stoel om restjes taart bedelde. 'Ik zal niet lang weg zijn. Maakt u zich niet ongerust. Zij zullen hier

niet binnenkomen.' Er verschenen ondeugende kuiltjes in haar ronde wangen. 'Sommige van de meiden hier hebben een gemene rechtse!'

Met een knipoog marcheerde ze naar de deur, Trops verdwaasd achterlatend. Gewend als hij was de levens van anderen op zijn kop te zetten, kon hij moeilijk geloven dat Marthe, de kinderen en ik vanavond hetzelfde met zijn leven hadden gedaan.

'Die vrouw...' begon hij ontsteld.

'Jullie zouden een mooi koppel vormen,' plaagde ik.

Trops huiverde. 'Dat zou een vreemd huishouden zijn!'

'Ik meende het niet,' stelde ik hem gerust. 'Laten we eerst maar eens afwachten wat ze van plan is.' Ik nam een slok van mijn absint die al veel te lang had moeten wachten. 'En drinken.'

Trops schudde zorgelijk zijn hoofd. 'Waarom kan ik me niet aan de indruk onttrekken dat dit een heel slecht idee is, Adie?'

Marthe bleef lang genoeg weg om mij gelegenheid te geven nog twee glazen absint te bestellen.

'Niet zeuren. Het is goed voor me,' zei ik om Trops' protesten voor te zijn. En dat was niet gelogen. Ik voelde me

beter. Keek niet meer schichtig over mijn schouder telkens wanneer de cafédeur openging.

Trops en ik waren ontsnapt, mét de buit.

Was ik de enige die doorhad hoe grappig dat was?

En McBride...

Ik voelde een onweerstaanbare giechelbui in me opkomen.

Curiosity killed the cat, was een van ma's spreekwoorden.

Die kerel was gewoon te nieuwsgierig geweest.

Je kon niet zomaar als toerist Adrian Mayfields leven binnenwandelen. Voor je wist wat je overkwam, was je portefeuille gerold, je eer geroofd en had je een mes in je rug.

'Ik ben gevaarlijk,' deelde ik Trops mee. 'Net als Dorian Gray, weet je wel? Mijn vriendschap is fataal. Als je naar me kijkt, ben je al zo goed als dood.'

Er volgde nog een hoop onzin over schilderijen, spiegels, verf en gif en halverwege mijn derde glas merkte ik dat ik weer over dadels zat te bazelen. Maar ik wist dat ik pas in de problemen zat als ik dinosaurussen begon te zien.

Ik kon ongestoord doordrinken, omdat Trops in beslag werd genomen door de kinderen, die hem tot hun eigen

Goedaardige Reus hadden gebombardeerd.

Sammie daagde hem, in navolging van de ratten op het servies, uit tot een duel met vork en lepel. Bridget had Trops' horloge uit zijn vestzak gehaald en was nu in zijn jaszakken op zoek naar nog meer speelgoed. Trops liet het, getroost door zijn karaf wijn, gelaten over zich heen komen. Hij pareerde Sammies aanvallen met mijn absintlepel en luisterde ondertussen naar Polly, die hem een lang, zelfverzonnen sprookje over dansende ratten vertelde.

'Moeder de Gans!' fluisterde ik hem pesterig in zijn oor. 'Je bent Moeder de Gans! Moeder de Gans!'

Marthe keerde kort voor sluitingstijd terug met een koets en de slanke vriendin die ik bij mijn eerste bezoek aan de Rat Mort aan haar tafeltje had zien zitten. Ze werd door Marthe voorgesteld als 'Ma chérie, Valerie' en hield zich mokkend op de achtergrond, terwijl Marthe ons haar plannen meedeelde: 'Jullie kunnen bij ons logeren. Het personeel is op dit moment bezig de gastenkamers gereed te maken en Valerie heeft haar toestemming gegeven...'

Valerie trok een martelaarsgezicht. "... want mijn huis is ook het hare.'

'En dat van Desdemona, Pierrot, Bijou, Matelot, Puce, Vanité, Baladin en Cadavre,' somde Valerie op. 'Zo nobel van

je, Marthe, dat je voor mij ook nog een plaatsje vindt!'

Marthe lachte gespannen. 'U zult merken dat ik een soort wel-doenster ben,' bekende ze Trops. 'Liefdadigheid: de enige deugd die mijn vrome moeder op haar ontaarde dochter heeft weten over te brengen. En moeilijk af te leren.' Ze streelde Valerie verontschuldigend over haar arm. 'Mijn koets staat voor. Het zal wat krap zijn, maar ik denk dat het voor de kleintjes te ver is om helemaal naar de...' - ze noemde een lange straatnaam die geheel uit onverstaanbare Franse klanken bestond — '... te lopen. Goed, laat me uw rekening betalen, dan kunnen we gaan.'

Ze stopte de ober achteloos een bankbiljet in de hand, riep de kinderen en vertrok met Bridget en Polly aan haar rokken. Sammie, die besloten had dat Trops zijn grote vriend was, liet zich door hem naar buiten dragen.

Ik stond op om hen te volgen en ontdekte opeens dat ik vliegen kon. Zonder moeite steeg ik op naar het plafond, stootte mijn hoofd tegen een van de lampen en landde weer naast Valerie, die me aankeek alsof ik iets was wat aan haar schoenzool kleefde. Ik bleek me aan de revers van haar mantelpak vastgegrepen te hebben.

'Ehm... ex-excusez-moi.' hakkelde ik.

'Loop je pappie achterna, jongetje!' snauwde ze.

'Vlieg,' verbeterde ik haar. 'Ik loop niet, ik vlieg.'

Ze haalde haar schouders op. 'Wat je wilt.'

Marthes koets bleek geen plaats te bieden aan zeven personen, hoe ze ons ook opstapelde. Na een laatste, vergeefse poging, waarbij Trops hopeloos klem kwam te zitten tussen Valerie en de deur, besloot ze het op te geven. 'Een van ons zal op de plaats van de huisknecht moeten zitten.'

Ik wurmde me uit de koets, die krakend protesteerde dat ze een dame op leeftijd was en recht had op wat rust en waardigheid. Marthe stond bij een van de grote achterwielen en had haar rokken opgenomen om op een smal zitje te klimmen dat achter de passagiersplaatsen boven de straat zweefde.

'Madame! Madame! Laat mij!' riep Trops, die zich hoffelijk naar voren haastte. 'Dat is geen plaats voor een dame.'

'En voor u ook niet,' zei Marthe met haar gezicht in de plooi. 'Ik weet niet hoe het in Londen is, maar in Parijs is de mode op het gebied van huisknechten jong en slank.'

Trops stond even versteld om haar gebrek aan manieren, maar schaterde het toen uit.

'Kan de jongen er niet zitten?' stelde Valerie liefjes voor. 'Hij neemt zo veel plaats in met zijn lange benen.'

Ik stak achter Marthes rug mijn tong naar haar uit. Overal dansten lichtvlekjes alsof een onzichtbare hand een zak vol gouden lovertjes over de stad had uitgestrooid. De maan stond hoog aan de hemel als een reusachtige schijnwerper. Het was een nacht om te vliegen, achter op een koets, met je haren in de wind.

'Ik zal de huisknecht wel zijn,' zei ik tegen Marthe en ik hees mezelf over het achterwiel op de zitplaats.

'Adie, weet je dit wel zeker?' vroeg Trops bezorgd.

Ik wierp hem vanaf mijn hoge zitplaats een kushandje toe. 'Vrees niet!' Ik was een trapezeartiest. Een man zonder vrees.

'Laten we nu in hemelsnaam gaan,' zuchtte Valerie.

XXIX

Hellevaart – Het ravijn – De sprong – Een woord dat niet in het woordenboek staat – Le Miroitier – Terug in de tijd – 'Mon ange'

We vlogen hoog boven Parijs, langs schoorstenen en molenwieken en over de Seine. De maan gluurde tussen de wolken door als een doodshoofd met donkere, lege oogkassen. Satan hield heksensabbat, met Groot Bal na. De nachtzwaluwen van de Boulevard de Clichy, de Rat Mort en de Moulin Rouge waren opgestegen en volgden ons in een wilde vlucht: cocottes in korsetten van zijde en satijn op de rug van zwarte katten, krankzinnig kakelende heksen met ongedoopte kinderen in hun armen, tamboerijnspelende zigeunerinnen, een omnibus volgeladen met pierrots, zuipers, zondaars en zelfmoordenaars, en een stoet naakte meisjes, te jong om op vrouwen te lijken, met communiekaarsen in hun hand.

Balancerend op de zitplaats achter op de koets zwaaide ik naar een rij danseressen die boven mijn hoofd een ballet opvoerden: Nini Pattes-en-l'air un, deux, trois, quatre en... wie kon het schelen hoeveel.

'Dames! Dames!' riep ik naar boven. 'Weten jullie dat ik een held ben? Ik vlieg zonder angst aan de trapeze van het Cirque Fernando! Ik heb met gevaar voor eigen leven drie kinderen bevrijd! Ik ben de beste danser van de Moulin Rouge!' Maar ze leken het niet te horen.

Voor aan de stoet schoot een verwilderde pierrot een pistool leeg op een stoet spookachtige nonnen die een doodskist van krantenpapier ten grave droeg.

Ik groette McBride op zijn laatste tocht en beloofde hem een lang interview op een terras aan de Boulevard de l'Enfer, over niet al te lange tijd. Maar eerst wilde ik mijn vleugels uitslaan.

Maanden geleden, voor ik wist dat Vincent verliefd op me was, en lang voordat ik ook maar enig vermoeden had gehad dat hij me zou verstoten, had ik gedroomd dat ik vleugels had.

Vleugels waarmee ik me in een duizelingwekkende duikvlucht in een ravijn had gestort, een val die alleen gebroken werd door de .innen van de vreemde vogels die me een tijdje vastgehouden hadden: Trops, zo nu en dan en telkens weer, Bosie, voor één nacht, Thomas Coombes en

natuurlijk Vincent, die me het langst vastgehouden had van hen allemaal.

Maar niemand had mijn val kunnen stuiten en sinds Vincent me losgelaten had, viel ik harder dan ooit.

Ik knoopte mijn overjas open en liet de panden in de wind wapperen als vleugels. Met gespreide armen en gesloten ogen probeerde ik in balans te blijven achter op de rammelende, hortende en stotende koets.

Ergens achter de coulissen van Satans Heksenbal hoorde ik een nuchtere Parijzenaar 'Attention, ne faites pas l'imbécile, vous allez tomber!' roepen. Ik besloot niet te luisteren.

Ik wilde niet gered worden. Het vallen voelde te goed. Als afgetrokken worden door dikke Andrew in een openbaar toilet. Als een derde glas absint. Als alles wat slecht voor je was en waar je toch mee doorging.

Ik stootte met mijn heupen, obsceen opgewonden. De kinderen waren veilig en nu was er niets meer wat er tussen Vincent en mij stond. Ik zou hem vinden en vastgrijpen en samen zouden we vallen, vallen, vallen, tot op de bodem van het ravijn.

De pierrot, die zijn pistool op één kogel na had leeggeschoten, slak met een theatraal gebaar de loop in zijn mond en haalde onder uitzinnig applaus de trekker over.

Op dat moment sprong ik.

Mijn dodensprong duurde welgeteld één seconde. Met een ontnuchterende smak kwam ik op de straatstenen terecht. Een vlammende pijn deed me naar mijn enkel grijpen. Ik rolde door tot ik tegen tle stoeprand opbotste en daar bleef liggen. Even was er niets anders dun pijn, toen gaf ik over, een zure guts absint-vissoep, volgens authentiek Frans recept. Ik hees mezelf vloekend op de stoep. De helse kermis tussen de wolken was verdwenen en ik zag dat ik halverwege een van Parijs' lange, onpersoonlijke boulevards zat, verfomfaaid, met een zere enkel, maar zeker niet te pletter geslagen.

De pijn had een abrupt einde aan mijn drankroes gemaakt. Mijn hoofd leek bedrieglijk helder. Marthes koets verdween in de verte. Niemand moest gemerkt hebben dat ik gesprongen was en met mijn pijnlijke enkel was er geen sprake van dat ik ze kon inhalen.

De voorbijgangers op het trottoir liepen met een wijde boog om me heen. Het zou geen zin hebben hen om hulp te vragen. Ook een Parijzenaar herkende een gek als hij er een voor zich zag.

Voorzichtig betastte ik mijn enkel. Hij leek niet gebroken te zijn, maar opstaan was een experiment dat ik liever nog even uitstelde. Ik bleef op de stoeprand zitten en keek naar de

langs rollende rijtuigwielen en de schoenen van de voorbijgangers. Ze hadden me zelden méér geïnteresseerd. Oscar Wilde had ooit iets gezegd over de manier waarop absint je naar dingen deed kijken, maar ik was vergeten wat.

De tijd verstreek en de boulevard werd stiller. De laatste drinkers vertrokken naar de nachtcafés in de zijstraten. De schimmen die overbleven, maakten een eenzame, verloren indruk. Ik zag een kat aan een papieren zak snuffelen die iemand op straat had gegooid. Een jongeman haastte zich naar een van de vespasiennes die op regelmatige afstanden langs de boulevard stonden, zijn voetstappen echoënd in de lege straat.

Ik schoof ongemakkelijk heen en weer op de koude stoeprand. Mijn blaas maakte me erop attent dat niet alle drank de kortste weg naar buiten had genomen. Ik moest hoognodig pissen. De pijn verbijtend hees ik mezelf op aan een lantaarnpaal en hinkte naar het urinoir. Het ging lang niet snel genoeg en het geklater in de pisbak hielp ook al niet. Tegen de tijd dat ik mijn broek opengeknoopt had, had ik spijt dat ik vanavond mijn beste pak aangedaan had. Ik vloekte, sloeg de warme pis van mijn hand en sproeide alle kanten op.

Naast me hoorde ik gegrinnik. De Franse jongen was klaar en knoopte zijn broek dicht. Hij knikte me toe, wierp een

terloopse, keurende blik op wat ik in mijn hand hield en zei iets waarvan ik de vertaling nooit in Vincents woordenboeken had kunnen vinden.

Voor zover ik het begreep, betekende het ongeveer hetzelfde als 'pis proud' het woord dat Gloria en ik gebruikten voor een stijve als ir pissen moest.

Ik grijnsde dwaas. 'Pipi. C'est tout,' zei ik tegen hem, want ik wist wal hij was en wat hij wilde.

De jongen knikte, maar bleef naar me staan kijken, wat me ergerde, tot ik besefte dat ik hetzelfde deed.

Hij had iets bekends en het irriteerde me dat ik niet wist wat het was.

Zo op het oog was hij niet anders dan andere hoeren. Ik herkende de ingestudeerde maniertjes, het slechte acteerwerk dat bij de rol hoorde, de verplichte onechtheid: Schaamt u zich niet voor uw buik, meneer. Ik ben dól op dikke mannen. Ik word wild van uw vette pens, meneer!

Maar als ik het gezicht achter het masker bestudeerde, zag ik verlegen blauwe ogen, zachte, kinderlijk ronde wangen en een mond waarvan ik zeker wist dat ik hem al eens gekust had.

Een vertrouwd gevoel, deels ontroering, deels tederheid, deels pure, onverdunde lust, verspreidde zich door mijn lichaam als de warmte van een omhelzing.

Mis je het niet?

Lieve god, wat miste ik het!

Zijn veilige armen, zijn adem tegen mijn hals, dat zachte, bange lichaam dat ik elke keer weer moest veroveren met mijn handen.

De gelaatstrekken van de jongen verdwenen achter een waas van tranen. Hij had iedereen kunnen zijn. Maar vannacht was hij wie ik wilde dat hij was.

Ik kneep af, knoopte mijn gulp dicht en begon koortsachtig in mijn zakken te zoeken naar het geld dat ik vanmorgen in het badhuis had uitgespaard.

'Heb je een kamer?' vroeg ik, in mijn haast vergetend dat hij geen Engels verstond. 'Ik wil het niet hier doen. Heb je een eigen bed?'

'Bed? Ka-meur? Chambre? gokte hij.

Ik knikte, vond mijn geld en drukte het hem in de hand. 'Oui, j'ai une chambre à moi.' Een verheugde lach deed zijn gezicht oplichten. Misschien was het het geld, waarvan ik niet wist of het veel of weinig was, misschien het feit dat ik zoveel jonger was dan zijn gebruikelijke klanten.

Ik hinkte het urinoir uit. Eenmaal buiten liet hij me op zijn arm steunen.

'Wat is er met jou gebeurd?' vroeg hij in het Frans.

'Je hebt me uit de hemel gegooid,' antwoordde ik. 'Maar nu ben ik weer in orde.'

De jongen — ik had hem niet naar zijn naam gevraagd — nam me mee naar een kamer die voor mijn gevoel op de vijftigste verdieping van een logementsgebouw lag. Hij hielp me de trappen op en ik genoot, voor zover de pijn in mijn enkel het toestond, van zijn lichamelijke nabijheid. Hij was warm, zacht, niet te mager, precies zoals ik hem wilde hebben.

Ik leunde tegen hem aan, terwijl hij naar zijn sleutel zocht.

'Mon ange, zeg dat: "mon ange", fluisterde ik in zijn oor.

Hij glimlachte braaf, maar besteedde allang geen aandacht meer aan de onzin die ik uitkraamde. Ik had de hele weg hierheen onophoudelijk in het Engels tegen hem gepraat, omdat ik wist dat ik de juiste Franse woorden niet zou hebben kunnen vinden. En omdat het niet nodig was dat hij me verstond. Hij hoefde niet te weten welke rol ik hem had toebedeeld.

'Mon ange, zo noemde je me,' ratelde ik door. 'Waarom? Dat heb ik je nooit gevraagd. Ik dacht dat het was omdat je van me hield. Maar je was bang voor me. Bang. Ba-Mijn stem stokte. De jongen had de deur geopend en in het zwakke licht dat van de overloop naar binnen viel, stapte een cordon donkere, dreigende figuren op ons af.

Ik greep de jongen met een waarschuwende kreet bij zijn arm, maar hij schudde mijn hand af, lachte, ging naar binnen en stak een kaars aan.

'Qui dis-tu de mes miroirs? ' vroeg hij.

'Spiegels?'

'Regarde bien!'

Hij ging met de kaars in zijn hand in het midden van de kamer staan. Om hem heen verscheen een volmaakte kring van vlammetjes, weerspiegeld van spiegel in spiegel in spiegel.

Aan alle wanden van de kleine kamer waren spiegels opgehangen. Het was een verzameling waar hij jaren over gedaan moest hebben: oude, gebroken ongeluksbrengers in gipsen lijsten; spiegels die niet meer dan scherven waren, maar ook prachtige, antieke exemplaren met mahoniehouten lijsten, krullen en verguldsel; spiegels in de vorm van een lier of gekroond met een adelaar; kleine, ronde spiegels als kristallen bollen; blinde spiegels waarvan het glas aangetast leek door grauwe staar en spiegels die op strategische hoeken tegen de muur en het plafond geplaatst waren. In elke spiegel was het ijzeren ledikant te zien dat tegen de achterwand geschoven was.

'Ze noemen me le Miroitier', stelde de jongen zich met een glimp van trots voor. 'Vind je het mooi, de kamer?'

Ik floot waarderend, al maakte de eindeloze weerkaatsing van mijn eigen gezicht me duizelig. Honderden Adrians, genoeg om te vergeten wie de echte was.

Maar wat maakte het uit als ik mezelf niet was?

Hij was zichzelf ook niet, dat had ik besloten.

Ik ging op de rand van het ledikant zitten.

'Kom,' zei ik.

De jongen trok zijn jasje uit en liet me hem verder zelf uitkleden. Een overhemd, een lange rij knoopjes... Ik glimlachte. Het was zo gemakkelijk om terug te glijden in de tijd.

Hoe moet ik al die knoopjes open krijgen, lieve Vince?

Een halfjaar geleden... Kerstmis... de schone lakens... het kamerscherm... die idiote pyjama... Ik herinnerde me alles, het kleinste detail.

De jongen maakte me het gemakkelijk. Hij leek geen persoonlijkheid te hebben. Ik kon hem kneden. Hij was zacht en meegaand als ik dat wilde en taai en weerspannig als ik dat liever had.

Hij hielp me met de laatste knoopjes en schudde het overhemd van zijn schouders.

'Regarde!' fluisterde hij. Zwierig als een goochelaar gebaarde hij naar de spiegels aan de wand. Ik zag zijn hand in duizendvoud voorbij zweven. 'C'est de la magie!

Ik keek toe, betoverd als een kind. In de spiegels zag ik stukjes van hem, stukjes van mij. Anonieme fragmenten van lichamen. De wervels van een gebogen rug. Een blanke Engelse hand op een licht olijfkleurige huid. Het strakgespannen kruis van een broek.

Duizelig sloot ik mijn ogen en drukte mijn lippen tegen zijn buik. Ik rook het zweet, geurwater en sperma van zijn vorige klanten, maar daaronder was er een andere geur, warm, troostend en zoet als een beker melk voor het slapengaan.

O, Vince, Vince...

Mijn mond liet een vochtig spoor achter op zijn huid. Ik proefde het zout van zijn zweet op mijn tong en volgde de haartjes op zijn onderbuik, verder omlaag-Bij het derde knoopje van zijn broek hield hij me tegen.

'De quoi t'as envie?'

Wat wilde ik met hem doen? Er waren zo veel nachten geweest. Welke wilde ik het liefst opnieuw beleven?

Ik opende mijn mond, maar er kwam geen geluid over mijn lippen. Ik was op dit moment niet in staat tot Franse volzinnen en voor wat ik wilde, had ik het Franse woord nooit

geleerd.

Beschaamd, omdat het me zo op een echte klant, een ordinaire hoerenloper, deed lijken, vormde ik een cirkel met mijn duim en wijsvinger, pakte zijn hand en stak zijn vinger erdoor.

Ik haatte het zakelijke knikje dat hij me ten antwoord gaf. Vincent zou gebloosd hebben, zijn ogen hebben neergeslagen. Hij was Vincent niet... Maar ik wilde dat hij het was.

Ik probeerde het heden te vergeten, terwijl ik mijn kleren uittrok en op de matras ging liggen, met mijn overjas opgerold onder mijn billen. Het was Valentijnsdag, we waren dronken, de deur zat op slot, we waren alleen op de wereld.

'Mon ange', zei ik tegen de jongen. 'Dis: "mon ange. Je t'adore. Mon ange". Répète après moi!'

'Mon ange', herhaalde de jongen gehoorzaam. Hij knielde tussen mijn benen, zijn stijve pik potsierlijk weerspiegeld in twee strategisch geplaatste spiegels. Ik sloot mijn ogen. Ik wilde het lelijke ding, bleek van de zalf en met een vurig rood gaatje, niet zien.

Vincent, Vincent, Vincent, dacht ik uit alle macht.

Ik legde mijn handen op de flanken van de jongen en fluisterde: 'Marionet', hopend dat hij het begrijpen zou. Hij

moest doen wat ik wilde.

Als ik hem niet zag en enkel maar voelde, zou het me misschien lukken in de illusie te blijven geloven.

Langzaam, vertelde ik hem met mijn vingertoppen, langzaam en diep.

Vincent... als hij toch wist wat ik allemaal van hem onthouden had, al die schandalige geheimen van zijn lichaam. Hoe hij het deed als hij een jongen neukte.

Ik liet mijn hoofd op de matras zakken en kermde van genot. De Franse jongen kon bevelen opvolgen als een soldaat. Hij steunde met zijn handen aan weerszijden van mijn schouders op de matras en pompte met langzame, krachtige stoten die ik tot diep in mijn lichaam voelde.

Ik weerstond de verleiding om mijn ogen te openen, in de hoop die van Vincent te zien, groot en donker en verwonderd, alsof hij niet begreep wat er met zijn lichaam gebeurde. In plaats daarvan trok ik de jongen naar me toe, zodat mijn pik zijn buik raakte en drukte mijn lippen op de zijne. Hij maakte een onwillekeurig keelgeluid, dat geen toneelspel was, maar echte opwinding. Ik drukte mijn vingers in een sneller tempo op zijn huid.

Met Vincent was er altijd dat moment geweest waarop hij de controle kwijtraakte en zijn lichaam het won van zijn zelfbeheersing. Ik kende hem goed genoeg om te weten dat

dat moment hem bang maakte, maar dat was altijd later, nooit als hij bij me in bed lag.

'Kom maar, kom maar,' moedigde ik hem — de jongen, Vincent, was er nog een verschil? — aan. Hij lachte, een benauwd gegrinnik achter in zijn keel, en daarna probeerden we niet meer te praten.

Ik opende mijn ogen, haalde mijn rechterhand van zijn rug en begon me af te rukken. Het kon me niet meer schelen hoe hij het deed - hoe langzaam, hoe snel, hoe hard —, hoelang het nog zou duren, wie hij was. Ik zag mezelf in de spiegel boven het hoofdeinde. Een roofdier van een jongen met verwarde haren, grote, heel donkere pupillen en een vertrokken mond. Een Adrian die ik zelf nooit gezien had, maar Vincent wel. Hij had me gezien zoals ik nu was, wild en dierlijk opgewonden, en zo had hij zich me de volgende morgen herinnerd, toen hij me voor het eerst uit zijn huis had verbannen...

Niet nu. Niet nu.

Ik wendde mijn hoofd af en staarde in de spiegel aan het plafond, naar de jongens op het bed boven me — of onder me, ik wist het niet meer — en voelde mezelf vallen.

Me vastklampend aan een ander lichaam, een lichaam dat geen houvast bood, tuimelde ik de afgrond in.

Val met me... Val...

Ergens in een anonieme kamer in Parijs kromde een jongen met een olijfkleurige huid zijn rug en stootte nog één keer met zijn heupen, terwijl een andere jongen schreeuwde met een wijd open mond.

Op de bodem van het ravijn klemde ik Vincents lichaam tegen me aan. Hij bewoog niet meer. Op mijn buik, tussen zijn huid en de mijne, breidde zich een vlek warme, kleverige vloeistof uit. Ik slaakte een zucht van voldoening. Bloed. Het was gelukt. We waren samen te pletter geslagen.

XXX

De dingen zoals ze werkelijk zijn — Vertrokken — De val – Een hardhandig verhoor — Schoonheid en geluk — Tussen de duivel en de diepe zee

Na het eerste glas zie je de dingen zoals je wilt dat ze zouden zijn. Na het tweede zie je de dingen zoals ze niet zijn. En ten slotte zie je de dingen zoals ze werkelijk zijn, en dat is het afgrijselijkste wat er bestaat.

Dat was wat meneet Wilde over absint had gezegd en nu herinnerde ik het me weer. Te laat.

Ik zat achter op de kar van een Parijse vuilnisman — de laatste van vier karren die me terug naar Montmartre hadden gebracht — en liet mijn blote voet over de rand bungelen. Mijn enkel was inmiddels zo opgezwollen dat het dragen van schoenen of sokken pijn deed en het was alleen dankzij de hulp van de Franse jongen geweest dat ik de acht trappen van

zijn kamer naar beneden had kunnen nemen.

Le Miroitier. Wat een grap.

Hij was niet meer dan een hoer geweest, een hoer met wat scherven aan zijn muur.

Dat was de lelijke waarheid. Ik had een hoer betaald om me te neuken, omdat ik de dingen zag zoals ze niet waren.

Hij was Vincent niet. Er was niet eens een vage gelijkenis geweest.

Mijn ogen waren opengegaan toen hij me verontschuldigend mijn kleren had aangegeven. Voor het bedrag dat ik hem betaald had, kon ik niet langer blijven.

En ten slotte zie je de dingen zoals ze werkelijk zijn...

Afgelopen nacht had ik absoluut mijn laatste glas absint gedronken. Het was gif en het deed je afschuwelijke dingen ontdekken. Zoals...

'Arrêtez!' riep ik naar de vuilnisman. Hij hield zijn paard in. Ik gleed voorzichtig van de kar af, zette mijn gezonde voet op de grond en hinkte naar een schilderachtig afgebladderde muur waarop een straatnaambordje hing. De Rue Saint-Vincent, hoe toepasselijk...

Leunend tegen de muur zwaaide ik naar de vuilnisman en wachtte tot zijn rammelkar uit het zicht was. Toen liet ik me op de stoep zakken.

... en dat is het afgrijselijkste wat er bestaat.

Wat de absint me had laten ontdekken, was dat ik niet zonder hem kon, Vincent, de hufter. Ik wilde hem terug in mijn leven, het kon me niet schelen hoe. Als vriend, als vijand. Ik wilde hem weer zien, met hem praten en vannacht had ik zelfs weer met hem naar bed gewild.

Het was ziek, en dat wist ik, maar ik kon mezelf niet genezen.

Vandaag was ik van plan naar de Jardin des Plantes te gaan. Maar eerst had ik geld nodig, en schone kleren. Ik kon hem niet ontmoeten in een pak dat grijs zag van het straatvuil en stonk naar pis, alcohol, visragout en de peeskamer van een Parijse hoer.

Het probleem was echter dat mijn andere pak over een stoel in La Bonne Soeur hing.

Na vannacht was het zeer de vraag of lady Kinderly me daar met open armen zou ontvangen.

Ik had een Plan nodig.

Ik krabde langs mijn wang — ik moest ook een barbier zien te vinden — en probeerde te denken. Het slimste zou zijn om La Bonne Sceur vanuit een van de zijstraten in de gaten te houden en naar binnen te sluipen — te sluipen? Met deze enkel? — als de lady en haar gevolg het hotel verlieten. Als het meezat, zou ik ook wat francs uit de altijd volle tas kunnen meepikken, een hotel aan de andere kant van Parijs kunnen boeken, me laten afschrobben in een badhuis zonder knappe bedienden en een brief met een dure postzegel naar pa in Londen kunnen sturen. Dat laatste vooral.

Pa was dan wel gewend aan een zoon die zijn eigen gang ging, maar een afwezigheid van meer dan twee dagen zou toch leiden tot paniek, tranen, snotterig zelfverwijt, zoekacties en andere dingen waar ik niet op zat te wachten.

Beste pa,

Ik ben in Parijs met een bende mensensmokkelaars, heb de dood van

een Amerikaanse journalist op mijn geweten en ben vannacht naar de

hoeren geweest.

Maak je niet ongerust,

Adie.

Ik lachte schor en stak een sigaret op.

Mijn god, dat zou een vloot van heilsoldaten het Kanaal doen oversteken!

Nee, over die brief moest ik nog maar eens nadenken. Zodra ik weer een beetje denken kón.

Ik inhaleerde. De tabak hielp.

Het werd me duidelijk dat ik mijn plan in stappen moest verdelen. Kleine stapjes.

En de eerste daarvan leidden de heuvel op.

Leunend op een oude wandelstok die de vuilnisman voor me uit een afvalbak had gered, wist ik La Bonne Sceur te bereiken. Het hotelpersoneel was al gewekt door de zwervers, de straathonden en de roomkaasverkoopster. De keukenschoorsteen rookte en de herbergierster kocht op straat vogelzaad voor een koppeltje vinken dat in een kooi voor het raam een hoopvol liedje zong. De gebloemde gordijntjes voor het dakraam waren open, maar binnen was het stil. Zelfs geen ouverture voor een schetensymfonie.

Ik besloot het erop te wagen en hobbelde op de herbergierster af.

'Les gens... tout en haut?' informeerde ik.

Ze stopte het zakje vogelzaad in haar schortzak en keek me wantrouwig aan.

'Partis.'

'Vertrokken? Waarheen? Terug naar Engeland? Ehm... De retour... Angleterre?

Ze haalde haar schouders op. 'Zou kunnen,' antwoordde ze in het Frans. 'Engeland, Amerika, Timboektoe. Ik stel geen vragen.'

Of je hebt opdracht gekregen niets te zeggen, dacht ik. Maar wat maakte het uit? Vertrokken was vertrokken.

'Mijn spullen. Is mijn koffer er nog? Valise? Bagage?'

Ze wees naar boven. Goddank, alles was er nog. Ik had Chris en lady Kinderly in staat geacht me in Parijs achter te laten zonder zelfs maar een schone zakdoek.

'Ik ga ze halen,' zei ik tegen de herbergierster. Ze knikte, ongeïnteresseerd, en slofte terug naar haar vogels.

Zo lichtvoetig als een kaperskapitein met een houten poot stommelde ik de trap van het hotel op. De meeste deuren waren nog gesloten, al keek me soms door een kier het woedende oog van een hotelgast aan die liever zachter gewekt

had willen worden. De deur van een kamer op de eerste verdieping stond wijd open. Op de vloer lag een warboel van kleren en paperassen, een open koffer en een baret die ik herkende. Dit was de kamer van wijlen Paul McBride.

Ik bleef op de drempel staan. Er was hier iemand geweest.

De kamer was doorzocht en wie het ook gedaan had, hij had niet de moeite genomen om zijn sporen uit te wissen.

Ik deed een stap naar voren.

De open deur, de opvallende slordigheid van de inbreker. Het leek bijna opzet.

Het leek bijna...

Een val.

Ik zette nog een stap. Curiosity killed the cat... maar op de grond, tussen de neergegooide kleren, lag iets wat me even onweerstaanbaar aantrok als mijn verhalen McBride aangetrokken hadden. Twee uitgescheurde krantenpagina's, allebei met een in rood omcirkeld artikel.

De koppen leken in het Engels te zijn. Ik bukte me om ze te kunnen lezen, SCHOONHEID, GELUK EN BRAND VERWOEST...

'Hij was goed geïnformeerd, die journalist van je.'

Ik versteende. De schorre stem die gesproken had, was me

maar al te vertrouwd.

In een stoel bij het raam zat lady Kinderly, ineengedoken als een gier in een veel te ruim herenkostuum. Ze draaide haar kale vogelkopje naar me toe. Haar gezicht was onopgemaakt, op een dun, zwart lijntje onder haar ogen na. Haar mond was een bleke streep.

'Je bent me drie kinderen schuldig, jongen.'

Alsof ze een pistool op me gericht had, begon ik achteruit te lopen, met mijn handen omhoog. Ik kwam niet ver. In de deuropening botste ik tegen iets aan wat breed en massief was en twee zware handen op mijn schouders legde.

'Ik dacht het niet,' dreunde de stem van Chris. Hij duwde me terug de kamer in en sloot de deur. 'Luister naar de lady.'

Ik hinkte zo ver mogelijk bij hem vandaan, tot ik met mijn rug tegen de muur stond. Dominique was degene met het mes en het pistool, maar ik kon geen enkele reden bedenken waarom Chris die ook niet zou hebben... én zou gebruiken.

'Jullie kunnen me niets doen,' blufte ik. 'Niet in een hotel vol mensen.'

'O, jawel hoor.' De bleke lippen van de lady krulden. 'Dit is goed volk, weet je nog? Volk dat kan horen, zien en zwijgen... Wel, behalve die journalist van jou misschien...'

'Wat hebben jullie met hem gedaan?' vroeg ik hees.

Chris lachte. Het was de eerste keer dat ik hem hoorde lachen en het was geen geluid waar je vrolijk van werd. 'O, die is —'

'Hij heeft, laten we zeggen, Montmartre verlaten,' onderbrak de lady hem.

'Verlaten? Op de manier van "heengegaan"?'

De lady glimlachte enkel.

'Jullie hadden hem niet moeten neerschieten! Hij wist van niets! Hij was enkel nieuwsgierig en...'

'O heus?' Chris leunde tegen de muur en begon zijn nagels schoon te maken met een onnodig groot mes. 'Net als die zogenaamde klant die je ons bezorgd hebt? Kijken, kijken, niet kopen, maar ondertussen heeft-ie wel mooi z'n snoepgoed voor niets!'

'We hebben gezocht naar de kinderen! Maar ze waren weg!'

'En waarom zijn jullie dan niet teruggekomen?' vroeg de lady. In het vroege ochtendlicht zag ze er dorretjes uit. Dorretjes en zo hard als een spijker.

'Trops is teruggegaan naar zijn hotel en ik...' Ik dacht koortsachtig na. Wat kon er enigszins overtuigend klinken? '... ik heb een jongen ontmoet.'

'O, wat fijn voor je,' zei de lady sarcastisch. 'Wel, ik hoop dat je van hem genoten hebt, Charlie, want...' Ze gaf Chris een

teken met haar smalle hand.

Chris bewees geen wapens nodig te hebben. Na één welgemikte trap lag ik naar adem happend op de grond, met mijn handen voor mijn kruis.

'Oeps!' zei de lady met haar damesstem.

'Waar zijn de kinderen?' blafte Chris.

Ik kroop zo goed en zo kwaad als het ging bij zijn zware, leren schoenen vandaan. 'Ik weet het niet! Echt niet!'

De lady schudde meewarig haar hoofd. 'De leugens die sommige jongens vertellen! Chris...'

Chris trapte met een feilloos gevoel voor zwakke plekken tegen mijn verzwikte enkel. Ik jankte van de pijn.

'Stop! Stop! Ik weet het niet!' Dat was maar een halve leugen. Ik zou de naam van de straat die Marthe genoemd had niet foutloos kunnen herhalen.

Chris wendde zich tot de lady. 'Wat zeg jij, Eleanor: sla 'm tot hij de waarheid spreekt?'

'Dit is de waarheid!' schreeuwde ik. 'Maar als je me blijft slaan, dan zal ik je een leugen vertellen!'

De lady legde haar wijsvinger op haar ongeverfde onderlip, als een klein meisje dat niet kan kiezen tussen twee van haar favoriete spelletjes. Maar ik wist ondertussen dat er achter

haar maniertjes een scherpe geest schuilging, zo scherp dat je je eraan kon snijden.

'Weet je, Chris,' sprak ze lijzig. 'Ik denk niet dat je iets uit deze jongen kunt slaan. Daarvoor houdt hij er te veel van om te lijden. Is dat niet zo, Charlie?'

Ik keek haar vanaf de grond benauwd aan. Wat was ze nu weer van plan?

'Geef hem de krantenartikelen, Chris.'

Chris gehoorzaamde met tegenzin. Hij had het verhoor liever voortgezet. Ik pakte de uitgescheurde pagina's op die hij voor me op de vloer gooide. De artikelen waren afkomstig uit een Engelse krant, die McBride in een stationskiosk gekocht moest hebben. Met ogen die nog steeds traanden van de pijn, probeerde ik de kleine, zwarte letters te lezen.

Schoonheid en Geluk

In Parijs heeft de heer J. Webb de verloving bekendgemaakt van zijn dochter Octavia Rosamond met de heer Vincent Frederick Farley, de 29-jarige kunstschilder, wiens werken het publiek op de laatste Royal Academy-tentoonstelling bekoorden door hun schoonheid. Een schoonheid die echter

geëvenaard zal worden door de liefelijke juffrouw Webb, die op 6 september van dit jaar zijn bruid zal worden tijdens een huwelijksplechtigheid in de St.-Mary Abbotskerk te Kensington.

Ik wist dat dit zou gebeuren. Ik had zelfs geweten dat ik het niet zou kunnen voorkomen. Maar ik had gehoopt hun geluk te kunnen verstoren, zodat... zodat het niet zo trots voor de hele wereld in de krant zou staan, zoals hier.

'Er valt hier, naar ik meen, een les uit te leren,' hoorde ik de lady zeggen. 'Is die niet: "Laat nooit een goede daad je plannen in de weg staan"? Je bent te laat, Charlie!'

Ik schudde mijn hoofd. 'Nee, niet te laat.' Er was nog tijd. In elk geval tot '6 september van dit jaar', en langer. Een leven lang. Ik zou hem nooit loslaten. Nooit.

'Toch denk ik dat je je tegenstanders onderschat hebt, Charlie. Lees verder. De andere pagina.'

Het tweede artikel was langer. Maar ik had aan de kop al genoeg. BRAND VERWOEST KUNSTGALERIE.

'Niet...' Mijn vingers trilden. Ik legde de krantenpagina neer. 'Niet...?'

'O jawel. Afgebrand. Eergisternacht.'

Ik voelde me misselijk. Alles was verbrand. Zoals Vincent gewild had.

'Hoe...?'

'Dat is nog niet bekend. Mogelijk heeft een lid van het personeel een kaars laten branden. Maar men sluit brandstichting ook niet uit.'

Eergisternacht... Ik telde de dagen. Donderdagmiddag had Nettles mijn brief voor Frank Harris op de post gedaan. Vrijdagmorgen had hij hem kunnen ontvangen. En als hij dezelfde dag naar Stuart was gegaan... had die tijd genoeg gehad om een plan uit te broeden én tot uitvoer te laten brengen.

'Kan het een ongeluk geweest zijn?' vroeg ik. 'Stom toeval?'

'Alles kan. Ik kan morgen tot koningin van Engeland gekroond worden. Chris kan de verloren gewaande bastaardzoon van Gladsto-ne blijken te zijn. Maar is het waarschijnlijk? Ik denk het niet. Wat ik wél denk, Charlie, is dat jij een paar gevaarlijke vijanden hebt gemaakt.'

Vijanden... Ik liet het woord op me inwerken. In gedachten zag ik Stuart Farley voor me, in zijn dure zakenmannenkostuum, een en al deftigheid en beschaving. Het was ronduit bizar je hem voor te stellen met een fles terpentijn, een inbrekersmasker en lucifers. Maar kon hij geen opdracht gegeven hebben tot de brandstichting? De

markies van Queensberry had de Lange en de Korte om zijn vuile werk voor hem op te knappen. Hoe ver was Stuart Farley bereid te gaan om zijn familie te beschermen?

De lady sloeg me geamuseerd gade, alsof ze mijn gedachten kon lezen. 'Arme Charlie! Gevangen tussen de duivel en de diepe zee, zoals men dat zegt! Heb je er nooit bij stilgestaan dat voor mensen als de Farleys een goede reputatie meer waard is dan een leven?'

Op dat moment geloofde ik haar. Ik was nooit vergeten wat Palmtree op Guy Fawkes Night tegen me had gezegd: 'Dan zul jij ook branden.' Voor hem en zijn meester was ik van minder waarde dan de tekeningen die in de galerie verbrand waren.

Jij bent van geen enkel belang.

Lady Kinderly boog zich voorover, zodat ze me in de ogen kon kijken. Ze leek meer op een gier dan ooit.

'Geef het maar toe, je hebt hulp nodig, hartje. En ik denk dat we elkaar kunnen helpen.'

'Helpen?'

'Jazeker. Je hebt me driehonderdvijftig pond gekost, jongen. Drie kinderen! Dat geld zal op de een of andere manier terugverdiend moeten worden, Charlie.'

'Afpersing.' Het woord smaakte smerig.

'Laten we het niet zo noemen,' stelde de lady voor. 'Genoegdoening. Klinkt dat beter? Ik krijg mijn geld, jij je wraak. Wat zeg je?'

Ik nam mijn enkel, die klopte van de pijn, in mijn handen, boog mijn hoofd en beet op mijn lip als een kleine jongen. Hier had ik nooit aan mee willen doen. Afpersing was Bob Cliburns handeltje. Ik had me altijd beter gevoeld dan hij. Niet zomaar een hoer, maar Adie, Adie Mayfield die bijzonder was en op wie mensen verliefd werden.

'Ik haat u,' zei ik uit de grond van mijn hart.

'Natuurlijk. Maar als je even nadenkt, hartje, zul je inzien dat je niet in een positie verkeert om tegen mij in te gaan.' De lady glimlachte op haar redelijkst. Chris greep me op haar teken in mijn kraag en hees me overeind. 'Laten we eerlijk zijn: je bent van ons, schaapje.'

Ik rook Chris' zware sigarenadem, terwijl hij me grijnzend door mijn haar woelde, en wist dat ze gelijk had.

Wat er verder met Vincent en mij zou gebeuren, werd door Eleanor Kinderly bepaald.

XXXI

Lammen en kreupelen — Een ander onderkomen — Onbestrafte onschuld — De morgue — 'Niet de beste plaats om je laatste adem uit te blazen' — Een spookverschijning

Het was een stoet van lammen en kreupelen die La Bonne Soeur verliet, afgesloten door een mokkende Eliza, die door de lady in een versleten kniebroek en een jongensjasje was gestoken.

'Vanmorgen geen jurken,' legde de lady uit. 'We weten niet of de politie ons zoekt en daarom moeten we niet al te herkenbaar zijn.' Ze liet zich door Chris in het gereedstaande taxirijtuig tillen en gaf de koetsier orders met haar mannenstem.

'Ik heb een ander onderkomen voor ons gevonden,' vertelde ze me toen we de straat uit reden. 'Rustiger dan La

Bonne Soeur.' Ze kneep me plagend in mijn wang. 'Geen journalisten.'

Ons nieuwe onderkomen lag lager op de heuvel, in een straat vol pandjeshuizen en winkels die goedkope verf verkochten voor de armlastige kunstenaars van Montmartre. De gevel van het huis was behangen met schilderijen en prenten en tientallen andere voorwerpen die voor kunst of antiek konden doorgaan: spiegels, waaiers, oude jachtgeweren en Mariabeelden. De winkel binnen was een grot volgestouwd met alles wat verloren en vergeten was: kasten die niemand meer wilde hebben, schilderijen die te ouderwets of te modern waren om te verkopen, oude brillen, klokken die tweemaal per dag de juiste tijd aangaven, een lapjeskat met één oor die tussen twee Chinese vazen lag te slapen, dekenkisten, stoelen met drie poten, kamerschermen waar de mot in zat, kandelaars, zinken emmers en een wereldbol waarop Australië nog niet was ontdekt. Het rook er scherp, naar stof dat even oud was als het antiek op de planken. De eigenaar, een man met kleine, zwarte mollenogen, overhandigde de lady zonder vragen een sleutel. Het leek erop dat onze komst voor hem geen verrassing was.

'Waar is Dominique?' vroeg ik.

Door Chris' krachtdadige optreden had ik de 'geheel eigen charme' van zijn Franse zakenpartner nog niet gemist. Ik

hoopte dat hij niet op onze kamer zijn beurt zat af te wachten.

'Dominique is... verhinderd,' antwoordde de lady ontwijkend.

Ik was te opgelucht om me af te vragen wat ze voor me verzweeg.

Chris droeg eerst de lady, daarna mij en ten slotte Eliza, die óók gedragen wilde worden, de trap op.

Onze kamer bleek een opslagplaats te zijn van spullen waarvan zelfs de eigenaar de hoop had opgegeven ze ooit te verkopen. Twee antieke hemelbedden, van het soort waarin je in een spookhuis in slaap viel om nooit meer wakker te worden, maakten het tot een slaapkamer. En als je goed zocht, kon je een lampetkan en een waskom vinden.

Ik wist het ondanks protesten van Eliza — 'Ik wil niet bij hem in bed slapen! Hij is een jongen!' — voor elkaar te krijgen dat ik geen bed met Chris of de lady hoefde te delen en begon mijn koffer uit te pakken.

De lady lag, half verborgen achter de hemelbedgordijnen, bij te komen van de afgelopen nacht, haar armen gekruist op haar borst, alsof ze oefende voor haar doodsbed. Ik ging ervan uit dat ze sliep en trok de gordijnen van mijn eigen bed dicht om me te verkleden.

Ik was vuil, van overjas tot onderbroek, pelde de kleren met lange vingers van mijn lijf en liet ze op de matras vallen. Ze stonken en onder de stank van pis en kots roken ze naar hém.

Ik wreef het witte spoor opgedroogd sperma van mijn buik.

'Je hebt iets stoms gedaan, Adrian Mayfield,' zei ik tegen mezelf.

Hoe moest het verder, nu ik wist dat ik hem met evenveel hartstocht liefhad als haatte?

'Octavia Webb.' De stem van de lady deed me opschrikken. 'Vertel me alles wat je over haar weet.'

'Ze eh... Haar ouders wonen in een landhuis op Hampstead Heath,' begon ik onhandig. Ik griste een onderbroek uit de stapel schone kleren en trok die aan. Het onderwerp 'Octavia Webb' deed me me erg naakt voelen. Over een jongedame als Octavia Webb praatte je niet in je blote piemel.

'Ze is beschermd opgevoed. Ze weet niet veel van de wereld.' Ik trok een overhemd aan. 'Vincent noemt haar "ma pâquerette".'

Vanachter het gordijn klonk lady Kinderly's raspende lach.

'Ze houdt van bloemen. Een van mijn vrienden heeft haar in de Jardin des Plantes gezien...'

Ik somde alles op wat ik over haar te weten was gekomen, alle kwaliteiten die haar tot zo'n goede partij maakten.

'... en ze heeft nog nooit, nooit van jongens als ik gehoord,' besloot ik.

Ik was inmiddels aangekleed en trok de gordijnen van mijn bed open. Lady Kinderly lag nog steeds als een opgebaard lijk op het hare, maar tussen haar dunne, geëpileerde wenkbrauwen was een denkrimpel verschenen.

'Een meisje dat van rozen houdt en in de liefde gelooft.' Ze schudde haar hoofd. 'Zo veel onschuld kan niet onbestraft blijven.'

De lady stond met een verrassende energie op. 'Eliza, kind, ik denk dat je vandaag toch je jurk zult mogen dragen.'

'Ze ziet eruit als een plaatje,' concludeerde de lady tevreden.

Chris had haar rolstoel op een zonnig plekje gezet, op het dek van het stoomveer dat ons naar de Jardin des Plantes zou brengen. Niet ver van haar vandaan speelde Eliza met haar nieuwe rode bal. Die bal, én het witte jurkje met de matrozenkraag dat de lady voor haar had uitgekozen, hadden een eind aan Eliza's gepruil gemaakt. Ze ging volledig op in haar balspelletje, waarbij een hoop gedraai en handgeklap hoorde, blij om weer een meisje te kunnen zijn. De bal vloog

elke keer hoger de lucht in.

'Pas op. Laat hem niet in het water vallen,' waarschuwde de lady. 'We hebben hem straks nodig.'

Haar gezicht ging verborgen achter een roze sluier, die het zowaar iets zachts gaf.

'Wat is het plan?' informeerde ik. We waren op weg naar Vincent en hoewel ik wist dat ons weerzien pijnlijk zou zijn, was ik zo opgewonden als een kind.

De lady was niet erg mededeelzaam. 'Laten we eerst maar eens kijken of we hen kunnen vinden. Als ze niet in de Jardin zijn, gaat mijn plannetje niet door.'

'Maar...'

'Ho, ho!' De lady stak waarschuwend haar vinger op. 'Laat het denken aan mij over, jongen, en doe nu eens één keer wat er van je gevraagd wordt.'

Ik knikte en liet me voorzichtig naast haar op een bankje zakken. Om de tijd door te komen, en niet te hoeven denken aan een Jardin des Plantes zónder Vincent, fantaseerde ik dat ik dit boottochtje met Vincent maakte, de fata morgana-Vincent die me vannacht weer 'Mon ange' had genoemd.

Hij had me kunnen vertellen over de belangrijk uitziende gebouwen op de kade, hun muren opgetrokken uit het lichte natuursteen dat hier, in tegenstelling tot Londen, nooit zwart

van de rook kleurde. Hij had de namen geweten van de bruggen die de Seine overspanden met sierlijke bogen van steen of ijzer. Hij zou me meer hebben kunnen vertellen over de eilanden die midden in de rivier lagen afgemeerd als kolossale schepen.

Ik wees naar de kathedraal met het grote roosvenster die op een van de eilanden, vlak aan het water, lag. 'Notre Dame.' Hij zou trots geweest zijn dat ik het onthouden had.

Victor Hugo heeft er een schitterende roman over geschreven, Adrian. Ik zal je die eens lenen, zodra je Frans goed genoeg is.

Dat was er nooit van gekomen.

'Notre Dame de Paris,' prevelde ik. 'Gevel uit de dertiende eeuw... twee torens van 68 meter hoog... ehm...' Ik probeerde me tevergeefs meer feitjes uit Vincents Baedeker te herinneren.

'Voor toerist aan het spelen? Heb je 'n gids nodig?' Chris kuierde met zijn handen in zijn zakken naar me toe. Hij ging naast me zitten, sloeg gemoedelijk een arm om mijn schouder en wees naar een laag gebouwtje dat in de schaduw van de kathedraal lag.

'Daar, rechts van je, op de punt van het eiland: de morgue. Dat is waar ze de lijken brengen die ze in de Seine of op straat hebben gevonden.'

Ik had Chris zelden zo veel woorden achter elkaar horen zeggen, blijkbaar interesseerde het onderwerp hem.

'Ze vriezen de dooien d'r in. En als ze dan stijf zijn — stijf bevroren, bedoel ik.' Hij liet een blaffend keelgeluid horen dat bij Chris voor een lach doorging. 'Dan worden ze achter 'n glazen wand tentoongesteld. Keurig netjes met 'n houten plankje voor hun pik of poes, maar verder zo naakt als Adam en Eva. Makkelijker te herkennen, snappie, als de radeloze familie langskomt.' Hij grijnsde. 'Al komen de meesten gewoon uit nieuwsgierigheid. Om lijken te zien. Of tieten. Of dooie bouwvakkers met stalen spieren. D'r zijn jongedames die daar dol op zijn. Gaan liever naar de morgue dan naar de mis.'

Hij ving Eliza's bal, die onze kant op was komen stuiteren, en gooide hem terug.

'Wij zijn er de laatste keer in Parijs ook wezen kijken, weet je nog, Eleanor?'

De lady huiverde theatraal. 'Praat me er niet van! Ik heb er nachten slecht van geslapen! Ze hadden er die morgen net 'n jongeman - ongeveer van jouw leeftijd, Charlie - binnengebracht en ze lieten ijswater over zijn lichaam sijpelen. Zo koud! Zo koud!'

'Parijs is niet de beste plaats om je laatste adem uit te blazen,' deelde Chris me mee. 'Vooral niet als niemand weet

wie je bent.'

Ik staarde stoïcijns voor me uit, alsof het lange, lage gebouw aan de overkant niet meer was dan de zoveelste bezienswaardigheid op een rondvaart door Parijs.

Hun act was te doorzichtig. En totaal overbodig. Ze hadden me al reden genoeg gegeven om gehoorzaam te zijn.

Maar het beeld van een andere dode — McBride, dood vlees op een plaat grijs marmer — had zich in mijn hoofd vastgezet. Hij had een klein, volmaakt rond gaatje tussen zijn wenkbrauwen, schoongewassen door het ijswater, en was onmiskenbaar en ontegenzeggelijk dood.

Anders dan de McBride die op de kade stond in een wijde overjas, en een sigaar opstak.

Ik knipperde met mijn ogen. Een klein, nuchter stemmetje in mijn hoofd wees me erop dat doden gewoonlijk niet midden op de dag aan de oevers van de Seine een sigaar stonden te roken.

Ik sprong overeind en rende naar de reling. De man op de oever draaide zich om en wandelde de straat langs de morgue in. Het was onmogelijk om aan zijn rug te zien of hij McBride was, een dubbelganger of zomaar een heer.

'Hé, knul! Je denkt er toch niet over om te springen?' hoorde ik Chris tot vrolijkheid van de lady roepen.

'Zien jullie niet... daar...' Ik maakte mijn zin niet af. Als McBride nog leefde, leek me het beter zijn moordenaars daarvan niet op de hoogte te stellen.

Ik ging braaf terug op mijn plaats zitten, tussen Chris en de lady in. 'Dacht dat ik die jongen van vannacht weer zag.'

Lady Kinderly legde haar verschrompelde hand gespeeld bezorgd op mijn knie. 'Jij wordt te vaak verliefd, Charlie!'

Nee, dacht ik. Alleen op Vincent. Alleen als ik absint gedronken heb.

Ik besloot het er voorlopig op te houden dat McBrides verschijning een nawerking van de absint moest zijn geweest. Ik zou er wel over nadenken wanneer ik weer tijd had voor figuranten.

Als ik Vincent terug had gezien, gesproken en, goedschiks of kwaadschiks, had gekust.

XXXII

De jardin des Plantes — Schilderles — Meisjesspelletjes — De ketenen van de liefde — Nero's bruid — De liefde van een vrouw

Dejardin des Plantes was aangelegd als een paleistuin, met koninklijke bomenlanen, perken met alle mooie, geurende, nuttige en interessante planten uit Gods schepping, zeldzame oosterse levensbomen die ouder dan Methusalem konden worden, en die me stuk voor stuk gestolen konden worden. Ik bestudeerde de mensen die zich vooroverbogen om de bordjes met moeilijke Latijnse plantennamen te lezen of met hun neus in kleine, rode reisgidsjes hun weg zochten. Er waren jonge stelletjes bij, maar ze liepen hand in hand, arm in arm en moesten dus Frans zijn. Engelse verloofden deden zoiets niet.

Steunend op mijn wandelstok hobbelde ik achter Chris aan, die lady Kinderly's rolstoel duwde. Eliza dwarrelde om

hen heen als een vlinder die van bloem tot bloem fladderde, om te ruiken en te plukken.

'Nog geen spoor van ze?' vroeg de lady, terwijl we een kas met subtropische planten passeerden.

'Nee.' Ik probeerde mijn stem rustig te laten klinken, maar mijn hart klopte nerveus. Als ze er niet waren, wat dan? Misschien was de schilderles voorbij en bezochten ze vandaag de Notre Dame of een andere bezienswaardigheid.

Achter de kassen lag de bomentuin: een park met keurig onderhouden, bijna Engelse gazons, waar bomen groeiden die hun leven ooit begonnen waren in verre, wilde oorden als de Himalaya of de wouden van Noord-Amerika. Het licht dat tussen de takken door viel, en de diepe schaduwen onder de bomen maakten het tot een schilderachtige plaats.

Natuurlijk waren ze hier.

Op het gras voor een van de schilderachtigste bomen van de tuin, een majesteitelijke ceder die aan de voet van een heuvel was geplant, waren twee draagbare schildersezels neergezet.

Ik herkende hem, herkende haar. Bij Vincent had ik aan een rug, een hand, een hoed genoeg. En waar Vincent was, was Octavia.

Ik trok Chris aan zijn mouw. 'Stop.'

De lady draaide zich om. 'Dat is hem? En het meisje?'

Ik knikte. Mijn hart klopte zo luid dat ik bang was dat ze het zou horen.

Vincents hand ging aarzelend over het papier, zoekend naar de juiste vorm. Octavia keek toe, haar hand stil op de rand van haar schildersezel. De bewonderende echtgenote.

Op een bankje niet ver van hen vandaan ontdekte ik mevrouw Webb, die zich met een modetijdschrift en een hoofdpijnglimlach geschikt had in haar chaperonneplicht.

'Eliza, kindje,' riep de lady zachtjes.

Eliza, die verstoppertje had gespeeld achter wat volgens het bordje een Ginkgo biloba was, kwam aangerend.

'Ja, tantetje?'

De lady trok haar op haar schoot. 'Dat is de jongedame,' zei ze, wijzend naar Octavia. 'Weet je nog wat we afgesproken hebben?'

Eliza knikte ernstig, trots dat haar een Belangrijke Taak was toevertrouwd.

'Grote meid.' De lady gaf haar een klopje op haar knie. 'Ga maar.'

Eliza gooide haar bal in de lucht, klapte in haar handen, draaide een pirouette en ving hem weer op, en danste zo naar

Vincent en Octavia toe.

'Wat gaat ze doen?' vroeg ik aan lady Kinderly.

'Sst! Geen tijd. Verstop je! Ze mogen je niet zien!' Ze stopte me iets in mijn hand en duwde me weg. Ik haastte me naar een van de hoge bomen die vlakbij stond en verstopte me achter de stam. Van daar had ik uitzicht op zowel Vincent als Octavia, maar ook op Eliza, die in zichzelf zingend en, zo op het oog, opgaand in haar eigen wereldje, haar balspel speelde.

Lady Kinderly bleek me een toneelkijker toegestopt te hebben, poederblauw geëmailleerd en versierd met initialen die niet die van haarzelf waren. Ik richtte hem op Vincents gezicht.

Hij zag er ontspannen uit. Er glommen lichtjes in zijn kleine, blauwe ogen, zoals altijd wanneer hij met iets bezig was wat hij graag deed. Ik zag Octavia zich naar hem toe draaien en hem een vraag stellen.

Vincent hield op met schetsen en luisterde, geduldig glimlachend, en ik wist dat hij zich goed moest voelen, want op dagen dat hij zich zorgen maakte of gespannen was, haatte hij het gestoord te worden bij zijn werk.

Octavia gebaarde naar de boom en haar tekening, zuchtte en draaide komisch met haar ogen. Door de toneelkijker kon ik zien dat ze geen talent voor tekenen had. Als meisje uit de betere kringen moest ze een paar jaar schilderles gevolgd

hebben, maar haar ceder was een stokkenboompje.

Vincent trok met gespeelde ontzetting zijn wenkbrauwen op en lachte met haar mee.

Ik voelde een steek van jaloezie. Ze deelden een grap. Ik had nooit gedacht dat Vincent zo met een vrouw zou kunnen omgaan, als een kameraad, een maatje.

Hij moest zich werkelijk op zijn gemak voelen bij dat gansje.

Ik zag Vincent zijn hand op de hare leggen en haar potlood over het papier leiden. Hier een lijntje, daar een schaduw. Octavia liet hem, rozig van zaligheid, begaan.

Ik liet mijn verrekijker zakken en keek kwaad in de richting van mevrouw Webb. Zeg er wat van, stom wijf, dacht ik. Daarvoor zit je hier.

Maar Octavia's moeder wierp een terloopse blik op haar dochters hand, besloot dat dit toegestaan was en verdiepte zich weer in haar modetijdschrift.

'O, mijn bal! Pak mijn stuiterbal!'

Een rode rubberen bal rolde over het gras de heuvel af en bleef aan Octavia's voeten liggen.

'Ah, mademoiselle, mademoiselle! Alstublieft, mijn stuiterbal!'

Octavia bukte zich, pakte de bal op en hield hem Eliza voor, die hijgend, met een allerliefst blosje op haar wangen, voor haar stond. 'Van jou?'

Eliza knikte en stak haar handen uit. Ze zag eruit als een plaatje, met haar verwaaide blonde krullen en haar witte matrozenjurkje. Het dochtertje dat elke van de toekomst dromende jonge vrouw zich zou wensen.

Octavia glimlachte. 'Jij bent ook Engels. Ben je op vakantie hier?'

'Ja, met mijn tantetje.' Eliza wees naar de lady, die met haar kin op haar borst in het zonnetje zat te soezen. Zo van een afstandje, zonder Chris die zich uit de voeten had gemaakt, leek ze bedrieglijk veel op een lief, oud dametje dat van het mooie weer genoot.

'Ze is te moe om met me te spelen. Wilt u niet meedoen?' Een allerliefst bedelend stemmetje. Eliza speelde haar rol perfect.

Octavia wendde zich met een verontschuldigende lach tot haar verloofde. 'Vind je het erg?'

Vincent tikte haar met zijn potlood op haar vingers. 'Ga maar! Ik zie wel in dat ik nooit een groot kunstenares van u zal maken, juffrouw Webb!'

Octavia liet zich gewillig door Eliza meetrekken en al snel

ging ze op in een van die raadselachtige meisjesspelletjes, waarbij geklapt en gezongen moest worden, en die ze niet zo lang geleden zelf nog gespeeld moest hebben.

Vincent sloeg hen een tijdje gade en keerde toen terug naar zijn tekening, gerustgesteld door de onschuld van het tafereeltje.

Het werd me zo langzamerhand duidelijk wat lady Kinderly's plannetje was.

Elke keer als Eliza's bal de grond raakte, was het wat dichter bij de rolstoel. Ik glipte door de schaduw van de ene naar de andere boom om dichter bij hen te kunnen zijn.

'Ik weet wat!' hoorde ik Eliza roepen. "We spelen Queenie. Weet je hoe dat gaat? Dan gooit er één meisje — dat is Queenie — de bal over haar schouder, zonder te kijken, en dan moet ze raden wie hem vangt. Zullen we dat doen? Dan moet tantetje Queenie zijn.'

De lady ontwaakte als op een teken — waarschijnlijk was het een teken - uit haar schoonheidsslaapje.

'Dag Eliza-kindje. Heb je fijn gespeeld? O, wie is deze jongedame?'

Octavia stelde zich voor en legde haar hand in de breekbare vingers van de lady.

Ik wachtte gespannen af of de vermomming ook van

dichtbij zou standhouden. Maar Octavia zag wat ze verwachtte te zien: een oudere Engelse dame die met haar nichtje Parijs bezocht.

'Octavia! Octavia Webb. Wat een mooie naam: Octavia. Een koninklijke naam, een keizerlijke naam zelfs! Weet je, kindje, dat er ooit een Romeinse keizerin heeft bestaan die jouw naam deelde?'

Octavia schudde haar hoofd, verlegen en vereerd dat haar naam zo'n lofzang teweegbracht.

'O ja, ze was de dochter van de grote keizer Claudius, maar ze had geen gelukkig leven, het arme schaap, want haar echtgenoot hield niet van haar en de naam van die echtgenoot was Nero.' Lady Kinderly kneep zachtjes in Octavia's hand. 'Je weet wel wie Nero was, hè liefje?'

'Jawel. Ik heb over hem gehoord van onze geschiedenislerares.' Octavia wurmde haar vingers voorzichtig uit de lady's greep, alsof ze haar niet wilde beledigen door het te abrupt te doen. Haar ogen zochten hulp bij haar moeder, die zich ervan had vergewist dat haar dochter in fatsoenlijk gezelschap verkeerde, en nu volledig opging in de laatste Parijse mode. Vincent werkte verder aan zijn tekening en zag niets anders dan de ceder en zijn schildersezel.

'Hij-hij was een nare man, die keizer Nero.'

'O absoluut, liefje, absoluut! Maar jij hebt het beter

getroffen. Die jongeman daar, die schilder, is dat je verloofde?'

Octavia knikte, niet zonder trots.

'Ik zie dat hij je een mooie ring gegeven heeft en o...' Octavia's hand was opnieuw gevangen.'... een armband... met een liefdesslotje!'

Aan Octavia's pols blonken de schakels van een gouden armband. Ik zette de toneelkijker aan mijn ogen. Onderaan bungelde het slotje, een hangslot in de vorm van een hartje.

'Ach, de ketenen van de liefde!' De lady zuchtte sentimenteel. 'En wat denk je, meisje, zijn de zijne even sterk als de jouwe?'

'Natuurlijk. Waarom zouden ze dat niet zijn?' zei Octavia, maar haar stem klonk onzeker.

'Omdat hij een man is, kind. En mannen zijn ons vrouwen zelden waard. Vooral een arm, onschuldig ding als jij...' De lady hield haar hoofd schuin. Het licht viel door de sluier op haar opgemaakte ogen, de diepliggende, glanzende ogen van een tuberculoselijder. Octavia deed een stap achteruit, maar de lady liet haar hand niet ontsnappen. '... meisjes als jij zullen altijd gekwetst worden. Neem nou jouw keizerlijke naamgenote. Nero liet haar executeren en nam zijn maîtresse Poppaea tot vrouw. En daarvoor had hij haar te schande gemaakt door het bed te delen met een van zijn ministers,

gekleed in een bruidssluier en gillend en kermend als een kuise bruid die haar maagdelijkheid verliest.'

Al het bloed was uit Octavia's gezicht weggetrokken. Ze trachtte tevergeefs haar hand los te trekken. 'Wie bent u? Waarom vertelt u me zulke dingen?'

'Omdat ik hem ken, je toekomstige echtgenoot.' De stem van de lady was lager en heser, niet langer de stem van een hulpeloos oud dametje. Octavia keek haar ontzet aan, alsof ze voor haar ogen in een monster veranderde.

'Vincent Farley is zijn naam, en hij is niet wreed, hij is geen Nero, maar hij zal je pijn doen, liefje. Het is zijn aard, zijn noodlot. Hij zal jou ongelukkig maken en jij zult hém ongelukkig maken.'

Ik lachte in mezelf om het effect dat de woorden op Octavia hadden. Ze rechtte haar rug en zei met een dapper, hoog stemmetje dat maar heel lichtjes trilde: 'Dan kent u hem niét. Ik weet dat er dingen zijn die hij me niet vertelt, maar wat die dingen ook zijn, ik zal ze hem vergeven. Dat is de liefde van een... van een vrouw! Ik zal een goede echtgenote voor hem zijn en ik zal met hem trouwen!'

Haar belofte was bijna woordelijk hetzelfde als die van Vincent. Ik was er niet van onder de indruk. Ze wist niet wat ze zei. Het waren zinnen uit een boek, waarin vrouwen nobel en vergevingsgezind waren en mannen hen daar om

aanbaden. Het huwelijk van meneer en mevrouw Wilde had me geleerd dat de werkelijkheid een stuk onrechtvaardiger en pijnlijker was.

Lady Kinderly grinnikte om Octavia's verontwaardiging. 'Kindje,' zei ze, 'je zult wel anders leren. Maar als je hem toch huwen wilt, als je je met trots zijn vrouw zult willen noemen, dan zul je iets voor me moeten doen.'

'En wat mag dat dan wel zijn?' vroeg Octavia met nerveuze hooghartigheid.

'Niets buitensporigs, liefje. Enkel dat je hem deze brief geeft.'

Ze hield haar hand op en Eliza overhandigde haar een nogal beduimelde envelop. De lady gaf hem aan Octavia.

'Zorg dat hij — alleen hij — hem leest en stel hem geen vragen... of stel hem wél vragen: hij zal ze niet beantwoorden. Als hij van je houdt, zal hij weten wat hij moet doen. Dat is alles, kind. Je zult mij nooit meer zien, al zul je misschien wel eens aan me terugdenken. Vaarwel, Octavia.' De lady drukte door haar sluier een kus op de hand van het meisje. Octavia slaakte een kreetje, alsof ze gebeten werd.

'Geef hem de brief. Dat is alles wat je hoeft te doen.' Octavia wist eindelijk haar hand los te wringen en liep terug naar Vincent en haar moeder, zo hard als ze kon zonder te rennen. Achter de rolstoel van de lady dook Chris op. Hij

knikte haar toe en duwde de stoel het zonnige gazon af, over het beschaduwde pad de bomentuin uit. Eliza huppelde achter hen aan. Voor Octavia, overstuur en vol vragen, de envelop aan Vincent overhandigd had, waren ze verdwenen.

XXXIII

Rendez-vous — Een vloekende Vincent — Het labyrint — 'Niet alleen een geldkwestie' — Een droom van een nachtmerrie

'O, het komt altijd van pas een minnaar gehad te hebben met een passie voor de Romeinse geschiedenis!' zei de lady lachend. Ze liet zich door mij naar de plaats van afspraak rijden, nagenietend van haar recente triomf. 'Het arme kind! Zo'n geschiedenisles zal ze nog nooit gehad hebben!'

Dat interesseerde me niet.

'Denkt u dat hij komt?'

'Dat denk ik niet. Dat weet ik zeker.' De lady maakte haar sluier los. 'Hij houdt van jou en hij zal er alles aan doen om te bewijzen dat hij van haar houdt. Hoe kan hij weigeren?' Ze draaide haar bleke, gepoederde gezicht naar me toe. 'Hoe zie ik eruit?'

'Eh...' Ik had niet zo snel een antwoord klaar. Lady Kinderly zag eruit zoals ze er altijd uitzag: als een pantomime dame uit een nachtmerrie.

Er was waarschijnlijk niets wat mannen als Vincent zo de stuipen op het lijf joeg als een Mary-Anne op leeftijd: lelijk, oud en ziek.

'Uitstekend,' zei de lady, weer eens bewijzend dat ze mijn gedachten kon lezen.

We wachtten bij de ingang van een klein labyrint, de plek die de lady voor ons rendez-vous had uitgekozen. Het lag aan de rand van de bomentuin, een heuvel begroeid met taxusstruiken, aangeplant in brede hagen, waartussen de paden nauwelijks zichtbaar waren.

Ik zag niet in hoe we met rolstoel en al boven zouden moeten komen, maar dat was mijn eerste zorg niet.

Erger was dat ik werkelijk niet wist wat ik tegen Vincent zou zeggen als we weer tegenover elkaar zouden staan. En ik had geen tijd meer om daar over na te denken.

Want daar was hij.

Vincent kwam aangerend alsof hij de laatste trein moest halen. Zijn jas wapperde om hem heen en hij had zijn hoed in zijn

hand genomen om te voorkomen dat hij hem zou verliezen.

Toen hij mij en de lady in het oog kreeg, hield hij zijn pas in en probeerde ons met wat meer waardigheid tegemoet te treden. Het was vergeefse moeite.

Ik zag hem een lok verwaaid haar uit zijn gezicht vegen met een gebaar dat ontelbare herinneringen opriep, en hoorde hem hijgen, woedend, bang, ik wist het niet.

Hij sloot zijn ogen en opende ze weer, alsof hij zich ervan wilde vergewissen dat ik geen luchtspiegeling was.

Ja, Vince, daar ben ik. In Parijs. Waar je dacht dat ik je nooit zou vinden. Ik zal je altijd blijven achtervolgen. Je raakt mij nooit meer kwijt.

Ik opende mijn mond om dat te zeggen, hopelijk in de juiste volgorde en zonder te stotteren, maar hij was me voor.

Hij smeet zijn hoed op het gras en vloekte, voor het eerst sinds ik hem kende, hartgrondig.

'Ik kan niet geloven dat je dit hebt gedaan,' zei hij, nadat hij zijn hoed opgeraapt had en de grasjes er af had geklopt.

Ik kromp ineen, zoals vroeger wanneer ik voelde dat ik hem teleurgesteld had.

Sorry, Vince, sorry. Het spijt me zo. Hou je nog van me,

alsjeblieft?

De lady, die het zag gebeuren, vroeg: 'Zou je me niet eens aan deze heer voorstellen, Charlier"

'Vincent, dit is lady Kinderly.' Ik kon niet geloven dat ik die woorden uitsprak. Het klonk bizar.

Vincent zei niets. Hij staarde alleen maar.

'Niet erg beleefd, die vrijer van je,' merkte de lady op.

Vincent negeerde haar. 'Ben je door hém hierheen gebracht?'

'Ja,' zei ik zacht. Ik schaamde me voor lady Kinderly's gezelschap en schaamde me weer voor die schaamte. 'Ze...' - ze - '... was zo goed het me aan te bieden,' verdedigde ik haar zwakjes. En voor Vincent conclusies kon trekken over de manier waarop ik voor dit reisje betaalde: 'Ik slaap niet met haar.'

'Als dat zo was, zou ik er niet over willen horen,' zei Vincent koud.

'We zouden ook over andere dingen moeten praten,' kwam de lady tussenbeide. 'Huwelijksklokken, geld, oude vrienden, die dingen zijn zo veel belangrijker, vindt u niet?'

Vincent keek haar aan met zo veel minachting, woede en angst dat ik hem bijna niet herkende. 'Ik zou naar de politie moeten gaan.'

'Dat zult u niet doen,' zei de lady kalm. 'U kunt ons niet beschuldigen zonder uzelf te beschuldigen, meneer Farley.'

Vincent bewoog zijn lippen, maar vond geen antwoord. Hij wist dat ze gelijk had.

'U bevindt zich in een uiterst netelige situatie. Welke weg u ook inslaat, telkens blijkt het een doodlopende te zijn. Vergelijk het met... een doolhof. Ja, een doolhof.' De lady knikte, ingenomen met haar vondst. Ze was de enige van ons drieën die plezier in de situatie leek te hebben. 'Maar daarvoor zijn we hier, nietwaar? Om een uitweg te zoeken.' Ze schonk Vincent haar redelijkste glimlach. 'U begrijpt dat het niet alleen een geldkwestie is...'

'Waarom zou het om iets anders gaan?' vroeg hij met die vreselijke toonloze stem die zijn emoties moest verbergen. 'Het is de jongen nooit om iets anders dan geld te doen geweest.'

'Nee,' zei ik zonder hem aan te durven kijken.

Dat is niet waar, Vince. Dat heeft Stuart je wijsgemaakt.

Vincent deed alsof hij me niet hoorde. 'U weet wat hij is,' zei hij tegen de lady.

Ze keek hem met opgetrokken wenkbrauwen aan: 'En wat mag dat dan wel zijn? Een hond? Een aapje? Een hoer? Of een jongen die het ongeluk had op iemand als u verliefd te

worden?'

Vincent deed er het zwijgen toe, ik hoopte uit schaamte.

'U hebt hem hardvochtig op straat gezet. U hebt hem ertoe gedwongen opnieuw zijn lichaam te verkopen.'

'Er zijn andere manieren om geld te verdienen,' mompelde Vincent.

'O zeker! En allemaal even aangenaam: straatveger, krantenverkoper, schoenpoetser.' De lady gebaarde me mijn mond te houden.

Ze trachtte Vincents hand te vangen, maar hij deed een stap achteruit. Hij kon het niet verdragen door haar aangeraakt te worden.

'Jongeman.' De lady's stem was dwingend, niet haar gebruikelijke damesstem, niet haar mannenstem, iets ertussenin, met een scherpe ondertoon. 'Heeft iemand jou ooit verteld hoe de wereld is als je jezelf niet met geld beschermen kunt?'

'Ik heb geleerd wat goed is en wat kwaad,' zei Vincent. Hij keerde de lady de rug toe en maakte aanstalten weg te lopen.

'Het heeft geen zin...' fluisterde ik de lady toe, maar ze schudde koppig haar hoofd. 'Nee, nee. Ik zal ervoor zorgen dat jij krijgt waar je recht op hebt en dat ik krijg waar ik recht op heb.'

Ze gebaarde me mijn positie achter de rolstoel weer in te nemen, zodat ze de achtervolging desnoods op vier wielen kon inzetten.

'Het zou erg onverstandig zijn weg te lopen zonder mijn voorstel aangehoord te hebben, jongeman!'

Vincent bleef staan. 'In de brief stond dat u me rust kon garanderen... tegen een prijs,' zei hij met zijn rug naar ons toe. 'Wat is die prijs?'

'Driehonderd pond voor mij. En honderd pond voor de jongen, plus wat van uw tijd.'

'Mijn tijd? Wat bedoelt u met 'mijn tijd'?'

'Ik zei u dat het niet alleen een geldkwestie is.' De lady glimlachte. Ze was in haar element. 'U hebt de jongen niet alleen een inkomen ontzegd — u voorzag in zijn levensonderhoud, dat weet ik — u hebt hem beroofd van uw gezelschap, van iemand die om hem geeft, een huis waar hij welkom is. Het minste wat u kunt doen, is hem een paar uren van uw tijd schenken.'

'Wat?' vroeg Vincent, alsof ze haar verstand verloren had. Een preek als deze, uit de mond van lady Kinderly, was wel het laatste wat hij verwacht had. En ik eigenlijk ook.

Ik kende de lady te goed om te weten dat ze niet aan liefdadigheid deed. Dit was enkel een onderdeel van haar kat-

en-muisspelletje.

'Driehonderd pond voor mij, honderd pond voor de jongen en enkele uren gezelschap. Daar valt niet over te onderhandelen.'

'Wel, ik heb geen vierhonderd pond,' zei Vincent, 'en ik kan het niet tevoorschijn toveren.'

'O, u zult er versteld van staan wat banken en vrienden voor u kunnen doen als u aandringt! Niets wat in het buitenland zo veel indruk maakt als het chequeboek van een Engelsman! En betaal me morgen alvast wat u missen kunt. Als bewijs van goede wil.' De lady trok een klein, opgevouwen papiertje uit een van haar handschoenen. 'Dit is de plaats.'

Vincent draaide zich om en pakte het tegen zijn wil aan. Hij vouwde het briefje open, las het en fronste.

'U zult het gemakkelijk kunnen vinden,' zei de lady monter. 'En ik zal ervoor zorgen dat u gevolgd wordt, zodat u niet kunt... ehm, verdwalen. Zo!' Ze klapte in haar handen en keek stralend van Vincent naar mij. 'Dat was het zakelijke gedeelte. De rest van de middag is voor jullie, kinderen. Ga! Ga!'

Vincent en ik bleven staan.

'Ga... waarheen?' vroeg ik dom.

'Ga de Jardin verkennen! Verdwaal in het labyrint! Probeer of jullie het hart kunnen vinden.' Ze wees naar een klein

paviljoen dat boven op de heuvel stond. 'Maak plezier! Ik wacht hier wel. En jongeman,' voegde ze Vincent toe, 'probeer er niet vandoor te gaan. Uw schaduw zal u volgen, zonder dat u hem ziet.'

'U bent krankzinnig!' zei Vincent met overtuiging. Dokter Birch moest hem verteld hebben over wezens als zij.

'Misschien,' zei de lady mild, 'maar dit is een krankzinnige wereld. Probeer dat de komende uren in gedachten te houden, kinderen. Ga!' Ze wuifde ons weg.

Vincent en ik kwamen in beweging.

Dit was krankzinnig.

Een droom van een nachtmerrie.

Ik had gekregen wat ik wilde: Vincent, een hele middag voor mezelf.

Maar op lady Kinderly's voorwaarden.

En geschenken van de duivel waren nooit wat ze leken te zijn.

XXXIV

Mank — Bekentenissen — Een lichaam als wapen – Honderdduizend excuses — De zoetste pijn — 'Krankzinnig veel'

Ik hinkte achter Vincent aan door de Jardin des Plantes, langs lukraak gekozen paden en Wonderen der Natuur waaraan we geen aandacht besteedden. We hadden misschien vijf woorden gewisseld. Ik deed mijn best om hem bij te houden, maar de pijn in mijn enkel werd steeds erger. Uiteindelijk kon ik het niet meer verdragen en liet me op de grond zakken.

'Vincent, wacht.'

Hij stopte, met tegenzin, en wachtte terwijl ik mijn enkel masseerde. De stilte die tussen ons in hing werd te zwaar.

Vincent schraapte zijn keel en vroeg: 'Wat heb je met die enkel gedaan?'

'Ik ben van een rijdende koets gesprongen.'

Vincent fronste. Dit was het soort irrationeel gedrag dat hij afkeurde.

'Waarom zou je in hemelsnaam...'

'Ik had gedronken.' Ik dacht aan wat ik die nacht nog meer voor stoms gedaan had en voelde mijn wangen gloeien.

Ik hou nog steeds van je, Vince. Zou je schrikken als je dat wist?

'Je dronk altijd al te veel,' zei Vincent met iets van zijn vroegere, goedbedoelde bemoeizucht. 'Ik had je...' Hij zweeg abrupt, alsof hij ook de bekende toon in zijn stem had gehoord.

Ik stak mijn hand uit. 'Help me?'

Vincent verroerde zich niet. 'Die bebloede brief, die lelijke bloemen voor Octavia, dit? Waarom doe je zulke dingen toch, Adrian?'

'Omdat ik van je hou,' zei ik ongelukkig. 'Ik hield al van je voordat ik wist dat ik van je hield.'

'Maar waarom... waarom ben je dan...' Vincent zocht naar de woorden die heren als hij gebruikten als ze over jongens als ik praatten. '... ben je dan met al die... andere mannen... meegegaan?'

'Ik had geld nodig en...' Ik had me dit niet eerder gerealiseerd, maar wist dat het waar was. '... ik hoopte dat er

iemand verliefd op me zou worden.'

'Verliefd! O lieve god...' fluisterde Vincent met zijn hand voor zijn mond. Ik wist wat hij dacht.

'Misschien ben ik gek,' zei ik.

Ik voelde me hulpeloos, klaar om te gaan huilen. Het kon niet goed met me komen zonder hem. Ik had hem nodig om mijn hoofd gezond te houden.

Vincent zuchtte. 'Het spijt me,' zei hij. 'Het spijt me dat ik je ooit verteld heb dat ik van je hield. Het was beter geweest als je dat nooit had geweten.' Hij hief luisterend zijn hoofd op. Niet ver bij ons vandaan klonken de stemmen van Franse kinderen die met hun bonne een wandeling door de tuinen maakten.

Vincent stak me zijn hand toe. 'Kom, laten we gaan.'

Hij liet me op hem steunen en probeerde zichzelf daarbij een koele, afstandelijke houding aan te meten, ook al raakte mijn heup de zijne en lag mijn arm over zijn schouders.

Ik dacht terug aan de jongen die me afgelopen nacht op dezelfde manier de trappen van zijn huis op geholpen had en wist dat wat daar gebeurd was, hier niet zou gebeuren. Al was het honderd keer zo heerlijk geweest, met Vincent, in de zon, op een verborgen plekje ergens in Parijs.

Ik volgde hem verder door de Jardin, langs een smal,

beschaduwd pad waar geen kinderen waren. Ik probeerde mijn gedachten te ordenen. Te bedenken wat ik wilde zeggen en vooral hóé.

'Het was niet mijn idee van die vierhonderd pond,' zei ik.

Vincent knikte stug. 'Maar dat verandert niet veel, hè?'

'Nee.' Ik beet op mijn lip en overwoog of ik mijn volgende gedachte durfde uit te spreken. 'Als je betaalt, zul je met Octavia kunnen trouwen. Als je niet betaalt, heb je... alleen mij nog.'

'Ik zal betalen.'

'Dus je wilt met haar trouwen?'

'Dat weet je, Adrian.'

'Hou je van haar zoals je van mij hield?' waagde ik te vragen.

'Nee,' zei Vincent na enige aarzeling, 'en ik denk dat dat goed is.'

'Omdat je met haar niet wilt neuken,' mompelde ik en toen kon ik de woorden niet meer stoppen: 'Waarom zij? Waarom een meisje? Wat heb je met haar gemeen? Waar wil je met haar over praten? Bloemen? Hoeden? Damesromannetjes? Wat wil je met haar dóen? Haar elke avond neuken tot ze je een erfgenaam schenkt en dan een eigen slaapkamer nemen?'

Vincents gezicht verstrakte. Zo grof... Maar het kon me niet meer schelen wat er uit mijn mond kwam. Als ik nog een kans had, was het nu.

Ik was gek, zo was het toch? Een ripper, toch?

Een ripper wist wanneer hij moest toeslaan. Een ripper had altijd een wapen.

Handen, armen, benen, lippen: wapens.

Ik klauwde mijn vingers in zijn haar, probeerde mijn tong tussen zijn opeengeperste lippen te duwen en klemde zijn been tussen de mijne.

Vincent vocht terug alsof hij berekend was geweest op een dergelijke aanval. Hij zette zijn handen tegen mijn borst en duwde me bij hem vandaan. Ik moest een stap achteruit doen om mijn evenwicht niet te verliezen. Even rustte mijn hele gewicht op mijn verzwikte enkel. De pijn was fel, maar snel voorbij. De welgemikte trappen van Chris hadden meer pijn gedaan. Toch was het meer dan ik kon verdragen.

Alle vechtlust stroomde uit me weg en wat er overbleef was een moedeloos verdriet.

Ik had mijn wraak gekregen, maar het voelde niet goed. Ik had hem gekust, maar dat voelde helemaal verkeerd.

'Sorry, sorry,' fluisterde ik. 'Sorry, sorry, sorry, sorry...' Honderd, duizend keer sorry voor alles wat ik verkeerd had

gedaan.

Ik greep me vast aan zijn revers en trok hem weer naar me toe. Maar in plaats van hem te kussen drukte ik mijn gezicht in zijn hals en huilde op zijn schouder.

Vincent verstarde. Zijn hand hing stil boven mijn hoofd, alsof hij me in mijn nekvel wilde grijpen.

Ik huilde zijn boordje nat en kreukte zijn jas en voegde de excuses daarvoor aan mijn andere verontschuldigingen toe: 'Sorry, sorry...'

Vincents hand zakte langzaam op mijn rug en bleef daar liggen zonder te bewegen.

'Adrian... stil...'

Ik schudde mijn hoofd. Nee, niet stil.

'Neem me terug,' murmelde ik tegen zijn huid. 'Neem me terug, dat is alles wat ik wil.'

'Stil... stil...'

Zijn vrije hand trok voorzichtig de stof van zijn revers tussen mijn vingers vandaan, maar hij bleef staan. Zachter dan zacht ademde hij woorden in mijn oor: 'Adrian... stil... stil maar... luister je? Het spijt me. Het spijt mij ook. Ik wist niet dat je het je zo aan zou trekken... na al die andere... mannen. Misschien had ik niet moeten doen... wat ik gedaan heb... maar ik ben ik... en jij bent jij...'

Ik hief mijn hoofd op, dankbaar om wat hij zei, maar bang voor wat hij nog meer zou zeggen.

'We hebben allebei dingen meegemaakt, Adrian, waardoor we zijn zoals we nu zijn. Ik... als jongen... op school. En jij... De lady heeft gelijk. Ik kan me niet voorstellen wat jij doorgemaakt moet hebben...'

Hij veegde het haar dat voor mijn ogen gevallen was uit mijn gezicht. Ik zag dat het hem moeite kostte, als iemand die zich dwingt een melaatse aan te raken.

'Ik ben een hoer, Vince,' zei ik met een bibberig lachje. 'Hard als het nodig is.'

Vincent lachte niet. Hij keek me met nog meer medelijden aan. 'Het spijt me verschrikkelijk,' zei hij, 'maar ik ben wie ik ben. Ik kan mezelf niet veranderen. Dat wat je... zonet zei... ik kan daar niet mee leven, Adrian.'

Hij streelde me smekend langs mijn kin. Vergeef het me.

'Voor mij is het niets anders dan betaalde verkrachting. Iets... walgelijks. Ik zal het nooit kunnen vergeten, Adrian. Daarom... afgezien van andere dingen - de familie, Octavia, mijn geestelijke gezondheid - ... daarom kan ik je niet terugnemen. Ik zou me altijd herinneren wat je bent geweest.'

Hij stapte met neergeslagen ogen bij me vandaan, beschaamd, of bang om te zien hoe hij me gekwetst had. Ik

bleef staan met een zoete, schrijnende pijn op de plekken waar je zo'n pijn kunt voelen: in mijn borst, in mijn onderbuik en achter in mijn keel.

Hij nam me niet terug, maar...

'Je hebt ooit wel van me gehouden?'

'Ja,' zei Vincent. 'Krankzinnig veel.'

XXXV

Het hart van bet labyrint — Een andere geest — Bruiloftje spelen — Lady Kinderly's wereld — 'Jongens zijn stom' — Onverwachtse toestemming

We hadden het hart van het labyrint gevonden. Het had ons geen moeite gekost. Het Franse idee van een doolhof was een smal, onvertakt pad tussen hagen, waar het onmogelijk verdwalen was. We hadden nergens anders kunnen uitkomen dan hier.

Onder het paviljoen, hand in hand omdat we alleen waren, keken we uit over de paden van het doolhof. Ergens achter de taxus-hagen dommelde lady Kinderly in haar rolstoel, een slapende slang.

'Hoe ga je al dat geld bij elkaar krijgen?' vroeg ik aan Vincent.

Hij ontweek mijn blik. 'Ik... vind wel een manier.'

'Je vertelt het toch aan niemand?' vroeg ik, plotseling ongerust.

'Ik wil rust,' zei Vincent, alsof dat een antwoord was. 'Dat is alles wat ik wil, na het afgelopen jaar. Jij... die toestand met Oscar... Ik ben moe.'

Ik kneep hem geruststellend in zijn hand. Misschien was het enkel dat. Was hij alleen maar moe.

De onwerkelijkheid van de middag had me suf en dromerig gemaakt. Ik had geen zin om door te vragen.

'Trops en Bosie zijn ook in Parijs,' vertelde ik en ik deed mijn best om er een luchtig, alledaags praatje van te maken. 'We hebben wijn gedronken op de Boulevard Saint-Michel. En je raadt het nooit! Trops heeft een vrouw ontmoet! Marthe heet ze en...' Mijn gedachten dwaalden af. Ik had nog geen tijd gehad om me af te vragen hoe het met Trops en de kinderen ging, of ze veilig waren in Marthes huis en of ze ongerust waren over mij.

Ik moest hun vertellen dat ik in orde was. Dat ik dacht dat ik in orde was. Dat het misschien een heel klein beetje beter met me ging.

'Een vrouw die Marthe heet, en hoe gaat het verder?'

Ik vertelde hem over Marthe, haar koets en de poedel en voegde wat onschuldige details over mijn tijd in Parijs toe: het

circus, de Tuilerieën, de geitenhoeder van Montmartre, de Moulin Rouge, de eethuisjes en het badhuis.

Vincent luisterde, maar leek steeds afweziger te worden en toen ik hem over het badhuis vertelde, liet hij mijn hand los.

'Wat is er?' vroeg ik.

'Niets, niets. Alleen, Adrian, ik moet nu gaan. Ik heb dingen te regelen. Het geld... en dergelijke. Morgen zul je me weer zien, in-op de plaats die de lady uitgekozen heeft.'

'Waar?'

Vincent keek over zijn schouder. 'Er komen mensen aan.'

Hij liep het paviljoen uit en ik haastte me achter hem aan. Onze uren samen waren nog slechts minuten. Ik wilde ze niet verspillen.

'Octavia moet nu ook iets vermoeden,' zei ik toen ik hem bijgehaald had.

We passeerden een groepje Franse kinderen dat wél plezier in de doolhof leek te hebben.

'Ze is van slag,' antwoordde Vincent. 'Maar of ze iets vermoedt? Nee, ik denk het niet. De waarheid zal niet bij haar opkomen. Vrouwen hebben een andere geest dan wij. Dat is hun zegen.'

Ik dacht aan mijn zus Mary Ann, aan Marthe, Kate en

Imogen en betwijfelde of dat waar was. Vrouwen kwamen niet uit de hemel vallen. Maar misschien was Octavia een uitzondering. Als Vincent zou willen zou ze zó gemakkelijk te bedriegen zijn... Ik wilde afscheid nemen met een beetje hoop voor de toekomst.

Onder aan de heuvel vonden we de lady in haar rolstoel. Ze hief haar hoofd op en gaapte damesachtig achter haar hand.

'Ah, daar zijn jullie, kinderen! En, hebben jullie je vermaakt?'

Alsof we dat haar zouden vertellen!

'We zijn in het hart van de doolhof geweest,' zei ik en ik liet het daarbij. Vincent hield zijn lippen op elkaar.

'Aha!' De lady tikte schalks tegen haar neus. 'Hier is niets gebeurd... of heel veel! Wat interessant!'

Ik nam zwijgend mijn plaats in achter haar rolstoel. Vincent volgde fronsend en ik had vierhonderd pond overgehad voor zijn gedachten.

Na de intimiteit van het labyrint leek de Jardin met haar gazons en haar bomen erg groot en onveilig. Ik ontdekte Chris, die op een bankje met zijn slagersmes een appel schilde, maar Vincent merkte hem niet op.

'Dus u zult er morgen zijn?' zei de lady. 'Met het bedrag?'

'Dat wat ik bij elkaar kan krijgen,' beloofde Vincent voorzichtig.

'Tijd om afscheid te nemen, kinderen.' De lady legde onze handen in elkaar, alsof we twee grote poppen waren waarmee ze kon spelen. 'Misschien een klein kusje?'

Maar we waren nu weer buiten de doolhof, waar iedereen ons kon zien, en Vincent volstond met een handdruk. Hij groette de lady met een afwezig knikje, zocht in zijn jaszak naar sigaretten en haastte zich zonder nog iets te zeggen terug naar Octavia.

'Hij zal hem toch geen kwaad doen?'

Ik zat op het dek van het stoomveer dat ons bij de Pont d'Austerlitz had opgepikt. Eliza en de lady wuifden bij de reling naar de voorbijvarende vrachtschepen, maar Chris was er niet bij.

'Waarom is hij achter hem aan gegaan? Vincent heeft beloofd dat hij zou betalen. Ik wil niet dat Chris hem...'

'Charlie! Charlie! Leer dat gepieker toch eens af! Waarom zouden we ons spaarvarkentje slachten? Chris volgt hem naar zijn hotel, zodat we weten waar hij verblijft. En in de gaten kunnen houden of hij er niet vandoor gaat,' voegde ze er

eerlijk aan toe.

'Denkt u dat hij dat zal doen?'

'Nee, dat denk ik niet.' De lady drukte haar neus in een roos die Eliza in de Jardin voor haar geplukt had. 'Maar je weet nooit wat die broer van hem hem zal adviseren.'

Stuart. Maar wat kon hij doen? Hij was in Londen.

Ik leunde over de reling. We voeren opnieuw langs de morgue, maar deze keer zag ik geen spoken. De mannen die op straat liepen leken meer op Vincent dan op McBride. En de meest logische verklaring was dan ook, zo vertelde ik mezelf, dat je met een hoofd vol McBrides McBrides zag, en met een hoofd vol Vincents Vincents.

Deze plotwending zou hem niet bevallen, McBride. Hoop, een gelukkig einde, dat was niet wat hij voor me in gedachten had gehad. Te weinig drama.

Ik was blij dat zijn verhaal ongeschreven was gebleven.

Ik moet het Trops vertellen, dacht ik. Trops was dól op gelukkige eindes.

Het lastige was echter dat de kans dat lady Kinderly me uit het oog zou verliezen, even groot was als de kans dat McBride uit zijn graf zou opstaan.

De rest van de middag bracht ik noodgedwongen op onze kamer boven de rommelwinkel door. De lady moest volgens eigen zeggen 'uitrusten van haar goede werken' en gebood Eliza en mij ons 'rustig op de kamer te vermaken'.

Terwijl de lady met één oog open op haar hemelbed lag te doezelen, stroopte Eliza beneden de winkel af op zoek naar speelgoed. Ze kwam terug met een peperstrooier, een oude houten pop, een strook vergeeld kant en een wijnfles van zwart glas.

'We spelen bruiloftje,' regelde ze. 'Dit zijn de bruidegom en de dominee.' Ik kreeg de peperstrooier en de zwarte fles toegeschoven. 'En dit is het bruidje.' Ze gooide het kant over het hoofdje van de pop.

Ik ging tegenover haar op de grond zitten en speelde lijdzaam mee. De peperstrooier trouwde met de pop in tegenwoordigheid van de eerwaarde Bordeaux en ik dacht aan Vincent die met Octavia zou trouwen, maar ooit 'krankzinnig veel' van mij gehouden had.

Deze onwerkelijke middag was het niet eens zo moeilijk geweest te geloven dat hij nog steeds van me hield. De situatie waarin we allebei verkeerden, had het mogelijk gemaakt te vergeten wat ik gedaan had, wat hij had gedaan. Zou de lady weten wat een goede koppelaarster ze was?

Ze had een heel eigen magie die je met een griezelige

vanzelfsprekendheid de regels van haar wereldje deed accepteren. Zo stond ik er bijvoorbeeld zelden meer bij stil dat lieve, kleine Eliza eigenlijk een joch in een jurk was.

'Vind je het fijn bij lady Kinderly?' vroeg ik haar.

Eliza liet de pop en de peperstrooier over het vloerkleed walsen.

Tuurlijk. Ik mag jurken van haar dragen. Het is leuk om een meisje te zijn. Ik was altijd boos toen ik nog een jongen moest zijn.' De peperstrooier struikelde over de sluier van zijn bruid en rolde onder ons bed. 'Jongens zijn stom.'

'Dat vind ik niet,' zei ik glimlachend.

Eliza trok een gezicht. 'Ze waren mij altijd aan het pesten. En opoe gaf me 'n draai om m'n oren als ik met poppen speelde. Maar toen ging ze dood - net goed - en ging ik bij tantetje wonen.'

Ik gluurde naar het kleine, oude lichaam op het bed en dacht: maar als zij doodgaat, wat zal er dan van je worden? De kans was klein dat er voor Eliza ook een vadertje Trops zou klaarstaan.

'Mag ik vanmiddag iemand bezoeken?' vroeg ik zo onschuldig als ik kon aan de lady.

'"Iemand". En wie mag die "iemand" dan wel zijn, Charlie?'

'Die jongen. Die jongen van afgelopen nacht,' verzon ik.

'Hm! Is de liefde van je leven je tegengevallen, Charlie?'

'Nee, maarreh...' Hoe kon ik dit geloofwaardig laten klinken? 'Hij...'

'Hij neukt je en die Londense meneer niet,' concludeerde de lady schaamteloos nuchter.

'Ehm... ja,' gaf ik toe, hopend dat ze het zou geloven. Ik verwachtte niet dat ze me zou laten gaan — en me de kans zou geven te ontsnappen — maar ik wilde het toch proberen.

'Ik kan je vanmiddag niet missen.'

Goed, het had me ook verbaasd als ze erin getrapt was.

'Maar vanavond verwacht ik dat Dominique langskomt. Dan zullen we wel een paar uurtjes zonder je kunnen.'

Mijn mond viel open van verbazing. Ze liet me gaan!

Dat was niets voor lady Kinderly.

'Echt?' vroeg ik wantrouwig.

'Echt, Charlie. Ga waarheen je wilt en kom dan terug.'

Ze sloot vredig haar ogen en dommelde verder.

Ik begreep hier niets van. Maar één ding wist ik zeker: ik vertrouwde haar voor geen cent.

En dat was wederzijds.

XXXVI

Een spiegel voor le Miroitier — De bewoonde wereld — 'Afschuwelijke Engelse jongens' — Robbie — Trops' opvoedingsmethoden — Toveren — Afscheid

Op alles berekend trok ik die avond de deur van de rommelwinkel achter me dicht.

Dominique was tien minuten eerder gearriveerd met een gezicht dat op onweer stond en een hand die napoleontisch in zijn vestje rustte. Hij had niet willen zeggen wat er met die hand gebeurd was, en had dreigend zijn wenkbrauwen gefronst als ik er zelfs maar naar keek.

Je moest maar eens gaan, Charlie,' had de lady gezegd.

Nu hink-stapte ik langs de ingang van de Rat Mort, waar een sterke geur van uiensoep naar buiten sloeg. De lady was zo slim geweest me geen geld mee te geven. 'Kies iets moois

voor hem uit in de winkel beneden. Niet alleen meisjes houden van cadeautjes.' En zodoende sjokte ik over het trottoir met een spiegel onder mijn arm. Het maakte me langzaam en onhandig, en gemakkelijk te volgen.

Natuurlijk had de lady me niet uit de goedheid van haar hart laten gaan. Ik was nog geen twee straten ver toen ik in de gaten kreeg dat Dominique me volgde. Hij was er niet veel handiger in dan McBride.

Ik betrapte hem toen hij zijn bonkige lijf achter een reclamezuil probeerde te verbergen, maar liep door of ik hem niet gezien had. Het zou me niet lukken hem af te schudden - niet met deze enkel — maar ik kon hem op een dwaalspoor brengen. Door precies daarheen te gaan waar ik gezegd had dat ik heen ging.

Het viel niet mee om het logementsgebouw terug te vinden waar de jongen me mee naartoe genomen had. De straten waren toen donker geweest, en betoverd door de absint, en ik had oog voor andere dingen gehad dan straatnaambordjes.

Ik sloeg op goed geluk de zijstraten in die me minder welvarend leken, zonder te aarzelen of om me heen te kijken, zodat het leek of ik de weg kende. Dominique volgde me als een verre van stille schaduw op lompe arbeidersschoenen.

Door stom toeval passeerde ik een muur waarop door een

uitbundige Parijzenaar in grote letters VIVENT LES FEMMES! was gekalkt en waarover ik gisteravond tevergeefs getracht had een grap te maken. Ik bleef staan en probeerde me te herinneren welke straat we hier ingeslagen waren. Rechtsaf, rechtdoor, links, links, rechts, een stuntelige dronken kus in een portiek, nog een stukje rechtdoor... en daar!

Ik vervolgde mijn weg. Het duurde niet lang voor ik het hoge gebouw in het oog kreeg. Zonder om te kijken naar Dominique, als iemand die zich van geen kwaad bewust is, ging ik naar binnen.

Tot zover was mijn plannetje gelukt, maar als de jongen niet thuis was, viel het alsnog in duigen.

Ik stommelde de laatste trap op en bleef stilstaan om mijn enkel te masseren en te luisteren naar het gestommel twee verdiepingen lager, waar Dominique de trap beklom. Die deur aan het eind van de gang, die moest het zijn.

Ik klopte aan.

'Barre-toi!'

'C'est moi, Adrian.' Had ik hem vannacht mijn naam verteld?

'Fiche le camp!'

'S'il te plaît!'

Het bleef stil achter de deur.

'Ik heb een spiegel voor je,' riep ik ten einde raad. Zonder zijn hulp zou ik nooit van Dominique afkomen. 'Un miroir!'

Ik hoorde blote voeten op de plankenvloer. De deur ging op een kiertje open. Ik hield de spiegel voor me om te bewijzen dat ik niet gelogen had.

'O, jij bent het,' zei de jongen in het Frans. Hij had zijn nachthemd aan en was half geschoren. Ik was vergeten dat voor hem de dag nog moest beginnen. 'Wat moet je?'

Ik wrong me met spiegel en al naar binnen. De kamer zag er in het avondlicht haveloos uit, een goedkope spiegeltent. Het stonk er. Het bed was sinds afgelopen nacht niet verschoond.

De jongen haalde een denkbeeldig horloge uit een denkbeeldige vestzak, wees op mij en het bed en schudde zijn hoofd. Te vroeg.

'Pas grave!' Ik was hier voor andere dingen en trouwens, zo smakelijk zag hij er vanavond niet uit.

Ik gaf hem de spiegel. 'Voor jou,' zei ik in het Frans. 'Als je me helpt. Kun je uit dit gebouw wegkomen? Zonder dat iemand je ziet?'

Ik had op vragen gerekend — Waarom? Zit er iemand

achter je aan? — maar de jongen stelde ze niet. Ik interesseerde hem blijkbaar maar matig.

'Oui,' zei hij eenvoudig en hij ging verder met scheren, na de spiegel een voorlopig plekje aan zijn muur te hebben gegeven.

'Comment? Où?'

'Un instant, je vais te montrer.' Hij plaste in een pispot, trok zijn kleren aan en schoof het raam open.

'Zo,' zei hij en hij wees grijnzend omlaag.

Een paar meter onder me zag ik het dak van een lager gelegen huis dat tegen het logementsgebouw aan was gebouwd.

'Sauter?'

Hij knikte.

Ik vloekte zachtjes in mijn moerstaal. Normaal zou het me wel lukken, maar met deze enkel...?

Ik zei tegen de jongen dat hij me moest helpen. Hij haalde zijn denkbeeldige horloge weer tevoorschijn en tikte erop: tijd is geld. Toen wees hij op mijn das.

Goed, als hij die wilde hebben.

Ik trok hem over mijn hoofd en gaf hem aan de jongen, die hem voor zijn nieuwe spiegel tevreden omknoopte.

Daarna klom hij uit het raam, sprong in de dakgoot en ging daar met opgeheven armen staan om me op te vangen.

Toen ik in de vensterbank zat, klaar om te springen, bedacht ik iets wat vannacht niet bij me opgekomen was: hoeveel fijner het was opgevangen te worden dan te pletter te slaan.

Na enkele pogingen de Rue de la Dit-of-Dat uit te spreken, had ik blijkbaar een straat genoemd die de jongen kende. Hij bracht me erheen en ik kon enkel hopen dat het Marthes straat zou zijn. Mijn Rue de la Mompel bleek een welvarende maar niet erg modieuze laan te zijn, waar de huizen elkaar in de gaten leken te houden als glurende buurvrouwen, snakkend naar een roddel. Met hun eigen saaie, burgerlijke geheimen verborgen achter gordijnen en blinden, loerden ze afgunstig naar het enige huis in de straat dat van Marthe kon zijn.

De gordijnen waren open en er straalde een warm, gekleurd licht naar buiten. In de open ramen hingen kleine kooitjes met fluitende vinkjes, kanaries en parkieten. In de verwaarloosde bloemperken naast de voordeur zaten twee Siamese katten als sfinxen op wacht.

'Dit is het, volgens mij,' zei ik tegen de Franse jongen. Hij stond naast me en keek met iets van honger in zijn ogen naar de verlichte ramen, de lampen en meubels en potplanten van

de bewoonde wereld.

Ik wist hoe het was om te verlangen naar dat kleine, veilige leven van een huis en een familie, zo alledaags en zo onbereikbaar, en vroeg hem of hij mee naar binnen wilde gaan.

'Non, merci, non, non,' zei hij en ook dat begreep ik, want het kostte je al je trots om toe te geven wat je werkelijk nodig had. Ik gaf hem mijn manchetknopen als schamele vergoeding, zei hem in het Frans goedenavond en wenste dat er meer was wat ik zeggen kon. Toen hij om de hoek van de straat verdwenen was, belde ik aan.

Marthes dienstbode had een scheel oog en miste twee vingers. Zoals ik nog ontdekken zou, was niets in Marthes huis onbeschadigd. Ze heette me hartelijk welkom. Mevrouw was in de tuin, was ik die jongen die vannacht zoekgeraakt was, ging het goed met me, dat zou mevrouw fijn vinden.

Ze wenkte me met haar ringvinger de hal binnen. Er brandde een lamp met een paars lampenkapje van kant en circusglitter. Op de trap zat een kat, een zwaarmoedig, zwaarlijvig exemplaar dat een scheur in zijn oor had. Uit de zitkamer kwam me een vriendelijk kwispelend hondje tegemoet dat nog het meest op een kruising tussen een terriër en een rat leek.

'Puce,' stelde de dienstbode hem voor. 'En dit is mademoiselle Valerie, maar die kent u natuurlijk al, dom van mij. Mademoiselle, de jongen is er.'

Valerie lag opgekruld op een rafelige sofa, die ze deelde met Desdemona de poedel, nog twee katten en een papegaai die vastbesloten leek het meubelstuk vanavond nog te slopen. Op het met linten, kralen, parels en lovertjes versierde leeslampje naast de sofa dommelde een parkiet.

'Geweldig, nóg een!' zei Valerie toen ik binnenkwam.

'Ik zal... eh... madame vertellen dat u er bent,' zei de dienstbode nerveus en ze maakte zich uit de voeten.

'Wat bedoel je, "nog een"?' vroeg ik aan Valerie.

Ze duwde geprikkeld een van de katten opzij. 'Niets, behalve dat Marthe het huis nu ook vol mooie jongens stopt. Alsof de kinderen en de beesten al niet erg genoeg zijn!'

'Mooie jongens?' herhaalde ik.

'O, hoor je dat, Baladin?' zei Valerie tegen de vogel op de sofa. 'Nóg een papegaai! Ga naar Marthe, ze zal je een stukje zeeschuim geven, jongetje.'

Ik stond op het punt iets te zeggen wat je gewoonlijk niet tegen dames zei, maar werd ervan afgehouden door Marthe, die me met een kreet in haar armen sloot en overal begon te voelen of ik nog heel was.

'Grand bèta, bete mats bête! Wat heb je ons laten schrikken! We dachten dat je van de koets gevallen was! Waar heb je gezeten? Heb je je bezeerd?'

'Nee, nee,' stelde ik haar gerust. 'Alleen mijn enkel.'

'Je enkel? En daar heb je de hele dag mee rondgelopen? Grand bèta, grand bè-ta! Laat me ernaar kijken.'

'Daar gaan we weer,' mompelde Valerie op de achtergrond.

'Nee, straks alsjeblieft!' protesteerde ik toen Marthe mijn broekspijp wilde opstropen. 'Hoe is het met Trops en de kinderen? Waar zijn ze?'

'In de tuin. Volgens Augustus zouden ze al op bed moeten liggen, maar ach, het is zulk mooi weer... én we hebben bezoek. Dat zul jij ook wel leuk vinden, Adrian.'

'Wie zijn het?'

'Jongens!' siste Valerie. 'Afschuwelijke Engelse jongens!'

Marthe kneep haar ogen dicht en leek in stilte om geduld te bidden. 'Gasten, Valerie, welkome gasten. Kom mee, Adrian, dan kun je ze ontmoeten. Kun je lopen? Gaat dat? Hier, leun op mijn schouder. Hemel, wat ben je flink! Goed zo. Er wachten vrienden op je'

De tuin die achter Marthes huis lag, was misschien niet de

netste, maar wel de feestelijkste van Parijs. Aan de takken van alle bomen en struiken waren slingers van gekleurd papier gehangen en Chinese lampionnen, gloeiend als vreemde, oranjerode vruchten. In een prieeltje van hibiscusstruiken was een tafeltje gezet met flessen wijn en een kan zelfgemaakte citroenlimonade. Alle stoelen eromheen waren leeg, op één na, en daar zat, zwaaiend alsof we hem anders over het hoofd zouden zien, Robbie.

Ik riep zijn naam en zwaaide terug en hij sprong op om me samen met Marthe de laatste meters naar mijn stoel te helpen.

'Ik ben geen invalide,' lachte ik, maar liet hen wel begaan.

'Dat jij hier bent,' zei ik tegen Robbie toen ze me op een stoel hadden laten zakken.

'Dat jij hier bent!' zei hij en hij boog zich voorover om me een kus op mijn wang te geven.

Ik grinnikte. 'Dus jij bent een van die "afschuwelijke Engelse jongens"! Waar zijn de andere?'

'Er is er maar één. Bosie. Hij is ergens in de tuin met Trops en de kinderen. Ze hangen lampionnen op.' Robbie schonk me een glas wijn in, terwijl Marthe mijn voet op een bankje legde en met de dienstbode vertrok om water te warmen.

'Het is goed dat hij wat afleiding heeft, Bosie,' vervolgde

Robbie, 'met alles wat hem morgen en de dagen daarna te wachten zal staan.'

'Morgen?' vroeg ik. Wat zou er morgen moeten zijn?

'Oscar moet morgen voor de derde keer voor de rechter verschijnen. Wist je dat niet? O hemel, wij moeten bijpraten, niet?'

Ik nam een slok wijn om niet te hoeven antwoorden. Voor mij had de wereld de afgelopen dagen alleen om Vincent gedraaid. Nu ik Robbie dapper zijn bezorgdheid weg zag lachen, schaamde ik me dat ik zo egoïstisch was geweest.

'Hoe ziet het eruit voor Oscar?'

'Als ik dat wist...' Robbies lach verdween. 'Je weet hoe Bosie erover denkt, dat het allemaal één grote samenzwering is. Daar ben ik niet zeker van. Maar mannen als de markies van Queensberry zijn zeker gevaarlijk: ze zeggen wat heel veel mensen denken, en ze zeggen het zo luid dat niemand hen tegen durft te spreken. De rechter die Oscar vrij zou spreken, levert hem uit aan de menigte en die wil bloed zien. Hij kan niet winnen.'

'Maar dan kan hij toch naar Parijs komen,' zei ik. 'Net als jullie.'

'Ja, natuurlijk kan dat. Alleen... zal hij dan ooit nog kunnen zijn wie hij was: een schrijver, een spreker? Wie zal er naar

hem willen luisteren?'

'Ik, jongens als ik,' zei ik, wetend dat dit maar een schrale troost was. 'We zijn misschien geen schouwburgpubliek, maar...'

'O, zeg dat niet.' Robbie schudde zijn hoofd met een ernst die mij aan het lachen maakte. 'Jij hoort op de eerste rij, Adrian. Nee, dat meen ik.'

'De eerste rij van het schellinkje,' spotte ik, al was het best leuk om hem zoiets te horen zeggen.

Robbie had mij altijd graag gemogen en ik had Robbie graag gemogen vanwege zijn vriendelijkheid, die hij opvatte als een serieuze maar niet onplezierige plicht.

'Is het echt waar dat Vincent je niet meer wil zien?' vroeg hij nu zachtjes, zoals je naar de toestand van een zieke informeert.

Ik knikte. 'Ja.'

'O, wat spijt me dat voor je!' Robbies hand streek een traan van mijn wang die er niet was. 'Is het... denk je... voorgoed?' Ondanks zijn medeleven kon hij niet verbergen dat er een heel klein beetje hoop in zijn stem doorklonk.

Als Vincent er niet was geweest, dan... had hij bij ons afscheid in Londen gezegd.

Robbie was een van die mensen die geduldig, bescheiden

en op afstand konden liefhebben, iets wat mij nooit was gelukt.

Hij had me aan Vincent gegund en was blij voor ons geweest, maar nu Vincent er niet meer was, hoefde ik maar 'ja' te zeggen en hij zou van mij zijn en ik van hem. En gisteren had ik misschien ook werkelijk 'ja' gezegd...

'Ik weet niet of het voorgoed is,' antwoordde ik. 'Ik heb Vincent vandaag gesproken en morgen zie ik hem weer. Nog niets is zeker.'

'Dat is... dat is goed. Dan kan het nog goed komen.' Robbie zette zich over zijn teleurstelling heen als iemand die daar ervaring mee had.

'Je bent een goede vriend, Robbie,' zei ik.

Hij nam een slok van zijn wijn om zich een houding te geven. 'Ja,' zei hij, 'dat schijn ik te zijn.' Het klonk bitter en de gedachte kwam bij me op dat Robbie misschien vaker genoegen had moeten nemen met vriendschap alleen.

'Kun je samen zijn met iemand die getrouwd is?' vroeg ik. 'Ik bedoel: écht samen. Meer dan af en toe met elkaar slapen?'

Robbie dacht na. 'Nee,' zei hij ten slotte, 'niet zonder je schuldig te voelen. Tenminste, ik kon dat niet. En voor jou, Adrian, zijn er, denk ik, nog andere bezwaren.'

'Welke?' Ik zou me er zeker nooit schuldig over voelen Octavia Farleys echtgenoot tot overspel te verleiden.

'Ik denk dat je je vergist in de mate waarin Vincent meester is over zijn eigen leven. Stuart Farley lijkt een tolerant man. Hij heeft veel toegestaan, vanwege Vincent, vanwege Lilian: kunstenaars in zijn huis, een schildersmodel dat omging met zijn dochter, dat belachelijke Guy Fawkes-feest... De Farleys hebben er altijd wel van gehouden om op beschaafde wijze als excentriek bekend te staan. Maar een werkelijk schandaal, dat is iets anders.... Ik denk dat de markies Stuarts ogen geopend heeft voor de gevolgen van te ver doorgevoerde excentriciteit. Hij zal niets meer toestaan. Volgens Frank Harris heeft hij zelfs... Nou ja, ik weet niet of het waar is.... — je kent Frank, hij laat de waarheid nooit een goed verhaal bederven — ... maar hij vond het blijkbaar belangrijk genoeg om er een telegram aan te spenderen. Waar heb ik het? Hier.'

Hij overhandigde me een geel velletje papier. 'Lees dat maar eens.'

Ik hield het telegram omhoog, zodat het licht van de lampionnen erop kon schijnen.

P.G.'s galerie afgebrand. Stelde tekeningen van V.F. tentoon: heet genoeg om je vingers aan te branden. Denk

vergissing begaan te hebben door S.F. erover te vertellen. Man zo gek als een Maartse Markies.

Ruik een verhaal. Zal je op de hoogte houden. Wees blij datje in Parijs bent. Minder gekken daar.

Dat betekende dat de lady gelijk had gehad.

'Begrijp je wat ik bedoel?' fluisterde Robbie. 'Als het waar is, dan kent die man geen scrupules. Greig verkocht waardevolle kunst. Toegegeven, het was soms gewaagd, maar hij had oog voor vernieuwende kunstenaars. William en Aubrey hebben bij hem geëxposeerd. Nu ik erover nadenk, het kan best zijn dat William er nu een schilderij had hangen. Dat moet ook verbrand zijn. Eeuwig zonde. Maar erger dan dat is dat mensen die kunst verbranden, er geen moeite mee hebben ook mensen te verbranden, Adrian.'

'Maar wij zijn in Parijs, Vincent en ik. Wat kan hij ons hier doen?' bracht ik daar tegen in. Parijs betekende vrijheid. In mijn dromen waren Vincent en ik in Parijs altijd vrij geweest.

'Nee, Stuart is niet hier, maar in Vincents hoofd zal hij zeker wel aanwezig zijn. Vincent heeft Stuart altijd zijn beslissingen voor hem laten nemen. Behalve toen hij jou zijn liefde verklaard heeft en dat is — zoals hij het ziet — een grote vergissing geweest. Als ik Vincent ken, en ik ken hem een beetje, zal hij zich voortaan braaf door zijn broer laten leiden.'

Maar hij heeft er zelf voor gekozen me te omhelzen, mijn hand vast te houden, dacht ik koppig. Het was niets voor Robbie om te liegen, maar ik verdacht hem er nu toch van de waarheid naar zijn hand te zetten.

'Ik zal het hem morgen vragen,' zei ik. 'En ik zal zorgen dat ik een eerlijk antwoord krijg.'

Adrian...' begon Robbie, bijna medelijdend.

'Adie!' Uit de donkere tuin kwam een klein, wit figuurtje aangerend. Polly vloog me om de hals en drukte haar neusje tegen mijn wang. Ze zag eruit als een kleine ballerina in een wijduitstaand mottenballenjurkje dat Marthe als meisje gedragen moest hebben. 'Ik heb je gevonden! Ik zéf Bridget nog dat je je alleen maar verstopt had. Kom je mee? De Prins leert ons toveren.'

Prins? Ik hoefde niet te vragen over wie ze het had

'Meneer Robbie en ik zijn aan het praten, Poll,' zei ik.

'Nee, je moet komen! Ik wil laten zien dat ik je gevonden heb! Meneer Trops geeft me vast een zuurstok. Dat doet hij altijd als we braaf zijn. Of als we stil moeten zijn.' Ze hield me een hand vol zuur-stokken voor. 'Ik heb er al tien gehad! Ik ben vandaag al tien keer stil geweest!'

Ik kon niet anders dan grinniken om Trops' opvoedmethoden.

Je móét meekomen,' drong Polly aan, die heel goed wist dat ik geen zuurstokken had om haar om te kopen.

Ondersteund door Robbie hinkte ik achter haar aan.

Polly rende voor ons uit, kwam terug om te zien waar we bleven, en besloot het laatste stukje uit medeleven hinkelend af te leggen.

Marthes tuin was smal, oud en diep, een tuin voor kinderen, honden en katten, met verstopplekjes, klimbomen, een vijver met goudvissen, verborgen marmeren beelden met pruiken van mos, een kleine boomgaard om appels uit te stelen, een volière voor uit het nest gevallen vogeltjes, een waterpomp en hier en daar een kapot gekauwde schoen. Overal waar het maar mogelijk was, waren lampionnen opgehangen. Zelfs Marthes weesvogeltjes fladderden rond een bol van helder oranje licht.

Achter in de tuin klonken stemmen. Er scheen een warme gloed tussen de bomen en struiken door, alsof iemand in de kruin van een boom een vreugdevuur had ontstoken.

Toen we dichterbij kwamen, zag ik Trops met een lampion in zijn hand, die door Bridget met een lange lucifer werd aangestoken. Halverwege een ladder die schuin tegen de stam van een bloeiende appelboom was geplaatst, hield Bosie niet minder dan vier lampionnen omhoog voor kleine Sammie, die als een aapje tussen de takken zat en ze handig aanpakte.

De boom liep acuut gevaar in vlammen op te gaan, maar Bosie liet zich daardoor niet ontmoedigen.

'Hoeveel heb je er nog, Gus?' riep hij naar beneden. 'Vijf? Geef ze maar.'

Trops informeerde voorzichtig of het er nog niet genoeg waren.

'Helemaal niet! We hangen sterren aan de hemel, nietwaar, Sam? En ze moeten tot in Londen te zien zijn!'

'Ja! We toveren!' viel kleine Sammie zijn nieuwe vriend, de Prins, bij. 'Het wordt niet donker vannacht.'

Trops begon in zijn zakken naar zuurstokken te zoeken en merkte toen mij op. 'Jongen!' Hij rende op me afin een indrukwekkende nijlpaardengalop. 'Je leeft nog!'

'Zoals je ziet,' zei ik nuchter.

'Iedereen dacht dat je dood was. Ze wilden morgen in de morgue gaan kijken,' riep Bosie vanaf de ladder.

'Ik heb alleen maar mijn enkel verstuikt,' stelde ik Trops gerust en ik zoog een verhaal uit mijn duim over hoe ik per ongeluk van de koets gevallen was en door een behulpzame Parijse jongeman was meegenomen naar het huis van zijn moeder, waar ik de hele verdere nacht in een zacht veren bed had mogen slapen.

Trops leek het te geloven, of vroeg niet verder omdat hij

zijn eigen zorgen had. 'De kinderen zijn bang in het donker,' vertrouwde hij me toe. 'We hebben vanavond alle lampen in huis moeten aansteken. Spoken en heksen en boemannen overal! Kinderen, Adie,' deelde hij me mee, als een man die een belangrijke ontdekking had gedaan, 'zijn vreemde wezens. Je laat ze achter met een blokkendoos om even een sigaret te gaan roken en alles is pais en vree, maar nog voor je één trekje hebt kunnen nemen, hangen ze aan je jaspanden omdat ze een heks hebben gezien. Marthe zegt dat het komt door wat ze allemaal meegemaakt hebben. Wel, ze heeft er meer verstand van dan ik. De lampionnen waren haar idee.'

'Nee-hee!' Polly trok boos aan zijn mouw. 'Je moet het wel goed vertellen! Marthe had maar vijf lampionnen en toen zei de Prins dat dat er veel te weinig waren, veel te weinig om te toveren. En toen is hij er zelf gaan kopen. Honderd! En dat zijn er bijna genoeg, zegt hij.'

Je moest Bosies vermogen zelfs op het gebied van lampionnen extravagant te zijn, bewonderen.

'Gaat die boom niet in de fik vliegen?' vroeg ik.

'Natuurlijk gaat die niet "in de fik vliegen"!' Bosie gebaarde dat Bridget hem nog een lampion moest aangeven en hing die zelf tussen de bloesem boven zijn hoofd. De bloemblaadjes kleurden oranje in het warme licht, vuurbloemen uit een sprookje dat nog niemand had verteld.

'Hij ziet niet dat deze boom betoverd is,' zei Bosie op samenzweerderige toon tegen Sammie. 'Hij denkt dat dit een lelijke, oude appelboom is. Maar dat is het niet. Als je weet hoe je moet kijken, zul je ontdekken dat alles een verborgen schoonheid heeft, zelfs de gewoonste dingen. Dan zul je geluk uit het niets kunnen toveren en mensen, dieren en bomen met schoonheid kunnen bekleden, tot de hele wereld betoverd lijkt. Dat is magie. Dat heeft een man in Londen me geleerd.'

'Een tovenaar?' vroeg kleine Sammie ademloos.

Bosie tilde hem tussen de takken vandaan en droeg hem op zijn rug de ladder af. 'Ja, een tovenaar. En wat hij mij geleerd heeft, is een groot geheim. De mensen in Londen willen hem ervoor in de gevangenis stoppen.'

'Ooo...' riepen Polly en Bridget tegelijk.

Bosie ging op zijn knieën zitten, zodat Sammie van zijn rug kon glijden. Hij wenkte de kinderen dichterbij, om nog een geheim met hen te delen. 'Vannacht, als jullie slapen, vliegen de lampionnen de hemel in, en daar blijven ze branden, tussen de sterren, zodat hij ze in Londen ook kan zien.'

De kinderen luisterden ademloos. Ik kon me Bosie voorstellen met Oscar en zijn kinderen, aan het strand, zandkastelen bouwend of zwemmend in de zee: twee grote kleine kinderen die nog in sprookjes geloofden en twee grote

kinderen die hun eigen sprookjes verzonnen. Of kochten.

Bosie was ouder dan ik, maar hij was nooit volwassen geworden. Dat was waarom meneer Wilde van hem gehouden had en waarom de kinderen van hem hielden. En waarom hij mij na onze ene nacht samen zijn hotelkamer uit had geschopt. Kinderen konden liefhebben of haten, het was een keuze tussen die twee, er was geen middenweg. Ik had Vincent gehaat én liefgehad. Vincent had van me gehouden en was bang voor me geweest. Maakte dat ons volwassener?

Met een klein, bitter, volwassen, wijs lachje schudde ik mijn hoofd om die lelijke, oude appelboom die gloeide van betovering en liefde, en die Oscar Wilde uit het raam van zijn kamer in Londen nooit zou zien.

Ook Marthe hoorde mijn verhaal over de moeder met het zachte veren bed aan. 'Alles goed en wel,' zei ze, 'maar die vrouw weet niet hoe je een verstuikte enkel moet behandelen.'

Ze bracht me terug naar mijn stoel, liet me mijn schoen uittrekken en wikkelde een doek om mijn enkel, die ze in een warm aftreksel van papaverbollen had geweekt. 'Dat zou moeten helpen.'

Robbie schonk me een tweede glas wijn in en verdeelde de rest van de citroenlimonade over de kinderen. Voor even

werd er over niets ernstigers gepraat dan het boeket van de wijn.

Sammie kwam naast me zitten om me de tekeningen te laten zien die Trops vandaag voor hen gemaakt had. Het leek mij dat ze hem overgehaald hadden alle artiesten van het Cirque Fernando te tekenen.

Pas toen de kinderen door Marthe naar bed gebracht waren — en de kamer door Trops op Boze Mannen was gecontroleerd — kwam het gesprek op ernstiger zaken.

'Ze zijn bang geweest, maar ik denk niet dat ze werkelijk beseffen waaraan ze zijn ontsnapt,' zei Marthe terwijl ze mijn kompres verwisselde. 'En dat is maar goed ook.'

'Wat ben je met ze van plan, Gus?' vroeg Bosie. 'Ze aan het circus verkopen?'

Robbie schoot in de lach. 'Nee, hij brengt ze terug naar Londen. Zo is het toch, Augustus?'

Trops woelde zorgelijk door zijn haar. 'Als ik het voor elkaar kan krijgen. Voorlopig kan ik net zomin als jullie naar Engeland terugkeren. En wanneer dat wel mogelijk is, wil ik niet gearresteerd worden voor kidnapping, of wat die vermaledijde Britse justitie nog meer kan verzinnen.'

'Waarom schrijf je hun ouders niet?' opperde Robbie.

'Niet mogelijk. De kinderen kunnen zelf niet uitleggen waar

ze wonen. Ik weet dat het ergens in Soho moet zijn, maar een brief met "het rode huis naast de bakkerij" als adressering zal, vrees ik, niet aankomen.'

'Er moet toch iets zijn wat we kunnen doen,' hield Marthe aan. 'We zouden een detective kunnen inhuren.'

'Detectives zijn duur,' bracht Trops daartegen in.

'Als u het nog niet opgevallen was, monsieur Trops, ik ben niet onbemiddeld,' zei Marthe met een ondeugende twinkeling in haar ogen. 'Ik kan u het bedrag voorschieten.'

'O... dat is zeer vriendelijk,' zei Trops. 'Een detective. Hm. Dat lijkt me een uitstekend idee. Hij spoort de ouders van de kinderen op en ondertussen moeten wij er maar... hm... het beste van maken.' Hij hief zijn glas om zich moed in te drinken, maar het gebaar leek eerder een toost. 'Dit is een goed huis voor de kinderen.' Hij nam een slok. 'Met een beste wijnkelder.'

Van Trops hoorde ik hoe Marthe kleine ledikantjes van zolder had gehaald, waarin zij en haar zusters vroeger geslapen hadden. Ze luid ze laten opmaken met beddengoed dat in de linnenkast tussen zakjes gedroogde lavendel had gelegen en was midden in de nacht opgestaan om Bridget te troosten, die gedroomd had dat Marie-Bernadette haar in een pop wilde veranderen, met een hoofd, armen en beentjes van porselein.

'Ze is een vrouw met een hoofd en een hart, Adie,' zei hij, een ongewoon compliment uit de mond van Trops, doorgaans geen bewonderaar van vrouwen.

Marthe snoof. 'Monsieur Trops bedoelt dat ik alles wat ziek, versleten of kapot is mee naar huis sleep. Ik kan het niet laten. Het is een obsessie, dat is wat mijn Valerie zegt, en zij heeft verstand van dat soort zaken.' Ze wierp een bezorgde blik over haar schouder, naar het huis, waar Valerie ons nog steeds koppig zat te negeren. 'Ze verwijt me soms dat ik beter op mijn plaats zou zijn in een nonnenklooster, maar u begrijpt dat dat geen goed idee zou zijn!'

Ik lachte met de rest mee en sloot haar in mijn hart, want ik wist ook wat obsessies waren. Je begon er niets tegen.

'Ik heb Vincent vandaag ontmoet,' fluisterde ik in Trops' oor, zodat Bosie het niet zou horen en er een schampere opmerking over jou maken, 'en morgen zie ik hem weer.'

'Wat? Wanneer? Maar je zei dat hij niets mocht weten... Wat is er gebeurd, Adie?'

'Sst.' Ik legde mijn vinger op zijn lippen. 'Vraag niets. Wees blij voor me. Zeg dat alles goed komt. Zeg: "Wees gelukkig, Adrian."'

'Adie...'

'Sst.' Ik tikte met mijn vinger op zijn lippen en woelde door

zijn baard. Dat deed hem zijn mond houden.

Het werd laat. De muggen dansten om de lampionnen en de katten slopen door het lange gras, bezig met kattenzaken. In het huis stampte Valerie de trap op en smeet haar slaapkamerdeur dicht.

'Ze trekt wel bij,' zei Marthe niet erg hoopvol.

Ergens in het huis sloeg een klok halfelf. Met een schok realiseerde ik me dat Dominique al tweeënhalf uur voor de deur van Ie Miroitier zat te wachten. Tenzij hij me voor een dekhengst hield, moest hij zich toch wel gaan afvragen wat er zich werkelijk achter die deur afspeelde.

Ik haalde de doek van mijn enkel, trok mijn schoen aan en stond op.

'Ga je weg?' vroeg Trops verbaasd. 'Je kunt blijven. Marthe heeft een kamer voor je.'

'Ja, blijf,' drong Robbie aan. 'Bosie is van plan morgen in zijn hotel op nieuws te wachten. We willen hem gezelschap houden. Ga met ons mee.'

Ontroerd door verstandige, beheerste Robbie, die soms kon bedelen als een hondje, stelde ik me voor hoe het zou zijn als ik 'ja' zou zeggen.

Ik zou opnieuw opgenomen worden in hun vriendenkring. Samen met Trops zou ik me om de kinderen bekommeren

tot er nieuws van hun ouders kwam en in de tussentijd hopen lol hebben. Marthe zou een bed voor me laten opmaken met naar lavendel geurende lakens, over mijn enkel redderen en me toevoegen aan haar menagerie van mankepoten. Robbie zou een paar dagen om me heen draaien, voor hij me mee zou nemen naar het Louvre of de Tuilerieën of een andere mooie plek. Daar zou hij me toestemming vragen voor een eerste echte kus en we zouden een tijdje samen zijn, rustig, gelukkig en tevreden, maar zonder ons hoofd te verliezen, tot het tijd was om weer uit elkaar te gaan.

Het zou een goed leven zijn. Maar zonder Vincent.

'Het spijt me. Je weet dat ik al met iemand afgesproken heb,' zei ik tegen Robbie.

'Je blijft niet? Maar jongen, waar moet je dan slapen?' vroeg Trops.

Ik wist dat als ik nu niet wegging, de uitleg te ingewikkeld zou worden. 'Ik heb een plek. Heus, Trops, maak je niet bezorgd. Robbie, Bosie, Marthe, goedenavond. Ik kom gauw terug.'

En na die leugen hinkte ik zo snel als ik kon het tuinpad af, om hun vragen voor te blijven.

XXXVII

Lady Kinderly's gevoel voor romantiek — Een heilzaam bad — Het frigidarium — De hete hel — Een brandmerk — Het spel en de poppen — 'Inzepen en masseren'

De weg van Marthes huis naar ons 'hotel' verliep aanzienlijk gemakkelijker dan de weg erheen. Ik vond de Franse jongen bij de vespasienne waar ik hem de vorige nacht had ontmoet, en wist hem in ruil voor een schone zakdoek zover te krijgen dat hij me terugbracht naar zijn kamer. Marthes kompressen hadden de pijn in mijn enkel verminderd, waardoor de klimpartij naar zijn raam niet zo'n halsbrekend waagstuk was als ik had gevreesd. En alsof mijn geluk die avond niet op kon, trof ik Dominique slapend aan op de bovenste tree van de trap.

Ik wekte hem door zachtjes in zijn oor te blazen. 'Vijf keer

achter elkaar en nóg niet moe! Vertel dat maar aan de lady!'

Mijn geluk leek de volgende dag nog niet op te zijn. Lady Kinderly besloot dat ik haar vanmorgen niet met haar toilet hoefde te helpen.

'We slaan het bad maar eens over. En Eliza kan me met mijn kostuum helpen. Ik denk dat jij er geen bezwaar tegen hebt uit te kunnen slapen, Charlie!'

Ik grijnsde, gaapte en dook weer onder de dekens. Ze leek het verhaal te geloven dat ik bij mijn thuiskomst om twee uur in de nacht had opgehangen. Het was gedetailleerd genoeg geweest om waar te kunnen zijn. Vooral de spiegels hadden haar geïnteresseerd. Xe had ze 'romantisch' genoemd.

'Het was een peeskamer!'

'O, jij hebt absoluut geen gevoel voor romantiek, jongeman.'

Vanonder de dekens keek ik toe hoe Eliza de lady in haar herenkostuum hielp.

'Geen japonnendag vandaag?'

'Niet waar wij heen gaan. Ik heb een kostuum nodig dat ik gemakkelijk kan uittrekken. Japonnen kosten zo veel tijd. Wat misschien verklaart waarom vrouwen zoveel deugdzamer zijn dan mannen.'

Ik wist niet of wat ze zei me aanstond. 'Wat gaan we eigenlijk doen?'

'Maak je geen zorgen! Niets onhygiënisch.'

En daar moest ik het mee doen.

Een halfuur later, toen we in een taxi door de straten van Parijs reden, wist ik nog steeds niet waar we heen gingen.

De lady schiep er genoegen in me onbegrijpelijke hints te geven. 'Hij zal op ons zitten te wachten. O, Charlie, denk je dat hij al aan het zweten is?' en 'Vandaag, lieve jongen, kunnen jullie met een schone lei beginnen.'

Omdat ik haar de lol niet gunde me op stang te jagen, deed ik alsof ik doof was en troostte mezelf door te denken aan de duizenden-één manieren waarop ik haar het zwijgen zou kunnen opleggen wanneer ik haar niet meer nodig had. Favoriet was een stevig, hardgebakken Frans stokbrood.

Toen het rijtuig eindelijk tot stilstand kwam, was het voor een gebouw dat eruitzag als een paleis uit Aladdin en de Wonderlamp, de kerstmusicalversie. Het had een koepeldak, vergulde torentjes die, geloof ik, minaretten werden genoemd, en ramen met kunstig traliewerk ervoor. Ik kende zulke gebouwen uit Londen.

'Een Turks bad?' vroeg ik ongelovig.

'Waarom niet? Het zou erg heilzaam voor longen en gewrichten moeten zijn. Het schijnt zelfs heren van de drang te huwen te hebben genezen!'

'O christus!' Van alle ontmoetingsplaatsen die ze had kunnen uitkiezen, was dit de ergste. 'Waarom? Waarom hier? U weet hoe hij is. Hij begint al te blozen als hij langs een korsettenwinkel loopt. Hij zal het vreselijk vinden! Waarom doet u dit? Ik geloof dat u dit leuk vindt!'

De lady hief verontschuldigend haar handen. 'Gun een oude dame haar pleziertje, jongen.'

Ik trok aan de mouw van haar herenkostuum. 'Dame!' snoof ik.

'Touchf.' De lady wipte een pluisje van haar broekspijp. 'Maar dat betekent ook dat ik jullie gezelschap kan houden, Charlie.'

Ze liet me haar uit de koets helpen en schuifelde door de ingang met het bordje GENTS het badhuis binnen.

Aan het einde van een betegelde gang betaalde de lady ons entreegeld. Een bediende gaf ons een wit katoenen badlaken en een paar slippers met zolen van kurk mee. Hij liet ons onze schoenen uittrekken, bracht ons naar een kleedhokje en wisselde enige woorden met de lady.

'Hij is er,' deelde ze me mee. 'In het frigidarium. Typisch, vind je niet? Hij zal bang zijn te heet te worden.'

'Haha,' zei ik sarcastisch en ik trok de deur van het kleedhokje achter me dicht. Ze kon zich zelf uitkleden.

Het frigidarium was de koelste ruimte van het Turks bad, maar ik zweette al voor we er binnen gingen. Ik had het witte badlaken om mijn middel geslagen. Het viel tot op mijn kuiten, als het kleed van een Egyptenaar, maar toch voelde ik me naakter dan gisternacht in het bed van le Miroitier. De lady slofte op haar badslippers naast me het frigidarium binnen, voorovergebogen en onwennig, naakt als een heremietkreeft zonder haar rokken, pruiken en rouge. Het was een schrale troost dat ze zich net zo opgelaten voelde als ik.

Het frigidarium was een betegelde ruimte die verlicht werd door ramen van gekleurd glas, hoog in het plafond. In het midden was een dompelbassin, waarboven een fijne nevel hing. Op de gekleurde tegels stonden groene planten en een waterpijp die niet werd gebruikt door de heren die op divans de krant lagen te lezen, koffie dronken of schaakten. Ze waren zo oosters als de leden van een herensociëteit, mannen met snorren en borsthaar, en aandelen op de beurs.

Ik vreesde voor het effect dat lady Kinderly, in elke stap

een dame, op hen zou hebben, maar die vrees verdween toen ik een badhuisbediende een zwaar, scharlaken gordijn voor een alkoof zag dichttrekken.

'Goed gezien,' zei de lady. 'Daar is de harem.'

Het viel me nu op dat er meer van dat soort alkoven waren, gestoffeerd met tapijten, kasjmieren shawls en kussens van damast en zijde. De zware gordijnen kwamen tot aan de grond en dempten de zachte geluiden die van binnen kwamen. Het getik van de schaakstukken op het bord klonk luider.

Het besef dat ik Vincent dadelijk ging ontmoeten op een plek die zo verbonden was met mijn oude leven, maakte dat ik nog harder ging zweten.

'Kunnen we ergens anders heen gaan? Alsjeblieft?' fluisterde ik smekend.

'Ergens anders heen gaan? Charlie, dit is de ideale plek. Intiem, discreet. Geloof me, je zou hier een man kunnen vermoorden en de buitenwereld zou er nooit van weten!'

Dat maakte het er niet beter op. Maar het deed me wel mijn mond houden.

'Goed zo. Wel, kijk eens om je heen. Zie je hem?'

Ik zag hem. Vincent zat afgezonderd op een bank tegen de muur en volgde het schaakspel met een verbeten concentratie

die het andere moest buitensluiten.

De lady lachte. 'O jee, we zullen ons best moeten doen, hè?'

'Er zit zesentachtig pond in, in Frans geld. U kunt het natellen.' Vincent overhandigde de lady een opgerolde handdoek die zwaar woog van de munten. Hij zat tussen lady Kinderly en mij op een met vilt beklede bank in het laconicum, een kleine, achthoekige ruimte waar het zo heet was als de hel. Ik voelde de warmte door de zolen van mijn slippers heen. Het zweet verdampte op mijn huid.

Als dit goed voor je longen en gewrichten is, dacht ik, moet een oven dat ook zijn.

De lady spreidde de handdoek uit op haar knieën en sorteerde met rappe vingers de francs en centimes. Haar altijd zo grauwe huid was babyroze, een onnatuurlijk gezonde kleur voor een lichaam dat zulke duidelijke tekenen van ouderdom en verval vertoonde.

Ik zag aan Vincents opgetrokken schouders hoe slecht hij zich op zijn gemak voelde naast haar. Zonder haar japonnen, viel het onmogelijk te negeren dat ze ziek was... en geen vrouw.

'Zesentachtig pond. Zesentachtig armzalige ponden.' De

lady legde haar hand op haar kippenborst met de grijze oudemannen-haren. 'Is dat alles wat u voor deze jongen in uw hart en uw portemonnee hebt kunnen vinden?'

'Er is meer onderweg. Ik heb naar Londen getelegrafeerd.'

'En wanneer kan het aankomen?'

'Morgen. Overmorgen op zijn laatst.' Vincent ontweek mijn blik, zoals hij vroeger deed als hij niet de hele waarheid vertelde. Het ging niet aan lady Kinderly voorbij. 'Overmorgen op zijn laatst? Dat is een belofte? Ik heb uw woord als een man van eer?'

'Ja,' zei Vincent.

De lady pakte een tienfrancstuk van de stapel en liet het achteloos op de vloer vallen. De munt tolde rond op de hete tegels. De lady wendde zich glimlachend tot Vincent. 'Ik was ooit verloofd met een man van eer. We hadden zelfs een priester gevonden die sympathiek tegenover onze liefde stond en ons zou huwen. Ik had mijn bruidsjapon al laten maken. Die kwam van Worth's, hier uit Parijs, als u het geloven wilt.'

Vincent keek alsof hij het niet geloofde.

'Deze man en ik hadden elkaar ontmoet in een gelegenheid als deze. Wel, als dat niet toevallig is! Noem het het noodlot, noem het ironie!'

Helemaal niet, dacht ik, je hebt dit zelf geregeld, kreng.

'Ik was jong en had een hoofd vol suikergoed en hij beloofde me de zon, de sterren en de regenboog, u weet hoe dat gaat. En ik heb op hem gewacht, met oranjebloesem in mijn haar, in zo'n kleine kapel waar alle heiligen de rode lippen van knapenschenners hebben. Ik heb gewacht, tot twee uur in de morgen, en hij is niet gekomen.' De lady bevochtigde haar lippen. Haar naakte, onopgemaakte mond had een pijnlijke trek gekregen. Ik begreep dat dit de man was die ze bedoeld had toen ze zei: 'Ik weet hoe het voelt, liefje.' Het verhaal had heel goed een leugen kunnen zijn, maar dat was het niet.

'Hij heeft me gekwetst, toen ik al op een leeftijd was dat ik dacht dat ik niet meer gekwetst zou kunnen worden. Het was een les. Alles heeft een moraal, is dat niet wat goede romans ons leren? Eleanor, zei ik tegen mezelf, doof het vuur in je hart. Het vuur dat je niet verwarmt, kan je ook nooit branden.' Ze spuugde op haar vingers, pakte de munt van de gloeiende tegels en drukte hem tegen Vincents borst.

Hij sprong overeind met een kreet van pijn en schrik. Op zijn borst was ter hoogte van zijn hart een rood, rond brandmerk verschenen. Vincent raakte het ongelovig aan en er ging een rilling door hem heen.

'Ik roep een bediende. Ik laat u buiten gooien,' dreigde hij.

'Niet doen!' Ik greep hem bij zijn arm. 'Ze is gevaarlijk.'

Ik had het nooit zekerder geweten dan nu. De lady bleef onaangedaan zitten, met de gloeiende munt in haar hand. Ze haatte hem, en alle mannen die waren als hij. Dat had haar doen besluiten mij te helpen, niet het geld.

Ik ging tussen haar en Vincent in staan. 'Alstublieft, doe hem geen kwaad,' zei ik tegen de lady. 'Doe wat ze zegt,' waarschuwde ik Vincent. Ondanks de hitte stond ik te rillen. Ik was banger voor haar dan ik had gedacht. Of er was iets anders aan de hand?

Stop daarmee, sprak ik mezelf toe. Wat mankeert je?

Het lukte me de rillingen onder controle te krijgen, maar toen merkte ik weer hoe hels heet het hier was. De muren moesten koorts hebben.

'Kunnen we alsjeblieft ergens anders heen gaan?'

'Ergens waar het koeler is, bedoel je?' vroeg de lady zonder haar ogen van de rode plek op Vincents borst af te wenden. 'Uitstekend.' Ze stond op en schuifelde waardig het laconicum uit. Het spel ging door en wij waren haar poppen.

Ik draaide me hulpeloos om naar Vincent. Als ik nog wraak op hem had willen nemen, was ik nu tevreden geweest... Het voelde echter alsof lady Kinderly me mijn wraak had afgenomen. Ik kon de aanblik van het brandmerk op zijn

huid niet verdragen.

Om iets te doen, hoe ontoereikend ook, nam ik de punt van mijn badlaken en drukte die voorzichtig tegen Vincents borst. Het was genoeg om hem te laten kreunen van pijn.

'Het gaat mis. Het gaat helemaal mis.' Ik haatte mijn handen die de pijn erger gemaakt hadden, haatte mezelf, haatte lady Kinderly. 'Als ik geweten had wat ze van plan was, dan had ik...'

'Nee, dan had je niets gedaan,' zei Vincent. Hij klonk verdrietig, moedeloos, moe gestreden, maar erg zeker van zichzelf. 'Zo is het. Vertel me niet dat het anders is. Ik weet...' Hij drukte zijn lippen op elkaar, waakzaam.

Ik wachtte op woorden die niet kwamen.

'We kunnen haar maar beter volgen,' zei ik toen.

De lady bleek een reeks verfijnde, vernederende martelingen voor ons in petto te hebben.

Op een ijskoude douche volgde een onderdompeling in het bassin, waarbij we ons badlaken op de tegels moesten achterlaten. Het leverde mij opnieuw de rillingen op en Vincent een moment van intense schaamte toen hij voor het oog van de lady de marmeren treden van het bassin afdaalde. Hij had niet geprobeerd zich te bedekken, maar had enkel

zijn hoofd gebogen, alsof deze vernedering deel uitmaakte van een straf waarvan hij vond dat hij hem verdiend had. Achter zijn rug had de lady naar me geknipoogd.

Toen ik me klappertandend op de kant gehesen had, stonden er twee bedienden klaar die Vincent en mij in droge doeken wikkelden en meenamen naar een kleinere zaal, waar drie marmeren tafels op ons wachtten die mij onwillekeurig aan de morgue hadden doen denken.

'Inzepen en masseren,' was het bevel van de lady geweest.

Haar gevoel voor humor vervloekend, had ik me overgegeven aan de handen van een badhuisbediende die regelmatig opmerkingen plaatste als: 'Hebt u het koud, monsieur? U hebt het velletje van een gans!' en 'Ach, kneep ik daar te hard? Duizend verontschuldigingen, monsieur!'

Vincent had, weinig verrassend, ook niet erg van de attenties van zijn bediende genoten. Hij had op het stenen tafelblad gelegen alsof hij zelf van marmer was en zijn stem was van ver gekomen, van de plaats waar zijn geest heen gevlucht was, buiten de muren van het badhuis, buiten de grenzen van zijn lichaam. 'Vierhonderd pond. Overmorgen. Opnieuw hier? Goed, als u dat wilt...'

Hij was met alles akkoord gegaan, alsof het hem niet meer uitmaakte. De strijdbare Vincent van gisteren was verdwenen en in zijn plaats leek een marionet gekomen te zijn. Iemand

trok aan de touwtjes en ik betwijfelde of het de lady was. Voor zover ik wist, was er maar één iemand die Vincent onvoorwaardelijk gehoorzaamde...

XXXVIII

Brave avonden — Niet vrij — De naam Farley — De ideale plaats voor een boetedoening — Schuilen — Onze laatste herinnering

'Kunnen hij en ik niet even alleen zijn?' smeekte ik lady Kinderly na de massage.

Je gaat je gang maar.' Haar pleziertje had haar niet opgeleverd wat ze ervan had verwacht. Vincent had zich gedragen alsof hij van ijs was, en ik had geen moeite gedaan om hem te ontdooien. De badhuisbedienden hadden ons schouderophalend aan ons lot overgelaten.

'Kom,' zei ik en ik pakte Vincents hand.

Ik leidde hem een alkoof in het frigidarium binnen. De duisternis was een verademing na het al te felle licht boven het dompelbad dat alleen door de schaamtelozen werd verdragen.

Het was geen genot geweest met lady Kinderly's ogen naar Vincent te kijken en haar aan de onzichtbare touwtjes aan mijn ledematen te voelen trekken. Hier, achter het gesloten gordijn, hoefden we tenminste haar poppen niet te zijn. Ik was het zat: de bedekte toespelingen, de spelletjes, de slechte grappen. Na zes dagen met de lady verlangde ik bijna terug naar een brave avond met kunst en boeken in Vincents zitkamer, waar de dingen nooit bij de naam genoemd werden en kussen, liefkozingen en zelfs erecties serieuze zaken waren, en geen reden tot hilariteit.

Ik liet zijn hand los om hem de gelegenheid te geven op de kussens tegenover me te gaan zitten, met die veilige afstand tussen ons in die hij op prijs stelde.

Het gebaar ging aan hem voorbij. Hij legde de rug van zijn hand tegen mijn wang, een emotieloze aanraking. Een verplichting.

'Nee, Vince. Dat hoeft niet. Ze kan ons hier niet zien.'

'Je bent warm,' zei hij. 'Koortsig.' De woorden hadden geen dubbele betekenis. Dat hadden ze bij Vincent nooit.

'Je gaat toch niet ziek worden? Ik wil je niet ziek achterlaten in een vreemde stad, Adrian.'

'Maar je gaat me niet achterlaten. Overmorgen. De vierhonderd pond,' herinnerde ik hem.

'Ja, de vierhonderd pond.' Vincent klopte afwezig op mijn borst, zoals de arts die Mary Ann had onderzocht op tuberculose. Het was niet het geld waarover hij zich zorgen maakte.

'Je moet niet bij hem blijven,' zei hij serieus. 'Ik wil niet dat hij je ziek maakt. Laat... laat hem je het geld van vandaag geven, Adrian, en ga bij hem weg.'

'Dat durf ik niet.' Meer nog dan mijn eigen blauwe plekken herinnerde het brandmerk op Vincents borst me eraan waartoe de lady in staat was. Ik zou kunnen ontsnappen — ik had gisteravond bewezen dat dat mogelijk was - maar het zou een kwestie van tijd zijn voor Dominique of een van de lady's andere Parijse vrienden me zou vinden, en ik zou eindigen als een bezienswaardigheid in de morgue.

'Mijn leven is niet meer van mij, Vince.'

'Dat is het mijne nooit geweest.'

Ik vergat wat ik had willen zeggen.

Nee, Vincents leven was niet van hem.

Robbie had het me al gezegd.

Heb je Stuart ingelicht? wilde ik Vincent vragen. Stuurt hij die vierhonderd pond? Of stuurt hij Scotland Yard?

Waartoe heb je je door hem laten overhalen?

Maar ik was bang voor de antwoorden.

Laat het weer als gistermiddag zijn, wenste ik. Een paar uur geen verleden, geen toekomst, geen Stuart, geen lady Kinderly.

'Kunnen we niet heel even... alles vergeten? Enkel maar Vincent en Adrian zijn?'

Vincent hief zijn hoofd op. Hij lachte ongelovig. Het was geen gezonde lach. 'Enkel maar "Vincent"? Ik ben een Farley, Adrian, en ook al zou ik dat willen vergeten, ik zou het niet mogen. Je weet wat die naam in Londen betekent? "Farley is zekerheid." Als die naam besmet zou raken, zou dat het einde betekenen van Farley Verzekeringen. Het zou het bedrijf te gronde richten, én alle mensen van wie ik hou. Begrijp je, Adrian, zó vrij ben ik nu!'

Ik knikte. Na een dag van dromen was ik terug in de realiteit. 'Dus alles wat we hebben, is onze tijd hier in Parijs?'

'Ja,' zei Vincent toonloos. Hij had die lege blik in zijn ogen die ik in de tijd dat we nog met elkaar vreeën nooit begrepen had. Het betekende dat hij zich helemaal had teruggetrokken in zichzelf, op een plaats waar hij veilig was voor zijn angst, lust of schuldgevoel.

Hij was een kind dat wegrende en zich verstopte. Dat ergerde me, maar het ontroerde me ook. Je bent er erger aan toe dan ik, dacht ik.

De touwtjes die de lady aan mijn ledematen had bevestigd, werden strak getrokken toen ik tussen de kussens een plekje voor ons vrijmaakte, maar dit was niet haar spelletje.

Als een acteur die de aanwijzingen van zijn regisseur negeerde, gooide ik de kussens met hun geur van zweet en tabak opzij, ging op de kale tegelvloer liggen en trok een kasjmieren shawl om me heen. Op een plek als deze, die ingericht was voor decadent oosters comfort, was het haast niet mogelijk oncomfortabeler te liggen.

De ideale plaats om te knielen voor een boetedoening, Charlie.

Kop dicht, zei ik tegen de lady in mijn hoofd. Dit begrijp jij niet.

Ik wist niet eens of ik het zelf wel begreep. Was het liefde, een boetedoening, een afscheid? We gaven het geen naam. Vincent lag naast me, zoals in dat handjevol nachten dat ik tot de morgen in zijn bed had mogen slapen. Niet, zoals toen, een geruststellende, warme aanwezigheid in het donker, maar een kleine jongen in het lichaam van een man die troost zocht om zijn nachtmerries te vergeten. Hij verborg zijn gezicht in mijn hals, zo bang voor de rest van de wereld dat hij bij mij durfde te schuilen.

'Ik wou dat ik mezelf niet was. Ik wou dat ik niemand was,' fluisterde hij.

Ik hield me stil, heel stil, zoals je dat doet wanneer je een schuw dier niet wilt verjagen. Na weken van leegte was het genoeg om zijn hart te voelen kloppen en de geur van zijn haarolie in te ademen.

Ik wou dat het een jaar geleden was, dacht ik. Toen was ik jaloers geweest op Vincent, wiens grootste zorg het vinden van een geschikt schildersmodel had geleken. 'Wat is gelukkig zijn?' had ik hem gevraagd en hij had het antwoord klaar gehad: 'Doen wat je graag doet. En dat zo goed mogelijk doen.' Het was gemakkelijker, prettiger en veiliger geweest alleen op papier en schildersdoek te leven. Onzichtbaar. Zonder lichaam.

Ik wikkelde de shawl strak om ons heen. Onder de stof, daar waar niemand het zag, drukte Vincents penis tegen mijn dij.

Als dit een anekdote was geweest die McBride voor zijn boek had willen gebruiken, hadden we elkaar toen en daar genomen, wild en verbeten, volgens de regel dat pijn passie was: hoe meer pijn, hoe meer passie.

In werkelijkheid gebeurde er niets en dat niets was goed. Het was alsof de klok voor ons opgehouden was met tikken, zoals dat voor Arthur en Sylvio was gebeurd. Wat er verder ook zou volgen, onze laatste herinnering zou zijn dat we

samen waren.

We lagen stil naast elkaar, niet gelukkig, niet ongelukkig, opgaand in het moment.

Als lady Kinderly niet gehoest had, waren we misschien nooit meer opgestaan.

Na een salvo van een stuk of zeven blaffende hoesten kon ik er niet meer doof voor blijven.

'Ze vindt dat het tijd is om te gaan of het is op haar longen geslagen,' zei ik tegen Vincent.

Hij duwde zichzelf overeind en stond op, gehoorzaam en zonder zichtbare emotie.

'Je moet niet bij hem blijven,' zei hij een laatste keer.

En daarna keek hij me niet meer aan.

XXXIX

Een kwetsbare plek — Ontsnapt — De waarde van driekinderen... en één Farley — Afscheid van Parijs — McBride, dood of levend — Op Stuarts bevel

Terug op onze kamer verwisselde de lady haar herenkostuum voor een nachtjapon en strekte zich uit op haar bed. Ze bleef daar de rest van de middag liggen, soms hoestend, maar meestal zo stil als een lijk.

Blijkbaar was een Turks bad niet zo gezond als werd beweerd.

Eliza en ik waren tot woede van de eerste gedwongen op de kamer te blijven. De lady had haar een uitstapje naar de Eiffeltoren, de morgue en een kleermaker beloofd, en die Parijse genoegens moesten nu wachten. Na een tijdje boos rondgestampt te hebben, verdween ze in de krochten van de

rommelwinkel, op zoek naar speelgoed.

Blij met de rust sloot ik de gordijnen van mijn hemelbed en verbeeldde me terug in de alkoof van het Turks bad te zijn.

Je moet niet bij hem blijven. Ik wil niet dat hij je ziek maakt.

Ik rolde me in mijn dekens, begon te zweten en rolde er weer uit. Was ik ziek aan het worden ? Het leek me onwaarschijnlijk. Het afgelopen jaar, waarin ik zo slecht voor mezelf had gezorgd en zo veel bedden had gedeeld, had me niets ergers opgeleverd dan een paar dagen schijterij en wat koorts.

Ik was sterk. Niets kreeg me kapot.

Maar toch was er iets mis. Een vermoeden dat iets op me loerde wat een kwetsbare plek had ontdekt die ik zelf nog niet kende.

Ik wil je niet ziek achterlaten in een vreemde stad.

Waarom die woorden? Overmorgen zou hij me weer zien.

'Eleanor!' Beneden werd de winkeldeur opengesmeten. Zware voetstappen stampten de trap op en even later barstte Chris de kamer binnen. 'Eleanor! Ze zijn 'm gesmeerd, Eleanor!'

Lady Kinderly, die net was ingedut, schrok hoestend

wakker. 'Wat? Wat? Wat, Chris? Wat zeg je?'

'Ze zijn vertrokken. Koffers, bedienden, de hele rataplan! Met de middagtrein richting Calais!'

Ik schoot overeind. 'Vertrokken? W-wie? Wie?'

'Jij wisr hiervan!' Ik kon Chris' vuist ternauwernood ontwijken door me op de matras te laten vallen. 'Heeft hij het je in je oor gefluisterd, verdomde slet van een hoerenjoch?

Je had hen niet alleen mogen laten!' verweet hij lady Kinderly.

'Chris... engel...' De lady kuchte. 'Praat niet zo hard. Ik kan mezelf niet horen denken. Ze zijn dus uit hun hotel vertrokken?'

'Ja. Ja! Mét ons geld, Eleanor!'

'Het geld dat hij nooit van plan was te betalen. Help me overeind, Chris.' Ze stak haar armen naar hem uit, onnatuurlijk beheerst voor iemand die net heeft gehoord dat haar vierhonderd pond de trein naar Calais heeft genomen. Naast haar bed ademde ze een keer of tien geconcentreerd in en uit, tot het ademen weer vanzelf ging.

'Ik wist... dat hij... tegen me loog... Hij... liegt niet beter... dan jij

de harp speelt, Chris.'

'Ik speel geen harp,' zei Chris.

'Precies,' zei de lady met een moeizaam lachje.

Chris trapte tegen een po die toevallig voor zijn voeten stond. De inhoud spatte tegen de muur en kleurde het behang geel.

'Dit is geen grapje, ouwe heks! Ze hebben ons vierhonderd pond door de neus geboord en ik zou d'r niet van opkijken als ze jouw signalement aan de Franse politie hebben doorgegeven. Lach je nu nog?'

'Nee,' zei de lady rustig. 'Ik neem dit zeer serieus, Chris.'

'Zeg dan wat je wilt. Hier blijven? Of terug naar Londen?'

Ik keek van de een naar de ander. Over wat hier besloten werd, had ik niets te zeggen, maar ik had er alles bij te verliezen. Ik wachtte terwijl de lady haar afweging maakte: de kinderen of Vincent Farley? Wie zou het meeste geld opbrengen?

'We gaan terug naar huis, naar Londen,' besliste ze. 'Daar is hij nu naar onderweg, nietwaar?' Ze wendde zich tot mij voor een bevestiging.

Ja, hij gaat terug naar Londen, terug naar zijn broer,' antwoordde ik met een bittere smaak in mijn mond.

Vincents besluit — voor zover het zijn besluit was geweest — verraste me niet. Het stelde me wel teleur. Ook al had hij me

gisteren noch vandaag beloftes gedaan, dit voelde als een nieuw verraad. Ik was hem niet een beetje wilskracht, één beslissend 'nee', waard. En daarom kon ik hem nog steeds haten, zelfs nu ik wist dat ik nooit van mijn liefde voor hem genezen zou.

Ik trok mijn koffer onder mijn bed vandaan en begon er kleren in te gooien. 'Wanneer kunnen we vertrekken?'

Een uur later waren al onze koffers gepakt, hadden we een luidkeels protesterende Eliza tussen twee antieke kasten vandaan getrokken en was er door Chris een taxi aangehouden. Hij en ik hielpen de lady naar binnen en duwden Eliza achter haar aan, opgejaagd door de klok. We hadden een trein te halen, een boot en nog een trein.

Tijd om afscheid van Parijs te nemen was er nauwelijks. Het speet me niet ons uitstapje naar de morgue te zijn misgelopen, maar ik had best boven op de Eiffeltoren willen staan of nog eens willen dansen in de Moulin Rouge. Bovendien liet ik Trops, Marthe en de kinderen achter zonder fatsoenlijk afscheid van hen te hebben genomen.

'Tot ziens,' zei ik dan maar tegen de straten van Montmartre. 'Tot ziens, hoop ik.'

Parijs haalde haar schouders op. De sjofele kunstenaars die voor de winkel in schildersbenodigdheden hun geld telden,

keken op noch om. De wasvrouw met haar mand vol linnengoed stak onder een boom een sigaar op. Niemand lette op de man, de vreemde dame of het kleine boze meisje in de taxi. Niemand had oog voor de jongen die op de stoep afscheid nam van Parijs. Of toch?

In het portiek van een winkel die pennen en papierwaren verkocht, stond een man met een klein, zwart opschrijfboekje van Engels leer voor zijn neus. Moleskin. Ik herkende het, omdat Vincent me precies zo'n in leer gebonden boekje had gegeven in de tijd dat hij een journalist van me had willen maken. Ik had er dagenlang trots mee rondgelopen. Alle echte reporters hadden er een.

Een echte reporter... Het zou toch niet...

'Charlie, schiet op! Sta niet te treuzelen! We moeten over een halfuur op het Gard du Nord zijn!' riep de lady vanuit de taxi.

Ik stapte in zonder te controleren of mijn vermoeden juist was.

Als hij het was, wilde ik het niet weten.

Dood of levend, McBride mocht geen rol meer in mijn leven spelen.

Dat was zonder hem al bizar genoeg.

Omdat onze bagage ditmaal niets verdachters dan lady Kinderly's japonnen bevatte, maakten we de oversteek aan boord van een passagiersschip.

De lady bleef in haar hut, waar ze voor de patrijspoort haar longen vulde met heilzame zeelucht, haar borst moeizaam rijzend en dalend, alsof ademen een zware gymnastische oefening was. Ik speurde aan dek de horizon af naar het schip dat Vincent terug naar Engeland bracht.

Zou hij op het achterdek staan en uitkijken naar de boot die hem volgde? Ik wilde het graag geloven, al wist ik dat het niet zo was.

Octavia was bij hem.

Hij zou haar voorhoofd kussen en haar hand tegen het brandmerk op zijn borst drukken.

En dat alles op Stuarts bevel.

Vallen

Yet each man kills the thing he loves,
By each let this be heard,
Some do it with a bitter look,
Some with a flattering word,
The coward does it with a kiss,
The brave man with a sword!

Oscar Wilde – The ballad of Reading Goal

XL

Magie aan de andere kant van het Kanaal — Bloed — Londense lucht — Geen naald-in-je-mondtruc — De sterfscène — De chemise — 'Tantetje'

Onze terugkeer in Londen was als wakker worden op een regenachtige maandagmorgen. We stapten uit op het perron van London Bridge Station, waar ik Trops vaarwel had gezwaaid, en werden meteen ondergedompeld in de stank en het gedrang van een groot Londens spoorstation. Zakenmannen met paraplu en wandelstok botsten tegen ons op en liepen door zonder hun excuses aan te bieden, op zoek naar een lege coupé. Locomotieven kwamen met knarsende remmen tot stilstand of braakten wolken prikkelende kolendamp uit die onder de overkapping bleef hangen. De alledaagse lelijkheid van Londen deed de dagen

in Parijs op een droom lijken. Je kon er Bosie niet om uitlachen dat hij onder de lichten van de Eiffeltoren in magie geloofde.

In het voorbijgaan kocht ik een krant bij de kiosk op het perron en vond 'de zaak-Wilde' op de voorpagina. Het artikel kwam neer op een hoop heen-en-weergepraat tussen advocaten, waaruit niet op te maken viel welke partij er het best voor stond. Over mysterieuze lichtverschijnselen aan de Londense hemel werd met geen woord gerept. Magie werkte blijkbaar niet aan de andere kant van het Kanaal.

Ik gaf de krant aan Eliza, die er een hoedje van vouwde.

'En wat nu?' vroeg ik aan de lady toen Chris ons in een taxi geladen had.

Ik verwachtte een plan. Ze moest tijdens de oversteek tijd genoeg hebben gehad om er een uit te broeden. Niemand belazerde lady Kinderly. Stuart en Vincent zouden daar nu ook achter komen.

'Hoe pakken we ze terug?' drong ik aan toen het stil bleef.

'Ik weet het niet.'

'Ja hoor!' Sinds ik voor het eerst bij haar aangeklopt had voor hulp, was er altijd een plan geweest. Haar plan. 'U weet het wel. Vertel het me nou maar gewoon.'

'Nu niet, jongen!' De lady drukte een zakdoek tegen haar

mond. Haar borst bewoog krampachtig op en neer, alsof ze een heftige emotie probeerde te onderdrukken. We keken haar verontrust aan.

'Tantetje...' zei Eliza met een klein stemmetje en ze wilde haar de papieren hoed in haar hand drukken.

'Nee, kind...' De lady duwde haar opzij. Ze zocht de sterke armen van Chris.

'Eleanor, wat...?' vroeg hij, maar de vraag was overbodig.

Een akelige, borrelende hoest deed haar schriele lichaam ineenkrimpen. Ik had haar nog nooit zo horen hoesten, zelfs niet toen ze op haar zolderkamer die voorstelling voor Nettles en mij had gegeven. Het leek of er een brullend beest uit haar smalle borstkas probeerde te breken.

'Ze stikt! Doe wat!' schreeuwde ik tegen Chris.

Zijn handen rustten op haar schouders, maar zijn gezicht was afgewend, alsof hij niet naar het bloederige slijm op haar lippen kon kijken. De zakdoek van de lady kleurde rood.

'Chris... Chris...' Haar stem was heser dan gewoonlijk. Het was haar mannenstem. 'Het komt door hén, Chris... Die kerels... Ze maken me veel te kwaad. Ze zullen mijn dood worden, Chris...'

'Kalmeer. Dit doet je geen goed,' bromde hij.

'Altijd... altijd hetzelfde... Ze beloven je de hemel en

vervolgens laten ze je achter in de hel... Ik kan er niet meer tegen, Chris.' Het gemompel van de lady had iets koortsachtigs gekregen.

Chris legde zijn hand op haar voorhoofd en fronste. 'Hoe ver nog?' vroeg hij aan mij.

Ik keek naar buiten. 'Niet ver meer.' We waren al in Soho. Ik stak mijn hoofd uit het raampje en schreeuwde 'Opschieten!' tegen de koetsier. Het was te hopen dat we het zouden halen, want ik voelde er niets voor om met de lady in één koets te zitten als ze de blauwfluwelen bekleding onder spuugde. Ik wist niet precies hoe je de tering haalde, maar dit leek me een goede manier.

Zodra we stilstonden, gooide Chris de deur open en droeg de lady naar buiten. Ze haalde diep adem om wat frisse lucht binnen te krijgen, maar dit was Londense lucht.

Haar adem stokte. Het beest in haar borstkas maakte een vochtig, pruttelend geluid. Toen ze haar mond opende om te hoesten, gutste het bloed over haar lippen. Het was helderrood en er was veel te veel van om nep te zijn.

Dit was geen naald-in-je-mondtruc.

Ik hield Eliza, die naar haar tantetje toe wilde, tegen en bleef zelf ook op afstand, Vincents waarschuwing indachtig. Hij mag je niet ziek maken.

'Wat sta je daar te staan?' snauwde Chris. 'Hier, ga naar boven en maak de deur open.'

Ik pakte met een lange arm de sleutels van hem aan en hobbelde de trap op, weg van het gehoest in het portaal.

De kamer rook muf, alsof in de week dat we weg geweest waren de deur niet één keer geopend was. Omdat dat niet gezond kon zijn, ging ik de slaapkamer binnen om het dakraam te openen. De kleine kamer was even muf en donker als het voorvertrek, maar niet leeg. Languit uitgestrekt op het hemelbed lag een gestalte die kleine wolkjes rook naar het plafond blies.

Een inbreker! dacht ik en ik greep een zware, zilveren haarborstel van de kaptafel. De gestalte in het bed dacht blijkbaar hetzelfde. Ze kwam wankel overeind met een fles in haar hand. Het weinige licht dat door het vuile dakraam naar binnen viel, bescheen haar gezicht en nu herkende ik haar. Het was Juanita, lady Kinderly's snaaiende huisoppas. Ze had zich op haar geheel eigen wijze van haar taak gekweten. De sprei lag bezaaid met flessen drank en parfum, waarvan de inhoud met vrije hand in glazen was gemixt. Ze was overduidelijk stomdronken en gekleed in niet meer dan een korset en een onderrok, de overlevenden van een woeste verkleedpartij waarbij alle japonnen van de lady over de

slaapkamervloer waren verspreid. Om het feestje compleet te maken, had ze een dikke sigaar tussen haar lippen.

'Ffferdomd, zijn jullie al terug?' sliste ze.

Ik negeerde haar stompzinnige vraag, opende het zolderraam en mikte de sigaar naar buiten. De lucht was hier al slecht genoeg.

'Uit de weg!' Chris stommelde met de lady in zijn armen de kamer binnen. Het voorpand van haar reisjapon, ooit een modieus narcisgeel, was nu een diep, vochtig rood.

Juanita's ogen puilden uit. Ze plukte onzeker aan mijn mouw. 'D'r... d'r komt bloed uit d'r mond. Da's niet goed, hè?'

'Natuurlijk is dat niet goed!' beet Chris haar toe. 'Maak plaats!' Hij liet de lady voorzichtig op het bed zakken. Ik zag hoe haar vingers glimmend rode sporen achterlieten op zijn hals. Ze probeerde zijn hoofd naar haar toe te buigen, iets te zeggen, maar dat had een nieuwe hoestbui tot gevolg, en een nieuwe golf bloed. Eliza kroop achter mijn rug weg en drukte haar betraande gezichtje in een van de rondslingerende jurken.

Het tafereel had zo uit een melodrama kunnen komen.

De sterfscène.

De gedachte dat de lady haar laatste adem uit zou blazen en zo een deel van mijn problemen zou oplossen, bracht me

geen echte vreugde. Ik was aan haar gehecht geraakt, zoals je aan een pukkel op je neus gehecht raakte. Je was er niet blij mee, maar hij hoorde bij je.

'Als er iets is wat ik kan doen....' bood ik aan.

'Ja, ga ijs halen.'

'IJs?'

'Ja, ijs.' Chris veegde de lippen van de lady af met de punt van het laken en had geen tijd voor uitleg.

Allang blij met een excuus om de kamer te kunnen verlaten, liet ik de vraag 'Waar?' achterwege. Eenmaal buiten sloeg ik een willekeurige straat in, waar hopelijk een café of viswinkel zou zijn die blokken ijs in voorraad had.

Toen ik een kwartier later terugkeerde met een emmertje naar vis stinkend ijsschaafsel, was de zolderkamer in rep en roer. De lady lag doodstil en doodsbleek op haar bed, met bloed op haar kin, bloed op haar japon en bloed op de dekens, waardoor je de indruk kreeg dat ze geslacht was door een bijzonder onhandige slager. Om haar heen was iedereen in beweging.

Chris hees een protesterende Juanita in een van lady Kinderly's herenkostuums. 'Iemand moet de dokter halen. En hij komt niet als jij op je hoge hakken naar hem toe rent.'

Eliza propte ondertussen poppen, japonnen en sieraden in kasten en dumpte op Chris' commando alle parfumflesjes, haarborstels, nagelvijlen en poederdonsjes in een la. 'Weg ermee! We kunnen geen dokter ontvangen in een damesboudoir!'

Ik tikte hem voorzichtig op de schouder. 'Chris, het ijs.'

'Dat werd tijd.' Hij rukte de emmer uit mijn handen, gooide een handvol in een varkensblaas en drukte die op de borst van de lady. Ze huiverde en zocht zijn hand. 'Engel...'

'Wees stil. Spaar je krachten, lieveling,' zei Chris verrassend zacht. Hij liet de blaas op haar borst liggen tot het ijs begon te smelten en gaf hem toen aan mij. 'Leeggooien en bijvullen.' Hij boog zich over de lady, nam de kraag van haar bebloede japon in zijn handen en scheurde hem in tweeën. Daarna masseerde hij haar borst met een zachte, flanellen doek en vroeg mij om meer ijs. Nadat het kompres vier keer vernieuwd was, kwam er geen bloed meer over de lady's lippen. Ze lag stil en ademde langzaam en geconcentreerd, alsof ze al haar aandacht nodig had om in leven te blijven.

'Eleanor, hoor je me?' fluisterde Chris.

Ze knikte haast onmerkbaar.

'Eleanor, we moeten je in burger zien te krijgen. De dokter komt.'

'Ja,' fluisterde de lady. Haar stem was zo zwak dat het nauwelijks te verstaan was, maar ik zag haar lippen het woord vormen.

Samen met Chris trok ik haar kleren uit, beginnend bij haar schoenen en kousen en gebruikmakend van een schaar wanneer we niet bij de knoopjes konden. Chris trok een nachthemd uit de kast en knipte er met de schaar het kant en de linten af.

Toen we klaar waren, lag lady Kinderly er kaal en armoedig bij, zonder pruik en met rafels aan de kraag van haar nachthemd, maar toonbaar voor de dokter. Chris verzamelde haar bebloede ondergoed, de laatste bewijsstukken, rolde ze tot een bundeltje en wilde ze meenemen.

'Stop!' gebood de lady, duidelijk verstaanbaar.

Chris bleef verbaasd met de kleren in zijn handen staan. 'Wat wil je, Eleanor?'

De lady gebaarde zwakjes in mijn richting. 'De jongen... geef hem... mijn chemise... mijn korset... de onderrokken... voor hem...'

'Dit?' vroeg Chris. Hij hield haar het bloederige bundeltje voor.

'Ja... voor hem...'

'Eleanor, je ijlt! Het is ouwe troep! De ziekte zit d'r in! Ik ga

't verbranden in de kachel.'

'Geef... geef...' De lady begon weer te hoesten.

'Geef 't maar, anders gaat ze zich weer opwinden,' zei ik tegen Chris.

'Best! Je mag de godverse rotzooi hebben!' Chris wierp me het ondergoed toe. Hij ging aan het hoofdeinde van het bed zitten, nam de hand van zijn Eleanor vast en negeerde me verder.

De mond van de lady ging een paar keer open en dicht voor ze erin slaagde geluid voort te brengen. 'Chris. Chris, overleef ik dit, Chris?'

'Natuurlijk! Parijs is te vermoeiend voor je geweest. Je hebt rust nodig, dat is alles.'

De lady knikte en sloot haar ogen, gerustgesteld door de woorden die ze had willen horen.

Haar raspende ademhaling werd regelmatiger en ze zonk weg in een diepe, uitgeputte slaap. Chris bleef onbeweeglijk naast haar zitten, tot hij zeker wist dat ze sliep. Toen boog hij zich over haar heen en drukte zijn lippen op haar stoppelige kruin.

'Je móét het overleven, jij stomme teef.'

Ik trok het gordijn opzij en glipte de slaapkamer uit, waar ik me na Chris' ongebruikelijke gebaar van tederheid opeens te veel voelde.

In een hoek van de kamer vond ik Eliza, opgekruld als een kat in een leunstoel, met een opengeslagen fotoalbum op haar schoot. Haar ogen waren nog rood van het huilen, maar haar wangen waren droog.

'Waar kijk je naar?' vroeg ik.

Ze sloeg een bladzijde om zonder op te kijken. 'Tantetje.'

Ik trok een stoel bij en ging naast haar zitten. De zware kartonnen bladzijden van het album waren beplakt met foto's: twee op elke pagina, een in de linker bovenhoek en een in de rechter benedenhoek. Ik dacht aan ons familiealbum, bladzijden en bladzijden vol neven en nichten: zondagse kleren en maandagochtendgezichten.

Dit was een ander soort album, met slechts één gezicht. Het was een herinnering aan de lady's gloriedagen, jaren voor ik geboren was.

Portretfoto's van Eleanor Kinderly in het hoftoilet van een debutante, met een sleep en sluiter die nooit in een paleis gedragen zouden zijn; als Little Bo Peep die haar schaapjes kwijt was; in het kostuum van een Turkse haremdame; verkleed als Diana, godin van de jacht, in een korte tuniek, met een boog over haar schouder.

Haar oude, gemummificeerde gezicht had het nooit verraden, maar ze was inderdaad ooit mooi geweest. Het was een vreemde schoonheid. Niet de schoonheid van een vrouw, maar ook niet de zwaar aangezette, opgeschilderde charme van de Mary-Annes die ik van de straat kende. Het was de schoonheid van de hermafrodieten, van wie ik plaatjes had gevonden in Vincents boeken over Griekse mythologie. Ik had nooit kunnen besluiten of ze nu mannen met borsten of vrouwen met een pik waren en wist dat mannen als Stuart Farley, voor wie een man een man moest zijn en een vrouw een vrouw, hen monsters noemden.

In hun ogen was de lady ook een monster en wel een van de ergste soort: een goddelijk mooi monster.

Ik sloeg de bladzijde om en vond een foto van de lady in gezelschap. Ze leunde tegen de borst van een man met lange bakkebaarden, haar gezicht opgeheven in blinde, kritiekloze aanbidding. Dit moest de kerel zijn die haar voor het altaar had laten staan. Je hoefde geen weet van haar geschiedenis te hebben om te zien dat hij slecht voor haar was geweest. Dit was niet de lady Kinderly die ik kende. Dit was een hondje dat kwam als je floot.

Ik bladerde door tot de laatste bladzijde van het album, maar vond geen foto meer van hen beiden. Hij was uit haar leven verdwenen. Voor hem was Eleanor Kinderly al jaren

geleden gestorven.

Ik klapte het fotoalbum dicht en gaf het terug aan Eliza. Bij Vincent en mij zou niet eens een foto getuigen van onze tijd samen. Het was een griezelige gedachte dat er niets anders over zou blijven dan een stapeltje schetsen zonder signatuur en... o god... Vincents brieven! Door mijn haast de trein naar Dover te halen, had ik de koffer met Vincents schetsen en brieven in de kazerne van het Heilsleger laten staan. Eenmaal in Parijs was er geen tijd overgeschoten om aan ze te denken, of aan pa, luitenant Nell of een andere heilsoldaat die de gespjes van mijn koffer maar hoefde los te maken om ze te vinden.

De nachtmerrie van nóg een familie die het beste met haar zwarte schaap voorhad, pa, ma en Mary Ann, met luitenant Nell en het hele korps als hulptroepen, bezorgde me de rillingen. Ik had Vincents schetsen niet van Stuart gered om ze door ma te laten verbranden. En ik piekerde er niet over om me door God de Heer van mijn ketenen te laten bevrijden, vooral niet als die ketenen me aan Vincent bonden. Met de lady op haar sterfbed en Vincent terug in de armen van zijn familie, waren mijn zonden — Liefde, Lust en Haat — mijn sterkste wapens.

Ik gluurde naar het gesloten gordijn. Met Chris aan lady Kinderly's bed en Dominique aan de andere kant van het Kanaal, waren mijn ontsnappings-kansen aanzienlijk toegenomen. Zoals het er nu naar uitzag, zou ons Parijse avontuur de lady's laatste reis zijn, en niet de mijne.

Als ik de kans kreeg, zou ik ertussenuit knijpen. Ik zou mijn koffer ophalen bij de kazerne en verdwijnen in de straten van Londen, waar niemand me vinden kon, tot ik een plan uitgedacht had, lady Kinderly waardig.

Mijn kans kwam toen de dokter arriveerde. Hij werd door Juanita binnengeleid, zijn dokterstas stevig onder zijn arm geklemd, alsof hij achter de deur een rovershol verwachtte. Hij had de lady alleen maar in zijn spreekkamer ontmoet, waar ze haar vermomming droeg en hem betaalde uit een tas vol munten. Dat zijn welvarende patiënt op een zolder in Soho woonde, moest hem aan het denken zetten, als Juanita's onhandigheid op haar zware, van Chris geleende herenschoenen dat al niet deed. In het voorbijgaan nam hij Eliza en mij aandachtig in zich op, symptomen verzamelend van de ziekte die achter deze deur heerste. Ik voelde er niets voor op de diagnose te blijven wachten.

'Zeg lady Kinderly dat ik terugkom,' zei ik tegen Eliza. Ik opende mijn koffer, rolde het ondergoed in het overhemd

dat ik in Parijs had ondergekotst en verdween. Als het aan mij lag voorgoed. Ik voelde me niet verplicht een belofte aan Eleanor Kinderly te houden. Waar ze ook heen ging, de hemel of die andere plaats, de driehonderdvijftig pond die ik haar schuldig was, zou ze er niet nodig hebben.

XLI

Mysterieus en ongeneeslijk — Whisky, voor medische doeleinden— De weg langs The King's Arms — De verloren zoon — Een begrafenisondernemer en een verregende hond

Ik was van plan geweest te lopen, om zo de kosten van een omnibus uit te sparen. Zonder lady Kinderly die me handenvol francs toestopte alsof het snoepjes waren, was ik weer aangewezen op het geld dat ik ooit van Vincent had gekregen. Wat ervan over was.

Vastbesloten zuinig te zijn, redde ik het tot de hoek van de straat, waar ik op de stoep moest gaan zitten om mijn enkel rust te gunnen.

De tijd die ik aan boord in een dekstoel had doorgebracht,

had de pijn vrijwel doen verdwijnen. Ik was in een behoorlijk tempo de trappen van lady Kinderly's huis op en af gehobbeld en had erop gerekend op zijn minst Charing Cross Road te kunnen halen. Een plotselinge kramp had aan dat plan een eind gemaakt.

Ik schopte mijn schoen uit en stroopte mijn sok van mijn voet, die weer net zo opgezet was als in Parijs. Voorzichtig wreef ik over de huid, waar aardbeirode vlekken waren verschenen, en probeerde me te herinneren of ik ergens onderweg mijn enkel verzwikt kon hebben. Maar ik had geen lastiger hindernissen op mijn pad gevonden dan een bananenschil op de stoep voor een groenteboer en daar was ik behoedzaam overheen gestapt.

Met mijn voet in mijn handen bleef ik op de stoep zitten. Waarom verrekte ik van de pijn terwijl er logischerwijs niets aan de hand kon zijn? En was 'niets aan de hand' ernstig als het zon verdomde zeer deed?

Met vingers die terugschrokken van het kleinste pijntje, masseerde ik mijn enkel. Ik zou natuurlijk mijn omnibusgeld aan een zalfje van de apotheker kunnen uitgeven, maar na Birch had ik niet meer veel vertrouwen in doktersmiddeltjes. Al zijn 'elektrische massages' hadden Vincent zakken vol geld gekost, maar ons niet genezen.

Nee, mijn geld ging naar de omnibusconducteur, en naar

de eerste de beste barmeid die me een stevige whisky wilde inschenken. Voor medische doeleinden.

Een omnibus en een tram later stond ik, balancerend op één been, op het trottoir van Commercial Road moed te verzamelen voor de volgende stap. Van daar was het niet ver naar de heilskazerne. Tenminste, als je lopen kon.

Ik beet op mijn tanden en deed vijf hinkende passen in de juiste richting, tot ik kokhalsde van de pijn. De langste weg naar de kazerne zou nog zeker vijfhonderd van deze stappen zijn, de kortste leidde langs The King's Arms, waar ik de kans liep tegen Gloria of Kate op te botsen. Dat risico was ik bereid te nemen. Mijn enkel verdroeg geen omwegen.

Tegen de tijd dat The King's Arms in het zicht kwam, had ik mijn pogingen te lopen opgegeven en hinkelde ik over de stoepstenen. Het deed minder pijn, maar leverde me wel de nodige opmerkingen van langslopende grappenmakers op: 'Die hep maar 'n half paar nette schoenen en die wil-ie schoon houden', 'Hé jij, ben je je houten poot vergeten?' en 'Verrek, daar loopt zo'n flamingo!' Als ik op deze manier ongezien langs The King's Arms zou komen, zou me dat met drie olifanten en een fanfare ook lukken.

De kroeg zag er tussen de tobberige winkeltjes van onze

buren uitnodigend en welvarend uit, zoals altijd sinds Gloria de zaak overgenomen had. Vandaag werd er zelfs de vlag uitgehangen. Mickey, het manusje-van-alles, balanceerde boven op een ladder met een Union Jack die hij maar nauwelijks de baas kon.

Ik vroeg me af wat er te vieren viel. Mijn thuiskomst kon het niet zijn.

Verstopt achter de kar van de kolenboer, voor zover ik kon nagaan onzichtbaar, sloeg ik Mickeys manhaftige gevecht met de vlag gade. Hij leek het net te gaan winnen, toen Flo de barmeid naar buiten kwam.

'Mickey, Kate zegt: "Laat die vlag en kom binnen de vloer vegen." De koningin verjaart morgen pas.' Ze ging op haar tenen staan om de vlag van hem aan te pakken, maar slaakte toen opeens een kreet die Mickey bijna met vlaggenstok, Union Jack en al naar beneden deed tuimelen. 'Mick! Mickey! Daar! Adie!'

Te laat trok ik mijn hoofd terug achter de kar.

Flo nam haar rokken op en rende op me af, gillend alsof ze een spook gezien had. Adie! Adie! Adie! Kijk Mickey, 't is Adie!'

Mickey liet de vlag vallen en sprong van zijn ladder af. Met vereende krachten trokken hij en Flo me achter de kar vandaan, naar de deur van de The King's Arms. 'Hij is terug!

We hebben hem! Hij is terug!' Te opgewonden over hun vangst om acht te slaan op mijn Au! Voorzichtig, mijn enkel...' duwden ze me door de klap-deuren naar binnen. Ik tuimelde de kroeg in, waar een kring van verbaasde ogen me aanstaarde alsof ik iets was wat ze tijdens een sé-ance hadden opgeroepen.

'Het is Adie!' riep Flo, voor het geval dat ze eraan zouden twijfelen.

Om twee tegen elkaar geschoven cafétafeltjes zat een kleine vergadering van familie, vrienden en bekenden: pa, Mary Ann, Kate en Gloria.

Mijn onverwachtse entree had hen met stomheid geslagen.

'Eh... hallo,' zei ik om de stilte te doorbreken.

Adie, mijn zoon!' Pa was de eerste die zijn stem terugvond. Hij vloog me om de hals, de god lovend die mij deze streek geleverd had. Mary Ann en Kate volgden hem, bedekten mijn wangen met klapzoenen en verweten me hun 'de schrik van hun leven bezorgd te hebben door zomaar te verdwijnen'.

Gloria was als enige blijven zitten en zag de blijde hereniging met lede ogen aan. 'Wel, wel,' zei hij toen ik me uit de omhelzing van mijn familie had weten te bevrijden, 'de verloren zoon is thuis! Ik zal nu maar het gemeste kalf gaan slachten, zeker?'

'Peter, denk erom!' waarschuwde Kate. Ze nam me bij mijn hand en leidde me naar de tafel. 'Maar Adie, je loopt mank!'

'Ha, hebben ze je te pakken gekregen?' vroeg Gloria grijnzend. Hij leek nog meer te willen zeggen, maar Kate legde hem met een boze blik het zwijgen op.

'O, het is niets,' zei ik en ik liet er een griezelig luchtig lachje op volgen. 'Verstuikte enkel.'

'Je moet gaan zitten.' Flo duwde me op een stoel, rende naar de toog en schonk me een opkikker in. 'Crème de menthe, dat was toch je lievelingsdrankje?'

'Mag het ook een whisky zij—' probeerde ik, maar ik werd onderbroken door Mary Ann, die tegenover me aan tafel was gaan zitten met een blik in haar ogen die ik van ma kende. Ik zou aan een kruisverhoor onderworpen worden.

'Waar ben je al die dagen geweest? We hebben je overal gezocht! Hier, in Soho, aan de Westkant. Waar heb je uitgehangen, Adrian Mayfield?'

'In Parijs,' bekende ik. Mary Ann moest ma's inspecteursblik in de spiegel geoefend hebben. Hij werkte.

'Parijs! Ga een ander belazeren!' Gloria tikte tegen zijn voorhoofd. 'Je moet niet denken dat we hier zijn! Je hebt niet eens genoeg geld om in Dover te komen!'

'Ik ben met vr —' begon ik.

'Ja hoor, daar hebben we die befaamde vrienden weer! Verwacht je dat we dat nog geloven, nu we weten dat de politie achter je aan zit?'

'Peter, niet nu! Hij is net thuis!' riep Kate boos.

Maar het was gezegd.

'Politie?'

'Juistum. Twee maar liefst. Leken me inspecteurs.' Gloria leunde achterover in zijn stoel en nam de tijd voor zijn verhaal. 'Nette jassen, dure hoeden. Vroegen of hier ene Adrian Mayfield woonde. "Heeft hier gewoond," antwoordde ik. "Waar zoeken jullie 'm voor?" Kan niet zeggen dat ze daar erg duidelijk over waren, maar als ik 't goed begrepen heb, had meneer Mayfield "wat gestolen". "Nou," zei ik tegen ze, "'k wist dat-ie 'n schuinsmarcheerder was, maar ook een dief?"'

'Peter!' waarschuwde Kate.

'Ik zeg al niks meer! 'k Dacht alleen dat hij het wel zou willen weten.'

'Al sla je me dood, ik zou niet weten wat ze van me moeten,' loog ik. 'Wie waren die kerels? Hoe zagen ze eruit?'

'Twee bonenstaken. De een zo bleek als 'n begrafenisondernemer, de ander net 'n verregende hond. Allebei bekakt. Spraken hun h's uit alsof ze van Windsor Castle kwamen.'

Er doemde een beeld voor me op van een sinistere gestalte die knipte en boog en jassen aannam. Als die begrafenisondernemer Palmtree was, wie was dan die verregende hond? Bedlington. Hij moest mijn oude adres kennen van de keren dat hij Vincents liefdesbrieven naar de brievenbus had gebracht.

'Ehm... heb je ze verder nog iets verteld?' vroeg ik langs mijn neus weg.

'Niets. Behalve dat je hier niet meer woont en dat, als ze je wilden spreken, ze bij je pa in de heilskazerne moesten wezen. En toen Kate van je pa hoorde dat je daar al twee nachten niet meer geslapen had, hebben de dames 'n zoekactie op touw gezet.'

'We zijn bij iedereen langs geweest,' vertelde Mary Ann. 'Chrusher, Harry-Nieuwe-Kleertjes, die Griek bij wie je vroeger in de winkel werkte. Niemand had je gezien. We zijn het zelfs bij ziekenhuizen wezen vragen.'

'En toen dat niets opleverde, wilden we opnieuw krijgsraad houden.' Flo gebaarde naar de tegen elkaar geschoven tafels. 'En dat is wat je hier ziet.'

'Je hebt ons laten schrikken, Adie,' zei Kate.

Ik zweeg. Zij waren geschrokken, maar ik ook. De combinatie Palmtree-Bedlington was onheilspellender dan die van Queensberry's Lange en Korte. Van Palmtree had ik

altijd geweten dat hij me haatte, al vanaf mijn eerste bezoek aan Camelot House, toen ik zo brutaal geweest was door de voordeur binnen te komen. Maar Bedlington was een gevaarlijker tegenstander. Hij had me aanvankelijk gemogen, tot hij ontdekte dat ik het bed deelde met de meester die hij zijn liefde verklaarde met kopjes thee. Ik was nooit de blik van triomf in zijn ogen vergeten toen Vincent me de deur wees.

'Die kerels,' vroeg ik aan Gloria, 'hebben ze je ook verteld voor wie ze me zochten?'

'Aha!' Gloria lachte. 'Toch een slecht geweten, hè?'

'Adie.' Mary Ann leunde over de tafel om mijn hand te pakken. 'Wees eerlijk. Zit je in de problemen? Wij willen je helpen. Daar zijn we familie voor.'

Ik kreeg het benauwd. Te veel mensen bemoeiden zich met wat een zaak tussen Vincent en mij was.

'Niet nodig. Er is niets aan de hand,' loog ik. 'En trouwens, ik moet gaan. Ik ben al laat voor 'n afspraak met... eh...' Maar omringd door zoveel goede wil was er geen ontsnappen aan.

Mary Ann kneep in mijn hand. 'Adie, alsjeblieft. Vertel ons wat je hebt gedaan.'

Ik kwam in de verleiding om mijn koffer te openen en lady Kinderly's bebloede ondergoed op tafel te gooien. Moord zou gemakkelijker te bekennen zijn dan wat ik werkelijk

uitgevreten had.

Verzin iets, zei ik tegen mezelf. Wat dan ook.

'Zal ik zeggen wat ik denk...' begon Gloria dreigend.

'Dat zul je niet!' Kate greep hem bij zijn arm. 'Zulke dingen zeg je niet over iemand! Zeker niet over je beste vriend!'

Gloria schudde haar hand van zich af. De grens was bereikt van wat hij zich als Heer des Huizes liet verbieden. Elk ogenblik kon hij uithalen met een vuist. Of met de waarheid.

'Goed dan! Ik beken! Ik ben een dief!' riep ik om hem de mond te snoeren. 'Ik heb ingebroken in twee herenhuizen aan de Westkant. Maar het was niet mijn idee! Ik had 'n paar lui leren kennen... Dacht dat 't vrienden waren... en ik had geld nodig...' God, hier zouden ze nooit in trappen. Dit was de bekentenis van een toneelspeler. Ik had wat authentieke details nodig. 'We wilden hen afpersen, die rijke stinkers. Met brieven en... en van die plaatjes die je niet aan dames laat zien. Daarom zitten ze achter me aan, die kerels. Ze willen me het zwijgen opleggen. En ze deinzen nergens voor terug. Ze hebben zelfs al brand gesticht!'

Terwijl ik het zei, besefte ik dat het waar was. Ze hadden een galerie in de fik gestoken, onkreukbare, vormelijke Palmtree en Bedlington, die eruitzag alsof hij geen vlieg kwaad zou doen.

En mensen die kunst verbrandden, zouden er geen moeite mee hebben ook mensen te verbranden, had Robbie gezegd.

Ik zat in het nauw en dat moest me aan te zien zijn. Mijn schichtige ogen en zenuwachtige vingers maakten me tot een betere acteur dan ik was.

'Als ze me vinden, maken ze me af,' zei ik kleintjes.

'O, Adie,' verzuchtte Mary Ann.

'Jongen!' snikte Pa. 'Stomme sukkel,' zei Gloria. Ik had hen overtuigd.

Mijn leugen bleek de beste bekentenis te zijn die ik had kunnen doen. Ma had Mary Ann en mij dan wel eerlijk opgevoed, maar we hadden lang genoeg aan de Oostkant gewoond om te weten dat zelfs de eerlijkste buurman zijn avondeten bij elkaar zou stelen als hij honger had. Armoede was een ziekte die iedereen kon oplopen en diefstal was een schande, maar geen doodzonde.

Iedereen probeerde me op zijn of haar eigen manier te helpen.

'Je had naar mij moeten komen toen je geld nodig had,' zei Mary Ann. 'Ik had het aan Bertram kunnen vragen. Hij heeft hopen! En ik als ik gezegd had dat het voor mijn broertje was, had hij het vast gegeven.'

'Je zult je moeten verstoppen. Heeft onze pa ook eens voor zijn schuldeisers moeten doen toen 't jaren geleden slecht ging met de zaak,' zei Kate. 'Hij heeft vast wel een adresje voor je.'

'Maar kniel eerst op de zondaarsbank,' drong pa aan. 'De staat van je ziel, da's belangrijk, jongen, in gevaarlijke tijden, 'n Mens weet nooit wanneer de Heer hem tot zich roept.'

'Je zou 'n pistool moeten kopen,' vond Mickey.

'Waarom meld je je niet aan bij 't vreemdelingenlegioen?' opperde Gloria.

'Ik...' Dit liep mis. Als ik niet oppaste, zat ik vanavond bij Baron Billy op zolder met een bijbel op schoot. Veilig misschien, maar het bracht me niet dichter bij Vincent.

'Ik heb een vriend die me wel onderdak wil verlenen,' zei ik.

Met Charles had ik ooit de kelder bezocht waar Nettles zijn nest gemaakt had. Van het bezoek herinnerde ik me niet meer dan de wandluizen op het behang en het labyrint van achteraf-straatjes dat we hadden moeten doorkruisen om bij Nettles' deur te komen. De onvindbaarheid woog wat mij betrof op tegen de wandluizen.

'Wie is deze "vriend"?' vroeg Kate, die Gloria's wantrouwen ten opzichte van mijn echte en verzonnen vrienden had

overgenomen.

'O, een keukenwitter,' zei ik luchtig.

Gloria staarde me aan alsof hij vermoedde dat er een loopje met hem genomen werd, maar hij hield zijn mond.

"t Is 'n eerlijk beroep,' zei ik tegen Kate.

Ze trok een zuinig mondje. 'Evengoed vind ik dat er iemand met je mee moet gaan. Om te zorgen dat je veilig aankomt. En om te kijken of het vertrouwd is, daar bij die... vriend. Jij zou het zeker niet willen doen?' vroeg ze voorzichtig aan Gloria.

'Waarom niet?' antwoordde hij met een onverwachtse grijns. 'Ik kan niet wachten om een van die befaamde vrienden van jou te ontmoeten, Adie!'

'Je hoeft niet mee te komen. Ik kan best voor mezelf zorgen!'

Het maakte geen indruk.

'Adie,' zei Mary Ann serieus, 'als je zo voor jezelf blijft zorgen als je nu doet, ben je over een jaar dood.'

XLII

De koffer — Nora Ambrose — Persoonlijke bezittingen — Nettles' optrekje — Zelfverdediging met koekenpan — Geen veilig beroep

Begeleid door pa, Mary Ann en Kate, die in de veronderstelling verkeerden dat ik mijn ongeluk tegemoet zou lopen als ze me maar even uit het oog verloren, vertrok ik naar de Leger des Heils-kazerne, met Gloria als onwillige kruk.

'Als je die koffer met alle geweld wilt hebben, waarom laat je een van ons 'm niet ophalen?' vroeg hij terwijl hij me de straat over hielp. 'Zit d'r soms wat in wat wij niet mogen weten? De buit van je vorige inbraak soms?'

'Ja, de kroonjuwelen.' Ik had te veel pijn om hem een origineler antwoord te geven.

'Luitenant Nell bewaart je koffer voor je,' vertelde pa, die

elke stap die ik nam bezorgd gadesloeg. 'De goede ziel heeft elke avond gebeden dat je behouden thuis mocht komen. "Die jongen mag niets overkomen," zei ze tegen me. "Ik heb in zijn ogen gekeken en ik weet dat hij nog niet klaar is om voor zijn Maker te verschijnen." Adie, nu je zo dichtbij bent, kom dan met me mee naar de zon-daarsbank. Desnoods zal ik je dragen, jongen.'

'Dat kan wachten,' oordeelde Gloria, "t Lijkt me sterk dat-ie vanmiddag al 't hoekje om gaat, dus d'r is nog tijd genoeg om z'n ziel se hoon te schrobben.' En voor één keer was ik hem dankbaar voor zijn onverschilligheid wat mijn geestelijk en lichamelijk welzijn be-i rol.

In de Leger des Heils-kazerne ging het niet anders. Het kostte me al mijn overredingskracht luitenant Nell ervan te overtuigen dat er morgen, overmorgen of de dag daarna heus nog tijd zou zijn om mijn zonden op te biechten. Uiteindelijk was het Gloria's ongeduld dat de doorslag gaf: 'Hij wil alleen zijn koffer ophalen! Waar staat dat godverse ding?'

Luitenant Nell begon aan een preek over het ijdel gebruiken van Gods naam, maar bond in toen Gloria dreigde de engelen uit de hemel te vloeken als mijn koffer niet als de bliksem gebracht zou worden.

'We hebben hem zolang achter in de winkel gezet. Ik zal

Nora vragen hem te halen. Nora!'

Een meisje dat op mijn oude plekje luiermanden vulde met sokjes, hemdjes en doekjes, schrok op uit een dagdroom waarin ze de voeten van haar Heiland waste of iets dergelijks. Ze kuchte schuldig, begon een liedje te neuriën en dook snel het achterkamertje in waar we de kleren sorteerden.

Luitenant Nell schudde haar hoofd. 'Nora Ambrose, 't is 'n goeie meid, maar waar ze de laatste tijd met haar gedachten zit...'

Ik plofte neer op een stapel tweedehands dekens die nog naar de terpentijn roken waarmee de vlooien eruit gewassen waren, en liet haar praten. Tevergeefs probeerde ik me te herinneren waar ik de naam 'Nora Ambrose' van kende, maar ik gaf het al snel op en concentreerde me op de vraag of het een goed of een fenomenaal stom idee zou zijn een deken te kopen die de geur had van Vincents atelier, en Vincent zelf.

Nora keerde terug met mijn koffer. Ik zag dat de gespjes nog vastzaten. Niet dat dat iets betekende. Wie mijn koffer stiekem opengemaakt had, had hem ook weer stiekem kunnen sluiten.

'Ik heb hem voor je bewaard. Ik wist dat je hem zou komen ophalen,' zei Nora met een zachte, zangerige stem.

Nora. Engel Nora. Ik wist het weer. Nora Ambrose, de Zingende Engel van de Oostkant.

'Bedankt,' zei ik en ik gaf haar een vriendelijk knikje, want ondanks Mary Anns professionele oordeel vond ik dat ze een aardig stemmetje had.

Nora knipperde achter haar kleine, ronde brilletje zenuwachtig met haar ogen. 'Ehm... we hebben er goed op gepast. Alles zit er nog in. Je kunt kijken.' De zinnen kwamen aarzelend uit haar mond, alsof ze zich verplicht voelde iets te zeggen, maar niet wist hoe.

Een akelig vermoeden deed me de koffer openen. Ik voelde met mijn hand onder de boeken en de kleren. Ja, Vincents schetsen en dagboekbladzijden lagen nog steeds verstopt onder mijn overhemden en de velletjes briefpapier staken tussen de bladzijden van The Happy Prince uit, waar ik ze in een cynische bui had opgeborgen als sprookjes tussen de sprookjes. Alles lag op zijn plaats, maar was het precies de plaats waar ik mijn schatten had achtergelaten? Ik zou me nooit meer kunnen herinneren of ik een brief tussen bladzijde 18 en 19 of bladzijde 22 en 23 had verstopt.

Wantrouwig keek ik op naar Nora Ambrose. Ze wist dat ik de koffer zou komen ophalen. Betekende dat dat ze wist dat de inhoud kostbaar voor me was?

'Bedankt dat je er zo goed op gepast hebt,' zei ik. 'Er zitten namelijk nogal wat persoonlijke bezittingen in, weet je.'

Ik sloeg haar reactie gade. Achter haar brillenglazen

fladderde haar blik van mij naar een stapel schoenen en van daar naar een plank met hoeden, de hele winkel door.

Zo schuldig als de pest, Edelachtbare.

'Dat... dat spreekt toch voor zich. En als je... hier terug wilt komen... wanneer dan ook... weet dan...' Ze aarzelde. '... weet dan dat je welkom bent. "Zij die gezond zijn hebben geen geneesheer nodig," zei onze Here Jezus, "maar zij die ziek zijn."'

Het was tijd om te gaan en nooit meer terug te komen. En wel snel, voordat Nora genoeg moed verzameld had te zeggen wat haar geweten haar opdroeg.

'We moeten opschieten,' zei ik tegen Gloria, 'anders staan we straks voor een gesloten deur.'

'Ik wist niet dat keukenwitters 's nachts werkten,' merkte hij op.

'Deze wel.'

Ik liet me door pa op mijn benen zetten. In een laatste poging me nog wat langer onder haar vleugels te houden, wierp luitenant Nell zich tussen mij en de deur. 'Adrian, wacht nog even. Deze is met de middagpost gekomen. Geadresseerd aan jou.' Ze stopte me een envelop toe die naar rozen rook. Ik las de adressering en herkende het handschrift van Imogen.

Als dit een schriftelijke klacht was dat ik haar oom mét verloofde uit Parijs had laten terugkeren, had het verwende nest er geen gras over laten groeien.

Ik stak de brief in mijn binnenzak. Voor later.

'Open je hem niet?' vroeg luitenant Nell teleurgesteld.

Ik schudde mijn hoofd. Imogen en mijn zielenheil moesten maar even wachten. Ik nam mijn koffer op en wandelde, een levend bewijs van de miraculeuze geneeskracht van bemoeizucht.

Ik moest zo ver mogelijk weg zijn wanneer Nora mijn familie de waarheid zou vertellen. Bij voorkeur op een bananenboot richting Zuid-Amerika, maar met de zaken die ik nog in Londen af te handelen had, moest het maar de Goot worden. Nettles en ik kenden die zo goed dat we er spoorloos in konden verdwijnen.

'Jullie kunnen nu gerust naar huis gaan,' stelde ik pa en Gloria voor.

De laatste had me al geholpen door Mary Ann en Kate twee straten terug naar huis te sturen - 'Dit is geen buurt voor nette vrouwen.' — maar hem en pa raakte ik niet kwijt. Ze bleven aan me kleven als vliegen aan een pot stroop.

'Nee, niets ervan. We leveren je bij de deur af,' zei Gloria.

'Als we je hier alleen zouden laten, zou je jonkherenpakje van je lijf gejat zijn voor je aan 't eind van de straat was.'

'O, dat zou een interessante ervaring zijn!' snibde ik.

De enige reden dat hij me op hem liet leunen en mijn koffers droeg, was dat hij strontnieuwsgierig was.

Bij een andere gelegenheid zou ik waarschijnlijk blij geweest zijn met Gloria's gezelschap. Nettles' buurt was er niet bepaald op vooruitgegaan. Op de stoep van een huis waarvan de ramen dichtgeplakt waren met kranten, zat een groepje jongens met straatbendepetten hun wapens te vergelijken: een leren riem, een katapult, een zakdoek met stenen erin geknoopt en een pistooltje van speelgoedformaat, met akelig echt uitziende kogels. Een pennytheater, dat zich tijdelijk in een leegstaand pakhuis had gevestigd, kondigde met grote, in schreeuwende kleuren geschilderde reclameborden JUMPING, JACKABOO, DE MENSELIJKE KIKKER UIT AUSTRALIË aan. Voor de ingang verkocht een man foto's van beroemde moordenaars en deed goede zaken.

Het huis waaronder Nettles zich ingegraven had, lag ingeklemd tussen het negende bordeel dat we op onze tocht waren tegengekomen, en een winkel die goedkope ringen, spiegeltjes en kraaltjes aan de lokale inboorlingen verkocht.

Ik hinkte de trap naar het souterrain af, waar een zwerver grimmig vastberaden zijn plekje voor de nacht — de vijfde tree

— bezet hield. Gloria trapte op zijn voet.

Nettles bewoonde de kast naast de keukendeur die in welvarender tijden, toen we nog een koning hadden die George heette en knettergek was, de bewaarplaats van het glaswerk en tafelzilver was geweest. Je kon er in je eentje prima wonen en ook bezoek ontvangen, als dat bezoek het niet erg vond om te staan. Nettles deur stond altijd voor je open, al was dat enkel en alleen omdat er geen slot op zat.

Ik klopte beleefd aan. Er kwam geen antwoord, maar ik wist dat dat kon zijn omdat hij sliep. Naast een slapende Nettles kon je een kanon afschieten.

Ik duwde de deur een stukje open. Binnen hing de geur van sigaretten, paling in gelei en slaap.

'Ne-uche-ettles?' vroeg ik hoestend.

Uit het niets kwam een donker voorwerp op me af suizen. Het raakte mijn schedel met een doffe bons. Voor mijn ogen explodeerde een compleet Guy Fawkes-vuurwerk. Daarna ging het licht uit.

Het eerste wat ik zag toen ik een minuut of een halfuur later weer bijkwam, was Gloria die met een koekenpan in zijn hand dreigend uittorende boven een in elkaar gedoken Nettles.

'Nee! Niet doen! Ik heb jullie alles verteld wat ik weet.

Eerlijk!'

'Peter, hij is een vriend!' gilde ik vanaf de grond.

'Vriend! Dat onderkruipsel wilde ons de hersens inslaan!'

'Ik heb 't volste recht me te verdedigen als d'r drie kerels langskomen om me in mekaar te rammen!'

Ik probeerde rechtop te gaan zitten, wat pas lukte toen pa's handen me uit het donker te hulp schoten.

'Nettles, ik ben het: Charlie. Maak eens licht.'

Nettles vloekte. Hij scharrelde lucifers op en stak een kaars aan. Het licht viel op mijn gezicht en op een pijnlijk kloppende bult op mijn voorhoofd. 'Oeps,' zei Nettles.

'Wie dacht je dat we waren?' vroeg ik.

Hij liep met een wijde boog om Gloria heen, die de koekenpan liet zakken. 'Ehm... twee kerels die gisteren langskwamen. Griezels. Ze waren op zoek naar jou en de...' Hij tekende de omtrek van een vel papier in de lucht. '... de rest van de je-weet-wels. Nou, ik zei dat ik nergens van wist — Ik weet nooit ergens van als zo'n stel Frankensteins me iets vraagt — maar ze roken dat ik loog en een van de twee ging naar buiten en kwam terug met een kerel met een politieknup-pel en... Moet je kijken.' Hij trok zijn overhemd omhoog, zodat we zijn borst konden zien, die bedekt was met bloeduitstortingen in verschillende kleuren blauw en paars.

'En dat zijn geen zuigzoenen.'

Gloria keek demonstratief de andere kant op. 'Niet een erg veilig beroep, keukenwitter,' merkte hij op.

'Jongen,' zei pa, 'je kunt hier niet blijven.'

Dat was ook al bij mij opgekomen.

'Nou, ik neem 'm niet mee terug naar The King's Arms,' verkondigde Gloria luid en duidelijk. 'We drijven een café, geen tuchthuis.'

'Laten we het bij William Baron proberen. Kate zei...'

Ik drukte mijn vingers tegen mijn voorhoofd. Nadenken! Als ik niet snel ingreep, eindigde ik vanavond écht op Baron Billy's zolder met mijn neus in het Nieuwe Testament.

'Ik moet naar buiten. Frisse lucht,' zei ik tegen Nettles, terwijl pa en Gloria doorkibbelden over wie mij onderdak moest geven.

Hij hielp me de trap op, waar de zwerver voor de zekerheid zijn voeten introk. Op de bovenste tree bleef ik staan en ontdekte dat ik niet zo duizelig was als ik had gevreesd.

'En?' vroeg Nettles. 'Waar gaan we heen? Wat zijn de plannen?'

'Er is maar één plan,' zei ik.

'En dat is?'

Ik verstevigde mijn greep op de koffers die ik in de haast had meegegrist en die me bij elke stap in de weg hadden gezeten. 'Maken dat we hier wegkomen. Zo snel mogelijk.'

Nettles keek van de twee koffers naar mijn manke poot.

'Hoe?' vroeg hij belangstellend.

XLIII

Zeven zakdoeken en zeven sluiers — De Empire — Uit het graf herrezen — Mijn levensverhaal — Helden en schurken — Onze onschuld — Nettles' favoriete dagdroom

'Sorry, het is maar voor even,' zei ik tegen het meisje met wie we het bed deelden.

Ze snufte hooghartig en trok haar onderrok onder mijn koffers vandaan.

We hadden drie shilling en negen pence betaald voor een kamertje in het naastgelegen bordeel dat één kamerbreed bed en één hoer in een vergeeld korset bevatte.

'Ik zou nu échte klanten kunnen ontvangen,' zei ze snibbig, 'die extra betalen om mijn dans van de zeven sluiers te zien.'

'O, kom op, je hebt nog niet eens zeven zakdoeken!' bitste Nettles. 'Hou je deur en je klep dicht en doe iedereen een

plezier, ja?' Hij kroop over het bed naar het raam, waar ik door een kier van het gordijn naar buiten gluurde. Pa en Gloria hadden het plein afgezocht en ruzieden nu blijkbaar over welke zijweg we genomen konden hebben.

'Wie zijn die kerels?' fluisterde Nettles.

'Die ouwe daar is m'n pa en die grote, brede, da's Gloria, een oude — nou, zeg maar voormalige — vriend.'

'Leuke vrienden heb jij.' Nettles wreef over de blauwe plekken onder zijn overhemd. 'En die andere drie?'

'Die komen van Stuart Farley.' Ik wenkte hem dichterbij en bracht (luisterend verslag uit van wat er de afgelopen dagen was gebeurd.

Nettles luisterde met ogen als schoteltjes. 'Man, zit jij in de problemen!' zei hij toen ik klaar was, maar er klonk ook afgunst in zijn stem door. 'Dus de lady heeft je meegenomen naar Parijs!'

'Ja, maar daar heeft ze spijt van gekregen, 't Was waarschijnlijk d'r laatste reis.'

'Denk je echt dat ze doodgaat?' vroeg hij.

'Ze leek het te menen.'

Nettles snoof septisch. 'Weet je, dat vind ik moeilijk te geloven. Lady Kinderly is zo'n mens waar je nooit vanaf komt. Je zult zien, als ze doodgaat, komt ze terug om bij ons te

spoken.' Hij gluurde over mijn hoofd heen door de kier. 'Ze gaan weg.'

Pa en Gloria waren het eens geworden over de richting en sloegen een zijweg in.

'Zullen wij ook...?'

'Nog even wachten. Zeker weten dat ze weg zijn.'

Ik maakte van de gelegenheid gebruik om mijn geld te tellen. Na de drie shilling en negen pence die ik had moeten neertellen voor deze kamer, bleef er net genoeg over om met zijn tweeën een week zuinig te leven. Vorig jaar om deze tijd zou ik daar mijn schouders over hebben opgehaald, maar nu betekende het vooruitzicht de dag op een droge boterham te moeten doorbrengen, dat ik me nog zieker zou gaan voelen. Te ziek om na te denken over een plan dat me terug zou brengen bij Vincent en me uit handen zou houden van Palmtree & Co.

'We hebben geld nodig,' zei ik tegen Nettles.

'Dan zullen we aan het werk moeten. Waar zullen we heen gaan? De Empire?'

'Ben je gek? Ik kan niet gaan handelen in de Empire. Als ze me ergens zoeken, is het daar.'

'Misschien,' zei Nettles geslepen, 'maar zolang je tussen de mensen blijft, kunnen ze je niets doen. Hou jij je bij 't graaien

onder de tafel, dan ga ik wel met de kerels naar buiten.'

'Vooruit dan maar.' Ik was moe en hongerig. Dezelfde kou als toen in het badhuis kroop langs mijn ruggengraat omhoog. Een avond in de warme, helder verlichte Empire, met drank op tafel en mijn hand in een vent z'n broek, leek helemaal niet zo'n onaantrekkelijk vooruitzicht. Ik hoopte alleen dat er belangstelling zou zijn voor een jongen met een manke poot, kippenvel en een bult op de verkeerde plek.

De Empire was veranderd sinds de laatste keer dat ik er was geweest. De pluchen stoelen waren nog hetzelfde, net als de Perzische lampen, het goudkleurige behang en de balletmeisjes. Maar op de promenade werd nauwelijks gehandeld. Tenminste niet door jongens. De vrouwelijke hoeren deden goede zaken. De Empire was ooit een beroemde oppikplaats geweest, maar het nichterigste wat er nu te vinden was, was de dansende poedel op het toneel.

'Met dank aan de markies van Queensberry,' zei ik cynisch, terwijl een hoer met een heer aan haar arm en diamanten aan haar vingers ons tafeltje passeerde. Ik verscheurde mijn toegangskaartje. 'We hadden er beter een gepofte aardappel van kunnen kopen. Wat een verspilling van geld!'

'Dat moet je niet zeggen. Daar zit 'n kerel al 'n hele tijd naar je te staren,' zei Nettles. 'Alsof hij je kent...'

Ik had me al half omgedraaid voor ik bedacht dat het

misschien iemand was door wie ik niet herkend wilde worden.

'Beschrijf hem.'

'Hmm...' Nettles hield zijn hoofd schuin. 'Jong gezicht, donker haar — bruin —, bril — schildpadmontuur —, snor, plukbaardje, paar pondjes vet te veel.'

'En verder?' Ik had het benauwd gekregen. De beschrijving paste akelig goed bij een zekere Amerikaanse journalist die ik gekend had.

'Niet al te groot, bolhoed, overjas,' somde Nettles op. 'Wat wil je nog meer weten? Zijn schoenmaat?'

'Nee, niets... Alleen... ziet hij er niet akelig bleek uit en ehm... doorzichtig?'

Nettles keek me ongelovig aan. 'Als je wilt weten of hij een spook is... nee. Hij drinkt een Milk Punch!

Hij had gelijk, dat plachten spoken niet te doen.

'Denk je dat hij me herkend heeft?' fluisterde ik.

'Daar heeft-ie al een kwartier de tijd voor gehad. Dus ja.'

Ik kreunde. Hoe had die kerel me weten te vinden?

'Hij heeft me zien kijken. Hij staat op. Hij komt hierheen,' rapporteerde Nettles.

Ik sloeg de inhoud van mijn bierglas achterover, het betreurend dat ik niets sterkers had besteld.

McBride was waarlijk opgestaan.

Wat zeg je tegen iemand die uit het graf is herrezen? De vraag had me nooit beziggehouden. Nu ik tegenover McBride stond, wenste ik dat ik beter had opgelet op zondagsschool.

'Halleluja!' zei ik slapjes.

McBride maakte een diepe buiging, als een goochelaar die juist een ingewikkelde toverkunst tot een goed einde heeft gebracht. 'Charlie! Verbaasd mij hier te zien? Ik ben niet verbaasd om jou hier te zien!' Hij keek verrukt om zich heen. 'Dit is dé plaats, hè? Waarover je me in Parijs hebt verteld. De Empire! Waar je meer flikkers vindt dan in Sodom en Gomorra!

Ik wisselde een blik met Nettles. Hij trok een wenkbrauw op.

'Ah! Je hebt een zuster meegenomen!' McBride stak joviaal zijn hand naar Nettles uit.

'Hij is niet mijn "zuster"!' siste ik tussen mijn tanden door. De kerel was nog geen minuut terug in mijn leven of hij irriteerde me al zo dat ik hem over de balustrade wilde hangen.

'Je zou dood moeten zijn,' zei ik. 'Waarom ben je dat niet?'

'Laat me iets te drinken voor jullie bestellen en ik zal alles vertellen,' bood McBride aan.

Ik wilde weigeren, maar Nettles was me te snel af: 'Mogen we alles bestellen wat we willen?'

'Natuurlijk,' zei McBride gul.

Zodoende zat Nettles tien minuten later glunderend achter een collectie kleine glaasjes en dronk ik me moed in met Wynand Fockinks Hollandse jonge jenever.

'Nou, hoe ben je ontsnapt?' vroeg ik aan McBride. 'We hoorden een schot.'

Hij stak grijnzend zijn hand in zijn binnenzak. 'Reis nooit zonder deze,' zei hij en legde een pistool op tafel. 'Of deze.' Naast het pistool kwamen een pen en een moleskin opschrijfboekje te liggen. 'Machtiger dan het zwaard.'

Voor het eerst legde ik het verband tussen het pistoolschot en Dominiques napoleontische neiging zijn hand te verbergen.

'Jij hebt hém neergeschoten!' riep ik.

'Het was maar een schampschot. Na wat die Franse slager met mijn arm gedaan had, kon ik niet al te best mikken.' Hij kneep in zijn rechterbovenarm, waar de mouw van zijn jas om zijn arm knelde. 'Vier hechtingen, maar verder niets ernstigs. Ik was vastbesloten je niet uit het oog te verliezen, Charlie. Jongen, de verhalen die er aan jou kleven! Hoererij, blanke slavenhandel... Je bent een goudmijn! Ik kan je niet zeggen

hoe blij ik was toen ik ontdekte dat jullie Montmartre niet hadden verlaten! Hier.' Hij schoof me zijn opschrijfboekje toe. 'Op de boot geschreven. Het eerste deel van je levensverhaal.'

'O...' Ik aarzelde om het aan te raken, alsof het iets was wat aan mijn vingers zou blijven kleven.

'Vooruit! Open het! Lees het!' moedigde McBride me aan.

Op het ergste voorbereid begon ik te lezen. Ik was berekend op Spanning en Sensatie, met een paar leeuwen, tijgers en saphistes toegevoegd om het extra opwindend te maken, maar McBride wist mijn verwachtingen ruimschoots te overtreffen. Wat ik in handen had, was de Marie Corelli-versie van mijn leven. Ongelovig bladerde ik van hoofdstuk naar hoofdstuk, las dan hier, dan daar weer een passage en verbaasde me over elk woord.

Op de pagina's van McBrides opschrijfboek had Oscar Wilde de plaats van Trops ingenomen als mijn eerste verleider: een naam die het publiek meer aan zou spreken. Vincent was vrijwel onherkenbaar als verdorven rijkaard die mij van lady Kinderly (de duivel in eigen persoon) had gekocht. Het ergste was echter de rol die McBride mij had toegedacht, namelijk die van Belaagde Maagd. En die maagdelijkheid verdedigde ik heel wat feller dan ik in werkelijkheid had gedaan.

Adrian Mayfield was de nobele, lijdende held die zijn ongeluk dapper droeg en als beloning nog meer ongeluk op zijn pad vond. McBrides Vincent dwong hem naakt te poseren en in plaats van vrolijk al zijn kleren uit te gooien, wat de echte Adrian gedaan zou hebben, had zijn alter ego met neergeslagen ogen op het modellenpodium zitten snikken, met een kuise potplant voor zijn pik. McBrides beschrijvingen van wat er zich in de slaapkamer afspeelde bleven vaag, maar desondanks slaagde hij erin te suggereren dat Vincents voorkeuren die van de markies de Sade in de schaduw stelden.

Na een passage over de 'bamboestok, dat reliek uit de heer F.'s kostschooltijd', had ik genoeg gelezen. Ik legde het boekje neer en veegde mijn vingers aan mijn broek af. Het was smerig.

Niet vanwege de bamboestok en zelfs niet vanwege de dadels die McBride op slinkse wijze in zijn verhaal had weten te verwerken, maar vanwege de leugens die het vertelde.

Ik had hem in Parijs mijn herinneringen verkocht, omdat ik zijn hulp nodig had en ze mij niets meer waard leken. Nu pas zag ik in dat ik ze met een voddenman had meegegeven.

'Dit is mijn leven niet,' zei ik.

'Wel, ik heb enige namen veranderd...' gaf McBride toe.

'Dat is het niet. Het...' Mijn oog viel op een fragment waarin

'de heer F. het klagelijk pleiten van de onschuldige jongeling negeerde en toegaf aan zijn brute lusten'. 'Zo was het niet! Zo was hij niet. Hij was saai, ja, en preuts en soms een zeur. Maar geen viezerik en geen sadist!'

De waarheid maakte weinig indruk op McBride. 'Luister eens, knul,' zei hij, 'denk je dat iemand jouw verhaal wil lezen zoals jij het me verteld hebt? Het spijt me voor jou, jongen, maar je bent nu eenmaal geen Thackeray!'

'Dat heb ik ook nooit beweerd,' mompelde ik kwaad.

'Jouw verhaal heeft potentie, Charlie, mits het op de juiste manier verteld wordt. Heb je wel eens van Jack Saul gehoord? Dat moet haast wel. Hij is de enige van jullie Mary-Annes wiens naam nooit vergeten zal worden. En alleen omdat een schrijver de moeite genomen heeft zijn verhaal op te tekenen. Je kunt het overal in Londen kopen, heb ik me laten vertellen, op de juiste adressen. Wel, ik ben jouw kans even beroemd te worden, Charlie. Daar kun je toch geen nee op zeggen?'

Ik zei nee noch ja, maar liet mijn middelvinger voor me antwoorden. Jack Sauls verhaal was een van de weinige boeken geweest die in Little College Street 13 te vinden waren, een vlekkerig gedrukt, beduimeld werkje met de titel Sins of the Cities of the Plain or, The Recollections of a Mary-Anne. Ik had het op rustige middagen doorgebladerd, met

Freddy naast me om me de pikantste passages aan te wijzen. De Jack Saul die ik me herinnerde, lag als een geplukte kerstgans op tafel, klaar om gevuld te worden. Ik bedankte ervoor op eenzelfde manier de geschiedenis in te gaan.

'Als je 'n boek voor rukkers wilt schrijven, doe je dat maar zonder mij.'

'O, maar dit is iets totaal anders!' McBride lachte. 'Dit is wel degelijk serieuze journalistiek. Neuw Journalisme W.T. Stead! De Review of Reviews! Lees je wel eens een krant, knul?'

Ik schudde mijn hoofd. Mijn ambitie ooit journalist te worden, hield ik voor me. McBride hoefde niet nóg meer van me te weten.

'Ik ben ooit krantenjongen geweest,' deelde Nettles mee, maar deze onthulling werd door McBride genegeerd. Hij had een extatische blik in zijn ogen gekregen, alsof hij uitkeek over glorieuze journalistieke vergezichten. 'De tijd dat kranten geschreven werden dóór heren vóór heren is voorbij. De moderne journalist schrijft voor de gewone man. Hij vertelt het volk wat het volk moet weten, ook al zijn het zaken die beschaafde heren liever van de pagina's van hun kranten zouden weren. Wij zijn er om hun ogen te openen. De man in de straat hoeft tegenwoordig maar een sixpence neer te tellen voor de waarheid. De journalist is een spreker met een

publiek van honderdduizenden. Hij kan hen schokken, ontroeren, wakker schudden. Hij kan een stem geven aan hen die geen stem hebben, en zal zijn eigen stem honderdduizend maal versterkt uit de keel van het volk horen.' Beneveld door Milk Punch of de gedachte aan Roem, werd McBride zowaar lyrisch. 'Een invloedrijk journalist is machtiger dan een politicus. "De ongekroonde koning van een moderne democratie", mag men hem noemen. Neem nu Stead. Hij publiceert een artikel over de belabberde staat van jullie koninklijke marine en de regering trekt zonder dralen geld uit voor verbeteringen. Hij roept op generaal Gordon de opstand in Soedan te laten neerslaan en het volk scandeert: "Gordon moet gaan!" De editie van de Pall Mall Gazette met zijn artikel over The Maiden Tribute of Modern Babyllon was zo snel uitverkocht dat gelezen exemplaren werden doorverkocht voor tien keer de prijs! Hier, maar ook aan de andere kant van de oceaan. Dat is de macht van de journalist, Charlie, de macht om goed te doen.'

'De macht om kranten te verkopen,' mompelde ik.

McBride, in het vuur van zijn betoog, hoorde het niet. 'En, Charlie, jij moet nu ook de kans zien die zich voordoet: de Wilde-zaak, al die publiciteit, als er één geschikt moment is om je verhaal aan de wereld te vertellen, is het nu. Engeland moet weten hoe mannen van naam en faam en rijkdom misbruik maken van jongens als jij en je zu—vriend, op een

leeftijd dat jullie nog onschuldig zouden moeten zijn.'

Ik verwachtte Nettles te horen gniffelen om McBrides opvattingen over onze onschuld, maar in plaats daarvan gaapte hij hem aan alsof de gek Gods Geschenk aan ons schandknapen was.

'Jullie verhaal zal de ogen van de wereld openen voor een onrecht dat ze nooit heeft willen zien,' besloot McBride zijn betoog. 'Laat mij jullie voorvechter zijn. Ik kan jullie helpen.'

'Door leugens te vertellen?'

'Pff... leugens!' McBride blies het woord als een stofje van tafel. 'Als je enig verstand van journalistiek zou hebben, Charlie, zou je weten dat je een verhaal soms op een bepaalde manier moet vertellen om het publiek aan te spreken. Een verhaal, ook een journalistiek verhaal, heeft helden en schurken nodig. Ik hoop dat ik je niet beledig, knul, maar jij zou nooit voldoen als held. Te... ehm... rattig, als je begrijpt wat ik bedoel, niet sympathiek genoeg. Déze Charlie echter...' Hij tikte op zijn opschrijfboekje. '... zal hun harten stelen. Dit is een goed verhaal, knul. Het enige wat er nog aan ontbreekt, is een spectaculaire finale.'

McBride liet een verwachtingsvolle stilte vallen.

Waar hoopte hij op? Dat ik zou bekennen dat ik Vincent van plan was te vermoorden met een ijspriem om daarna de hand aan mezelf te slaan?

'Nou, wat heb je in gedachten? Wat levert de hoogste verkoopcijfers op?' vroeg ik sarcastisch.

'Ah!' zei McBride, blij dat ik eindelijk bereid was mee te werken. 'Ik zat zelf te denken aan een ontmaskering, een demasqué, zoals de Fransen dat zo mooi zeggen.'

Ik vloekte inwendig. Die kerel wist niet van ophouden.

'Luister,' siste ik. 'Ik weet niet wie je denkt dat ik ben — de Graaf van Monte Cristo of zo — maar je kunt je spectaculaire finale vergeten. Hoe zou ik wraak moeten nemen? Ik heb geen geld, ik ben ziek en dan zitten er ook nog 's drie kerels achter me aan die gehakt van me maken als ze me te pakken krijgen. Dus ik bedank!'

Ik had het nog niet gezegd of ik had al spijt. McBride kwijlde alsof ik hem een vette kluif had voorgehouden.

'Drie kerels? Wat willen ze van je?'

'Ze zijn in dienst van Stuart Farley,' flapte Nettles eruit. Ik trapte hem onder tafel tegen zijn schenen, maar het kwaad was al geschied.

'Stuart Farley? Familie van Vincent Farley?'

'Ja, en een grote schoft. Moet je kijken wat ze met mij gedaan hebben.' Nettles wilde zijn overhemd omhoogtrekken, maar deze keer was ik wél op tijd. De Empire bleef de aanblik van Nettles' blote borst bespaard.

'Moet je hem nog meer onthullen? Waarom laat je hem niet meteen even je piemel zien?'

'Doe niet zo achterlijk,' zei Nettles waardig.

'Achterlijk? Jij doet achterlijk! Waarom moet je hem alles vertellen?'

'Hij zei dat hij ons wilde helpen.'

'Hij wil ons voor zijn karretje spannen. En dan zelf met de eer gaan strijken!'

McBride volgde ons geruzie met belangstelling. 'Je hebt een paar gevaarlijke vijanden gemaakt, Charlie,' zei hij, wijzend naar de bult op mijn voorhoofd.

'Dat heeft een vriend gedaan,' zei ik kortaf. 'Nettles, heb jij óók een klap op je hoofd gehad? We praten niet meer met hem. We gaan weg.'

Ik deed een dappere poging om op te staan, die eindigde toen ik mijn gewicht op mijn pijnlijke enkel overbracht. Ik plofte terug op mijn stoel.

'We praten niet meer met hem. We gaan weg,' bauwde Nettles me na. 'Waar gaan we heen, Charlie? En hoe komen we er? Jij was het die zat te klagen dat we geen penny meer over hadden. Kom op, Charlie, het is hem of de straat vannacht.' Hij trok mijn hoofd aan een haarlok naar zich toe en fluisterde in mijn oor: 'En bovendien, hij wil ons.'

Ik zag McBride naar voren leunen, nieuwsgierig naar ons gesmoezel. Lippen tegen haren. Adem op huid. Ja, hij wilde ons, maar niet op de simpele, onomwonden manier waarop de mannen die naar Little College Street 13 kwamen, ons hadden gewild. McBrides belangstelling was van het soort dat op afstand bleef, vanachter een gordijn toekeek en aantekeningen maakte. Wat hij lekker vond, was ons verhaal met zijn naam erboven. In de kranten hier en aan de andere kant van de oceaan. McBrides natte droom was een voorpagina-artikel.

Ik kon niet inschatten hoe gevaarlijk hij was. Hij had het op mijn leven voorzien, maar niet op dezelfde manier als Palmtree en Bedlington. Hij wilde het zich toe-eigenen, tot zijn bezit maken, maar hij wilde het niet vertrappen alsof het iets onbelangrijks was. Het was belangrijk zolang hij erover schrijven kon.

'Goed dan,' fluisterde ik Nettles toe. 'We doen het. Maar alleen voor vannacht. Morgenochtend vertrek ik, of ik kan lopen of niet.'

'Misschien betaalt hij wel een taxi voor ons. En zo'n kamer in het Savoy waar je tussen de wolken slaapt,' fantaseerde Nettles, die zich verloor in zijn favoriete dagdroom: een schathemelrijke klant. In zijn versie van McBrides journalistieke avontuur zag hij hem de winst met ons delen.

Mijn verwachtingen waren minder hooggespannen. 'Een kamer voor vannacht, ergens waar ze ons niet zullen zoeken. Kun je dat regelen?'

McBride lachte breed, en veel te triomfantelijk naar mijn zin. 'Dat is wel het minste!'

'Het is genoeg. Echt...'

'Het is het minste,' verzekerde McBride me. 'Echt, knul, je zult versteld staan wat ik allemaal voor jou kan regelen.'

Ik was niet van plan lang genoeg te blijven rondhangen om daar achter te komen.

XLIV

Onze gebruikelijke wensen – Gefrituurde varkensstaarten in wil te saus – Een blinde vlek in McBrides onderzoek – De angst van Echte Mannen – Stuipen

Het hotel waar McBride ons naartoe bracht, was niet het luchtkasteel waarop Nettles gehoopt had. Het lag achteraf, ver van de hoofdstraten en de spoorwegstations waar de grote hotels te vinden waren. Ik begreep waarom McBride het uitgekozen had. Het was één van de weinige hotels in Londen waar je nog twee jongens in één kamer kon onderbrengen zonder argwaan te wekken.

Nettles inspecteerde met een zuur gezicht zijn bed. 'Er zit een vlek in deze matras. En waar zijn de donzen dekens?'

'Ik neem aan dat je beter gewend bent?' veronderstelde McBride lijntjes. 'Satijnen lakens? Geborduurde badslippers?

Rozenblaadjes in het bad?'

Nettles spreidde een zakdoek die nauwelijks schoner was dan de matras, uit op de hoek van het bed en ging daarop zitten. 'We zijn zeker beter gewend. Charlie en ik zijn niet goedkoop, weet je. Ken je dat liedje Marble Halls? Daar woonden onze vorige klanten! En Charlie hier, die kreeg 'n fiets en schilderijen en stapels geld van zijn laatste minnaar!'

'O ja?' McBride haalde gretig zijn opschrijfboekje tevoorschijn om deze snipper informatie te noteren. 'Vertel eens, wat zijn jullie gebruikelijke wensen?'

Ik draaide met mijn ogen. Die vent was niet te stoppen. Zelfs als een van ons een scheet gelaten zou hebben, zou hij hem in een flesje hebben gestopt voor nader onderzoek. Nou, als hij inzicht wilde hebben in onze beroepsbenodigdheden, kon hij het krijgen.

'Pluk 'm!' fluisterde ik Nettles in het oor.

We lieten McBride een doos Trichinopoly cheroots ('Van die lange, dunne sigaartjes die matrozen roken. Zijn we dól op!') voor ons kopen en haalden hem over de straatkraampjes langs te gaan voor wat, zo bezwoeren we hem, een typisch Londens schandknapen-menu was: bier, bagels ('Je weet wel, van die broodjes met 'n gat dr in die ze op 'n stok steken.'), komkommers in het zuur, broodpudding, worstjes, boterhammen met suiker, puree, mosterd en gefrituurde

varkensstaarten in witte saus. Het kostte hem drie kwartier om erachter te komen dat het laatste gerecht niet bestond.

We aten ons feestmaal uit kranten en stukken vet papier, met McBride als belangstellende toeschouwer. Hij observeerde hoe ik mijn tanden in een chipolataworstje zette en het vet van mijn lippen likte. Ik verwachtte dat hij binnenkort aantekeningen zou gaan maken.

'Wat kijk je? Hoop je dat we straks mekaar gaan aflikken?'

McBride lachte luid en schuldig. 'Het zou niet bij me opkomen!'

'O, maak dat de kat wijs!' Het warme, vette eten had me goed gedaan. Mijn enkel rustte op een kussen en deed geen pijn, zolang ik hem niet bewoog. Ik voelde me weer mijn oude zelf en die oude zelf had zin om McBride op de kast te jagen. 'Je hebt je toch wel eens afgevraagd hoe we het doen, toch?'

McBride verschoot van kleur en greep naar zijn opschrijfboekje om zich een houding te geven. 'Wel... ik moet toegeven dat... -afgezien van wat er me verteld is, natuurlijk — ... dat dat nog een... blinde vlek... in mijn onderzoek is.'

'Nou, dit is je kans om erachter te komen.' Ik wees op Nettles en daarna op mezelf. 'Binnen voor 'n penny, binnen voor 'n pond.'

McBrides gezicht was een dankbaar studieobject geweest voor zielendokters als Birch. Het vertoonde achtereenvolgens de 'manische frons', de 'toornig opengesperde neusgaten' en de 'loerende uitdrukking' die volgens Birch kenmerkend was voor 'rovers, moordenaars en andere leden van de klasse der misdadigers'. Zijn mond ging open en dicht op een manier die mij vooral aan goudvissen deed denken.

'Ik ben getrouwd... ik heb kinderen,' wist hij uiteindelijk uit te brengen.

'Nou en? Je zou de echtgenoten en vaders met wie ik het gedaan heb de kost moeten geven.'

'Ik hoef geen lijst, dank je,' zei McBride, voor één keer niet nieuwsgierig. Hij borg zijn opschrijfboekje op in zijn binnenzak, trok zijn vestje recht, keek op zijn horloge en deed nog meer dingen die mensen doen die zich geen houding weten te geven. Hij had zich laten kennen. Onder zijn nieuwsgierigheid naar het ongewone lag de bekende minachting van Echte Mannen, en daaronder lag vrees.

Heel even wenste ik lady Kinderly te kunnen zijn, de lady Kinderly van de foto's, om hem in verwarring te kunnen brengen met lange, zijdezachte krullen, een kleine, opgeschilderde kersenmond en een duveltje-uit-een-doosje onder mijn rokken.

Het zijn allemaal maar kleine jongetjes, Charlie. Zo klein.

Zo bang. Bang dat we vrouwen van hen zullen maken.

'Hij kan niet kiezen,' fluisterde ik in Nettles' oor, zo luid dat McBride het net kon verstaan. 'Hij wil geen bagels, hij wil sandwiches. Jij, ik, 'n lekkere laag boter en hij d'r tussenin.'

We begonnen te lachen en konden niet meer ophouden. Het was gemeen, nichterig vals, maar McBride zag er dan ook zo komisch uit, naar de deur benend met de waardigheid van iemand die een taart in zijn gezicht had gekregen.

'Ik weet niet wat je denkt onder de leden te hebben, Rosebery,' zei hij met zijn hand op de kruk, 'maar volgens mij is het op je hersens geslagen.'

'Ja, en het is besmettelijk. Kijk!' gilde Nettles. 'We hebben stuipen!'

We wipten op en neer op de matras, stuiterend op onze billen en al snel buiten adem van het lachen. McBride smeet de deur achter zich dicht en stommelde naar de veiligheid van zijn eigen kamer.

Pas toen we de lachtranen van ons gezicht hadden geveegd, ontdekten we dat hij de deur op slot gedraaid had.

XLV

Altijd de pers te vriend houden — Een onbekende Vincent — Prinses Serafima's brief — Het gif van kleine meisjes — Een demasqué — Pijn

'Ehm... dat hadden we maar beter niet kunnen doen, hè?' zei Nettles in de stilte die McBride achtergelaten had.

'Nee, misschien niet.' Ik knielde voor de deur en kneep één oog dicht om door het sleutelgat te kunnen kijken. McBride had de sleutel meegenomen.

Ik wist niet hoe wraakzuchtig onze Amerikaanse journalist was, maar hij had genoeg manieren om zich te wreken. Met de pen of het pistool.

'Altijd de pers te vriend houden,' zei Nettles wijs.

'O, en daar heb jij ervaring mee?'

'Je weet dat ik gelijk heb.'

'Nou ja... hij zal ons wel niet in elkaar laten slaan, denk ik. Dat is al wat.' Ik gooide mijn jasje op de grond en ging op bed liggen. Wat mij betrof mocht er een einde aan deze dag komen. Ik was vandaag al aan Chris, luitenant Nell, Gloria en pa ontsnapt en gokte er maar op dat er morgen een kans zou komen om aan McBride te ontsnappen. Vannacht had ik een bed, een volle maag en een kamer waar ik dan wel niet uit kon, maar waar, behalve McBride — en die zou wel wegblijven — ook niemand naar binnen kon. Aan hoe het verder moest wilde ik nu niet denken. Dat werd op dit ogenblik waarschijnlijk in een andere hotelkamer in een moleskin notitieboekje genoteerd. Ik had een sterk vermoeden dat het niet best met me zou aflopen.

Terwijl Nettles de rest van ons avondmaal wegwerkte, doezelde ik langzaam weg.

De wanden van het hotel veranderden in de tegelmuren van een Frans zwembad. Vincent en ik zaten op de rand van het bassin en lieten onze voeten in het water bungelen. Ik vertelde hem over mijn stommiteiten van vandaag en hij schudde zijn hoofd en lachte. Het was een lach die ik nog nooit uit Vincents mond had gehoord, een heldere, onbezorgde lach die spoken verjoeg en ze clownsneuzen en feesthoedjes opzette. 'O Adie, als jij ooit je verstand zult

krijgen, zul je gek worden van blijdschap!'

Ik keek hem aan, verrast en blij, omdat hij anders nooit het koos-naampje van mijn familie gebruikte. Het was hem te volks, of er was een andere reden waarom het hem tegenstond, maar voor mij was het de naam die me gegeven was door de mensen die het eerst van me gehouden hadden.

'Je noemde me Adie,' zei ik.

'Natuurlijk! Is dat je naam soms niet? Heb je liever dat ik je "meneer Mayfield" noem? Of "Uwe Hoogheid"?' Hij probeerde me lachend het water in te duwen, uitgelatener dan ik hem ooit gekend had, een Vincent die op een prettige manier niet zichzelf was. We hielden een schijngevecht op de tegelvloer, waarvan de afloop al vaststond, en ik liet me door hem het zwembad in duwen, maaiend met mijn armen, zodat hij ook niet droog zou blijven. Toen ik even later sputterend weer bovenkwam, was hij ook het water in gesprongen en greep me onder mijn armen als een redder die een drenkeling op het droge wil brengen.

'Ik ken je bijna niet terug,' zei ik, terwijl ik in zijn stralende ogen keek.

'Dat klopt,' zei hij en hij lachte zijn lach, 'je kent me ook niet.'

'Charlie! Hé, Charlie!'

Buiten mijn droom riep iemand de naam die ik mezelf gegeven had en waar mijn familie niets vanaf wist. Ik gromde iets, trok de dekens over me heen en probeerde terug te keren naar het zwembad en de lachende onbekende. Maar hij was verdwenen, net als zijn lach.

'Wat moet je?' kreunde ik.

'Wat is dit?' Nettles wapperde een stuk papier voor mijn neus heen en weer.

'Weet ik veel. Het ruikt naar meiden. Doe het weg.'

'Het zat in de zak van je jasje. Ik dacht dat je 't misschien vergeten was.'

Mijn ogen vlogen open. Veel leden van de Little College Street 13-club hadden de eksterachtige gewoonte zakken na te gaan op brieven, telegrammen en andere zaken die tegen betaling terugbezorgd konden worden aan de oorspronkelijke eigenaar, maar ik had Nettles hier nooit op kunnen betrappen. Toch werd ik, nu ik hem met Imogens brief in zijn handen zag staan, onweerstaanbaar aan Bob Cliburn herinnerd.

'Geef hier! Blijf met je klauwen van mijn spullen af!'

'Goed! Goed! Krab m'n ogen niet uit. Hierzo.' Nettles gooide de brief op mijn bed en ging beledigd op het zijne

zitten. 'Ik was enkel benieuwd wat erin stond. De vorige keer dat je 'n brief kreeg, zat je de volgende dag in Parijs en kreeg ik die drie griezels van Farley achter me aan. Ik wilde weten wat me deze keer te wachten stond.'

Mijn hand aarzelde boven de envelop, plotseling bang om hem op te pakken en open te scheuren. Ik had de brief in de Leger des Heils-winkel achteloos, bijna gedachteloos in mijn zak gestopt, maar had er nu een akelig gevoel over. Het waren altijd de dingen geweest waaraan ik te weinig aandacht had besteed - het gestolen dagboek, Vincents vreemde gereserveerdheid - die me fataal geworden waren.

Dus moet je hem nu openen en elke letter lezen, redeneerde ik met de binnenstebuiten gekeerde logica van bijgeloof.

Ik scheurde de envelop open. Er zaten drie velletjes roze, geparfumeerd briefpapier in. Imogen had kennelijk heel wat te vertellen.

Op het bed tegenover me rekte Nettles zijn hals om de afzender te kunnen lezen.

'Van Vincents nichtje,' zei ik, toegevend aan zijn nieuwsgierigheid. Nettles was geen Bob of William Allen. Hij hield van geld, maar nog meer van zijn eigen veiligheid.

'Die Imogen? Hé, misschien weet zij wel meer van die kerels die naar jou op zoek zijn. Lees 's voor!'

Ik schraapte mijn keel. Imogens brief opende in de beste prinses Serafima-stijl.

Mijn harteloze vriend,

lange dagen heb ik, verscheurd tussen hoop en vrees, op je antwoord gewacht, maar tevergeefs. En toen Tom Beady me vanmorgen wederom vertelde dat er geen brieven voor mij waren, wist ik zeker dat ook jij me verlaten had.

'Pff!' Nettles trok zijn wenkbrauwen op. 'Wat heb je haar beloofd? Hen verlovingsring?'

'Ik heb haar niets beloofd. Dit is haar manier om te zeggen dat ze kwaad op me is,' antwoordde ik en ik las verder.

Ik zou je niet moeten schrijven en je even hardvochtig aan je lot moeten overlaten als je met mij hebt gedaan, maar, mijn trouweloze vriend, ik ben wanhopig.

Alleen jij en ik kunnen oom Vincent helpen en, o, Adrian, binnenkort zul jij de enige zijn! Ik heb getracht zijn zaak bij papa te bepleiten en ik ben bestraft, met verbanning!

'Verbanning? O boe-hoe!' Nettles pinkte een paar droge tranen weg. 'Wie is haar vader? Blauwbaard?'

'Stuart Farley,' zei ik, 'dus lach maar niet.'

Papa is zo veranderd dat hij wel een heel ander mens lijkt, zoals in dat griezelige verhaal over Doctor Jekyll en Mister Hyde. Vroeger mopperde hij ook wel eens als oom Vincent me erbij liet zijn wanneer zijn kunstvrienden op bezoek waren, maar nu zegt hij dat ze een slechte invloed op me hebben gehad en dat hij het had moeten verbieden. Lilian en hij praten over me, 's avonds als ze denken dat ik slaap en niet kan horen wat ze beneden in de tuin bespreken. Papa wil me naar een dokter sturen, omdat 'ze altijd labiel geweest is, je weet dat, Lilian, en deze man heeft wonderen verricht bij onze Vincent', maar Lilian denkt dat ik enkel het gezelschap van meisjes van mijn eigen leeftijd nodig heb. 'Ze is eenzaam, Stuart, en zei die dokter van jou ook niet dat eenzaamheid morbide gedachten opwekt bij jonge mensen?'

Zo praten ze over me, Adrian, alsof ik gek ben! Alleen maar omdat ik heb gezegd dat oom Vincent ongelukkig is omdat hij jou mist.

Imogen zette haar kroontje af en werd van prinses weer

meisje. Ik zag haar in gedachten aan de schrijftafel zitten, in een van die ma-trozenjurkjes die een kind van haar maakten. Mijn ergernis maakte plaats voor medelijden. Stuart Farley zou niet toestaan dat zijn dochter anders opgroeide dan andere jongedames van goeden huize.

Ik ben erachter gekomen wat ze met me van plan zijn, Adrian. Als papa een geheim heeft, bewaart hij dat in zijn studeerkamer. Dat is waar hij zijn vrienden ontvangt als ze dingen willen bespreken waarvan Lilian en ik niet mogen weten. De laatste weken zit hij er elke middag, met onze Palmtree en oom Vincents Bedlington nog welf Hij schenkt ze brandy in en praat uren met ze, alsof ze vrienden zijn in plaats van personeel. Meestal komen ze samen als ik les heb, maar één keer heb ik aan de deur kunnen luisteren. Ik hoorde Palmtree iets zeggen wat ik niet kon verstaan, en toen zei papa: 'Natuurlijk, zo snel mogelijk. Het liefst voor de achtentwintigste. Het is hun eerste bal samen. Ik wil dat hij ervan kan genieten, onbezorgd kan zijn. Geen spoken uit het verleden.'

En over wat Palmtree daarop zei, werd ik zo boos dat ik bijna naar binnen gestormd was, echt waar. Hij zei: 'U hebt groot gelijk, meneer. Het valt nooit te voorspellen waartoe zulke krankzinnigen in staat zijn.'

Zo durfde hij me te noemen, Adrian: krankzinnig! O, ik dacht dat papa hem zou ontslaan, omdat hij zoiets durfde te zeggen, maar hij gaf hem niet eens een standje, hij gaf hem gelijk! 'Het is wat mijn verstand me opdraagt te doen, Palmtree, ook al gaat het tegen mijn principes in.' Meer heb ik niet gehoord, want toen riep Lilian me voor mijn pianolessen. Maar later, toen de studeerkamer leeg was, ben ik teruggegaan en tussen papa's papieren vond ik. een brochure van Wimbledon House School in Brighton. Ze willen me naar een kostschool sturen. Adrian! Eindeloos ver van huis.

Nettles haalde minachtend zijn neus op. 'Wat een meidengezanik. Van mij mag je d'r sigaretten van rollen, Rosebery, van die brief. We hebben d'r niks aan.'

'Hmm...' Ik wreef afwezig langs mijn rechterpols, waar een vaag pijntje zeurde. Anders dan Imogen was ik er niet van overtuigd dat alle gesprekken in Camelot House over haar gingen. In de ogen van Stuart Farley was ik veel gekker dan zijn dierbare dochtertje, en een stuk gevaarlijker.

Ik bespaarde Nettles de rest van de brief, maar las hem zelf zorgvuldig door. Meidengezanik of niet, het gevoel dat deze brief belangrijk voor me was, was alleen maar sterker geworden.

Ik kon papa natuurlijk niet vertellen dat ik in zijn spullen heb zitten neuzen, maar dezelfde middag begon Lilian erover. Ze had thee en koekjes klaargezet 'voor een gesprekje', net als vroeger, toen ze nog dacht dat we ooit vriendinnen zouden kunnen worden.

Ze babbelde een hele tijd over Octavia en hoe leuk het zou zijn als ik meer vriendinnetjes zou hebben. Ik wist al wat ze zou gaan zeggen en daarom zei ik het maar zelf: 'Jullie willen me naar kostschool sturen!' O, Adrian, je had haar moeten horen over die school! Alle dagen feest is het er: 'Ze hebben er kunst als keuzevak, dus dan hoef je oom Vincents atelier niet te missen. Of je kunt je opgeven voor de toneelclub, lijkt je dat niet leuk? En natuurlijk moet je leren paardrijden. Papa heeft al gezegd dat wanneer je na het eerste trimester thuiskomt, er een paardje voor je in de stal zal staan.'

Zo graag willen ze nu van me af, Adrian. Ze beloven van alles, maar ik weet zeker dat ik het zal haten, daar in Brighton. Oom Vincent haatte het op zijn oude school, en ik ben net als hij. Papa en Lilian houden van mensen en lawaai, maar wij niet. Ik wil niet naar school en oom Vincent wil niet trouwen en ook niet dansen op een bal met honderd gasten, want zo veel heeft Lilian er dit jaar voor het

Farley-bal uitgenodigd, iedereen moet zien hoe gelukkig oom Vincent wel niet is.

Iedereen, behalve ik, want ik mag er niet bij zijn. Dit jaar ben ik er opeens te klein voor. Een gemaskerd bal is iets voor meisjes van Octavia 's leeftijd, volgens papa, die oud genoeg zijn om hun haar op te steken en hun japonnen lang te dragen. Maar vorig jaar mocht ik er wel bij zijn en het jaar daarvoor ook!

Ik weet wel wat de echte reden is, Adrian. Ze zijn bang dat ik de gasten de waarheid zal vertellen: dat oom Vincent helemaal niet gelukkig is, dat ik alle vrolijke maskers aftrek en een scène maak. Maar als ik dat doe — en ik zou het willen doen, Adrian, heus — dan stuurt papa me naar een kostschool die nog verder van huis is of naar een sanatorium en dan kan ik oom Vincent echt niet meer helpen. Ik ben machteloos, vriend, en wanhopig.

Imogen besloot haar brief zoals ze hem begonnen was: met grote woorden. Op het papier ging ze op haar tenen staan en stak haar haren op, om serieus genomen te worden. Niemand luisterde naar een veertienjarig meisje dat boos en verdrietig was. 'Bakviskuren, lentestormen,' zou ma zeggen en haar een stofdoek in de hand drukken. 'Hier, maak je nuttig.'

Ik kan niets uitrichten, Adrian, maar jij wel: jij bent een jongen en jij bent vrij en je houdt van oom Vincent, net als ik. Als je hart niet van steen is, help hem dan. Wat je antwoord ook zal zijn, laat het me weten. Ik zal erop wachten. Mijn vriend, stel me niet opnieuw teleur!

I.F.

Ik liet de brief zakken en merkte hoe verkrampt ik hem vastgehouden had. Voorzichtig opende en sloot ik mijn hand, met oudemannenpijn in elk gewricht. Mijn vingertoppen hadden een bleekpaar-se kleur, de kleur van gemorste wijn.

'Kijk.' Ik hield mijn hand vragend voor Nettles' gezicht omhoog.

'Zweethandjes, Rosebery.' Nettles likte aan zijn wijsvinger en streek over het roze briefpapier.

'Maar het doet ook pijn.'

'Vergiftigde inkt, dan.'

'Ja vast!' Ik kon er niet om lachen. Augustus Trops, een autoriteit op het gebied van gifmengers — 'De kunstenaars onder de misdadigers, jongen!' — had me tijdens een van zijn pedagogische bevliegingen een college gegeven over 'kleine flacons, gevuld met elegante vergiften: geurloos, smaakloos en kleurloos; zegelringen met het familiewapen van de Borgia's

en een onzichtbare naald, verborgen in het zilver; bonbons, elk met een klein korreltje rattenvenijn in de vulling; kunstig gekalligrafeerde boeken die wachten op de liefhebber die ze verrukt zal openslaan, met naakte, onbeschermde handen, en zal sterven voor de kunst... Pen, gif en penseel. Venijn school in de kleinste dingen, en de onschuldigste meisjes.

Ik wist dat het absurd was in Imogen een ontluikende Lucretia Horgia te zien, maar er moest gif in haar inktpot hebben gezeten. Zij had me vergiftigd met een gedachte, een idee.

Ik wreef mijn vingers over elkaar, maar de vlekken wilden niet verdwijnen en de gedachte ook niet.

Een demasqué...

Ik bracht mijn handen naar mijn gezicht en nam mijn masker af. Achter de beschermende rug van haar verloofde hoorde ik een meisje gillen. Ik glimlachte. Alle ogen waren op mij gericht, maar ik had slechts oog voor één man...

Nee! Ik verbood mezelf verder te dromen. Het was een krankzinnig idee, gevaarlijk en bovendien precies wat McBride een 'spectaculaire finale' zou noemen.

Niet meer aan denken.

Alleen kostte niets zo veel moeite als ergens niét aan denken.

Ik haalde me verbeten beelden voor de geest van zondagochtend-wandelingen, mannen met haar in hun neusgaten, ham in blik en de ellebogen van Ierse wasvrouwen en concentreerde me ten slotte maar op de pijn in mijn pols en vingers, maar ook daar wilde ik niet te lang aan denken.

'Zeg, heeft ze soms nog wat bijzonders geschreven?' wilde Nettles weten. 'Is 't daarom dat je zo kijkt?'

'Hoe kijk ik dan?' vroeg ik betrapt.

'Nou, alsof d'r iemand over je graf loopt, of hoe noemen ze dat.'

Ik rilde. Nu hij het zei, voelde het zo. 'Bedankt, Nettles!'

Ik vouwde de brief op en stak hem weer in mijn jaszak. Nettles mocht hem niet lezen. Hij zou op dezelfde gedachte kunnen komen als ik en hem kennende, zou hij er dan de hele avond over door ouwehoeren.

'Zullen we gaan slapen?' stelde ik voor. 'Laten we zorgen dat we morgen fit en uitgerust zijn, voor 't geval McBride zich bedenkt.'

'O vast!' Nettles stak grijnzend zijn hand in zijn broek, als McBride die zijn pen tevoorschijn tovert. 'Machtiger dan het zwaard!'

'Nettles, hou je kop! O, verdomme!' Het kussen dat ik naar zijn hoofd had willen smijten, viel uit mijn hand. Mijn vingers deden te veel pijn om iets op te kunnen tillen dat zwaarder was dan een veertje.

Kramp, hield ik mezelf voor. Gaat vanzelf weer over. Doet je enkel nog pijn? Nee? Nou dan!

Al die pijn zat nu in mijn hand...

Ik gaf het op. Bravoure kon mijn gedachten niet verjagen.

Slaap was het beste tegengif.

Ik tilde met mijn linkerhand het kussen van de grond en maakte er, naast me op de matras, een zacht bedje van voor de rechter. Denkend aan neushaar, ham in blik, Ierse wasvrouwen en nog eens ham in blik, wachtte ik tot de slaap en de lach die ik in mijn droom gehoord had, zouden terugkeren.

De slaap kwam. De lach niet.

XLVI

Een historische dag — Ouwe Vicky's verjaardag — De Old Bailey — De broer van de liefde — Een hopeloze zaak — De waarheid — Vaders, echtgenoten en staatsburgers

De pijn die de hele nacht door mijn lichaam gezworven had, had zich vastgezet in mijn rechterbovenarm. Onder de vlekkerige huid waren mijn spieren opgezwollen, zodat mijn biceps er een stuk indrukwekkender uitzag dan anders.

'Niet slecht!' Nettles, die toekeek hoe ik mijn bovenarm bevoelde, floot bewonderend. 'Ga je McBride een dreun verkopen?'

'Ik wou dat ik het kon.'

Dit was de dag waarop Nettles en ik, geholpen door geluk en ongelooflijk toeval, aan onze cipier zouden ontsnappen. Ik was er minder zeker van dan gisteravond.

Hoe kon ik met McBride afrekenen als ik al opzag tegen de confrontatie met het ontbijt, waarvan de vette eieren- en spekgeur van de eetzaal op de begane grond naar onze kamer opgestegen was? Ik had geen eetlust. De geur van eten alleen was al genoeg om me te doen kokhalzen. De angst van gisteren en de dagen daarvoor, dat ik op het punt stond ziek te worden, was in de loop van de nacht in ten zekerheid veranderd.

Ik had geen koorts — nóg niet. Ik voelde me niet duizelig — nóg niet. Behalve de pijn mankeerde ik niet veel. Er ontbrak alleen iets... Kracht. In mijn armen en benen had ik niet meer kracht dan een voddenpop en mijn wilskracht was nauwelijks groter dan die van een marionet. Ik was le Miroitier in zijn spiegelkamer. Wie de touwtjes oppakte, zou ik gehoorzamen, en ik kon alleen maar hopen dat de poppenspelers het beste met me voor zouden hebben.

McBride zat tegenover ons aan de ontbijttafel en at chipolataworstjes met een schaamteloze gretigheid die de indruk wekte dat hij mijn oneerbare voorstel van gisteravond weer te boven was.

'Weet je zeker dat je er geen wilt?' vroeg hij met volle mond.

Ik haalde mijn schouders op en prikte lusteloos een bleek worst-je aan mijn vork. Ik kon me er niet toe zetten het op te

eten.

'Geen honger? Gisteravond zei je nog dat het je lievelingskostje was.'

'Ik zeg zoveel,' mompelde ik.

'Inderdaad, dat doe je.' McBride tikte met zijn trouwring op de rand van de tafel, een onbewust teken dat nog niet alles vergeten en vergeven was. 'Al is het natuurlijk te begrijpen dat je geen eetlust hebt op een treurige dag als vandaag. Een historische dag, maar een treurige dag.' Hij verwrong zijn gezicht tot een masker van medeleven, op de onovertuigende manier van een begrafenisondernemer.

'Hoezo een historische dag?' vroeg ik.

'Hier.' McBride schoof me de krant toe die naast zijn bord op tafel lag. Het was een van die Londense kranten die met illustraties en vette koppen om aandacht schreeuwden. De naam 'Wilde' sprong meteen in het oog.

'Vandaag is de uitspraak,' lichtte McBride toe. 'Dat zul je niet willen missen! Twintig, dertig, vijftig, misschien wel honderd jaar later zullen mensen hier nóg over spreken en wanneer wij oud zijn, zullen we tegen de jonge generatie kunnen zeggen: "Wij waren erbij!" Dit is zo'n dag, Charlie, waarop geschiedenis wordt gemaakt!' Hij had die fanatieke glans in zijn ogen gekregen die erop wees dat hij wereldroem voor zichzelf in het verschiet zag.

Ziek, zwak of misselijk, ik moest nu snel ingrijpen, wilde ik niet op de eerste rij van de publiekstribune terechtkomen. 'Als je naar de Old Bailey wilt, ga je maar zonder mij.'

'Charlie, dat kun je niet menen! Ik weet dat je er eeuwig spijt van zou hebben als je niet zou gaan.' McBride schudde meewarig zijn hoofd, ervan overtuigd dat hij me beter kende dan ik mezelf. Charlie was zijn personage.

Maakte het iemand nog uit wat mijn echte naam was?

Ja, Palmtree en Bedlington. Ze zouden ermee leuren langs alle plaatsen waar ik ooit geweest was. En de Old Bailey zou zeker op hun lijstje staan.

'Ik kan er niet heen. Ik heb vijanden daar.'

'O... wel...' McBride werkte zijn laatste hap worst weg, doopte het vet op zijn bord op met een korst brood en likte daarna, zorgvuldig als een kat, zijn vingers af. 'Des te meer reden om te gaan, Charlie.'

Hij stopte zijn opschrijfboekje in zijn binnenzak, me een blik gunnend op het pistool in de holster, die niet toevallig was. 'We hebben allebei ons vak, knul. Maar als er één overeenkomst is tussen het jouwe en het mijne, is dat dat we er niet voor terugdeinzen om mensen te gebruiken. Jij hebt gebruikgemaakt van mijn geld en mijn goedheid en vannacht in een heerlijk bed geslapen. Nu gebruik ik jou. Zo werkt het toch?'

Ik dacht na over mijn leven zoals het geweest was en over wat nog komen ging, en knikte.

Ja meneer, zo werkt het.

Met McBride als gevangenbewaarder lieten we ons door de straten van Londen naar de rechtbank drijven. De stad had zich op haar kleurrijkst uitgedost, alsof ze, vooruitlopend op de uitspraak, al een feestje vierde. Overal wapperde de blauw-rood-witte Union Jack, de vlag waarop ik ooit net zo trots was geweest als elke andere Engelse jongen, omdat hij gehesen werd van India tot Zuid-Rhodesië. Nu was het de vlag van een vijandig land, waar ik een vreemdeling was.

Ik trekkebeende tussen Nettles en McBride in en probeerde hen zoveel mogelijk op te houden.

"t Is de verjaardag van ouwe Vicky. Kunnen we niet 'n glaasje op d'r gezondheid drinken?' stelde Nettles voor, toen ik niet ver van een kroeg weer eens over mijn enkel stond te wrijven.

'Na de rechrszitting,' zei McBride onverbiddelijk. 'Maak een beetje voort, Rosebery. Je liep sneller toen je vanmorgen naar beneden kwam.'

'Maar het doet pijn!' loog ik.

'Pijn is het loon voor boze lusten' citeerde McBride, die

een moeder als de mijne gehad moest hebben.

We liepen verder, langs vlaggen en kroegen.

Het idee om op de gezondheid van 'ouwe Vicky' te drinken was populair. Voor de deuren van de cafés hingen groepjes feestvierders rond die niets beters te doen hadden dan het glas te heffen tot hun geld op was.

Ik passeerde hen op mijn hoede, in een normaal tempo en zonder te hinken, om niet de aandacht te trekken. Nu was de stemming nog feestelijk, maar mijn jaren achter de toog in The King's Arms hadden me geleerd dat die feestelijke stemming na vijf glazen kon omslaan in een andere uitgelatenheid.

Hoe dichter we bij de Old Bailey kwamen, hoe drukker het werd. Rond de rechtbank hadden zich de straatmuzikanten, venters en sandwichmannen verzameld die altijd op een evenement afkwamen, of het nu een paardenrace of een rechtszaak was.

Op het trottoir was een geïmproviseerd koffiestalletje neergezet, waar een oude dame met mitaines dampende mokken koffie overhandigde aan de mannen die nog geen haast hadden de rechtbank binnen te gaan, en de vrouwen die buiten zouden blijven wachten. Een straatzanger richtte zijn eigen podium in door een sjaal over een sinaasappelkistje te draperen. Bij de ingang van de gerechtsgebouwen hield een

man me een pamflet voor. 'Hier jongeman, de Honing der Wijsheid.'

Afwezig pakte ik het velletje papier aan. Op deze zonnige dag glipte ik tussen de menigte door als een kleine, grijze geest die hoopte onopgemerkt te blijven. Ik zocht de binnenplaats af naar bekende gezichten die ik niet wilde zien. Tot mijn opluchting zag ik enkel onbekenden, nieuwsgierigen die de laatste dag van het proces als een uitje beschouwden en nog geen aanstalten vertoonden naar binnen te gaan.

'Ze wachten op de uitspraak van de rechter,' zei McBride, knikkend naar een viertal Engelse journalistenbroeders die buiten een sigaret stonden te roken. 'Nu zullen de slotpleidooien aan de gang zijn en die zijn minder interessant. Maar wij boffen; er zullen nog goede plaatsen vrij zijn.' Ik kreunde. Het laatste wat ik wilde, was een plaatsje op de eerste rij.

Ik schatte mijn kansen op ontsnapping in. McBride zou niet werkelijk zo gek zijn me neer te schieten op de stoep van de Old Bailey, maar je kon nooit weten. De vuurwapengevaarlijkheid van onze begeleider was echter een theoretische kwestie.

De wandeling van ons hotel naar de rechtbank had me uitgeput. Ik zweette, had steken in mijn zij en verlangde enkel naar een stoel, ergens in een donker hoekje waar niemand

me zag. Ik volgde McBride naar binnen, wetend dat wat er daar ook wachtte, er in elk geval banken zouden zijn.

We arriveerden midden in het slotpleidooi van Frank Lockwood, Queensberry's advocaat, die ik nog van het vorige proces kende. Hij liep met kalme stappen heen en weer voor de bank waar de jury had plaatsgenomen, zijn betoog af en toe kracht bijzettend met een gebaar of een ernstige blik, een acteur die wist dat hij de zaal op zijn hand had.

Die zaal was, zoals McBride voorspeld had, slechts half gevuld. Er waren genoeg vrije plaatsen vooraan, in het volle zicht.

'Ah! We boffen! Nu kun je me alle hoofdrolspelers aanwijzen, Charlie.'

Verborgen achter McBrides rug zocht ik naar Palmtree en Bedlington. Ik ontdekte de markies van Queensberry op een plaats vooraan, waar hij de rechter in de ogen kon kijken om hem aan zijn plicht te herinneren. Ondanks zijn hanglip en borstelige wenkbrauwen zag hij er ditmaal bijna gedistingeerd uit, niet langer een excentrieke wildeman, maar een gerespecteerde lord, die zijn nieuwe reputatie als hoeder van 's lands moraal waarmaakte. De mannen die naast hem zaten en met wie hij af en toe een woord wisselde, herinnerde ik me vaag als de heethoofden die op de premièreavond van

The Importance of Being Earnest zijn loge hadden gedeeld. Op een enkele rode neus na maakten ze vandaag ook een plechtige, waardige indruk. Stuart was er niet bij.

Aan de rechthoekige advocatentafel luisterde Edward Clarke, meneer Wildes advocaat, grimmig als een havik naar het pleidooi van zijn waarde collega. Tussen de raadsmannen met hun lange, grijze pruiken en zwarte gewaden ontdekte ik één man in een gewoon driedelig pak. Hij was me zo bekend dat mijn hart een slag oversloeg.

Bosie was gekomen! Hij had zich door niemand laten tegenhouden en was het Kanaal overgestoken, omdat liefde groter was dan alles en zeker groter dan het gezond verstand.

McBride keek over zijn schouder. 'Wat sta je daar te staren? Zie je iemand die je herkent? Wie is het?'

Ik stond op het punt een leugen te vertellen — dat Bosie een Londense dubbelganger had — toen de jongeman zijn hoofd hief en ik zag dat de leugen geen leugen was. Dit was Bosie niet, maar een man die op hem leek, zoals broers op elkaar lijken. Hij was een paar jaar ouder en minder adembenemend, hartenbrekend knap. Dit moest Percy zijn, de middelste van de drie Douglas-broers, over wie ik gelezen had in de brief die Bob uit Stuarts bureau had gestolen.

Hij was hier om zijn vader te trotseren, zoals Bosie dat meer dan eens had gedaan. En hoewel ik hem daarom

bewonderde, was het toch een teleurstelling hém daar te zien zitten en niet de sprookjesprins met het gouden haar 'wiens liefde door tralies heen breekt en alle pijn, alle vernedering draaglijk maakt'.

De mooie woorden van meneer Wilde glansden hierbinnen niet. Het zwaard van vrouwe Justitia dat achter de rechter aan de wand hing, hield magie even onverbiddelijk buiten als een crucifix.

De muffe lucht, zwaar van stof en woorden, drukte op mijn borst. Ik hoestte in mijn zakdoek, bang om de aandacht op me te vestigen. Elke keer dat ik ademhaalde, vulde mijn borstkas zich met de hopeloosheid die hier in de lucht hing. Zonder de rechtszaak gevolgd te hebben, wist ik hoe het ervoor stond: even hopeloos als een handvol doodlopende levenslijnen.

'Daar!' McBride bleef abrupt staan. 'Daar. Is dat hem? Is dat de man?' Hij wees ongegeneerd naar de verhoogde bank tegenover de zetel van de rechter, de beklaagdenbank. 'Is dat Wilde? Werkelijk? Ik zou hem niet herkend hebben. De man is een schaduw van zichzelf. Hoe ontluisterend!' Hij herhaalde het woord alsof het hem goed smaakte. 'Ontluisterend! Ontluisterend!'

Ik had nog niet naar die kant van de zaal durven kijken,

omdat dat de plek was waar Alf, Freddy en de rest me tijdens het vorige proces met hun knipogen en luchtkusjes bij hun Grote Schandknapenshow hadden betrokken.

'Nog oude bekenden?' vroeg ik fluisterend aan Nettles.

Hij probeerde op zijn tenen over de toeschouwers heen te kijken. 'Niemand die ik ken.'

Ik hief mijn hoofd op.

Geen Alf, geen Freddy die met de toeschouwers flirtte, geen Charles, apetrots op het nieuwe pak dat de markies van Queensberry voor hem had betaald. Slechts één man, met naast hem de bewaker die hem later vandaag zou wegleiden als gevangene of als vrij man. Ik kon niet geloven dat dit dezelfde Oscar Wilde was als de man die me voorspeld had dat ik gelukkig zou worden. Daar in de beklaagdenbank zat iemand die niet meer in geluk kon geloven.

Zijn wangen waren ingevallen, zijn haar, waar veel te vaak een nerveuze hand door was gehaald, hing slap en slordig langs zijn vermagerde gezicht. Zijn blik was uitgeblust, zonder kracht of leven.

Verslagen, noteerde McBride. Vermoeid, uitgeblust, murw geslagen.

Wat was er sinds ik hem de laatste keer gezien had met hem gebeurd?

'Humpf! En daar is de spijbelaar. Zei ik je 't niet, Max? Als hij nog komt opdagen, is 't voor de uitspraak. Zo is dat jonge volk tegenwoordig: verzot op sensatie, maar geen greintje geduld!'

Met enkel oog voor de man in de beklaagdenbank, was ik tegen twee oude bekenden op gebotst. Ik vervloekte mijn onoplettendheid, maar had het slechter kunnen treffen. Het waren niet Palmtree en Bedlington, maar Frank Harris en Max.

Harris, bij wie ik een blauwe maandag als leerjongen in dienst was geweest, plukte slechtgehumeurd aan zijn indrukwekkende snor. 'Ik had van Vincent begrepen dat je journalist wilde worden, knul, maar blijkbaar was je enige ambitie een plaatsje op de eerste rij. Wel, als je denkt dat een drukbezet man als ik...'

'Frank, niet zo luid!' waarschuwde Max. Wat Frank Harris onder gefluister verstond, was het diepe, onderaardse gerommel dat voorafgaat aan een vulkaanuitbarsting. 'De rechter is in een slecht humeur. Hij heeft de publieke tribune al een waarschuwing gegeven.'

Op een verhoogde zetel zat de oudste rechter die er in de Old Bailey te vinden moest zijn. Hij deed me denken aan een verschrompelde citroen: hard, gerimpeld en zuur.

'Adrian, ga snel zitten voor je een reprimande krijgt voor

onnodig staan.'

Ik verbeeldde me dat de rechter afkeurend een wenkbrauw optrok en ging haastig zitten. Nettles nam de enige vrije plaats naast me in beslag en voor McBride bleef een zitplaats naast Frank Harris over.

Max observeerde Nettles — die uit gewoonte onderuit was gezakt in een houding die de inhoud van zijn strakke broek goed deed uitkomen — met beleefde afkeer. 'Ik dacht dat je geen prijs meer stelde op betaald gezelschap.'

'Ik betaal hem niet, dat doet hij.' Ik knikte onopvallend in de richting van McBride. 'En hij is hier alleen omdat we niet van 'm af kunnen komen.'

Max keek alsof hij een vraag wilde stellen, maar ik was hem voor. 'Wat is er met Oscar gebeurd? Hij ziet eruit alsof hij al veroordeeld is.'

'O, zover is het nog niet. Ik ben natuurlijk geen advocaat, maar het lijkt me dat de zaak nog alle kanten op kan. De bewijslast is twijfelachtig en de getuigen... Wel, degene met de beste reputatie is een bijziende kamermeid uit het Savoy-hotel...'

'Maar waarom is hij dan zo...?'

'Hij heeft de moed verloren,' verkondigde Frank Harris. 'De man is geen vechter — hij leeft enkel in de geest, hij kan

zich niet tot handelen dwingen — en deze strijd duurt hem veel te lang. Ik had gehoopt dat hij gisteren in de getuigenbank een goede indruk zou maken, maar helaas! En dat terwijl ik hem toch zo'n prachtig alibi aan de hand gedaan heb!

'Kijk,' legde hij ons uit, 'het zwakke punt in Oscars verdediging is altijd geweest dat hij niet kan verklaren waarom hij optrok met types als Parker en Wood. "Luister," zei ik tegen hem, "denk aan Shakespeare. Hoe kende hij personages als Dogberry en Doll Tearsheet? Hij moet met hen omgegaan zijn. Vertel de rechter dat je geen staljongens en huisknechten in je toneelstukken kunt opvoeren zonder ze te kennen en neer te dalen tot hun niveau!"'

Ik zag McBride ijverig knikken. 'Zo waar! Zo waar! O, was ik hier gisteren maar geweest, dan had ik de verklaring van de heer Wilde kunnen ondersteunen met mijn eigen journalistieke methoden.'

'Bent u journalist?' vroeg meneer Harris geïnteresseerd.

'Inderdaad. Paul McBride, Chicago, Verenigde Staten. En u bent...?'

'Frank Harris, hoofdredacteur van de Saturday Review. Zei u de Verenigde Staten? Allemachtig kerel, weet je dat ik ooit als arme Ierse immigrant zelf de oversteek gemaakt heb? Heb 'n paar jaar vee gehoed in Texas, Mexico en Kansas.'

'Heus? Maar als u Mexico kent, dan moet u zeker in

Guaymas zijn geweest. "Heldhaftig Guaymas", zoals men het daar noemt.'

Ze begonnen een fanatieke wedstrijd opsnijden, waarbij beide deelnemers aan elkaar gewaagd waren. Een uur in eikaars gezelschap en ze zouden de beste vrienden zijn.

Ik keerde me walgend van hen af en liet mijn oog over de publieke tribune gaan.

'Is Stuart Farley hier ook?' vroeg ik Max. 'Heb je hem gezien? Of zijn huisknecht?'

Max schudde zijn ernstige, ronde hoofd. 'Nee, en gisteren ook niet, noch de dagen daarvoor. Vincent schijnt hem nogal bezig te houden, niet?' Hij keek me onderzoekend aan. 'Je weet dat hij gaat trouwen in september?'

'Ja.' Ik kon de bitterheid niet uit mijn stem houden. Het kon zijn dat ik het me verbeeldde, maar elke keer als er iemand over Vincent en mij begon, of het nu Imogen, McBride of Max was, hoorde ik altijd de vraag 'En wat ga je eraan doen?' in hun woorden doorklinken.

'Ik denk niet dat ik het kan tegenhouden, Max.'

'Ach.' Er speelde een klein, ironisch glimlachje om zijn lippen. 'Het hóeft niet slecht af te lopen. De goden houden van Oscar, ondanks al zijn fouten, waarom zouden ze een heilige als onze Vince niet genadig zijn?'

'Eros misschien...' De Purperen Hofhouding aanbad andere goden, die via Oxford en Cambridge uit het oude Griekenland naar Londen waren gekomen. Of ze er ook veel macht hadden, was de vraag. Waren goden tegen het Noodlot opgewassen of gingen ze er net als mensen aan ten onder?

Je kunt me niet ontsnappen...

Als de markies van Queensberry hier vandaag won, was het mogelijk. Dan was meneer Wildes voorspelling niets waard en zou die van Arthur uitkomen.

Ik wist niet precies wanneer ik in toekomstvoorspellingen en het Noodlot was gaan geloven, maar ik geloofde er nu in. In de miezerigste voortekens.

Als de rechter zijn knijpbrilletje met zijn linkerhand op zijn neus zou zetten, betekende dat vrijspraak, als hij het met zijn rechterhand deed, een veroordeling. Als Lockwood na de volgende zin zijn keel zou schrapen, zou de jury op zijn hand zijn...

De advocaat hield, zoals Frank Harris knarsetandend toegaf, een indrukwekkend pleidooi. Rustig, punt voor punt, rekende hij af met alle bezwaren tegen het bewijs en de getuigen, die door de verdediging waren opgeworpen.

'Mijn waarde collega deed het lijken alsof het bewijs in deze zaak uitermate mager is. Welnu, ik beweer dat er bewijs te over is. Het is niet afdoende te zeggen dat de heer Wilde

altijd openlijk handelde. Als de misdadiger altijd voorzichtig was, zou hij ook altijd onbestraft blijven, en het is juist op momenten van onachtzaamheid dat misdaad aan het licht komt.'

Ik luisterde gefascineerd, al was hij geen buitengewoon spreker, geen Oscar Wilde, wiens woorden blonken als sterren aan de hemel. Lockwood schoot ze van het firmament, blies hun vuur uit en toonde ze aan de jury als wat ze waren: vuile klompen steen.

'Wat betreft het zogenaamde "prozagedicht", gericht aan lord Alfred Douglas, ik durf te beweren dat een dergelijke brief, geschreven door een man, gevonden in het bezit van een vrouw, slechts tot één conclusie zou kunnen leiden. Hoeveel ernstiger is dan de conclusie die we moeten trekken als een dergelijke brief is geschreven voor een man, dóór een man!'

Ik schoof nerveus heen en weer op mijn zitplaats. De pijn in mijn rechterarm was erger geworden. Ik merkte dat ik, zonder het in de gaten te hebben gehad, mijn hand tot een machteloze, krachteloze vuist had gebald.

Lockwoods pleidooi maakte als de spiegel uit het sprookje van de Sneeuwkoningin alles wat mooi was lelijk. Zijn waarheid was een leugen, maar het zou geen enkele zin hebben dit aan de leden van de jury uit te leggen. Het was

namelijk ook hun waarheid. Ze hadden nooit anders gekend. Je kon mensen voorliegen of, als dat moest, trotseren, maar je kon ze nooit dwingen anders te gaan denken als ze dat niet wilden. Zeker niet als het om mannen ging die liet leven en de Bijbel kenden en nooit van hun levensdagen meer iets hoefden te leren.

Tijdens het pleidooi van de advocaat had McBride geen oog afgelaten van de man in de beklaagdenbank. Ik zag dat er zelfs een klein schetsje in zijn opschrijfboekje was verschenen, waarop meneer Wilde eruitzag als zijn eigen geest.

Er was niet eens zo veel aan overdreven. Als een dokter hem en mij naast elkaar had gezet, zou hij hém hebben aangewezen als de zieke.

Met ontzette, vochtige ogen staarde hij naar de advocaat, luisterend naar elk woord, alsof de opsomming van zijn misdaden hem fascineerde. Zou hij zich er ook over verbazen hoe snel je kon vallen en hoe diep?

Lockwood was aan het eind van zijn betoog gekomen. 'Welnu, heren, ik heb de hele zaak met u doorgenomen. Ik heb u op de sterke kanten ervan gewezen en ik vraag u nu uw plicht te doen. De heer Wilde heeft er recht op vrijgelaten te worden, als u hem onschuldig acht. Echter, heren, als uw geweten u ingeeft dat hij schuldig is, wel, dan hebt u slechts

één keuze, en dat is u te houden aan de eed die u hebt afgelegd.'

Zijn plechtige woorden klonken na in de stilte die erop volgde. De juryleden hadden in onbewuste eensgezindheid allemaal hun armen over elkaar geslagen. In hun houten jurybank deden ze me denken aan kerkgangers die na de preek ernstig nagingen of hun geweten zuiver was, of het aan hen was de eerste steen te werpen.

Ik was ervan overtuigd dat ze een afgewogen, gewetensvolle beslissing zouden nemen. Het zou een besluit zijn waar ze jaren later zonder wroeging of spijt op zouden kunnen terugkijken: de enige juiste.

Ik drukte mijn nagels in de palm van mijn hand.

Ze zouden hun plicht doen als vaders, echtgenoten en Britse staatsburgers.

XLVII

De Honing der Wijsheid — Zitten en wachten — Aanschouwelijk onderwijs — Twee broers — De moraal van het verhaal — De uitspraak — 'Schande!' — Voorbij

Het Victoriaans bewind is ongeëvenaard in de geschiedenis der grote wereldrijken, vanwege zijn eerbaarheid, goedheid en grootheid!!!

Voor de twintigste keer las ik de tekst die in schuine letters, inclusief drie uitroeptekens, was afgedrukt op het pamflet dat me bij de ingang in handen was gedrukt.

We wachtten. We wachtten al zeker twee uur.

'Ze komen er niet uit. Is dat een goed teken?' wilde McBride van Frank Harris weten.

'Zeker geen slecht teken. Na het pleidooi van die bloedhond Lockwood was een snelle overeenstemming pas een slecht teken geweest!'

'Denkt u dat er een kans bestaat dat ze hem vrijspreken?' vroeg ik.

'Hmpf! Engelse filisters die een kunstenaar in hun klauwen krijgen? Ze zullen hem verscheuren als ze daartoe kans zien! Nee, Oscars enige hoop is dat de jury niet kan kiezen wie ze het meest verachten: hem of de afpersers die tegen hem getuigd hebben.'

McBride tikte peinzend met zijn potlood tegen zijn kin. 'Als hij vrijkomt... denkt u dat hij dan interviews geeft?'

'Als hij vrijkomt, vaar ik hem naar Frankrijk! Ik heb al weken een stoomjacht in de haven klaarliggen, met een selecte bibliotheek en een goede fles Pommery aan boord. Hij hoeft maar "ja" te zeggen en we varen uit!'

'Kunnen wij niet wat te drinken krijgen?' vroeg Nettles, die van mening was dat de rechter voor wijn en versnaperingen had moeten zorgen.

'Na de uitspraak,' beloofde McBride. 'Het zal vast niet lang meer duren.' Maar dat geloofde niemand meer.

Frank Harris stond op. 'Ik ga kijken wat ik in de wandelgangen kan opvangen. Van blijven zitten wachten wordt

'n man niets wijzer.' Hij marcheerde de rechtszaal uit, nagekeken door McBride, die verscheurd leek te worden tussen zijn verlangen nieuws te verzamelen en de angst dat zijn twee belangrijkste informanten hem zouden smeren.

Wij verzamelen de Honing der Wijsheid uit DOORNEN, niet uit BLOEMEN.

Ik speelde met Nettles een potje boter-kaas-en-eieren op de borsten van de dame die op het pamflet sierlijk naar een bloeiende tak reikte. Haar weinig verhullende japon was geen schande. Wat ze aanprees, was Gezondheid en Deugd, de Honing der Wijsheid, in de woorden van de schrijver, en die twee artikelen schenen te koop te zijn.

Wie weet hoe te lijden, weet hoe te doen, las ik.

Wat is het enige wat ons in staat stelt een juiste moraal te trekken uit het

verhaal onzer levens?

'En, is het leerzaam?' informeerde Max droogjes.

'Hmm... nee. Niet echt.' Ik wilde er zo weinig mogelijk van

opsteken. De moraal maakte me razend.

'Waarom winnen mensen als Stuart Farley altijd, Max?'

'Wel, misschien omdat de drang te vernietigen nog altijd het sterkste menselijke instinct is, of omdat het de enige troost van de burgerman is dat briljante geesten altijd noodlottig aan hun einde komen... en ze er daarom alles aan doen om dat te bewerkstelligen. Welke theorie heeft je voorkeur?'

'Geen van beide.'

'Vincent heeft er wellicht verstandig aan gedaan het Kanaal over te steken,' zei Max, die zijn hoofd draaide om te zien wat een plotseling rumoer aan de andere kant van de zaal te betekenen had. Een man met een briefje in de hand schoot de ene deur uit en verdween weer achter de andere. 'Ironisch, vind je niet? Dat deze revolutie haar vluchtelingen hun heil in Frankrijk doet zoeken. Het Britse gepeupel heeft inmiddels zijn eigen Bastille bestormd, heb je dat al gehoord? De Bodley Head, Oscars uitgeverij. Of om Aubrey te citeren: de Sodley Bed. Een woedende menigte heeft er de ruiten ingegooid. En van Vincent schijnen enkele tekeningen verloren gegaan te zijn bij een brand in een kunstgalerie. Men vermoedt dat er opzet in het spel was. Frank heeft er een interessante theorie over. Wil je hem horen?'

'Ik ken hem al,' zei ik zacht, 'en hij heeft het bij het rechte eind.'

Max trok een wenkbrauw op, wat bij hem een teken van opperste verbazing was. 'Werkelijk? Frank vertelt gewoonlijk alleen de waarheid als zijn fantasie hem in de steek laat. Stuart Farley? Nee, dat is niet mogelijk!'

'Stuart Farley?' McBride draaide zich om. 'U bent bekend met hem? En met de gevangene Wilde?'

'U bedoelt de Godheid?' veronderstelde Max met een vernietigende kilte die een fijngevoeliger man het zwijgen opgelegd zou hebben.

'Zou u in dat geval bereid zijn mij —' Gelukkig voor McBride kreeg hij niet de kans zijn zin af te maken.

'Hebben jullie gezien... Die kerel... Is hij al terug? De jury....' Frank Harris plofte zwaar, hijgend en struikelend over zijn woorden tussen ons in.

'We hebben zojuist een man met een briefje een kamer binnen zien gaan,' zei Max. 'Als je die bedoelt?'

'Die! Die bedoel ik! Dat was een boodschap van de jury aan de rechter, die hij bij zich had!'

Max fronste. 'Dat is ongebruikelijk. Wat kan het betekenen?'

'Vrijspraak?' vroeg McBride gretig.

'Het kan slechts een vraag over een klein, technisch detail wezen,' antwoordde Frank Harris, 'maar dat scheen men in de

wandelgangen niet te denken. "Dat betekent dat hij vrijgesproken wordt!" hoorde ik een van die hoge pieten zeggen. En Lockwood feliciteerde zijn collega al op voorhand: "Je zult je cliënt morgen op een diner in Parijs kunnen trakteren", da's wat hij zei. Maar om eerlijk te zijn, leek Clarke niet zo zeker van zijn zaak.'

Als deze rij uitkwam, betekende het vrijspraak... Ik zette een kruisje in de linkerbovenhoek van ons boter-kaas-en-eierenveld, dat direct geblokkeerd werd door Nettles' rondje.

De zaal vulde zich met mannen die het gerucht ook gehoord hadden: nieuwsgierigen, reporters die buiten een sigaret waren gaan roken, vrienden van de ene of de andere partij en...

'O nee,' mompelde Max naast me. 'O nee, dat is wreed.'

Tussen de heren die zich terug repten naar hun plaats, was er één stil blijven staan. Achter hem werd gemopperd, een klerk maande hem tot 'Doorlopen, doorlopen alstublieft', maar hij bleef staan.

Dit moest de eerste keer zijn dat Vincent Farley een rechtszaal betrad. Zijn ogen staarden naar het zwaard van vrouwe Justitia, dat hem zo veel ontzag leek in te boezemen dat hij geen stap meer kon verzetten.

'Kom, loop door. We vestigen de aandacht op ons.' Dat moest hem nu door de man naast hem in het oor gefluisterd

worden.

Stuart Farleys hand lag op de mouw van Vincents zwartste kostuum, gereserveerd voor begrafenissen of, zoals vandaag, een rechtbanksgang. Verdoofd en hulpeloos als hij leek te zijn, liet hij zich gewillig naar een plaatsje achteraan leiden, waar Stuart en hij konden toekijken zonder zelf gezien te worden. Veel te laat besefte ik hoe zichtbaar ik zelf moest zijn en dook weg achter het volgekrabbelde pamflet.

'Wat... wat doen ze hier?' fluisterde ik in Max' oor. 'Stuart heeft zich altijd op de achtergrond gehouden als het om Oscars rechtszaken ging en Vincent... Vincent... Waarom?'

Max glimlachte cynisch. 'Aanschouwelijk onderwijs. Ik heb gehoord dat Stuart de laatste tijd erg geïnteresseerd is in moderne onderwijsmethoden. Hij zal zijn broer willen laten zien wat de gevolgen zijn van... een levenswandel als die van Oscar. O alstublieft, meneer, kunt u niet gaan zitten?'

Zijn laatste woorden waren gericht tegen McBride, die overeind was gesprongen om te zien wat ik gezien had. 'Is... is dat hem?' vroeg hij met een stem die hees was van opwinding.

Ik schudde mijn hoofd, maar mijn gezichtsuitdrukking verraadde me.

'Hij is hier?'

'Ja... maar... alsjeblieft, McBride, ga niet naar hem toe. Ga

niet zitten staren. Ze mogen niet weten dat ik hier ben.'

'De jury! De jury is eruit! Ze komen!' Een aanzwellend gefluister ruiste door de zaal. Alle hoofden draaiden zich naar de deur waardoor straks de twaalf mannen naar buiten zouden komen die als enigen de uitkomst van deze zaak kenden. McBride vergat Vincent en Vincent vergat zijn broer. Hij legde zijn hand op zijn hart, daar waar de lady hem gebrandmerkt had, wreef met zijn vingers over de tere huid en zocht de pijn.

O god, Vince, je zei: 'Hij mag je niet ziek maken,' maar hoe ziek ben jij? Hoe ziek ben ik door jou?

Glurend over de rand van het pamflet kon ik hem en Stuart net zien, achter een groepje toeschouwers dat een laatste, snelle weddenschap over de uitkomst afsloot. De broers zaten naast elkaar, identiek gekleed, Stuart blond en Vincent donker, met hetzelfde ronde Farley-gezicht en dezelfde blauwe ogen.

Onverwachts hief Stuart zijn hoofd op en leek me recht aan te kijken. Mijn hart maakte een sprongetje van schrik, maar toen er van Stuarts kant geen reactie kwam, begreep ik dat hij niet naar mij keek, maar door mij heen, naar iets wat achter me gebeurde.

De jury was binnengekomen.

In een lange rij van plechtige, gesloten gezichten liepen ze

terug naar de jurybank. Ieder van hen droeg een masker van ernstig plichtsbesef waardoor ze allemaal op elkaar leken: oud, jong, groot, klein, dik of dun. Zij wisten wat nog niemand wist.

Ook meneer Wilde was door zijn bewaker teruggebracht. Hij leunde over de rand van de beklaagdenbank, tevergeefs zoekend naar een gezicht dat even gemakkelijk te lezen was als een hand.

Nog even en het wachten was voorbij. Ik boog me over het pamflet en vulde de laatste minuten met drukletters, die me moesten beletten te veel te denken.

De Honing der Wijsheid!

Het Victoriaans bewind is ongeëvenaard in de geschiedenis van de grote wereldrijken...
Eno's 'Fruit Salt' — Het beste zuiveringszout.

De eetlust wordt gestimuleerd, De spijsvertering komt op gang... Depressie, met

zijn nare dwang Wordt haast elektrisch geweerd; En is uw bloed niet altijd puur, Wat biedt u dan de beste kuur?

Wel, Eno's beroemde

'Fruit Salt'.

Zuiveringszout. De moraal van het verhaal was zuiveringszout.

Een bizarre, bijna onhoudbare lachlust welde in me op, omhoog-gestuwd door een hete golf verontwaardiging.

Eerbaarheid, Goedheid en Grootheid, die belaagde maagden die de mannen hier in de zaal verdedigden met het zwaard van vrouwe Justitia, prezen in dienst van zakenmannen als Stuart Farley zuiveringszout aan. Ze waren te koop, net als Bob, William, Freddy en ik. En kostten niet meer dan een goedkope hoer.

De rechter had plaatsgenomen op zijn hoge zetel en tuurde bijziend de zaal in. 'Heren, bent u het eens kunnen worden over uw besluit?'

De juryvoorzitter, een onopvallende man wiens

alledaagsheid hem op deze plaats en dit moment een zekere waardigheid verleende, stond op. 'We zijn het eens geworden.'

De rechter raadpleegde zijn papieren. 'Acht u de gevangene schuldig of onschuldig aan een daad van grof onfatsoen met Charles Parker in het Savoy-hotel op de nacht van hun eerste ontmoeting?'

Het antwoord kwam direct, als een pistoolschot.

'Schuldig.'

In de beklaagdenbank wankelde meneer Wilde op zijn benen. Naast me sloot Max van afschuw zijn ogen.

'Acht u de gevangene schuldig of onschuldig aan een gelijkaardig vergrijp een week later?'

'Schuldig.'

'Acht u hem schuldig of onschuldig aan een gelijkaardig vergrijp met Alfred Wood in Tite Street?'

'Schuldig.'

En zo ging het door. Telkens weer die vraag, telkens weer hetzelfde antwoord.

'Schuldig.'

'Schuldig.'

'Schuldig.'

'Schuldig.'

'En dat is het oordeel van u allen?'

'Dat is juist.'

De juryvoorzitter nam opnieuw plaats in de bank. Zijn plicht zat erop. Vanavond kon hij bij thuiskomst tegen zijn vrouw zeggen: 'O lieve, wat ben ik blij dat dat voorbij is!'

De rechter gaf een teken aan een van de cipiers en even later werd Alfred Taylor binnengevoerd. Hij was tijdens een eerdere zitting al schuldig bevonden, had Max me tijdens het wachten verteld, en zou nu ook zijn straf te horen krijgen. Stoïcijns nam hij zijn plaats aan de rechterzijde van meneer Wilde in. Hij groette hem niet, maar rechtte zijn rug en keek de aanwezigen uitdagend aan. Hij had hun blikken al jaren weerstaan, zonder het masker dat de markies van Queensberry Oscar Wilde had afgerukt.

Over mijn schouder zag ik Vincent heimelijk naar hem gluren. Dit was de man die zijn Adrian aan andere mannen had verkocht.

'Oscar Wilde en Alfred Taylor.' De rechter had zijn bril op zijn neus vastgeknepen en wendde zich tot de gevangenen. 'De misdaad waarvoor u veroordeeld bent, is zo ernstig dat men zich moet inhouden om niet, in woorden die ik liever niet gebruik, de gevoelens te beschrijven die opwellen in de borst van elke fatsoenlijke man die op de hoogte is van de

details van deze zaak. Het heeft geen zin u op uw gedrag aan te spreken. Mensen die tot dergelijke dingen in staat zijn, moeten ongevoelig zijn voor elke vorm van schaamte, en men kan niet verwachten enige invloed op hen te hebben. Ik kan me niet heugen ooit een ernstiger zaak te hebben moeten beoordelen.'

In de beklaagdenbank luisterde meneer Wilde met gebogen hoofd, terwijl de tranen hem over de wangen stroomden. Ik balde mijn hand samen tot een vuist. Heel even haatte ik hem, zoals hij daar stond: gebroken, een levend bewijs van het gelijk van alle mensen die zeiden: 'Hoogmoed komt voor de val en berouw te laat.'

Aanschouwelijk onderwijs! Ja, dit was een les die Vincent nooit zou vergeten.

'Het wordt, onder de omstandigheden, van mij verwacht de zwaarste straf op te leggen waarin de wet in dit geval voorziet,' vervolgde de rechter. 'Deze is echter in mijn ogen volkomen ontoereikend bij een zaak als deze. De uitspraak van het Hof is dat u beiden veroordeeld wordt tot twee jaar zware dwangarbeid.'

'O!' Max sloeg zijn hand voor zijn mond, geschrokken van de uitspraak en de kreet van afschuw die aan zijn lippen was ontsnapt.

'Schande!' tierde Frank Harris. 'Twee jaar zware

dwangarbeid! Waarom hebben ze 'm niet meteen de doodstraf gegeven?'

'Schande! Schande!' weerklonk het om ons heen, maar het zwakke protest ging al snel verloren in een instemmend gemompel. Queensberry's medestanders sprongen op om hem te feliciteren, reporters klapten hun opschrijfboekjes dicht, Edward Clarke masseerde, ineengezakt in zijn zetel, zijn gegroefde voorhoofd. En te midden van dit alles hoorde ik de stem van de man die vandaag nog niet gesproken had: 'En ik? Mag ik dan niets zeggen, Edelachtbare?'

De rechter antwoordde met niet meer dan een driftige zwaai van zijn hand, alsof hij een vlieg wegsloeg. 'Voer hen af!'

Twee bewakers traden naar voren en legden hun hand op de schouders van de gevangenen. Alfred Taylor liet zich onaangedaan wegvoeren. Ik wist dat ik me over hem de minste zorgen hoefde te maken. Hij zou de komende twee jaar wel overleven. Nichten als hij en ik waren taaier dan dokter Birchs vakliteratuur voor mogelijk hield.

Al mijn medelijden was gereserveerd voor de man die door de hand van zijn bewaker uit zijn trance werd gewekt. Hij kon gebroken worden: hart, lichaam en geest, omdat hij nooit was opgehouden te geloven in sprookjes en magie, en in de liefde.

Ik merkte dat mijn wangen nat waren en veegde geërgerd

de machteloze tranen weg.

'Adrian, opstaan. Het is voorbij,' zei Max zacht.

Ik knikte. Ja, het was voorbij. En wat wogen die woorden zwaar.

Overal om ons heen stonden mannen op en knoopten hun jassen dicht. Reporters haastten zich naar Fleet Street om hun verslag in te leveren, op tijd voor de avondkrant. Advocaten schudden elkaar de hand, nu alles voorbij was weer vrienden en collega's.

Tussen de pruiken en hoeden ontdekte ik Vincent, die door Stuart naar de uitgang werd geloodst. De les was voorbij en niemand hoefde te weten dat ze hier waren geweest.

Ik vloekte. Ze hadden gewonnen, die kerels met hun geld, hun heilige verontwaardiging en hun zuiveringszout. Hun kostbare illusie van Eerbaarheid, Goedheid en Grootheid was intact gebleven en dat was hun het leven van de man die heel Londen begin dit jaar nog op handen gedragen had, wel waard.

'O hell! Hell! Hell!'

Ik vloekte zo luid dat enkele mannen in onze omgeving zich omdraaiden. Max stootte me waarschuwend aan. 'Adrian, ik weet wat je zeggen wilt, maar zeg het later. Ik geloof dat het beter is dat we nu niet de aandacht op ons vestigen.'

Niet ver van ons vandaan zag ik McBride Nettles langs het feestvierende Queensberrykamp loodsen.

'Ik... ik zou willen dat ik hun allemaal de waarheid zou kunnen zeggen, Max, nu!'

'Nu? Later lijkt me een verstandiger idee. Bewaar het voor je memoires.'

Hij had gelijk. Later was beter. Later... als ik sterk genoeg zou zijn om deze woede vast te houden, of me hem tenminste te herinneren.

Sterk genoeg om ten onder te gaan.

Nu volgde ik Max gehoorzaam de Old Bailey uit, met een jagende koorts in mijn bloed, spijkers en splinters in mijn arm en de vertrouwde pijn in mijn enkel.

Het Victoriaans bewind is ongeëvenaard in de geschiedenis van de grote wereldrijken, vanwege zijn eerbaarheid, goedheid en grootheid!!!

Onderweg scheurde ik de zuiveringszoutadvertentie in minuscule snippers. Met elke snipper die door de wind weggeblazen werd, voelde ik mijn woede toenemen en mijn kracht terugkeren.

XLVIII

Het ongeluk van een ander — 'Op ouwe Q!' — Ons oude buurmeisje — Niets meer te verliezen — Champagnegevecht — ' Jongeheer Mayfield' — De geblindeerde koets

Voor de ingang van de Old Bailey was het feest. Onder een zon die scheen voor Koningin en Vaderland, dansten volwassen mannen met wapperende jaspanden op straat. Meisjes van plezier schopten voor het oog van toegeeflijk glimlachende politieagenten hun rokken omhoog en de straatzanger deelde op zijn sinaasappelkistje exemplaren uit van de ballade die hij, vooruitlopend op de uitspraak, had gecomponeerd:

'De Oscar Wilde-zaak is ten einde, zijn liefdesdroom voorbij

Nu in zijn cel betreurt hij het wel
Maar al die rare streken, da's er twee jaar niet meer bij,
Hij moet aan de slag met een hem onbekend karwei,
Heel zijn teergevoeligheid gemangeld en vergaan,
Hij moet 's ochtends vroeg opstaan en malen 't gouden graan,
En in plaats van lekkernijen als ham en 'n halve haan,
Voor wat brood en haversoep nu in de rij gaan staan.'

Ik had nog nooit een menigte gezien die zo blij was met het ongeluk van een ander.

'Walgelijk!' spoog Frank Harris. 'Wat een belediging voor Oscar! Recht! Recht, m'n harige achterste! Natrappen, dat is waar dat volk goed in is! God! Kom mee, Max, ik heb 'n borrel nodig! Ik moet die smerige smaak eerst uit m'n mond spoelen voor ik weer aan 't werk ga!'

Hij stak voor ons de straat over, waar een aantal huurrijtuigen tussen de mensenmassa door manoeuvreerden. De koetsiers, gezegend met het temperament van Londense cabby's, vloekten iedereen die hun in de weg liep opzij, maar hun passagiers verkeerden in een beter humeur en zwaaiden met vlaggetjes uit het raam.

'Godallemachtig!' Frank Harris kwam abrupt tot stilstand. 'Kijk wat daar aankomt!'

We volgden zijn wijzende wandelstok naar een huurrijtuig dat als een van de laatste aansloot in de rij. De passagiers hingen niet uit de raampjes, maar wuifden, enigszins verveeld als echte beroemdheden, naar het volk dat hun portretten uit de krant kende.

'Wood en Parker! Wat een onbeschaamdheid!'

Ik greep Nettles' polsen voor hij terug kon zwaaien. 'Wil je nog iets te maken hebben met die verraders?'

Hij keek me verontwaardigd aan. 'Denk je dat ik ze uit wil zwaaien? Ik wil ze de vinger geven!'

Met gebalde vuisten zag ik hen langsrijden. Ze hadden het zo goed voor mekaar, die twee. Weken kost en inwoning op kosten van de markies van Queensberry en een nieuw kostuum de man. Zelfs Charles was zijn aanvankelijke gêne vergeten en lachte en knipoogde nu even enthousiast als Alfie. Ze waren de beroemdste schandknapen van Londen en genoten van de roem.

Frank Harris vergat zijn waardigheid als hoofdredacteur en spuugde walgend een tabaksgele fluim op straat, waarschijnlijk een oude cowboygewoonte.

'God! Broodpoten met hun kont op 't pluche! Dit land is

gek geworden!'

Hij zette op volle stoom koers naar de cafés aan de overkant die hij als de laatste vesting van het Britse gezond verstand leek te zien. We moesten hollen om hem bij te houden. McBride volgde met Nettles, die wist dat hem een drankje beloofd was, op zijn hielen. Max liep in een waardiger tempo achter hen aan en ik sloot de rij. Mijn gedachten waren nog in de rechtszaal, bij de 'historische gebeurtenissen' waar volgens McBride nog jaren over nagepraat zou worden. Wat was er 'historisch' aan als alles bij het oude bleef? Als zulke rechtszaken nog tientallen keren gehouden zouden worden en niemand zou opstaan om 'Onschuldig!' te roepen?

Verblind door woede lette ik niet op waar ik liep. Ver weg hoorde ik de stemmen van mensen die op straat het glas hieven op de koningin en de markies, maar de openzwaaiende cafédeur kwam als een volkomen verrassing.

'Op ouwe Q, lang zal-ie leven!'

Een glazen klapdeur werd opengeschopt door een kittig laarsje en miste mijn schouder maar net.

'Hé, wat staan jullie daar met je zielige biertjes? Wij hebben champagne!'

De deur zwaaide dicht en voor me stonden, uitgedost in piekfijne kleren waarvoor ze geen penny hadden neergelegd, Rita, Essie en Bob. Ze hadden alles bij zich wat er nodig was

voor een feestje: een fles Franse bubbeltjeswijn in een champagnekoeler, glazen en een kurkentrekker.

Ik lachte, op de rand van hysterie. 'Jullie! Jij!'

'Wel, wel,' zei Bob, 'als dat de rat niet is die aan boord van het zinkende schip wilde blijven!'

Rita giechelde. Ze streelde met haar vinger langs de hals van de champagnefles die Bob als een trofee voor zich uit droeg. 'Zal ik hem laten schuimen, schat?'

'Zoals alleen jij dat kunt, Rita.' Bob schonk haar een knipoog die eigenlijk voor mij was bedoeld. 'Of Champie Charlie hier moet 't willen. Dat is tenslotte waar hij z'n bijnaam aan heeft verdiend!'

Achter ons werd vettig gegrinnikt. Om ons heen had zich een kring van nieuwsgierigen gevormd die in de gaten had gekregen dat de sensatie van de Old Bailey hier werd voortgezet. Tussen de grijnzende, loensende carnavalsmaskers van gezichten, zag ik slechts één bekende: Nettles. Frank Harris, Max en McBride moesten doorgelopen zijn zonder ons te missen. Nettles en ik waren zwaar in de minderheid.

Het scheen Nettles niet te hinderen. Bob had hem niet zo grondig verneukt als mij, maar er stonden nog wel een paar rekeningen open. Toen de Little College Street 13-club zich voor het eerste proces in Broadstairs in veiligheid had

gebracht, was iedereen vergeten Nettles te waarschuwen. 'Wat moet je met die meid? Weet je wel wie ze is, Bob?'

'O jawel: ons oude buurmeisje.' Bob overhandigde Rita de champagnefles met een zoen die hij gewoonlijk voor zijn betere klanten reserveerde. 'Het is toch niet tegen de erecode om een vriendinnetje te hebben, hè?'

'Ze heeft ons allemaal verraden, zak!' De luchtige manier waarop hij op onze boosheid reageerde was meer dan ik, met het beeld van Oscar Wilde die door zijn bewaker werd afgevoerd nog op mijn netvlies, kon verdragen. 'Je zei dat je Oscar graag mocht! Dat je niet wilde dat hem iets zou overkomen!'

Er steeg een opgewonden gemompel uit de menigte op toen ik de naam noemde, maar daar trok ik me niets van aan. Dit was een zaak tussen Bob en mij.

'O ja, dat zal ik best gezegd hebben. Ik mocht 'm. Je kon met 'm lachen, met Oscar. — Ik breng straks wel 'n toost op 'm uit. — Maar één ding heeft-ie nooit begrepen...' Hij streek trots over zijn nieuwe das. '... dat we voor geld voor iederéén te koop zijn.'

Hij was zachter gaan praten, zodat zijn laatste woorden alleen voor mij verstaanbaar waren. 'Het is niks persoonlijks, maar als ik m'n eigen hachje kan redden door iemand anders erbij te lappen, dan doe ik dat. Ik heb het met Oscar gedaan,

ik doe het even makkelijk met jou. Dus haal het niet in je hoofd hier te gaan roepen waar ik Oscar Wilde van ken, want ik laat geen spaan van je heel, ja?'

En daar maakte hij een fout.

Zulke dreigementen werkten alleen bij iemand die iets te verliezen had.

Ik had alles al verloren. Dankzij hem.

De woede die ik voor later had willen bewaren, vlamde op, te vroeg. Ik schraapte mijn keel, haalde een klodder slijm naar boven die naar ingeslikte tranen smaakte, en spuugde.

Daar, hufter! Wat ik ook heb, ik hoop dat je het ook krijgt en dat je crepeert!

De fluim landde op Bobs wang en glibberde van daar langzaam omlaag langs zijn kaak.

'Charmant! 'n Heleboel kerels zouden je allemachtig aantrekkelijk vinden zo!'

Bob veegde het slijm woedend van zijn gezicht. 'Ik ga je vermoorden, Rosebery!' kondigde hij aan.

Maar voor hij iets kon doen, knalde met de snelheid van een kogel een kurk tegen mijn voorhoofd, gevolgd door een straal champagne die krachtig genoeg was om een kat van een

schutting te spuiten.

Sputterend wankelde ik achteruit. De champagne gutste in stroompjes over mijn gezicht en prikte in mijn ogen. Ik hapte naar adem.

Door een waas van champagne zag ik Rita en Essie een uitbundige indianendans uitvoeren. 'Niemand komt aan mijn kerel!'

'O zo! Hij is ónze Prins Poen!'

De omstanders dromden dichter om ons heen, opgewonden dat het drama uit de rechtszaal hier nog eens overgedaan werd, in een taal die zij konden begrijpen.

'Sla 'm op z'n neus, meid. Je kunt 'm vloeren!'

'Laat mij maar, zus. 'n Echte kerel durft-ie vast niet aan!'

De heilige verontwaardiging vervloekend die me in deze situatie had doen belanden, wreef ik de champagne uit mijn ogen. Op deze historische dag had ik mezelf onsterfelijk belachelijk gemaakt. En als die meute feestvierende zuiplappen hun eigen vonnis uit zou voeren, hing ik bij zonsondergang naast de Union Jack te wapperen in de wind. Ik zocht naar Nettles, maar die leek hem gesmeerd te zijn.

'Mis je je kleine vriendje?' hoorde ik Bobs stem zeggen, niet ver van me vandaan. 'Die is ervandoor, natuurlijk. Je had bij ons in hotel Q moeten blijven, Rosebery. Had je 'n paar

nieuwe vrienden ontmoet, misschien zelfs 'n vriendin...'

De rest van zijn woorden ging verloren in een strijdkreet die uit de keel van een op zijn staart getrapte foxterriër leek te komen. Nettles vloog hem aan met al het venijn van een keffertje dat zich diep vanbinnen een wolf voelde. 'Pak jij die grieten, Charlie!'

Hij klemde zijn handen om Bobs keel en zijn benen om zijn romp, rijdend op zijn rug als de Oude Man van de Zee uit Sinbad de Zeeman. Bob liet de champagnekoeler op de straatstenen kletteren om zijn handen vrij te hebben.

Rita en ik zagen tegelijkertijd de mogelijkheden van zon zwaar verzilverd verdedigingswapen in en deden er een duik naar. Ik was, door me languit te laten vallen, net een fractie sneller. Met mijn laatste kracht hief ik de koeler boven mijn hoofd en ramde Rita midscheeps, juist toen ze zich boven op me wilde werpen. Het was een voltreffer. Rita greep naar haar maag, klapte dubbel en zonk naar adem snakkend op de grond. Essie verslikte zich in een triomfantelijk 'Prins Poen!' en schoot haar vriendin te hulp. In de chaos die volgde, wist Bob Nettles van zich af te werpen, slaagde Essie erin het kant van Rita's jurk te scheuren en aarzelde ik met mijn champagnekoeler tussen Bobs hoofd en het hare. Ik koos voor dat van Essie vanwege de bevredigende holle galm die het zou geven.

Ik hief de zware zilveren emmer boven mijn hoofd, bracht hem met kracht naar beneden, miste en beukte een gat in de lucht.

'Je hoort geen vrouwen te slaan,' zei een stem die ik heel goed kende.

Een gehandschoende hand sloot zich om mijn pols. Zijn grip was van ijzer, een wolfsklem van haat.

'Kom mee, jongeheer Mayfield. Kom rustig mee.'

Palmtree draaide mijn arm op mijn rug, met dezelfde kalme waardigheid waarmee hij jassen aannam. De champagnekoeler kletterde op de grond. Pijn, abnormaal en verontrustend veel pijn vlamde van mijn pols naar mijn oksel. Ik beet op mijn tong om niet te schreeuwen, maar schreeuwde toch.

'Ach gussie, doet 't zeer aan z'n tere velletje?' riep iemand tot hilariteit van de omstanders.

Palmtree schonk de grappenmaker zo'n vernietigende blik dat die ineenkromp.

'Deze jongeman gaat met mij mee. Stapt u alstublieft opzij.'

Als op commando maakten de toeschouwers plaats. Palmtree verstevigde zijn greep op mijn arm. 'Lopen!'

Ik had te veel pijn om iets anders te doen dan gehoorzamen. Deze ondoordachte wraakactie had me al mijn

kracht gekost. Het zware, willoze gevoel waarmee ik deze morgen was opgestaan, nam opnieuw bezit van me. Hulpeloos keek ik om me heen.

Waar waren McBride en zijn pistool als je ze nodig had? Waar was dat kuitenbijtertje van een Nettles?

De toeschouwers hadden zich van ons afgewend. Een kerel met net zo'n in de plooi gestreken gezicht als Palmtree beloofde geen verdere champagnegevechten. In plaats van Rita moedigden ze nu Essie aan, die nog steeds verwoede pogingen deed haar vriendin aan armen, benen, haren en rokken overeind te sjorren.

'Wat wil je van me?' piepte ik.

'We willen een probleem de wereld uit helpen.' Niets in zijn toon suggereerde een dreigement. Toch rilde ik en ditmaal met een duidelijke reden.

Want het probleem dat de wereld uit geholpen moest worden, was ik.

Palmtree sleepte me mee langs de cafés naar een koets die met gesloten blinden op ons stond te wachten.

Als ze me daar binnen hadden, wat zouden ze dan met me doen? Me afvoeren naar de gevangenis, zoals dat met meneer Wilde was gebeurd?

Was Stuart Farley werkelijk zo machtig?

Mijn knieën wilden niet meer doen wat ze anders deden. Buigen, strekken: het was te moeilijk, te pijnlijk, te zwaar. Ik kon geen stap meer zetten.

'Stel je niet aan. Doorlopen!' gebood Palmtree.

Vincent. Als ik hem nu eens verraadde met een judaskus? Als ik hem net zo lang vasthield en kuste en streelde tot zijn lichaam niet meer kon liegen... zou Stuart ons dan allebei uitleveren?

Je bent mijn broer niet meer. Een schande voor de familie ben je! Je bent de naam Farley niet waardig.

Zou een Vincent die geen Farley meer was, weer van mij kunnen houden?

'Sorry, beste man, maar waar denk je heen te gaan?' Frank Harris versperde Palmtree de weg, klein, breedgeschouderd en met een hoge borst vol strijdlust. 'Tenzij u een politieagent bent, wat ik...' Zijn ironische blik gleed over Palmtrees huisknechtenuniform.'... ernstig betwijfel, dan hebt u geen enkel recht om deze jongen tegen zijn wil mee te nemen.'

Max verscheen, begeleid door Nettles, die deze hulptroepen had laten aanrukken, aan zijn zij, op de voet gevolgd door een opgewonden hijgende McBride. 'Laat de

jongen los. "Wij willen geen scène en uw meester ook niet.'

Palmtree keek op naar de gesloten blinden van de koets, wachtend op instructies. Ze bleven dicht. Uit de koets kwam geen kuchje, geen woord. Het was Stuarts eer te na te bekennen dat hij opdracht gegeven had tot... Was het ontvoering? Kon het meer zijn?

Met tegenzin liet Palmtree me los. Max stak zijn hand naar me uit en hielp me de twee, drie stappen bij hem vandaan te zetten, die ik zelf niet had kunnen nemen.

Palmtree die er, zonder Stuart Farley als souffleur, even over gedaan had de juiste woorden te vinden, barstte los: 'Als jullie enig idee zouden hebben wat die jongen is en wat hij heeft gedaan...'

Maar een vinger tikte waarschuwend tegen het koetsraampje en Palmtree slikte de rest van zijn zin in, om erin te stikken.

Met een rood hoofd nam hij zijn plaats in achter op de koets van zijn meester. De koetsier knalde met zijn zweep, de paarden kwamen in beweging en de koets reed weg, met Stuart en Vincent, zonder mij.

Eén krankzinnig ogenblik wenste ik dat ik ingestapt was.

XLIX

'Zorg goed voor jezelf' – De symptomen van tuberculose – McBrides speciale medicijn – Een kwade dronk – Geen dodenwake – De leerlinges van de lady – Hongerige vlammen

"Wie was die man en wat wilde hij?' vroeg McBride opnieuw, alsof ik hem de vorige vierentwintig keer niet begrepen had.

Ik zat naast Nettles in een hoekje van de taxi, zieker dan ik in jaren was geweest. Mijn tanden klapperden zo hard dat elk antwoord dat ik McBride had kunnen geven, onverstaanbaar zou zijn geweest.

'Meneer! Kunt u die jongen niet even met rust laten? Ziet u niet dat hij ziek is?' Max had McBrides gedram met toenemende ergernis aangehoord en vond dat het moment om in te grijpen daar was. 'Hij heeft een dokter nodig of op zijn minst een bed en een warme kruik!'

Het taxirijtuig hield halt voor een huis met ouderwetse fluwelen gordijnen, waar een vrouw met een knus, kanten mutsje achter het raam op de uitkijk stond.

'Mijn moeder,' lichtte Max toe. 'Ze zal willen weten hoe de rechtszaak is afgelopen.' Hij aarzelde. 'Ik zou je binnen willen vragen, maar ik vrees dat dat te veel uitleg zou vergen. Mijn oudste zuster helpt zogenaamde "jongedames-in-nood" en de laatste die we in huis gehad hebben, bleef weken en droeg hoedjes met wassen kersen. Ik denk niet dat moeder al over haar heen is.'

Ik trachtte met een glimlach 'Geeft niks, ik begrijp het wel' te zeggen. Max leek niet erg gerustgesteld, maar stapte toch uit. 'Probeer goed voor jezelf te zorgen, Adrian. Raak niet verder betrokken bij... wat dit ook moge zijn.'

Ik knikte ernstig, zodat hij met een gerust hart naar zijn moeder en zuster kon gaan, daar in dat huis met de fluwelen gordijnen, waar het slechte nieuws van vandaag besproken zou worden boven een kop geurige thee.

'Zorg goed voor jezelf was makkelijk gezegd als er zo goed voor jou gezorgd werd.

Ik sloot mijn ogen. Bij de deur hoorde ik een hondje blaffen dat wist dat zijn baasje thuiskwam. In de koets tikte McBride me driftig op mijn knie. 'Raak niet betrokken bij wat?'

Het kostte me de hele weg naar ons hotel om hem ervan te overtuigen dat ik niet kon praten, dat ik niet wilde praten en dat ik niet zou praten. Mijn overtuigendste argument was uiteindelijk de plas waterig braaksel die ik op McBrides schoenen deponeerde.

'Wel... misschien is het toch wel een goed idee... om een dokter voor je te halen,' zei hij, terwijl hij er met een zakdoek het ergste afveegde.

Ik schudde mijn hoofd. Ik mocht dan misselijk zijn, de rilkoorts hebben en verrekken van de pijn, ik wilde geen nieuwe dokter Birch aan mijn bed.

Terug in het hotel verzamelde ik alle dekens van Nettles bed en het mijne en kroop eronder weg als de zieke kat die ooit de kelder van The King's Arms uitgekozen had om te sterven. Als ik over een dag of wat begon te stinken, mochten ze me vinden, als ze me nu maar met rust lieten.

Het werkte. In zekere zin.

Nettles sloop op zijn tenen door de kamer en McBride moest zich tevreden stellen met het uitwerken van zijn aantekeningen over de Wilde-zaak. Om me heen was het rustig, maar in mijn hoofd tolde de koorts rond. Voor mijn

ogen draaide het beeld van meneer Wilde, ziek van ontzetting, dat van Vincent, ziek omdat Stuart het gezegd had, en, het duidelijkst van al, het beeld van lady Kinderly op haar bed, haar wassen huid nog bleker dan anders door het bloed op haar lippen.

Wat waren de eerste symptomen van tuberculose?

Begon het altijd met een lelijke hoest? Of waren de eerste tekenen koorts en zere botten?

Hij mag je niet ziek maken.

O hell... stel dat dat al wel was gebeurd?

Ik had lady Kinderly gekleed, gebaad, had in haar bed geslapen, was dagenlang dicht bij haar geweest.

Hoe haalde je de tering?

Kussen?

Iemand aanraken?

Iemands besmette adem inademen?

Na uren van draaien en denken hield ik het niet meer uit en riep McBride.

'Als je nou... moet zorgen voor iemand die tb heeft... zo erg dat ze d'r aan doodgaat... krijg je het dan zelf ook?'

'Je bedoelt de lady?'

Ik vertelde hoe Chris haar in Soho uit de koets gedragen had, hoe ziek ze was.

'Welnee!' McBride wuifde mijn bezorgdheid weg. 'Wat jij hebt is 'n simpel griepje. Over 'n paar dagen ben je weer op de been. Of eerder, als je mijn speciale medicijn slikt.'

'Wat voor medicijn?' vroeg ik, denkend aan de grap die ik gemaakt zou kunnen hebben als ik mijn eigen gezonde, vrolijke zelf was geweest.

'Een huismiddeltje. Warme melk met zwarte peper en een flinke scheut cognac erin. Je moet de ziekte d'r uit zweten.'

De cognac klonk goed. 'Werkt het?'

'Gegarandeerd! Ik geef 't je op een briefje: morgenavond ben je weer fit genoeg om zelf op ziekenbezoek te gaan.'

De betekenis van die laatste opmerking drong niet tot me door. Ook McBrides hernieuwde hoffelijkheid maakte me niet wantrouwig. 'Laten we het maar proberen.'

McBride haalde melk en cognac voor me, die hij in de keuken van het hotel liet opwarmen, en bood me aan mijn vuile kleren te laten wassen. Ik gaf hem mijn in champagne gedrenkte pak, mijn overhemden en mijn jas, zonder te denken aan Imogens brief in de binnenzak.

Ook tijdens de nacht en dag die volgden vergat ik de brief. Ik

nam braaf mijn medicijn in, de dosis cognac telkens iets verhogend. Halverwege de ochtend was de cognacfles leeg en was ik te ver heen om te weten of ik ziek was of straalbezopen.

'Je hebt genoeg gehad, je moet nu wat eten,' zei McBride, die de fles uit mijn handen trok. 'Heus, hij is leeg. Er zit geen druppel meer in.'

'Je liegt! Je vertelt niets dan leugens! Leugens, leugens!' Ik hees me strijdlustig overeind om de fles te heroveren. De drank had een ongebruikelijk effect op me. Net als pa was ik doorgaans geen kwaaie drinker. De Drankduivel had me een paar keer in het verkeerde bed doen belanden, maar nog nooit in een politiecel.

Deze keer, in een lege maag, in een koortsig lijf, was de drank gaan koken.

Ik was woedend. Niet alleen om wat er met mij, met Vincent en met meneer Wilde was gebeurd, maar vooral omdat het geen enkel verschil maakte hoe woedend ik was, hoe hard ik vocht.

Ik had Vincent bewezen dat hij mij wilde en niet Octavia, maar toch zou hij met haar trouwen. De liefde van Oscar Wilde en Bosie Douglas had groter moeten zijn dan al het andere, maar toch had de markies van Queensberry gewonnen.

Voor de ingang van kroegen hieven brave burgers het glas

met types als Rita Goodenough, verenigd door haat.

Misschien had Arthur gelijk en zouden mensen altijd wel een reden blijven vinden om te haten. Misschien was het onmogelijk daartegen te vechten zonder zelf kapot te gaan.

Maar, verdomme, dan ging ik maar kapot!

'Geef op die fles! Nog een paar slokken en ik ben weer beter. En dan gaan we naar Camelot House om de boel daar in mekaar te slaan!' Ik maakte me zo breed als mogelijk was voor een magere jongen in een slobberend nachthemd.

'Hij is leeg, Charlie. Kijk.' McBride hield de fles op zijn kop. Er viel één druppel cognac uit. 'Zie je? D'r zat niet genoeg in om 'n vlo dronken te voeren. Maar... als je je goed genoeg voelt... en het geen bezwaar vindt een pak van mij te lenen... zouden we met zijn drieën ergens wat kunnen gaan drinken. Ik trakteer.'

Waar alarmbellen hadden moeten gaan rinkelen, bleef het stil. Ik dacht aan dertig glazen drank — gratis. Drie lege flessen om door de ramen van Camelot House te smijten.

'Daarvoor kruip ik graag in je broek, McBride!' 'De broek die in mijn klerenkast hangt, dan,' zei McBride met een zuinig lachje. 'Ik zal hem voor je halen.'

'Daar is een café. Waarom stoppen we daar niet?' Ik wees uit

het raampje van het taxirijtuig naar de vijfde kroeg die we op onze route voorbijreden. Net als de vorige vier keurde McBride hem geen blik waardig.

'Dat is geen goeie.'

'Wat nou? Ze tappen er bier. Ze hebben er gin. Da's goed genoeg voor mij.'

'Wacht nou maar rustig af,' suste McBride.

We passeerden een Franse soepkeuken, een Duitse kapperszaak en wat verderop een Italiaanse kruidenier die macaroni, lange, witte broden en honderd soorten olijfolie verkocht.

De schellen vielen me van de ogen. 'We zijn in Soho!'

'Verrek, je hebt gelijk!' zei McBride met slecht gespeelde verbazing. 'Hmm... nu we hier toch zijn, zullen we dan niet even langsgaan bij je lady? Kijken hoe het met haar gaat?'

'Wat?' Ik kon mijn oren niet geloven.

'Die lady van je,' herhaalde hij doodkalm. 'Je hebt me verteld dat ze in Soho woont. Als je me nu kunt zeggen waar precies...'

'Denk je dat ik gek ben? Als ik me daar weer vertoon, steekt Chris me 'n mes in m'n lijf!'

'Hm, denk je?' vroeg hij geïnteresseerd.

'Ik ga je op je bek slaan, McBride!'

'Niet doen.' Nettles greep me bij de mouw van mijn geleende jas. 'Dat doet Chris wel voor je.'

Verdomd, dat was waar. Door de drank was ik het akkefietje vergeten dat lady Kinderly in Parijs haar handelswaar had gekost. McBride had er evenveel schuld aan als ik. Meer nog.

'Hij gaat je afmaken,' zei ik met voldoening. 'Hij spietst je aan een braadspit en vanavond ben je het hoofdgerecht.'

McBride glimlachte met onuitstaanbaar zelfvertrouwen. 'Dat denk ik niet. Ik denk dat hij buitengewoon geïnteresseerd zal zijn in wat ik hem te vertellen heb.'

Huizen konden groeien, daar raakte ik tijdens het bestijgen van de trappen naar lady Kinderly's zolderkamer van overtuigd. Er waren zeker twee keer zoveel treden als de vorige keer. Ik beklom ze op benen van rubber, met Nettles links van me en McBride rechts, beiden dapper liegend dat het nog maar een paar treden was.

Boven aan de zoldertrap lieten ze me op de vloer zakken om op adem te komen. Ik trok McBrides jasje, gemaakt voor een bredere man met meer buik, uit.

'Het is heet,' klaagde ik.

'Dat is niets. Straks geeft de lady je een glaasje en dan voel

je je weer helemaal het heertje,' zei McBride.

Je zult zien dat ze dood is, de lady,' voorspelde ik zwartgallig.

'Daar klinkt het anders niet naar,' zei Nettles.

Ik luisterde. Hij had gelijk. Achter de deur klonk een gezellig gesmoezel dat eerder bij een feestje dan bij een dodenwake hoorde.

'Hoe meer zielen, hoe meer vreugd,' zei McBride en hij klopte vol goede moed aan.

Eliza deed open, in een gebloemd jurkje dat tot op de laatste knoop hetzelfde was als dat van de nieuwe pop die ze in haar armen geklemd hield. Aan de chocoladevlekken op haar kin te zien, had ze naar har-tenlust mogen snoepen. Dat McBride geen kerstman was met een zak vol geschenken, scheen haar tegen te vallen. Haar gezicht betrok.

'Chris, 't is die vent!' gilde ze.

Chris verscheen in de deuropening als een levensgrote Mister Punch, gewapend met een wasstamper in plaats van een knuppel.

Ik verheugde me op het geluid van versplinterend bot.

Hij keek fronsend op McBride neer. 'Wil jij graag dood of zo?' informeerde hij.

McBride liet zich niet van zijn stuk brengen. 'Ik wil graag de lady spreken. Kunt u me naar haar toe brengen?'

'Ik kan je tong naar haar toe brengen!'

Chris deed een stap naar voren die mij tien stappen achteruit zou hebben doen zetten.

McBride reageerde als de bliksem. Voor je 'Buffalo Bill!' kon roepen, keek Chris in de loop van zijn pistool.

'Laten we redelijk blijven,' zei McBride.

Wie een wapen meeneemt op visite is overal welkom. Eenmaal binnen ontdekte McBride dat hij zich had uitgenodigd op het theekransje van zijn dromen. Alle stoelen in de kleine kamer waren bezet door leerlinges van de lady die met vlag en wimpel voor hun examens waren geslaagd. In geen enkele damessalon vond je zulke kleurige rokken, zulke modieuze pofmouwen, zulke brutale hoedjes en zo veel in parfum gedrenkte zakdoekjes.

Op de tafel, tussen half leeggedronken kopjes chocolademelk, hadden twee van de jongste leerlinges hun collectie parfumflesjes uitgestald en probeerden de inhoud uit op Eliza's bereidwillig uitgestoken armen. De namen tinkelden van hun lippen: Randelatia, Farina, Violettes de Parme, Ylang Ylang, Phul Nana, Frangipanni, Heliotrope, Millefleur, Maiglöckchen...

'En Gosnell's Cherry Blossom voor ons kleine kersenbloempje.'

McBride stopte zijn pistool weg en trok zijn potlood. Hij toverde een uiterst charmante lach op zijn gezicht. 'Dames,' zei hij en hij nam zijn hoed af.

'O!' Ze giechelden. 'Dag, menéér.'

De knapste van de twee, die lange, herfstrode lokken had, pakte McBrides potlood af en likte aan de punt. 'Hm, is meneer een schrijver, is een meneer een dichter? Een pennenlikker? Een journalist misschien? Wil meneer ons wat vragen?'

Chris' dreigende schaduw viel over haar heen. 'Nog één woord tegen hem en ik knip je vlechten af. Geef "meneer" z'n potlood terug en bemoei je met je eigen zaken. Hij is hier voor de lady, niet voor jullie.'

'Ach, de lady.' Het tweetal had Nettles ontdekt en wenkte hem dichterbij. 'Heb jij het ook gehoord, kleintje? Ze heeft een verschrikkelijke aanval gehad. Emmers bloed heeft Chris uit haar kleren moeten wassen.' Ze wezen naar de lakens, nachthemden en onderhemden die overal in de kamer te drogen hingen. 'Als je d'r ziet liggen, denk je dat ze geen druppel bloed meer in d'r arme lijfje heeft, maar dapper! Ze zegt dat ze pas zal sterven als al haar minnaars aan haar bed gestaan hebben.' De roodharige zuchtte. 'Wanneer ik ga, wil ik

ook zo gaan. Zo romantisch!'

Je hoefde niet te vragen wiens leerlinge ze was.

'Genoeg flauwekul! We gaan naar de lady,' onderbrak Chris haar.

'Is ze bij kennis? Is ze bij haar verstand?' wilde McBride weten. 'Bij kennis en zo scherp als een naald,' antwoordde Chris.

De slaapkamer van de lady was in ere hersteld en nog overdadiger dan anders. De gordijnen van het hemelbed twinkelden van de oorhangers, kettinkjes en bedeltjes: aandenkens van haar leerlinges. De lady lag als een koningin tussen haar hofhouding van poppen, haar verschrompelde papier-maché huid gepoederd, haar lippen niet langer bloedrood maar roze als die van een meisje. Ze opende haar ogen, die groter en glanzender leken dan de laatste keer dat ik haar gezien had, en ook dieper lagen. Ondanks het feit dat ik zeker wist dat ze McBride herkend had, begroette ze mij het eerst. 'Charlie, ik wist dat je terug zou komen.' Ze reikte me haar hand, een hand die even warm en droog aanvoelde als de mijne.

'Hoe wist u dat?' vroeg ik.

'Omdat je brandt, jongen. Net als ik dacht je het vuur

gedoofd te hebben, maar het heeft enkel gesmeuld tot het weer kon oplaaien en nu verteert het je.'

Ik zag McBride fronsen. Waren dit de woorden van iemand die bij zijn verstand was?

Maar voor mij waren ze volkomen logisch en begrijpelijk.

'Ik ben zó kwaad,' fluisterde ik. Mijn hoofd bonkte. Mijn vingers trilden in haar vaste hand. Onder mijn oksels, aan de binnenkant van mijn dijen, achter mijn ogen broeide een onnatuurlijk warmte. 'Maar ik kan niets doen... ik ben ziek... ik heb koorts.'

'Maar dat is juist wat er brandt, Charlie: woede. En als je niet oppast, jongen, dan verteert dat vuur alleen jou. Jou alleen, zou dat niet zonde zijn van al die hongerige vlammen?'

Ik voelde haar vingers in mijn hand knijpen met alle kracht die ze nog hadden. 'Je weet dat hij ook kan branden. Ga naar hem toe, Charlie. Kus hem, raak hem aan en heel Camelot gaat in vlammen op.'

'Maar hoe?' fluisterde ik, in de ban van haar stem die vanachter de sluier van de andere wereld leek te komen.

Ze had gelijk. Ik had de macht Camelot House in vlammen te doen opgaan; Stuarts verdedigingswerken kon ik omblazen met een luchtkus; Vincents hoge toren zou ik kunnen omduwen met mijn pink. Zo simpel.

Heel Londen wist nu wat een gevaarlijk wapen liefde was, hoe volledig het iemand kon vernietigen.

'Hoe? Het is heel eenvoudig, liefje. Zoek hem, vind hem en zorg dat je getuigen hebt.'

Ik boog me naar haar toe, dichter naar de vlam. Haar warme adem kriebelde mijn hals. 'Maar waar?'

'Ook daar is een antwoord op. Ken je het zelf al niet?'

Het was niet lady Kinderly, maar McBride die gesproken had. Uit zijn pistoolholster trok hij een opengescheurde envelop. Imogens brief.

'Ooo!' zei Nettles.

L

Een pact met twee duivels — De Rode Dood — Lady Kinderly's grote liefde — La Belle et la Béte — Een nachtmerrie van een jongen — Breekbaar

Het was een pact met de duivel. Twee duivels.

Enkel in lady Kinderly's schemerige boudoir, waar alles niet meer dan een verwarde koortsdroom had geleken, had ik de belofte kunnen doen die ik had gedaan.

Maar toch... zelfs nu, terug in mijn hotelkamer en nuchter genoeg om alle gevaren en bezwaren te zien, bleef het idee iets gevaarlijk aantrekkelijks houden.

Ik zat op de rand van mijn bed en zocht in mijn koffer naar een schoon nachthemd, het oude bezweet en stinkend op de vloer. Nettles sliep, McBride sliep, Londen sliep en de nacht was eenzaam en stil. Ik voelde me honderd mijl bij iedereen

vandaan.

'Madame.' McBride kuste lady Kinderly's hand. — Had ik dat werkelijk gezien of was het een koortsdroom geweest? — 'Vergeef me als ik u schade heb berokkend. Het was een ongelukkige samenloop van omstandigheden. Geloof me, het was louter belangstelling voor u, voor uw leven, die me ertoe aangezet heeft u te volgen.'

'En onze kompaan een kogel door zijn hand te jagen,' gromde Chris op de achtergrond.

Lady Kinderly moest McBrides professionele charme doorzien, maar besloot deze als 'romantisch' te beschouwen. 'Stil, Chris. Begrijp je het niet? Hij is de vlam, het vonkje. We hebben hem nodig.'

Eleanor, hou op de profetes uit te hangen! Je staat niet zo dicht bij liet graf dat de engelen je Gods Grote Plan influisteren. Wie zegt dat die kerel te vertrouwen is?'

De lady keek hem aan met ogen die helder en wakker waren. 'Ik vertrouw hem niet. Ik kan hem gebruiken.'

◇

Ik trok een kledingstuk uit de koffer dat op het eerste gezicht op een nachthemd had geleken, maar, nu ik het omhooghield, lady Kinderly's chemise bleek te zijn. De

onderjurk hing voor me in het maanlicht als een onthoofd spook, met een spoor van bloed van de kraag tot aan de zoom.

En Duister en Verval en de Rode Dood voerden hun onbegrensde

heerschappij over alles.

De zin kwam uit het niets in mijn gedachten, samen met een herinnering aan een warme zomermiddag in de schaduw van een boom in Hyde Park.

Wat had ik gelezen? Tales ofMystery and Imagination. The Golden Treasury. Verhalen en gedichten over leven, liefde en dood. Ik had me erdoor laten verdoven, tot de zomer voorbij was en ik zelf weer kon gaan leven en liefhebben.

Ondertussen was het dwaasheid te rouwen ofte denken.

◇

'Weet u, ik ben tijdens mijn leven te mild geweest. Dat zie ik nu in.' Lady Kinderly was door Chris rechtop in de kussens gezet en vertelde McBride met een blos op haar wangen haar levensverhaal. Net als Bosie was ze niet ongevoelig voor de

vleierij van een luisterend oor, iemand die je de indruk gaf zo belangrijk en interessant te zijn dat de hele wereld jouw verhaal moest horen.

'Ik heb mijn minnaar vijftienenhalfjaar onbesproken huwelijksleven gegund, nadat hij me had verlaten. Vijftienenhalf jaar. En toen stierf hij. O, zelfs zijn dood was onberispelijk! Hij stierf tijdens een galadiner, nadat de laatste gang van tafel was geruimd. Zo attent van hem! O ja, dat weet ik allemaal, want ik was hem niet vergeten en had hem nooit vergeven. Maar hoe kon ik me nog wreken? Hij was dood en een engel in de hemel, daar twijfelde ik niet aan. Hij had zijn vleugels verdiend toen hij mij bij het altaar liet staan. Chris is zo goed geweest voor mij op zijn graf te urineren, maar wat konden we verder doen?'

'Heel weinig natuurlijk,' zei McBride meelevend.

'U begrijpt, ik kan zo niet sterven. Ik zou rond blijven spoken, hier op aarde en voor de hemelpoort. Moet ik wat er met mij gebeurd is weer laten gebeuren met deze jongen?' De lady gebaarde naar de hoek van het bed waar Nettles en ik een plaatsje voor onszelf hadden ingeruimd tussen de poppen. Ik drukte het aangenaam koele porselein van een poppenkopje tegen mijn wang. Kregen poppen nooit genoeg van de spelletjes die er met hen gespeeld werden?

'En natuurlijk, ik zou geen "nee" zeggen tegen vierhonderd

pond voor mijn kleine meisje, mocht de heer Farley tot bezinning komen. Ik wil haar niet onbemiddeld achterlaten. Maar de Les, en dat zult u met me eens zijn, de Les is het belangrijkst... de Le—' De stem van de lady liet haar in de steek. Ze hoestte droog en gebaarde Chris haar iets te drinken te geven. We keken gespannen toe hoe ze dronk, slikte, haar ogen sloot en haar vuisten balde, zich met niets dan wilskracht in leven hield, hartenklop na hartenklop.

'Toen ik jong was...' Haar lippen bewogen nauwelijks, maar we waren zo stil dat we elk woord konden verstaan. 'Toen ik jong was, was ik dol op gemaskerde bals. Dat dramatische moment wanneer de maskers afgaan!' Haar stem won aan kracht. 'Wat zal er tevoorschijn komen? Minnaar of monster? Het gezicht dat we in onze dromen zien of in onze nachtmerries?'

◇

De hotelkamer kon zich beroemen op één luxe: een levensgrote passpiegel, hoog als een deur. Je leek erdoor in een andere ruimte te kunnen kijken, een donkere kamer 'behangen met zwart fluwelen tapisserieën die het plafond en de muren bedekten en in zware plooien neerhingen op een tapijt van dezelfde stof en tint'. Een balzaal.

Het was een gemaskerd bal geweest. Een bal in een boek dat

ik onder mijn boom in Hyde Park gelezen had. Het Masker van de Rode Dood.

De 'Rode Dood' had reeds lang het land geteisterd. Geen epidemie was ooit zo fataal of zo afgrijselijk geweest. Bloed was zijn avatar en zijn zegel — de roodheid en de gruwel van bloed.

Maar prins Prospero was opgeruimd, onverschrokken en wijs. Toen zijn grondgebied half ontvolkt was, ontbood hij duizend kloeke en lichtzinnige vrienden uit de kringen van zijn ridders en dames, en met hen trok hij zich terug in de strikte afzondering van een van zijn versterkte abdijen.

De prins had ervoor gezorgd dat men van alle geneugten was voorzien. Er waren hansworsten, er waren improvisatori, er waren balletdansers, er waren muzikanten, er was Schoonheid, er was wijn. Dit alles, en veiligheid, was binnen de kasteelmuren te vinden. Buiten was de 'Rode Dood'.

De Rode Dood sleepte zich door de straten van Londen. Niemand zag hem, niemand hoorde hem, totdat hij je zacht en bescheiden op je schouder tikte en je brandmerkte met zijn rode vingerafdruk.

Je kunt me niet ontsnappen.

Het was de lady overkomen en daarom lag ze nu als een kapotte pop in haar hemelbed. Het was meneer Wilde overkomen toen hij Bosies gouden haren en saffierblauwe ogen had gezien en geen acht had geslagen op wat de vinger van de Dood in zijn hand had geschreven. Het was mij overkomen toen ik Vincents woorden — 'Ik hou van je. Het spijt me.' — niet begrepen had.

Alleen Vincent leek niet te weten wat dat rode brandmerk op zijn borst betekende en zijn broer geloofde heilig een geneesmiddel gevonden te hebben...

Het was tegen het einde van de vijfde of zesde maand van zijn afzondering, in de zwartste dagen van de pestilentie, dat prins Prospero zijn duizend vrienden vermaakte met een gemaskerd bal van ongekende pracht.

Ik walste met lady Kinderly's chemise in mijn armen de zwarte balzaal binnen, de onhandigste danser ter wereld, die op zijn eigen tenen ging staan. Niet langer duizelig van de drank, was ik duizelig van de koorts en had even weinig controle over mijn ledematen als over mijn leven. Ik struikelde over mijn koffer en smakte op de grond.

'Vergeeft u mij, juffrouw Webb,' mompelde ik.

'Wat ben je aan 't doen?' klonk Nettles' slaperige stem vanonder de lakens.

'Niets! Ga maar weer slapen.'

Ik trok mezelf overeind aan de spijlen van het bed. De chemise lag op de grond als een in onmacht gevallen dame.

... uiteindelijk steeg een steeds luider geroezemoes of gemurmel uit het gezelschap op, een uiting van afkeuring en verbazing — en toen, uiteindelijk van verschrikking, van afgrijzen en van walging.

Wat kon zo vreselijk zijn?

◇

'Jij. Jij moet gaan, liefje.' De lady's krachteloze hand, met haar volmaakt gemanicuurde, scherpe nagels, streelde langs mijn ongeschoren wang. 'We zullen hem een laatste kans geven om te betalen, maar als hij weigert, zul jij naar het bal moeten gaan om hem te ontmaskeren. Dat is mijn laatste wens, Charlie, en zou jij de laatste wens van een stervende dame weigeren?'

'N-nee. Als u dit wilt...'

'En jij wilt het ook, jongen!'

◇

O ja, dat was waar. Ik wilde de ongenode gast op Stuart Farleys

overwinningsfeest zijn, degene over wie gefluisterd werd: 'Mijn god, wie is dat?', de mysterieuze verschijning voor wie mensen plaatsmaakten uit vrees en ontzag.

... deze spookachtige verschijning, die met trage, statige bewegingen heen en weer schreed tussen de walsers...

... tot ik voor Vincent stond en mijn masker liet vallen.

Wat zou hij zien?

Een minnaar?

Een monster?

De lady had de keus wel heel gemakkelijk gemaakt.

◇

Je hebt natuurlijk een kostuum nodig. Mijn meisjes kunnen je daarbij helpen. Ik neem aan dat jij daar niets van afweet.'

'Van wat?'

'Van korsetten, van onderrokken, van satijnen lijfjes en pofmouwen, schat, van al die heerlijke dingen.'

'U gaat me laten aankleden als een meisje?'

'Als de belle van het bal. La Belle et la Bête'.

'Maar ik ben geen...'

'Dat weet ik, Charlie. Je bent reuze viriel en mannelijk, zo tevreden? Maar het zal je helpen gemakkelijker binnen te komen. En het zal des te meer indruk maken wanneer je je masker afneemt.'

◇

Wat zou hij zien?

Met Vincents ogen keek ik naar de enige danser in de zwarte balzaal, aan de andere kant van het spiegelglas. Hij walste onvast op me af, zijn armen uitgestrekt alsof hij me wilde vangen. Zijn kleren pasten hem niet. De baleinen van het korset, gevormd naar een ander, fijner en magerder lichaam, persten zijn borstkas samen tot een ribbenkooitje. Hij ademde snel en oppervlakkig, als een vrouw, maar de openvallende chemise toonde een platte borst en onder zijn ingesnoerde taille tekenden zich heupen af die niets zachts of vrouwelijks hadden.

'Adrian. Mon ange,' fluisterde ik tegen mijn spiegelbeeld.

Zelfs in de kleren van de lady bleef ik een jongen. Ik had net zomin als Nettles talent voor het dragen van jurken.

◇

'Maar dat is ook helemaal niet nodig, liefje.'

◇

Ze had gelijk. Ze had zoals altijd en — godverdomme — eeuwig gelijk.

Ik hoefde geen volmaakte vrouw te zijn om Stuarts gasten de stuipen op het lijf te jagen. Hoe meer ik op een jongen leek, een jongen in een baljapon en zijden kousen en wolken parfum, hoe beter het was. Ik zou eruitzien als een nachtmerrie.

De gedaante was rijzig en uitgemergeld, en van top tot teen gehuld in de gewaden van het graf. Het masker dat het gezicht bedekte, vertoonde zo'n perfecte gelijkenis met de gelaatstrekken van een verstijfd lijk, dat zelfs de meest nauwkeurige inspectie het bedrog nauwelijks had kunnen ontmaskeren.

Zijn gewaad was met bloed besmeurd — en zijn brede voorhoofd en alle trekken van het gelaat waren besprenkeld met de scharlakenrode gruwel.

'Adrian... lieve god... ben jij dat? Wat heb je met jezelf

gedaan?'

Hees, stamelend, lijzig van de drank, verschilde mijn stem niet zo veel van die van Vincent. Ik stak mijn hand — de zijne — uit en drukte mijn vingertoppen tegen het spiegelglas. Het voelde koel aan, zoals alles wat ik dezer dagen aanraakte koel aanvoelde, als water en vissen, tot het de koortsige warmte van mijn huid overnam. De jongen keek me aan, onbereikbaar in zijn spiegel. Mijn vingers gleden over een huid van glas, ogen van glas, lippen en haren van glas. Ik kon hem niet aanraken en hij kon mijn aanraking niet voelen. Hij was de geest van de Adrian die ooit geleefd, gevoeld en liefgehad had.

Niet langer een minnaar, maar een monster, zijn kleren gedrenkt m bloed, zijn geslachtsdeel obsceen zichtbaar onder de strak gespannen zijde van de chemise.

Wie durft... Wie durft...

Ik legde mijn hand in mijn kruis en kneep tot mijn pik tegen de strakke stof drukte. Het voelde niet lekker, het voelde niet goed — daar was ik te koortsig voor — maar dat hoefde ook niet. Dit gebeurde niet met mij, dit gebeurde met de jongen in de spiegel. Hij bewoog zijn lippen, zijn mond ging open, dicht, open, dicht. Hij wilde zijn ogen sluiten, maar hield ze open. Als hij ze sloot, zou hij verdwijnen. En dat mocht niet.

Vincent, Stuart, Octavia: iedereen moest hem zien.

Hij was het monster dat niet mocht bestaan: een jongen die van mannen hield, een jongen die een vrouw had moeten zijn maar geen vrouw was en geen vrouw wilde wezen. Een jongen die wilde liefhebben zonder Gods zegen en zonder een doktersverklaring.

Kijken moesten ze. Tot het laatste toe. Met mijn pijnlijke rechterhand zocht ik naar het mes dat na ons avondmaal op de kaptafel was blijven liggen.

Wie durft...

Ik nam het mes in mijn hand en lachte, wat me nooit goed afging onder dit soort omstandigheden. De lach was te luid en te rauw, een geluid dat een dier zou maken.

Nettles draaide onrustig in zijn slaap, mompelde iets onverstaanbaars, maar werd niet wakker. Toch was het genoeg om me tot mezelf te laten komen. Ik wilde niet door hem betrapt worden in lady Kinderly's ondergoed, met een mes in mijn hand en mijn pik op tien voor twaalf.

Ik liet het mes vallen en stapte bij de spiegel vandaan. Op de rand van mijn bed worstelde ik me uit het korset. Het plakte aan mijn vingers en stonk naar zweet en oud bloed. Ik

schopte het samen met de chemise onder het bed, uit het zicht en hopelijk — maar niet waarschijnlijk — uit mijn gedachten.

Dit was geen klamme grijp- en knijpdroom die je je de volgende morgen bij het ontbijt niet meer herinnerde. De jongen die ik in de spiegel had gezien, zou op het Farley-bal dansen. Tenzij Vincent betalen zou. Aan die strohalm klampte ik me vast.

Want in de werkelijkheid, buiten dromen, boeken en duistere verhalen, hadden daden gevolgen.

'Wie durft ons zo te beledigen met deze godslasterlijke spot? Grijp hem en ontmasker hem — dat we weten wie we met zonsopkomst van de kantelen zullen hangen!'

Ik kon niet, zoals de Rode Dood, komen en gaan als een dief in de nacht. De dansers zouden niet, de een na de ander, neervallen in de 'met bloed bedauwde zalen van hun braspartij'.

Als er een slachtoffer zou vallen, zou ik het zijn.

Ik zocht op de tast mijn vuile nachthemd. Het zweet op mijn rug droogde op, de kou kroop in mijn botten alsof er geen vet

of vel omheen zat. Een wandelend knekelhuis, dat was ik, en mijn botjes zouden, koud of warm, geen enkele kans maken tegen de vereende krachten van Palmtree en Bedlington.

Ik vond mijn nachthemd, gooide het over mijn hoofd en raakte de weg kwijt tussen de mouwen en de halsopening.

Uiteindelijk kroop ik onder de dekens met de mouwen om mijn romp gewikkeld, vastgebonden als in een dwangbuis. Met mijn benen opgetrokken tegen mijn borst maakte ik me zo klein mogelijk.

Ik voelde me nietig, belachelijk en bovenal breekbaar. Er zou maar een klein duwtje voor nodig zijn om me in duizend scherven uiteen te laten vallen.

LI

De sief – Nettles als medisch specialist – Pillen en brieven – De juiste aanhef – Dromen – Wakker worden – Nog niets beslist

'Wat ben je aan het doen? Denk je dat je de sief hebt?'

Ik stond opnieuw voor de spiegel, ditmaal in het ochtendlicht, en zocht naar breuken en barstjes. Of liever: zweren, rode plekken en pus. Ik liet mijn nachthemd vallen en draaide me om naar Nettles, die wakker en grijnzend in bed zat.

'Krijg je d'r koorts van? Van de sief?'

'Niet dat ik weet.' Nettles gold in Little College Street als een specialist op dit gebied, vanwege de kwikzilverkuren die een voormaligelige suikeroom voor hem betaald had. Hij deelde

zijn kennis met ons met een gulheid die grensde aan sadisme.

'Heb je zweren? Rooie blaasjes op je pik? Jeuk aan je gat? 'n Dikke keel?' informeerde hij op dokterstoon.

Ik schudde mijn hoofd. 'Alleen koorts. En pijn in mijn gewrichten.'

'Griep,' concludeerde Nettles laatdunkend.

'Ik moet een drankje hebben.'

Ik zwalkte terug naar mijn bed. McBrides medicijn was niet genoeg meer. Ik had iets nodig wat smerig smaakte en voor je bestwil was. 'Stuur McBride naar een apotheek.'

Nettles gooide de lakens van zich af, terwijl ik er weer onder kroop. 'Denk je dat je beter bent voor het bal?'

'Als ik dat niet ben, rollen ze me er wel in lady Kinderly's rolstoel naartoe.'

Ik hoorde Nettles grinniken. Hij ging op het voeteneind van mijn bed zitten om zijn broek aan te trekken. 'Charlie?'

'Het is een geweldige streek van ze, hè? Dat bal?'

Ik antwoordde niet.

'Eindelijk iemand die die kerels terugpakt! Weet je nog dat we het daarover hadden in Hyde Park?'

'U-huh.'

'Maarreh...' Er sloop een aarzeling in zijn stem. 'Het zal ook

gevaarlijk zijn, hè?'

'Misschien hoef ik niet te gaan.' Dat had ik al honderd keer tegen mezelf gezegd sinds ik vanmorgen wakker geworden was. 'Er bestaat een kans dat hij betaalt.'

'Als hij van je houdt, betaalt hij.'

'Als hij van zichzelf houdt ook.'

Het trieste was alleen dat ik van geen van beide zeker was.

Het middaguur bracht McBride met een doosje pillen, en Chris, die na een korte begroeting een pak papier op de dekens gooide.

'Jij gaat brieven schrijven.'

Ik slikte mijn pil door. Begon mijn keel niet wat dik te voelen? En had ik het afgelopen kwartier niet allemachtig veel jeuk aan m'n reet gehad?

'Brieven aan wie?'

'Eén brief aan jouw kunstenaar en één voor zijn nichtje.' Chris zette een inktpot op de kaptafel en legde er een pen naast. 'Eleanor denkt dat zij kan helpen.'

'Als 't kind gelooft dat het een toneelstuk of een verkleedpartij is...'

'Zelfs als ze de waarheid kent. Eleanor zegt dat die kleine

aanstelster alles zal doen om niet naar kostschool te hoeven.'

Het zou kunnen. Afgaande op haar laatste brief stond Imogen even ver van de werkelijkheid als ik.

'Wat moet ik schrijven?' vroeg ik berustend.

'Dat je een manier weet om haar vaders plannen te dwarsbomen. Dat ze je enkel hoeft binnen te laten op de avond van het bal. Dat ze moet doen wat wij zeggen en ons geen domme bakvissenstreken moet flikken.'

'En aan Vincent?'

'Dat hij nog één dag heeft om te betalen. En dar hij her geld morgen om twaalf uur 's middags moet afleveren bij de bootjesvijver van Kensingron Gardens, anders... Nou, dat is voor hem een vraag en voor ons een weet.'

'Dat is alles?'

'Ja, alles.'

Het lukte me om via de muur, een stoel, Nettles' schouder en McBrides tenen de kaptafel te bereiken. Ik pakte de pen op, die vreemd zwaar woog in mijn hand, doopte hem in de inkt en maakte een vlek op het eerste vel briefpapier. Chris gaf me zonder commentaar een nieuw vel.

De brief aan Imogen schreef ik het eerst, omdat die her gemakkelijkst was. Ik hoefde slechts toneel te spelen.

Ik schreef haar vier brieven (drie vlekkerige, die door Chris verscheurd werden en één nette, vlekkeloze, die door hem in een envelop werd gestopt) en begon toen aan de brief aan Vincent. Die was moeilijker, ondoenlijk bijna, vanaf her eerste woord.

'Geachte heer Farley' kraste ik door. En 'Beste gore lafbek van een wegloper' ook. Op 'Liefste Vincent viel een traan en op 'Dag Vincent' een druppel inkt.

'Hoeveel papier ben je van plan te gebruiken?' informeerde Chris.

Ik nam een besluit en schreef: 'Mon ange'.

Misschien dat je dacht dat je me ziek had achtergelaten in Parijs, maar nee, ik ben in honden, al ben ik wel ziek. Ik heb geld nodig en jij hebt me geld beloofd. Lady Kinderly zei dat ik je daaraan moest herinneren...

De letters wilden nier meer in her gelid lopen. Ze doken zomaar van de regel af, om zich in het diepe te storten, maar ik schreef door.

'Hij verrekt z'n nek als-ie dat moet lezen,' merkre Chris op.

Ik blies over het papier om de inkt re laren drogen en drukre er een kus op. Alsjeblieft Vince, mijn liefde en de

ziekte.

'Klaar?'

'Bijna.'

Ik had nog energie over voor één regel en die schreef ik, in mijn besre tuimelletters op de achrerkant:

Alsjeblieft, alsjeblieft, BETAAL.

Om het wachten te bekorten, stuurde ik McBride nogmaals naar de apotheek, voor een slaapdrankje. Hij keerde terug met een flesje laudanum, Vincents beproefde kalmeringsmiddel. Ik lengde het aan met de zure melk die van gisteren was overgebleven en slikte er mijn pil mee door.

'Maak me morgen om twaalf uur wakker,' zei ik tegen Nettles.

De eerste uren sliep ik onrustig. In mijn dromen zwom ik door een zee van zure melk, met een eiland van ponden en shillingen aan de horizon dat nooit dichterbij kwam.

Aan het eind van de middag werd ik wakker in een kamer vol rood zonlicht. Ik was alleen, maar iemand — ik vermoedde Nettles — had een half opgegeten geleipudding

op de kaptafel achtergelaten. Ik at een paar happen van het ziekenvoer, nam een pil en een slok laudanum, trapte mijn bezwete lakens naar het voeteneind en viel weer in slaap.

Deze slaap was dieper, zo zwart en diep dat ik tot drie keer toe wakker schrok, omdat de duisternis in leegte dreigde te veranderen.

Toen mijn slaap tegen de morgen lichter werd, droomde ik dat ik opstond, me aankleedde en Chris naar Kensington Gardens volgde. Het park was niet veranderd sinds de vroege voorjaarsdag dat Vincent me er verteld had dat we ziek waren, hij en ik. Tussen het gras bloeiden dezelfde blauwe klokjes en een klein jongetje rende voor zijn vader uit naar de bootjesvijver om zijn verjaardagscadeau te water te laten. In mijn droom zag hij eruit als een kleine, gelukkige Vincent, de zoon die hij zich gewenst had om zijn eigen ongelukkige kindertijd te vergeten. We volgden hem naar de vijver, waar ik nagelbijtend naast Chris op een bankje ging zitten.

Op de kale takken en de voorjaarsklokjes na, onveranderd sinds april, was de droom zo echt als het leven. Wachtend tot de klok eindelijk twaalf uur zou slaan, beet ik mijn nagels af tot op het vlees.

En na de laatste, plechtige slag, voer de boot van de kleine jongen op ons af, tot aan de rand toe gevuld met munten,

liefdesbrieven en harten van suikergoed.

Het is voorbij. Hij heeft betaald. Het is voorbij.

De opluchting deed me meer goed dan de apothekerspillen. Ik werd wakker zoals iemand in de hemel wakker moest worden, op de eerste dag van zijn eeuwige leven. Wanneer alle dingen waarvoor hij bang was geweest — sterven, veranderen, verdwijnen — opeens zo onbelangrijk leken in vergelijking met een einde dat te mooi was om er ooit in te hebben kunnen geloven.

Het is voorbij, zei ik tegen mezelf, me uitrekkend in het zonlicht dat op mijn gesloten ogen viel. Hij heeft betaald. Hij houdt van me.

Ik draaide me zonder pijn op mijn zij en gluurde door mijn wimpers. Aan de kaptafel zat een man te schrijven. Hij keek op toen hij me hoorde bewegen.

'Ah, wakker? Klaar voor de grote dag?'

Ik opende mijn ogen. Het was McBride. Hij haalde zijn horloge uit zijn vestzak. 'Nog een uurtje of drie en we zullen het weten.'

Ik keek in zijn enthousiaste, maniakaal opgeruimde gezicht en besefte dat het maar een droom was geweest.

Er was nog niets beslist en het was nog lang niet voorbij.

LII

Een stinkend toevluchtsoord – Foute boel – De laatste avond van mijn leven – Poudre de riz en rouge de thédtre – Een reverence voor de koningin – Tijd om te gaan

"Zeg, ben je van plan daar te blijven wonen?'

Chris roffelde met zijn knokkels op de deur van de plee op het binnenplaatsje achter lady Kinderly's huis. Ik had er een oncomfortabel kwartiertje doorgebracht na een ouderwetse aanval van schijterij die was komen opzetten in de taxi naar Soho.

'Nog even!'

'Nog "even" en ik kom de stront uit je slaan!' klonk het van buiten.

Ik legde mijn hand op het haakje dat de deur gesloten hield. Het zag er niet naar uit dat het een aanval van een

vastberaden Chris zou kunnen doorstaan. Naast de pot had iemand bij wijze van toiletpapier een stapel oude kranten neergelegd, maar het waren er niet genoeg om mezelf in te barricaderen.

Als het aan mij lag bleef ik hier. Het mocht er dan een uur in de wind stinken, ik was er tenminste alleen.

En alleen zijn was waarnaar ik verlangd had sinds Chris gistermiddag met een brief van Imogen op zak onze hotelkamer was binnengekomen.

Met een brief en zonder geld.

Ik schoof naar voren op de bril, weg van de volle pot.

Hij had niet betaald.

Chris had gewacht tot de klok vier sloeg en de kinderen bij de bootjesvijver door hun nanny's mee naar huis werden genomen voor de thee. Hij had Vincent vier uur respijt gegund, maar hij was niet gekomen.

'Wat je hem ook waard bent, vierhonderd pond is het niet,' had Chris bij zijn thuiskomst gezegd.

Ik had gezwegen en voor me uit gestaard, wachtend op het breken van mijn hart.

Ik wachtte nog steeds. Het was best mogelijk dat er niets meer te breken viel.

'Hoe voel je je?' had McBride me bij voortduring gevraagd. Ik wist niet hoe ik me voelde, of ik nog iets voelde.

Er was een vage angst, die ik, net als Vincent ooit met zijn papieren demonen had gedaan, wegstopte op een donkere plaats, waar ik hem kon vergeten.

Er was het besef, even vaag, dat er iets veranderen moest. Dat het leven van de Adrian die ik was geweest sinds vorig jaar zomer, op zijn eind liep. Ik kon niet blijven wie ik was. Adrian de Hoer. Adrian, Vincents jongen.

Ooit had ik bezworen nooit zelfmoord te zullen plegen. Maar als ik deze twee jongens zou kunnen vermoorden, zou ik het doen.

Ze mochten niet blijven bestaan. Ik moest hen de afgrond in duwen, doorzetten en ervoor zorgen dat niets of niemand hen meer kon redden.

Je kunt me niet ontsnappen.

Er was Arthurs voorspelling, die dit alles verenigde.

De tijd was gekomen om op te houden me te verzetten en

me te laten vinden.

Het plan dat door lady Kinderly en McBride was uitgedacht, was de ultieme finale. Ik hoefde me enkel door hen te laten leiden om bij de rand van de afgrond te komen. Ik hoefde mijn hand maar uit te steken om Vincent mee te sleuren in mijn val. We zouden vallen, vallen, vallen en op de bodem van het ravijn eindelijk samen zijn, gebroken en kapot en helemaal niets meer, en daarin gelijk.

En dan laat ik je los, dan laat ik alles los...

Maar tot dan moesten de twee vuurtjes die me volgens lady Kinderly in leven hielden, liefde en haat, blijven branden. Ik moest nog drie uren sterk zijn.

'Rosebery, ik meen wat ik zeg!' Chris rukte aan de deur en verboog het haakje. 'Ze wachten op je met 't poeder en de verf en volgens Juanita heeft ze zeker drie uur nodig om je toonbaar te maken, dus schiet op!'

In de kamer had zich een groepje grimeuses verzameld dat mijn debuut op het Farley-bal als een aanleiding voor feestelijke opwinding beschouwde. Samen met McBride verheugden ze zich op wat komen ging, zoals een Londense menigte zich verheugde op een openbare executie.

'Zeg maar dat ik voor m'n eigen kostuum zorg! De lady

heeft me...'

'Ik weet welke troep Eleanor je heeft toegestopt, maar je gaat niet naar het bal als de geest van Dark Annie! En maak nu die deur open of ik bréék hem open!'

Ik deed alsof ik doof was, biddend dat de deur sterk genoeg zou zijn om me nog van enkele minuutjes rust te verzekeren.

Het werden seconden. Bij de eerste ruk vloog het haakje met schroeven en al uit het deurkozijn. Chris drong binnen en tilde me met één hand van de pot op.

'Moet jij 's goed naar me luisteren, onderkruipsel,' beet hij me toe. 'Ik heb net zomin als jij zin in die hele verkleedpartij, maar het is wél Eleanors laatste wens. Dus denk er niet over om... Wat is dat?' Hij liet me los en staarde met uitpuilende ogen naar de inhoud van de pot.

'Wat is wat?' vroeg ik. Lady Kinderly's verpleger moest op het gebied van lichaamsvloeistoffen toch wel wat gewend zijn.

'Jezus — gadverdamme — christus, wat heb jij onder de leden?'

Ik gluurde over mijn schouder. In de plee-emmer lag de dagopbrengst van een groot huishouden, met bovenop een natte hoop stront in een plas bloederig slijm. Ik veegde m'n kont af met een reep krantenpapier en ook daaraan kleefde

bloed.

Ook zonder Chris' korte, bondige diagnose had ik geweten dat dit foute boel was. Koorts en spierpijn konden overgaan, maar als je bloed ging schijten, moest je naar het ziekenhuis en naar het ziekenhuis ging je om te sterven, dat was algemeen bekend.

'O god...' Ik sloeg mijn handen voor mijn gezicht en stond daar in m'n blote gat als een kind dat in zijn broek gepoept heeft. De paniek over de koorts, de pijn die ik niet verklaren kon, de angst die ik telkens weer had weten te bezweren, spoelde over me heen.

Was dit het al? Kwam het einde al voor de finale nog maar begonnen was?

'Bloed ik dood?' vroeg ik met een klein stemmetje.

'Niet vandaag.' Chris was voldoende van de schrik hersteld om onverschillig te klinken. 'Niet als je aan de binnenkant bloedt. Kijk naar Eleanor, die doet daar al jaren over.'

'Jaren?' vroeg ik wezenloos.

Ja! Dus hou op met snotteren en trek je broek op. Je hebt nog leven genoeg in je om je baljurk aan te trekken. En daar gaat 't maar om. Mee eens?'

'Mee eens,' zei ik zacht en daarna nog eens, harder: 'Mee eens!'

Waarom zou ik bang zijn voor iets wat me over maanden, jaren, doden zou? Vanavond hield mijn leven op.

Ik veegde de tranen uit mijn ogen en het snot van mijn neus. 'Juanita zei dat ik er beeldig uit zou zien in surahzijde'

De zon ging onder boven de huizen van de Westkant, boven Camelot House en boven lady Kinderly's kleine zolderkamer. Het was negen uur en de voorbereidingen voor het bal waren in volle gang. Ik was omringd door een groepje opgewonden kwetterende lady's in opleiding die zich allemaal met mijn kleding en make-up bemoeiden.

Ik liet het gelaten over me heen komen. Eerder die avond had ik achter de gesloten gordijnen van het hemelbed lady Kinderly's chemise onder mijn door Juanita uitgezochte baljapon aangetrokken en de stof schuurde nu, ruw van het opgedroogde bloed, tegen mijn huid, samen met het lemmet van het mes dat ik uit het hotel had meegenomen. De lady had mijn geheime voorbereidingen goedkeurend gadegeslagen.

'Ik heb altijd geweten dat ik nog eens trots op je zou zijn, Charlie.'

Vijf benige, krachteloze vingers hadden de bloedvlekken op mijn borst gestreeld, de geest van een hand. 'O ja, jij zult de sensatie van het bal zijn!'

'Lady Kinderly?'

'Ja, hartje?'

'Stel dat ze me opwachten? Als ze op de een of andere manier te weten zijn gekomen wat ik van plan ben? Wat denkt u...' Ik schaamde me er nog steeds voor hoe kleintjes mijn stem had geklonken. 'Wat denkt u dat ze zullen doen?'

De lady had me moederlijk tegen mijn wang getikt.

'Niets wat vreselijker is dan wat jij hun kunt aandoen, Charlie.'

'Niet niezen.'

Juanita's geoefende hand tikte kleine wolkjes poudre de riz tegen mijn gladgeschoren kin en bovenlip. De geur van kersenbloesem voegde zich bij de wolk van geuren die al om me heen hing: scheerzeep, patchoeli, zweet en vaag, heel vaag, oud bloed.

'Kijk, dat is veel mooier! Een perzikhuidje.'

Ze draaide mijn hoofd naar de spiegel waar ik telkens, onopgemerkt, bij vandaan probeerde te schuiven. Ik bewonderde Juanita's werk zonder de nachtmerrie in de spiegel in de ogen te kijken. Zowel mijn gezicht als mijn hals, borst en armen, die door Juanita ingesmeerd waren met blanketsel, hadden een charmante lijkkleur.

'Wat er nu nog aan ontbreekt, is een blosje,' vond Juanita's assistente, de Roodkop met de parfumcollectie. Ze doopte een kwast in een doosje met rood poeder. 'Rouge de théatre!'

Ik hief gehoorzaam mijn gezicht op en liet haar mijn wangen kleuren.

'Beter,' oordeelde Juanita, 'maar nu zijn z'n lippen te bleek.'

'Ik heb hier lippenpommade. Frambozenrood, denk je?'

'Frambozenrood staat élk meisje!'

'Ik vind dat je ook iets aan de vorm van zijn mond moet doen,' mengde een derde zich in de discussie. 'Die is nu te breed, te mannelijk.'

'Ik hou wel van zo'n mond.'

'Dat wéten we, Juanita!'

'Laten we hem zo'n kersenmondje geven!'

'God-vergeef-het-'r! Bella, ben je wel wijs? Dat is nog uit de lady d'r tijd!'

Chris stak zijn hoofd om de deur en ditmaal was ik blij hem te zien. 'Gaat dat feestje hier nog lang duren? Sommigen van ons moeten om halfelf in Kensington zijn!'

'Wees niet zo'n spelbreker, Chris,' zei de Roodkop. 'Vind je niet dat hij er prachtig uitziet?'

Chris snoof. 'Hij ziet eruit als Marie-Antoinette, vlak voor

ze d'r kop d'r afhakten. Konden jullie geen pruik voor hem vinden?'

'Jawel, maar die wil-ie niet dragen,' klaagde Juanita. 'Hij zegt dat hij niet mooi wil zijn.'

'Nou, dat is 'm dan aardig gelukt.' Chris haalde zijn horloge uit zijn vestzak. 'Nog vijf minuten. En breng 'm daarna naar de lady. Ze wil 'm nog zien voordat hij weggaat.'

Het duurde uiteindelijk nog een kwartier voor Juanita, de Roodkop en hun vriendin het eens waren over mijn mond, mijn ogen en mijn wenkbrauwen. Als finishing touch drapeerde Juanita een sluier over mijn hoofd en stak er drie struisvogelveren in.

'Klaar! En kijk nu eens naar jezelf!'

Ik raapte al mijn moed bij elkaar en ging voor de spiegel staan. Het woord 'spuuglelijk' drong zich op. De poeder had mijn gelaatstrekken vervaagd, zodat mijn ogen me aankeken vanuit een vreemd, onpersoonlijk gezicht. De rode vlekken op mijn wangen waren vuriger dan koortsblossen, mijn mond was een open wond. Ik trok de drie struisvogelveren uit de witte sluier die over mijn schouders viel als een kunstig kanten spinnenweb.

'Ik ben geen circuspaard.'

'O, maar je moet altijd drie veren dragen als je aan het hof wordt gepresenteerd,' zei de Roodkop, die achter me een tafelkleed aan de zoom van mijn japon speldde. 'Drie veren en een sleep, dat wil de koningin zien.'

'We brengen je naar de lady,' legde Juanita uit. 'Je moet een reve-rence voor haar maken en haar hand kussen, zoals elke debutante.'

'Godallemachtig, nee! We hebben geen tijd voor dat spelletje!' kreunde Chris. Hij wilde me bij mijn arm pakken, maar Juanita was hem voor.

'Ik stel hem voor. Ik ben de oudste hier.' Ze nam mijn hand en knikte me bemoedigend toe. 'Ik zal je vertellen wat je moet doen. Let op mij en alles komt goed.'

Ik probeerde haar te volgen, terwijl ze met grote elegantie over de vloer gleed. Lopen in een japon met sleep was een kunst op zich.

Ik trok de zware lap stof achter me aan met de gratie van een karrenpaard en bleef met de punten van mijn schoenen achter de zoom van mijn jurk haken, tot hilariteit van de Roodkop en haar vriendin. 'O, Chris, jij moet hem aankondigen! Gravin Jumbo van de Zoological Gardens te Londen.'

Chris schoof zonder het kleinste lachje het gordijn van lady Kinderly's slaapkamer open.

De lady zat, ondersteund door kussens, rechtop in bed, een koninklijke waardigheid ontlenend aan de ringen om haar magere vingers en de hangers in haar oren. Als iemand wist te sterven in stijl, was zij het.

'Niet lachen, kindje,' zei ze tegen Eliza, die giechelend achter een pop wegdook. 'Kom verder, Charlie.'

Juanita gaf me een duwtje. 'Vier passen en dan een reverence.'

Ik zette geconcentreerd de ene voet voor de andere en wist overeind te blijven op mijn hooggehakte balschoenen. Zo zou ik het straks ook moeten doen: vier, vijf stappen naar Vincent en dan...

Juanita maakte een diepe, sierlijke buiging, zoals ik ze alleen nog maar op toneel had zien maken. 'En dan laat hare majesteit je haar hand kussen.'

Ik zakte door mijn knieën in een wiebelige imitatie van haar hofdameselegantie. Dit was absolute eerbied, die pijn deed aan je knieën.

'Charlie, o, Charlie!' De lady hield me kirrend haar hand voor. Ik drukte hem tegen mijn lippen en liet er een frambozenrode afdruk op achter.

'Sta op, arme jongen, voor je omvalt! Laat me eens goed naar je kijken.'

Ik kwam dankbaar overeind en draaide een rondje met mijn sleep over mijn arm gedrapeerd, zodat ze me van alle kanten kon bekijken.

'Jullie hebben je best gedaan, kinderen,' zei de lady tegen mijn kleedsters.

'Het is alleen zo'n zonde van zijn haar,' klaagde Juanita. 'Als hij een pruik zou willen dragen, dan —'

'Wel, voor mij is hij precies zoals hij wezen moet,' onderbrak de lady haar. Ze streelde mijn korte haar en klopte me op mijn dij, daar waar het mes onder mijn kousenband was gestoken. Een grapje dat we samen deelden.

'Bedankt dat je wilt doen wat ik zelf had moeten doen.'

'Het is niets.'

'Niet zo bescheiden, Charlie!'

Maar ik was niet bescheiden. Niets was eenvoudiger dan je laten meevoeren door de wil van een ander. Ik was vlak bij dat onbekende dat me sinds Arthurs voorspelling, of misschien zelfs sinds mijn geboortedag, opwachtte.

Je kunt me niet ontsnappen...

Het spreidde zijn armen, verwelkomde me. Ik hoefde nog maar een paar stappen te zetten en alles zou voorbij zijn. Het enige waar ik nog bang voor was, was het 'hoe'.

Voor Arthur was het een vlijmscherpe scalpel geweest, voor meneer Wilde dat ene woordje 'schuldig'. Wat zou het voor mij zijn?

Ik voelde de hand van de lady, omlaaggetrokken door het gewicht van de ringen, krachteloos van mijn dij glijden en dacht: niet dat, laat het alstublieft niet zoiets zijn.

'Zie ik u nog terug, lady Kinderly?' vroeg ik in een opwelling.

Ze hield haar hoofd schuin, als een schrander vogeltje. 'Kan jou dat dan iets schelen, Charlie?'

Ik was eerlijk. 'Nee.'

De lady glimlachte. 'Dan is het nu tijd om te gaan. Hij wacht op je, Charlie, je minnaar. Laat hem niet te lang wachten!'

LIII

Ik word verwacht — 'Breek een been' — Naakte krankzinnigheid — Het bal van de bloemen — Mijn entree — Vijf stappen — 'Bijzonder onverstandig' — Octavia's triomf

Hij wachtte op me.

Het wachtte op me.

Daar, in een feestelijk verlicht herenhuis in een van de beste straten van Kensington. Niet zo sinister als de Parijse morgue, maar angstaanjagend genoeg.

Nettles, McBride en ik zaten opeengepakt in een pillendoos van een rijtuigje dat, compleet met schimmige koetsier, was geleverd door lady Kinderly's vrienden. We wachtten op Chris, die de omgeving aan het verkennen was. Een rij van een stuk of vier koetsen reed langzaam de oprijlaan van Camelot House op om de laatste gasten af te

leveren. Een kerkklok sloeg halftwaalf. Het bal moest in volle gang zijn.

Zenuwachtig plukte ik aan de zwarte avondmantel die de lady me gegeven had om mijn kostuum te verbergen. 'Wat blijft hij lang weg!'

Nettles drukte een in eau de cologne gedrenkte zakdoek tegen mijn voorhoofd. In de koets was het drukkend warm. De vale, blauwfluwelen kussens stonken alsof de vorige passagier er zijn laatste adem op uitgeblazen had. Ik schoof naar de deur toe, die Nettles voor me op een kier had gezet, en liet de koele avondbries langs mijn gepoederde gezicht blazen. De wind ruiste door de hoge bomen die Kensington haar waardigheid gaven, en bracht flarden muziek mee, te zacht om er een melodie in te kunnen herkennen. De avond geurde naar seringen en kamperfoelie, het onschuldige parfum van nette tuinen en debutantes.

Halverwege de straat stapte een breedgeschouderde gestalte de lichtkring van een straatlantaarn binnen.

Daar komt hij, wees ik Nettles.

'Nou, het lijkt erop dat ze je verwachten,' zei Chris, terwijl hij zich naar binnen hees. Hij drukte Nettles in een hoek en ging tegenover mij zitten. 'Ze hebben 'n blaag met twee honden voor de voordeur staan en 'n paardenknecht voor de personeelsuitgang. Maar voor de deuren van 't atelier staat

niemand.'

'En daar heb ik dus niets aan. Ze zien me aankomen, óf aan de voor- óf aan de achterkant.'

'Tenzij iemand zijn post verlaat.' Chris haalde een zwaar, in flanel gewikkeld voorwerp onder zijn jas vandaan, dat hij met tedere zorg begon uit te pakken. 'Wie denk je dat 't eerst zijn plicht verzaakt? Ik zet m'n geld op die bolle jongen bij de voordeur.'

Als dat Tom Beady was, zette ik daar ook op in.

'Wat ga je doen?'

Chris grijnsde. Uit het bundeltje flanel kwam een koevoet tevoorschijn. 'Ze moeten uitkijken naar verdachte figuren. Ik denk dat ik wel aan die omschrijving voldoe.'

Dat was waar. Je kon Chris' gezicht niet voor je zien zonder er het woord GEZOCHT boven te zien zweven.

'Maar stel dat ze de politie erbij halen?'

'Die lui willen er geen politie bij. Anders stond d'r nu wel 'n agent voor de deur.'

Hij sprong uit de koets en stak mij zijn hand toe. 'We gaan.'

Ik zette het elegante, zwarte damesmaskertje op dat me onherkenbaar moest maken tot het moment daar was. 'Nou, het is zover,' zei ik tegen Nettles en McBride. 'Wens me

succes.'

Nettles schudde, smal en bleekjes in zijn hoekje van de koets, zijn hoofd. 'Nee, dat doe je niet. Niet voor zoiets. Dat brengt ongeluk.'

'Nou, laten we dan "Break a leg" zeggen,' stelde McBride voor.

Ik stapte uit, verzwikte mijn enkel en liet me door Chris weer recht op mijn hoge hakken zetten. Breek een been. Grote kans.

Tom Beady stond op de oprijlaan van Camelot House met Chuck-les en Lucy bij wijze van waakhonden aan de lijn. Ze namen hun rol niet erg serieus. Lucy zat aan haar oor te krabben en Chuckles had zijn lijn drie keer om Toms enkels gewonden. Tom leek niet erg gelukkig te zijn met zijn opdracht voor deze avond. Hij staarde verlangend naar de open ramen op de eerste verdieping, waaruit walsmuziek klonk, en het geluid van dansende voeten in driekwartsmaat. Daarbinnen waren mooie meisjes om je aan te vergapen en gratis champagne voor de vingervlugge huisknecht.

Chris en ik hadden ons verstopt achter een boom die breed genoeg was om mijn rokken aan het zicht te onttrekken. 'Zo doen we het,' fluisterde hij in mijn oor. 'Ik zorg ervoor dat-ie afgeleid wordt. Zodra-ie z'n post verlaat,

zorg jij dat je bij de tuindeuren komt zonder dat iemand je ziet. Als je gesnapt wordt, kan ik je niet meer helpen, dus verknal het niet. Binnen zal dat grietje je wel de weg wijzen. Mocht het je lukken terug te komen, dan wachten we op je in de koets. Duidelijk?'

Ik knikte, mijn gezicht strak.

Chris verdween tussen de schaduwen en dook tegenover de oprijlaan van Camelot House op in het licht van een straatlantaarn. Hij slenterde quasinonchalant over het trottoir, de klauw van de koevoet duidelijk zichtbaar in zijn hand. Alleen een gevangenispak en een fles met VERGIF erop hadden hem nog verdachter kunnen doen lijken.

Tom Beady hapte toe als een straatsmeris die zijn kans op promotie ziet langskomen. Hij riep 'Hé daar!' en wilde de oprijlaan af rennen, in zijn haast vergetend dat Chuckles hem aan de lijn gelegd had. Tegen de tijd dat Tom zich ontward had, was Chris alweer in het donker verdwenen. Tom keek besluiteloos om zich heen en leek raad te vragen aan Chuckles en Lucy, die dwaas kwispelend hun nutteloosheid als waakhonden bewezen.

'Kom op, Tom! Doe wat je baas gezegd heeft. Ga achter hem aan,' mompelde ik.

Tom bleef nog even staan aarzelen, maar deed toen iets wat bijna net zo goed was: hij ging het huis binnen.

Ik wist dat ik snel moest zijn. Ik schopte mijn hooggehakte balschoenen uit en rende trekkebenend, op kousenvoeten, de oprijlaan op. Het scherpe grind sneed in mijn voeten, maar ik gunde mezelf geen tijd om de pijn te voelen. Elk moment verwachtte ik een stem 'Houd hem!' te horen roepen.

De deuren van Vincents atelier leken verder te zijn dan ik me kon herinneren uit de dagen dat ik er gezond en vol verwachting naartoe rende. De zware avondmantel hing om mijn schouders als een jas van lood en hield alle koortsachtige warmte van mijn lichaam vast. Badend in het zweet haastte ik me langs de rododendrons waar Vincent me zijn liefde had verklaard, over het gazon waar Trops me had gekust en over het terras waar Bosie me een gedicht had voorgedragen. Ik rende aan de herinneringen voorbij en liet ze achter me.

In het atelier brandde geen licht. De grote glazen deuren weerspiegelden de feestlampionnen die door het personeel in de struiken waren gehangen. Of er achter die deuren op me gewacht werd, en door wie, was niet te zien.

Ik kon me nergens verstoppen en liep daarom recht op de deuren af. Witte, gehandschoende handen en kousenvoeten die het lichaam waarbij ze hoorden waren kwijtgeraakt, zweefden naar me toe. Eén witte vinger tikte zachtjes op het

glas. 'Imogen, ben je daar?'

Binnen dacht ik iets te zien bewegen. Iemand stond op van Vin-cents oude sofa, stak een kaars aan en rende met lichte voetstappen naar de tuindeuren. Aan de andere kant van het glas dook een bleek gezicht op. Imogen rammelde zenuwachtig met de sleutels en opende de deur op een kier.

'Adrian, ben jij dat?'

Ik deed mijn masker af en toonde haar mijn gepoederde gezicht. In het flakkerende kaarslicht moest ik eruitzien als een geest.

'Ja, ik ben het en je hebt beloofd me binnen te laten,' herinnerde ik haar. Ik wrong me door de kier naar binnen voor ze bedenkingen kon krijgen.

In Vincents atelier hing nog steeds de vertrouwde geur van terpentijn, maar minder sterk dan toen hij er nog dagelijks werkte. De kamer werd nu gebruikt als opslagruimte voor de meubels die bij het bal in de weg gestaan zouden hebben. Tussen de stoelen, tafeltjes en opgerolde tapijten, herinnerde alleen Vincents oude sofa nog aan vroeger. Ik liet me op de kussens vallen, waar onze eerste zoenen lagen te verstoffen, en wreef langs de zool van mijn voeten. De kousen die Juanita me had geleend, waren aan flarden. 'Ik dacht dat het me niet zou lukken binnen te komen. Tom Beady stond voor de deur op wacht en...' Imogens stilte legde me het zwijgen

op. Ze stond voor me met de kaars in haar hand en keek en keek en keek.

'Je voeten bloeden,' zei ze met een klein stemmetje. 'En dat zijn... méisjeskousen...'

'Die horen bij mijn kostuum,' stelde ik haar gerust. Ze zag eruit als een jongedame die op het punt stond te gaan gillen. 'Ik ben als meisje. Is dat geen grap? Moet je niet lachen?'

Ik liet mijn mantel vallen en probeerde mijn eerder die avond gerepeteerde reverence op haar uit. Na enkele angstig stille ogenblikken bedekte ze haar mond met haar hand en giechelde. 'Je ziet er niet uit als een meisje. Je bent gewoon een stomme jongen in een jurk!'

'Mooi zo.' Ik vroeg me af hoelang ik dit luchtige toontje nog zou kunnen volhouden. 'Vertel eens, is iedereen er? Vincent en Octavia?'

'Ja, die zijn er. En Octavia's ouders en nog wel honderd andere gasten. Ze kunnen niet dansen zonder op eikaars tenen te staan!'

Het kon niet beter. 'Honderd kloeke en lichtzinnige vrienden.' Het werd tijd om mijn ware kostuum te onthullen. Ik prutste aan de sluiting van mijn japon, onhandig door de strakke avondhandschoenen die mijn vingers gevoelloos maakten.

'Zeg, Imogen, kun je...' Ik verstijfde. Achter haar rug bewoog een lichtje door de tuin. Het was geen lampion die wiegde in de wind, maar de lamp van iemand die zoekend tussen de struiken door liep. Ik greep Imogens kandelaar en blies de kaars uit. Deze keer gilde ze werkelijk, maar ik was erop bedacht en sloeg mijn hand voor haar mond. 'Snel, liggen!' Hardhandiger dan mijn bedoeling was duwde ik haar op de grond en gooide mezelf naast haar.

Het licht van de lantaarn kwam dichterbij. Het gleed over de sofa en de opgestapelde meubelen, maar miste ons. Voorzichtig tilde ik mijn hoofd op. De man die op het terras stond, was niet Stuart en ook niet Palmtree of Bedlington. Toch herinnerde ik me hem en de bolhoed die hij droeg ergens van en de herinnering was niet aangenaam.

De man liet het licht van zijn lantaarn in de hoeken van het atelier schijnen, maar leek niets verdachts te zien en verdween om de hoek van het huis. Ik wachtte een volle minuut voor ik mijn hand voor Imogens mond weg durfde te halen.

'Wie was dat?' fluisterde ik.

'Hoe kan ik dat weten?' Imogen spuugde een sliert haar uit haar mond. 'Ik viel bijna flauw van schrik toen je me tegen de grond drukte als een... als een wildeman! Weet je niet dat het heel gevaarlijk is iemand zo te laten schrikken?'

'O, hou toch op met Sarah Bernhardt spelen! Help me

liever!'

Iets vertelde me dat als ik nu niet voort zou maken, het wel eens te laat zou kunnen zijn. Ik trok aan de haken en oogjes op de rug van de japon, probeerde de handschoenen van mijn armen te stropen en beet uit pure frustratie in de knoopjes op mijn pols. Imogen stond erbij te kijken alsof ze in was gegoten was.

'Hoor je niet wat ik zei? Help me die jurk uit te trekken!'

Imogen kruiste haar armen beschermend voor haar borst. 'Nee...'

Mijn geduld raakte op. Dacht de kleine aanstelster soms dat ik haar wilde aanranden?

Ik wist mijn vingers tussen de sluiting op mijn rug te wurmen en trok. Twee banen surahzijde scheurden met een bevredigend geluid aan rafels.

Zonder schuldgevoel stapte ik uit de baljurk die ik nooit had willen dragen. Klaar met de pogingen me mooier te maken dan ik was. Ik wilde vanbuiten net zo lelijk zijn als ik me vanbinnen voelde.

Ik schopte de japon naar Imogen toe. 'Hier, voor je verkleedkoffer.'

Als finishing touch haalde ik mijn hand langs mijn mond en veegde de lippenpommade uit tot een lange, rode streep.

Zijn gewaad was met bloed besmeurd — en zijn brede voorhoofden alle trekken van het gelaat waren besprenkeld met de scharlakenrode gruwel.

Bij gebrek aan een spiegel vertelde Imogens gezicht me alles wat ik weten moest. Mijn kostuum was volmaakt. Het masker was gevallen. Wat ze moest zien was naakte krankzinnigheid.

'Adrian, je zult hem toch niets dóen, hè?'

Ik schonk haar een geruststellend bedoelde glimlach, die op mijn gezicht veranderde in de grijns van een moordenaar.

Te laat had kleine Immie doorgekregen dat ik hier niet was om haar te helpen. Ze staarde met grote ogen naar lady Kinderly's chemise. De vlekken in de stof waren bruin verkleurd, maar nog steeds duidelijk herkenbaar als bloed.

'Dat... is dat...?'

'Dat is niet echt.' Ik zette mijn masker op en begon naar de deur te lopen. Het zou niet lang meer duren of ze zou het hele huis bij elkaar gillen. 'Toneelbloed. Niks meer dan een beetje verf.'

Stap voor stap liep ik achteruit, over opgerolde tapijten, langs nutteloze tafeltjes en breekbare prullaria, mijn handen hoog geheven om te laten zien dat ik niets kwaads in de zin had. Geen trucs, geen wapens, niets verborgen in de

mouwen. 'Geef me vijf minuutjes en alles is voor elkaar. Dan heb je je oom Vincent terug en hoef je niet meer naar school, nooit meer. Dat is toch wat je wilt, hè? Niet naar school?'

Imogen beet op haar lip. Ze slikte de schreeuw in.

'Brave meid.'

Daar was de muur. Mijn hand tastte naar de deur, het deurkozijn, de deurkruk...

'Vijf minuutjes maar.'

Ik duwde de kruk omlaag. De deur zwaaide open en een streep helder licht viel het atelier binnen. In de hal brandde een feestelijke overdaad aan lampen, maar er was geen mens te zien. De gasten hadden hun mantels, jassen en hoge hoeden afgegeven en waren de trap naar de eerste verdieping op gegaan. Van boven kwamen de geluiden van lachende, pratende, dansende mensen, en de geur van bijenwas. De hal leek me groter dan anders en de trap hoger. In mijn binnenste flakkerde de koorts op. Mijn lijf protesteerde dat het te ver was, te hoog, maar ik was onverbiddelijk.

'Lopen!' commandeerde ik mijn pijnlijke voeten.

Ze gehoorzaamden. Ik was een automaat die door bleef lopen, ook al vielen er stukjes af. Nu ik zo dicht bij mijn doel was, had ik wellicht iets van triomf of opwinding moeten voelen, maar de waarheid was dat ik maar heel weinig voelde.

Ik was een mechanische pop die door lady Kinderly opgewonden was, en zou doen wat hij moest doen.

Dat was alles.

Onopgemerkt wist ik de eerste verdieping te bereiken. Eenmaal daar werd het lastiger.

Naast de ingang van de balzaal was een tafel met verfrissingen geplaatst, waarachter een dienstmeid glazen limonade overhandigde aan een jong danspaar dat verkoeling zocht na een enthousiaste polka. De jongedame droeg een zonnebloemgele japon en een kroontje van gouden bloemblaadjes. Haar danspartner was verkleed als een van de tuinmannen uit Alice in Wonderland. Blijkbaar was het thema van Octavia's eerste Farley-bal 'Bloemen'. Hoe origineel.

'Echt, hij is dol op haar, dat kun je zien,' hoorde ik de jongedame zeggen. 'Is het je niet opgevallen hoe zijn ogen haar altijd zoeken wanneer ze met een ander danst?'

'O jee, ik dacht dat hij de uitgang zocht!'

'O! Jullie mannen zijn zulke ongevoelige beesten!'

Ze lachten, een lach die stokte toen ze mij in het oog kregen.

Ik knikte hun toe alsof ik hier hoorde te zijn: een gewone

gast die zich in een ongewoon kostuum had gestoken.

'Jullie vergissen je allebei,' zei ik. 'Hij zoekt niet naar haar, of naar de uitgang. Hij zoekt naar mij.'

In mijn hoofd hoorde ik de lady applaudisseren.

Goed zo, hartje.

Ik liet hen in sprakeloze verbazing achter bij de limonade.

Als je nu naar de deur kijkt, Vince, zie je degene op wie je al de hele avond wacht,

In de balzaal was het een draaimolen van dansende poppetjes. Lilian scheen een berekening gemaakt te hebben van het maximale aantal gasten dat de zaal kon bevatten, en had naar aanleiding daarvan haar uitnodigingen verstuurd. Op de klanken van het discreet tussen potpalmen opgestelde strijkorkestje, walsten zeker vijftig heren rond met evenveel dames. Er waren Engelse rozen, vergeet-mij-nietjes, middeleeuwse jonkvrouwen met Franse lelies op hun japonnen, Flora's en Pomona's, Green Men, tuinmannen in gesmokte kielen en mannen die weigerden aan die onzin mee te doen en enkel een bloem in hun knoopsgat droegen. In de hoek van de zaal ontdekte ik Lilian, die zich moederlijk had ontfermd over een muurbloempje, en Octavia's vader, die met enkele andere grijze heren opzij van het gewervel een

potje kaart speelde. Verder was de zaal gevuld met onbekenden, verantwoorde vrienden van Stuart en Lilian.

Waar waren ze?

Wiebelend van mijn hakken op mijn tenen wachtte ik op het juiste moment om in te springen in de dans. Warrelende rokken, linten en halssnoeren zwiepten als kleurrijke zwepen langs me heen. Lachende, verhitte gezichten zwierden voorbij en verdwenen weer voor ik ze kon herkennen. Voeten wisten elkaar op het nippertje te ontwijken, geleid door het ritme van de wals.

In mijn fantasie had iedereen vol angst en ontzag voor me plaatsgemaakt, maar op dit bal, waar het allemaal echt gebeurde, leek niemand me op te merken.

Ik overwoog het risico te nemen deze dans uit te zitten, zoals de oude knarren aan de kaarttafel, toen een hoogrode kerel op volle Schöne Blaue Donau-stoom tegen me aan botste.

Hij begon me zijn excuses aan te bieden, maar bleef steken bij 'Het spijt me, jongeda-' toen hij mijn kostuum zag. De kleur verdween van zijn wangen. Hij maakte een klokkend geluid, alsof zijn maag zich wilde omdraaien. Zijn danspartner sloeg verschrikt een hand voor haar mond.

'Henry... Mijn hemel! Bloed! Móórd!'

Er was geen effectiever middel om de aandacht te trekken dan een vrouw die moord en brand schreeuwde.

Om ons heen kwamen de dansers tot stilstand. De muziek stokte. Een viool kraste een laatste, valse noot. De dansparen die nog niets doorhadden, botsten tegen elkaar op en trapten op eikaars tenen. Er steeg een verward, lichtelijk verstoord gemompel van de dansvloer op.

Het was ongehoord dat er zo vroeg op de avond al een eind aan de pret kwam.

'Wat gebeurt er?'

'Waarom stoppen ze?'

'Farley? Stuart, waar zit je? Zeg dat ze doorspelen. Farley!'

'Kijk daar! Daar!'

Langzaam draaiden alle hoofden mijn kant op. Eén betoverd ogenblik zweeg iedereen en bewoog er niemand. Ik stond als de hoofdrolspeler in het volle schijnwerperlicht voor een toneel vol figuranten.

O hartje, wat een entree! Wat een gevoel voor drama!

In die paar tellen dat we allemaal als versteend stonden, ontdekte ik hen. Midden op de dansvloer, verschrikt en schuldbewust, betrapt bij zoiets onschuldigs als een dans.

Ze wisten allebei heel goed wie er achter dit masker schuilging: een monster.

Onhandig als een jongens-Frankenstein wankelde ik op hen af. De gasten maakten plaats voor me, alsof ze wisten van het mes onder mijn kousenband.

De wereld om me heen werd even klein als de wereld in mijn hoofd de afgelopen weken geweest was. Het ging om hem, om haar en om mij. De Bruid, de Bruidegom en wat ik verdomme ook mocht zijn.

Ik zag hen scherp afgetekend, tegen een achtergrond van wit papier. Octavia droeg een kostuum dat ik kende van een ander kunstwerk: een hoog getailleerde japon waarop een paradijstuin aan bloemen was geborduurd. Haar kastanjebruine haar viel los over haar schouders, enkel versierd met een eenvoudige krans van madeliefjes. Ze was Flora, de bloemengodin van Botticelli's La Primavera, een schilderij waarvan Vincent me een reproductie had laten zien. Op het doek waren de vrouwen mooi geweest als mannen en de mannen sierlijk als vrouwen.

Een klein, triomfantelijk lachje speelde om mijn lippen.

Kindje, heeft hij dat kostuum voor je laten maken? Heb je enig vermoeden waarom, kleine meid?

Vincents arm lag om het middel van zijn verloofde zonder het geheel te omsluiten, zoals de etiquetteboeken het

voorschreven. Zijn eigen kostuum was een meelijwekkende poging tot vrolijkheid: de strohoed en kniebroek van een moriskendanser, bestikt met linten en bloemen.

O, Vince, wat zou je een triest leven tegemoet gaan als je met haar zou trouwen! Maar zover laat ik het niet komen...

Het gebons van mijn hart was het enige geluid in mijn oren. De omstanders waren vervaagd tot een decor van bonte kleuren, waarin ik geen Lilian, geen Webb senior, geen Stuart of Palmtree kon herkennen.

Ongehinderd, in een paar eindeloos durende seconden, was ik Vincent tot op enkele stappen genaderd. Ik trok mijn masker af. Nog vijf stappen en ik zou voor hem staan en hem kussen zoals Judas Jezus had gekust. Of was het Jezus geweest die Judas kuste? Wie was in ons geval de Redder en wie de Verrader?

Nog vier stappen en ik zou hem omhelzen, zoals ik zo veel nachten had gedaan, en hij zou zich overgeven zoals hij iedere nacht had gedaan. Nog vier stappen en Octavia zou weten wat voor een man haar toekomstige echtgenoot was.

Nog drie stappen en ik zou het mes onder mijn kousenband vandaan trekken. Dan zou ik het in zijn hart stoten, op de

plaats waar de lady hem gebrandmerkt had, twee keer, drie keer, tien keer, voor al die keren dat hij geen minnaar geweest was en geen vriend.

Nog twee stappen en ik zou Vincents spiegeljongen in duizend stukken laten vallen.

Nog één stap en ik moest kiezen.

'Het is die jongen!'

Ik bleef staan, verbaasd dat Octavia als eerste haar stem teruggevonden had. Ze had haar hand op de arm van haar verloofde gelegd en er flakkerde iets in haar ogen wat ik daar nog nooit had gezien en wat niets van doen had met onvoorwaardelijke toewijding, kritiekloze bewondering of vergevingsgezindheid.

Blinde jaloezie. Dat was óók de liefde van een vrouw.

Octavia's pure, onbezoedelde vrouwengeest, die zo veel nobeler moest zijn dan de mijne, had begrepen wat ze volgens Vincent niet eens had kunnen vermoeden.

Zij en ik waren rivalen.

Met een scheef lachje trok ik mijn onderjurk op als een hoer die haar benen liet zien. Het mes blonk dodelijk scherp onder het zwarte kant van mijn kousenband.

'Nee...' Vincent deed instinctief een stap achteruit en trok Octavia achter zich.

Ik lachte lady Kinderly's lach. 'Vincent, schat.' Mijn hand was kalm en zeker, Arthurs chirurgenhand. Adrian Mayfield bestond al bijna niet meer. Ik nam het mesheft in mijn hand.

Vincent schudde zijn hoofd. Met een vreemde combinatie van lafheid en heldenmoed hief hij bezwerend zijn handen op. Adrian, nee... nee...'

De jongen die ooit Adrian Mayfield was geweest, lachte.

Ik drukte de punt van het mes in mijn lies, de plaats waar ik de eerste incisie zou maken. Ik had gekozen.

'Adrian, nee... Doe dat toch niet. Adrian... nee. Nee.'

'Waarom niet? Waarom niet, Vince? Is het geen prachtige finale?' Dat was McBride die het laatste woord wilde hebben. 'Is dit niet zoals het eindigen moet?'

'Nee,' zei Vincent zacht, in de veronderstelling dat het zijn Adrian was die deze dingen tegen hem zei. Hij bevrijdde zijn arm uit Octavia's greep en nam de dapperste stap uit zijn leven.

Vingers, die zelfs in de witte handschoenen die alle heren op het bal droegen nog vertrouwd aanvoelden, sloten zich om de mijne. Heel voorzichtig trok hij het mes uit mijn hand. Het viel op de grond tussen ons in en lag daar vergeten.

Het was mijn hand, Adrians hand, die hij vasthield. Mijn hand was geen hand die kon steken en snijden, hij wilde enkel stilletjes en veilig rusten in vingers die naar verf en terpentijn roken, die bang en toch teder waren en daarom zo eindeloos lief.

'Doe dat toch niet' betekende iets anders dan 'Doe me geen kwaad! Laat me leven!' Het was Vincents manier om te zeggen: 'Hou toch op jezelf pijn te doen.'

Met een zucht die half een snik was, liet ik mijn hoofd op zijn schouder zakken en verraadde hem met tranen.

Ik was mezelf weer, Adrian Mayfield, ziek en in de war, verdwaald in het verhaal van andere mensen. Lady Kinderly's bitterheid, Arthurs milde, droevige overgave, meneer Wildes geloof in sterren en het lot — dat waren niet mijn bitterheid, mijn overgave en mijn geloof. Onder mijn schmink en mijn groteske kostuum was ik weer de oude Adrian. Maar te laat.

'Nee,' hoorde ik Vincent tegen iemand achter me zeggen. 'Zie je niet dat hij ziek is? We kunnen niet —'

'O ja, ziek is hij zeker!'

Ik herkende de stem, maar keek niet om. Blijf me vasthouden, blijf me vasthouden, bad ik.

'Meneer Vincent, denk om uw veiligheid,' drong een andere stem aan. 'Wie zal zeggen of hij niet ergens nóg een mes verborgen heeft?'

Er werd een hand op mijn schouder gelegd en dezelfde stem fluisterde in mijn oor: 'Alstublieft, meneer, werk mee. Dat is voor iedereen het best.'

Het was Bedlington en zijn woorden maakten dat ik me zo stevig aan Vincent vastklampte dat het hem pijn moest doen.

'O, in godesnaam, hier heb ik geen tijd voor!' riep de eerste spreker uit. 'Palmtree! Bedlington!'

Er was geen afscheid. Geen vinger die langzaam uit een open hand gleed. Geen ogen die elkaar vasthielden wanneer armen dat niet meer konden. Niets wat het goed gedaan zou hebben op toneel.

Palmtree trok me bij Vincent vandaan met een kracht die griezelig was voor iemand die zijn dagen doorbracht met het afborstelen van jassen en het klaarzetten van pantoffels. Voor ik zelfs maar had kunnen schreeuwen, was ik dichter bij hem dan ik ooit had willen zijn.

'Dat was bijzonder onverstandig van u, jongeheer Mayfield,'

zei hij zo zacht dat ik alleen het kon horen.

In een blinde prooidierenpaniek probeerde ik me los te rukken. Palmtree klemde mijn armen tegen mijn lichaam om te voorkomen dat ik een tweede mes tevoorschijn zou toveren, maar mijn benen waren nog vrij. Ik schopte met mijn kousenvoeten tegen zijn schenen en trapte naar iedereen die ik maar kon raken.

'Hij wordt wild! Blijf daar niet als een zoutpilaar staan! Maak je nuttig!' snauwde Palmtree tegen Bedlington, die zich als een lijfwacht-met-knikkende-knieën tussen mij en zijn meester had geworpen. Hij deed een halfhartige uitval naar mijn schoppende voeten.

'In hemelsnaam, man! Pak door! Wat denk je dat hij is? Een worstelaar?'

'Meneer, wees redelijk. Als u... au!'

De gasten leken gelijk met mij ontwaakt te zijn uit hun trance. De balzaal was gevuld met gillende, schreeuwende en ontzet fluisterende stemmen.

'O hemel, Leonard, zag je dat? Hij had een mes! Een mes!'

'Hij, Annabel? Hij?!'

'Heeft je personeel assistentie nodig, Farley?'

'Wat een wilde kat!'

'Moord! Moord!'

'O, hou toch je mond, stom mens!'

'Octavia! Waar is ons meisje?'

In de chaos van stemmen en graaiende handen raakte ik Vincent kwijt. Twee als tuinman verklede gasten schoten Bedlington te hulp en wisten mijn enkels te grijpen. Schoppend en kronkelend hing ik tussen hen in, als een van die gekken uit Bedlam die ze met dwangbuizen en leren maskers in bedwang moesten houden. Ik had geen controle meer over wat mijn armen of benen deden. Het schoppen, kronkelen, trappen, stompen ging vanzelf en zou pas ophouden als ze me loslieten. Ik voelde hun handen overal, ook waar ze niet waren. Ze walgden ervan me te moeten aanraken, maar het viel niet te zeggen wat ze zouden doen uit haat.

Ik beet in de handschoen die Palmtree in mijn mond probeerde te proppen om mijn geschreeuw te smoren.

'Breng hem naar beneden!' commandeerde Stuart. 'Lilian, vertel onze gasten dat we deze... ehm... verstoring betreuren. Ik zal zo terug zijn.'

Palmtree en zijn tuinmannen verstevigden hun greep op mijn ledematen en begonnen me, voorafgegaan door Bedlington, naar de deur te dragen. Links en rechts maakten gasten haastig plaats voor ons, alsof wat mij mankeerde,

besmettelijk was.

Vincent. Waar was hij?

Ik had iets stoms gedaan. Ik was gesprongen. Ik viel en viel en viel en als niemand me zou opvangen, zou ik te pletter slaan.

Nu het einde zo dichtbij was, wist ik zeker dat ik wilde leven.

Een beetje laat om daar nu achter te komen, hartje.

Vince, Vince! wilde ik roepen, maar wat er dankzij Palmtrees handschoen uit mijn mond kwam, was het gelal van een gek met een lamme tong.

Als hij me al verstond, begreep en antwoordde, ging zijn stem verloren in het kabaal van de zich uit de voeten makende gasten. Slechts een van hen ging niet opzij en kwam zelfs naar voren: een tenger, gracieus figuurtje, waarvan de kwetsbaarheid je herinnerde aan bloemen, zuivere, onvoorwaardelijke liefde en de onschuld van jonge meisjes.

Ze stond daar, bescheiden en lief, en glimlachte in stille triomf.

LIV

Stuart als jager — Weer een gehoorzame dochter — Een mooie taak voor een huisknecht — 'Zachte heelmeesters maken stinkende wonden' — Dag agent — Mijn laatste kans

Met mijn hoofd omlaag en mijn spartelende benen vijf treden boven me werd ik de trap af gedragen. Mijn schedel woog zwaar, vol van ruisend, omlaaggestroomd bloed, en mijn armen en enkel smeekten om genade, maar ik had mijn verzet nog niet opgegeven. Ze brachten me ergens heen waar geen mensen waren, en dat maakte me banger dan wat dan ook.

Waartoe was Stuart Farley in staat als hij voor niemand de heer hoefde te spelen?

Ik schopte naar de linker tuinman, die bijna zijn evenwicht verloor.

'Kalm!' beet hij me toe. 'Wil je dat we je laten vallen en je je nek breekt?'

'Dat zou één probleem minder zijn,' mompelde Palmtree in zichzelf.

'Vwince!' brulde ik, stikkend in de handschoen.

'Breng hem naar de bijkeuken,' beval Stuart. 'Daar kan hij zich schor schreeuwen zonder dat ze het boven horen.' Hij haalde een zakdoek langs zijn verhitte voorhoofd. Zijn gezicht had een hoogrode kleur en hij hijgde lichtjes, alsof hij na een lange, opwindende jacht eindelijk de vos te grazen had genomen. Behalve woedend was hij ook opgetogen en in zijn element. 'Bedlington! Waarschuw Thompson. Over een kwartier moet de koets klaar staan. Palmtree, nog twee stappen en je hebt hem beneden, man. Goed zo! Goed zo!'

Ik zag de muren en het plafond van de hal, een omgekeerde wereld van lampen, stucwerk, portretten die op hun hoofd stonden, en een deur die voorzichtig op een kier werd geopend.

'Imogen!' Stuart draaide zich met een ruk om naar zijn dochtertje dat met grote schrikogen keek naar het drama dat geen toneelspel was.

'Papa... Hij zei dat het maar een grapje was, papa...'

'Ga naar je kamer, kind!'

'Imwodzunn...' probeerde ik. 'Haal de plisie. Roeb 'n agend!'

Ik zou erom smeken gearresteerd te worden. De politie was mijn beste vriend. Ze mochten me in de boeien slaan, voor de rechter slepen, tot twee jaar dwangarbeid veroordelen en ik zou met een glimlach op mijn lippen in de tredmolen lopen tot ik erbij neerviel.

Agenten, rechters en gevangenisbewaarders hadden zich aan regels te houden. Stuart Farley was rijk genoeg om zijn eigen regels te maken.

'Im-wo-dzunn! Plisie!'

Ze deinsde achteruit, afgeschrikt door mijn stem.

'Politie! Hij roept om politie!' Palmtree permitteerde het zich te lachen in aanwezigheid van zijn meester. 'We zullen je wel naar een agent brengen als je dat wilt, jongeheer!'

Hij duwde met zijn rug de deur naar de personeelsvertrekken open.

'Imwodzunn!' riep ik voor de laatste keer, maar ze liet zich door haar vader naar de trap slepen, van de schrik weer een gehoorzame dochter.

De deur zwaaide achter ons dicht. Via een donkere trap daalden we naar af de bijkeuken.

'Haal een stuk keukentouw,' riep Palmtree naar Bedlington. Samen met zijn helpers duwde hij me in een stoel. De bijkeuken was onverlicht, maar op de tast wisten ze mijn handen achter me aan de spijlen van de stoel vast te binden. Palmtree snoerde samen met Bedlington mijn enkels aan de stoelpoten vast. Ik kronkelde, bokte en schopte, zolang ik me nog bewegen kon, maar kon niet voorkomen dat ze me insnoerden als een rollade.

'Zo!' zei Stuart toen het stil geworden was. Hij maakte de knoopjes van zijn kalfsleren handschoenen los en trok ze uit. Toen sloeg hij me zonder waarschuwing in mijn gezicht.

De leren handschoen kletste tegen mijn wang, met alle kracht van een man die met een zweep wist om te gaan erachter. Ik slaakte een kreet die niemand twee verdiepingen boven ons zou horen.

'Zo,' herhaalde Stuart. Hij deed een stap naar achteren en trok met afgewend gezicht zijn handschoenen weer aan, alsof hij zich ervoor schaamde zijn zelfbeheersing verloren te hebben.

'Jij, jongen,' zei hij, 'had hier nooit mogen komen.'

Ik was het roerend met hem eens. Had ik alles van tevoren geweten, dan was ik uit de koets gesprongen toen Trops voor

het eerst het woord 'Camelot' in de mond genomen had.

'Het was mijn fout dat ik je aanwezigheid zo lang getolereerd heb. Wel, we leren van onze fouten. En het is nooit te laat om ze te herstellen.' Hij knikte, instemmend met zichzelf.

'Gibson, Wade, ik ben jullie een verklaring schuldig,' sprak hij tegen de tuinmannen, 'en mijn andere gasten ook. Zullen we terug naar boven gaan?'

Stuart Farley veranderde van jager in gastheer met een Jekyll-and-Hyde-achtig gemak dat zelfs de tuinmannen lichtelijk verontrustte.

'En de jongen?' vroeg een van hen voorzichtig.

'O, daar zal mijn staf wel voor zorgen,' antwoordde Stuart onverschillig. 'Ik neem aan dat ze de politie erbij zullen halen. Palmtree.' Hij gaf zijn huisknecht een teken de deur te openen. 'Ik vertrouw erop dat jij dit afhandelt.'

'Dank u, meneer.' Palmtree neeg zijn hoofd, vereerd. Het zou hem een genoegen zijn.

Vastgebonden op mijn stoel kon ik niet anders dan afwachten wat ze met me van plan waren. Na de overvolle, helverlichte balzaal was de bijkeuken met zijn granieten vloer en kleine ramen zo donker als een cel. De kou kroop samen met de

angst langs mijn gekouste benen omhoog, terwijl de moed verdampte met mijn zweet. Pas nu ik niet langer wild om me heen kon schoppen, merkte ik wat de worsteling me had gekost. Het vuur waar lady Kinderly zo hoog van opgegeven had, was gedoofd. Trillend van vermoeidheid bleef ik alleen nog rechtop zitten omdat ik aan de rug van de stoel vastgebonden was.

Palmtree had me een tijd vanuit het donker staan observeren en was, toen hij zich ervan overtuigd had dat mijn verzet gebroken was, naar buiten gegaan. Bedlington was hem al snel gevolgd, alsof hij liever niet alleen met me bleef. Hun stemmen hadden zich verwijderd, opgewonden maar gedempt discussiërend en het duidelijk oneens. Daarna had ik een eindeloos halfuur lang de tijd gehad me af te vragen wat zo veel voorbereiding vergde.

Geen geluid drong van boven in de bijkeuken door. Als de muziek op Stuarts bevel weer speelde en de carrousel weer draaide, dan hoorde ik dat niet. Als Vincent boven voor alle gasten zou vertellen dat ik zijn verloofde was, en zijn bruid, zou ik dat nooit weten.

Ik zou geruisloos uit het leven van de mensen daarboven verdwijnen, zonder een spoor achter te laten. Je kon op Palmtree vertrouwen dat hij zijn opdracht tot tevredenheid zou uitvoeren.

Niet sterk genoeg meer om de tranen tegen te houden, begon ik geluidloos te huilen.

Ik had gedacht dat die laatste paar stappen niet moeilijk zouden zijn. Niets was zo eenvoudig als doodgaan wanneer je dacht niet meer van het leven te houden.

Waarom, waarom had ik nou net deze avond uitgekozen om te ontdekken dat ik nog steeds van dat leven hield? Van Vincent, van Trops, Marthe en de kinderen, van Mary Ann en de rest van mijn familie. Ik wilde hen niet missen. Ik wilde mezelf niet missen.

De stemmen van Palmtree en Bedlington keerden terug. Ditmaal klonken ze kalmer, alsof ze het eens geworden waren. Palmtree opende de deur. Hij had een nachtlampje aangestoken dat zijn gezicht spookachtig belichtte.

'Uitgeraasd?' informeerde hij.

Ik knikte mak.

'Mooi. We gaan je nu losmaken en als je meewerkt, zullen we je geen haar krenken. Dus, wat zal het zijn? Zul je je rustig houden?'

Ik aarzelde om opnieuw te knikken. Het voorstel klonk veel te redelijk.

'Wa bwenge ullie mu hee?' vroeg ik, zonder een antwoord

te verwachten.

'U hoeft enkel te knikken of te schudden, meneer,' zei Bedlington, alsof ik een keuze had.

Dus knikte ik.

Palmtree knielde bij mijn stoel om mijn voeten los te maken. Zijn hoffelijkheid was zo griezelig dat ik half-en-half verwachtte de kokkin te zien binnenkomen met mijn galgenmaal.

'Sta op,' zei hij, nadat hij ook mijn handen losgemaakt had.

Ik deed wat me gezegd werd en wachtte, zwaaiend op mijn benen, op verdere orders. Palmtrees ogen rustten op mijn hijgende borst. De aanblik ervan leek hem te ergeren. Hij greep mijn schouder en duwde me naar de personeelsuitgang. 'Déze kant uit, jongeheer Mayfield. Je koets staat voor.'

Palmtree marcheerde me door de tuin, langs het tennisveld, de rododendrons en het schuurtje met tuingereedschap. Bedlington liep voor ons uit met de nachtlamp, zenuwachtig heen en weer schietend als een dwaallichtje. 'We brengen hem!' riep hij naar iemand die ik niet kon zien.

'Klaar, meneer Bedlington,' kwam het antwoord uit het donker.

"Waa gawe hee?' probeerde ik nog maar eens.

'Daar gaan we "hee".' Palmtree wees naar een rijtuig met geblindeerde ramen, hetzelfde rijtuig dat me voor de Old Bailey had staan opwachten. Net als toen voelde ik een morbide nieuwsgierigheid naar wie daarbinnen op me wachtte.

De koetsier had al plaatsgenomen op de bok. Hij keek door me heen, alsof ik lucht was, vastbesloten te horen, zien en zwijgen.

'Waarheen?' vroeg hij Bedlington.

Die draaide zich om naar Palmtree.

'St.-George's,' antwoordde hij kortaf.

Bedlington maakte een vreemd, snikkend geluid dat hij vergeefs trachtte weg te kuchen.

'Wat?' vroeg Palmtree scherp.

'Wel... waarom daarheen? Waarom niet ergens waar de jongen tenminste...'

"Volgens Salter is het de beste plaats. En ga in vredesnaam niet weekhartig doen. Zachte heelmeesters maken stinkende wonden, daar was je het zelf mee eens.'

'Inderdaad, maar...'

'Mijn hemel, man, wat wil je dan? Dat alles weer wordt zoals

het begin dit jaar was? Je hebt vanavond met je eigen ogen kunnen zien hoe de zaken ervoor staan. Het zal hetzelfde zijn als toen je het logeerbed voor hem mocht opmaken, en erger!'

Bedlington wendde zijn gezicht af, om wat voor emotie daar ook op te zien mocht zijn, voor ons te verbergen. Zonder nog een woord te zeggen opende hij de deur van de koets.

Het binnenste van de koets was donker, maar niet leeg. In de duisternis wachtte een diepere duisternis die de vorm van een man had. Hij lachte toen hij mij mijn rokken op zag nemen om in het rijtuig ie klimmen.

'Wat ze al niet verzinnen, hè?' zei hij tegen Palmtree.

Hij greep me met een grote hand bij mijn pols en trok me naar I linnen.

Als ik het me goed herinner, hebben wij elkaar al eens ontmoet, met?'

Het licht van Bedlingtons lamp viel op zijn gezicht, maar ik had zijn silhouet al herkend. Hij was de kerel die Imogen en ik daarnet in de tuin hadden gezien.

En nu herinnerde ik me weer wie hij was.

'Wie had dat kunnen denken, hè? Dat jonge Charlie de

lastigste van het stel zou blijken te zijn.'

Ik schonk hem een flauw glimlachje. Dag, agent.

Stuart had wel degelijk een beroep gedaan op de sterke arm van de wet. En die arm kon hard slaan, hadden Charles en ik ervaren. Hij in een steegje bij de Empire, ik in het huis waar de markies van Queensberry zijn getuigen gevangenhield. Dat ik al mijn tanden nog had, was alleen aan tussenkomst van de Lange ie danken.

Met die wezenloze glimlach op mijn lippen liet ik me op de kussens zakken.

'Nog iets van dat achterbuurtfiguur gezien?' informeerde Palmtree, die achter me instapte. Hij ging als mijn bewaker naast me zitten, terwijl Bedlington op de enig overgebleven plaats tegenover me plaatsnam. Om me niet te hoeven aankijken, bestudeerde hij zijn schoenen.

'Die kerel heeft zich niet meer laten zien,' antwoordde de smeris, "t Enige verdachte is een huurrijtuig verderop in de straat.'

Palmtree haalde zijn schouders op. 'Dat is niet verdacht, dat is Kensington. Hier laat men zijn rijtuig op zich wachten.'

Het lukte me niets te laten merken, wat me niet moeilijk viel, omdat ik al niet meer op redding had gerekend.

Ik had nog één kans. Als het me zou lukken de aandacht

van die drie daar in dat rijtuig te trekken...

Onze koets kwam in beweging. Heel voorzichtig, zodat niemand het zou opmerken, bewoog ik mijn hand naar het rolgordijn voor het raampje en wurmde mijn vingers tussen de zijden stof en het glas.

De koets rolde met een klein schokje van het trottoir de weg op. Mijn knokkels tikten tegen de ruit, maar niemand leek het gehoord te hebben. Ik hield me stil tot ik schatte dat we ongeveer halverwege de straat moesten zijn, daar waar het rijtuig wachtte.

Niemand lette op mijn hand. Palmtree boog zich naar voren om de smeris iets in het oor te fluisteren. Bedlington bestudeerde nog steeds de neuzen van zijn schoenen.

Ik zette me schrap. Ik wilde nog één keer vechten, omdat ik het niet laten kon.

Nu! commandeerde ik mijn koortsige lijf.

Met mijn volle gewicht gooide ik me tegen de wand van de koets, rukte het rolgordijn open en roffelde met mijn vuisten op het glas.

Het geluid werd opgeslokt door een lege straat.

Voor Palmtree zich boven op me wierp, had ik nog net gelegenheid te zien dat we de verkeerde richting op waren gereden.

LV

Een Babylonisch gekkenhuis – 'Blaas z'n kaars uit!' – Een mooie plek om naar de klote te gaan – Gevaarlijke hoop – Witte zakdoeken – Pure haat – Nog vijf minuten leven

En met dat ene stomme toeval was mijn laatste kans verkeken.

Palmtree bond met genoegen en efficiëntie mijn handen op mijn rug en beloofde me dat hij het vanaf nu zou zien als ik ook maar een teen bewoog.

Hij hield woord. Samen met de smeris drukte hij me met een kille, starende blik op mijn plaats.

Ik liet mijn hoofd meewiegen op het gehobbel van de koets. Het zou zinloos zijn nog eens te vragen waar we heen gingen en dus probeerde ik me te oriënteren op de nachtgeluiden van Londen.

Kensington was stil, op het gepingel van een enkele piano na, die de muziek verzorgde van een bal dat kleiner was dan dat van de Farleys. Er was het ruisen van bladeren en het zingen van een late merel toen we een park passeerden, het rumoer van een hoofdstraat en daarna de stilte van wat ik vermoedde dat de nachtelijke City moest zijn.

In de verte ratelde een trein. De koets sloeg een drukkere straat in, waarvan de geluiden me bekender voorkwamen: de bel van een paardentram, mensen die elkaar op straat iets toeriepen, iemand die zomaar een lied over two lovely black eyes begon te zingen.

Dit waren de geluiden van Thuis, van de straten rondom The King's Arms, waar ik als kind elke avond bij in slaap was gevallen.

De koetsier leek te aarzelen, alsof hij op onbekend terrein was. Nadat de koets voor de vierde keer tot stilstand was gekomen, opende de smeris het raampje op een kier en schreeuwde iets naar buiten wat op 'Rat!' leek, maar verloren ging in het rumoer van sluitingstijd.

'Komen we niet te laat?' vroeg Palmtree aan hem.

'O nee, dit is zelfs de beste tijd.' Zijn kompaan tikte samenzweerderig tegen zijn neus. 'Zes jaar Leman Street en je weet precies waar alle Jacks en Sally's op dit uur van de dag uithangen.'

Ik probeerde wijs te worden uit het gesprek. Ze brachten me terug naar de Oostkant. Maar waarom? Ze zouden me toch niet als een stoute jongen bij mijn pa willen afleveren?

De koets volgde nu al een tijdje een lange, rechte weg, vol van het vertrouwde geluid van leegstromende kroegen. Tussen het Cockney-Engels, met zijn ingeslikte h's en schelle klanken, ving ik stemmen op die anders, buitenlands, klonken en zelfs stemmen die niets menselijks hadden. Stemmen die schreeuwden, krasten, kraaiden, vloekten en zelfs geluiden maakten als klokken die opgewonden werden en kurken die uit flessen werden getrokken...

Wat voor gekken waren dit?

De smeris gluurde door een scheur in het rolgordijn naar buiten en klopte met zijn politieknuppel tegen de wand van de koets. 'Stop hier!'

De koetsier hield zijn paarden in. Ik keek van de een naar de ander, niet wetend wat te verwachten. Gingen ze me in de Thames dumpen of zouden we samen een pint gaan drinken?

'Ik heb geld nodig,' zei de smeris. 'Tot welk bedrag mag ik gaan?'

Palmtree haalde achteloos zijn schouders op. Hij

overhandigde hem een volle geldbuidel. 'Tot op de bodem als het nodig is. Dit is mijn meester veel waard.'

De smeris knikte. Hij stapte uit, zijn hand op het geld in zijn jaszak.

'Het zal niet langer dan een kwartiertje duren,' beloofde hij.

Omringd door het ijzige zwijgen van Palmtree en de nog ergere, schuldbewuste stilte van Bedlington, wachtte ik op wat Stuarts geld zou brengen. Ik had iedere gedachte aan ontsnapping opgegeven. Zelfs als mijn handen niet vastgebonden waren geweest, had ik het niet geprobeerd. De koorts, die ik zo lang had kunnen onderdrukken met drank, medicijnen en de gedachte aan wraak, joeg nu in warme golven door mijn lijf. Mijn hoofd zakte op mijn borst, zwaar van ruisend bloed. Van buiten kwamen geluiden die ook enkel in mijn hoofd hadden kunnen klinken. Een Babylonisch gekkenhuis van Engelse grogstemmen, zuiders gerat-tat-tat, diepdonkere negerbassen en één krankzinnig vrolijke stem die boven alles uit kraaide: 'Blaas z'n kaars uit! Blaas z'n kaars uit!'

Ik was ziek zoals ik sinds mijn vierde jaar niet meer geweest was, toen pa me volgens het familieverhaal met een levensreddend glas brandy door mijn laatste kinderziekte had geloodst.

'Hier, knulletje, drink maar,' mompelde ik troostend tegen mezelf, omdat er niemand anders was die me gerust kon stellen.

Pa, ma, Mary Ann, hoe ver weg waren ze? Of hoe dichtbij?

De stemmen die ik hoorde waren me, hoe buitenlands ze ook klonken, niet onbekend. Ik had ze eerder gehoord, in de tijd dat The King's Arms nog mijn thuis was en Gloria mijn beste vriend.

'Blaas z'n kaars uit!'

Palmtree hief luisterend zijn hoofd op en glimlachte, met een onverwacht gevoel voor humor, of ironie.

'Blaas z'n kaars ui—'

'Hou je bek, stom beest!'

De deur van de koets werd opengetrokken en de smeris hees zich naar binnen, met de geur van gebakken vis, sigarettenrook, teer, zilte modder en koffiebonen in zijn jas. Het was een vreemde mengeling van geuren die je maar op één plaats in Londen kon ruiken...

'Blaas z'n kaars uit! Way, hey, blow the man down! Hahaha! Blaas z'n kaars uit!'

'En?' vroeg Palmtree.

De smeris knikte. 'Ja. Ze doen het. Voor een schijntje.'

Palmtree grinnikte, terwijl Bedlington weg leek te willen kruipen in zijn jas. 'Nou, zo veel is hij ook niet meer waard. Moet je hem zien zitten. Je zou hem zo met de paardenslager meegeven.'

'Kan hij lopen?' wilde de smeris weten.

'We zetten hem af.'

Palmtree liet Bedlington de blinden van de ramen weghalen. Blijkbaar was er geen reden tot geheimzinnigheid meer over onze bestemming of de vervoerde passagier.

'Hoe ver nog?' vroeg hij aan de smeris.

'De tweede zijstraat van links.'

Palmtree herhaalde de instructie door het koetsraampje voor de man op de bok. Daarna ging hij met een voldane zucht terug op zijn plaats zitten.

'Niet ver meer, jongeheer Mayfield. Niet ver meer voor jou en niet ver meer voor ons.'

Achter het raam van de koets rolde een geruststellend alledaagse straat voorbij: breed, helder verlicht en niet eenzaam. Aan de ene kant stonden hoge koffiepakhuizen, somber en eenzelvig als gebouwen die goed een geheim konden bewaren, maar de overkant van de straat was een veilige haven van licht en mensen: gekleurde kroeglampen

weerkaatst in de etalages van slaperige winkels, groepjes volgeschonken zeelui in het gezelschap van meisjes zonder hoed, Chinese straatverkopers die nog late zaken probeerden te doen, een matroos die stil was blijven staan om op een winkelruit te tikken, waarachter papegaaien, kaketoes, Lorres en Polly's in zeemanstaal commentaar leverden op de drukte buiten.

Way, hey, blow the man down!

Dit was St.-George's Street, de Ratcliff Highway van de boze dagen van weleer, toen zelfs de smerissen er niet alleen over straat durfden. In de tijd van onze ontdekkingstochten door Londen had ma Gloria en mij ten strengste verboden er een voet te zetten, en dus was het de straat waar we het vaakst rondhingen, op de stoep voor de zeemanskroegen en de winkels die exotische vogels verkochten. We waren nooit, zoals ma voorspeld had, met een doorgesneden keel in de Thames gegooid, maar hadden er, dankzij de matrozen en hun papegaaien, leren vloeken als gepekelde zeerobben.

'Blaas z'n kaars uit!'

Het gekras dat Palmtree zo geamuseerd had, verdween in de verte.

Het lawaai van Ratcliff Highway maakte mij niet bang. Het was de stilte die in de smalle zijstraten hing, waar je altijd haastig, met je hand op je horlogeketting, voorbijliep, waar ik

bang voor was. En voor zo'n zijstraat bleven we staan.

'Nwee...'

Ik keek Bedlington aan, wetend dat mijn ogen moesten smeken.

'Laat hem niet op je geweten werken, Eugene,' waarschuwde Palmtree. 'Hij verdient alles wat hem te wachten staat.'

'Maar wa?' probeerde ik te vragen. 'Zemme dan wa!'

De smeris legde me het zwijgen op door zijn hand om mijn bovenarm te klemmen.

'Hier stappen we uit.'

Ik week achteruit, weg van zijn handen.

'Allemachtig!' Hij lachte. 'Voor mij hoef je niet bang te zijn! Als ik geen handschoenen aanhad, zou ik je met geen vinger willen aanraken! Stap uit!'

Geholpen door Palmtree wist hij me overeind te trekken. Ik zwaaide op mijn benen, zeeziek van de koorts. Onder mijn voeten deinde de koets op de straatstenen.

Het vereiste de gezamenlijke inspanning van Palmtree en de smeris me op de been te houden.

'Verdomme, sta! Zo moeilijk is dat toch niet?'

Ze slaagden erin me de treeplank op te slepen. Met één

voet in de lucht bleef ik staan en keek omlaag. Het trottoir rees en daalde. Dan weer was het vlakbij, dan weer leek het op de bodem van een ravijn te liggen.

'God nog an toe! Hier, Salter, hou jij 'm vast.' Palmtree sprong uit de koets en ging op de stoep staan om me op te vangen. Na een klein duwtje van de smeris viel ik als een voddenbaal in zijn armen.

'Sta! Je bent toch niet bezopen?'

Met een uiterste krachtsinspanning lukte het me rechtop te blijven staan zonder zijn hulp, meezwaaiend met de muren, ramen en stenen van de straat voor me. Die was niet veel breder dan een steeg, een van die lelijke steegjes met mooie namen tussen Ratcliff Highway en Commercial Road: Formosa Terrace, Acacia Grove, Plumtree Walk. Het licht van een straatlantaarn op de hoek viel op een omgevallen asemmer, maar even verderop liep de straat dood tegen een muur van duisternis. Aan een tussen de dakgoten gespannen waslijn deinden stugge zeemanshemden op de wind als opgeknoopte misdadigers.

Een mooie plek om naar de klote te gaan.

Ik keek vragend achterom naar Palmtree, Salter en Bedlington.

Wie van hen zou het doen?

In hun lange, zwarte overjassen stonden ze afwachtend naast elkaar, alsof het nu aan mij was en niet aan hen.

'Loop,' commandeerde Palmtree.

Ik bleef staan. Het bevel was zo onverwacht eenvoudig dat ik het niet begreep.

'Loop,' zei Palmtree nog eens.

Ik zocht steun bij de roetzwarte bakstenen van een muur en zette één stap in de richting van de duisternis. De mannen achter me bleven bewegingloos voor de koets staan.

Niets van dat waarop ik gerekend had, gebeurde.

'Loop,' herhaalde Palmtree toonloos.

'Uk kan nie.'

Eén stap was al bijna te veel geweest. Ik kon en wilde niet dichter naar die duisternis toe.

'Aswebwief...'

'Hou op met dat gebrabbel en loop door,' zei de smeris.

'Aswebwief, Bedwingtn...'

'Het spijt me, meneer.'

Ik zag dat hij het meende. De spijt blonk in zijn ooghoeken, in nog net ingehouden tranen. Maar hij stak geen vinger uit om me te redden.

'Loop.'

Ik slaakte een woordeloze kreet van onmacht en frustratie die me deed klinken als de gek waarvoor ze me hielden.

Lopen moest ik. Ik kon niet lopen. Maar Palmtree leek bereid het commando te blijven herhalen tot sint-juttemis.

Lopen. Altijd doorlopen. Niet stilstaan. Nooit stilstaan. Als je stil bleef staan, kwamen ze: de spoken, de Rippers, de dinosaurussen die Rita en ik ooit in de straten van Londen hadden gezien.

Op mijn tanden bijtend zette ik een tweede stap... en een derde... en een vierde... De straat golfde onder mijn voeten, maar ik bleef lopen. De duisternis kwam dichterbij, maar slokte me niet op. Buiten de lichtkring van de straatlantaarn was de straat nog steeds een straat en geen toegangspoort tot de hel. Op de gesloten raamluiken waren kleine vlaggetjes geschilderd om te adverteren dat hier een zeemanslogement was, of was geweest. In de muren waren poorten en deuren naar binnenplaatsen, stallen en achteromgangetjes waar leven moest zijn, mensen...

'Helb!' riep ik naar de gesloten luiken, in de hoop iemand uit bed ie brullen.

Er kwam geen reactie, maar er vloog me ook niets naar de keel.

Waarom gebeurde er niets?

Een verraderlijk gevoel dreigde de kop op te steken: hoop.

Stel dat ze me lieten gaan? Dat ze hoopten dat ik zou verdwalen in de straten tussen hier en thuis, ergens tussen het vuil in elkaar zou zakken of een dronken matroos met een mes tegen het lijf zou lopen?

Dan kenden ze de Oostkant niet zoals ik hem kende.

Het was een lange weg naar huis, zeker als je ziek was en slechts gekleed in een onderjurk, maar ik kon het halen. Desnoods kruipend.

Loop! Loop! Loop, commandeerde ik mezelf.

Stap na stap na stap. Elke stap was er één bij hen vandaan en één dichter bij huis.

De straat werd iets breder. Mijn ogen waren inmiddels aan de duisternis gewend geraakt. Ik zag streepjes licht achter de gesloten luiken, een kat die een keldertrap afschoot... en een onverwachtse beweging in een portiek schuin achter me.

Te abrupt draaide ik me om en ik verloor mijn evenwicht. Uit het niets schoten twee armen me te hulp. Ik viel tegen een mollig lichaam aan dat met twee afgetrapte laarsjes stevig op de grond stond.

'Hé, schatje, wat heb jij nou aan?'

Ik keek in het gezicht van een van die blootshoofdse meisjes van Ratcliff Highway. Voor een zeemansliefje was ze goed gekleed, bijna als een jongedame, al was haar japon te wijd en haar jakje te nauw. Ze droeg een zwierig geknoopte zijden zakdoek om haar hals, die anders dan bij de meisjes van Ratcliff, die de bonte kleuren van hun matrozen droegen, spierwit was.

Wit... Gloria en ik waren altijd een straatje omgelopen voor lui met witte zakdoeken, maar ik kon me niet meer herinneren waarom.

O, al was ze de duivel z'n jongste kind...

'Helb!' smeekte ik.

'Ja, ja, goed, goed.' Ze tikte me sussend tegen mijn wang en sloot een grote, ruwe hand, die minstens even sterk was als die van Palm-tree, om mijn bovenarm.

'Helb mu!'

Begreep ze me wel? Waarom deed ze niets?

Een vreselijke gedachte kwam bij me op. Met mijn lamme tong, gerafelde kousen en geverfde lippen zou het niet vreemd zijn dat ze me voor een van die gekken aanzag waar je op straat met een grote boog omheen liep. Helpen deed je ze niet en daarom stierven ze op diezelfde straat, als oude

taxipaarden.

Deze meid zou me sussen en aan de praat houden tot ze kans zag ervandoor te gaan.

'Kajwk!' Ik deed een laatste, tot mislukking gedoemde poging als een rustig, normaal mens te klinken. Ik opende mijn mond wijd om haar de prop die op mijn tong drukte, te laten zien en wilde me omdraaien om haar mijn op mijn rug gebonden handen te tonen.

'Sjjj, schat je. Rustig maar.' Haar grote handen trokken me naar haar toe voor een gulle, gratis kus.

Maar ik had al gezien waarvan die kus me had moeten afleiden.

De straat achter ons was niet langer leeg. Uit deuren die daarnet nog gesloten geweest waren en brandgangen die leeg hadden geleken, waren mannen gestapt. Nonchalant als achterbuurtkatten slenterden ze onze kant op, alsof ze niets met ons en met elkaar te maken hadden.

Wie dat geloofde, wist niets van de Oostkant.

Hun witte halsdoeken, hun riemen met zware gespen en spijkers in het leer, hun kaalgeschoren koppen met die ene lange lok die voor hun ogen hing, waren evengoed onderdeel

van een uniform als de helm en knuppel van een smeris.

O hell...

Dit waren dus de mannen die Stuart Farleys handen moesten schoonhouden. Niet Palmtree, niet Bediington, niet Salter, maar een straatbende.

Het meisje draaide mijn hoofd weer haar kant op. 'We gaan wat plezier maken, schat je!'

De eerste aanval kwam van opzij. Een schouderduw, als van iemand die op straat per ongeluk tegen je aan loopt. Het was genoeg om mij mijn evenwicht te laten verliezen. Ik wankelde tegen een muur die niet van bakstenen, maar van bonkige lijven was gebouwd.

'Ik hoef 'm niet! Hier, jij mag 'm hebben,' riep iemand.

Sterke handen duwden me naar het midden van de kring die zich geruisloos om me had gesloten. Het meisje ving me op, draaide me drie keer rond en gaf me een zetje in de richting van een kerel met een brede riem om zijn middel die grijnzend zijn armen naar me uitstak. Nu was het nog niet meer dan een boosaardig spelletje Piggy in the middle, maar dat stelde me niet gerust. Het maakte één ding duidelijk: ze zouden de tijd nemen.

Een kerel met militaire strepen op zijn schouders, een

slungelige jongen met een litteken onder zijn linkeroog die kusgeluiden maakte, het meisje weer. Handen, handen, handen...

De mannen lachten en riepen dingen naar elkaar die klonken als grappen. Dronken vrienden. Niemand die hen hoorde zou denken dat er iets mis was.

En toen, alsof iemand een signaal had gegeven, veranderde het spel. De jongen met het litteken duwde me, harder.

Ik trachtte overeind te blijven. Iets raakte mijn schouder waarvan ik eerst dacht dat het een zak knikkers was, een wapen van het schoolplein. Maar deze kerels waren naar een andere school gegaan dan ik. De school waar je leerde dat een zakdoek gevuld met loden kogeltjes een uitstekend moordwapen was.

'Geef 'm nog 'n schot hagel,' zei de kerel met de strepen.

Instinctief trachtte ik mijn gezicht beschermen, maar Palmtree had mijn armen op mijn rug gebonden en zijn knopen waren stevig-Ik hoorde het meisje lachen.

De zakdoek met kogeltjes raakte mijn onbeschermde schouder als een bokshandschoen van lood.

Nooit, zelfs niet toen Chris me afroste, had ik volledig beseft hoe gemakkelijk een mensenlichaam te breken was. Zijde en

huid vormden een veel te dun beschermingslaagje. Ik voelde de pijn op mijn kale botten en mijn naakte zenuwen. De nacht, de steeg, de straatbende en het meisje, alles verdween achter een steekvlam van pijn. Iemand schreeuwde: 'Hell!' en toen ik weer tot mezelf kwam, wist ik dat ik dat zelf was geweest.

Ik hing in de armen van een kerel die me overeind hield als een bokser die nog een paar ronden mee moest. Voor me gespte een van de mannen zijn riem los. Er ontsnapte een smekend geluidje aan mijn lippen.

'O ja,' zei de kerel met de strepen die hun generaal, admiraal of wat dan ook was, 'geef 'm wat-ie wil, Cranky!'

Cranky grijnsde. Het was nog steeds een spel, het spel dat katten met muizen speelden.

Cranky liet de gesp van de riem tegen zijn laarzen tikken. In het zwakke maanlicht zag ik een patroon van spitse kopnageltjes die in het leer geslagen waren: E m, een hart en een ster. Misschien de initialen van zijn liefje. In de nachtmerrie waarin ik terechtgekomen was, kon alles in een wapen veranderen.

Ik schudde mijn hoofd. Doe het niet, doe het niet. Maar mijn smeken maakte het er niet beter op. Cranky's grijns maakte plaats voor een blik van pure haat. Hij haalde uit alsof ik hem met mijn zwakheid in zijn gezicht had gespuugd. De

gesp miste mijn ogen op een wimperhaar na en raakte me vol op mijn wang. De kopnagels in het leer van de riem drongen door lady Kinderly's onderjurk in mijn vlees. Door de vlekken oud, opgedroogd bloed sijpelde vers, donkerrood bloed, het mijne. Ik schreeuwde opnieuw, maar de schreeuw was niet luid genoeg om door iemand in Ratcliff Highway gehoord te worden.

De slagen kwamen nu snel achter elkaar, van links, van rechts, van voor me en achter me. Riem, loden kogels, iets wat een gestolen politieknuppel moest zijn... Slag volgde op slag, pijn op pijn, tot ik nauwelijks meer wist wat me raakte en waar.

De kerel die me daarnet had vastgehouden, had me opnieuw in het midden van de kring geduwd en nu waren het de slagen die me overeind hielden. Die me als ik achterover dreigde te vallen, weer voorover deden wankelen, opzij, van links naar rechts en weer terug, als in een bespottelijke dans.

Duizelig en gedesoriënteerd door de pijn probeerde ik op de been te blijven. Als ik zou vallen, zou het afgelopen zijn. De haat op het gezicht van Cranky-met-de-riem had me dat verteld. Van alles wat ze aan nichten met geschminkte gezichten haatten, haatten ze zwakheid het meest. Ik beet op mijn tong, om niet meer te schreeuwen.

Hij de ingang van de steeg werd door iemand drie keer

snel achter elkaar in zijn handen geklapt: voortmaken!

Uit het donker suisde iets op me af wat groter was dan een politieknuppel en zwaarder dan een zakdoek vol lood. Het raakte me op mijn bovenarm met zo'n kracht dat ik me niet meer hoefde af te vragen of al het eerdere maar een spelletje was geweest.

Ik tuimelde achterover op de straatstenen. Mijn volle gewicht kwam neer op de punt van mijn elleboog en ik voelde iets verschuiven wat niet verschuiven mocht. Op de slag volgde een trap met een schoen waarvan de neus versterkt was met ijzer. Mijn arm vloog opzij alsof hij alleen nog door Palmtrees keukentouw op zijn plaats gehouden werd en niet door de spieren, pezen en gewrichten die daarvoor bedoeld waren.

Ik huilde van de pijn en ze moesten mijn tranen zien, want meteen volgde er een nieuwe aanval, beter gericht en genadelozer.

'Sta op! Sta op!' schreeuwde een stem in me. Maar alles wat ik kon doen, was me oprollen tot een bal waar zes paar mannenschoenen en een paar dameslaarsjes tegenaan schopten.

Sta op of ze maken je af!

Met mijn laatste krachten wist ik mijn hoofd op te tillen. De plaats waar Palmtree, Bedlington en de smeris hadden

gestaan, was leeg.

Dachten ze dat hun werk erop zat of...

Een schop tegen mijn slaap deed mijn hoofd terug op de stenen smakken. Even was er niets anders dan zwart en een geruis in mijn oren alsof mijn schedel vol water stroomde.

Sta op.!

Ik wilde niet dood. Ik wilde nog vijf, tien, vijftien minuten leven, zelfs met deze pijn. Nog één laatste ronde. Nog één spel.

Maar niemand leek nog te willen spelen. Cranky porde met de neus van zijn schoen in mijn ribben, voorzichtig dit keer.

'Volgens mij is-ie de pijp uit,' hoorde ik hem zeggen.

'Beter zorgen dat we d'r zeker van zijn,' zei de kerel met de generaalsstrepen.

Hij deed een stap in mijn richting.

'D'r komt iemand aan!' gilde het meisje. 'Snel!'

Iets zwaars raakte de achterkant van mijn schedel.

En toen was het spel uit.

Opstaan

Take me out tonight
Because I wanna see people
And I wanna see light

The Smiths – There is a light that never goes out

LVI

In scherven — Onze-Lieve-Vrouwe van Pijn — De hand — 'Stil'— De waarheid — De hel (of Guy's Hospital) — John Jones — De doodskist

Ergens in Londen lag een jongen in scherven. Als hij nog leefde, dan was het daar waar hij pijn voelde: zijn rechterarm, zijn sleutelbeen, zijn ribbenkast en zijn achterhoofd. Pijn was alles wat er van hem over was en het enige woord dat hij nog kende.

Het was Pijn die zich over hem heen boog, een witte Onze-Lieve-Vrouwe van Pijn, met een stralenkrans van fel lamplicht achter haar hoofd. Het was Pijn die een schaar zette in de zijde die tegen zijn borst plakte en heel voorzichtig de stof van zijn huid trok.

Wat de jongen zag en voelde, was dat ze hem het vel van zijn botten scheurde. Hij wilde haar vertellen dat ze moest ophouden, dat ze de pijn erger maakte, maar wat er uit zijn

mond kwam was een woordeloze schreeuw.

Pijn keek op naar een gestalte die aan de andere zijde van de tafel stond, een man in het lange, witte gewaad van een priester of een slager. 'Ver-do-ven?'

De klanken hadden geen betekenis.

De man boog zich over de jongen heen. Zijn vingers volgden de spieren, aderen en zenuwen die Pijn had blootgelegd. Ze gleden langs zijn sleutelbeen, streelden het bot tot de pijn ondraaglijk werd. Zijn vingertoppen drukten op de breuk, alsof hij dacht de pijn te kunnen vangen.

De schreeuw van de jongen ging over in een gebed van willekeurige woorden, waarin hij maar niet de juiste kon vinden: 'nee' en 'stop' en 'alstublieft'.

'Verdoven,' zei de man kalm.

Ik wist niet waar ik was. Ik lag op mijn rug, in een houding waarin ik nooit in slaap gevallen kon zijn, en blies, voorzichtig omdat het ademhalen pijn deed, een zoetgeurend gas uit mijn longen. Elke keer dat ik uitademde, werd mijn hoofd iets helderder en de wereld om me heen iets duidelijker.

Warm, gouden licht viel op mijn gesloten ogen. Het had het hemelse licht kunnen zijn waarmee de engelen je de weg wezen naar het paradijs, maar zelfs in mijn versufte toestand geloofde ik niet dat het in het paradijs naar carbol en volle

po's stonk. Bovendien zou er daar geen pijn zijn en waar ik me nu bevond, deed het al pijn wanneer ik met mijn ogen knipperde.

De hand die mijn gezwollen oogleden bette met een ijscompres leek dat te weten. Hij deed me teder en voorzichtig pijn, als een andere hand die me ooit aangeraakt had. Maar wiens hand?

Sinds het licht me gewekt had, probeerde ik me te herinneren hoe ik hier terechtgekomen was en waar 'hier' was en wat de juiste woorden waren om dat te vragen.

In mijn hoofd leek niets meer op zijn plaats te liggen. Woorden en betekenissen waren uit elkaar getrokken en de paren bij elkaar zoeken was een te vermoeiende puzzel. In plaats daarvan concentreerde ik me op de hand, die mijn lippen bevochtigde met een klontje ijs. Ik merkte dat ik dorst had. Mijn tong was droog en ik snakte ernaar iets anders te proeven dan de zoete smaak van het gas dat ik uitademde. Ik opende mijn mond en likte aan het ijs.

Ik proefde de metalige smaak van bevroren water en het zout van warme mensenhuid. Als een baby hapte ik naar de vinger, om eraan te zuigen. De hand werd schielijk teruggetrokken en iemand lachte om haar eigen schrik. Vingers die prettig-schoon naar zeep roken, streelden langs

mijn wang. Een vrouwenstem zei iets wat vriendelijk en kalmerend klonk, maar wat ik niet kon verstaan.

Ik maakte een vragend geluid: waar ben ik, wie ben jij, wat is er gebeurd?

Ze leek te denken dat ik om water vroeg en tilde voorzichtig mijn hoofd op om me een slokje te laten drinken.

'Sjusj,' suste ze. 'Sjj, sjj, sjj.'

Ik dronk gulzig. Het water smaakte heerlijk. Naar niets, koel en helder niets.

Ik protesteerde dan ook toen de hand het glas weer van mijn lippen haalde.

'Sjusj,' zei de stem, 'niet te veel ineens.'

Niet veel later begreep ik wat ze bedoeld had. Het koude water kolkte door mijn maag. Ik probeerde overeind te komen om mijn kleren niet onder te spugen, maar ontdekte dat ik dat niet kon. Om mijn borstkas was een strak verband gewonden dat knelde als een korset, mijn rechterarm was tegen mijn lichaam gebonden en twee houten spalken maakten er de arm van een stokpoppetje van. Tientallen kleine spiertjes, waarvan ik het bestaan nooit had vermoed, trokken aan mijn middenrif en mijn maag keerde zich om. Twee rappe handen schoten toe met een schaal waarin, afgaand op de geur, al eerder braaksel was opgevangen.

Uitgeput liet ik mijn lippen afvegen met een doek die onaangenaam ruw aanvoelde. Hoe de handen ook hun best deden, hun aanraking was meestal pijnlijk. Ik opende mijn ogen op kiertjes. Het licht was te fel om meer te kunnen onderscheiden dan twee bleek-roze vlekken op een witte deken. Eén ding wist ik zeker: ze leken niet op de handen waaraan hun aanraking me herinnerde. Die waren groter en gebruinder geweest, mannenhanden, en ze hadden ook anders geroken. Niet naar carbolzeep, maar naar terpentijn. Alleen hun tedere wreedheid was hetzelfde.

'Sjusj, sjj, sjj.'

Stil, Adrian, zachtjes.

Handen die me met zulke zachte dwang bij hem vandaan duwden dat ik zijn afwijzing voor een liefkozing gehouden had.

Die me in bescherming hadden genomen, alsof mijn lichaam iets kostbaars voor hem was, om het vervolgens zonder verzet weg te laten voeren door mensen die het kapot zouden maken.

De ene herinnering sleurde de andere mee.

Een hand die me losliet, een hand die me vastgreep en meetrok, een hand die een knuppel op mijn hoofd deed neerkomen...

Ergens hoorde ik een jongen schreeuwen.

Hij had het werkelijk geloofd: dat iemand zijn leven gered had door van hem te houden. Maar de waarheid was dat zijn redder hem enkel, stap voor stap, kus voor kus, dichter bij de dood had gebracht.

Die waarheid maakte de pijn nog moeilijker te verdragen. Zijn gebroken arm, zijn schouder en zijn ribben, zijn gezwollen lippen en oogleden, ze waren allemaal ooit door hém gekust en hij voelde die kussen nu op zijn dunne huid, bijtend en zuigend en wreed als ze waren.

Hij heeft van je gehouden.

Maar zijn eigen leven was belangrijker dan het jouwe.

Niet langer verblind door de hoop die hem het Kanaal over, naar Parijs en weer terug had gejaagd, zag hij eindelijk in wat hem werkelijk hadden kunnen redden: dat hij niet de gouden sprookjesprins was geweest die het ultieme offer waard was en zijn minnaar niet de kunstenaar die bereid was dat offer te brengen.

Dat was een ander verhaal, een andere romance.

Zijn verhaal eindigde ermee dat zijn minnaar had kunnen leven met zijn dood.

En dat was een gedachte waarmee hij onmogelijk leven kon.

Ooit had een dokter geprobeerd gedachten — gezonde, mannelijke gedachten — door zijn lichaam te jagen met elektriciteit. Het had geen enkel effect gehad: de gedachten waren te belachelijk geweest en de stroom te zwak. Niets vergeleken met de paniek die nu lukraak door zijn lichaam schoot, van zijn hersens naar zijn hart, dat begon te bonzen alsof er gevaar dreigde, en naar zijn longen die pompten alsof hij hier, onbeweeglijk op bed, voor iets probeerde te vluchten.

Angst kroop door haardunne zenuwuiteinden tot in zijn vingertoppen: angst voor zijn gedachten, angst voor die angst en ten slotte angst voor alles.

Zo moet het zijn om je verstand te verliezen, dacht hij, vlak voor het denken ophield.

Wat er overbleef, was een langgerekte schreeuw.

Het was de stem die me weer tot mezelf bracht, al had ik niet kunnen zeggen hoelang hij al tegen me gepraat had voor iets van het gezegde tot me doordrong.

'... dat mensen die bijkomen uit een verdoving verward zijn, is n ici meer dan normaal, maar ik kan niet toestaan dat je de hele zaal up stelten zet met je gekrijs. Besef je wel, jongeman, waar je bent?'

Het was een opmerkelijke stem. Donker en schor als die van een in,in die zijn leven lang dikke sigaren gerookt heeft, en tegelijk zo si lul en doordringend als die van een schooljuf.

Geïntimideerd deed ik mijn mond dicht en mijn ogen open.

hoven mijn hoofd doemde iets op wat een vrouw maar ook een overhangend klif kon zijn. Wat het ook was, het was enorm.

'Besef je wel waar je bent?' herhaalde de stem.

Mijn eerste gok was de hel en vreemd genoeg was dat ook het eerste woord dat me lukte uit te spreken, zij het met een stem die niet de mijne was. Een mummie die na veertig eeuwen onder het woestijnzand weer gesproken zou hebben, zou geklonken hebben als ik.

'Hel?' herhaalde de gestalte, dreigend over me heen leunend als om me te verpletteren. 'Dit is Guy's Hospital!'

Dat maakte nauwelijks verschil. Wie in het ziekenhuis belandde, lag binnen een week in zijn kist. De chirurgen sneden je open, rommelden wat in je ingewanden rond, naaiden je weer dicht en verklaarden de operatie geslaagd. En een paar dagen later overleed je.

Ik klemde mijn vrije linkerhand om de rand van het bed, alsof ik door iets vast te houden wat stevig, hard en echt was,

kon voorkomen dat ik opnieuw opgeslokt zou worden door de angst.

Ik kon nog steeds sterven en het zou niemand iets kunnen schelen. Zelfs Vince niet. Niet werkelijk. Ik was van geen enkel belang.

Er kwam een zacht gejank uit mijn keel.

'Ik zou het niet wagen,' dreigde de vrouw.

Ze was indrukwekkend. Zoals ze over me heen leunde, met haar kolossale borsten op enkele centimeters van mijn gezicht, leek ze op een reuzin die over twee bergtoppen gluurde.

'Wat is je naam?' vroeg ze.

Aan het kleine, witte kapje op haar hoofd te zien, moest ze een verpleegster zijn, maar haar toon was die van een politieagent.

Mijn instinct vertelde me te zwijgen, maar het leek me dat verpleegsters als deze wel instrumenten hadden om monden te openen. Dus besloot ik te liegen. Ik had een valse naam nodig, een overtuigende.

'Jones,' was het beste wat ik kon verzinnen.

'Jones,' herhaalde de verpleegster laatdunkend, beledigd dat ik haar ervoor aanzag in zo'n belabberde leugen te geloven. '"Jones". En verder?'

Ik stond op het punt 'Charlie' te zeggen, toen mijn hart me waarschuwde door een slag over te slaan. Er waren mensen die me kenden als 'Charlie' en die hadden het niet goed met me voor. Ze keerden in mijn herinnering terug als sprookjesfiguren — een boze stiefmoeder die kinderen stal, een menseneter en een leugenaar die zijn pen als zwaard hanteerde - maar ik wist dat ze echt waren. En de kans was groot dat ze nu naar me op zoek waren.

'John!' kraste ik. 'John Jones.'

'Nee maar: John Jones!' zei de verpleegster tegen een zuster die achter haar stond. 'En waar kunnen we je familie vinden, John Jones?'

'Heb ik niet.'

De reuzin zuchtte. 'Wel goed, voorlopig moeten we er maar genoegen mee nemen. Noteer zijn naam, Albin.'

Haar collega schreef de naam op een kartonnen bord dat ze aan het voeteneind van mijn bed hing. Ik herkende haar zachte, roze handen en rilde.

Het was beter om naar iets anders te kijken. Ik tilde mijn hoofd op om iets meer van mijn omgeving te kunnen zien. Tegenover me lag een man in eenzelfde wit bed als ik, met eenzelfde hoog raam achter zich als zich achter mij moest bevinden. Ik had net tijd genoeg om te zien dat die bedden en ramen zich eindeloos herhaalden, voor ik duizelig terug in

de kussens viel. Ik kokhalsde, maar mijn maag was leeg en er kwam zelfs geen slijm meer naar boven.

'Wat is er...' Ik zocht naar het juiste woord en vond het niet.'... kapot?'

'Je hebt een hersenschudding,' zei de verpleegster. Ze deed het klinken alsof het niet meer was dan een geschaafde knie, iets waarover flinke jongens zich niet aanstelden. 'En je gezicht is lelijk toegetakeld.'

Bang voor wat ik zou vinden, betastte ik mijn lippen, neus en voorhoofd. De neus voelde aan als de mijne, maar mijn lippen, gezwollen, hard en ruw, voelden niet als lippen en waar ik haar verwachtte, vond ik verband.

De verpleegster overhandigde me zwijgend een spiegeltje.

Het gezicht dat me aankeek, leek zo weinig op het mijne dat ik niet eens schrok. Dit was Adrian Mayfield niet, dit was iemand anders. Ruwe handen hadden blauw op zijn oogleden gesmeerd, rood rond zijn lippen en kohl onder zijn ogen. Ze waren daarbij niet al te trefzeker te werk gegaan. De dikke, rode lippen vormden een macabere clownsmond. Het zwart was uitgelopen over zijn wangen, waar het overging in een litteken dat met grove rijgsteken was gehecht.

Ik trok aan het verband, het enige waarvan ik kon geloven dat hel echt was.

'Waarom...?'

Je hebt een hoofdwond, John Jones,' zei de achterste zuster, die vond dat ik een vriendelijker behandeling verdiende, zacht.

'Ken hoofdwond, een gebroken arm en sleutelbeen en enkele ernstig gekneusde, wellicht gebroken ribben,' somde de dragonder op. 'Dus is rust geboden. Met rust komt de genezing vanzelf. Laat ik dus niet van zuster Albin horen dat je het hele hospitaal bij elkaar schreeuwt!'

'Ja, maar...' Ik wilde haar vertellen dat ze iets over het hoofd gezien had. Iets verontrustends wat te maken had met krampen en koorts en bloed.

De dragonder leunde voorover, om mijn protesten tussen haar reusachtige borsten te smoren.

'Ik heb patiënten verpleegd die zich een voortijdig graf in gelobd hebben. Ik weet niet wat er met jou gebeurd is, jongeman, en je zult wellicht begrijpen dat ik er ook niet nieuwsgierig naar ben...' Ze snoof. Ik vermoedde dat ze van het korset en de chemise afwist. 'Maar als mijn patiënt ben je mijn verantwoordelijkheid en ik zeg je dat voor jou rust en een opgeruimd gemoed het beste medicijn zijn. Dus hou nu op met vragen stellen en ga slapen. Eén ding tegelijk.' Het klonk niet eens onvriendelijk.

'Zie erop toe dat hij zich rustig houdt,' droeg ze Albin op.

'Geef hem desnoods een kalmeringsmiddel. Zodra hij het verdragen kan, voer je hem wat pap of bouillon.' Ze trok haar schort recht, knikte en waggelde achter haar buik en borsten aan naar een ander bed.

Albin trok mijn beddengoed recht. 'Hoofdzuster Beef is de slechtste niet,' fluisterde ze. 'Ze lijkt streng, maar ze heeft het beste met haar patiënten voor. Doe maar braaf wat ze zegt en je zult spoedig genezen.'

'Maar...' probeerde ik voor de laatste keer.

Hoe kon ik stil en rustig zijn als de angst door mijn lichaam bleef jagen als die vreemde koorts waarover ze niet wilden horen?

'Sjj.' Albin legde een roze vinger op haar lippen. 'Ik zal wat laudanum voor je halen. Dan kun je slapen tot de dokters komen.'

'Nee!' fluisterde ik, maar ze beende al naar de deur, met die ferme, efficiënte stap die verpleegsters hadden.

'Laudanum.' Ik herhaalde het woord zachtjes, als een toverspreuk. 'Laudanum.'

Vincent had er zijn angsten mee bezworen en hij leefde nog. Met een beetje hulp van de apotheker zou hij zelfs lang en gelukkig leven.

Laudanum...

Nee. Ik wist dat er geen einde zou zijn aan de kleine, blauwe flesjes die ik leeg zou gieten in mijn thee, mijn koffie, mijn bier, om te vergeten. Maar bovenal wilde ik niet op hém lijken, mijn voorzichtige, tedere moordenaar.

Als ik wilde overleven, zou ik moeten sterven, zoals de bedoeling was geweest.

Ik maakte een kleine loden doodskist waarin mijn angst en verdriet konden rotten zonder dat ik de stank ervan zou ruiken, en begroef hem onder mijn hart. Alles wat de paniek terug kon brengen, verdween erin. De slechte herinneringen van de afgelopen weken en de goede herinneringen van de maanden daarvoor, die nog meer pijn deden. Lady Kinderly, Chris en McBride. De angst om dood te gaan in dit knekelhuis dat ze Guy's Hospital noemden. De gedachte aan de ziekte die zich verstopt had in mijn lijf, op een plek waar zelfs de dokters hem niet konden vinden. Al dat waar ik bang voor was en nog meer, waarvan ik in mijn haast te vergeten niet besefte dat ik het ook begroef.

Ik smeet het deksel van de kist dicht, sloeg er spijkers in en hing er sloten aan.

Nu waren er alleen nog de spoken die door de kieren probeerden te dik snappen, maar hen kon ik met bezweringen op afstand houden.

Hij heeft je laten vermoorden omdat hij een rustig leven wilde.

Hij wist niet wat ze van plan waren.

Hij wist er niet van.

Hij wist er niet van.

Hij zal met Octavia Webb trouwen, hartje.

Laat hem gelukkig zijn met dat kind!

Hij heeft nooit van je gehouden.

Wat kan mij dat schelen?

En langzaam werd het stil in mijn hoofd. Ik staarde naar de witte lakens en merkte na een tijdje dat ik nergens meer aan dacht. De pijn die nog over was, was een doffe, lichamelijke pijn en die kon ik verdragen. Ik lag stil, met mijn hoofd vol wit niets.

Tegen de tijd dat Albin terugkwam met het laudanum, lukte het me te doen alsof ik sliep.

LVII

De bodem van het ravijn — Doktoren — Het middel en de kwaal — Geen Franse jongens meer — Een gênant onderwerp — Bumstead

Eén ding tegelijk. Door dat advies als een bezwering te herhalen, kwam ik de morgen door. Er waren alleen de minuten van deze dag en elke minuut had zijn eigen, toegewezen taak. Er moesten breuken geheeld worden en wonden genezen en het enige wat ik daarvoor hoefde te doen, was rustig in mijn bed te liggen en te doen wat de zusters zeiden. Herstellen.

Ik hoefde niet meer te vechten, niets meer te wreken, op niets meer te hopen en voor niets meer te vrezen. Arthurs voorspelling was uitgekomen.

Ik lag op de bodem van het ravijn en ik lag er best.

Als Guy's Hospital het knekelhuis uit de verhalen was, dan

was het het schoonste en ordelijkste knekelhuis van Londen. Gedrild door hoofdzuster Beef, die even alziend als het Oog van God leek te zijn, werden bedden verschoond en patiënten gewassen, medicijnen rondgebracht, po's geleegd en karretjes met doeken, waskommen, verband en watten heen en weer gereden over een vloer die schoon geschrobd was tot hij blonk als een spiegel.

Ik keek naar al die drukte, of luisterde er alleen naar, met mijn ogen dicht en het zonlicht op mijn gezicht. Waar lawaai was, waren mensen en waar mensen waren, was ik veilig.

Zelfs als Stuart of lady Kinderly me wist op te sporen, dan zouden ze een knokploeg nodig hebben om langs zuster Beef en haar poetsende, schrobbende leger te komen.

Na de bedrijvigheid van de eerste uren daalde er halverwege de ochtend een eerbiedige stilte over de zaal. Hoofdzuster Beef stelde zich met twee verpleegsters bij de ingang op, in afwachting van de heren doktoren.

Ze kwamen om even over elven kalm en waardig de zaal binnen gewandeld, te belangrijk om zich op te laten jagen door de klok boven de deur. Gevolgd door Beef en haar zusters begonnen ze aan hun ronde langs de bedden. Ik dommelde weg bij hun instructies die even onbegrijpelijk waren als de recepten die ze uitschreven: 'Toedienen alternis horis..'. '... post cibum, zuster, post cibum..' Pas toen de hele

optocht bij mijn bed stond, schrok ik wakker.

'Aha,' zei een dokter die een knijpbrilletje op zijn neus zette om het kartonnen bord aan mijn voeteneind te lezen. 'Onze onbekende heeft een naam gekregen. John Jones. En hoe maakt John Jones het?'

'Beter, dokter,' rapporteerde Albin. 'Een stuk kalmer. Hij ijlt niet meer en spreekt samenhangend. Slechts lichte verhoging. Maar hij kan nog nauwelijks water of thee verdragen.'

'Hm, en de ontlasting? Nog steeds bloederig?'

'Hij heeft sinds hij bij bewustzijn is nog geen stoelgang gehad, dokter.'

Ik schraapte luid mijn keel. Het was vrij gênant om je eigen stront en kots besproken te horen worden alsof je er zelf niet bij was.

'Zeg, ik ben wakker!'

'Dat zien we, jongeman,' zei de dokter met een klein lachje dat half verborgen bleef achter zijn walrussnor. Ik mocht hem meteen. Van alle dokters leek hij me, samen met Arthur, tot de minst erge soort te behoren. Ik durfde hem te vragen waaraan ik niet durfde te denken: 'Dokter, daar waar u het net over had, kan dat van de tering komen?' Mijn stem klonk nog steeds niet als de mijne, maar ik kon tenminste weer de juiste

woorden vinden.

Ik hoopte op geruststellend gebrom, een drankje met een onuitsprekelijke naam, een maand bedrust en verder geen aanstellerij, jongeman, maar de dokter gebaarde Albin een kamerscherm te halen. Dit gesprek moest in afzondering gevoerd worden.

'O, schrik maar niet,' zei de dokter. 'Je mankeert veel, jongeman, maar je vertoont geen verschijnselen van tuberculose.'

Ik knikte, slechts half gerustgesteld. 'Maar wat mankeer ik dan?'

De dokter trok een stoel bij en ging naast mijn hoofdeind zitten. 'Wel, wat er met die arm en je ribbenkast aan de hand is, hoef ik je niet uit te leggen. Het is pijnlijk, maar zal uiteindelijk vanzelf genezen. Dat geldt ook voor je hoofd en je overgevoelige maag. Die dingen hangen vaak samen...'

'Ah,' zei ik, wensend dat hij ter zake zou komen.

'Het bloed in je ontlasting zou door een innerlijke bloeding veroorzaakt kunnen worden, maar dat verklaart niet de slijmerige afscheiding die... Enfin, ik vermoed dat je al langer klachten hebt, hm?'

'Eh... ja,' zei ik voorzichtig. Dit gesprek beloofde nog gênanter te worden dan een conversatie over kots en pis.

'Rillingen? Vluchtige pijnen, dan weer hier, dan weer daar? Gezwollen gewrichten? Een roze kleur op de plaats van de zwelling? Een gebrek aan eetlust?'

Ik knikte bij elk symptoom. Ja, ja, ja, ja en ja. Vertel me nu maar gauw waaraan ik zal bezwijken.

'Reumatische gonorroe,' zei de dokter triomfantelijk tegen hoofdzuster Beef, alsof ze er een weddenschap over hadden afgesloten.

'Wat precies?' Reumatische gonorroe. Meestal gold: hoe langer het woord, hoe erger de ziekte.

'In de volksmond ook wel een... hm... "druiper" genoemd,' verduidelijkte de dokter, beter op zijn gemak met medische termen.

'O dat!' Als ik dit aan Nettles verteld zou hebben, zou hij me uitgelachen hebben.

Zelf voelde ik me licht in mijn hoofd van opluchting. Geen tb, geen Rode Dood, niets ergers dan een tranende pik. 'Alleen...'

'De verschijnselen kunnen zich ook voordoen op... ehm... andere plaatsen.'

'O. Hoe weet u dat het bij mij... Nou nee, laat maar.'

Van het onderzoek dat hij op me uitgevoerd had terwijl ik knock-out op de operatietafel lag, hoefde ik geen details te

horen. Wat ik wel wilde weten, was: 'Gaat u naar de politie?'

'De politie?' De dokter keek me niet-begrijpend aan. 'Jongeman, wat jij nodig hebt is medische verzorging en geen... ah! Op die manier.'

'Met leek ons beter geen slapende honden wakker te maken, dokter,' legde Beef uit. 'De kleren waarin hij werd binnengebracht, de I plaats waar hij is gevonden... Ik hoop dat u mij niet vrijpostig vindt, maar ik vreesde dat het ons ziekenhuis een slechte naam zou bezorgen als bekend werd dat we... iemand als hij... hadden opgevangen.'

'Ik ben een medicus, zuster, geen ethicus, geen zedenmeester. Mijn taak is om het lichaam te genezen, de ziel laat ik graag aan predikanten over.' De dokter wendde zich tot mij. 'Wat dus betekent dat ik je niet zal aangeven. Al raad ik je wel aan gezonder te gaan leven.'

Ik kon het niet helpen dat ik uit pure opluchting over dit advies m de lach schoot.

Geen Franse jongens meer.

'Ik ben blij dat je de humor ervan inziet,' zei de dokter droog, 'maar ik verzeker je dat de behandeling geen lachertje zal zijn.'

'O.' Ik probeerde deemoedig te kijken. 'Is dat nodig, die behandeling?'

'Als je de voorkeur geeft aan een leven vol pijn en ongemak boven een paar dagen pijn en ongemak, dan niet, nee.'

'Ik wil herstellen,' zei ik, de gedachte uitsprekend die me de morgen had doorgesleept. De woorden klonken aangenaam, naar nietsdoen, uitrusten en geen zorgen hebben. Dagenlang slapen. Af en roe wakker gemaakt worden om een pil in te nemen. Als avondeten een puddinkje...

En toen hield ik op met dagdromen. Want de dokter vertelde me waaruit de behandeling zou bestaan.

Kort en goed kwam het erop neer dat me als eerste traktatie een purgeermiddel toegediend zou worden, waarop er, 'na lediging van de darmen', zoals de dokter dat uitdrukte, een pint zilvernitraat-oplossing bij me naar binnen gespoten zou worden, gevolgd door 'klysma's met zinksulfaat, na iedere stoelgang, oplopend tot zesmaal per dag'.

'Hoeveel?'

'Zesmaal per dag, jongeheer Jones. Maar maak je hier niet al te veel zorgen over. Het ongemak is niets vergeleken bij de diepe, brandende pijn die zilvernitraat veroorzaakt.'

'De wat?'

'Ik zei toch dat het onaangenaam zou worden, jongeman?

Gelukkig kan een heupbad met zeer warm water verlichting brengen.'

Kokend water, het werd steeds beter.

'Ik ga nooit meer naar Parijs!'

Zuster Beef fronste haar wenkbrauwen. 'Ik denk dat we deze patiënt maar even zijn rust moeten gunnen, dokter.'

'Ik denk dat hij bedoelt dat hij zijn lesje geleerd heeft,' zei de dokter met datzelfde kleine lachje dat me daarnet voor hem ingenomen had. 'Wel, maak je voorlopig nog geen zorgen, jongeheer Jones. Je moet eerst aansterken. Ik kan niets uitrichten voor je weer op krachten bent. Bovendien zal er voor de behandeling betaald moeten worden.' De dokter kuchte, meer in verlegenheid gebracht door het onderwerp 'geld' dan 'reumatische gonorroe'.

'Ik neem aan dat er nog geen familie gevonden is?' vroeg hij aan Beef.

'Hij beweert er geen te hebben.'

'Kletskoek! Hij schaamt zich, dat is het. Vertel ons maar gewoon waar ze wonen, John. Ze zullen er toch ooit achter komen, vroeg of laat.'

'Liever laat dan vroeg.'

Weer schemerde er een lachje onder de snor. Als hij het type was geweest dat op jongens viel, waren het brutale

Cockneys als ik geweest.

'Wel, denk er de komende dagen nog maar eens goed over na.' Hij stond op om me met mijn geweten alleen te laten. 'Ik kom morgen weer naar je kijken.'

'Dank u, dokter... ehm?' Ik kende zijn naam niet.

'Bumstead, jongeman.'

Ik staarde hem aan. Hij maakte geen grapje.

'Tijd om weer te gaan slapen, John Jones,' zei zuster Beef op een waag-het-niet-te-lachentoon.

'Dank u, dokter Bumstead,' zei ik werkelijk voorbeeldig beleefd.

De processie van doktoren trok verder en ik sloot mijn ogen, wegzakkend in een diepe, uitgeputte slaap.

LVIII

Onheilspellende opgeruimdheid — Het moment waarop dingen ophouden grappig te zijn — Zilvernitraat tot in de eeuwigheid — Familiebezoek — 'Net zo waardeloos als je vader'

Bumstead bezat die in doktoren zo gewaardeerde eigenschap: eerlijkheid. Hij zei waar het op stond.

Hij had me beloofd dat de behandeling onaangenaam zou zijn en dat was ook zo. Het enige wat ik hem verwijten kon, was dat hij ie beschaafd was geweest om een woord te gebruiken dat de lading beter dekte. Zoals 'hondsberoerd'. Of 'O hell!'

Na vier dagen waarin ik me zonder morren door een van zuster Beefs verpleegsters liet helpen wanneer ik de ondersteek of het urinaal nodig had, en kleine slokjes

bouillon dronk (en het meeste binnenhield), achtte hij de tijd rijp om met de behandeling te beginnen.

De dag begon onschuldig genoeg, met een purgeermiddel bij de ochtendpap, dat keurig zijn werk deed voor de doktoren aan hun ronde begonnen. Daarna keek ik slaperig toe hoe een zuster op een van de karretjes een handdoek, een flesje olie en een schaal klaarzette, en een vreemd instrument, bestaande uit een lange, rubberen slang, met aan het ene uiteinde een benen speen en aan het andere een pompje. Ik probeerde te raden waarvoor het diende, een van de spelletjes waarmee ik de uren doorkwam dat ik wakker was en niet wilde tobben. Helaas begon ik dat nu wel te doen.

'Is dat voor mij?' vroeg ik de verpleegster.

Ze antwoordde met een lieve glimlach.

Samen met een andere zuster bedekte ze de matras met een waterdicht zeil, zodat alles gereed was toen dokter Bumstead met een onheilspellende opgeruimdheid aan mijn bed verscheen.

'Zo!' zei hij. Het ontbrak er nog maar aan dat hij zich niet in de handen wreef. 'We voelen ons beter, hm? Eens voelen wat het hart ons vertelt.'

Ik liet mijn pols slapjes in zijn hand rusten, als iemand die

nog zeker een maand absolute bedrust nodig had.

'Tweeënnegentig slagen. Een beetje snel, maar een krachtige, regelmatige polsslag. Een gezond, jong hart! Nu eens zien of we de rest van het lichaam weer even gezond kunnen maken, hm?'

Er werd een kamerscherm gebracht en Bumstead vulde de schaal met gedestilleerd water en wat het gevreesde zilvernitraat moest zijn.

'Het lijkt me het best dat hij op zijn rug blijft liggen,' zei hij tegen de zusters, die met handen die dit soort werk vaker hadden gedaan, de dekens omsloegen en mijn nachthemd omhoogtrokken.

'Probeer je benen zo hoog mogelijk op te trekken,' adviseerde een van hen me. 'Dan gaat het het makkelijkst.'

Ik kreeg bijna een nerveuze lachaanval toen haar collega een opengevouwen handdoek onder mijn billen schoof.

Wat zouden ze een lol hebben, Bob, William en de rest, als ze me hier zouden zien liggen, tussen de verpleegsters, voor wie een pik niets anders was dan iets wat gewassen of in een urinaal gestopt moest worden, en een dokter die me geruststellend verzekerde dat 'het mondstuk ingeolied is, jongeheer Jones, het zal niet veel pijn doen'.

Als ik me ooit beter had gevoeld dan zij, met mijn minnaar

in Kensington, mijn dure kleren en mijn gave, maagdelijk gezonde huid, dan was dat nu wel voorbij. Liefde was als de mazelen, even besmettelijk, en zelfs de verwaandste jongens konden een druiper of de sief oplopen.

Ik staarde omhoog, naar het hoge raam achter me, en liet koele, in carbolwater gewassen handen mijn benen spreiden. Wat er gebeurde, was zowel intiem als opvallend onopwindend. Doktershanden, die van Arthur uitgezonderd, waren even ongevoelig als de scalpels die ze hanteerden.

'Ik ga het mondstuk nu inbrengen,' kondigde Bumstead aan, zo ernstig alsof hij aan een levensreddende operatie ging beginnen.

Er ontsnapte een zenuwachtig gegiechel uit mijn keel. Dit was overduidelijk niet de eerste keer voor hem, maar wel voor mij. Wat grappig was. Voor even.

Bumstead legde het andere uiteinde van de slang in de schaal met zilvernitraatoplossing en kneep in de rubberen pomp.

Dat was het moment waarop de dingen ophielden grappig te zijn.

In de wereld waar ik vorig jaar zomer een tijdlang deel van uitgemaakt had, de wereld van Little College Street, deden

zekere verhalen de ronde. Verhalen over mannen die geschapen waren als stieren, als ezels, als olifantenbullen. Die zelfs de meest ervaren Mary-Annes zich weer maagd deden voelen en zonder moeite een emmer vol spoten. Iedereen had wel eens gehoord van feestjes waarop deze wonderen der natuur hun kunsten vertoonden, maar niemand had hen ooit ontmoet, want de leden van dit reizende circus schenen alleen verre streken aan te doen, zoals Noord-Afrika en de landen van Duizend-en-één-nacht. Binnen de Little College Street 13-club was er onenigheid geweest over de vraag of de ervaring de moeite waard zou zijn geweest.

Ik kon die vraag nu beantwoorden.

Het was als genomen worden door de duivel zelf. Een schijnbaar eindeloze stroom lauw water werd mijn lichaam in gespoten, water dat in vuur veranderde zodra het in contact kwam met vlees. Hete golven koorts trokken door me heen en ondanks de warmte begon ik te klappertanden.

'Goed, houd het binnen voor een minuut of vier, vijf,' hoorde ik de dokter ergens boven me zeggen.

Een van de zusters drukte een handdoek tegen mijn achterste alsof ik een baby was, terwijl de andere sussend tegen me zei: 'Het enige wat je nu moet doen, is stilliggen.'

Met mijn ogen tranend van de pijn, knikte ik, ervan

overtuigd dat er een god was, dat Hij een hekel aan me had en dat dit een voorproefje was van wat me later in de hel te wachten zou staan. Zilvernitraat tot in de Eeuwigheid.

De vijf minuten die dokter Bumstead voorgeschreven had, waren een aardige voorbereiding op die eeuwigheid. Aan het eind ervan begon ik te kokhalzen. De smaak van zure melk vulde mijn mond. Ik braakte wit slijm over mijn nachthemd.

'Stoppen nu!' gebood Bumstead en een zuster duwde een beddenpan onder mijn billen.

Ik was hun zo dankbaar als een ellendig, vernederd en smerig hoopje mens maar kon wezen.

'De volgende keer zal minder erg zijn,' beloofde Bumstead. 'Dan gebruiken we zinksulfaat.'

'Ik verheug me er nu al op,' fluisterde ik hees.

Het zal niemand verbazen dat ik die morgen niet in de stemming was voor familiebezoek.

Ik had geen aandacht aan het rumoer op de gang besteed. Een zuster die meende dat ik iets versterkends nodig had, was naast me komen zitten met een kom vette bouillon en een bord toast en voerde me mussenkruimels brood die me regelmatig in het verkeerde keelgat schoten en dan

doorgespoeld moesten worden met grote slokken bouillon. Ze klakte geërgerd met haar tong toen het gekibbel op de gang aanhield. 'Sommige mensen schijnen niet te beseffen dat dit een hospitaal is!'

'Ja, wij zijn familie,' hoorde ik iemand zeggen, 'maar zij hebben hem opgespoord, dus je moet ons allemaal binnenlaten!'

Op de gang klikklakten hoge hakken en in de deuropening verscheen de enige persoon die ik in staat geacht had zuster Beef opzij te duwen: mijn zus Mary Ann.

Ik zag haar de zaal rondkijken, op zoek naar haar broertje. Haar blik ging aan me voorbij, rustte even op de man in het bed naast me en schoot toen weer terug. Ik kromp ineen. Dat ze me niet herkend had, was erger dan het feit dat ze me had gevonden. Het bewees hoeveel ik veranderd was.

Ze staarde me aan, terwijl achter haar Kate, luitenant Nell, een kleine, vaag bekende heilsoldate en pa de zaal binnendrongen, de laatste nog steeds in gevecht met zuster Beef. De rij werd gesloten door iemand die ik al in geen maanden meer had gezien: ma in haar beste jas en hoed, met een uitdrukking op haar gezicht die ze gewoonlijk voor begrafenissen reserveerde.

Ik keek smekend van Mary Ann naar de zuster: red me!

'Adie?' vroeg Mary Ann.

Ik knikte hulpeloos. Weglopen was uitgesloten. Te laat dacht ik eraan dat ik kon doen alsof ik mijn geheugen kwijt was.

'Hij is het!' riep ze naar de anderen en toen deed ze iets wat ik mijn zus zelden zag doen: ze huilde.

'O Adie.' Ze stonden in een benauwend dichte kring om mijn bed en als ze het niet zeiden, dan dachten ze het. Mary Anns hand lag op mijn kussen, naast mijn verbonden hoofd, alsof ze me wilde aanraken maar het niet durfde. Kate leek zich te verschuilen achter haar hoogzwangere buik. Ze plukte nerveus aan haar schortjurk. Pa liet zich ondersteunen door de twee heilsoldates en leek me niet zo nuchter te zijn als de Heer van hem verwachtte. Stille tranen, niet vergezeld van het gebruikelijke misbaar, rolden over zijn wangen. Ik begreep dat ze echt waren en dat de hele drankvoorraad van The King's Arms niet genoeg zou zijn om de pijn te verzachten. Het was zijn jongetje dat ze bijna doodgeslagen hadden. Zijn jongetje dat hier nu in dat ziekenhuisbed lag, bleek en bont en blauw en ingepakt in fianelverband.

Ik draaide me van hem weg, omdat ik zijn pijn en verdriet niet kon verdragen. Net buiten de kring, alsof ze het niet aandurfde dichterbij te komen, stond ma. Haar gezichtsuitdrukking maakte me ongerust. Haar ogen leken te

willen gaan huilen, maar de tranen kwamen niet. Ze perste haar dunne lippen opeen en leek keer op keer weer iets bitters te moeten wegslikken. Ze stond daar alsof ze nooit meer zou spreken, maar ik merkte dat ik bang was voor wat ze zou zeggen als ze het wél zou doen.

'Hoe hebben jullie me gevonden?' vroeg ik aan luitenant Nell, die me het minst aangedaan leek.

'Wel, je familie is naar ons toe gekomen,' antwoordde ze. 'Op die dag dat je opeens verdwenen was, nadat je bij ons je koffer had opgehaald.'

'Waarom heb je dat gedaan, Adie? We probeerden je allemaal te helpen!' barstte Mary Ann uit. 'En waarom heb je het ons niet verteld? En kijk... kijk nou wat ervan gekomen is!'

'Jongedame, zachter graag! Dit is een ziekenhuis!' waarschuwde zuster Beef. Mary Ann had een stem voor het theater, niet voor een ziekenzaal.

'Wat verteld?' vroeg ik mijn zus.

'Wat... wat er mis was...' Ze deed haar best om zacht te praten, en ze praatte ergens omheen.

Ze wéten het, dacht ik. Het vermoeden — de zekerheid — kwam aan als een liter zilvernitraat. O hell... Waarom nu? Hier was ik veel te ziek voor.

'Nora heeft ons over je brieven verteld, Adie,' zei Kate dof.

De heilsoldate naast luitenant Nell bloosde en zette haar bril af, alsof ze me niet al te scherp wilde zien. Ik herkende haar nu als het meisje dat op mijn koffer had gepast. De kleine schijnheiligerd had tóch gegluurd.

Als ik de kracht gehad had om kwaad te worden, was ik laaiend geweest. Nu dacht ik alleen aan wat er onvermijdelijk zou volgen, datgene waar ik al zo lang tegen opgezien had en waarvoor God geen slechter ogenblik had kunnen uitkiezen. Hij zou het wel weer expres gedaan hebben.

Ik zou me moeten verdedigen, terwijl ik me niet verdedigen kon. Ik zou de wereld moeten trotseren met een gebroken arm, een gebroken sleutelbeen, een hersenschudding en ingewanden die nog brandden van een medicijn dat erger was dan de kwaal. Het was Oscar Wilde al niet gelukt zonder die dingen.

Ik wachtte tot het doek zou opgaan en het melodrama zou beginnen: tranen, verwijten, gescheurde mantels, uitgetrokken haren. We waren tenslotte een theaterfamilie.

Niemand zei een woord. De stilte was abnormaal en werd, naarmate hij langer bleef duren, zelfs griezelig. Ma's zwijgen was ronduit angstaanjagend. Zij was degene die tegen me tekeer had moeten gaan tot ik me niet groter voelde dan een muizenkeutel.

De stilte bleek zelfs zuster Beef op de zenuwen te werken.

'Dus hij is uw zoon Adrian?' vroeg ze voor alle zekerheid aan pa. 'Hij vertelde ons dat hij John heette.'

'Ja, da's onze Adie,' zei pa, maar hij zei het aarzelend, alsof hij er niet helemaal zeker van was.

'Die brieven gaven ons enige aanwijzing waar we je moesten zoeken,' vervolgde luitenant Nell, die net als zuster Beef dacht dat het veiliger was het gesprek op praktische zaken te brengen. 'Je familie herinnerde zich dat je voor ene Vincent Farley — de 'Vincent' uit die brieven — had geposeerd en dat hij je zogezegd... lessen in journalistiek gaf...'

Ik hoorde ma diep inademen en weer uitademen, dat wat ze had willen zeggen, ongezegd.

'Het Leger heeft ervaring met het opsporen van mensen. We kinnen de straten en de cafés en de huizen van kwade faam, alle plaatsen waar mensen verdwijnen, maar ook de straten in West-Londen waar onze weldoeners wonen...'

Ik schudde paniekerig mijn hoofd. 'Jullie zijn toch niet naar Camelot gegaan, hè?'

'Camelot House.' Luitenant Nell knikte. 'Ja.'

Ik wilde het niet weten. Niet en wel. Niet en wel.

'Wie hebben jullie gesproken?'

'Niemand. Dat wil zeggen: de huisknecht vertelde ons dat de familie niet thuis was en het personeel scheen van niets te

weten.'

Natuurlijk. Palmtree zou zijn meester afschermen voor alle lastige vragenstellers. Camelot House was niet alleen een sprookjeskasteel, het was ook een burcht. Geheimen waren er veilig. Ook mijn geheimen.

Het ergste zouden ze gelukkig nooit weten, die mensen om mijn bed.

'Maar er was nog een adres,' vertelde Nora. 'Een huis in Chelsea. Daar ben ik heen gegaan. De huisknecht vertelde me dat meneer meestal bij zijn familie verbleef, en hij gaf me vijf shilling voor de soepkeuken. Vijf shilling! Zomaar!'

Nee, engel Nora, niet 'zomaar'. Bedlington had een slecht geweten af te kopen.

'Ik ging weg en ik was al halverwege de straat toen hij me terugriep. Hij zei dat hij al nachten niet meer geslapen had en dat ik door de Voorzienigheid gezonden moest zijn om hem de kans te geven iéts van het kwaad te herstellen dat was aangericht. Heel eigenaardig allemaal. Maar hij dacht dat je een ongeluk had gehad, ergens in het havenkwartier.'

'Dat maakte het zoeken eenvoudiger,' ging luitenant Nell verder. 'Het betekende dat we enkel de ziekenhuizen langs de Thames langs moesten gaan om navraag te doen.'

'De ziekenhuizen en de mortuaria,' zei Kate met een klein

stemmetje.

'En toen hoorden we dat er in Guy's Hospital een jongen was binnengebracht die in de buurt van Ratcliff Highway was gevonden...'

'Een jongen gekleed als een vrouw.' Het waren de eerste woorden die ma sprak sinds ze binnengekomen was, te bitter om in te slikken.

Iedereen keek naar haar en niemand durfde iets te zeggen. Het leek erop dat ze wilde gaan huilen, of schreeuwen. Haar lip trilde, maar toen ik beter keek, zag ik dat het haar gezicht, haar hele lichaam was dat trilde.

'Elspeth...' zei pa. Ze duwde zijn uitgestoken hand weg. Toen kwamen de woorden en ze waren niet meer te stoppen: 'De dokter vertelde me dat ik een zoon gebaard had. Ik heb altijd gedacht dat ik een zoon had!'

Haar ogen bleven droog. Het waren woorden die ze ingehouden had, geen tranen.

'Iedere keer dat je me teleurstelde, zei ik tegen mezelf: je hebt in elk geval een zoon. Hij lijkt op mij, hij moet ook naar mij aarden. Dat moet er toch een keer uitkomen. Op 'n dag zal ik trots op 'm zijn. Wel, die troost heb ik nu niet meer.'

Naast me schudde Mary Ann haar hoofd: ze meent het niet. Maar ik wist dat ze het wel meende. Dit was hoe ma over

me dacht. Het was de waarheid, al jaren.

Ik zei: 'Het spijt me, ma', en het speet me ook werkelijk: dat zij mijn moeder was en ik haar kind.

Rijzig, met een rug die even kaarsrecht was als de mijne, keek ze op me neer. Ze zocht naar dat andere, dat wat ze nooit in mij had gezien en wat haar nu te schande maakte. Haar blik bleef rusten op mijn voorhoofd, waar een plukje blond haar onder het verband uit piepte. Mijn lengte had ik van haar geërfd. Dat haar niet.

'Je bent net zo waardeloos als je vader!'

Het oordeel zwiepte als een zweep over pa's gebogen rug; het raakte mij maar ook Mary Ann, die 'Ma!' riep.

'Mevrouw!' zei luitenant Nell.

Ma negeerde hen, triomfantelijk. 'Ik had nooit moeten trouwen met een dronkaard en een acteur. Kwaad bloed komt altijd naar boven in een van de kinderen. Zo vader, zo zoon, zeggen ze.'

'Ma, alsjeblieft, stop!' siste Mary Ann, die pa bezorgd in de gaten hield. Hij leek in zijn jas te willen wegkruipen als een schildpad in zijn schild.

'Het kon niet anders dan dat je zou uitgroeien tot een dronkaard of een dief, een schande voor je familie, maar dat je...' Haar stem stokte, voor het eerst. 'Ik heb over die brieven

en die tekeningen gehoord. En eerst wilde ik niet geloven dat jij het was. Dat je een van die... monsters was waar de kranten over schreven. Zo'n... zo'n Oscar Wilde-jongen. Maar Nora bezwoer me dat het jouw gezicht was op die tekeningen en jouw naam die hij noemde... Je had m'n hart kunnen breken, jongen, als je mijn zoon was geweest. Maar dat ben je niet. Je bent je vaders zoon, door en door!'

Ze draaide zich om en liep de zaal uit, een kaarsrechte, waardige vrouw, goed gekleed en knap voor haar leeftijd. Ze was ooit mijn moeder geweest.

Het duurde even voor iemand durfde te spreken. Zuster Beef was de eerste. Ze schraapte haar keel en zei: 'Ik denk dat u nu moet gaan.'

'Gaan?' Mary Ann vond als eerste van de familie haar stem terug. "We kunnen Adie niet zo achterlaten!'

'Hij heeft rust nodig.'

'Hij heeft óns nodig!'

Zuster Beef keek op haar verpleegstershorloge. 'Vijf minuten dan.' Ze waggelde naar de tafel in het midden van de zaal, waar ze zich aan haar papierwerk kon wijden en tegelijkertijd een oogje kon houden op haar vreemde patiënt en zijn eigenaardige familie.

Mary Ann leek niet te kunnen besluiten wie ze het eerst moest troosten: pa of mij.

'Ze was overstuur,' zei ze ten slotte tegen ons allebei. 'Ze houdt wél van jou, Adie. En van jou, pa!'

Ik schudde mijn hoofd. Ik wist dat het niet waar was en dat deed me merkwaardig weinig verdriet. Ma hield alleen van wie aan haar hoge eisen kon voldoen. Pa en ik konden haar alleen maar teleurstellen. Het weinige verdriet dat ik daarover voelde, stopte ik bij het grote verdriet in het loden kistje onder mijn hart.

Ik wenste dat ze me met rust zouden laten. Mary Ann achtte echter de tijd rijp om de vraag te stellen waar ik het allerbangst voor was geweest: 'Wat is er gebeurd, Adie?'

Ik was te beroerd, te moe om een leugen te verzinnen en dus vertelde ik de halve waarheid. Of iets minder. 'Mannen in de haven. Een straatbende.'

'Maar waarom, Adie? En wat deed je daar? En dat van die kleren, is dat echt waar?'

Ik kneep mijn ogen dicht in de hoop dat ze weg zouden gaan. Te veel vragen, te veel herinneringen aan dingen die vergeten moesten worden...

Het scheelde niet veel of ik had zuster Beef geroepen. Ik zou het gedaan hebben als ik pa zijn keel niet had horen

schrapen. Er kwam een hees, beverig geluid uit zijn mond, een mislukte poging tot spreken.

Iemand zou hem een borrel moeten geven, dacht ik.

'Ze...' Ik voelde zijn hand, onzeker door jaren drank, over de dekens tasten, tot hij hem op mijn verbonden schouder legde. 'Ze had jou niets moeten verwijten, jongen. De schuld ligt bij mij. Als ik een échte vader voor je geweest was...'

'Onzin, pa! Als die fraaie kunstschilder onze Adie z'n hoofd niet op hol gebracht had met die rare praatjes van 'm...'

'Jack, ieder mens heeft de keuze te zondigen of het juiste te doen. Niet het bloed, maar ons geweten is onze leidraad.'

'Meneer Mayfield... Jack... u moet het u niet aantrekken. Wat er gebeurd is, is ook de schuld van Peter en mij. We wisten dat er iets loos was en we hebben niet genoeg ons best gedaan om hem te helpen.'

Mary Ann, luitenant Nell en Kate begonnen boven mijn hoofd een discussie over wiens schuld het nu werkelijk was. Ik drukte de hand van mijn ongebroken arm tegen mijn oor. Het haalde weinig uit. Alleen Nora bleef stil en daar was ik haar dankbaar voor. Zij was het ook die mijn lippen zag bewegen. 'Hij wil iets zeggen!'

Hoewel mijn hoofd het liefst weer stil en leeg wilde worden, zoals het de laatste dagen hele uren was geweest,

probeerde ik mijn gedachten te ordenen. Ik moest spreken, om te voorkomen dat ik veranderde in iemand óver wie enkel nog maar werd gepraat.

'Pa...' Ik hield mijn ogen gesloten. Ik hoefde hem niet te zien: een klein, snotterig mannetje met die slappe slobbermond die alle drinkers op den duur schenen te krijgen. Hij mocht zijn zoals ik me hem herinnerde van toen ik nog klein was: een man die me zomaar in één zwiep op zijn schouders kon zetten. 'Pa... het is niemands schuld. Ik weet niet waarom ik zo ben... als ik ben, maar niemand heeft me zo gemaakt... Jij niet en...' Ik kon me er niet toe zetten zijn naam uit te spreken. Vincent. Vince. '... hij ook niet. Hij... ik denk dat hij liever niet van me gehouden had. Hij was geen slecht mens.'

Ik hoorde Mary Ann snuiven.

'Peter zegt dat hij hem nooit vertrouwd heeft,' zei Kate.

Het viel me nu pas op dat Gloria er niet bij was.

'Waar is Gl... Peter?'

Kate wreef zenuwachtig over haar buik. 'Hij... wilde niet komen.'

'Hij is kwaad op me, hè?'

Ik dacht terug aan die middag dat we na het zwemmen terugliepen naar huis en het zomaar uit het niets in me was

opgekomen hem te kussen.

'Ik was graag zijn vriend gebleven, Kate.'

Zijn vriend zoals ik daarvóór was.

'Het spijt me,' zei ik tegen hen allemaal. Want voor niemand van hen zou ik ooit nog de jongen, de broer, de zoon, de vriend zijn die ik was geweest. Ik zou een bron van onwelkome gedachten zijn. Een Oscar Wilde-jongen. Ze zouden er niet mee kunnen leven. Ze zouden me gaan ontwijken, net als Gloria. Jaar na jaar zou ik steeds een beetje minder vriend, broer, zoon worden. Op dit moment zou ik blij zijn met de rust, maar ik was bang voor de eenzaamheid. Ik herinnerde me de mannen die uit eenzaamheid naar Little College Street waren gekomen en die geen van de jongens graag had willen hebben, omdat ze eerder gezelschap dan genot van ons verlangden en wilden weten of wij net zo eenzaam waren als zij. Het was een troosteloos vooruitzicht.

Ik had niet gedacht dat iemand me een toekomst zou kunnen voorspellen die nóg naargeestiger was. Toch deed Mary Ann dat.

Zuster Beef, voor wie vijf minuten ook echt vijf minuten waren, stond op van haar stoel en waggelde op ons af. 'Tijd om te gaan,' zei ze. 'Deze jongeman mag morgen weer twee bezoekers ontvangen — twéé - voor niet langer dan een uur.'

Haar toon maakte duidelijk dat ze deze keer werkelijk geen

tegenspraak zou dulden, zelfs niet van Mary Ann.

Mijn zus boog zich over me heen, aarzelde even en drukte toen haar lippen tegen mijn voorhoofd. 'Wees niet ongerust, Adie. Het komt goed,' fluisterde ze. 'Wij zullen je helpen!'

LIX

Ziekenbezoek — 'Jezus houdt van zondaars' — Niemand — Beef en Bum — Een levende dode — Eenvoudige bewegingen

En helpen deden ze me. Met alle goede wil van een stel zendelingen dat een kannibaal de voordelen van een dieet van louter bananen wil laten inzien.

's Morgens toevertrouwd aan de tedere zorgen van Beef en Bum, kon ik 's middags een delegatie van familieleden en vrienden tegemoet zien, die dan weer uit Mary Ann, Kate of pa, dan weer uit luitenant Nell en Nora bestond. Ze praatten tegen me met zachte, voorzichtige fluisterstemmen, alsof het me minder zou vermoeien telkens weer 'Wat zeg je?' te vragen dan naar hun vertrouwde en misschien iets te luide stemmen te luisteren.

Na het eerste, emotionele bezoek scheen er een afspraak gemaakt te zijn dat er in mijn aanwezigheid niet meer over 'het' gesproken zou worden. Iedereen hield zich eraan, zelfs

pa, die me met een opgeruimdheid die niet om aan te zien was, de nieuwe knopentrucs demonstreerde die hij zichzelf had geleerd.

Mary Ann die, toen ze zich er eenmaal toe had kunnen zetten me aan te raken, het telkens opnieuw deed, als om te bewijzen dat ze het durfde, schudde mijn kussens op of veegde dat ene plukje haar uit mijn gezicht. Ze bracht lekkernijen voor me mee die volgens haar de eetlust zouden stimuleren, maar door zuster Beef onverbiddelijk verboden werden: bonbons, suikeramandelen, room-broodjes en zelfs een doos geglaceerde rozenblaadjes.

'Ik kots alles wat ik eet toch meteen weer uit,' zei ik tegen haar.

'Dan kots je deze keer eens rozenblaadjes,' antwoordde ze.

Luitenant Nell wist met moeite haar mond te houden. Ik had een diep respect voor degene die het Woord van God had weten te beteugelen, en vermoedde dat het Mary Ann was. Wel stopte ze me tijdens een van haar eerste bezoeken een bijbel toe, waarin bladwijzers de passages markeerden die betrekking hadden op mijn specifieke zonde.

Nora was in Nells bijzijn meestal stil, behalve wanneer ik door een van dokter Bumsteads zesmaal daagse zinksulfaatklysma's te beroerd was om te praten. Dan nam ze mijn hand in de hare en neuriede Leger des Heils-liederen,

die zonder de tekst op Music Hall-liedjes leken of zong zachtjes een van die gezangen uit de kerk die ma vroeger met ons bezocht had: 'In life, in death, O Lord, Abide with me wat me op een merkwaardige manier troost gaf, omdat het al zo veel jaren door zo veel mensen omhooggezongen was naar een Hemel die soms wel, soms niet luisterde.

Ik mocht haar, en niet alleen om die reden.

Nora Ambrose was een van die verlegen muisjes van meisjes die meer bleken te durven dan ze zelf altijd gedacht hadden. Haar lach maakte haar mooi, zodat je de bril en het donkere heilslegeruniform vergat.

Als luitenant Nell er niet bij was, praatte ze veel en graag. Het gemak waarmee ze praatte, of het nu met mij, met een dokter of met een van de steiger gevallen bouwvakker was, herinnerde me aan een andere spreker, die in een kinderkamer, tussen het speelgoed en de poppen, met me gesproken had zonder in verlegenheid gebracht te worden door wat ik was.

In de dagen die ik op de ziekenzaal doorbracht, gevangen in spalken en verband, dacht ik soms aan hem.

'Heb je wel eens een gevangenis bezocht?' vroeg ik op een middag aan Nora.

Ze schudde haar hoofd. 'Nee. Maar ik heb wel mannen gesproken die daar ooit een straf hebben uitgezeten.'

'Wat is het ergste?' vroeg ik haar. 'Van de gevangenis?'

'Dat elke dag hetzelfde is,' antwoordde ze zonder aarzeling. 'Dat elke cel, elke muur, elke gang, elke steen hetzelfde is. Dat op den duur iedere man hetzelfde lijkt. En dat jij op hem lijkt! Dat hebben ze me verteld.'

Ik stelde me een rij gevangenen voor waarin ik Oscar Wilde niet kon herkennen. De gedachte deed alle kleur uit de dag verdwijnen.

'Vind jij dat ik naar de gevangenis zou moeten, Nora?' vroeg ik, eerder nieuwsgierig naar haar oordeel dan dat ik er bang voor was.

Ze aarzelde. We bevonden ons op verboden terrein.

'Sommige mannen verlaten de gevangenis als een beter mens,' antwoordde ze en ze voegde er eerlijk aan toe, 'maar de meeste niet.'

Ik lachte en hield me daarna enkele minuten angstvallig stil, omdat er volgens mijn ribben niets te lachen viel.

'Er is er maar Een die onze ziel kan zuiveren en ons vergeving kan schenken,' zei Nora, die na haar ongebruikelijke oordeel de drang voelde iets stichtelijks te zeggen.

'Ja, en die zal moeite voor me doen...' mompelde ik.

Nora's glimlach bracht de kleur terug in de dag. 'Jezus

houdt van zondaars.'

Wat uit haar mond een stuk dubbelzinniger klonk dan wanneer luitenant Nell het gezegd zou hebben.

Ik lachte en nam de pijn op de koop toe.

De dagen in Guy's Hospital leken op elkaar zoals dagen in de gevangenis op elkaar lijken. Het was zoals Nora gezegd had, ik werd een van de velen: mannen die in bed lagen en met hun oog op de klok wachtten op het ontbijt, de medicijnenronde, de dokters, het bezoek.

Als het een straf was, dan droeg ik hem geduldig. Het was veilig om niemand te zijn. Naar 'Niemand' werd niet gezocht en 'Niemand' was 'van geen enkel belang'.

'Niemand' had geen zorgen. Iedere dag was hetzelfde en dus was er geen verleden en geen toekomst.

Ik begon de routine van het ziekenhuisleven te waarderen. Er werd voor me gezorgd zoals er niet meer voor me gezorgd was sinds ik een zuigeling was. Ik hoefde niets te doen, niets te beslissen.

's Morgens, na het vertrek van de nachtzuster, kwamen de verpleegsters die ik inmiddels bij naam kende: Albin, Turner, Hawthorne en Chambers, met hun sponzen, handdoeken en schone lakens. Ik gaf me willoos over aan hun schone, met

carbolzeep gewassen handen. Een willoos lichaam voelde minder pijn.

Je bent zo flink,' zei Albin, terwijl ze de wond op mijn achterhoofd waste met zeep en warm water.

Ik keek in de spiegel die op mijn schoot lag, naar het slordige kortgeknipte haar dat onder het verband vandaan gekomen was, de bloeduitstortingen rond mijn ogen en mond die langzaam van blauw naar geel verkleurden en het litteken op mijn wang dat heelde tot een dunne, rode streep.

Niets was eenvoudiger dan niets te willen. Pas als ik zou wensen weer net zo te worden als ik was geweest, zou het moeilijk worden om flink te zijn.

Het duurde niet lang of ik stond op de afdeling bekend als een voorbeeldige patiënt, een engelachtige invalide. Er was niets wat de zusters niet voor me wilden doen en omdat ik zelf niets vroeg, begonnen ze dingen te verzinnen.

Of ik niet nog een hapje pap wilde. Of ik soms in een andere houding gelegd wilde worden. Of ik de ondersteek moest gebruiken.

Je hebt succes bij de vrouwtjes,' zei de bouwvakker die in het bed naast me lag.

De enigen die minder enthousiast over me waren, waren

Beef en Bum.

'Je bent niet duizelig meer, dus is er geen enkele reden om de hele dag in bed te blijven,' zei zuster Beef. 'Daar komen maar door-ligwonden van.'

'Het doet pijn als ik overeind kom,' protesteerde ik.

'Je hebt wel ergere pijn doorstaan, dacht ik zo,' zei ze en ze bleef bij mijn voeteneinde staan tot ik twee wankele passen naast mijn bed gedaan had. Ik had niet meer kracht in mijn benen dan in mijn armen.

'Dat komt er nu van,' zei Beef grimmig. 'Als je wekenlang alleen maar op bed ligt, hou je geen spieren meer over. Voortaan loop je elke dag minstens tien keer de zaal rond en, geloof me, ik zal het te horen krijgen als het niet is gebeurd.'

Bum verdiepte zich éénmaal per dag in de inhoud van mijn po en verklaarde zich na vijf martelende weken tevreden.

'Ik durf je, wat deze kwaal betreft, gezond te verklaren.'

'Maar ik vóél me niet gezond.'

Hij nam me kritisch op. 'Hoofdzuster Beef zegt dat je een van die patiënten bent die eigenlijk niet beter willen worden. Klopt dat?'

'Niet beter worden? Natuurlijk wil ik beter worden!' Ik probeerde Meers verdenking weg te lachen, maar ze had

gelijk. Op de ziekenzaal was Londen niet meer dan het geluid van het verkeer dat door de open ramen naar binnen waaide, en de stank van de Thames op een warme dag. Ver weg en ongevaarlijk.

Dat zou veranderen wanneer ik uit het ziekenhuis ontslagen zou worden. Onwezenlijk als ze nu leek, de stad was echt en in haar si raten zou ik mensen kunnen ontmoeten voor wie ik dood was.

'Ik weet niet waar ik heen moet,' zei ik tegen Bumstead. 'Mijn vader heeft geen huis en mijn moeder wil niets meer van me weten.'

'En die vrouw-in-zekere-omstandigheden die jou vaak bezoekt?' Hij bedoelde Kate. 'Kan zij je niet helpen?'

Ik schudde mijn hoofd. 'Haar man zal dat niet goed vinden.'

"Wel, er moet toch ergens een plek zijn waar je welkom bent?'

Ik dacht na. Eigenlijk kwamen er maar twee plaatsen in aanmerking en beide waren onmogelijk: Marthes gastvrije huis aan de overkant van het Kanaal en de marmeren zalen van het huis dat Arthur had achtergelaten. Het waren de enige plaatsen waar ik me veilig en welkom had gevoeld sinds Vincent me uit zijn huis had verbannen.

'Kent u Arthur Stableford?' vroeg ik. 'Een arts in Harley Street.'

'Ja, ik heb hem gekend. Hij was een van de beste chirurgen van Londen. Maar hij zal je niet kunnen helpen, jongen. Hij is dit voorjaar overleden.'

'Dat weet ik,' zei ik zacht. 'Ik was erbij toen hij stierf.'

Voor het eerst leek iets wat ik zei hem te verbazen of te schokken. 'God...' zei hij en het was niet duidelijk of het een aanroeping of een vloek was.

'Ik had niet kunnen voorkomen wat hij heeft gedaan. Ik sliep toen hij het deed. Maar ik zou graag zijn graf bezoeken... en er een krans leggen. Wie weet dat ik daar een idee krijg hoe het verder moet. Weet u waar hij begraven ligt? Ik heb zijn graf op Highgate gezocht, maar ik heb het niet kunnen vinden.'

'Hij... ehm... ligt begraven op Kensal Green.' Bumstead bestudeerde me met een interesse die hij gewoonlijk voor de inhoud van ondersteken reserveerde. 'In de ongeheiligde sectie. Omdat hij er geen geheim van maakte agnost te zijn. Als je dat niets zegt... ehm... iemand die niet zeker is van het bestaan van een opperwezen.'

'Kensal Green,' herhaalde ik. Ik had de laatste tijd moeite om dingen te onthouden omdat er zo veel vergeten moest worden. 'Dank u wel, dokter.'

Bumstead leek te betwijfelen of hij me wel een gunst had verleend. 'Jongeman,' zei hij, 'als je straks het hospitaal verlaat, zoek dan het gezelschap van de levenden. Je bent nog te jong om dat van de doden te zoeken.'

'.... Achtenzestig... negenenzestig... zeventig...' Met mijn vingertoppen tegen mijn halsslagader gedrukt, telde ik de slagen van mijn hart. Gezond! Ik geloofde het geen moment.

Hoe kon een dokter je gezond verklaren die nog niet eens wist dat zijn patiënt iedere nacht stierf?

Zodra ik begon te dromen, ging het loden kistje onder mijn hart open en ontsnapten de spoken. Ze stonden aan mijn bed met scalpels, messen, knuppels en flessen verstikkend, zoetgeurend gas, hun zakdoeken als maskers voor hun gezicht gebonden, en wanneer ze om klokslag twaalf uur eindelijk klaar met me waren, was de matras doordrenkt met bloed. Ik stierf — letterlijk — duizend doden, want elke keer dat het me, na met een schok wakker geschrokken te zijn, gelukt was weer in slaap te vallen, begon de droom opnieuw. En mijn dood was het einde niet.

Ik werd een spook onder de spoken, met het verschil dat ik niet ronddoolde door kerkers of grafkelders, maar door het hoofd van een man.

's Nachts kon ik hem niet op afstand houden. Dan waren

we pijnlijk dicht bij elkaar.

Zijn handen zochten naar me in zijn slaap en ik drukte mijn vingers op het ronde litteken op zijn borst.

'Heb je me laten vermoorden?' vroeg ik hem.

In mijn dromen was ik de schaduw op zijn donkerste schilderijen, het gezicht dat hij soms achter het zijne in de spiegel dacht te zien, het dode hondje dat zijn zoontje langs de kant van de weg zou vinden op de dag dat zijn vader hem fietsen leerde, een van de schimmen waarmee hij als Octavia's echtgenoot de liefde zou bedrijven in zijn eigen slaapkamer.

'Heb je me laten vermoorden?' vroeg ik hem telkens weer.

Ik kreeg geen antwoord, of ik de vraag nu in zijn oor fluisterde of met mijn nagels in zijn huid kraste. Als hij me al hoorde, hield hij me voor de stem van zijn geweten. En blijkbaar kon of durfde hij zelfs die stem geen antwoord te geven.

Elke morgen werd ik wakker met een rauwe keel en natte wangen, die bewezen dat ik nog leefde, tranen kon huilen en verdriet kon voelen. Na de opluchting volgde altijd paniek en mijn eerste bewuste ogenblikken bracht ik altijd door met het haastig terug in de loden kist duwen van elke herinnering die pijn deed.

Wanneer de zusters het ontbijt rondbrachten, was ik weer

kalm genoeg om te doen alsof ik honger en dorst had en blij was met een praatje.

Net als dokter Bumstead herkenden ze geen levende dode als ze er een voor zich zagen.

Hoewel het gevreesde bericht dat ik gezond, sterk en volledig genezen was, nog op zich liet wachten, merkte ik aan allerlei kleine zaken dat er voorbereidingen voor mijn vertrek werden getroffen.

Mary Ann bracht in opdracht van zuster Beef een kostuum, een overhemd en schoenen voor me mee, kleren voor de buitenwereld, waarin ik geacht werd wandelingetjes over de gangen te maken.

Aan het eind van mijn zesde week in Guy's Hospital rolde Albin het verband van mijn arm en haalde de spalken weg.

'Nou, hoe voelt dat?' vroeg ze.

'Vreemd!'

De huid die onder het verband tevoorschijn kwam, was bleek en rimpelig, alsof de arm wekenlang onder water had gelegen.

'Probeer hem eens te bewegen.'

Ik tilde mijn arm een stukje op en liet hem weer vallen.

'Lamme vleugel.'

'Dat trekt wel bij. Probeer hem wat te oefenen. Jezelf aankleden. Weer eten met je rechterhand. Simpele bewegingen.'

Gehoorzaam als ik was, probeerde ik mezelf die nacht af te trekken. Mijn hand deed braaf wat er van hem verwacht werd, maar ik beleefde er weinig plezier aan, alsof mijn lichaam vergeten was wat er ook alweer zo geweldig was aan seks.

Ik lag de rest van de nacht wakker, me afvragend wat ik tussen de levenden te zoeken had als ik zelf al meer dan half dood was.

LX

De wereld in — Paniek — De brouwerswagen — Bertram Lennox Mijn eergevoel — Het appartement — De A, de D, de R, de I, de A en de N — Het beste bed van Londen

Toen zuster Beef me meedeelde dat ik aanstaande woensdag uit het ziekenhuis ontslagen zou worden, vertelde ik het niet door aan de familie. Ze zouden er een feestelijke gelegenheid van maken, een nieuw begin. Ze zouden me meeslepen naar een eethuis, om het te vieren. Ik zou er pastei en palingen in gelei moeten eten te midden van mannen met zakdoeken om hun hals.

Mijn plan was er stilletjes tussenuit te knijpen. En dat was dan ook meteen mijn hele plan. Van wat ik zou doen als ik eenmaal buiten stond, kon ik me geen voorstelling maken. Misschien zou ik Arthurs graf bezoeken, zoals ik Bumstead

had beloofd. Als ik er de moed voor zou hebben.

Op de morgen van mijn vertrek wachtte ik op de rand van mijn bed tot de ronde van de dokters zou beginnen. Ik wilde Beef en Bum gedag zeggen. Tenslotte hadden ze me behandeld zonder voorwaarden te stellen en zonder een oordeel over me te vellen. Nu ik erover nadacht, misschien waren ze er niet eens voor betaald. Van wie had het geld moeten komen? Pa en Mary Ann hadden het niet en ma en Gloria zouden botweg weigeren te betalen.

Bumstead nam afscheid van me met een korte, ernstige handdruk. 'Beloof je uit de problemen te zullen blijven, jongeman?'

'Dat beloof ik.'

Als ik één voornemen had, was het dat.

'Maar denk erom dat je niet in je bed wegkruipt,' waarschuwde Beef. 'Jonge mensen moeten de wereld in.'

Haar beloofde ik niets.

Ik liep door de lange gangen van het ziekenhuis, een ordelijke, schoongeschrobde gevangenis die ik helemaal niet wilde verlaten. Ik rook de misselijkmakende lucht van chloroform niet meer, was gewend geraakt aan zusters die volle po's en schalen bloed wegbrachten, en keek niet meer

weg als er bloederige verbanden in de stortkoker werden gegooid. Ik voelde me hier thuis. Daar buiten had ik geen huis.

Met elke stap die ik zette, nam de paniek toe. Door de wanden van de loden kist hoorde ik de jongen schreeuwen die ik daar, de morgen dat ik ontwaakt was in mijn ziekenhuisbed, had opgesloten.

Aangespoord door Beefs woorden wist ik het tot de poort te brengen. Jonge mensen moeten de wereld in. En daar begon die wereld.

Ik kon niet verder. In de weken die ik in het ziekenhuis had doorgebracht, moest de wereld groter geworden zijn, of ik kleiner. Nooit had de hemel me zo hoog geleken en hadden de gebouwen zulke lange, donkere schaduwen geworpen, waren de straten zo breed geweest en zo vol mensen en lawaai.

Ik drukte me tegen de muur, half verwachtend door de schoen van een toevallige voorbijganger verpletterd te worden als een mier.

Te groot! Te luid! Te vol! Te veel, te veel, te veel! gilde de paniek in me. Ik kneep mijn ogen dicht en drukte mijn handen tegen mijn oren.

Maar dat kon niet voorkomen dat iemand per ongeluk tegen me aan zou botsen. Ik wist dat ik het niet zou kunnen

verdragen aangeraakt te worden. Mijn huid was te dun, bijna verdwenen, mijn zenuwen lagen bloot...

Wat die kerels met hun riemen en knuppels nagelaten hadden, zouden ze nu af kunnen maken met een speldenprik.

Ik zou gek worden als iemand me aanraakte. Maar waarschijnlijk was ik al gek. Wie was er nu zo bang voor een stad dat hij zich met dichtgeknepen ogen tegen een muur aan drukte?

God, stel dat iemand dacht dat ik hulp nodig had en me aan zou spreken? Of om me te kalmeren een hand op mijn schouder zou leggen?

Om dat te voorkomen, moest ik tenminste dóen alsof ik normaal was. Ik opende mijn ogen en liet mijn handen zakken.

Londen was er niet minder reusachtig op geworden. Op weg gaan naar Kensal Green was geen optie. Ik zou waarschijnlijk in Bedlam eindigen.

Op dronkenmansbenen liep ik naar de rand van het trottoir. Een eindeloze stroom koetsen, omnibussen, vrachtkarren en brouwerijwagens getrokken door monsters van paarden, passeerde het ziekenhuis.

Het zou niet moeilijk zijn er terug te keren... Halverwege

de straat kwam een wagen, hoog opgeladen met tonnen bier, aangedenderd. Het zou maar één stap vergen...

'Adie! Hier zijn we! Hier!'

Uit een open rijtuig aan de overkant van de straat werd gezwaaid. Mary Ann sprong eruit, nam haar rokken op en rende tussen het verkeer door naar me toe.

'Je dacht dat je er weer stiekem tussenuit kon glippen, hè? Maar zuster Beef heeft ons verteld dat je vandaag naar huis zou mogen.'

Ik zette me schrap voor haar omhelzing. Tot mijn opluchting nam ze enkel mijn hand.

De brouwerswagen reed aan ons voorbij. Nu ik de manshoge wielen en de reusachtige paardenhoeven van dichtbij zag, was ik blij dat mijn zus mijn hand vasthield.

'Waar wilde je eigenlijk heen gaan? Toch niet terug naar...'

Ze maakte haar zin niet af, alsof het een schandaal teweeg zou brengen als ze hier op straat 'Vincent' of zelfs maar 'hém' zou zeggen.

'Nee, natuurlijk niet!' reageerde ik gepikeerd. 'Ik had geen benul waar ik heen zou gaan.'

Mary Ann lachte opgelucht. 'Dan hebben we een verrassing voor je.'

De verrassing bestond uit twee delen. Allereerst bevatte het rijtuig behalve Kate, luitenant Nell en een stralende Nora ook een mannelijke passagier: een jongeman in een gestreepte blazer in de meest afzichtelijke kleuren groen en paars.

'Dit is Bertram Lennox, mijn verloofde,' stelde Mary Ann ons voor. 'Maar jullie hebben elkaar natuurlijk al eens ontmoet.'

Dat klopte: meer dan een jaar geleden toen we mijn verjaardag vierden in Hyde Park. Dat betekende dat ik nu achttien jaar was. Honderd jaar ouder dan deze blaag.

Hij schudde me de hand alsof hij aan een pomp zwengelde. 'O, pardon, ik hoop niet dat dat de gebroken arm was.'

Ik trok mijn hand schichtig terug, maar dacht: verdomd als ik bang voor jóü ga zijn!

'Dus jij hebt 'n ring voor m'n zus gekocht.'

Ik nam hem geringschattend op, een broer op wie vijftienkaraats goud en het woord LOVE in edelstenen geen indruk maakten. Hij reageerde als een jongeman van goede geboorte, verzekerde me dat zijn bedoelingen eerbaar waren en noemde me 'zwager'. 'Binnenkort zal ik mama en papa op de hoogte brengen van onze verloving.' Hij sprak het uit als

'mamaa' en 'papaa'. Ik trok een gezicht naar Mary Ann, maar zij scheen er al aan gewend te zijn. Ze lachte er zelfs niet meer om.

'En dat is nog niet alles, Adie!' zei Kate. 'Raad eens!'

'Vertel het me maar.' Ik had geen zin in raadspelletjes.

In het rijtuig voelde ik me iets veiliger, maar nog lang niet op mijn gemak. Ik kon me nergens verstoppen voor de hemel boven mijn hoofd of het lawaai van honderden wielen in mijn oren. Wie omhoogkeek, zou me kunnen zien, en me kunnen herkennen.

Mary Anns verrassing kon maar beter een donkere bril en een valse baard zijn.

'We hebben een kamer voor je gevonden, Adie,' zei Kate.

'En niet zomaar een!' Mary Ann vond dat zij het recht had dit te vertellen. 'Een herenappartement. Bertrams appartement!'

'Marian...' — Marian! — '... vertelde me dat je onderdak zocht en ik verblijf er alleen in de weekends of als het een keer laat wordt in de stad, dus...' Hij haalde achteloos zijn schouders op, alsof hij appartementen voor het uitdelen had. Ik kon wel raden wat er was gebeurd. 'Marian' had op hem ingepraat tot hij desnoods bereid geweest was de maan voor haar van de hemel te halen.

'Vind je dat niet fantastisch, Adie?' vroeg Mary Ann, omdat ik zelf nog niet gezegd had hoe fantastisch ik het vond.

Ik was er nog niet uit. Mijn oude ik protesteerde dat ik nu in het krijt stond bij een blaag in een afzichtelijk jasje die zijn vader 'papaa' noemde. Mijn nieuwe ik was bereid zijn voeten te kussen.

Een kamer! Vier muren! Een deur die op slot kon. Gordijnen die ik kon dichttrekken.

'D-dank je!' stamelde ik. 'Dat is geweldig! Dank je!'

'Och, het was wel het minste wat ik kon doen. Per slot van rekening zullen we binnenkort familie zijn.'

Mary Ann gaf zijn hand een kneepje. 'Hij heeft voor alles betaald, Adie, voor alles! Het ziekenhuisbed, de behandelingen. Hij heeft zelfs beloofd een aanbevelingsbrief te schrijven wanneer je weer sterk genoeg bent om werk te gaan zoeken!'

Kortom, er werden kosten noch moeite gespaard om van mij een gezonde, fatsoenlijke jongen te maken voor de dag zou aanbreken dat ik werkelijk familie zou zijn.

Och, wat kan het je schelen? zei mijn nieuwe ik tegen mijn oude. Wees eerlijk: wat heb je nog aan eergevoel over?

En dus bedankte ik Bertram, twee, drie keer en nog een keer nadat hij me lachend geboden had op te houden, en liet

me naar zijn appartement brengen.

Bertrams appartement was de kamer waarvan ik gedroomd had toen ik nog op een zolderkamer in Soho woonde. Het had een zitkamer met een klein balkon dat uitkeek op de bomen van een besloten tuin. In de groene schemering werd het geraas van Londen overstemd door gekoer van de tortels die mijn overburen waren. Beneden lag een slaperige straat waar oude mensen of moeders met kinderen wandelden, maar waar niemand kwam die er niets te zoeken had.

De zitkamer rook naar leren fauteuils en dure sigaren, de geur van luxe. De tapijten, de stoelen, de tafels, de piano — er was een piano! — en de kasten waren allemaal van de beste kwaliteit, maar hadden niet die nuffigheid van de meubelen uit Camelot House, waar je enkel maar naar durfde te kijken. Ik liet me in een leunstoel zakken, die ik, zoals dat hoorde in een vrijgezellen-appartement, deelde met een verkreukelde krant en wat plukjes tabak. Binnen handbereik was een drankenkabinet (leeg, waarschijnlijk op last van luitenant Nell) en een boekenkast (vol, goddank). Ik zag The Adventures of Huckleberry Finn, King Solomon's Mines, The Book of Nonsense, de sprookjes van Anderson en Three Men in a Boat, boeken over ontdekkingsreizen over de Nijl of de Niger en een dik, avontuurlijk boek dat J.G. Woods Onbeschaafde

Volken heette. Bertram Lennox steeg in mijn achting. Hij had een bibliotheek gevuld met boeken die ik als jongen gelezen had of had willen lezen.

'En wat vind je ervan?' vroeg Mary Ann.

'Het is perfect,' zei ik, zonder te overdrijven.

Je zult je er niet vervelen?'

Niet vervelen? Ik hoopte me er dood te vervelen. Het leek me een vredig einde.

'We zullen iedere dag bij je langskomen,' beloofde Kate. 'Je hoeft niet bang te zijn dat je eenzaam zult zijn. We hebben een paar vriendjes voor je gekocht, zodat je niet alleen bent als wij er niet zijn.'

Op het dressoir stond een kooi met vinkjes, die eruitzagen alsof ze hier liever niet zouden zijn. Ondanks Kates verzekering dat ze keeltjes van goud hadden, deden ze geen snavel open.

'Het is jouw taak ze te voeren en de kooi schoon te maken,' zei Mary Ann. 'Dat zal je wat te doen geven.'

'Hm,' zei ik. Dit was het soort klusjes dat je aan de betrouwbare patiënten van een krankzinnigengesticht toevertrouwde. Wat zou het volgende zijn? Manden vlechten?

Ik zocht hulp bij Bertram, in de hoop dat hij iets verstandig-

mannelijks zou voorstellen, zoals een sigaret roken. Maar hij haalde alleen onbeholpen grijnzend zijn schouders op, machteloos tegenover een vrouwelijke meerderheid die alles al had uitgedacht.

'En dat is nog niet alles,' zei Nora. Ze tilde, geholpen door luitenant Nell, een koffer op tafel die een kanonskogel, een blok lood of een jonge olifant moest bevatten.

'Ik ga niet raden wat erin zit,' waarschuwde ik.

'Het is een schrijfmachine,' zei Bertram behulpzaam.

Uit de koffer kwam een apparaat tevoorschijn dat me nog het meest deed denken aan de kassa die we bij Victor Procopius op de toonbank hadden staan: een log, metalen geval met, zo leek het me, vijf keer zoveel toetsen als ik vingers had.

'Je wilde journalist worden, nietwaar?' informeerde Bertram. 'Dan heb je tegenwoordig een schrijfmachine nodig.'

'Toe, ga er eens achter zitten, Adie,' vleide Mary Ann.

Ik wist dat ze niet tevreden zou zijn voor ik dat gedaan had.

Ze liet me zien hoe je een vel papier in de machine draaide. 'Daar komen de letters op,' legde ze me uit.

'Probeer eens iets te typen,' moedigde Kate me aan.

'Je naam,' stelde Nora voor.

Ik zocht de letter A die ik in de linkerbovenhoek verwachtte, maar die ik daar niet vond.

'De letters staan door elkaar,' zei ik.

Mary Ann boog zich over me heen. 'Dat hoort zo bij een schrijfmachine. Kijk, op deze toets staat de A. Druk er eens op.'

Ik drukte de toets in en een hamertje sloeg tegen het papier.

'En nu de d,' zei Nora. 'Zoek de D.'

Ze leunden allemaal over me heen om de D te zoeken en daarna de R, de I, de A en de N en het werd een spelletje wie die het eerst vond. Nadat we ook alle letters van mijn achternaam hadden opgespoord, trok Mary Ann aan een hendeltje aan de zijkant van de machine.

'En dan staat er...'

Adrian Maaayfield,' las ik van het papier.

Ze lachten en klapten in hun handen, grote kinderen met een duur en modern stuk speelgoed.

'Nu mijn naam!' riep Nora. 'Typ Nora Ambrose.'

En daarna wilden ze natuurlijk allemaal. Nadat ik Bertrams naam - de laatste en de langste: hij bleek officieel Bertram William Edward Herbert Lennox te heten — had getypt,

fluisterde Mary Ann me een boodschap voor hem in mijn oor. Een 'Roses are red, violets are blue, sugar is sweet; and so are joy'-rijmpje dat onder gesmoord gegiechel, regel voor regel, tevoorschijn kwam. Vervolgens had Bertram natuurlijk een boodschap voor haar en zo werd het een reuze-gezellige ochtend, behalve voor de cupido achter de schrijfmachine. Ik keek op de klok, wensend dat ze allemaal dringende afspraken zouden hebben en — helaas! helaas! — niet konden blijven.

Wat ik wilde, was in de groene schemer van het appartement naar de tortels luisteren, met een boek op schoot waarin ik misschien een paar regels zou lezen.

Ik boog en strekte mijn vingers. Typistes moesten wel eelt op hun vingertoppen hebben. De woorden vloeiden niet op het papier zoals bij een pen, maar leken er door de hamertjes in geperst te moeten worden.

'O,' riep Kate plotseling beschaamd uit. 'Je zult wel moe zijn! En wij houden je maar uit bed met onze domme spelletjes! Wat denk je, Mary Ann? Zullen we hem de slaapkamer laten zien? Dan kan hij even rusten en halen wij de lunch.'

Ik schoof de schrijfmachine dankbaar in een hoek en liet me door Mary Ann en Kate naar de slaapkamer brengen.

Het appartement had zijn beste verrassing tot het laatst bewaard.

De slaapkamer was aanzienlijk kleiner dan de zitkamer, maar bevatte toch een toilettafel, een wasmeubel, een klerenkast waaraan een van Bertrams afschuwelijke blazerjasjes hing en natuurlijk een bed. Maar niet zomaar een bed. Dit bed was uit de hemel neergedaald voor iedereen die acht weken op een ziekenhuismatras had doorgebracht. Breed genoeg om drie keer in om te rollen, zacht genoeg om honderd jaar in te slapen. Het had een donzen matras als uit een sprookje, om diep in weg te zakken, en beddengoed dat naar buitenlucht en zomerdagen rook. Het was — ik voelde me inmiddels deskundig genoeg om dat te kunnen beslissen - het beste bed van Londen.

Ik trok mijn schoenen uit en ging, verder gekleed, op de dekens liggen. In zo'n bed te mogen slapen, met al je kleren aan, was een luxe.

'Red je het, zonder ons?' vroeg Mary Ann.

'Mmm,' antwoordde ik, mijn ogen gesloten.

'Hij slaapt al bijna,' fluisterde Kate. Op hun tenen verlieten ze de kamer.

Ik bleef achter met mijn hartslag en mijn ademhaling die me vertelden dat ik leefde, dat ik alles had overleefd. De pijn, de paniek, de liefde en de haat en de teleurstelling lagen veilig

begraven in mijn levende vlees.

Het duurde niet lang voor ik in slaap viel.

LXI

De Doornroosjestraat — Bezweringen — Drie goede feeën — Dat waar we niet over praten — Doe het onmogelijke — Twijfel — Een meisje op proef — Eerbare bedoelingen

Ik sliep door de zomer heen.

Tot laat in de morgen lag ik op mijn bed, uitgestrekt als een kat in de zon, tevreden met het licht en de warmte en de geruststellende geluiden van mijn Doornroosjestraat: de dienstmeid van de buurvrouw die op het achterplaatsje de kleden uitklopte, de kapper-van-beneden die zijn winkel opende, en de kinderen die in de besloten tuin speelden. Het was prettig om te weten dat ze daarbuiten waren en hun leven leefden, en even prettig dat ik met dat leven niets te maken had.

Als ik zin had, haalde ik een boek uit de kast en las over

boottochten op de Mississippi, wilde ritten over de Laplandse taiga en gevechten op leven en dood, diep in de binnenlanden van Afrika, de avonturen die ik ooit zelf had willen beleven, nu tevreden om er enkel over te lezen.

Op sommige dagen dacht ik eraan de vogels te voeren, op andere niet. Ze zaten nog steeds als kleine, stoffige plumeaus op hun stokjes en gaven geen kik. Zo nu en dan speelde ik met de gedachte het deurtje van hun kooi open te zetten, zodat ze weg zouden kunnen vliegen.

Als ik niet zeker geweten had dat ze buiten hun kooi even ellendig geweest zouden zijn als erbinnen, had ik het gedaan.

Twee keer, tijdens de warmste dagen van de zomer, waagde ik me in de kapsalon en liet mijn haar zo kort knippen als het in het hospitaal was geweest.

Het gezicht dat me vanuit de spiegel aankeek, zag er nog steeds mager en ziekelijk uit. Ik was er tevreden mee. Van ziekelijke mensen kon niet verwacht worden dat ze de wereld in trokken. Zolang ik er ziek uitzag, zou ik veilig zijn.

Als ik over Vincent, Stuart, Palmtree, Bedlington dacht, was het in bezweringen.

Hij was niet goed voor je. Vergeet hem. Ooit vernam je, fluisterzacht, de vloek die dreigend op je wacht, mocht je neerzien naar Camelot. Vergeet hem. En: Ze kunnen je hier nooit vinden. Je bent veilig.

Ik had mijn eigen veilige, hoge toren, zoals Vincent die had gehad voor ik in zijn leven kwam. Ik leefde, in afzondering, tussen 'muren, torens, grijs opdoemend' en nam genoegen met de schaduwen van de wereld, buiten mijn bereik in mijn spiegel.

Het enige wat ik me soms met een vage ongerustheid afvroeg, was hoe het toch mogelijk was dat onze levens zo op elkaar waren gaan lijken, dat van Vincent en mij. We waren, vrijwillig, onze eigen gevangenen. Lady's of Shalott, met als enige verschil dat hij zijn schaduwen in schilderijen ving en ik er niets anders mee deed dan toekijken hoe ze de zon volgden door mijn kamer: van Oost naar West en weg.

De schrijfmachine bleef ongebruikt in zijn hoekje staan en wat er ook gebeurde in die lange weken van de zomer, het ontsnapte met de schaduwen.

De enigen die mijn stille dagen verstoorden, waren Mary Ann, Kate en Nora, die dagelijks arriveerden met de boodschappen en een mand vol goede bedoelingen. Ik keek uit naar hun bezoekjes, al was het met gemengde gevoelens. Het was een prettig, vertrouwd gevoel om onder mensen te zijn die wisten wie ik was en waar ik vandaan kwam en van Bertrams appartement een kleine King's Arms maakten.

Ze namen de nieuwtjes van thuis mee: over pa die ditmaal

een succesvolle voorstelling op een Leger des Heils-bijeenkomst gegeven had door zich — heel sluw — door twee grijsaards met trillende handen te laten vastbinden; over Harry-Nieuwe-Kleertjes die weer eens een nieuw liefje had; over Mickey die een fles dure port had laten vallen.

Het grootste nieuws arriveerde echter in de armen van Kate, die het zorgvuldig in een flanellen capeje gewikkeld het appartement binnendroeg: Peter Durmond junior, een zevenpondskindje, zo rood en gerimpeld als een herfstappel, dat volgens Kate sprekend op zijn vader leek. We hielden hem om beurten voorzichtig vast, alsof hij een onbetaalbare port was, en verdeelden zijn gezichtstrekken over de familie: de ogen, neus en mond van Gloria, de kin van Kate, de wenkbrauwen van ma Durmond en het voorhoofd van Baron Billy. Ik schikte me zonder morren in de door Kate en Mary Ann bedachte rol van 'oom Adrian' en kocht van het geld dat me door mijn zus toegestopt was, bij de kapper een blik talkpoeder voor mijn petekind.

Waar ik niet van hield, was de teleurgestelde, bezorgde zucht waarmee Kate aan de klusjes begon die ik de dag tevoren beloofd had zelf te doen: het opmaken van mijn bed, het schoonmaken van de vogelkooi en het afruimen van de tafel met daarop het half opgegeten avondmaal van de vorige dag. Ik haatte het schuldgevoel als ik Mary Ann naar de schrijfmachine zag kijken, waar op het ingedraaide papier nog

geen letter extra was verschenen, en de opgeruimde lach die Nora speciaal voor mij op haar lelijke gezichtje toverde.

En natuurlijk was er altijd nog 'dat' waarover niemand sprak.

Hoe opgeruimd we ook speelden dat er niets veranderd was, zodra er even een stilte viel, voelden we ons ongemakkelijk in eikaars gezelschap. Wie zweeg had tijd om na te denken en ik kon het niet laten me af te vragen wat hun gedachten over mij waren. In de Adie die ze gedacht hadden te kennen, had een vreemde gehuisd, van wie ze nooit een glimp hadden opgevangen. Ze moesten zich bedrogen voelen, zoals Gloria, maar in plaats van me dat na te dragen, deden ze zo krampachtig gewoon dat ik het ervan op mijn zenuwen kreeg.

Om pijnlijke stiltes te vermijden, brachten we onze middagen zoveel mogelijk rond de piano door, meezingend met Nora's Leger des Heils-versie van Champie Charlie, om na nog een handvol hymnes met haar stilzwijgende toestemming over te gaan op de originelen.

Ik hield van die veilige uurtjes dat er niet gepraat of gezwegen maar gezongen werd. Achter de piano luisterde ik vermaakt naar het vriendschappelijke duel tussen Mary Anns volle Music Hall-stem en Nora's ijle engelenstemmetje, naar Kate die de kleine Peter in slaap zong en naar mijn eigen stem die de dames hoffelijk de boventoon liet voeren.

Ook hier tussen mensen die ik vertrouwen kon, voelde ik me het veiligst wanneer ik niet opviel. Telkens wanneer ik tijdens een van Nora's gezangen de neiging voelde opkomen de clown uit te hangen, dacht ik: dat zou je vroeger hebben gedaan. Vroeger, toen ik er zelfs niet mee gezeten had in mijn blote kont voor een kamer vol kerels te dansen.

Wel, Stuart Farley had één ding bereikt: ik was een voorzichtige, nette jongen geworden.

Van mijn drie goede feeën was Mary Ann de enige die opmerkte dat ik ook op dit gebied veranderd was. Ik hoorde haar geërgerd met haar tong klakken als ik weer eens een valse noot speelde of een couplet aan hen overliet.

Op een drukkend warme middag in september, die ik liever slapend had doorgebracht, sloeg ze het pianodeksel op mijn vingers dicht.

Adie! Wij zingen Scarborough Fair en jij speelt The Last Rosé of Summer! Hou op met suffen en doe eens echt mee.'

Ik wapperde met mijn arme vingers en protesteerde dat ik zo niet kon spelen.

'Dan zing je maar! Ik neem de eerste twee coupletten voor mijn rekening en jij valt in bij het derde.'

'Goed, grote zus.'

We gaven allebei onze beste Adrian en Mary Ann Mayfield-imitatie ten beste. Er leek niets aan de hand te zijn tot Mary Ann begon te zingen.

'Mocht je nog naar Scarborough gaan,
Salie, tijm en rozemarijn,
Groet dan een die daar woont uit mijn naam,
Ooit wou hij mijn liefste zijn.'

Voor mij was Scarborough Fair nooit meer dan een grappig liedje geweest over een vrouw die een man haar liefde beloofde als hij erin slaagde de meest onmogelijke taken voor haar te voltooien.

'Vraag hem voor mij om wat akkerland,
Salie, tijm en rozemarijn,
Tussen de zilte zee en het strand,
Dan zal hij mijn liefste zijn.'

Zonder het vrolijke gepingel van de piano was het niet hetzelfde lied. De grap om iemand naar een akker te laten

zoeken waar het land eindigde en de zee begon, was een wrede grap.

Doe het onmogelijke en ik zal van je houden.

Wie zoiets van je vroeg, wist heel goed wat onmogelijk was, en hopeloos.

Iemand tikte me op mijn schouder. 'Jouw beurt, Adie,' fluisterde Kate me in mijn oor.

Ik zette mijn gedachten opzij en viel haastig in met het derde couplet.

'Vraag hem te ploegen met een lamsgewei,
Salie, tijm en rozemarijn,
En te zaaien met één peperbol per rij...'

Ik sloeg me er dapper doorheen, tot de laatste regel.

'Dan zal..' Ik aarzelde even, maar zong toch door, omdat Mary Ann dit lied niet met opzet voor ons uitgekozen had. 'Dan zal hij mijn liefste zijn.'

Het pijnlijke moment ging voorbij, genegeerd of misschien niet opgemerkt door Nora en Kate. De middag zou verlopen zijn als alle voorgaande, als de tranen niet waren gekomen.

'Vraag hem te maaien met een leren zeis,
Salie, tijm, en rozemarijn! zong Mary Ann.
'En alles te binden met een touw van hei,
Dan zal hij mijn liefste zijn!

Ze wachtte vergeefs op het laatste couplet. Dat stomme lied had voor elkaar gekregen wat pa met zijn schuldgevoel, ma met haar verwijten en mijn drie weldoensters met al hun goede bedoelingen niet was gelukt: voor het eerst in weken voelde ik iets wat meer was dan vaag, afgestompt verdriet, vermoeidheid en verveling. Geen pijn, geen wanhoop. Het deksel van de loden kist onder mijn hart stond op een kiertje, meer niet. Wat ik voelde, was de hopeloosheid van alle dingen die onmogelijk waren.

Ik had evengoed kunnen proberen een veld om te ploegen met een lamsgewei als Vincents liefde proberen te behouden.

Als je rijk bent en van goede geboorte, een meisje en zo puur als de dauw... 'dan zul jij mijn liefste zijn!

'Adie?' vroeg Mary Ann.

Laat me met rust. Laat me met rust.

Mary Ann legde haar handen op mijn schouders en boog

zich over me heen. Haar adem blies tegen mijn natte wang, een langgerekt, akelig begrijpend 'oooh'.

Dit had er een keer van moeten komen. Hier hadden ze met zijn drieën wekenlang op gewacht: hij zal een keer instorten en dan zullen wij er voor hem zijn. Eindelijk was ik een dankbare patiënt.

Ik wreef de tranen uit mijn ogen, maar ze bleven stromen. Waarom waren het er zo veel en waarom was er maar zo weinig verdriet? Ik was degene die mijn gevoelens begraven had, ik moest ze toch ook weer terug kunnen vinden? Waar waren ze? Stel dat ik ze voorgoed was verloren?

'Laat me,' hoorde ik mezelf tegen Mary Ann zeggen. 'Laat me even alleen, dan zal het zo wel weer gaan. Heus.'

Geloofde ik het zelf nog?

Stel dat ik nou nooit meer iets zou voelen? Dat elke dag dezelfde grauwe kleur zou hebben, zonder verdriet en zonder echte vreugde? Dat ik het verleerd was droevig, blij, wanhopig, verliefd, woedend of geil te zijn? Dat ik de rest van mijn leven als een oude man op mijn tijd met Vincent moest terugkijken en denken: toen was ik jong en verliefd en die tijd is voorbij?

Nee. Ik raakte in paniek. Iemand moest me vertellen dat dit niet waar was.

'Nee, niet gaan: blijf!' zei ik tegen Mary Ann. 'Jij moet blijven.'

Boven mijn hoofd werd fluisterend overlegd. De uitkomst was dat Nora en Kate zich tactvol terugtrokken, hun hoedjes opzetten en de deur zachtjes achter zich sloten, als verlieten ze een ziekenzaal.

Mary Ann liet zich naast me op de pianokruk zakken, een overweldigende hoeveelheid Grote Zus. Ik leunde achterover, rekenend op de arm die om mijn schouders geslagen zou worden. Ik kreeg niet een, maar twee armen, een zusterlijke omhelzing waar mijn ribben nog niet tegen bestand waren. Met een pijnlijk gezicht drukte ik mijn hand tegen mijn borst.

'O, Adie toch.' Ze schudde haar hoofd, nu ook met tranen in haar ogen, in de veronderstelling dat de pijn die ik voelde hartenpijn was. "Waarom wilde je niet eerder met me praten?'

We wisten allebei heel goed waarom ik niet had gepraat en zij niets had gevraagd.

'Het doet geen pijn meer,' zei ik met een dikke stem.

Je hoeft je voor mij niet flink te houden, Adie.'

'Nee, echt.' Ik schraapte mijn keel. Als ik me gerust wilde laten stellen, dan zou ik moeten proberen het uit te leggen. Maar hoe moest ik beginnen?

Mijn oog viel op de boekenkast en ik wist het.

'Weet je nog, dat sprookje dat ma ons voorlas over de Sneeuwkoningin? Dat ermee begint dat de duivel een spiegel maakt waarin alles wat mooi is, lelijk lijkt?'

'Ja...' zei Mary Ann aarzelend. Ze wist niet waar ik met dit verhaal heen wilde, en of ik wel goed wijs was. 'Die spiegel die in duizend stukken barstte toen de duivel ermee naar de hemel wilde vliegen.'

'En de scherven vielen terug op de aarde en wie door zo'n scherf in zijn borst geraakt werd, kreeg een hart als een ijsklomp.'

'Adie, dat is een sprookje,' zei Mary Ann op die angstig-voor-zichtige toon die mensen gebruiken wanneer ze een gek uitleggen dat hij niet Napoleon, keizer van Frankrijk, heerser van de wereld, is.

'Maar ik voel ook niets meer. Ik hield zo veel van hem, zus, en nu voel ik niets meer.'

Beladen en zwaar viel het woord tussen ons in. Vijf loden letters: hield. Dat een man van mij gehouden had, wist de familie al. Dat ik ook van hem had gehouden, moesten ze vermoed hebben. Ze hadden het alleen liever niet zeker willen weten.

Nu ik het gezegd had, wenste ik dat ik had gezwegen. Mary

Ann was stil, veel te lang voor haar doen. Over Oscar Wilde had ze ooit schouderophalend 'Onze-Lieve-Heer heeft vreemde kostgangers' gezegd, maar hij was een onbekende. Een van die gekke dichters van wie je dat soort dingen kon verwachten. Ik was haar broertje, familie. Dan kwam het dichtbij. Zo dichtbij als het bloed dat door je aderen stroomde.

'Adie, zou het niet kunnen dat je je vergist? Dat je nooit écht van hem gehouden hebt? Ik weet wel iets van mannen als die... Vincent van jou. In 't eerste theater waar ik werkte, hadden we een balletmeester die zelf 'n tutu aangetrokken zou hebben als je 'm niet tegengehouden had. Jij bent zo niet. Ik wéét dat: jij bent m'n broertje.' Ze zocht mijn hand en kneep hem bijna fijn van zusterlijke liefde. 'Natuurlijk is het fijn als iemand je liefdesbrieven schrijft en zegt dat hij van je houdt. Dan is het geen wonder dat je gaat denken dat jij ook van hem houdt.'

'Nee... maar... nee... Zo was het niet.'

In plaats van gerustgesteld te zijn, raakte ik nog erger in paniek. Ik wist zeker dat ik van mannen hield, maar blijkbaar wist ik het niet zeker genoeg om nu niet aan het twijfelen gebracht te worden.

Mary Ann leek zo zeker van haar zaak. En ze was mijn zus. Als iemand me moest kennen...

Had ik enkel van Vincent gehouden omdat hij van mij hield?

In de maanden voor zijn bekentenis was hij niet meer dan een vriend geweest, zij het een vriend naar wie ik graag keek, bij wie ik me op mijn plaats voelde. Pas toen ik wist van zijn verliefdheid, op een verboden onbekende, was mijn liefde gekomen. Was het liefde geweest? Of enkel de angst hem te verliezen? Hem, Trops, Oscar Wilde, Robbie en heel hun magische wereld.

Na de zomer met de Little College Street 13-club wist ik wat me wachtte als ik hem kwijt zou raken.

Hij had me gered. Gered van eenzaamheid, van honger en geldgebrek, van seks met mannen voor wie ik alleen als lichaam bestond.

Wat kon je anders dan van zo iemand houden?

Maar was het echte liefde? Echte liefde zou onvoorwaardelijk moeten zijn. En er waren wel degelijk voorwaarden geweest.

Door die voorwaarden waren we elkaar kwijtgeraakt: doe het onmogelijke, wees wie je niet bent en ik zal van je houden.

Het kón zijn dat ik niet van Vincent gehouden had, maar van alles wat hij vertegenwoordigde: veiligheid, zekerheid,

vriendschap, luxe, magie en geld. Een Farley-verzekering voor het leven.

Was dat de reden dat ik me zo verbeten aan hem had vastgeklampt?

Dan had ik inderdaad niet van hém gehouden, maar van mezelf.

Was het zo ook niet begonnen met Trops, met al die mannen? Dat wat doorging voor liefde, had me altijd geld opgebracht.

O god... lieve Eros, stel dat Mary Ann gelijk had en het allemaal niet echt was geweest: de dromen en de vlinders, het kijken, kussen en verlangen, die keren dat ik slap onder een ander lichaam had gelegen, nadat ik bijna doodgegaan was van genot?

Nee, dingen die zo echt voelden, konden geen inbeelding zijn. Dat had ik in dokter Birchs spreekkamer nooit geloofd en ik ging het nu ook niet geloven.

'Ik heb wél van hem gehouden,' zei ik tegen mijn zus. 'Weet je nog dat ik je begin vorig jaar vroeg hoe je kunt weten of je verliefd op iemand bent? Dat weet ik nu. Als je uren kunt kijken naar de krullen in zijn haar, als je gaat hollen om een halve minuut eerder bij hem te zijn, maar de tijd vergeet als jullie samen zijn...'

Ik noemde de dingen op die ze kon begrijpen en accepteren: 's avonds zwijgend bij elkaar zitten zonder dat de stilte drukkend werd, je handen warmen onder zijn jas, het allermooiste cadeau dat je kon betalen voor hem uitzoeken, je de prins voelen die nog lang en gelukkig mocht leven.

'En om dat dan weer te verliezen, zus...' Maar daarover wilde ik haar niets vertellen.

Niet als ik haar broertje wilde blijven. 'Als je verliefd bent, echt verliefd, dan haat je hem als hij ophoudt van jou te houden.'

Mary Ann had voor haar doen ongewoon stil geluisterd. Het had geen zin gehad de symptomen te ontkennen. Liefde was als de mazelen: je herkende de patiënten al op een afstand. Haar broertje had het stevig te pakken gehad en zo te zien stond dat haar helemaal niet aan. Er waren momenten dat Mary Ann te veel op ma leek.

'Hoe krijg je het in je hoofd verliefd te worden op een kerel die je een jurk laat aantrekken?'

Jurken schenen altijd een heikel punt te zijn, ook bij mijn zuster.

'Dat was niet zijn idee. Ik wilde wraak op hem nemen. Ik wilde dansen op het bal waar hij met zijn verloofde was. Ik hoopte dat er een schandaal van zou komen.'

'O, Adie toch...' Mary Ann zuchtte, alsof ze moe werd van mijn stommiteiten. 'Waarom moet je het jezelf toch zo moeilijk maken?'

Daar had ik geen antwoord op.

'Aanleg?' probeerde ik. 'Dat zou ma zeggen: "Kijk naar je vader..."'

'En kijk naar mij! Volgende week ga ik bij mijn aanstaande schoonpapa en schoonmama op de thee. Ze vinden mij een ordinaire theatermeid, maar Bertram bezweert me dat ze aan me zullen wennen als ik mijn thee maar met de pink in de lucht drink. Met een beetje geluk word ik een dame! En jij, Adie, jij kunt het ook veel beter doen dan je het hebt gedaan. Je bent knap. Zo knap dat er schilderijen van je gemaakt zijn. Je kunt in drie talen "Bekijk het maar" typen op die verrekte schrijfmachine waar je niets mee doet. Je hebt boeken gelezen — échte boeken die alleen schrijvers snappen. Je gaat journalist worden...'

'Nou, misschien...' sputterde ik tegen.

'Je gaat journalist worden,' herhaalde ze bijna dreigend. 'Je kleedt je beter dan George Alexander! Adrian, als je zou willen, kon je elk meisje krijgen!'

'Als ik zou willen...'

'Waarom niet? Ben je wel eens met een meisje uit

geweest? Nog nooit, hè? Hoe weet je dan dat je niet van meisjes houdt? Ga uit! Ga eens dansen! Je gaat het vast leuk vinden!'

Hoewel ik me eigenlijk beledigd had moeten voelen, schoot ik in de lach. 'Je bedoelt dat ik moet oefenen?'

'Nee. Nou ja... jawel! Dat bedoel ik wél!' Mary Ann veerde op. 'Adie, we gaan samen uit dansen, jij, Bertram en ik. En ik zal een meisje voor je regelen uit het korps van het Prince of Wales-theater. O, ik weet het: Lexie. Haar zul je vast mogen. Ze is een beetje lang, maar niet langer dan jij. Je gaat haar vast en zeker leuk vinden!'

'Hé, ho eens even!'

Dit spoedgekoppel ging me te snel. Als ik niet oppaste, zat ik straks met mijn eigen Octavia opgescheept.

'Waarom zou ik die Lexie van jou willen? Misschien wil ik wel niemand.'

'Waarom? Om het je ge-mak-ke-lij-ker te maken, broertje!' Mary Ann klopte met haar knokkels op mijn voorhoofd. 'Word eens wakker! Hoelang heb je daar op bed liggen suffen? Wat ik bedoel is dat je de rest van je leven kunt blijven somberen en verliefd worden op de verkeerde en ma een hartverzakking bezorgen door i n de gevangenis te belanden. Of je kunt een meisje versieren, een beetje je best doen om haar leuk te vinden en leven zoals iedereen. Dat is

toch niet zo slecht? Jij hebt gelazer genoeg gehad voor een heel leven, Adrian.'

Op dat punt waren we het eens. Alleen verstond ik onder gelazer ook het op bevel versieren van meisjes.

'Ik ga wel eens een keer uit dansen. Als ik weer beter ben.'

'Adie, je bént allang weer beter. Als je maar eens naar buiten zou gaan om de wind die stofnesten uit je hoofd te laten blazen. Nee, ik regel voor volgende week zaterdag een afspraakje voor je met Lexie. Je hoeft het kind niet meteen ten huwelijk te vragen, je hoeft alleen maar met haar te dansen!'

Na een halfuur heen en weer gepraat, gaf ik me gewonnen. Dit was niet de hulp waarom ik had gevraagd, maar het was alle hulp die Mary Ann me te bieden had.

'Goed, goed! Ik doe wel een dansje met haar, tevreden?'

'Hmm...'

'En ik beloof morgenochtend mijn bed op te maken.'

'Dat beloof je al weken.'

Ik kon me een levendig beeld vormen van hoe onze gesprekken de komende maanden, jaren zouden verlopen.

'Waarom? Waarom vind je haar niet leuk? Jullie hebben zo'n plezier gehad, samen.'

'Er is volgende week weer zo'n Covent Garden-bal. Ja, ik weet het: het is een beetje wild, maar kom nou mee. Bertie en ik hebben er de vorige keer zó'n lol gehad!'

'En, Adie, ik zal het niet doorvertellen: heb je haar al gekust?'

En dan, als het te lang begon te duren: 'Peter was op jouw leeftijd al met Kate getrouwd.'

Al die gesprekken speelden door mijn hoofd, toen Mary Ann was vertrokken voor haar avondvoorstelling — de luchtige, de geërgerde en de verbitterde — tot ik dacht: en dat zou een gemakkelijk leven moeten zijn?

Zou het niet beter zijn de hele poppenkast over te slaan, een meisje uit te zoeken, mijn ogen te sluiten en aan Engeland te denken... vanavond?

Het was vrijdag. Er zou vast ergens gedanst worden. In een zaaltje boven een café of op een shilling-hop.

Ik zou een griet uitkiezen — of ze nou winkelbediende, naaister of meisje-van-de-luciferfabriek was — en die moest het dan maar worden. De familie kon geen bezwaar maken. Alles wat een rok droeg, was een vooruitgang.

En wie weet had Mary Ann gelijk en zou ik het meisje met wat oefening nog leuk gaan vinden ook. Oscar Wilde was toch ook ooit verliefd geworden op zijn vrouw? En zelfs als het me

niet lukte: een verloofde zou een eind maken aan een hoop gezeur.

Ik stond op van de pianokruk en liep naar het balkon, een hele wandeling voor mij.

Daar buiten lag de eerste hindernis: de straat.

Mijn eigen Doornroosjestraat zou nog wel meevallen. Op een postbode na, die de middagpost bezorgde, was er geen mens te zien. Overbuurvrouw Duif koerde geruststellend tussen de takken van haar boom. Van de hectiek van Londen was hier niets te merken. Maar ik wist dat het een paar straten verderop gedaan zou zijn met de rust. Daar zou ik tussen het oorverdovende verkeer de straat over moeten steken, een omnibus moeten nemen en een praatje moeten maken met de onbekende die naast me zat. En op straat zou ik nog honderden andere onbekenden zien, in wiens gezichten ik Palmtree zou menen te herkennen, Stuart en de markies van Queensberry, Bob Cliburn of Charles Parker of, erger nog, Vincent en Octavia.

'Ga dan ergens heen waar niemand je kent,' zei ik tegen mezelf voor ik de moed zou verliezen. 'Ga naar de Ugly Duck.'

De Ugly Duck was een café-biljart annex danszaal waar Marcel, Paddy en ik heen gingen als het weekloon dat Victor

Procopi-us ons uitbetaalde, tekortschoot voor de Empire. Het was een wat onduidelijke uitgaans-gelegenheid, op de grens van de Oost- en de Westkant, die een publiek trok dat niet arm en niet rijk was, niet schofterig en ook niet beschaafd. Het lag ver genoeg van Camelot en The King's Arms om onaangename ontmoetingen te vermijden en jongens als Charles Parker konden er geen cent verdienen.

Ik zou er niet de avond van mijn leven hebben, maar de Ugly Duck leek me een veilige keus.

Goed, nu ik besloten had uit te gaan, moest ik me er ook op kleden. Ik liep naar de slaapkamer, opende de klerenkast en keek somber naar Bertrams verzameling streepjesblazers. Met spijt dacht ik terug aan de pakken die in mijn koffers op McBrides' hotelkamer waren achtergebleven. Waarschijnlijk zou ik ze ooit terugzien als illustraties in een werk getiteld De Londense Schandknaap — Zijn leven, werken en gewoonten.

Het kostuum dat ik vanavond zou dragen, moest vrouwelijk schoon aantrekken.

Mijn hemel, wat vonden meisjes eigenlijk mooi?

Alle keren dat ik me opgedoft had, was het voor mannen geweest. Hun smaak kende ik.

'Jij bent een knul voor nette pakken,' had Alfred Taylor

tegen me gezegd. 'Ik ken klanten die niets zo geil vinden als een knul in een avondkostuum, die een stevige pik uit de gulp heeft hangen.' En ook Vincent had me graag strak in het pak gezien, misschien omdat al die knopen, haakjes, veters en geknoopte dassen hem over het uitkleden deden fantaseren.

Vrouwen waren anders. Deugdzamer, volgens lady Kinderly.

Ik koos een van Bertrams minst bonte kostuums uit, dat kon doorgaan voor 'zondags'.

Ik ging voor de spiegel staan, knoopte mijn das en probeerde wat model te kammen in mijn haar, dat voorzichtig aan weer was gaan groeien.

Nou ja, meisjes verwachtten toch geen lange, zijdezachte lokken van een jongen. Die hielden ze liever voor zichzelf.

Voor een doodgewone-knul-met-wie-je-wel-thuis-kon-komen kon ik er wel mee door.

Ik maakte voor de spiegel een kleine buiging. 'Adrian Mayfield. Ik kon om de hand van uw dochter vragen. Mijn bedoelingen zijn volkomen eerbaar, meneer. Als u wilt, raak ik haar zelfs nooit aan.'

LXII

De Ugly Duck – Zes dansen – Het juiste meisje – 'Ik ken jou' – Goudvissen brengen geluk – Twee muurbloempjes – De wals – Vergeten gevaar

Met een bonzend hart stond ik voor de deur van de Ugly Duck. Ik had nog geen pas gedanst, maar was nu al buiten adem.

De reis was vol onverwachte gevaren geweest. Ik had erop gerekend dat de straten angstaanjagend groot en chaotisch zouden zijn, maar was verbaasd geweest hoeveel moed ervoor nodig was een kaartje te kopen van een omnibusconducteur wiens uniform wel wat op dat van een politieagent leek, of rustig op mijn plaats te blijven zitten terwijl een dame naast me maar bleef hoesten en hoesten, of door een straat te lopen waar mensen lachend, lallend van kroeg naar kroeg

zwalkten, zoals in Ratcliff Highway...

Ik had mijn hoofd hoog gehouden en mijn rug recht, om niemand te laten zien hoe bang ik was. Met grote, zelfverzekerde stappen was ik naar de Ugly Duck gelopen, omdat ik vast en zeker omgedraaid zou zijn als ik ook maar even was blijven staan.

Nu was ik er, stond op het punt naar binnen te gaan en veegde het zweet van mijn voorhoofd. Niet toegeven aan de angst had me al mijn energie gekost. Het leek me een goed idee om me wat moed in te drinken, voor ik de dansvloer op ging. Twee glazen bier moesten genoeg zijn voor de eerste dans.

Het dansen was ik niet verleerd, het drinken wel. Na de zesde dans zat ik aan de kant, met een glas frambozenlimonade voor me en een hoofd dat nog steeds rondjes draaide op de dansvloer. Ruim drie maanden had ik geen glas aangeraakt en dat merkte ik nu. Geheelonthouding was levensgevaarlijk.

Nippend van mijn limonade liet ik de meiden met wie ik gedanst had de revue passeren. Om enig enthousiasme voor mijn taak te kunnen opbrengen, verbeeldde ik me dat ik een prins was die op een bal de Schoonste van het Land mocht uitkiezen. Geen van de kandidates was lelijk te noemen. Er zaten geen Boze Stiefzusters bij. Eén loenste een beetje, maar

het was het soort scheelheid dat ik bij een jongen aantrekkelijk zou hebben gevonden. Verder hadden ze allemaal volle lippen, die ze hadden bijgekleurd door erop te bijten, opgestoken haar en een met de tang gekrulde pony. Ze waren van mijn eigen leeftijd, lachten om mijn grapjes en roken naar degelijk fabrieksmeisjeszweet en viooltjesparfum. Ze hadden billen en borsten. Ik had mijn best gedaan hen leuk te vinden, alleen, steeds ietsje minder mijn best.

Voor de eerste dans had ik een meisje uitgekozen dat tot dan toe alleen met haar vriendinnen had gedanst en ongelovig verrast was toen ik haar vroeg.

Ze had me haar naam verteld ('Emily') en de namen van haar vriendinnen, de prijs van haar nieuwe jurk en dat ze doorgaans niet zomaar met wildvreemde jongens danste.

Ik had haar ogen doen stralen door te doen alsof ik niet kon geloven dat de jongens niet voor haar in de rij stonden.

Ze had 'ja' gezegd tegen een tweede dans, maar voor de derde had ik haar ingeruild voor een rondborstiger vriendin die zich minder hoopvol aan me vastklampte.

Ik had geprobeerd haar leuk te vinden om haar ondeugende sproeten en haar ronde vormen. We hosten over de dansvloer in een levendige polka, waarbij ik vaker dan betamelijk was naar haar boezem keek.

Vrouwenborsten heetten het toppunt van schoonheid te zijn. Ging je naar het British Museum of een ander museum van schone kunsten, dan barstte het ervan. Maar dat waren borsten van marmer, stevig en hard alsof ze bij een mannenlichaam zouden kunnen horen en een en al spier waren. Wat er tussen ons in op en neer hotste, wekte enkel mijn lachlust op. Hoe ik ook mijn best deed ze te bewonderen, ik bleef haar borsten vergelijken met uiers, kleffe, witte meel-puddingen en ballonnen die opgeblazen werden tot ze 'poef!' deden.

'Denk je aan iets grappigs?' had ze gevraagd. 'Kom op, vertel. Ik hou wel van 'n mop.'

De volgende was een mager meisje geweest dat me twee dansen lang vertelde hoe graag ze bij het theater wilde en zeker beroemd zou worden, als er maar geen zusjes waren om voor te zorgen en er geen geld in het laatje gebracht zou moeten worden, geld waarvan geen mooie jurken gekocht mochten worden, maar brood en aardappelen en pa's zondagse braadstuk en hoe je zonder mooie jurk geen kans maakte op een auditie...

Ik had met een halfoor geluisterd en op de juiste momenten medelevende geluiden gemaakt, zoals ik zou doen wanneer we vijfentwintig jaar getrouwd zouden zijn en elkaar heimelijk het graf in wensten. Ze was geen slechte

meid, maar haar dromen, wensen en problemen hoorden bij een wereld die niet langer de mijne was.

Ik had haar na twee dansen afgestaan aan een jongen die bij de toog Dan Lewo-imitaties ten beste gaf en hoopte een goede daad gedaan te hebben.

De zesde dans was voor een grietje dat geld genoeg had voor een mooie jurk, maar niet om haar eigen drankjes te kopen.

'Ik ben 'n keurig meisje, dus haal je maar niks in je hoofd, maar mijn dansen kosten 'n glas gin,' had ze boven de muziek uit in mijn oor getoeterd, haar adem bedwelmend als de walm van een distilleerderij.

Ze was de laatste geweest.

Nu zat ik aan de kant, met mijn glas frambozenlimonade, en maakte mezelf wijs dat het geen capitulatie zou zijn als ik naar huis zou gaan en morgenavond terug zou komen.

Dat is niet hetzelfde als opgeven. Geen nederlaag. Je gaat meisjes heus wel leuk vinden. Dit waren alleen niet de juiste meisjes.

Maar wie was het juiste meisje dan wel?

Het juiste meisje kon met me praten over dingen die ertoe deden: Parijs en Algiers, vrienden en minnaars, de wereld die

groter was dan de haard en het aanrecht. Het juiste meisje was niet puddingzacht en appelrond. Het juiste meisje was mijn beste vriend.

Het juiste meisje was helaas een jongen.

Ik keek naar de paartjes op de dansvloer. Ze walsten rond op de klanken van een Duits hoempa-orkest in verschoten uniformen, tussen de cupido's van gips en goudverf die de Ugly Duck de Franse flair van de Moulin Rouge moesten geven, weerspiegeld in de met reclameteksten bedrukte spiegels die de kleine danszaal dubbel zo groot moesten doen lijken.

Voor hen was dit het einde. Een droom van luxe en licht. Ik wist dat er meer was. Maar als ik een gemakkelijk leven wilde, moest ik het hiermee leren doen.

'Zit je op je meisje te wachten?'

Ik keek op en zag een jongen naast mijn tafeltje staan die me up een grappige manier aan een vogelverschrikker deed denken, en aan nog iets of iemand anders. Het pak dat hij droeg was zijn beste, maar hij was eruit gegroeid. Het knelde onder zijn armen en liet de manchetten van zijn overhemd en zijn sokken vrij. Zijn te kleine hoed balanceerde boven op een bos donkerblonde krullen.

Ik glimlachte naar hem zoals je naar een spelend kind of een kwispelende hond glimlacht, iets wat je dag lichter maakt

door simpelweg te bestaan.

'Nee, ik wacht op niemand.'

'Vind je het dan goed dat ik hier ga zitten?'

'Zolang je maar niet om drankjes gaat zeuren!'

Hij keek me aan, zag dat ik een grapje maakte en lachte. 'Geeft niet,' zei hij. 'Ik ben toch al een beetje zat.' Het was enkel stoerdoenerij, want hij ging zonder te wankelen op de vrije stoel zitten en plantte zijn ellebogen stevig op het tafelblad.

Er volgde de verlegen stilte die altijd valt tussen twee vreemden, die niet over het weer of de prijzen willen praten.

'Ik ken jou,' zei de jongen, voorover leunend om mijn gezicht te bestuderen. Blijkbaar had niemand hem ooit verteld dat staren onbeleefd was.

'En ik ken jou,' zei ik. De herinnering kwam terug, met alle geluiden, geuren en kleuren die erbij hoorden. Stoom. Stampende machines. Een voorjaarsdag. London Bridge Station.

'De goudvis!' zeiden we allebei.

We schoten in de lach. Zijn lach was me nog bekender dan zijn gezicht.

Hij krabde zich onder zijn hoed, zodat die nog schever op

zijn hoofd kwam te staan. 'Dit is echt raar! Hoe groot is nou de kans dat je elkaar weer tegenkomt? Hier in Londen?'

'Niet erg groot, zou ik zeggen.'

'Dat bedoel ik! Het is zoiets wat je niet gelooft als iemand je het vertelt. Zoiets als...'

'Een wonder?'

'Nee, toeval. Geluk. Goudvissen brengen geluk, weet je dat?'

Dat wist ik niet.

'Ik heb hem Toby genoemd,' vertrouwde de jongen me toe.

Ik grinnikte, omdat het nooit bij me opgekomen zou zijn zon stom beest een naam te geven.

'Ik ben Adrian,' stelde ik mezelf voor. Het verbaasde me mezelf een vreemde zonder aarzeling mijn echte naam te horen geven. 'Adrian Mayfield.'

'Mijn ouders vonden het een goed idee om me "Terence" te noemen.' De jongen trok een gezicht. 'Maar mijn vrienden noemen me Terry.'

'En hoe moet ik je noemen?' vroeg ik en ik kon me meteen wel voor mijn kop slaan. Hopelijk klonk die vraag hier anders dan hij in de Empire geklonken zou hebben, waar hij onder

de noemer 'onomwonden geflirt' zou vallen.

De jongen leek er goddank niets achter te zoeken. Hij hield zijn hoofd schuin en bekeek me kritisch.

'Je kunt me Terry noemen,' besloot hij grootmoedig.

'Ben je hier alleen?' Die vraag was nauwelijks beter dan de vorige. 'Ik bedoel, waar zijn je vrienden?'

'Naar het ziekenhuis.' Hij gunde me de tijd om verbaasd te kijken. 'We hadden een weddenschap, beneden bij het biljart. Paulie beweerde dat-ie twee biljartballen in z'n mond kon proppen en ik zei dat-ie dat niet kon.'

'En?' vroeg ik omdat hij dat verwachtte.

'Ik heb verloren,' zei hij met een grijns, 'maar ze brengen Paulie nu naar de dokter. Om die twee biljartballen d'r uit te wrikken.'

Ik grinnikte, al wist ik niet of het verhaal waar was of dat hij het alleen maar verzonnen had om me te vermaken.

'Er was een jong grietje uit Harrow,' zei Terry uit het niets.

'Dat klaagde: mijn kut is te nauw, joh.

Want voor elk nommer nam zij een komkommer,

En ze kreeg het maar niet voor elkaar zo.'

'Wat?' Ik trok mijn wenkbrauwen op, maar had al gelachen. Plat en flauw als de limerick was geweest, Terry had hem met

zo'n ernstig gezicht voorgedragen dat hij alleen al om die reden komisch was.

'Van wie heb je die geleerd?'

'Van mijn oudere broers. Die zitten bij de marine, alle vier. Had ik nu ook gedaan, als meneer Bartlett me geen baantje had gegeven.' Hij ging rechtop zitten, om indruk op me te maken. 'Ik ben onderoppasser bij de Zoo.'

Hij keek er zo trots bij dat ik me inspande er jaloers uit te zien. 'Goh, bij de Zoo.'

'Ja,' zei Terry stralend. 'Ik ging er elke keer heen als ik een sixpence verdiend had met een karweitje en meneer Bartlett — hij is de baas van de Zoo, maar dat weet je vast wel — merkte dat ik altijd vragen aan de oppassers stelde en tekeningen probeerde te maken van de dieren, en toen vertelde ik hem dat ik thuis ook dieren had: kippen en vissen en een roek met één pootje en een ezel die een ezelswagentje trekt en een hond en een capucijneraapje en dat ik graag een papegaai wilde kopen, maar er geen betalen kon. En weet je wat? Hij zei dat hij eens zou kijken of er bij de apen geen baantje voor me was.' Hij praatte snel, alsof hij dit al heel lang aan iemand had willen vertellen die hem bewonderen zou. Ik gaf niet zo veel om dieren in kooien — Had ik de vinken vandaag wel gevoerd? — maar het was aandoenlijk om hem over zijn baantje te horen vertellen, het beste baantje ter

wereld, naar het scheen.

'Ken je Sally?'

Zijn ogen waren blauw. Korenbloemblauw zou je het kunnen noemen. Hij had een ontelbaar aantal sproeten. Zijn haar was te springerig om er enig model in te kunnen kammen. Als je het aan mij zou vragen, zou Huckleberry Finn er zo uitzien.

Waar had hij het over? O ja, ene Sally.

'Wie is Sally?'

'O, kom op! Je kent haar wel! Ze is onze oudste chimp. Iedere dag komen er hele horden mensen naar haar kijken. Alsof ze Lillie Langtry is, of zo. Maar natuurlijk is ze lang niet zo knap als mevrouw Langtry. Ze lijkt een beetje op een ouwe opoe, een ouwe opoe met een zwart vel en enorme flaporen! "Ik ga met je trouwen, Sals," zeg ik altijd tegen haar. "Ik wil niet dat je overblijft, jij lelijke ouwe vrijster." Maar ze is slim, onze Sals. Ze heeft geen schoonheid maar hersens! Ze kan tot vijf tellen en dat is écht slim voor een aap! Als er ergens in de jungle 'n Oxford is voor apen, dan gaat ze daarheen! "Vijf, Sals," zeg ik tegen haar en dan pakt ze vijf strootjes van de grond en geeft ze aan mij. En als ik vier appels voor haar neerleg en zeg: "De kleinste is voor jou"... dan pakt ze de kleinste! En dat zijn geen trucjes! Meneer Bartlett zegt dat apen niet zo slim zijn als honden, omdat je ze minder

kunstjes kunt leren, maar ik denk dat hij deze keer geen gelijk heeft. Wil je weten wat ik denk? O, dat vind je vast raar.'

Er was niets wat niét raar aan hem was. Die hoed, dat pak, de manier waarop hij tegen wildvreemden praatte alsof het vrienden waren en over dieren alsof het mensen waren. Maar omdat ik na de man in de kinderkamer van de Sfinx niet meer zo graag naar iemand geluisterd had, zei ik: 'Ben je mal!'

'Dan zeg ik wat ik denk. Ik denk dat het de mensen zijn die dom zijn. Ze weten heus wel dat ze op apen lijken. Maar dat willen ze niet. En daarom...' Hij zocht naar woorden voor zijn grote idee. 'Daarom trekken ze hun gekke kleertjes aan en laten ze hen fietsen en koorddansen en andere dingen waar ze niet goed in zijn. Om ze te kunnen uitlachen. En dan te roepen: "Kijk nou, zo'n aap lijkt helemaal niet op ons! Hij is dom en koppig en vals, want hij wil geen kunstjes leren." Zie je wel: je lacht. Je vindt me raar! "Als je 'm z'n gang zou laten gaan, dan zat-ie met de apen in de bomen." Da's wat de andere oppassers zeggen.'

'O, maar ik niet!' verzekerde ik hem, ook al had hij mijn gedachten geraden. Als pa Mary Ann en mij voor een uitje meegenomen had naar de Zoo, waren we eerst naar de apenkooi gerend om te lachen en daarna naar de berenkuil om te griezelen. Daarvoor ging je naar de Zoo. Niet om met de apen te praten.

Terry lachte alsof ik hem een cadeautje gegeven had door hem serieus te nemen.

'Misschien...' zei ik om hem een plezier te doen, '... is het met mensen ook wel zo, mensen onder elkaar bedoel ik. Je moet zijn wat ze zich voorgesteld hebben dat je bent, anders lachen ze je uit of worden ze kwaad.'

Ja, precies! Dat bedoel ik nu!' Terry knikte zonder te weten over welke mensen ik sprak. Het was wel duidelijk dat hij nooit een McBride had gekend. Ik betwijfelde trouwens of zelfs McBrides pen woorden had kunnen vinden die hem konden beschrijven. Met grote zelfverzekerdheid spuide de jongeling theorieën die heren van de wetenschap zouden doen fronsen door hun naïviteit en volkse formulering.

Dat zou hij schrijven en het zou de halve waarheid zijn: voor iedereen die niet Paul McBride heette een hele leugen.

Ons gesprek was dan wel niet van Café Royal-niveau, maar hier in de Ugly Duck had ik niemand gevonden die interessanter was dan hij.

Ik wilde dat hij bleef praten, met dat accent dat ik van thuis kende en die woorden die zo simpel waren dat ik niet bang was iets verkeerds te zeggen.

'Wil je wat drinken?' vroeg ik. 'Ik weet wat ik gezegd heb,

maar...'

'O!' Verrassing. Verbazing. Een lach. 'Mag ik...' Hij aarzelde. 'Mag ik wijn bestellen?'

'Als je durft!' Ik kende de wijn van de Ugly Duck. Het was je reinste ezelspis.

'Dan wil ik wijn, graag,' zei Terry.

Ik bestelde een glas wijn voor hem en nam zelf het risico van een derde biertje. Dronken zijn begon weer te wennen. Het was niet zo verkeerd.

Terry nipte van zijn wijn als iemand die het enkel gewend was op verjaardagen te drinken. Twee slokjes uit ooms glas.

Ik vroeg me af hoe oud hij was.

'Ik hou van wijn,' vertrouwde hij me toe. 'Jij ook?'

Ik knikte. Parijse wijn. Café Royal-wijn.

'Je zult zien dat ik straks écht zat ben!' Hij scheen zich op het vooruitzicht te verheugen. Vermaakt zag ik hem een overmoedig grote slok nemen. Boven de rand van het glas keken zijn korenbloemblauwe ogen me aan. Hij dronk het helemaal leeg. Ik deed hetzelfde met mijn glas bier en had daarna meteen spijt. Het voelde alsof ik op een uitdaging ingegaan was.

'Je vertelde me over de Zoo,' herinnerde ik hem.

'O ja! Weet je, ik hou van m'n werk. Echt. En van Sals, natuurlijk. Maar weet je wat ik écht zou willen? Als ik genoeg geld had. Dan reisde ik naar een land waar geen Zoo's waren. Omdat de dieren er de baas zijn. En de planten en de bomen. Weet je dat er zulke landen bestaan? Heel ver weg, in Afrika of Zuid-Amerika of op eilanden midden in de oceaan en hoog in de bergen.'

Ik trok het gezicht van iemand die zoiets nog nooit had gehoord. Al zou hij me vertellen dat de zon iedere morgen opging, ik zou doen of ik er versteld van stond.

'Hoe ziet het er daar uit?'

'O! Heel anders dan hier. Als wij met elkaar zaten te praten, bijvoorbeeld... eh, ergens langs de Amazone, dan was die tafel hier... een rots! En die muur daar... en het plafond... die zouden er helemaal niet zijn. Er wordt daar bijna niets gebouwd: alles groeit. Stel je voor, zou dat niet veel mooier zijn: die muur achter je niet van steen maar van boomstammen en dat plafond... van bananenbladeren en dat tafelkleed van bloemblaadjes — magnolia's — en die lamp daar, geen lamp maar een mango, om zo te plukken?'

Ik lachte. Dit begon op een spelletje te lijken dat ik voor het laatst met Gloria had gespeeld, waarin de straten van Londen naar Sjanghai, Calcutta en Caracas leidden. Ook al voelde ik me er nu te oud voor, het was leuk om het nog eens te

spelen.

'En wat zou je willen doen als je daar was, in de Amazone?'

'Wetenschappelijk onderzoek! Net als Charles Darwin op de Beagle en Alexander von Humboldt en Alfred Wallace. Meneer Bartlett heeft me hun boeken te lezen gegeven en ze zijn heel moeilijk, maar ik lees elke avond tien bladzijden, want ik wil net zo geleerd worden als zij. Ik wil nieuwe diersoorten ontdekken. En beschrijven en tekenen, zoals dat hoort, en ze misschien wel mijn naam geven. Pan Landerius, lijkt je dat wat? Pan is de Latijnse naam voor chimpansee. En Lander is mijn achternaam. Pan Landerius, die wordt beroemd!'

'Ontdekkingsreiziger. Dat wilde ik vroeger ook worden.'

'Echt?'

Ik schudde mijn hoofd voor hij kon voorstellen aan te monsteren op een schip naar Trinidad. 'Nee, dat was maar een spelletje dat we speelden toen we nog klein waren, mijn vriend Peter en ik: Stanley en Livingstone. Ik was Stanley, hij Livingstone.'

Het waren dromen geweest. Zoals andere jongens brandweerman, ballonvaarder of leeuwentemmer wilden worden, had ik ervan gedroomd ontdekkingsreiziger te zijn. Ik was inmiddels opgehouden met dromen, maar Terry's dromen waren nog springlevend, zo echt dat hij al plannen

gemaakt had ze te verwezenlijken.

Geld verdienen, dat zou hij eerst doen, en veel boeken lezen. Misschien naar de avondschool gaan, als hij tijd en geld had. En dan, zodra hij foutloos schrijven kon, zou hij brieven sturen naar rijke en geleerde mannen die expedities organiseerden naar de Amazone of de binnenlanden van Afrika en vragen of ze hem gebruiken konden.

Zoals hij het vertelde, leken zijn plannen praktisch, uitvoerbaar en eenvoudig. Het zou gebeuren. Hij had het helemaal uitgedacht.

Ik luisterde met plezier en nam me voor hem niet te waarschuwen voor de teleurstellingen die hem te wachten zouden staan. Hij mocht nog even dromen. Ik wilde niet degene zijn die het voor hem bedierf.

Hoe langer hij praatte, hoe minder ik op zijn woorden lette en opging in wat hij was: een jongen die geen zorgen leek te hebben en nog nooit aan zichzelf getwijfeld had. Ik bekeek hem van een afstandje, jaloers als de vampiers en geesten die in winternachten door de ramen van de levenden gluurden. Wat moest het heerlijk zijn om zo onbezorgd te zijn, zo vol dromen, zo levend.

Toen het tot me doordrong hoe hongerig ik hem zat aan te staren, was het al te laat. Twee korenbloemblauwe ogen keken

me aan. Ik realiseerde me dat hij al een tijdje niets meer gezegd had.

'Twee ogen, een neus en een mond.' Hij wees ze een voor een aan. 'Dat is Terry Lander. Nu weet je bijna alles van mij. Maar ik weet nog niets van jou.'

'O... ik...' Om tijd te winnen bestelde ik nog een glas wijn voor hem en een biertje voor mezelf.

Wat wilde ik dat hij van me wist?

'Ik ben hier om een verloofde uit te zoeken,' zei ik na een slok bier.

'Zo.' Hij deed zijn best om ernstig te kijken. 'En wil het een beetje lukken?'

Ik dacht aan de grieten met wie ik de danszaal was rond gehost. Als ik wist wat goed voor me was, koos ik er nu een uit als mijn bruid.

'Er zat er eentje bij met geweldige tieten...'

'There was a young lady of Glasgow,' begon Terry.

'Mooi, dan trouw ik wel met haar,' viel ik hem haastig in de rede.

Terry lachte. Hij lachte veel, zelfs voor iemand wiens mond naar lachen stond. Het zou in de Empire beslist iets betekend hebben. Maar zijn open gezicht leek niets te

verbergen te hebben.

'Als ik meisjes vertel dat ik in de Zoo werk, willen ze niet meer met me dansen. Dan denken ze dat ik vlooien heb of zo.'

Ik kon niets grappigs meer bedenken. Het spelletje dat we speelden, begon steeds meer op geflirt te lijken. Besefte dat joch dat wel? Of was hij de grootste flirt van ons allebei?

'Weet je wat een mop zou zijn?' Zijn vingers trommelden op het tafelblad, in de maat van de polka die het orkest nu speelde. 'Dat wij met elkaar zouden dansen.'

'Wat?' Ik bleef sprakeloos achter mijn bierglas zitten, terwijl ik in gedachten opsprong en hem door elkaar rammelde. Waar dacht dat snotjong dat hij mee bezig was?

'Als je eruit gegooid wilt worden...' zei ik toen ik weer woorden kon vinden.

'Och, kom nou! Waarom? Kijk naar die meisjes daar. Die dansen toch ook met elkaar?'

Ik wilde hem vragen of hij de afgelopen maanden in een apen-kooi had doorgebracht.

'Dat is anders. Als meisjes met elkaar dansen, denkt niemand er iets van.'

'Hoezo?'

Ik had hem met plezier kunnen slaan.

Je weet heel goed waarom!'

'Jaaa!' Hij leunde achterover in zijn stoel, blij dat we elkaar eindelijk begrepen hadden.

Je zou niet met jongens moeten willen dansen,' zei ik schoolmeesterachtig.

'Ik wil niet met zomaar wat jongens dansen, ik wil met jou dansen.' Onder tafel raakte zijn been het mijne. 'O, kom op, Adie. Wat kunnen ze ons maken? Als ze ons erop aanspreken, zeggen we wel dat we muurbloempjes zijn. Geen meisje wil met ons dansen.'

Het was de naam die het hem deed. Dit was angstaanjagender dan op een omnibus stappen. Gevaarlijker dan levend over straat lopen wanneer je dood had moeten zijn. Maar kon ik 'nee' zeggen tegen een jongen die me na een halfuurtje al zo vanzelfsprekend Adie' noemde? Ik was te leuk, te lief om gewoon maar Adrian' te heten. Ik moest een bijnaam hebben.

Wat vind ik jou leuk! dacht ik, terwijl ik hem met knikkende knieën naar de dansvloer volgde.

Terry ging klaarstaan met zijn hand naar me uitgestoken. 'Mag ik deze dans van u, meneer?'

Ik grinnikte zenuwachtig en sloot mijn klamme hand om de zijne.

'Klaar? Drie, twee, één, daar gaan we!'

We stortten ons in de dans als twee cavaleristen die een verrassingsaanval op het vijandelijke kamp uitvoeren: dwars over de dansvloer galoppeerden we, hotsend — en botsend wanneer we vergaten wie er leidde en wie er volgde. Ondanks mijn angst, lachte ik met Terry mee. Lachen was een verdedigings-wapen. Dit was een grap, kattenkwaad, niets meer. Ziet u wel, mevrouw? Hoort u wel, meneer?

Iedereen keek naar ons, maar niemand fronste, schold ons uit of dreigde ons af te ranselen met een leren riem. Als er al iets geroepen werd, was het met een knipoog: 'Hé, pas op voor m'n tenen!' 'Zeg eens tegen je meisje dat ze uitkijkt waar ze d'r grote voeten zet!'

'Zie je wel?' zei Terry toen het orkest de laatste noot had gespeeld.

Ik leunde buiten adem tegen de wand, met steken in mijn zij. Het was lang geleden dat ik iets gedaan had wat inspannender was dan van mijn slaapkamer naar het balkon lopen, laat staan de polka dansen. Voor het eerst in weken voelde ik weer dat ik leefde. En dat deed pijn.

Terry legde zijn handen op mijn schouders. 'Gaat het? Je gaat toch geen aanval van het een of ander krijgen?'

Ja en nee. Ik bedoel: eerst ja en dan nee. Het gaat... zo... wel weer... over. Daar. Zei ik het niet? Voorbij.'

Het orkest begon een langzame wals te spelen en ik dacht: mooi zo, dat is geen dans voor ons.

Het werd tijd om hiermee te stoppen. Hoogste tijd. Hij was niet degene voor wie ik hier gekomen was. Ik duwde het nog maar net ontsnapte Leven terug in zijn loden kist.

'Zo, en nu kiezen we allebei een meisje uit,' zei ik op een toon die geen tegenspraak duldde.

Terry sprak me niet tegen. Hij pakte simpelweg mijn hand en sloeg zijn arm om mijn middel. Rustig en onbevreesd leidde hij me naar de dansvloer. Zijn zelfverzekerdheid joeg me evenveel angst aan als de dans.

Hoe durfde hij hier, in een café als de Ugly Duck, een dans te dansen die voor verliefde paartjes was bestemd? Een wals was geen polka. Je danste dicht tegen elkaar aan, in wat bijna een omhelzing was. Niemand zou nog geloven dat dit maar een geintje was. Ook ik niet.

Meer nog dan bij de vorige dans voelde ik hoe hij bewoog. Zijn lichaam had de pezige gratie van een hengstenveulen, van spieren die zich vlak onder een strak vel samentrokken en ontspanden en een kracht verraadden die je niet vermoedde als je zijn smalle schouders zag.

Hij was anders dan Vincent, anders dan Bosie, volkomen anders dan Trops, maar nu ik zo dicht tegen hem aan danste, begon ik me weer te herinneren hoe het was om naar iemand te verlangen. Een verlangen dat sterker was dan alle goede voornemens, vooral het voornemen voorzichtig te zijn.

Ik lette niet meer op de mensen om ons heen en alleen nog op Terry, op hoe dichtbij hij was, zo dichtbij dat we een roos tussen ons in hadden kunnen pletten.

Verwonderd vroeg ik me af hoe ik me, ondanks alles wat ik van kerels wist, had laten inpakken door zo'n jochie van... Hoe oud kon hij zijn? Veertien? Vijftien? Zestien op zijn hoogst. En wat had hem bezield me te versieren, met slingers, vaandels en ballonnen, in volkomen onschuld, vanaf het moment dat hij bij me aan tafel was komen zitten?

'Terry's hand aaide over mijn rug, een achteloze, haast onmerkbare streling. Ik sloot mijn ogen, op het punt om een grote vergissing ie begaan en eraan toe te geven.

Onschuldig, ha! Dat joch was wijzer dan ik op zijn leeftijd was geweest. Onschuldig, m'n reet...

En toen kwam er een verschrikkelijke gedachte bij me op: niet hij, maar ik was een onnozel schaap geweest.

Ik had aan de gevaren van de buitenwereld gedacht, maar

was de gevaren van mijn eigen wereld vergeten.

Hij kon een van die jongens zijn die met hun ene hand je portemonnee jatten, terwijl hun andere hand ergens anders bezig was. Hij kon zo'n knaapje wezen dat je meenam naar een kamer waar dan, als jullie op bed lagen en al jullie kleren op de grond, een 'oom' naar binnen stormde die dreigde met de politie, tenzij je hem dertig pond betaalde...

Hij kon...

Hij kon...

Er was geen einde aan wat hij kon zijn: een politieverklikker, zelfs een spion voor Stuart Farley. Stuart moest te weten zijn gekomen dat ik nog leefde en liet nu overal in Londen jongens naar me zoeken. Straks zou Terry me mee naar buiten nemen, naar een donkere plek, waar ze op me zouden wachten met hun politieknuppels en leren riemen...

Ik opende mijn ogen.

Er werd naar ons gekeken. En anders dan toen we daarnet de polka dansten.

Misschien hoefden we niet eens naar buiten en waren ze hier: de mannen met de zakdoeken om hun hals en de meisjes die hen aanmoedigden. Hij daar, die kerel die ik voor een venter had gehouden, hij was er een.

'Kijk niet naar mij,' zei hij, 'ik zou je achterste maar in de gaten houden!'

Ik werd me bewust van Terry's hand die verder omlaaggeschoven was. Ik struikelde en we kwamen tot stilstand.

'Wat is er?' vroeg Terry met een onschuld waarin ik niet meer geloofde. 'Luister niet naar hém!'

De waard die ons bier en wijn had gebracht, kwam nu met lege handen op ons af, die hij nerveus aan zijn leren schort afveegde.

'Hoor 's,' zei hij zacht maar dwingend, "k Weet niet waar jullie hier mee bezig zijn, heren, maar 'k weet wel waar 't op lijkt. En ik wil geen problemen in mijn zaak.'

'Hoezo "problemen"?' begon Terry op een toon die problemen zou veroorzaken.

'Nou, de keus tussen zelf naar buiten gaan of buiten gezet geworden,' zei de man een stuk dreigender.

Ik liet Terry's hand los.

'Hé!' protesteerde hij, maar ik had mijn keuze al gemaakt. Weg van hem en weg van hier, nu het nog kon. De angst van een andere tijd, een andere plaats, joeg me naar buiten. Rennen! Toen kon je het niet, nu wel. Nee, niet rennen. Dat trekt hun aandacht, hopen. Met zo groot mogelijke passen,

zonder dat het opvalt.

'We willen hier niet eens dansen!' hoorde ik Terry achter me tegen de waard schreeuwen. 'We gaan wel ergens anders heen. Waar ze... waar ze échte wijn schenken en geen azijn! Wacht op mij, Adie!'

Maar ik had de trap bereikt die naar het café-biljart beneden leidde en piekerde er niet over te wachten. Snel, snel, maar niet te snel. Doe alsof je hem niet hoort. Zorg dat je hem voorblijft.

Een dikke man met een rood hoofd zwoegde met twee pullen bier in zijn knuisten de trap op. Ik wrong me langs hem heen, wat ik alleen durfde omdat ik banger was voor de meute in de danszaal dan voor hem. Hij was te dichtbij, puffend, zwetend, stinkend naar bier en ongewassen vent. Niet in zijn ogen kijken, dacht ik, alsof hij een van die gekooide dieren was waarover Terry me verteld had. Doe niets wat hem kan provoceren. Kijk niet om. Ga niet rennen voor je uit zijn zicht bent.

'Hé, Adie, wacht! We gaan samen. Hé!' Terry had de dikke vent op zijn pad gevonden, die van mening was dat één keer opzij geduwd worden wel genoeg was. Ik hoorde hen worstelen, maar kwam niet in de verleiding om te kijken.

Ik was bijna beneden. Nu wachtte alleen nog de kroeg, de berenkuil. Het was kwart over tien en voor de toog stonden

mannen drie rijen dik hun vrijdagavondpint te drinken. Ze verschilden in niets van de klanten die ik uit The King's Arms kende: dezelfde petten, dezelfde verstelde corduroy pakken. Ik had het niet voor mogelijk gehouden dat ik ooit zo bang voor hen zou zijn. Niets laten merken.

Angst ruiken ze.

Ik haastte me langs hen heen, mijn hoofd gebogen. Als ik hen niet zag, zagen ze mij ook niet. Onzichtbaar was ik. Dood.

O god, Eros, waarom had ik zo nodig willen leven? Mocht het me lukken heelhuids thuis te komen, dan zou ik de deur achter me in het slot trekken om hem nooit meer open te doen.

'Adie!'

Ik vloekte. Ik had het bijna gehaald. Nog twee stappen en ik had ongezien door de deur kunnen glippen. Nu zat er niets anders op dan ervandoor te gaan als iemand die zijn rekening niet kon betalen.

Vroeger had ik altijd hard kunnen lopen. Ik was benieuwd of ik dat nog steeds kon.

LXIII

Een geboren toneelspeler — 'Vertel hun dat ik dood ben' — Waarom mensen onder een viaduct schuilen — De liefste wens van geesten — 'Dat is goed'

In twee tellen was ik buiten. Na nog eens twee tellen stond ik midden op straat waar, omdat Londen, het Noodlot of God besloten had me dwars te zitten, in de verste verte geen taxi of omnibus te bekennen viel.

Goed, ik moest lopen. Dan zou ik lopen. Het hele eind naar huis. En deze keer zou ik me niet in een donker steegje te grazen laten nemen. Ik holde midden over de weg, zo ver mogelijk van de donkere zijstraten vandaan. Geen arm was lang genoeg om me hier te grijpen.

Het avondlicht dat de daken van de huizen bescheen, had die apocalyptische helderheid die je nog één keer wilde laten zien hoe lelijk de wereld was voor ze verging. Gerommel in

de verte kondigde aan dat de Hemel het ditmaal slechts bij een laat zomer-onweer zou laten. In afwachting van de regen zweetten de laaghangende wolken een klamme, drukkende nevel uit. Ik had nog geen dertig meter gerend of mijn overhemd was doorweekt. Hijgend keek ik achterom. Nog steeds geen taxi. Geen omnibus. Wel een jongen die zienderogen op me inliep. Hij was inderdaad sterker dan je zou vermoeden, een stuk sneller ook. Sneller dan ik.

Bumstead mocht me dan verteld hebben dat ik een kerngezonde jonge kerel was, mijn lijf bewees me iets anders. Ik was een ouwe vent met leren longen, die steeds meer moeite kreeg om vooruit te komen. Ik struikelde. Het rennen had me duizelig gemaakt.

'Adie! Wacht! Wat heb ik...'

Terry's stem klonk niet ver achter me, smekend, maar wat hij riep ging verloren in het lawaai van een trein die over het spoorviaduct aan het eind van de straat ratelde.

Ik bleef staan, omdat ik niet verder kon. Hopelijk had ik nog net genoeg kracht over voor een kaakslag.

'Adie...'

Hij zag er even overstuur uit als ik eruit moest zien. Hoe had ik kunnen denken dat zijn gezicht niets verbergen kon? Hij bewees me hier een geboren toneelspeler te zijn.

'Adie...'

'Noem... me... niet zo!' stootte ik uit.

De donder kwam dichterbij. Uit de paarse wolken boven ons regenden zware druppels op ons neer. Ze rolden als huichelachtige tranen over Terry's wangen.

'Wat heb ik gedaan?' vroeg hij. Zijn lip trilde en ik wist zeker dat zelfs Bob Cliburn nog nooit zo'n overtuigend staaltje schijnheiligheid ten beste had gegeven.

'Je weet heel goed wat je gedaan hebt, achterbakse spion! Weet je wat je ze kunt vertellen?' Een bliksemschicht die op het juiste dramatische ogenblik had gewacht, verlichtte de hemel. 'Vertel hun dat ik dood ben! Ik loop dan wel rond, maar hier, hier en hier...' Ik wees naar mijn hoofd, mijn hart en mijn kruis. '... ben ik dood!'

Terry bleef onbeweeglijk tegenover me staan. In zijn ooghoek imiteerde een regendruppel een traan. Of misschien was hij zo'n goede acteur dat hij kon huilen op commando.

'Ik begrijp het niet,' zei hij.

'Ik ben dood, slecht en gevaarlijk om te kennen,' vatte ik de zaak voor hem samen. Adrian Mayfield: dead, bad and dangerous to know.

Terry keek me met een schuin hoofd aan, alsof ik een van

zijn wilde dieren was en hij wilde inschatten hoe vals en onbetrouwbaar ik werkelijk was.

'Nee, dat ben je niet,' zei hij ten slotte. 'Je bent dronken, dat ben je.' Hij veegde het natte haar uit zijn ogen. 'En ik ben niet bang voor je.'

'Dat zou je wel moeten zijn.'

'Maar ik ben het niet.'

Ik besefte dat hij gelijk had. Het was nutteloos te proberen iemand af te schrikken die gewend was aan apen, wolven en leeuwen.

'Waarom ben je bij mij komen zitten?' schreeuwde ik boven het gerommel van de donder uit. 'Hield je me in de gaten? Lieg niet! Ik zal het weten wanneer je liegt!'

Dat laatste was pure bluf. Hij had zo'n eerlijk gezicht dat hij bliksemschichten en donderslagen als Guy Fawkes-vuurwerk had kunnen verkopen. En er rijk van zou worden.

'Waarom denk je dat ik lieg?' vroeg hij met een klein stemmetje.

'Waarom ben je bij me komen zitten?'

'Adie...'

'Waaróm?'

Hij balde zijn vuisten, machteloos als een kind dat niemand

wilde geloven en ik wist dat wat hij me nu ook zou toeschreeuwen, het de waarheid zou zijn.

'Waarom denk je, gek? Je bent me toen op 't station al 'n keer ontsnapt, dacht je dat ik dat nog eens zou laten gebeuren?'

Ik staarde hem wezenloos aan. Bij een van zijn woorden had mijn hart een slag gemist.

Je kunt me niet ontsnappen...

We stonden tegenover elkaar, midden op de weg, in de stromende regen, zonder te letten op onze kleren, die doorweekt raakten, de wind die de zomer uit de straten blies, of de bliksemschichten en donderslagen die niet langer beleefd op elkaar wachtten, maar elkaar zonder tussenpozen opvolgden.

Een huurrijtuig ratelde langs ons heen, met grote haast maar voor mij mooi te laat. Doof voor de koetsier die ons naar de stoep probeerde te schelden, bleven we staan. Op dit moment bestond er voor mij niets anders dan dat raadsel dat tegenover me stond en dat ik niet kon oplossen. Terry moest het net zo vergaan. Onder de rand van zijn vormloze, verregende hoed, fronste hij zijn wenkbrauwen. 'Wat dacht je dan dat ik van je wilde?' vroeg hij.

'Dat...' Ik rilde. Een dikke, koude druppel gleed langs mijn nek omlaag. Moest ik dit jochie nu vertellen dat ik dacht dat

hij een verklikker, een spion of een moordenaar was? Hij zou denken dat ik gek was. Mijn leven zou hem krankzinnig lijken en, toegegeven, dat was het de afgelopen maanden ook geweest. Als hij de waarheid sprak, was ik voor hem gewoon een leuke jongen die hij op London Bridge Station had ontmoet. En daar, in die troosteloze, leeggeregende straat wilde ik niets liever zijn dan enkel dat. Adie. Gewoon Adie, een jongen zonder spoken en zorgen. Ik snakte ernaar hem te zijn.

'Je hebt gelijk,' zei ik. 'Ik ben enkel dronken.' Ik giechelde en merkte dat die leugen niet zo ver bezijden de waarheid was. 'Ik ben 't niet meer gewend, weet je, drinken. En als ik dronken ben, zie ik overal huisknechten, geen roze olifanten.'

Terry lachte, uit opluchting, harder dan de grap verdiende. 'Huisknechten: brr! Maar als we genoeg roze olifanten hadden, konden we een circus beginnen!'

We stonden uit onze nek te kletsen en we wisten het.

'Kom mee. Laten we ergens gaan schuilen.' Weer die hand van hem. Ik had niemand ontmoet die je zo vanzelfsprekend en vol vertrouwen aanraakte als hij.

Ze hebben gelijk, dacht ik, je bent een aapje.

Hij trok me mee, rennend door de regen, naar het eind van de straat, waar de weg onder het spoorwegviaduct verdween. Het was er droog, en vooral erg donker.

'Nee.'

Ik trok mijn hand uit die van Terry.

Daar wilde ik niet heen.

Daar kon ik niet heen.

In het donker hadden ze op me gewacht, onzichtbaar, tot ik het gewaagd had op een goede afloop te hopen.

'Waarom breng je me daarheen?' vroeg ik met een opflakkering van het wantrouwen van daarnet.

'"Waarom"? Waarom schuilen mensen onder een viaduct, Adie?' Hij lachte me uit, maar ik lachte niet mee.

'Om droog te blijven.'

'En als het daar al te laat voor is?'

Ik schonk hem nog geen glimlachje.

'Ben je bang?'

'Nee...'

Niet bang. Als de dood.

Als hij me niet in de val wilde lokken, maar enkel de dingen wilde doen die mensen die niet voor de regen schuilden onder viaducten deden, dan was dat al huiveringwekkend genoeg.

Met een kus was het begonnen. Met één kus had ik

afscheid van mezelf genomen om de jongen te worden die Vincent wilde dat ik zou zijn. En om die kus had ik zelf gevraagd.

Ik wist niet wat er zou gebeuren als ik Terry zou kussen. Of ik in iemand anders zou veranderen: de volmaakte jongen die Vincent geschilderd had, verkoold in een asla; de Droevige Liefde met de olijftak, achter de Bruid en Bruidegom; dat verwarde, zieke hoopje ellende dat ze met rouge en kohl in de Rode Dood hadden willen veranderen... Geen van die mensen wilde ik nog zijn.

Adie, een gewone jongen, daarin wilde ik veranderen, liever dan wat dan ook. Een gewone jongen die niet bang was voor het donker, niet bang voor een kus.

Ik had nooit gedacht dat het zo godverdommens moeilijk zou zijn gewoon te doen. Om met hem mee te gaan en niet eens te denken aan een val, een complot of spoken.

'En als er daar nu al iemand is? Een zwerver of...'

'Dan dreigen we met de politie.'

En toen lachte ik, omdat dat het laatste zou zijn dat we zouden doen.

Ik keek naar de tunnel. Daar was het nog even donker als daarnet.

Terry legde een druipnatte arm om mijn schouder. Zijn

kleren waren doorweekt. Hij zag eruit als iemand die met hoed en al kopje-onder was gegaan.

Ik ken jou, dacht ik opnieuw.

'Kom.'

Ik schudde mijn hoofd. 'Ik kan niet lopen.'

Het was waar. Mijn voeten weigerden dienst te doen. Ik was banger dan ik in de steeg geweest was. Zelfs te bang om te vluchten.

'Als je niet kunt lopen, dan dansen we.'

Hij nam me bij de hand en walste in volmaakte driekwartsmaat met mij de duisternis in.

Londen kent plaatsen die al duizenden jaren oud zijn, ook al zijn ze misschien maar twintig, dertig jaar geleden gebouwd. De tunnel onder het spoorwegviaduct bij de Ugly Duck was er één van. Mijn hand schuurde langs de stenen van de wand die bedekt waren met een vettige laag roet en nu al aangevreten waren door de scherpe Londense rook. Ik wist hoe ze er bij daglicht uit moesten zien: als de stenen van een spookkasteel.

Ook al was deze tunnel gebouwd in opdracht van mannen die enkel nog geloofden in staal en stoom en vooruitgang, in de korte jaren van zijn bestaan had hij genoeg zwerverseenzaamheid en bedelaarsongeluk verzameld om zijn eigen spoken te hebben.

Ik hoorde ze in de stilte, zag ze in de duisternis, rook ze in de stank van ratten en pis. Ze deden wat ze hun hele leven hadden gedaan: zwijgend toekijken hoe anderen slaagden waar zij gefaald hadden.

Voor mij waren ze even echt als de levende, ademende jongen die zijn vingers achter mijn hoofd ineengestrengeld had en me zo ernstig en plechtig had gekust dat ik er een toespraak en een bos bloemen bij had verwacht. Die kus had me niet veranderd. Ik was nog steeds wat ik geweest was: een geest van mezelf. Maar net als de geesten om me heen, wist ik wat de liefste wens van geesten was: leven.

Ik drukte Terry tegen de muur, onbeheerster dronken dan vier glazen bier konden verklaren en kuste hem tot ik geen adem meer had. Het was een hongerige, begerige kus die al het leven uit hem gezogen zou hebben als hij niet zo veel te geven gehad zou hebben. Een kus om bang van te worden, maar hij was niet bang.

Hij maakte een arm los uit mijn knellende omhelzing en streelde me door mijn korte haar, zonder te schrikken van de littekens.

'Adie...'

We hapten naar adem.

Mijn handen lagen op zijn billen. Ik wist niet hoe ze daar terechtgekomen waren, maar ik kon begrip opbrengen voor

hun beslissing.

'Ik wil je...' murmelde ik. 'Ik wil dat je met me mee naar huis gaat... Ik wil met je naar bed...'

'Dat is goed,' zei hij.

'Wat?' vroeg ik, niet omdat ik hem niet verstaan had, maar omdat ik niet kon geloven dat het zo eenvoudig kon zijn. Geen ontwijkend antwoord, geen 'Ik vind dit niet prettig, Adrian'. Een onomwonden 'ja'.

'Dat is goed,' herhaalde hij met die lach die demonen verjoeg die voor wijwater en kruisbeeld niet zouden vluchten.

'Echt?'

Hij kneep in de hand die nog steeds op zijn achterste lag. 'Denk je dat ik je ondertussen geen dreun verkocht zou hebben als ik dat niet wilde?'

Ik probeerde ook te lachen, maar het geluid dat uit mijn keel kwam, had meer weg van gehoest.

'Kom mee, dan zoeken we een taxi.' Ik klauwde mijn vingers in de doornatte stof van zijn jasje en wilde hem meetrekken. Hij bleef staan.

'Wacht even.'

'Waarom?'

Hij keek betekenisvol omlaag. 'Ik loop beter op twéé

benen. En jij?'

Schaapachtig volgde ik zijn blik.

'O.'

Terry gaf me een plagerige kus op het puntje van mijn neus. 'Je was toch niet vergeten dat je daar nóg 'n beentje hebt, hè?' 'Bijna wel,' bekende ik, eerlijker dan hij gelukkig ooit geloven zou.

LXIV

Handen tekort — Tien heilige verboden — Echt — De vraag die een avond kan bederven — Een examenstuk — Een woord dat Vincent nooit zou gebruiken — 'Oefening baart kunst'

We waren vergeten het raam dicht te doen: de wind blies van buiten koude regendruppels op mijn huid en bracht de geur mee van natte straten, natte bladeren. Ik wist dat ik eigenlijk mijn hand zou moeten uitsteken om het te sluiten, al was het maar om Terry's apenkreten binnenskamers te houden, maar het probleem was dat ik handen tekort kwam.

De bliksemschichten van een nieuw, aanzwellend onweer verlichtten een lichaam dat een wonder van leven en beweging was. Ik was vergeten hoe mooi huid, spieren en botten konden zijn wanneer ze samen bewogen als een machine van vlees en bloed. In het blauwe spooklicht van de

bliksemflitsen kon ik Terry's rug één harten-klop lang zien rijzen of dalen voor het weer donker werd en mijn handen mijn ogen moesten zijn.

Ik telde de rozenkrans van zijn ruggengraat, van de knobbel onder aan zijn nek tot het laatste, harde botje in het kuiltje tussen zijn billen; liet mijn hand afdwalen naar zijn prachtig platte jongens-borst, zonder week, bungelend uiervlees, en liet die hand zonder te protesteren ook weer terugvoeren naar zijn kruis.

Toen ik hem zijn onderhemd had zien uittrekken, had hij zo belachelijk jong geleken dat ik bang geweest was hem te breken, maar die vrees was inmiddels vergeten. Terry's lijf bokte tegen het mijne aan, zo soepel en taai als het lichaam van jonge dieren was: hengstenveulens en halfwas katjes. Een paar keer had ik angstvallig zijn gezicht betast, maar ik had er geen tranen gevonden, alleen een gretige, vochtige mond die naar mijn vingers hapte.

Ik had niets verkeerds gedaan.

Niets waarvoor ik morgen vergiffenis zou moeten vragen.

Er waren geen regels, geen tien heilige verboden.

En als ze er wel waren, dan kon God buiten bliksemen en donderen wat hij wilde, we lieten ons niet door Hem storen.

Niet langer bang voor tranen drukte ik mijn vrije hand

tegen Terry's buik om hem nog beter te voelen bewegen, hem, en mezelf achter hem. Overal waar ik hem aanraakte, gloeide hij van het leven, leven dat via mijn vingertoppen mijn lichaam binnen getinteld was. De verdoving die ik mezelf wekenlang had toegediend, was uitgewerkt, en nu voelde ik zo veel dat het bijna pijn deed. Maar het was goede pijn. Pijn waarvan je niet wilde dat hij ophield, nog niet, nog niet, nog niet...

Ik kreunde zijn naam, zonder bang te zijn gehoord te worden door de buren, onder of boven. Terry was degene die ze zouden horen, niet mij.

'Sst... stil... zacht... zachtjes,' hijgde ik in zijn oor, bibberig van de lach.

Hij keek achterom. 'Moet ik...?'

'Nee! Nee!'

Ik drukte mijn neus in zijn krullen. Hij rook naar hooi, naar zweet, naar zomer. Net als bij absint was de geur alleen al genoeg om dronken te worden. Even was ik terug in de kamer van le Miroitier, met mijn hoofd duizelend van de drank en de dromen van Vincent.

Maar jij bent echt, dacht ik. Jij bent echt.

En voor het eerst in weken, maanden, misschien wel een jaar, was ik dat ook.

'Adie, gaat het?' Er klonk een lach door in die vraag en geen bezorgdheid.

Ik had hem graag antwoord gegeven, maar had nog geen adem voor woorden. Op de een of andere manier had ik me op mijn rug weten te rollen en lag nu op de losgewoelde lakens te hijgen alsof elke ademstoot mijn laatste kon zijn. Ik knikte, legde een hand op mijn bonkende hart en stootte nog een keer na in de lege lucht.

Het gaat.

Het gaat goed.

Het zal straks wel weer gaan.

Lieve Eros, dat joch zal denken dat ik tachtig ben.

'Te-Terry.' Ik probeerde overeind te komen, maar hij drukte me met één vinger terug op de matras.

'Nee joh, blijf liggen. Wacht.'

Ik keek toe hoe hij het raam sloot, een lamp aanstak en water in de waskom schonk, in het bedaarde tempo van iemand die gewend was de hele dag te werken. Wie niet lette op de vlekkerige blossen op zijn wangen en zijn ogen kon afhouden van zijn nog half opgerichte pik, zou kunnen denken dat hij net wakker geworden was uit een verkwikkende slaap.

Hij zette de kom met water naast het bed, doopte er een doek in en begon me, alsof het heel gewoon was en niemand iets anders gedaan zou hebben, te wassen.

'Dat hoef je niet te... Dat doe ik...' Ik duwde me op één elleboog overeind en hield mijn hand op voor de doek.

'Niet moeilijk doen, Adie,' zei hij en daarna deed hij alsof hij doof was.

Starend naar het plafond liet ik hem begaan, me inbeeldend terug te zijn in Guy's Hospital, waar valse schaamte over genitaliën en lichaamssappen bij decreet verboden was.

Het werd me niet makkelijk gemaakt. Terry's hand was geen verpleegsters-hand. Als ik even vergat me te generen, genoot ik van zijn aanraking en al heel snel wilde ik meer.

'Zo,' zei Terry alsof hij het tegen een van zijn dieren had, 'weer schoon.'

Er was niet echt iets wat je hierop kon zeggen. Dank je?

Ik had de nieuwe en vreemde ervaring in bed de meest verlegen van de twee te zijn.

Terry kwam naast me liggen met zijn kin op mijn borst. Hij spiegelde mijn gezicht door ouwelijke zorgrimpels in zijn voorhoofd te trekken.

'Heb je spijt?'

Ik schudde mijn hoofd. Als ik spijt zou krijgen, dan later. Maar nu hij naast me lag, zag ik weer hoe jong hij was. Mijn lichaam was, hoe slecht ik er ook voor gezorgd had, blijven groeien en het was niet meer het lichaam van een jongen van zeventien, maar dat van een magere, bleke man die dichter bij de twintig dan bij de vijftien leek. Ik hoopte voor Terry dat hij vijftien was.

'Waar denk je aan?' Hij vroeg het met tegenzin, omdat het een vraag was waarmee vrouwen een avond wisten te bederven. Maar hij wilde wel het antwoord horen.

Mijn hand rustte in het holletje van zijn rug. De haartjes die daar groeiden, waren nog zachter en vlassiger dan die op zijn kin en rond zijn tepels. Pas op zijn onderbuik werden ze stugger: een aandoenlijk plukje kroeshaar dat als een toneelbaardje op zijn huid geplakt leek.

Ik wist niet wat ik hem moest antwoorden.

'Je vindt me te jong,' zei hij gekrenkt.

'Nee! Nee!' haastte ik me te zeggen. Het overtuigde hem niet.

'Ik ben niet te jong. Ik ben bijna zestien.'

O god: 'bijna' zestien. Trek er een jaar en zes maanden van af en je had bijna de waarheid.

'Geloof je me niet? Ik ben geboren in het jaar van de

oorlog in Transvaal. 1880: De Boerenopstand. Slag bij Majuba Hill.' Hij zei het op als een schoollesje. 'En het was heus niet mijn eerste keer! Ik ben geen maagd meer.'

Zonder het te willen, schoot ik in de lach. 'Dat zou ik wel gemerkt hebben!'

Hij grijnsde, trots op zichzelf zoals jongens van vijftien, bijna zestien die geen maagd meer zijn dat waren. Ik zag hem over de rand van het bed naar een stapeltje kleren op de grond reiken: zijn onderhemd en onderbroek, de enige kledingstukken die hij netjes opgevouwen had, om er plechtig het laatste wat hij gedragen had op te leggen: een medaillon aan een ketting van goedkoop, zwart uitgeslagen zilver. Heel even zag ik berouw in zijn ogen, maar daarna nam hij mijn hoofd in zijn handen en kuste me op mijn mond, een examenstuk van een kus, van iemand die er lang op gestudeerd had.

'Je kunt zo lekker neuken, Adie.'

'En jij kunt lekker vieze praatjes verkopen!'

Ik legde mijn vinger op zijn lippen en draaide zijn mond op slot.

Drie jaar verschil was niet zo heel veel, bedacht ik. Bij Trops en mij waren het er minstens dertig geweest. En tussen Vincent en mij luidden elf jaren en een wereld van verschil gelegen. De kans dat Vincent het woord 'neuken' gebruikt zou

hebben, was ongeveer zo groot als de kans dat de koningin de cancan zou dansen. Terry leek er echter zo verguld mee te zijn het te kennen, dat hij er even kwistig mee strooide als een deftige dame met Franse woordjes.

'We deden het altijd in pa's gereedschapsschuurtje — neuken, bedoel ik — mijn vriendje en ik, mijn vorige vriendje, ik heb er nu geen...' Terwijl hij praatte, wandelden zijn wijs- en middelvinger over mijn buik, vingers die eigenwijs hun eigen gang gingen. 'Je had ons moeten zien klunzen! Gelachen had je. Honderd experimenten met boter en groene zeep!'

Ik grinnikte en hield toen mijn adem in. Terry's hand gleed door het haar op mijn onderbuik, over mijn geslachtsdeel. Hij begon met me te spelen, achteloos als iemand die tijdens een gesprek met een pen of een manchetknoop speelt, zich nauwelijks bewust dat hij het deed. 'We moesten het altijd heel snel doen, weet je wel — neuken — als pa weg was en ma om de boodschappen. We waren als de dood dat we niet los zouden kunnen komen als er iemand naar het schuurtje kwam, snap je, als honden op straat.'

Ik lachte weer met hem mee, maar het klonk nogal benauwd. Het viel niet mee een gesprek te voeren als je werd afgeleid door vijf vingers die streelden en knepen en wreven en kneedden.

'Zijn jullie...' Ik ging verliggen om een excuus te hebben te

bewegen. '... ooit betrapt?'

'Twee keer bijna. Maar bijna betrapt is niet echt betrapt, hè?'

'Mmm.'

'Adie?'

'Ja?'

Ik probeerde niet langer stil te blijven liggen. Mijn heupen wilden bewegen. Mijn lijf was niet langer bang om te leven en ik wilde niet, zoals Vincent, bang voor mijn eigen lichaam zijn. Dat joch dat naast me lag, mocht dan geen fatsoen en geen manieren hebben, bang was hij niet. Behalve dan om te jong gevonden te worden.

'Adie, weet je wat onze meester vroeger altijd zei? Toen ik nog op school zat.'

Toen ik nog op school zat: jaren en jaren geleden.

'Nou?'

Als om me te plagen hield hij zijn vingers stil. Ik gromde ontevreden.

'Oefening baart kunst.'

Zijn hand gleed onder mijn billen, op zoek naar mijn gaatje. Hij keek me recht aan zonder te blozen of zelfs maar met zijn ogen te knipperen.

'Zal ik je laten zien wat ik geleerd heb?'

Een lach die naar boven bruiste als de belletjes in een champagnefles ontsnapte aan mijn mond.

'O, Terry, wat denk je dan dat ik wil?'

LXV

Kater — 'Denk er niet over!' — Ontbijt — Een vriendje — Redenen die je beter kunt verzwijgen — Een ander woord voor 'nooit' — Vertrouwde stilte

Ik werd wakker met mijn neus in de kussens en de smaak van een andere mond op mijn tong. In mijn hoofd leek iemand een ploeg mijnwerkers met pikhouwelen aan het werk gezet te hebben. Kreunend draaide ik me op mijn rug, de idioot vervloekend die aan de andere kant van de muur een even opgeruimde als valse aria floot.

Wie...?

O god, o hell, nee toch!

Verwarde herinneringen aan de afgelopen nacht, aan de jongen die ik nog op mijn tong proefde en in de lakens rook, buitelden mijn hoofd binnen. Terry.

O hell... Dit was de bedoeling niet geweest. Dit was

helemaal de bedoeling niet geweest.

Wat had me bezield om toch weer een jongen mee naar huis te nemen?

En hoe kreeg ik hem dat huis weer uit?

Ik deed een blinde greep naar Bertrams kamerjas. Het laatste waar ik behoefte aan had, was mijn arme hersens pijnigen over hoe ik een jongen op straat kon zetten zonder zijn gevoelens te kwetsen. Maar ik wilde hem ook niet de indruk geven dat hij na één nachtje gedumpt werd.

Voor de spiegel repeteerde ik alle smoezen die ik kon verzinnen. Er zat geen enkele geloofwaardige bij. Geërgerd besloot ik het maar op te geven en erop te gokken dat me iets in zou vallen als Terry voor me stond. Misschien was mijn verkreukelde kop al genoeg om hem af te schrikken.

Ik legde een dubbele Vincentiaanse knoop in de ceintuur van de kamerjas, stak mijn voeten in Bertrams pantoffels en ging, erop gokkend onaantrekkelijk genoeg te zijn, de kamer binnen.

Ik vond Terry bij de vinkenkooi, zo fris en wakker dat je gezworen zou hebben dat hij de hele nacht geslapen en geen druppel gedronken had. Hij balanceerde op de rugleuning van de sofa, met zijn voeten op het dressoir en voerde de

vinken hennepzaad uit een papieren zak. Ze floten alsof ze een demonstratie wilden geven van wat ze zouden kunnen als ze maar wilden.

Denk er niet over! waarschuwde ik mezelf.

Ook al had ik hem willen inlijsten, zo met zijn voeten op het door Nora gepoetste dressoir, hij moest het huis uit. Dat was het best voor hem en voor mij.

Ik schraapte mijn keel en zei: 'Terry.'

Hij keek op, schonk me een brede lach waar ik gelukkig op voorbereid was, en sprong van de sofa om me te begroeten.

Tot mijn schrik moest ik constateren dat het enige wat bij het zien van zijn gezicht in me opkwam, was: blijf. Blijf vandaag, blijf morgen, blijf de rest van mijn leven.

Het kan niet, zei de stem die me gisteren op het rechte pad had moeten houden. Je moet hem buiten gewerkt hebben voor je middagbezoek komt en dan als de sodemieter de lakens verschonen!

'Terry, luister 's...' begon ik, maar zijn mond was me te snel af. Op zijn tenen, met zijn armen om mijn hals, kuste hij me met het ongegronde, ontwapenende zelfvertrouwen van een kind dat erop rekende dat er van hem gehouden werd.

'Hallo, schat.'

'Hallo,' prevelde ik tussen de eerste en de tweede kus in.

'Ik heb je vogels gevoerd. Ze hadden honger.'

'Ik vergeet ze soms te voeren. Sorry.'

'Je vogels én jezelf. Ik heb ontbijt voor ons gehaald. Vind je het erg? Er was niets lekkers in huis.'

'Ontbijt?'

Hier wilde ik het helemaal niet over hebben!

'Terry, moet je horen... Mijn zus...'

'Sst! Na het ontbijt, goed? Je moet eens goed eten. Ik ben gek op je, Adie, maar je bent veel te mager. Ik ga je vetmesten. Kom mee.'

Ik zag dat de tafel op het balkon gezet was en was gedekt met bestek, borden en een boodschappenmand met, in mijn ogen, genoeg proviand voor een hele week.

Terry nam mijn hand en wilde me meetrekken, maar ik bleef staan.

Niet naar buiten. Hier binnen had ik al problemen genoeg.

'Daar kunnen ze ons zien.'

'En wat dan nog? We gaan er ontbijten. Daar kun je niet voor gearresteerd worden!'

Hij vouwde een denkbeeldige krant open. 'In Londen zijn op zaterdagmorgen twee jongemannen opgepakt voor het in

het openbaar consumeren van witte kadetjes. Tegenover de rechter verklaarden zij er grote liefhebbers van te zijn.

Ik kon mijn gezicht niet langer in de plooi houden en gaf me gewonnen.

Aan Terry's grenzeloze optimisme was het moeilijk weerstand bieden op een lege maag. Ik merkte dat ik een razende honger had. Het was lang geleden dat ik meer gedaan had dan op bed liggen, en de afgelopen nacht had ik gedanst, gelachen, gedronken, gerend en gevreeën alsof ik nooit ziek geweest was. Ik moest eten en was, ondanks mijn kater, nieuwsgierig naar de inhoud van die boodschappenmand.

'Wat heb je meegenomen?'

'Ga zitten en ik zet het voor je op tafel.'

Ik nam gehoorzaam plaats, er heimelijk van genietend dat joch nog even — een halfuurtje, nee vooruit, een uur — mijn leven op zijn kop te laten zetten.

Het was een warme septembermorgen, een van die ochtenden waarop je de herfst al in de lucht ruikt, maar het licht nog van goud is. Ik zag het blinken in de druppels die aan de bladeren hingen, en in die paar zomerblonde haartjes die ik in Terry's ongekamde krullen kon ontdekken.

'Je zit naar me te kijken.'

'Ik kijk naar wat je op tafel zet,' loog ik.

Het was precies het chaotische ontbijt waar ik van hield: broodjes, rozijnencake, ham, appels, Mexicaanse chocolade, aardbeienjam, melk, cheddar, custardtaartjes en havermout.

We stopten ons vol als schooljongens die de snoepwinkel hadden geplunderd, hapten met onze mond vol cake in een appel en smeerden jam op repen chocolade.

Ik lachte en vergat mijn kater en waarom het gevaarlijk was me zo goed te voelen.

'Je kijkt naar me,' plaagde ik Terry, die halverwege een opsomming van de lievelingskostjes van zijn apen opeens stilgevallen was.

'Je lacht.'

'Is dat zo bijzonder? Ik doe het vaker.'

'Niet vaak genoeg.'

Zijn schoen tikte tegen mijn been, een onhandige liefkozing of plagerij.

'Je zou niet zo veel alleen moeten zijn, Adie.'

Ik haalde mijn schouders op en beet in een custardtaartje om niet te hoeven antwoorden.

'Het is niet goed voor je. Niet voor jou en niet voor je vogels.'

'Niet voor de vogels?' Ik keek hem aan om te zien of hij

serieus was.

Ja, de vogels,' herhaalde Terry met een uitgestreken gezicht.

'Er was eens een vent in Peru,

Die helemaal niets had te doen;

Dus hij porde zijn peen

Bijkans door Lorre heen,

En de uitkomst bracht hij naar de Zoo.'

'Jij!' Ik verkocht hem onder de tafel een trap tegen zijn schenen. 'Iemand zou jouw mond moeten spoelen met zeepsop!'

'Ik wil 'm liever spoelen met...'

'Terry!' Ik dreigde de cake naar zijn hoofd te gooien. 'Kun je niet even serieus zijn?'

'Ik ben wél serieus. Kijk, zie je?' Hij verborg zijn gezicht achter zijn handen en liet een treurige mond en twee nog droeviger ogen tevoorschijn komen. De grap duurde niet lang. Na een paar tellen kregen zijn ogen en mond een ernstige uitdrukking die wél gemeend was.

O nee, dacht ik. Ik weet wat je wilt gaan zeggen... en zeg het niet!

'Adie...'

Ik overwoog mijn vingers in mijn oren te stoppen en luidkeels het volkslied te zingen tot hij uitgepraat was.

'... jij bent niet altijd alleen geweest, hè?'

'Nee,' antwoordde ik, starend naar een kruimel op het tafelkleed.

'Heb je ook een vriendje gehad?'

Ik lachte om het woord en had er meteen spijt van, omdat het leek dat ik hem uitlachte. 'Ik heb kerels gehad.'

Hufters, Terry. Kerels van wie ik hoop dat jij ze nooit zult tegenkomen.

'Dit is Jamie.' Van onder zijn kleren haalde hij het kleine medaillon tevoorschijn dat hij gisteravond op zijn ondergoed had gelegd. Hij klapte het open.

Het medaillon bevatte een foto en een lok krullend haar dat een even onbestemde kleur had als het zijne. De jongen op de foto droeg een kadettenuniform dat hem nog jonger deed lijken dan hij was: een kind dat iemand tegen zichzelf in bescherming had moeten nemen en op de trein naar huis had moeten zetten. Ik keek van hem naar Terry en zag eenzelfde kind.

Stumper, zeg alsjeblieft niet dat je van me houdt.

'Ik heb dit van hem gekregen toen hij een maand in het leger was. Nu is hij een halfjaar weg en... Nou ja, soms gaan

dingen over, dat gebeurt nu eenmaal. Ik vind het niet zo erg en hij ook niet meer en als je dan...' Hij keek me aan met die stralende blik die bij hem altijd de plaats van een verlegen blos innam. 'Ik wilde gisteravond érg graag met je mee naar huis, Adie...'

O, Terry, hou toch alsjeblieft je mond. Je kunt niet blijven.

"... soms is het goed om iemand te vergeten... en niet meer alleen te zijn.'

Hij had het gezegd. Zo goed en voorzichtig als hij kon. En nu moest ik hem antwoorden, voor hij van spanning en verwachting uit elkaar spatte.

Ik moest hem een dreun verkopen om te voorkomen dat ik hem nog meer pijn zou doen. Hij was zo gelukkig, zo vol vertrouwen en zo vrij. Dat kon hij blijven als hij niet de last van mij en mijn verleden met zich mee moest dragen.

'Terry, luister.'

Hij opende zijn mond.

'Laat me uitpraten.'

Hij knikte, zijn ogen groot en rond van spanning.

'Die man die ik voor jou had... die kerel...' Ik moest hem iets vertellen, omdat hij het anders niet begrijpen zou. Maar wat was het moeilijk.

'Ik hield van hem... zo veel als je maar van iemand houden kunt die je leven gered heeft... op een bepaalde manier... maar hij was niet goed voor me.'

Terry knikte, om te laten zien 'dat hij het begreep, ook al kon hij het niet begrijpen.

'Hij dacht dat we ziek waren omdat we van elkaar hielden en ik hield zo veel van hem dat het eigenlijk een ziekte was. God, dat klinkt bijna als een grap, hè?'

Terry lachte niet. 'Het is niet goed afgelopen, hè?'

'Nee.' Zeg het! 'En het is te kort geleden, Terry. Te kort geleden om...'

'... al van iemand anders te kunnen houden.' Dapper maakte hij de zin af, maar op zijn gezicht, dat niets verbergen kon, zag ik de teleurstelling. 'Dat snap ik wel, maar... ik hoef niet... we kunnen ook... als dat niet gaat...' In zijn haast een oplossing te vinden, struikelde hij over zijn woorden. 'Als we nu eerst eens gewoon een tijdje alleen maar vrienden zijn? Je hebt vrienden nodig, Adie. Het is net als bij de apen bij ons in de Zoo. De meeste oppassers denken dat ze alleen maar eten en een schone kooi nodig hebben, maar dieren kunnen doodgaan van eenzaamheid. Je moet tegen ze praten, met ze spelen, een soortgenoot voor ze zoeken. Net als Noach deed voor de dieren op z'n ark.'

Ik glimlachte. Als het Terry ernst was, begon hij over apen.

'Zie je wel! Je weet dat ik gelijk heb!'

O, Terry, waarom kun je het niet opgeven?

Ik zocht naar een reden die hem zou kunnen overtuigen. Een reden die ik hem vertellen kon. Redenen die ik beter kon verzwijgen waren er te over.

Dat die jongen op wie hij zijn zinnen gezet had, zo lekker kon neuken omdat het ooit zijn vak geweest was, bijvoorbeeld. Of dat de dokter hem wel gezegd had dat hij genezen was, maar dat hij daar zelf nog niet van overtuigd was en het dus geen goed idee was de vriend te worden van iemand van wie je zo graag de minnaar zou zijn.

En dat, de belangrijkste reden van allemaal, die jongen zo veel ouder, wijzer, bitterder en banger was, dat Terry Lander nooit dat uitbundige, onbezorgde wonder zou kunnen blijven dat hij nu was.

'Terry, het is te kort geleden. Ik ben nu liever alleen, echt.'

Ik keek hem in zijn ogen, om hem ervan te overtuigen dat ik het meende, maar dat hield ik niet lang vol. De openheid van zijn gezicht, die hem, zonder dat hij het besefte, zo kwetsbaar maakte, deed pijn. Zijn hart lag naakt voor me, alsof ik hem met een scalpel had opengesneden en het was een meelijkwekkend klein hartje.

'Is het... Is het omdat ik gisteravond zomaar met je

meegegaan ben? Is het daarom? Want dat doe ik anders nooit. Zo ben ik niet.'

'Dat weet ik wel, Terry.' Woedend dat ik hem op het idee gebracht had de schuld bij zichzelf te zoeken, drukte ik mijn nagels in mijn handpalm.

'Het is mijn schuld. Ik had je niet moeten vragen. Ik ben ook niet zo, Terry. Niet als die kerels die je na één nacht aan de kant zetten... Maar echt, je bent zo veel beter afzonder mij.'

Hij zweeg en veegde de kruimels op zijn bord op een hoopje.

We hadden elkaar niets meer te zeggen, omdat we allebei wisten wat de ander antwoorden zou.

'Ik had al uren geleden op mijn werk moeten zijn,' zei Terry toen de klok binnen halftien sloeg.

'Sorry.' Ons gesprek leek enkel nog uit verontschuldigingen te bestaan. 'Ik had je niet in de proble-'

'Ik red me er wel uit.' Hij schoof zijn bord van zich af, wilde opstaan en stond niet op.

'Mag ik je schrijven, Adie?'

'Ik kan je moeilijk tegenhouden, hè?'

'Dan schrijf ik je!' Hij sprong op, even blij met dit sprankje hoop als een hond met een afgekloven bot. 'En schrijf je me

terug?'

'Misschien.'

Een ander woord voor 'nooit'. Maar niet in Terry's woordenboek. Met zijn hoed in zijn hand bleef hij bij de tafel staan.

'Kus?'

Ik blies hem van waar ik zat een luchtkusje toe.

Dat is het, knul. Dat is alles wat je krijgt.

Als een droevige clown plukte hij het uit de lucht, bracht het naar zijn lippen en sloot het op in het medaillon om zijn hals.

'Dag Adie.'

'Dag.'

Ik liet hem zichzelf uitlaten, niet vertrouwend op mijn benen of mijn stem en vooral niet op mijn lippen.

De vertrouwde stilte daalde over het appartement. Ik was weer alleen. Zoals ik wilde wezen. Ik luisterde naar de stilte tot mijn oren ervan suisden.

Toen stond ik op en bracht Terry's bord kruimels naar de vinken. 'Zing dan, stomme vogels,' mompelde ik.

LXVI

Onbeschaafde Volken — De Lander-Mayfieldexpeditie — Toeval of Noodlot? — Gevaarlijk terrein — Huiselijke dromen — Een eindje wandelen

Toen ik lang genoeg naar de stilte had geluisterd om gek te worden van het ruisen van het bloed in mijn oren, besloot ik dat het het best zou zijn dat ik mijn dagelijkse leventje weer op zou pakken. Ik stond op, trok mijn kleren aan en hing Bertrams pak in het raam te luchten. Ik verschoonde het bed, stopte de lakens in de mand voor de wasvrouw, ruimde de tafel af en zette Terry's bord bij de stapel afwas van de vorige dagen, waar één bordje meer of minder niet zou opvallen.

Nadat ik genoeg huishoudelijke karweitjes had gedaan om Mary Ann, Kate en Nora te verbazen, ging ik op bed liggen en sloeg J.G. Woods Onbeschaafde Volken open om mijn

zinnen te verzetten. Verbeten probeerde ik me te interesseren voor onderwerpen als 'de jachtwetten der Makololo's', 'de zonderlinge bouw der Hottentotsche vrouwen', 'het verschillend gebruik van den pisangboom' en de 'zwaarlijvigheid van Kaffer-opperhoofden'. Bij de beschrijving van de 'huwelijksgewoonten bij de Damara's' begonnen mijn gedachten af te dwalen.

Als er ergens ter wereld een volk bestond dat zo onbeschaafd was dat ze jongens met elkaar lieten trouwen, dan wist ik wie er een expeditie zou organiseren om hen te vinden. De Lander-Mayfieldexpeditie.

Het is simpel, Adie: we stappen op de boot, dan varen we naar Afrika en als we daar zijn, trekken we door het regenwoud, over de savanne en door de woestijn en onderweg vragen we aan iedereen die we tegenkomen of ze van hen hebben gehoord.

Mijn lach klonk onaangenaam hard en niet bepaald vrolijk in de stilte van het appartement.

Jongetje, als alles zo simpel is, waarom zijn we dan nu niet samen?

Ik klapte het boek dicht. Het was onmogelijk weer in slaap te vallen nadat ik vannacht zo wakker en springlevend was geweest. Ik kon niet doen alsof ik het liedje dat door mijn

lichaam zong, niet hoorde: "Terry, Terry, Terry' Ik kon niet ontkennen dat ik me een onvoorstelbare hufter voelde omdat ik hem de deur gewezen had.

'Je kon niet anders,' zei ik hardop tegen mezelf. 'Hij is een flirt, dat weet je. Hij zal snel genoeg iemand anders hebben en dan ben jij degene die zit te kniezen, terwijl hij je allang weer vergeten is.'

Maar ik wist dat ik hem onrecht deed. De teleurstelling die ik op zijn gezicht had gezien, was echt geweest. Terry Lander was misschien een flirt, een vlinder, maar hij was meer dan dat. Ik had gemerkt hoe serieus hij kon zijn als hij over zijn dieren praatte, dat hij nadacht over de dingen die belangrijk voor hem waren, dat ik belangrijk voor hem was, dat hij me gelukkig had willen maken.

Hij had me gelukkig gemaakt. En mijn plan mezelf van een meisje en een makkelijk leven te voorzien grondig bedorven.

Nu moest ik weer opnieuw beginnen, met de herinnering aan een jongen die ik net zo slecht uit mijn hoofd kon zetten als eens Vincent.

Zo hoorde het te gaan. Het mooiste van afgelopen nacht was nog hoe normaal het allemaal had geleken. Zoals het al eeuwen ging bij die stam in donker Afrika die we nog moesten ontdekken. Jongen ontmoet jongen. Ze praten. Ze dansen. Ze kleden elkaar met hun ogen uit. En dan, omdat

het mag, omdat het moet, omdat ze niets liever willen, vraagt de een de ander mee naar huis.

Bij Vincent was het nooit zo vanzelfsprekend geweest. Er waren regels en rituelen geweest die ik nooit volledig had begrepen.

Zittend op de rand van het bed dacht ik terug aan hoe Terry en ik ons hier afgelopen nacht uitgekleed hadden, haastig en onhandig, hippend op één been, worstelend met doorweekte broeken en sokken, en hoe we, voor we het bed in doken, allebei snel, gretig, nieuwsgierig omlaag hadden gekeken. We hadden elkaar betrapt en dwaas gegrijnsd, heel even verlegen, maar ook dat had erbij gehoord.

'In orde?'

'Zwaar in orde?'

Grappen maken in bed was er met Vincent nooit bij geweest. Terry bleef Terry, maar Vincent werd een ander persoon wanneer je de liefde met hem bedreef. Met hem vrijen herinnerde me, nu ik erop terugkeek, aan een hypnosesessie bij dokter Birch, waarbij de patiënt eerst in een trance gebracht moest worden voor je iets met hem kon aanvangen. Hij was nooit zichzelf geweest, de Vincent die ik van overdag kende en die wel eens stil of humeurig was, maar nooit zo opgesloten in zichzelf als de man die zich aan me overgaf alsof ik een van die prachtige, maar gevaarlijke

nachtdemonen van zijn papieren natte dromen was.

Achteraf gezien had hij gelijk gehad om dat wat we deden, onnatuurlijk te noemen. Hij had het onnatuurlijk gemaakt.

Waarom had ik hem als eerste ontmoet en niet Terry?

Noodlot of toeval?

Dat eerste.

Ik had geleerd dat voorspellingen uitkwamen.

Ik stond op. Hier op bed blijven liggen was geen oplossing. Het was niet langer de plek waar ik alles kon vergeten. Het was de plek waar ik aan Terry dacht. Hier had ik gevoeld hoe vol zelfvertrouwen hij was, hoe sterk, hoe kwetsbaar en hoe jong. Hier waren we samen in slaap gevallen.

Ik stond op en liep de slaapkamer uit, op zoek naar iets om te doen wat gisteren nog niet door mijn goede feeën gedaan was. De boeken. De boeken stonden in een andere volgorde. Darwin stond naast Twain, A thousand Miles up the Nile naast Alexander von Humboldt en Jerome K. Jerome. Natuurlijk, hij had het niet kunnen laten ze te bekijken terwijl ik sliep. Alleen al vanwege die boeken had hij willen blijven.

Gejaagd zette ik ze terug op hun oude plek, maar dat veranderde niets. Ook hier lag een herinnering.

Ik haalde de schrijfmachine uit zijn donkere hoekje, zocht met mijn vingertoppen de juiste letters en tikte: JE KUNT ME NIET ONTSNAPPEN.

Je bent me toen op 't station al 'n keer ontsnapt, dacht je dat ik dat nog eens zou laten gebeuren?

JE

KUNT

ME

Mijn vingers aarzelden boven de toetsen terwijl ik dacht: wie?

Stel dat Arthurs voorspelling nog niet uitgekomen was? Of al wel, maar dan op een andere manier dan ik had gedacht?

Wat betekende: je kunt me niet ontsnappen?

Ik blijf waar ik ben. Ik doe geen moeite. Waarheen je ook gaat, het is mij om het even: ik ben daar al.'

Wat hadden die onheilsprofetieën betekend? Waren ze wel onheilspellend geweest? Meneer Wilde dacht van niet, maar zijn optimisme was ongegrond gebleken. En het was onmogelijk het na te lezen, want het boek zat in een van de koffers die McBride nu in handen had.

Ik bevond me op gevaarlijk terrein.

Mijn leven was zo overzichtelijk geweest. Zelfs het vooruitzicht van een onontkoombaar einde had zekerheid gegeven.

Wat moest ik met hoop?

Wat moest ik met geluk?

Ik had mezelf ontwend op iets te hopen en kon leven zonder geluk. Moest ik mijn leven op zijn kop laten zetten door een joch met een goudvis?

Terry.

Ik sloot mijn ogen en liet zijn naam door mijn hoofd zingen.

Terry, Terry, Terry.

Even maar.

Hij kon hier naast me zitten en praten over zijn stomme dieren. Ik kon een fles wijn voor hem opentrekken, echte Café Royal-wijn en hem tot zijn verrukking dronken voeren. Ik kon mijn neus in zijn springerige krullen drukken.

Ik kon opstaan, de straat uit lopen, de omnibus naar de Zoological Gardens nemen...

Ik sprong op, rende naar de slaapkamer en begon mezelf af te trekken met één oog op de klok om mijn gulp weer dicht

te hebben wanneer Kate, Mary Ann en Nora voor de deur zouden staan.

Over de tijd had ik me geen zorgen hoeven maken.

Ik was nog nooit zo snel klaar geweest.

Ik slaagde er die middag in te doen alsof er niets bijzonders was gebeurd. Als het Mary Ann al opviel dat ik luider meezong bij de piano, dan ging ze er als vanzelfsprekend van uit dat dat aan haar zusterlijk advies te danken was.

'Lexie heeft "ja" gezegd,' deelde ze me mee. 'Volgende week zaterdag gaan we uit.'

Het lukte me te doen alsof ik er me erop verheugde. Het kind kon onmogelijk erger zijn dan die eendenkuikens uit de Ugly Duck. En ik zou altijd de herinnering hebben aan die hele polka en die halve wals die ik met Terry had gedanst.

Misschien was het beter het bij die herinnering te laten. De Terry die ik me herinnerde, was de vervulling van al mijn dromen. Een jongen die, tegen de regels van de Engelse wet in, vrij en gelukkig was. Maar hoe goed kende ik hem werkelijk?

Hij kon nare trekjes bezitten waar ik niets van wist: kon opvliegend zijn als Bosie, genotzuchtig en onbetrouwbaar als Augustus Trops, bezitterig en jaloers als ik zelf was.

Hij kon op een kwade dag in de problemen raken en bang worden voor zijn overmoed.

Hij kon me, als we op een morgen naast elkaar wakker werden, vertellen dat het maar beter was elkaar niet meer te zien.

Durfde ik van hem te houden als dat het risico inhield dat ik hem ooit zou gaan haten?

Na alles wat ik had overleefd, kwam het als een volkomen verrassing hoeveel moed ervoor nodig was om gelukkig te worden.

Moed waarvan ik niet zeker wist of ik die had.

Ik had een compromis met mezelf gesloten. Omdat ik het toch niet laten kon, mocht ik over hem dromen, als het maar, zoals vroeger, over verre reizen en rijkdom was, wensen waarvan ik wist dat ze niet in vervulling zouden gaan.

Op mijn bed, in de morgenzon, stelde ik me ons huis voor. Een allerschattigste bouwval met stokrozen langs het tuinpad, ergens op Hampstead Heath, niet ver van Vincents landhuis, waar hij en Octavia konden zien hoe gelukkig we waren. Er zou genoeg ruimte zijn voor Terry's dieren: de ezel en de kippen in de tuin, de roek op het dak, de aap in de appelboom, Trops' goudvis op een ereplaats op de

schoorsteenmantel. Ik zou er op mijn schrijfmachine verhalen uittikken en wachten tot Terry thuiskwam, bezweet en met hooi in zijn haar. We zouden lange wandelingen over de hei maken met zijn hond — hoe heette dat beest ook alweer? Gypsy. Hoe fantastisch zou het wel niet zijn om te zeggen: 'Zullen we met Gyps gaan wandelen?'

Gyps, onze hond. Van Terry en Adrian. Adie. Hij zou me altijd Adie noemen.

We zouden één bed hebben. Op doordeweekse avonden zouden we er ons doodmoe op gooien en als een blok in slaap vallen. Op zondagmorgen zouden we er uitslapen, ontbijten en het stof uit de matras vrijen.

We zouden samen oud worden en elkaar zo goed leren kennen dat we eikaars zinnen afmaakten.

Dat waren mijn huiselijke dromen.

Ik moet bekennen dat ik ook nog andere had, die een stuk buitenissiger waren.

Ik zag ons reizen maken. We trokken door de jungle als Stanley die Livingstone gevonden had. Terry liet me mijn eerste springbok, mijn eerste paradijsvogel, mijn eerste Pan Landerius zien. Ik verbaasde hem met mijn kennis over de 'zonderlinge bouw der Hottentotsche vrouwen'.

Ik nam hem mee naar alle plaatsen waarover ik de

Purperen Hofhouding had horen vertellen: Max' Amerika, Trops' Parijs, het Marokko van William, het Algiers van Oscar Wilde.

We zouden een villa huren aan een verborgen baai, tussen olijfbomen. Iedere morgen lieten we onze kleren achter bij de vloedlijn en doken in de branding. We lieten de golven op ons stukslaan, kusten en hapten naar adem. Onder mijn handen was zijn huid zo glad en soepel als die van een dolfijn.

Ik kon het niet helpen dat mijn dromen, hoe onschuldig knus ze ook begonnen, meestal eindigden in platte geilheid. Ik gedroeg me als een jongen van veertien die net het rukken heeft ontdekt, en zich afvraagt waarom hij dit verdomme niet eerder heeft gedaan, en wel de hele dag lang. Te beducht voor mijn dromen was ik nooit zo'n puisterige viespeuk geweest en het was vrij gênant om er op mijn achttiende alsnog in een te veranderen.

Niet dat ik me daar iets van aantrok.

Niet wanneer de zon op het bed scheen en de tijd stilstond tot halfeen 's middags.

Ik had iemand ontmoet van wie ik van top tot teen mocht houden. Van zijn lach, van zijn dromen, zijn geflirt, zijn slechte grappen, zijn vreselijke limericks, zijn ontroerende, ongegronde zelfvertrouwen en zijn wens om oud genoeg te

zijn om serieus genomen te worden, zijn nog onwrikbare geloof dat aardige mensen goede dingen stonden te wachten, van de manier waarop hij over mij als 'zijn vriendje' dacht, van hoe vanzelfsprekend hij 'ja' gezegd had toen ik hem mee naar huis had gevraagd, van hoe zijn ranke lijf me aan hengstenveulens en halfwas katjes deed denken.

'Terry, Terry, Terry,' zong het nu hele dagen door mijn lichaam, zelfs wanneer Mary Ann me de oren van het hoofd kletste over Lexie en ons aanstaande uitje.

'Laten we naar buiten gaan,' stelde ik op een middag uit pure wanhoop voor.

Mary Ann keek me verrast aan.

'Laten we een eindje gaan wandelen.'

'Een eindje gaan wandelen?'

Ja. Weet je wat? Laten we een boek gaan kopen.'

'Een boek... een boek kopen?'

Ja, zus, sommige mensen doen dat. Ze stappen zomaar de straat op en gaan een eindje wandelen. En als ze dan helemaal in een dolle bui zijn, kopen ze een boek.'

Mary Ann draaide met haar ogen. 'Dat weet ik wel! Maar je bent al in geen weken de straat uit geweest, Adie.'

'Dan wordt het weer eens tijd, toch?'

Ik liep naar de kapstok, griste Bertrams reservewandelstok uit de paraplubak en draaide hem rond als een tamboer-majoor.

Terry, Terry, Terry.

'Wat is dat voor 'n boek dat je wilt kopen?' vroeg Mary Ann wantrouwend.

'Towards Democracy. Van Edward Carpenter.'

'Is dat politiek?'

Ja, laat haar dat maar denken.

'Ik moet toch journalist worden, zus? Kom op, geef me 's wat zakgeld.'

Van pure zenuwen wist ik niets anders te doen dan het vervelende broertje uit te hangen.

Ik hield het niet meer uit.

Ik moest nu dat boek waaruit Arthur geciteerd had in handen zien te krijgen en lezen wat er werkelijk stond.

En dan, als ik in drukletters, ernstig zwart op plechtig wit, bevestigd had gezien wat ik al die maanden had geloofd, dan zou ik het kunnen laten rusten, de dromen en de hoop. Dan was ik klaar voor een avondje dansen met Lexie, een verloving en een huwelijk.

LXVII

Holywell Street — Ouder en wijzer — T, D, C — Een on...verwachtse ontmoeting — Panters en verraders — De bruiloft — Een toevallige voorbijganger

'Waar gaan we heen?' vroeg Mary Ann.

Daar had ik zelf nog niet over nagedacht. Welke boekhandel zou een bundel verkopen waaruit op nichtenfeestjes werd geciteerd?

Ik besloot naar het kleine antiquariaat te gaan waar William, Max en Aubrey getracht hadden me in te wijden in de literatuur die geschikt was voor een novice als ik. Het was misschien niet een plaats voor een dame, maar wel de winkel waar ik de meeste kans had te vinden wat ik zocht.

'Een zijstraatje van de Strand', antwoordde ik vaag.

We stapten op een omnibus die ons naar het hart van de stad voerde. Londen bruiste en bulderde, sleurde ons mee

met het verkeer dat zich door de te smalle straten perste, langs verkeersagenten, klein als mieren die een leeuw proberen te temmen, straatvegers die met gevaar voor eigen leven hun stukje van de weg schoonhielden voor wie er durfde over te steken, langs conducteurs die de bestemming van hun omnibus boven het lawaai uit schreeuwden, langs honderden en honderden anonieme voorbijgangers.

Ik had bang moeten zijn.

Ik was het niet.

Wat enkele dagen geleden nog angstaanjagend was geweest, was het nu niet meer, simpelweg omdat er andere dingen belangrijk waren. Wie barstende koppijn had, voelde de jeuk onder aan zijn voet niet meer.

Wat er op de bladzijden van Towards Democracy zou staan, maakte me een stuk zenuwachtiger dan het lawaai en de mensen. Aan een onaangename ont-moeting met een oude bekende dacht ik zelfs niet meer.

We stapten uit op de Strand. Ik worstelde me door de stroom voetgangers op het trottoir — die als echte Londenaars op noch om keken wanneer ze tegen je aan botsten en nooit hun excuses aanboden — en loodste Mary Ann haastig langs de etalages in Holywell Street, waar koket ingebonden Fanny Hills aanleunden tegen klassieke filosofie en Franse porno in alle prijsklassen.

De boekwinkel die ik zocht was gemakkelijk te vinden. Misschien was het assortiment veranderd — al betwijfelde ik dat, dit was het soort antiquariaat waar boeken introkken voor jaren en soms voor altijd achter een kast verdwenen — maar de uitstalling was nog steeds hetzelfde: kasten binnen en kasten buiten, tegen de gevel en op straat, en kisten vol stukgelezen romannetjes waarin je mocht graaien als in de voorraad van een voddenkoopman. Ook de eigenaar was niet veranderd: hij zat nog steeds over zijn schaakbord gebogen, alsof het hem koud liet of hij ooit een boek verkopen zou. Ik voelde me anderhalfjaar terug in de tijd en dertig jaar ouder en wijzer dan ik toen was geweest.

'Towards Democracy?' reageerde de boekverkoper op mijn vraag. 'Kan zijn dat 't me ooit is aangeboden. Als ik 't heb, moet 't ergens daar staan.' Met een alomvattend gebaar duidde hij de hele achterwand van zijn zaak aan.

Dit kon wel even duren.

'Vind je 't erg?' vroeg ik aan Mary Ann.

Ze schudde haar hoofd en haalde een Marie Corelli van de plank. 'Nee hoor. Zoek maar. Ik lees wel.'

Ik begon mijn zoektocht langs eindeloze rijen boeken die op geen enkele wijze geordend waren: Beetons All about Gardening, Lorna Doone, Pilgrim's Progress, een boek over kaarttrucs, A Young Wife's Perplexities, Oliver Twist, een

boek vol beroemde grafschriften, een Engels-Hindoestaans woordenboek...

De titels regen zich aaneen tot een lint van letters zonder betekenis.

Ik lette alleen nog op de vormen, zocht een T, een D, een c.

The Life of Charlotte Bronfë... nee. St. Claire's Dainty Dishes... ook niet. Towards...

Ik was zo verrast toen ik het boek uiteindelijk vond dat ik het eerst niet geloofde. Ik las de titel zorgvuldig. Inderdaad, daar stond Towards Democracy. En was het Towards Democracy van Carpenter? Het zou tenslotte best kunnen dat nóg een schrijver die titel had gebruikt.

Nee, het was Carpenter. Edward Carpenter.

Dit was het boek.

Haastig trok ik het uit de kast, voor een klant met een onbedwingbaar verlangen naar de prozagedichten van Edward Carpenter de winkel binnen zou stormen en me vóór zou zijn.

Ik wilde juist de verkoper gaan storen bij zijn schaakspel toen ik een bekende stem achter een kast hoorde fluisteren: 'Dat is zijn zuster. Haar moet je je nog wel herinneren. We zijn naar haar optreden wezen kijken in de Prince of Wales.'

'Weet je het zeker? Laten we dan later terugkomen. Stel dat hij er ook is. Het zou bijzonder pijnlijk zijn als...'

De spreker stapte achter de kast vandaan. William Rothenstein knipperde me vanachter zijn brillenglazen uilig toe.

'O, dat is on...' Hij wist het woord 'onaangenaam' te vermijden. 'Dat is onverwachts.'

Achter hem zag ik Max en Aubrey, die plots een grote interesse vertoonde in een boek dat ergens op de bovenste plank stond. Ditmaal waande ik me niet anderhalf jaar terug in de tijd. De luchtige adviezen over mijn literaire opvoeding hadden plaatsgemaakt voor een pijnlijke stilte. Ze moesten gehoord hebben wat er op het Farley-bal was voorgevallen. Dat plaatste me op één lijn met Parker, Allen en Cliburn. Panters en verraders.

Max was de eerste die sprak: 'Wel Adrian, heb je je masker laten vallen of heb je het weer opgezet?'

Ik drukte mijn zojuist gevonden boek tegen me aan. 'Dat probeer ik uit te zoeken.'

Het was een eigenaardig antwoord, maar de vraag was ook vreemd geweest.

'Daar zullen we je dan niet bij storen,' zei William, en hij verdween tussen de kasten.

Aubrey leek hem te willen volgen, maar zijn nieuwsgierigheid won het van zijn gevoel voor decorum. 'Ben je werkelijk naar het Farley-bal gegaan in een japón? Dat moet een sensatie geweest zijn!'

'Ja,' antwoordde ik ongemakkelijk. 'Dat was het ook.' Romantiek, drama en moord, wat wilde je nog meer?

'Het zal je genoegen doen te horen dat je een klein schandaal veroorzaakt hebt,' zei Max. 'Hoewel je in de verhalen die rondgaan enkel een gestoord schildersmodel bent. Stuarts lezing van de gebeurtenissen, neem ik aan?'

Ik slikte. Wat Max en Aubrey voor een leugentje hielden, was het alibi van een moordenaar. Ze spraken met iemand die niet meer in leven mocht zijn.

'Vertel hem niet dat jullie me hebben ontmoet!'

Aubrey lachte schamper. 'Daar zullen we de gelegenheid niet voor krijgen! We zijn uit de gratie geraakt in Camelot... en, wel, overal eigenlijk. William was de enige van ons die respectabel genoeg was om een uitnodiging voor de bruiloft te krijgen.'

Hij grijnsde, niet beseffend wat hij had gezegd. Max besefte het wel. Hij keek naar mijn gezicht en toen naar Aubrey. 'Hij wist het nog niet,' zei hij tegen hem.

Adie...' Mary Ann verscheen in het gangpad. 'Het is tijd om

te gaan...' Haastig en zonder Max of Aubrey te groeten, wilde ze me bij hen vandaan slepen. Ik begreep waarom: 'Jij wist het!'

Ze zuchtte. 'Ja, Adie. Het heeft in de krant gestaan.'

'En jullie hebben toen besloten dat het beter was me niets te vertellen?'

Ik hoorde het hen bekokstoven aan de keukentafel in The King's Arms: 'Hij mag er niets van weten. Het gaat net wat beter met hem. Stel dat hij een terugslag krijgt...'

'Wanneer?' vroeg ik aan Max en Aubrey, van wie ik zeker wist dat ze me niet graag genoeg mochten om me voor te liegen.

'Begin september,' antwoordde Max. 'Het was een voor society-begrippen nogal haastig georganiseerd huwelijk.'

Aubrey gniffelde. 'Een "moetje" zogezegd.'

'Natuurlijk werd er geroddeld en ik geloof ook dat de Webbs hun twijfels hadden over hun toekomstige schoonzoon...'

'Maar de kleine Webb schijnt haar poot stijf gehouden te hebben,' vulde Aubrey aan. 'Het moest en zou Vincent zijn, niemand anders. Waarschijnlijk heeft ze zich in het hoofd gezet dat ze een beter mens van hem kan maken.'

Ik vreesde dat hij gelijk had. Octavia geloofde dat de liefde

van een vrouw — haar liefde — een magische, mystieke kracht was die iedere mannelijke zondaar bekeren kon. Ik had haar toen in de Jardin des Plantes serieuzer moeten nemen.

'Dus ze heeft hem gekregen?'

'Ja, en volgens Will was ze een schattig bruidje.' Aubrey gooide een denkbeeldige sluier over zijn hoofd. 'Antiek Belgisch kant, oranjebloesem: een kleine madonna in wit satijn.'

Ik kon me haar voorstellen: in een japon zo wit dat je hem besmeurd wilde zien met vers, schokkend rood bloed.

Maar mijn jaloezie was van korte duur. Ze had gekregen wat ze verdiende. Dat was straf genoeg.

'Ze zijn nu op huwelijksreis,' vertelde Max.

'Rome, Florence, Athene, de Griekse eilanden, Egypte...' somde Aubrey op. 'Ze zullen waarschijnlijk maanden weg zijn.'

'Zo lang als Londen nodig heeft om te vergeten.' Max werd serieus. Ze hadden me, in hun leedvermaak over de situatie, meer verteld dan verstandig was. 'We hopen dat jij er niemand aan zult herinneren.'

'Wees maar niet bang.' Ik zou me nooit meer dichter dan een mijl in de buurt van een Farley wagen.

De winkeldeur werd opengegooid en William Rothenstein

kwam vastberaden op ons af gestapt. 'Ik denk dat we maar eens moesten gaan,' zei hij.

Aubrey haalde zijn horloge uit zijn vestzak. 'Ja, inderdaad. Kom mee, Max. We worden verwacht in Leonards aardige winkeltje. Hij heeft me verteld dat hij een boek gebonden in mensenhuid heeft binnen gekregen. Dat zul je niet willen missen.'

En ze gingen, druk met hun eigen fascinerende leven van goudstof en purperen woorden, waarin ik slechts een toevallige voorbijganger was geweest. Mijn grootste fout was dat ik dat vergeten was.

'Adie...' Mary Ann keek me bezorgd aan. 'Gaat het?'

Ik zette mijn gedachten van me af en schonk haar een dappere glimlach om haar te bewijzen dat ik in orde was. Echt. Heus. Werkelijk. Geloof me.

'Hij is getrouwd, zus. Hij zal nooit gelukkig zijn, maar het is wat hij wilde. Dat is erger voor hem dan voor mij.'

Mary Ann trok haar wenkbrauwen op, niet zeker of ze in mijn kalmte geloven kon. Ik wist het zelf ook niet. 'Soms denk ik, Adie, dat die klap op je hoofd je goed heeft gedaan.'

Ik keek naar het boek in mijn handen. 'Wie zal het zeggen?'

LXVIII

De volle tweehonderdvijftig pond Trops — Een envelop vol kussen — Speurwerk — Een respectabel verstandshuwelijk — Het voorstel — Een vent in Peru

Na ons bezoek aan het antiquariaat besloot Mary Ann dat ze dringend behoefte had aan een nieuwe hoed, stelde daarna thee en broodjes bij de A.B.C, voor en stond erop me tot aan de deur te begeleiden, zodat ze zeker wist dat ik veilig thuiskwam. Zodoende kreeg ik geen gelegenheid om in Towards Democracy te lezen en was mijn afscheid van haar nogal korzelig. Met het boek onder mijn arm rende ik naar boven... waar me een nieuwe hindernis wachtte.

Breeduit en enigszins mismoedig, als iemand die lang heeft moeten wachten, zat hij op de bovenste tree van de trap: Augustus Trops.

Ik struikelde, liet mijn boek vallen en kon door me aan de trapleuning vast te grijpen nog net voorkomen dat ik achterover tuimelde. Als je er niet op voorbereid was, kon de volle tweehonderdvijftig pond Trops hard aankomen.

Hij hees zich moeizaam overeind, zijn gezicht nu een en al glimlach. Adie! Wat was jij moeilijk te vinden, jongen!'

'Wat doe jij hier, Trops?' Ik was te overdonderd om beleefd te zijn. Dit was een dag vol onverwachte ontmoetingen, meer dan ik aankon. 'Ik dacht dat het je in Londen te heet onder de voeten was geworden.'

'Ah.' Trops raapte mijn boek op en voerde me aan zijn arm mee naar boven. 'Ik ben hier incognito. Als anonieme weldoener, zogezegd. Marthes detective heeft de ouders van Polly, Bridget en Sam opgespoord. En het spijt me te moeten zeggen dat ze meer geïnteresseerd zijn in geld dan in hun kroost... Enfin, daar zal ik je later meer over vertellen. Vertel jij me eerst maar eens, jongen: hoe ben je hier verzeild geraakt? En wat is er met je gezicht gebeurd?' Hij aaide bezorgd over het litteken op mijn wang.

'Dat is een lang verhaal. Ehm... Trops, wil je binnenkomen?'

'Dat is mijn hoop geweest de afgelopen anderhalf uur! Waarom zorgt men nooit voor fatsoenlijke leunstoelen op de overloop?'

Ik opende de deur. Trops trad binnen en keek waarderend rond. Bertrams smaak was misschien die van een filister, maar dit was het ultieme vrijgezellenappartement.

'Je hebt het goed voor elkaar, jongen! Ik durf bijna niet te vragen wie er voor dit alles betaalt.'

'Niemand. Ik mag het gebruiken van de verloofde van mijn zuster. En nee...' Ik zag de plaaglichtjes in zijn ogen.'... ik heb hem niet versierd.' Ik gebaarde naar de breedste, zachtste, meest comfortabele leunstoel. 'Ga zitten.'

Trops liet zijn omvangrijke achterste dankbaar in de stoel zakken, maar veerde meteen weer op. 'Dat is waar ook! Ik zou het vergeten hebben. Er is een brief voor je afgegeven.' Hij haalde een gekreukte envelop uit zijn binnenzak en overhandigde me die plechtig. 'Ik moest zweren dat ik hem aan jou zou geven en aan niemand anders. Ik vermoed dat er staatsgeheimen in zitten.'

Ik nam de envelop van hem aan. Er stond geen afzender op, alleen mijn naam in de krampachtig nette letters van iemand die er reuze zijn best op had gedaan: ADIE MAYFIELD. Mijn hart kromp ineen.

'Een aantrekkelijke jonge faun, die kleine postbode. Maar hij leek mij niet erg te mogen.'

Geen wonder, Trops. Hij dacht dat je een van mijn kerels was.

'Is hij een nieuwe verovering van je?'

Ik liet me met een zucht in de andere leunstoel vallen. 'Och, ik weet het niet...'

'Ga je zijn brief niet lezen? Liefdesbrieven zijn altijd interessant.'

'En bovendien privé, Trops!'

Ik nam de brief mee naar het balkon en scheurde hem daar open. Hij was opgesteld in Terry's beste schoolhandschrift.

Lieve Adie (natuurlijk, zo zou hij beginnen),

Ik hoop dat je het niet erg vindt dat ik je schrijf, want je zei dat dat mocht. Ik zou het niet doen ah ik niet elke dag aan je liep te denken. Je weet dat ik je heel leuk vond. Ik heb niet gezegd dat ik verliefd op je ben en daarom schrijf ik dat nu in deze brief.

Ik hou net zo veel van je als vanjamie en ik denk nog wel meer. Je bent zo mooi en leuk dat ik niet weet hoe ik dat op moet schrijven. Iedere morgen denk ik: ik ga niet naar mijn werk, ik ga naar Adie. En elke avond wil ik jou bij mij in bed. Ik heb zo veel kussen voor je, Adie, dat ik deze envelop helemaal vol heb gestopt. Maar het liefst wil ik ze

aan jou geven. Ik weet dat je dat niet goed vindt, maar misschien wil je nog een keertje nadenken over wat ik heb gezegd en geschreven. Je kunt Sally en mij altijd komen bezoeken in de Zoo. (Sals woont naast het verblijf van de luiaard.)Je hoeft niet te komen, maar ik denk dat het heel dom is om nee te zeggen tegen iemand die van je houdt. Ik hoop dat je niet kwaad bent dat ik dat schrijf.

Handenvol kussen (ze zitten echt in de envelop),

Terry.

Hoofdschuddend liet ik de brief zakken. Ik wist niet of ik moest lachen of huilen. Dat joch gaf niet op. Ik scheen hem niet te kunnen ontsnappen.

Het werd tijd dat ik mijn orakel raadpleegde, maar met Trops in de buurt zou ik daar geen gelegenheid toe krijgen. Hij zou praten, praten, praten, allerlei gênante vragen stellen en een literair oordeel vellen over Edward Carpenters dichterskwaliteiten.

Sinds ik me weer op straat gewaagd had, was mijn leven ouderwets gecompliceerd geworden.

'Jongen, kun je me vertellen waar de whisky staat?' riep Trops vanuit de kamer.

'Ik heb enkel thee, Trops!'

Hij verscheen met een verwijtend gezicht in de deuropening. 'Ik had die twee pond moeten betalen die die oplichter voor zijn gin vroeg!'

Ik voelde opeens een grote behoefte om het simpel te houden. 'Vertel jij me nou eerst maar eens hoe je me gevonden hebt, dan zet ik een pot thee.'

'Robbie is terug in Londen,' vertelde Trops. Hij slurpte wantrouwig van zijn thee, alsof hij kon proeven dat die uit een heilslegerkazerne afkomstig was. 'Voor de markies van Queensberry is Oscars gevangenisstraf blijkbaar niet genoeg. Hij wil hem bankroet laten verklaren. En daarin zal hij wel slagen, want Oscars schulden zijn als zijn leven: groots en meeslepend. Robbie heeft de hoorzitting bijgewoond. Hij zegt dat Oscar er slecht uitzag.'

Ik keek passend meelevend.

'Hij hief zijn hoed om hem te groeten, maar hij denkt niet dat Oscar hem gezien heeft. Arme Robbie! Weet je dat hij een tijdlang Oscars jongen geweest is voor Bosie ten tonele verscheen?'

Dat wist ik niet. Robbies houding ten opzichte van Oscar was er altijd een van bescheiden toewijding geweest en ik had er nooit meer achter gezocht. 'Was hij niet jaloers?'

'Ongetwijfeld! Is het mogelijk niet jaloers te zijn op Volmaakte Schoonheid? Maar Robbie is er niet de man naar dat te laten blijken.' Trops dronk zijn kop thee in één slok leeg, om het maar achter de rug te hebben. 'Dat is niet iedereen gegeven.' Hij zette zijn kopje neer. 'Robbie vertelde me dat hij geruchten opgevangen heeft over een ongenode gast op het Farley-bal.'

Ik sloeg mijn ogen neer. 'Het spijt me, Trops.'

'Het zou je ook moeten spijten!' zei hij. 'Je ziet er niet uit in een jurk!'

Opgelucht dat Trops' verontwaardiging zich tot esthetische zaken beperkte, proestte ik het uit.

'Arme Vince! Dat beeld zal hem tot op zijn sterfbed blijven achtervolgen!' Trops schudde lachend zijn hoofd, om daarna zijn hand op mijn knie te leggen, voor één keer vaderlijk bezorgd en niets meer. 'Maar het spijt me wel voor jullie, jongen. Ik had altijd gedacht dat jullie voor elkaar gemaakt waren. Je hebt hem zo veel goed gedaan, Adie!'

'Maar hij heeft mij geen goed gedaan.' Ik zei het zonder bitterheid. Het was zoals het was.

'Nee...' Trops draaide afwezig een ring aan zijn rechterringvinger rond die ik daar niet eerder had gezien. Hij was van goud, maar zonder edelstenen of versierselen, zodat hij aan Trops' hand, die zegelringen droeg als een

Babylonische koning, opviel. 'We hebben ons allemaal zorgen over je gemaakt, Adie, toen je na die avond bij Marthe niet meer kwam opdagen. Marthe zei dat ze vreesde dat je ons niet de hele waarheid had verteld en Valerie beweerde dat jongens nu eenmaal niet in staat zijn de waarheid te vertellen. We waren bang dat je in moeilijkheden was geraakt.'

'Och, een béétje...' Dat moest later maar verteld worden. 'Maar je hebt me nog steeds geen antwoord op mijn vraag gegeven: hoe heb je me gevonden?'

'Met hulp van de goden! Wel, laten we zeggen... een detectivebureau. Meestal hou ik me verre van dat soort mensen, het is laag volk — afpersers met een kantoor en een boekhouder — maar de kerel die Marthe ingehuurd had, ene Brandreth, was fatsoenlijk en verstond zijn vak. Hij wist de ouders van de kinderen op te sporen en deed op Marthes verzoek ook enig onderzoek naar hun ontvoerders. Onder andere... Eleanor Kinderly.'

Trops sprak de naam uit met een vreesachtig respect dat de lady bijzonder vleiend zou hebben gevonden.

'Ze is dood,' stelde ik hem gerust, al had ik daar geen bewijs voor.

'Wel, eind mei was ze nog in leven! Volgens Brandreth deed ze zaken met een Amerikaanse journalist, onze enthousiaste Mac-dit-of-dat, en een jonge prostitué die door

het leven gaat als...'

'Nettles! Jij kent hem en ik ken hem, Trops. Hoe is het met hem?'

'Dat kon onze man in Londen niet zeggen. Vlak nadat hij hen gevonden had, raakte hij hun spoor kwijt. Hij schreef ons dat de hele bende in rook opgegaan leek te zijn. Een paar dagen na het Farley-bal, vreemd genoeg...'

'Wat was er gebeurd?' Ik kon wel duizend dingen bedenken en de meeste begonnen met Palmtree, Bedlington en Salter, die de smaak van het huurmoordenaarschap te pakken hadden gekregen.

'Wel, dat wist onze speurder niet. Het enige wat hij te melden had, was dat Kinderly's verpleger op de avond van het bal uitgereden was met Nettles, die journalist en een eigenaardig geklede jongen met blond haar...'

'Die wel wat op mij leek?'

'Inderdaad! Het was niet veel, maar het was een aanwijzing. Genoeg om me te laten besluiten terug in Londen zelf wat speurwerk te gaan verrichten. Weet je dat sommigen vermoeden dat wij sodomieten daar een speciaal talent voor hebben? Boze tongen beweren zelfs dat Sherlock Holmes... Maar laat ik niet uitweiden. Ik besloot mijn zoektocht te beginnen in de Empire.'

'Sodomitische intuïtie?' plaagde ik.

'Nee, een slechte ingeving. Wat een treurigheid! Niets dan de lelijkste jongens! En je moest ze praktisch aanranden om ze ervan te overtuigen dat je geen politieman in burger was. Behalve de kleine Nettles. Die herkende me meteen.'

'Dat wil ik geloven.' De eerste ontmoeting tussen Nettles en Augustus Trops scheen een memorabele geweest te zijn. Er was dan ook geen tweede meer gekomen. Nettles wilde er niet meer over kwijt dan dat het een vergissing van historische proporties was geweest.

'Was hij blij je te zien?'

'Moeilijk te zeggen. Hij was nogal nerveus. Beweerde gevolgd te worden door mensen die het op zijn leven hadden gemunt. En toen ik hem naar Eleanor Kinderly vroeg, klapte hij dicht als een oester.' Trops schraapte zijn keel en schonk zich bij gebrek aan beter nog maar een kop thee in. 'Wel, uiteindelijk kostte het mijn halve reisbudget om hem aan het praten te krijgen. Hij vertelde me dat ze jou naar het bal gebracht hadden. Je was het huis binnengegaan, maar niet meer naar buiten gekomen. Niemand wist waar je gebleven was. Nettles had het in zijn hoofd gehaald dat ze je in een zak in de Thames hadden gegooid.'

Ik lachte nerveus. Als ik moest vertellen wat er werkelijk was gebeurd, zou hij weigeren me te geloven. In Trops' ogen

waren filisters als Stuart Farley niet in staat tot zo'n verfijnde kunstvorm als het beramen van de perfecte moord.

'Het kereltje werd behoorlijk emotioneel. Hij heeft me laten zweren dat als ik je zou vinden, ik je... Waar heb ik het?' Hij greep naar de koffer die hij mee naar binnen had gebracht. 'Hij zei dat je niet gewild zou hebben dat dit in handen van de pers zou vallen.' Onder uit zijn reisbagage — voornamelijk overhemden en zijden dassen — diepte Trops een stapeltje papieren op dat ik direct als Vincents schetsen en brieven herkende.

Goeie Nettles! Als er ergens een hemel bestond voor schandknapen die geen misbruik maakten van andermans privécorrespondentie, dan verdiende hij er een plaatsje.

'Nettles dacht dat als ze ergens meer van je zouden weten, het in de oude kroeg van je vader zou zijn. The King's Arms. Weet je hoeveel King's Arms'en er in Londen zijn, Adie?'

'Hmm, honderd?' gokte ik, niet helemaal bij de les.

'Honderden! Maar ik had geluk: de vijftiende was de juiste. Die kerel achter de toog beweerde je wel te kennen, maar geen idee te hebben waar je uithing. En hij rekende twee pond voor een glas gin!'

Dat moest Gloria geweest zijn: speciale prijzen voor Adrians flikkervriendjes.

'Maar toen ik weer naar buiten ging, kwam zijn vrouw naar me toe en die zei dat als ik een... hm, ware vriend van je was, ik je hier kon vinden.'

'En je hebt me gevonden.'

'Ja...' Trops krabde peinzend aan zijn kin. 'Maar ik weet niet of het me bevalt wat ik zie. Je bent veranderd, Adie. Door 't vagevuur gegaan, zogezegd. Ik heb ooit een soldaat in Parijs gekend. Vocht tegen de Communards in '71. Toen ik hem het jaar daarop weer ontmoette, zag hij er net zo uit.' Hij keek me aan met een bezorgde blik die ditmaal niet geheel vaderlijk was. 'Weet je waarom ik werkelijk hier ben, Adie?'

'Om de ouders van Sammie, Bridget en Polly te vinden, toch?'

'Ja, dat was ons oorspronkelijke plan. De ouders vinden, zodat ze met hun kinderen herenigd konden worden. Een einde Hector Malot waardig. Sentimenteel maar bevredigend. Helaas hebben Londenaars niets met zulke romantiek.'

'Wat is er gebeurd?' vroeg ik. Als ik hem aan het praten zou houden over de kinderen, zou hij hopelijk niet doorvragen over andere zaken.

'Wel, volgens Brandreths brieven leek Polly's moeder één mond minder om te voeden vooral als één fles gin meer te beschouwen. En de vader van Bridget vertoonde een vergelijkbare... ehm, praktische instelling. Om kleine Sammie

scheen zelfs niemand zich te bekommeren.'

'Hij is een wees,' herinnerde ik me.

'Dan is hij beter af dan de meisjes! Het is de taak van kinderen hun ouders' hart te breken, niet andersom!'

Ik verbaasde hem met mijn schaterlach.

'Wat is er grappig?'

'Je bent aan ze gehecht geraakt, Trops!'

'Mijn hemel, nee! Jongen, hoe kom je erbij? Ik heb enkel mijn plicht gedaan. Ieder mens zou in mijn plaats hetzelfde... Geloof je me niet?'

'Geen woord!'

'Goed dan,' gaf Trops toe, blozend alsof ik hem op een geheime zwakte had betrapt. 'Hoewel ik de drang van de mens zich voort te planten als een primitief instinct blijf beschouwen, moet ik toegeven dat er iets aantrekkelijks schuilt in het doorgeven van je naam en je talenten. Het zou me niets verbazen als de kleine Sammie een schildersoog heeft. En Polly kan Repelsteeltje voordragen op zó'n wijze dat het zelfs mij boeit. Dat zijn bijzondere kinderen, Adie!'

Nu werd me de werkelijke reden waarom hij naar Londen was teruggekeerd duidelijk. 'Je wilt ze adopteren!'

'Nee! Dat valt te zeggen... Marthe en ik denken erover... Ja!'

Trops draaide nerveus aan de ring, die hem te krap leek te zijn. Hij had me nog meer op te biechten.

Ik sloeg mijn hand voor mijn mond, want ik begreep nu ook wat die ring betekende. 'Vertel me niet dat je met haar getrouwd bent!'

Hij hoefde me niet te antwoorden. De ellendige blik in zijn ogen vertelde me genoeg. Ik rolde van mijn stoel van het lachen. 'O, Trops, dat is je straf omdat je je hele leven achter de jongens hebt aangezeten!'

Trops stond op en keek met gekwetste waardigheid op me neer. 'Het is een uiterst respectabel verstandshuwelijk, jongeman! Met gescheiden slaapkamers en een aparte ingang voor minnaars en minnaressen. Daar hoeft men zich in de beste Parijse kringen niet voor te schamen!'

Ik veegde de lachtranen van mijn wangen, probeerde me in te houden en ontplofte weer. 'Je hebt met Marthe voor het altaar gestaan? Je hebt beloofd haar altijd te beschermen, te eren en te respecteren?'

Trops schonk me een blik die bedoeld was om te doden. 'De burgerlijke stand leek ons wel voldoende. En waag het niet te vragen naar de huwelijksnacht!'

'Dat zal ik niet doen. Hoe was de huwelijksreis?'

'Droevig. We hebben Valerie teruggebracht naar haar

moeder in Rouen. Ze weigerde in één huis te blijven wonen met, zoals zij het uitdrukte: "een circustroep bestaande uit dieren, dwergen en een dame met baard!"'

Ik smeekte hem op te houden. 'Ik blijf erin!'

'Dat is dan je verdiende loon! Het is niet netjes om te lachen om andermans rampspoed.'

'Ach kom, "rampspoed"!'

'Och...' Trops glimlachte schalks en gaf zijn verzet op. 'De huwelijkse staat heeft zo zijn voordelen. Ik moet bekennen dat ik die eerst niet inzag. Het was Marthes idee. Zij dacht dat we als respectabel echtpaar een grotere kans zouden maken de kinderen te mogen adopteren. En bovendien zou het voor ons allebei zekere voordelen hebben...' Trops stak de hand met de trouwring omhoog. 'Een draagbaar alibi!'

'En, werkt het?'

'Mijn moeder heeft me opnieuw in haar testament opgenomen en schreef me dat ze niet kan wachten mij en de kleinkinderen in Brugge te zien!'

Ik lachte, maar lachte hem niet langer uit. Het Lot of het Leven had Trops een streek geleverd, maar op een mooie, warme, wonderlijke, Hector Malot-manier was alles toch goed gekomen. Hoewel ik reden had om jaloers te zijn, gunde ik hem het. Soms overkwamen goede mensen goede dingen.

'En dan is er dat heerlijke huis van haar! Groot genoeg om allebei ons eigen leven te leiden. Er is een tuinkamer met volmaakt licht voor portretten! Daar is nu mijn atelier. En op de tweede verdieping staat een slaapkamer leeg met daarin een hemelbed waarin ooit een jonge comte heeft geslapen, die tijdens de Revolutie onder de guillotine geëindigd is...'

Ik verwachtte dat Trops nog wel even door zou gaan met het beschrijven van zijn geluk, waar hij, zoals alles in zijn leven, royaal van was voorzien. Maar hij liet een stilte vallen, waarvan ik me te laat realiseerde dat die een betekenis had.

'Adie,' zei hij toen duidelijk werd dat ik die stilte niet zou verbreken. 'Je weet dat ik een schuld aan je heb. Weet je ook wat ik je nu wil vragen?'

Ik schudde mijn hoofd, maar kon het wel raden. Trops was nooit erg gecompliceerd geweest.

'Ik vraag je met me mee naar Parijs te gaan, jongen!'

Ik slikte. Mijn mond was droog.

'Vincent is getrouwd en dat spijt me voor je, jongen, maar het betekent dat niets je meer in Londen houdt. Kom bij ons in Parijs wonen. Die stad is zo vol verleidingen dat ik geen model maar een Muze nodig heb om me op mijn kunst te kunnen concentreren!'

'Ik... weet niet wat ik moet zeggen, Trops...'

'Het is eenvoudig: zeg ja, jongen!'

Maar zo eenvoudig was het niet.

Ondanks het bijzonder aardse souvenir dat le Miroitier me had meegegeven, bleef Parijs magisch, een droom. Ik zou me er door Trops kunnen laten meenemen naar al die betoverende plaatsen waar ik nog niet was geweest: Versailles, het Louvre, het Bois de Boulogne, zónder bang te hoeven zijn om de volgende straathoek Palmtree tegen het lijf te lopen. Ik zou voor hem en zijn kunstvrienden poseren en misschien een beroemd model worden in een stad waar er evenveel schilders waren als bakkers en slotenmakers. Ik zou in het bed van een comte slapen, waarschijnlijk niet ver van de slaapkamer van Trops, die als een heuse ontrouwe echtgenoot midden in de nacht over de overloop naar mijn deur zou sluipen. Met Marthe als mijn petemoei en Trops als mijn suikeroompje zou ik geen zorg in de wereld hebben... tot op een dag zelfs Trops' penselen geen jongen meer van me konden maken, wanneer ik rimpels begon te krijgen, en een buikje, en misschien zou beginnen te kalen... Wanneer ik jaloers zou worden op de comtes die wél jong genoeg waren naar Trops' smaak. Wat zou er van me worden als ik niet mooi genoeg meer was om geschilderd of bemind te worden en ik nooit een vak had geleerd? Waar bleven de Miroitiers, de Jack Sauls, de Juanitas? Niemand in Little College Street had het antwoord op die vraag willen weten en dus hadden we

er nooit over gesproken.

'Ik weet het écht niet, Trops.'

Hij stak met onnodig vertoon van vuur en rook een sigaret op. 'Het is die spriet van een jongen, hè? Laat me je één goede raad geven, Adie: verlies je hart niet weer aan iemand die het voor zichzelf wil houden.'

'Moet ik het dan verliezen aan iemand die het doorgeeft aan zijn vrienden?' vroeg ik, nu ook geïrriteerd. 'Vrije liefde: lekker goedkoop! Je krijgt gratis waar 'n hoer twee pond voor vraagt!'

'Zo heb ik je nooit behandeld!'

'Nou, mij misschien niet, maar andere jongens wel.'

'Mijn hemel, de knul heeft een geweten gekregen,' mompelde Trops, sigarettenrook uitpuffend als een corpulente draak.

Ik probeerde mezelf door langzaam in en uit te ademen te kalmeren, wat niet meeviel, aangezien Trops' sigarettenrook mijn kant op dreef. 'Het spijt me, Trops, maar ik heb zo genoeg van kerels. Al die ideeën van ze over Vrije Liefde en de Schoonheid van de Jeugd en weet ik het wat... Dat zit allemaal in mijn hoofd, gezwam van ouwe kerels. Ik zou zo veel liever jong willen zijn, hier vanbinnen, en niets weten en...' Ik ademde nog een keer in. '... gewoon verliefd zijn.'

Nooit eerder had ik Trops bij een ruzie met mijn woorden kunnen raken. Gewoonlijk ketsten ze af op zijn olifantshuid.

'Je kunt me niet kwalijk nemen dat ik van je gehouden heb... op mijn manier,' zei hij, oprecht gekwetst.

'Nee, dat weet ik ook wel,' verzuchtte ik. Mensen waren wie ze waren. Pas als je hen probeerde te veranderen, ging het mis. 'Het was... Je overviel me, Trops. Ik heb tijd nodig om na te denken. Hoelang blijf je nog in Londen?'

'Zolang als het nodig is om de adoptie rond te krijgen... en zolang jij me onderdak wilt verlenen...' Trops drukte zich tegen de rugleuning van zijn stoel, beducht voor een nieuwe explosie. 'Zoals ik al zei, mijn halve reisbudget is opgegaan aan het inwinnen van informatie en als ik — stel dat — ook nog jouw overtocht zou moeten betalen...'

Mensen kon je niet veranderen en een vos verloor wel zijn haren maar niet zijn streken.

'Het is je misschien al opgevallen dat ik maar één slaapkamer en één bed heb, Trops...'

'Je bent sarcastisch geworden, jongen. Dat past je niet.'

'Eén nachtje dan. Jij krijgt het bed, ik slaap wel in een leunstoel. En je moet vóór halfeen 's middags vertrokken zijn. Mijn familie houdt me in de gaten. Ik word iedere dag geïnspecteerd.'

Trops sputterde nog wat tegen, maar ging uiteindelijk akkoord, mopperend over de jeugd van tegenwoordig die niet meer wist wat gastvrijheid was. Vervolgens stond hij erop me mee te nemen naar een Frans restaurantje in Soho, om me 'te herinneren aan alles wat ik zou missen als ik in het land van Schelvis en Glazige Aardappels zou blijven'. Ik stemde in, om hem de illusie te geven dat hij iets van zijn schuld inloste.

Ik dronk de wijn die hij voor me inschonk — verstandig en met mate —, luisterde naar de nieuwtjes die hij opdiste, glimlachte en fronste op de juiste momenten.

'Aubrey is door zijn uitgever op straat gezet. De een of andere vreselijke vrouw — vrouwelijke auteurs zijn altijd de ergste, Adie, haatdragend, jaloers — organiseerde een comité dat zijn vertrek eiste. Hij eruit of zij eruit, dat was de boodschap. Hij was een slechte invloed: immoreel, te goed bevriend met arme Oscar. En bovendien, beweerde de dame — die in handlezen geloofde, dat schijnen ze allemaal te doen, dat soort vrouwen — dat ze een kwalijke lijn in zijn hand had gezien. Arme jongen! Het moet hem aangegrepen hebben, ook al beweert hij dat zijn uitgever nauwelijks meer was dan een doorverkoper van andermans talent. Deze zomer heeft hij een akelige longbloeding gehad. Zo wit als een doodshemd was hij, je hebt nog nooit zoiets gezien!'

'Ik denk het wel, Trops,' mompelde ik tussen twee lepels

potage à la julienne door.

'Wel, de goden zij dank dat Leonard hem onder zijn hoede heeft genomen! Ken je Leonard Smithers, Adie? O, dan moet je hem leren kennen! We zullen zijn winkel bezoeken voor we naar Parijs vertrekken. De goede man heeft een accent als een Yorkse boer, maar hij is wel degelijk een geleerde... op bepaalde gebieden. Noem een willekeurig standje uit de Kama Sutra en hij zal je aanwijzen op welke bladzijde het beschreven wordt! Aubrey en hij gaan een nieuw tijdschrift beginnen.'

Chateaubriand, aubergines, pommes sautés...

'Bosie, ik maak me zorgen om die jongen. Hij is zo kwaad en radeloos. Roekeloos bovendien. Doet niets anders dan brieven naar Franse en Engelse kranten schrijven om Oscar te verdedigen. Al zijn vrienden zeggen dat hij er Oscars zaak alleen maar kwaad mee doet, maar hij luistert naar niemand. Toen ik hem ervan probeerde te overtuigen dat het beter was in deze tijden voorzichtig te zijn, kreeg hij een van zijn befaamde driftbuien en noemde me een lafaard. Mij, Adrian!'

'Wel, je bént gecapituleerd voor het huwelijk, Trops...'

'Dat heeft niets met lafheid te maken, dat is gezond verstand! Bosie, echter, is roekelozer dan ooit. Nadat ik met hem gesproken had, heeft hij in Le Havre een jacht gehuurd, met bemanning — en Bosie kennende kun je wel raden wat

voor bemanning. Enfin, het duurde niet lang of de brave burgers van Le Havre konden in hun lokale krant lezen hoe de beruchte Engelse lord hun jeugd bedierf, wat weer aanleiding was voor een boze brief van de lord zelf naar de betrokken redacteur... Ik weet niet wat de jongen mankeert, maar hij schijnt het tegen de hele wereld te willen opnemen...'

'Hij heeft verdriet.' Ik had nooit gedacht dat ik Bosie Douglas nog eens zou begrijpen, laat staan verdedigen. 'Hij wil het leven terug dat ze hem en Oscar afgenomen hebben. Hij zal alles doen om het terug te krijgen. Zelfs al houdt hij geen vriend meer over.'

'Dat is mensenkennis die een jongeman oud doet lijken,' waarschuwde Trops.

Ik haalde mijn schouders op. Koffie, meringues a la crème. Meer over Bosie, meer over Robbie... Oscars vrouw die een scheiding wilde, arme Cyril en Vyvyan...

Trops praatte en ik luisterde, zoals ik over twintig jaar zou luisteren, wanneer we afstandelijk en zonder wroeging zouden terugkijken op dat wat voorbij was. Bedaagde mannen die instemmend knikten als een van hen de clichés in de mond nam waar ze vroeger om gelachen hadden: 'De tijd heelt alle wonden' en 'Wat is het toch snel gegaan!'

De oude gevoelloosheid maakte zich van me meester als een sluipende verlamming. Begon ik moe te worden? Of

boeiden de verhalen over de halfgoden die ik zo graag als vrienden had gewild me niet meer zo als vroeger?

Opgenomen worden in hun magische cirkel was alles wat ik had gewild en ik had elke prijs willen betalen: ik was de hoer geweest, het schoothondje, Assepoester, een clown, een muze, een mascotte, de hansworst naar wie je op de kermis taarten gooide, een bediende, een voetveeg, een droom, een nachtmerrie. Maar nooit mijn ware zelf.

De ober bracht ons de rekening en sigaren. Trops hield hem staande, vroeg hem zijn complimenten aan de kok over te brengen en zong een culinair loflied op de gerechten in werkelijk prachtig Frans, zoals ik het nooit zou kunnen spreken, al woonde ik twintig jaar in Parijs.

De ober, wiens kennis van de Engelse taal net voldoende was geweest om ons een 'koedenavon' te wensen, glunderde en verheugde zich op een royale fooi die, vanwege de krapte van Trops' reisbudget, uit mijn zak zou moeten komen.

Ik wenkte hem, nam zijn handen in de mijne, keek hem diep in de ogen en zei, ernstig en met passie: 'Er was eens een vent uit Peru, die helemaal niets had te doen...'

In mijn hoofd echode de lach van een jongen, weerkaatst als tussen de tegelmuren van een zwembad.

LXIX

Spiegels — Een morbide liefhebberij — Groot nieuws — Rozen — Lawrence Kinderly — Winkelende zusjes — Ik los mijn schuld in

Naast me, ergens in het donker, fluisterde Arthurs stem. Zijn warme adem blies tegen mijn huid, maar ik wist dat terwijl ik luisterde, het bloed en dus het leven uit zijn polsen stroomde. Zijn stem klonk al een halve wereld weg. Keer op keer herhaalde hij woorden die belangrijk waren, omdat het zijn laatste konden zijn.

'Ik wrijf een spiegel schoon en leg hem in jouw handen.'

Het irritante was dat ik die woorden ergens van kende, dat ik ze eerder gehoord of gelezen had, en wist dat er meer waren. Alleen-waar?

Ik tastte rond in het duister, waar Arthur ergens moest zijn, naast zijn geliefde Sylvio, maar vond niets anders dan spiegels,

spiegels, spiegels. Hun glimmende, koude oppervlak weerspiegelde duisternis en zelfs als ik mijn gezicht tegen het spiegelglas duwde, zag ik enkel schaduwen.

'Ik wrijf een spiegel schoon...'

Als je zo graag een spiegel wilt, jongen, hier is er een.'

'Huh?'

Verward draaide ik mijn hoofd in de richting van waar de nieuwe stem had geklonken.

'Het helpt als je je ogen opendoet.'

Een hand schudde me zachtjes wakker uit wat, zo besefte ik nu, een droom geweest was. Met een gevoel van teleurstelling, en ook opluchting, zag ik Augustus Trops over me heen gebogen staan, in een nachthemd dat voor een op zijn comfort gestelde sultan als tent dienst had kunnen doen. Hij hield een scheerspiegel voor mijn gezicht, waarin een waterig, half dichtgeknepen oog me aankeek. Een onaangenaam fel ochtendlicht viel over de leunstoel waarin ik had geslapen. Op mijn schoot lag het boek dat ik gisteravond had geprobeerd te lezen toen Trops eindelijk in mijn bed lag te snurken. Het had niet meer dan een vage indruk nagelaten, van vreugdevol dansende, grote en onbegrijpelijke woorden. Er was me slechts één zin bijgebleven: 'Ik wrijf een spiegel schoon en leg hem in jouw handen.'

'Je bleef maar om een spiegel vragen,' antwoordde Trops in antwoord op mijn vragende blik. 'Ik veronderstelde dat je droomde in de aartsbisschop van Canterbury veranderd te zijn. Dat overkomt mij soms ook.'

'Wie niet?' vroeg ik, na uitgebreid gegaapt te hebben.

Arthurs stem was uit mijn hoofd verdwenen. Ik had niet meer kunnen zeggen hoe die klonk.

Beschaamd herinnerde ik me dat ik nog steeds niet had gedaan wat ik Bumstead had beloofd.

Ik legde het boek opzij en telde hoeveel geld er na ons etentje van gisteravond nog was overgebleven. Het was niet genoeg voor een krans. Zouden doden ook tevreden zijn met een bosje bloemen en iemand die hun voorlas?

Terwijl ik in gedachten plannen maakte voor de komende dag, deed Trops dat hardop: 'Ik heb vanmorgen eerst een ontmoeting met mijn juridische vertegenwoordigers.' Hij trok voor de spiegel een gezicht dat volgens hem bij zo'n gesprek paste. 'Maar daarna zou ik tijd hebben voor een lunch in het Café Royal of de Crown. Jij mag het zeggen. Waar wil je heen?'

'Naar het kerkhof.'

Trops keek me streng aan. 'Het bezoeken van graven is een morbide liefhebberij die niet aangemoedigd dient te worden

bij jonge mensen.'

Ik glimlachte en liep naar Bertrams klerenkast, waar ik demonstratief het donkerste pak uitkoos.

Ik wist dat ik de morgen voor mezelf zou hebben.

'Adie! O, gelukkig dat ik niet later gekomen ben!'

Ik stond op het punt de deur achter me in het slot te trekken en vloekte binnensmonds, omdat hardop vloeken me op een reprimande van Nora — want zij was het — zou komen te staan.

'Adie, ik heb groot nieuws!'

'God houdt van de wereld en heeft ons Zijn enig geboren Zoon geschonken om te sterven voor onze zonden?' gokte ik.

'Ja, dat is natuurlijk het beste nieuws.' Nora glimlachte aarzelend, niet zeker of ik vroom of sarcastisch was. Ze besloot me het voordeel van de twijfel te gunnen. 'Maar mijn nieuws is óók geweldig! We hebben een...'

'Kan het niet wachten, Nora? Ik wil vanmorgen bloemen gaan leggen op de graven van een paar... mensen die ik gekend heb.'

Het was genoeg geweest om Trops af te schrikken, maar ik had buiten de dadendrang van jonge heilsoldates gerekend.

'O, dan ga ik met je mee.'

Hier was een kans voor Troost en Bijstand en wellicht een enkel Stichtelijk Woord. Ik mocht Nora graag, maar wenste dat ze ophield zich te gedragen als de ijverigste leerlinge van de klas.

'Een ervan ligt begraven in de ongeheiligde sectie van Kensal Green. Hij geloofde niet in God,' waarschuwde ik haar.

'Dan zal ik voor hem bidden,' antwoordde ze vroom.

Ik gaf de strijd op. Ze kon meekomen en me helpen de bloemen uit te zoeken. Ik had zo'n vermoeden dat de geverfde anjers die ik eigenlijk wilde kopen na het schandaal van begin dit jaar nergens meer te krijgen zouden zijn.

'Goed, je mag meekomen. En vertel me je verrekte nieuws dan onderweg maar.'

Nora huppelde naast me de trap af, het tuitmutsje waar modebewuste jongedames als mijn zus van gruwden en Leger des Heils-meisjes voor spaarden, scheef op haar hoofd. Waarom wilde Onze-Lieve-Heer de vrolijkste schaapjes van Zijn kudde zulke ouderwetse kleren aantrekken?

'Je raadt het nooit!' zei ze.

'Klopt. Ik ga ook niet raden.'

'We hebben een baan voor je! Tenminste, misschien.

Bijna zeker.'

God, nee. Ik had gehoopt dat Mary Anns bemoeizucht zich zou beperken tot meisjes en dansavondjes. Maar dat was blijkbaar slechts één enkel onderdeel van het Red-Adrian-Mayfield-plan geweest.

'Als het een betrekking is als klerk bij Jay's Rouw Warenhuis, sla me dan op Kensal Green met een urn op m'n kop en begraaf me meteen.'

'Nee, nee, nee, nee, nee! Het is iets fantastisch, Adie! Iets wat je altijd hebt willen worden!'

'Tinker, tailor, soldier, sailor?' raadde ik.

'Doe niet zo flauw! Journalist!'

We waren onder aan de trap aangekomen. Ik hield de deur voor haar open. Over de stoep dwarrelde een geel blad, het eerste van de herfst.

Journalist. Dat had Vincent een passend beroep voor me gevonden. Geletterd, maar niet té hoog gegrepen voor een jongen van mijn afkomst. Het had mij ook wel wat geleken. Tot ik McBride had ontmoet.

'Journalisten zijn zwijnen.'

Nora liet zich niet uit het veld slaan. 'Adrian, je weet heel goed dat dat niet waar is. Er zitten heel veel goede mensen bij die de wereld proberen te verbeteren met wat ze schrijven.'

Ze ging voor me op de stoep staan, alsof ze een dronkaard de weg naar de kroeg versperde. Het goede nieuws barstte uit haar: 'W.T. Stead! Van de Review of Reviews! Je hebt op maandagmorgen een gesprek met hem, Adie!'

W.T. Stead. Ik had McBride die naam eens horen noemen. Hij was een van die door hem bewonderde 'ongekroonde koningen' die oorlogen beslisten met een pennenstreek. Ik wist niet zeker of ik hem wel wilde ontmoeten.

'Stead? En die wil een gesprek met mij? Is hij daar niet veel te belangrijk voor?'

'Welnee! Hij is een bijzondere man, een goed christen en een geheelonthouder. Zijn deur staat voor iedereen open. Hij probeert mensen te helpen: arbeiders die door hun baas worden uitgebuit, vrouwen van wie de man aan de drank is, kinderloze echtparen die een zoon of dochtertje willen adopteren, wanhopige zielen die zelfmoord willen plegen...'

En in dat rijtje zielenpoten paste ik blijkbaar ook.

'Dus ik klop bij 'm aan en krijg 'n kop thee, 'n schouderklopje en 'n baantje?'

'Je doet het klinken alsof dat slechte dingen zijn.'

'Het is liefdadigheid!' Ik had er nooit moeite mee gehad de geschenken van Vincent of Trops te accepteren. Ze gaven me

mooie dingen, omdat ze van me hielden of me voor iets wilden belonen. Nooit uit medelijden. Ik was inmiddels voldoende hersteld om weer enig eergevoel te hebben.

'O, hij zou je natuurlijk een baantje kunnen geven omdat hij met je te doen heeft...' zei Nora listig. 'Als loopjongen op de redactie van een kleine krant. Maar als hij merkt dat je talent hebt, zou hij best wel eens bereid kunnen zijn méér voor je te doen.'

Ik begon respect voor haar te krijgen. Jong als ze was, moest ze al tientallen kerels omgepraat hebben die de drank niet wilden opgeven of haar Strijdkreet niet wilden kopen. Als er één ding was dat die hallelujagrietjes konden, was het iemand ompraten.

'Je moet iets schrijven wat je hem kunt laten lezen.'

Dat had ik vaker gedaan. Het was geen succes geweest. Frank Harris had de vloer aangeveegd met mijn artikelen over Cultuur en Geschiedenis. Maar eigenlijk waren dat niet mijn artikelen geweest. Ze waren geschreven met behulp van Vincents woordenboek en Vincents rode pen.

'Waar moet ik dan over schrijven? Ik ken alleen mijn eigen leven en als ik daarover schrijf, gooit-ie me vast zijn kantoor uit!'

'Hmm...' deed Nora en ik dacht: nu heb ik je!

We stonden midden op straat. Je kon niet midden op straat mijn leven bespreken.

'Je weet dat ik eigenlijk in de gevangenis zou moeten zitten,' fluisterde ik.

Nora glimlachte triomfantelijk, alsof ik haar de overwinning had geschonken. 'Ik denk niet dat dat een probleem zal zijn. Luister, Adie, schrijf nou maar gewoon een mooi stukje. Niks geks, iets interessants. Dat kun je best. Schrijf over je vader, dat is een bijzondere man, over hoe hij de drank overwonnen heeft. Of over het werk dat wij in jullie buurt doen. Werk het uit op je schrijfmachine, dan lijk je al een echte journalist. Maar zorg dat het maandagmorgen af is, want dan komen we je ophalen.'

Ik merkte dat er over dit plan nagedacht was. De dames hadden elke ontsnappingsmogelijkheid geblokkeerd. Eerst een meisje, dan een baan en dat alles voor mijn bestwil. Volgende week zouden ze een kamer voor me gaan uitzoeken in een net kosthuis waar ik de maaltijd zou gebruiken met kantoorklerken, winkelpersoneel en ander slaapverwekkend fatsoenlijk volk dat een Goede Invloed op me zou hebben.

Dat zou mijn leven zijn als ik in Londen bleef.

Ik klemde Toivards Democracy onder mijn arm. Ik had iemand nodig die me kon helpen kiezen. Levend, dood of

stervend, een engel of de duivel zelf.

'Waarom tóch geen lelies?' vroeg Nora.

De deur van de bloemist werd door het winkelmeisje voor ons opengehouden. Ik stapte naar buiten met twee boeketten, waarvan één een grote bos rozen was.

Ik had lang geaarzeld tussen rozen en lelies, de bloemen die gewoonlijk voor grafstukken werden gebruikt, en had uiteindelijk toch voor de rozen gekozen.

'Ik weet niet zeker of ze dood is. En ze was altijd dol op romantiek.'

De doorns die ik het winkelmeisje niet van de stelen had willen laten verwijderen, prikten in mijn vingers. Het was goed zo. Ook dat paste bij lady Kinderly.

'Dus we gaan eerst naar St.-Anne's?'

Trops' bezoek had me herinnerd aan het feit dat buiten mijn veilige appartement de wereld en de tijd niet stilgestaan hadden. Terwijl ik me voor hen verstopt had, had McBride genoeg tijd gehad om mijn biografie te schrijven en lady Kinderly om te sterven, of om van het bloed van zeven maagden een toverdrank te brouwen die haar onsterfelijk maken zou.

Je kunt me niet ontsnappen...

Wié kon ik niet ontsnappen?

'Wat is haar naam?' vroeg Nora. We liepen over het kerkhof van St.-Anne's, op zoek naar een zerk die niet scheefgezakt en bemost was.

'Ik zou het niet weten,' antwoordde ik naar waarheid.

De naam die op lady Kinderly's grafsteen zou staan, zou niet de naam geweest zijn waaronder ik haar had gekend. Wie was ze geweest voor ze Eleanor werd?

'Ik dacht dat je haar kende.'

'Och ja,' mompelde ik vaag. We naderden een deel van het kerkhof dat me bekend voorkwam. Ik had er op een lenteavond ooit aardbeien in ether gegeten.

'O!' zei ik en ik wees met mijn bos rozen naar een nieuw graf dat naast een bescheiden kindergrafsteen lag: KLEINE ANNIE, 1848 -1853.

Bij het nieuwe graf stonden een jonge vrouw en een meisje met hun rug naar ons toe. Het meisje knielde en legde een bosje viooltjes op de nog kale aarde. Over haar schouder kon ik het eenvoudige grafschrift lezen:

Lawrence Kinderly

Het vertelde niets aan wie haar niet gekend had en alles aan wie haar wel kende. Zoals die twee die nu aan haar grafstonden.

'Hallo Eliza,' zei ik. 'Dag Juanita.'

Ze hadden niet erger kunnen schrikken als de stem van onder de aarde had geklonken. Eliza slaakte een gilletje. Juanita smoorde haar kreet in een zakdoekje.

'Ze is dood...' zei ik tegen hen en ik was verbaasd dat mijn stem trilde.

'Charlie!' Eliza rende op me af. Ze sloeg haar armen om me heen alsof ik haar enige en beste vriend was. Onhandig en wat overdonderd klopte ik haar op haar rug. Juanita sterkte haar geschokte zenuwen met een slok uit een klein parfumflesje. Haar blik dwaalde van mij naar Nora en ik kon haar bijna horen denken: wat een hoed!

Nora staarde op haar beurt naar Juanita's gezicht, rokken, boezem en handen en stelde zich wellicht de vraag die iedereen zich stelde die haar voor het eerst ontmoette: echt of namaak?

Ik had een drietal bij elkaar gebracht dat geen vriendinnen

zou worden.

'Verbaasd me te zien?' vroeg ik aan Eliza.

Haar gezichtje dook op uit de plooien van mijn jas. Het was ouwelijker en ernstiger dan ik het me herinnerde, bleker ook, met twee professioneel opgebrachte rougeblosjes op haar wangen en een veeg lippenrood die de plaats had ingenomen van de chocoladevlek-ken om haar mond. Haar kleren waren niet meer de schorten en matrozenjurkjes van jonge meisjes, maar een miniatuurversie van die van Juanita. Ik deed een stap achteruit, niet langer op mijn gemak in haar omhelzing.

'Tantetje zei dat je niet dood was. Ze zei dat er geesten om haar bed stonden, die laatste dagen voor ze doodging, en dat jij er niet bij was.'

'Hoe is ze gestorven?' vroeg ik aan Juanita, omdat dit geen vraag was die je aan een kind stelde.

Juanita haalde haar schouders op, 'Hoe denk je?' vroeg ze bruusk. 'Ellendig, bang. Zoals mensen doodgaan. Eén bloederige rottroep.'

Ik keek naar het graf met de onbekende naam. Lawrence Kinderly was een vreemde voor me. Er waren geen foto's om te bewijzen dat hij ooit had bestaan, enkel een grafsteen.

'Ik breng haar elke dag een bosje viooltjes,' zei Eliza, 'vóór...'

'... jij en ik gezellig gaan winkelen, nietwaar?' maakre Juanita haar zin af.

'Juanita zorgt nu voor me.' Eliza's samengeknepen mondje maakte haar ouder dan haar schmink deed. 'Chris is weer gaan varen. Hij zei dat er een detective in de buurt rondneusde en naar de kinderen vroeg en dat 't daarom maar beter was dat hij een tijdje uit Londen verdween. Maar hij komt snel terug, dat heeft hij me beloofd, en dan neemt hij me mee naar Parijs.' Het klonk nog steeds hoopvol. Ik vroeg me af hoelang ze al wachtte en hoelang ze nog zou moeten wachten.

'En in de tussentijd pas ik op haar.' Juanita stak haar arm door die van Eliza en trok haar tegen zich aan, alsof ze een accessoire was dat haar toilet completeerde. 'Alle heren denken dat we zussen zijn, hè Eliza?'

'Dat is wat jij ze vertelt!'

Ik hoorde een afkeurend gesnuif naast me. Nora was vlak naast me komen staan, één en al zwijgende verontwaardiging. Ze was inmiddels tot een besluit gekomen over Juanita en geloofde van de hele winkelende-zusjes-charade geen woord. Ik trouwens ook niet. Het was triest dat het enige schaapje waarvan lady Kinderly het niet over haar hart had kunnen verkrijgen het naar de slachtbank te brengen, nu opgeofferd werd voor drank, parfum en die andere kleine luxes waar

Juanita dol op was.

In een opwelling legde ik mijn bloemen neer en zocht in mijn binnenzak naar een potlood. 'Nora, heb jij toevallig 'n Strijdkreet bij je of zo?'

Verbaasd en verheugd dat ik licht wilde brengen in het leven van deze heidenen, diepte ze een exemplaar op uit de tas die over haar schouder hing.

'Dank je.' Ik scheurde een bladzij uit en schreef in de kantlijn Marthes adres. 'Hier. Mocht Chris... geen tijd hebben en je wilt toch naar Parijs... dan moet je naar deze mevrouw schrijven. Ze kent meneer Trops. Herinner je je meneer Trops nog?'

Eliza blies haar wangen op. 'De dikke man.'

'De dikke man, ja. Hij zal voor je zorgen. Zoals tantetje vroeger.'

Eén zwart schaap kon het huishouden van Trops en Marthe er nog wel bij hebben. Als Eliza ook maar iets van het dramatisch talent van haar tantetje had, zou ze over een paar jaar een fascinerend model voor Trops zijn. En waarschijnlijk een nagel aan zijn doodskist.

Eliza las het adres, spellend, letter voor letter, 'p-a-r-i-j-s.' Ze glimlachte en stopte het papiertje veilig weg onder haar meisjeskorset. 'Dank je, Charlie.'

'Eigenlijk heet ik Adie,' vertrouwde ik haar toe.

Ik pakte de rozen op en legde ze op het graf van de lady. 'Zo,' zei ik zacht, 'als ik nog schulden aan je had, zijn ze nu ingelost. Dus waag het niet bij me te komen spoken!'

Het was vreemd om geen antwoord te krijgen. De levende lady had nooit om een antwoord verlegen gezeten.

'Wat denk je dat ze gezegd zou hebben?' vroeg ik aan Eliza.

Ze beet op haar lip en zei toen, in een perfecte imitatie van de lady: 'O, maar hartje, voortaan zal ik je beschermengel zijn!'

LXX

Kensal Green – Een engel van zeventien – 'Weldoener der mensheid' – Mooie woorden – Geloven in wonderen – De hoop en de haat – Rouwen

'En toch is het verkeerd. In Deuteronomium 22 vers 5 staat dat een vrouw geen mannenkleding mag dragen en een man geen vrouwenkleding. Zoek dat maar eens op in je Bijbel.'

'Is goed, Nora. Zal ik doen,' beloofde ik, in het geruststellende besef dat ik de bijbel die luitenant Nell me gegeven had in het hospitaal had achtergelaten, voor patiënten die behoefte hadden aan een ander medicijn dan dokter Bumsteads zinksulfaatklysma's.

We hadden een gespannen reis van Soho naar Kensington achter de rug, naast elkaar in de omnibus: Nora broedend op een vermaning die mij mijn oude vrienden zou doen afzweren en óns vrienden zou laten blijven, ik bij elke stopplaats biddend dat de passagier die instapte niet Palmtree

zou zijn.

Inmiddels had ze zo veel gezegd dat ik niet meer luisterde.

'Kijk eens,' zei ik om haar af te leiden en ik wees naar een zerk waar de naam van ene HENRY JAMES MAYER, CHIRURG in was gebeiteld. TEN GEVOLGE VAN EEN ONGELUKKIGE PRIK IN ZIJN VINGER TIJDENS EEN LIJKSCHOUWING.

'17 december 1837,' las Nora. 'Niet jouw dokter.' We zwierven al een halfuur rond over Kensal Green, langs kruisen en sarcofagen, grafzuilen met een enkele urn en familietombes die eruitzagen als complete Romeinse tempels, graven die beplant waren met bloemen, als bonte tuintjes en graven waar niemand zich meer om bekommerde, met scheefgezakte gedenkstenen, overwoekerd door klimop.

Arthurs graf was niet zo gemakkelijk te vinden als ik had gehoopt. Kensal Green was aangelegd volgens een ontwerp dat eerder pittoresk dan praktisch was, waardoor je gedwongen werd eindeloze, kronkelende grindpaadjes te volgen langs hulststruiken en treurwilgen en graven van mensen van wie je nog nooit had gehoord. Voor mij en Gloria zou het vroeger een volmaakte speelplaats geweest zijn, vanwege de geesten. Maar nu wilde ik er liever zo snel mogelijk weer vandaan, om dezelfde reden.

Nora daarentegen was er weg van. 'Het is er zo vredig.'

'Dat komt doordat iedereen hier dood is!'

'Ze hebben rust gevonden.'

Zo kon je het ook zien als je met een mierennest in je borstkas onder het marmer lag.

'We moeten uitkijken naar een nieuw graf. Hij is in mei gestorven.'

'Wat dacht je van deze? Ooo, die is zo droevig en zo lief!' Nora boog zich over een met vergeet-mij-nietjes beplant graf, kirrend boven de gedenksteen zoals normale meisjes dat boven kinderwagens doen. 'Jong, mooi en goed, door God in Zijn Genade opgenomen in het koor der engelen, op de jonge leeftijd van zeventien jaar.' O, Adrian, is dat geen mooie gedachte?'

'Ik had ook 'n engel kunnen zijn op m'n zeventiende,' zei ik. 'Maar niet dankzij Gods genade.'

Nora maakte een afkeurend geluid, maar ik luisterde niet. Een grafmonument in de verte had mijn aandacht getrokken. Het was een granieten tombe onder een zilverspar, waarop een bijna levensgroot beeld van een man in een toga was geplaatst. Hij hield een staf in zijn hand waar zich een slang om kronkelde: een symbool dat ik kende uit apotheken en dokterspraktijken. De tombe was nieuw, zag ik toen ik dichterbij kwam: er hadden zich nog geen mossen op het grijze steen vastgezet. Ik rende erheen.

'Denk je...?' vroeg Nora, die me gevolgd was in een tempo dat passender was voor een kerkhof.

Met mijn boek en de bos lelies die ik voor Arthur gekocht had in mijn armen liep ik om de tombe heen. Ik had marmer verwacht. Arthurs laatste rustplaats had van koel, wit marmer moeten zijn, niet van somber graniet dat in de zon de kleur had van een bewolkte hemel en nachtzwart werd in de regen. De naam, de geboorte en de sterfdatum en het grafschrift die in het steen gebeiteld waren, zeiden niets over wie hij was geweest.

Arthur Harland Stableford
1849-1895
Weldoener der mensheid

De man in de toga keek ernstig op me neer, maar zonder Arthurs ernst, die niet zonder menselijkheid was geweest. Dit was een beeld van de man die zijn familie zich wilde herinneren: de vermaarde geneesheer. Ik legde mijn lelies van drie shilling aan de voet van de leugen die zeker het honderdvoudige gekost moest hebben, me afvragend wat ik hier te zoeken had. Welke antwoorden zou ik hier vinden?

Nora stond naast me, haar hoofd gebogen en haar handen

gevouwen. 'Wil je dat ik voor hem zal bidden?' vroeg ze.

'Nee, ik... ik probeer het wel.' Meer goedbedoelde leugens zou ik niet kunnen verdragen.

Ik opende Towards Democracy. Kon het voor een gebedenboek doorgaan? Voor mij wel.

Ik kon hier niet weg voordat iets of iemand me verteld had hoe mijn leven verder moest.

'Nora? Ik wil graag even alleen zijn.'

'O ja, ja, natuurlijk,' zei ze, gretig om goed te doen. 'Neem de tijd. Ik maak wel een wandelingetje.'

Ze verdween tussen de zerken, zachtjes voor zich uit zingend, net zo op haar gemak tussen de doden als tussen de levenden.

Even wenste ik dat ik haar geloof bezat. Het zou het makkelijker maken om een teken te vragen en in dat teken te geloven. Maar daarvoor zou ik te veel moeten opgeven.

Mezelf om te beginnen.

Nee, ik moest het doen met wat ik had: een onheilsprofetie waarvan ik geloofd had dat hij zou uitkomen, hoop waarin ik maar half geloofde en een boek waarvan ik mezelf had wijsgemaakt dat het de waarheid kende.

Ik ging onder de zilverspar op de grond zitten, waar het

schemerig was en ik tegen de wand van Arthurs tombe kon fluisteren. In de schemering was hij dichtbij, als toen die nacht.

Ik heb een gave... In God had hij niet meer geloofd, maar in het Noodlot wel.

Met dichtgeknepen ogen liet ik mijn vinger over de pagina zwerven. Hier. Deze zin moest de eerste maar zijn.

Ik had niet veel vertrouwen in mijn profetische gaven. Grote kans dat ik het woord 'sokophouder' aangewezen had.

Ik wrijf een spiegel schoon en leg hem in jouw handen.

Daar stond het weer. Ik had het boek voor de tweede maal op dezelfde plaats opengeslagen. Dat moest iets te betekenen hebben. Het kon geen toeval zijn.

En dat was het ook niet. Tussen de bladzijden vond ik een rood vinkenveertje dat ik daar gisteravond had gelegd om bij te houden waar ik gebleven was.

Ik pakte het kleine wonder waarin ik zo gretig had willen geloven op en blies het van mijn hand.

Ik zou het boek nog één kans geven, voor ik weer mijn oude, sceptische zelf zou worden.

Ik sloot mijn ogen.

Deze bladzijde.

Deze zin.

Vrijheid! De diepe ademtocht! Het woord dat al eeuwen en eeuwen wordt gehoord: de ziel die zachtjes en hartstochtelijk in zichzelf zingt: Vreugde! Vreugde!

Niet als in een droom. De aarde blijft en het dagelijks leven blijft, en het schrobben van stoepen, en het huis en het huishouden blijft; maar Vreugde vult het, vult het huis tot de nok en zwelt tot de hemel en reikt tot de sterren: louter Vreugde!

Ik keek op naar de lege ogen van de granieten Arthur. Als zijn familie hem niet gevangen had gezet in steen, zou hij zijn hoofd geschud hebben. Hier had hij niet meer in geloofd: grote, profetische woorden over Vrijheid en Vreugde. Hij had zo zeker geweten dat ze in deze wereld niet te vinden waren, dat hij zijn polsen had doorgesneden. Ik geloofde er net zomin in als hij, al was de dood me ook niet bevallen.

Dichters konden mooi praten over Vrijheid en zingende zielen, maar zij regeerden de wereld niet. Dat deden rechters en markiezen en directeurs van verzekeringsmaatschappijen.

En toch...

Er was iets in de woorden — de kleine, niet de grote — wat me de regels nog een keer deed lezen.

Was dat niet wat ik gewenst had? Een huis voor Terry en

mij, gevuld met het geluk van alledaagse dingen.

'Maar daar zou jij niet in geloven, hè?' zei ik tegen de granieten Arthur. Je zou zeggen: "Het is maar loze hoop. Dat is niet voor ons weggelegd. Niet in deze tijd, niet in deze wereld."'

En hoewel dat allemaal waar was, ontdekte ik dat ik zonder die hoop net zomin kon leven als zonder lucht, zonneschijn en geld.

Ooit, morgen, overmorgen, in een volgend leven, zou het goed komen. Ergens stond een huisje met stokrozen langs het tuinpad en een stoep die geschrobd moest worden, waar we een onopvallend maar gelukkig leven zouden leiden.

Het was maar een bescheiden wens, niets te veel gevraagd.

Al had ik dat wel vaker gedacht...

Ik spande me in om in wonderen te blijven geloven. De bladzijden van Towards Democracy stonden er vol mee: vrijheid, een nieuwe wereld voor mannen en vrouwen met eelt op hun handen, voor arbeiders, armen, eerlijke werkers, voor trotse en onbevreesde 'minnaars van hun eigen sekse', wiens liefde hier 'kameraadschap' heette en voor bevrijde slaven die ketenen en korsetten van zich af geworpen hadden en leefden van de wind.

Ik vroeg me af wie die mensen waren. De stamgasten van

The King's Arms zouden zich rot gelachen hebben om een dichter die hun ruwe werkhanden bewonderde. Als het aan hen lag, ruilden ze hun eerlijke werk morgen in voor een baantje waarbij je het geld met gehandschoende handen uit de lucht kon plukken.

En wat een wereld waarin 'minnaars van hun eigen sekse' trots en onbevreesd zouden zijn betrof... Ik wist wat Gloria daarop zou zeggen: 'Castreren, dat stelletje flikkers!'

Armoede gaf je geen aureool. Armen konden even fel haten als rijken. Cranky en de kerel met de strepen zouden me ook zonder Stuarts geld tot pulp geslagen hebben.

De mensheid zal altijd excuses vinden om te haten.

'Je had gelijk,' zei ik tegen de granieten Arthur. Ik wees op Towards Democracy. 'Denk je dat hij dat ook weet?'

Ik sloeg het boek weer op een willekeurige plek open, het Toeval uitdagend zijn best te doen.

Terug! Deins terug, jij gehandschoende, lamme wereld met je stinkende adem, je ellendige nabootsing van het leven.

Engeland! Ten goede of ten kwade, het is zinloos je te verschuilen. Ik ken je te goed!

Ik lachte en werd toen stil. Dit waren de woorden die ik had willen spreken op het Farley-bal, niet die van Eleanor Kinderly of Paul McBride. Dit waren de woorden voor

datgene waarvoor ik zelf geen woorden had kunnen vinden.

Ook ik had gehaat, uit liefde.

Dacht je werkelijk dat je huichelachtige Fatsoen je kon redden? Of dat Lafheid de sleutel tot het heelal in haar zak draagt?

Ik tilde voorzichtig het deksel van de doodskist onder mijn hart op en liet na de hoop ook de haat ontsnappen.

Het kostte me moeite me de jongen voor te stellen die met een mes onder zijn kousenband naar het bal gegaan was. Hij was abrupt verdwenen toen ik wakker was geworden in het hospitaal, en sindsdien had de tijd stilgestaan, terwijl ik uit alle macht geprobeerd had niemand te zijn.

Ik tastte naar de plaats waar het mes tegen mijn dij gedrukt had. Herinnerde ik me nog hoe fel die pijn was? Zo veel van iemand houden dat je in staat was hem te haten, te vernederen, te vernietigen, om maar weer samen te kunnen zijn?

Ik ben de duivel in eigen persoon. Ik ruk je sluiers af je valse schijn en je trots haal ik door het slijk, — je zult naakt voor me staan, in al je schoonheid en schaamte.

Als hij alles kwijtgeraakt was, zijn geld, zijn familie, zijn goede naam, dan zou hij weer van mij zijn. Geen Vincent Farley meer. Enkel nog mijn Vince.

Maar zo was het niet gegaan.

Ik zou hem nooit meer zien.

Ik zou hem nooit kunnen vragen of hij geweten had van Stuarts plannen.

Of hij mijn moordenaar was.

Die vraag zou nooit beantwoord worden.

De klok van de Anglicaanse kapel begon te luiden. Ik hoorde voetstappen op het grindpad en gedempte stemmen. Dadelijk zou er een begrafenis zijn.

Net als op de middag achter de piano werd ik verrast door de tranen. Maar anders dan toen, was er deze keer wel degelijk verdriet.

Ik was hem kwijt, voorgoed. Vincent Farley was voor mij even onbereikbaar als de doden in hun graven dat waren voor de geliefden die zij hadden achtergelaten.

De begrafenisgangers in hun zwarte mantels liepen aan me voorbij zonder aandacht aan me te schenken. Ze hadden hun eigen verdriet en er schoot geen medelijden over voor het verdriet van een ander. Niet dat ik daar behoefte aan had. Net als zij had ik te rouwen om wat ik verloren had, en het was te vroeg voor troost.

Het verdriet dat ik maandenlang zo zorgvuldig had opgeborgen, paste opeens niet meer in zijn kist. Het vulde mijn hele borstkas, drukte mijn hart opzij en perste de lucht uit mijn longen. Ik stikte erin.

Ik liet het boek op de grond vallen en zocht tevergeefs in mijn broekzakken naar een zakdoek. In de schaduw van de zilverspar kroop ik tegen de wand van Arthurs tombe aan, waar Nora me hopelijk over het hoofd zou zien, mocht ze me komen zoeken. Het graniet was kil, alsof de zon deze plaats nooit bereikte, en had, hier in de schemer, de grauwe kleur van gemis, als gemis een kleur zou hebben.

Ik rolde me op tot ik precies in deze kleine wereld van verdriet en rouw paste. Niemand zou me hier zien en proberen te troosten. Ik wilde niet getroost worden.

Ik wilde huilen en nooit meer ophouden.

LXXI

Droge ogen — Mijn gezond verstand — Een vanzelfsprekendwonder — Voorbestemd voor Redding — De ijver van de Voorzienigheid — Mijn eigen woorden

Volgens dokter Bumstead bevatte het menselijk lichaam negen a tien pints bloed, waarvan je drieënhalve pint kon verliezen zonder dat je leven in gevaar kwam. Hij had me nooit verteld hoeveel pints tranen je kon huilen voor je ogen droogvielen. Het kon nooit veel zijn.

Ik had nooit meer willen ophouden met huilen, maar niet lang nadat de klokken van de kapel zwegen, waren mijn tranen op.

Ongelovig wreef ik mijn ogen. Het verdriet was niet verdwenen, al nam het misschien minder plaats in dan voorheen, maar toch scheen iemand besloten te hebben dat

het genoeg was.

Iemand die me nu aan het vertellen was dat ik wel gek leek om hier in de schaduw te zitten terwijl iets verderop de zon scheen, dat er aan de andere kant van de stenen wand waar ik tegenaan leunde een dode man in zijn kist lag en dat ik hier op de vochtige grond, tussen de sparrennaalden, een goed pak aan het verpesten was.

Het was een stem ik die ik lang niet meer gehoord had: die van mijn gezond verstand.

Je hebt gehuild en je zult nog wel meer huilen, hoorde ik het zeggen, rustig als Bumstead die een recept voorschreef. Maar niet aldoor en vandaag niet meer. Hij had niet de kracht om van je te houden, jij hebt niet de kracht om je hele leven om hem te rouwen. Hij was alles waar je van droomde, maar 'dromen kun je niet aanraken maar de werkelijkheid wel'. Herinner je je nog waarom je hier bent? Om Terry. Om gelukkig te worden. Dat is wat je wilt.

Ik gluurde naar Towards Democracy, dat open in het gras lag. Zou ik mijn gezond verstand kunnen overtuigen dat het van dit boek afhing of ik gelukkig zou worden of niet?

Het kende mijn hoop en mijn haat; zou het ook mijn toekomst kennen?

De wind sloeg de bladzijden voor me om. Wanneer ze stil zouden blijven liggen, dan...

Ik pakte het boek op en liet het bijna weer uit mijn handen vallen. Want daar stond het, zo vanzelfsprekend of wonderen iedere dag gebeurden en je ze gratis bij een zak koffiebonen kreeg:

Jij, zwevend, hunkerend gezicht van de jeugd, moeizaam worstelend door de rumoerige menigte — ook al vliegje naar de sterren, je kunt me niet ontsnappen.

Ik blijf waar ik ben. Ik doe geen moeite. Waarheen je ook gaat, het is mij om het even: ik ben daar al.

Dichter en dichter bij kom ik, tot ik je vastgrijp — ikzelf en geen ander.

Zoals men een drenkeling vastgrijpt met een greep die niet zal verslappen, zo zal ik jou vastgrijpen — je zult me niet ontsnappen.

'Heb je gehuild?'

Ik had Nora niet horen aankomen. Doof voor alles om me heen, had ik de woorden in mijn hoofd herhaald, tot ik ze wel móést geloven.

Ik wist niet hoelang ik al zo gezeten had, maar het was me nog steeds niet helemaal gelukt.

'Je hebt gehuild,' concludeerde Nora. Ze ging naast me in het gras zitten en bood me een schone zakdoek aan, waarvan ze er, net als van haar Strijdkreten, een voorraadje bij zich droeg voor het geval dat.

'Bedankt.' Ik snoot mijn neus.

'Kende je hem... goed?'

Ik schudde mijn hoofd. Mijn tranen waren niet voor Arthur, al had hij ze wel verdiend.

'Nee, maar hij kende mij wel. Hij heeft mijn toekomst voorspeld.'

Nora trok een afkeurend mondje. 'Waarzeggers en tovenaars...'

'Maar dat was hij niet. Eerder een... nou ja, een soort profeet.' De granieten Arthur op de tombe verleende enige overtuigingskracht aan mijn wilde bewering. Op de baard na leek hij sprekend op de profeten uit ma's Doré-bijbel, in hun lange, geplooide gewaden.

Ik streek over de bladzijden van het boek. 'Wat doe jij, Nora, als je een vraag hebt waarop geen mens je antwoord kan geven?'

'Dan lees ik mijn bijbel,' zei ze, verbaasd dat ik dat moest vragen.

'Ik zoek ook antwoorden. Hierin.'

Nora nam Towards Democracy van me over. Ze las de titel en de naam van de auteur, maar opende het boek niet, alsof ze vermoedde dat er gif aan de bladzijden kleefde.

'Dit is geen bijbel.'

'Nee.'

Ze bekeek het boek van alle kanten en las de naam van de auteur nog eens. 'Is hij een christen?'

'Ehm... ik denk het wel.' Hier en daar was ik de naam van God tegengekomen, als was het geen god die Nora herkennen zou.

'En heb je antwoorden gevonden?'

'Ehm... ja... misschien wel. Elke keer als ik het opensloeg, stond er iets wat voor mij bedoeld leek te zijn, maar...'

'Maar je durft het niet te geloven.' Nora schudde meewarig haar hoofd. O, gij kleingelovigen!

'Het kan toeval zijn!'

'Geloof je dat, Adrian?'

Ik mompelde iets onverstaanbaars. Voor Nora waren wonderen haar dagelijks werk: wonderbare visvangsten, doden die opgewekt werden, vaders die de drank opgaven. Ik wist dat het toeval bestond. Door toeval had ik Trops en Bosie in Parijs getroffen, door toeval had McBride me hier in

Londen weer gevonden, door toeval hadden Max, Aubrey en William op hetzelfde tijdstip als ik de boekwinkel in Holywell Street bezocht.

Of was dat ook allemaal voorbestemd geweest?

'Er stond iets als: "Zoals men een drenkeling vastgrijpt met een greep die niet zal verslappen, zo zal ik jou vastgrijpen — je zult me niet ontsnappen" Dat moet goed zijn... toch?'

'Volg Mij na, en Ik zal u vissers van mensen maken', citeerde Nora. Ze poetste haar brilletje op en sloeg het boek open. Ze las een paar regels voor ze me het triomfantelijk overhandigde. 'Hier, lees dit.'

Vrees bet niet: bet bestaat, het is er.

Het is er, door al het schijnbare toeval en het duistere doolhof van het leven heen — hoedend; rustig kiezend, sturend, beschikkend. Het is heer en meester.

Als het toeval bestond, zou het boosaardig zijn: maar toeval bestaat niet. De ziel omringt het toeval en neemt het gevangen.

'Zo!' zei ze met de voldoening van iemand die op wonderen mocht rekenen. 'God heeft je een teken gegeven, Adrian. Je bent voorbestemd voor Redding.' Ze straalde, zo blij dat het haar gegeven was getuige te zijn van de bekering van zo'n grote zondaar als ik.

Ik zocht hulp bij de stenen Arthur, maar hij zweeg, omdat alleen in de Bijbel stenen spreken. Was dit nu de strekking van zijn voorspelling geweest? Dat ik zou gaan geloven in iets waar hij zelf niet meer in geloofde?

'Er staat niet wat me zal redden,' zei ik koppig. 'Wie weet is het een wonderpil of een sint-bernardshond of de reddingsbrigade van Ramsgate.'

'Nee, het is de liefde van Jezus,' verzekerde Nora me.

'De liefde van Jezus...'

De liefde van Terry.

Ik was hier gekomen om te weten of ik gelukkig zou worden. Met hem.

En je hebt je antwoord.

Hoeveel meer bewijs wil je nog?

Zelfs mijn gezond verstand kon niet ontkennen dat vier keer toeval een wonder maakte.

En dat wonder heette Terry.

'Zie je nu hoe God je leven leidt?' hoorde ik Nora naast me zeggen. 'Alles keert Hij ten goede. Al zijn Zijn wegen ons soms duister, ze leiden altijd naar... Waarom kijk je zo ongelukkig?'

'Kijk ik ongelukkig? Het zal zijn dat ik het nog niet geloven

kan, denk. ik.'

'O, maar Adrian, twijfel niet!' Ze pakte mijn hand. Het was er de gelegenheid voor. 'Twijfel nooit aan wat je kan redden! Laten we de Heer danken dat Hij een Goede Herder is die niet zal rusten voor Hij het laatste verloren schaap weer bij Zijn kudde heeft gevoegd.'

Hoe langer ze praatte, hoe ellendiger ik me voelde.

Maar waarom? vroeg mijn gezond verstand. Is dit niet wat je wilde? Officiële permissie om gelukkig te zijn.

Ik dacht aan alle moeite die de Voorzienigheid zich getroost had om Terry en mij bij elkaar te brengen — eerst op London Bridge Station en later in de Ugly Duck — en kreeg er hoofdpijn van.

Als Mary Ann niet had voorgesteld een meisje voor me uit te zoeken, was ik nooit uitgegaan en als Paulie zijn mond niet vol biljartballen had gestopt, was Terry die avond niet alleen geweest en was hij niet aan mijn tafeltje komen zitten, als ik hem Trops' goud-vis niet had gegeven... De opsomming van zorgvuldig geplande toevalligheden was eindeloos. En in plaats van er nederig dankbaar voor te zijn, begon ik me eraan te ergeren.

Wanneer zouden anderen ooit ophouden mijn leven te

schrijven?

Ik wilde geen nieuwe Paul McBride die bepaalde wat ik deed en dacht.

Geen drie goede feeën die beslisten wat het beste voor me was.

Geen minnaar voor wie ik zijn spiegelbeeld moest zijn.

Geen hemelse lady Kinderly die een veer uit haar engelenvleugels plukte om te schrijven: HIJ ZAL GELUKKIG ZIJN.

Ik had te lang lijdzaam de beslissingen van het Noodlot afgewacht om zijn beslissingen nog zonder weerwoord te kunnen accepteren.

Ik wilde zelf degene zijn die de beslissingen nam, om gelukkig te zijn, maar desnoods ook ongelukkig. Als ik genoeg had van tranen, zou ik lachen; wanneer het lachen pijn deed, zou ik huilen.

Ik zou zelf kiezen, hoe verdomd moeilijk dat ook mocht worden.

Elk woord in mijn boek zou voortaan van mij zijn.

Ik stond op en klopte de aarde van Bertrams broek. 'Ik moet gaan!' 'Ja,' stemde Nora in. 'We moeten gaan. Je vader het

goede nieuws vertellen.' Ze stopte me Towards Democracy toe. 'En luitenant Nell. O, ze zal je vast vragen te getuigen bij de volgende heilsbijeenkomst!'

'Nee, Nora.' Ik gaf haar het boek terug. Met een beetje geluk zou ze er verder in lezen, en zich rot schrikken. 'Ik moet voor maandag een krantenartikel geschreven hebben. God helpt degenen die zichzelf helpen, zo is het toch? En zeg meteen tegen Mary Ann en Kate als je ze ziet, dat ik vanavond geen tijd heb om uit te gaan. Werk gaat voor het meisje.'

'Eh...' zei Nora, maar ze kon er niets tegen inbrengen. Als ik vandaag met mijn goede werken wilde beginnen, moest ik me niet laten afleiden door vrouwvolk en andere aardse zaken. Een zwarte ziel als de mijne kon niet snel genoeg beginnen zich wit te wassen.

Ik zette mijn geleende hoed op en probeerde tussen de graven het pad naar de uitgang te ontdekken. Voor ik wegging, draaide ik me nog één keer om. Arthurs graf lag erbij als een kleine, grauwe gevangenis waarin een man opgesloten was die had willen ontsnappen in de dood. Dokter Bumstead had gelijk gehad: ik was nog te jong om het gezelschap van de doden te zoeken.

In gedachten sprak ik de wens uit dat Arthur niet al te eenzaam zou zijn, daar in die granieten tombe, zonder Sylvio.

Ik maakte het touw, dat de stengels van mijn lelies samenbond los en spreidde de bloemen uit over de grijze steen, een treurige imitatie van een ligbank bestrooid met rozen. En toen liet ik hem alleen.

Hij had in het Lot geloofd en zich er stoïcijns aan overgegeven. Ik wilde in de voetstappen treden van iemand anders, die ook in het Lot had geloofd, maar die tenminste strijdend ten onder was gegaan. Nu hij niet meer mocht spreken, zou ik het voor hem doen. Met dat beetje magie dat ik had.

Ik wilde me niet meer verstoppen, niet meer zwijgen omdat dat het veiligst was.

Ik zou de waarheid vertellen aan iedereen die hem niet horen wilde, W.T. Stead om te beginnen...

En aan Terry, bovenal Terry, die recht op de waarheid had.

Wat de gevolgen ook zouden zijn.

LXII

Het gesticht — Een gestorven ziel — 'Je weet wat je te doen staat' — De heer F. — De gift — Het gif — De laatste kus — De levenden en de doden — Lama's

De twee mannen volgden de arts door lange, onberispelijk schone gangen naar de meest afgelegen vleugel van het gesticht. Het onwelluidende rumoer dat onlosmakelijk verbonden is met het dagelijks leven in een krankzinnigengesticht verdween achter hen: de smeekbeden om hulp in de strijd tegen monsterlijke drogbeelden van de geest, het gekijf over kleine privileges, zoals een stoel bij het raam of een extra lepel pap, en het lallende gezang van de patiënt wiens waanzin de vorm van onverklaarbaar, hersenloos geluk heeft aangenomen.

De oudste van de twee mannen, zijn gezicht een

schoolvoorbeeld van die typisch Engelse onverstoorbaarheid die dit land zo groot gemaakt heeft, scheen volkomen onaangedaan te zijn. Zijn metgezel echter, die in alles behalve haarkleur en kalmte op hem leek, vertoonde alle tekenen van nervositeit en een maar nauwelijks onderdrukte innerlijke worsteling. Zijn stap was aarzelend, zijn handen waren nerveus en telkens weer gleed zijn rechterhand in een van de zakken van zijn mantel, alsof hij daar iets bewaarde van grote waarde, iets wat hij bang was kwijt te raken.

'Verman je,' zei de oudste man met de autoriteit van een oudere broer. 'Het zal slechts een kort bezoek zijn. Het strikt noodzakelijke.'

De arts had hen naar een deur geleid zoals men die gewoonlijk in een gevangenis aantreft: verstevigd met ijzer en klinknagels en voorzien van een klein kijkgat voor de cipier.

'Hoelang is hij daar al binnen?' informeerde de oudste man op zakelijke toon.

De arts raadpleegde zijn gegevens. 'Dat zal komende donderdag twee weken worden. Het heeft lang geduurd voor hij tot rust gekomen is.'

'En nu?' wilde de jongste man weten.

'U kunt het zelf zien.' De arts opende een luikje in de deur en maakte plaats voor de twee heren.

'Kijk,' gebood de oudste de jongste, diens aarzeling bemerkend.

De wanden van de kleine kamer waren bedekt met gecapitonneerd linnen, de vloerplanken met zeil. Men zou de ruimte een rel kunnen noemen, maar dan een cel waarin de gevangene tegen zichzelf beschermd werd, in plaats van de gevangeniscellen tl ie wij kennen, die de buitenwereld beschermen tegen de misdadiger.

Door een klein, getralied raam viel rood avondlicht op een liggende gestalte die niet scheen op te merken dat hij werd geobserveerd. Afgezien van zijn oppervlakkige ademhaling, nauwelijks zichtbaar vanaf de plaats waar de heren zich bevonden, lag hij zo stil als de dood. Zijn ogen waren open, maar als ogen, zoals men ons vertelt, de spiegels van de ziel zijn, dan was de ziel die ze weerspiegelden reeds lang gestorven.

'Hij is kalm,' constateerde de arts tevreden.

De jongste man haalde zijn hand voor zijn mond weg en poogde ook kalm te lijken.

'Hoe is hij zo geworden?' vroeg hij.

De arts spreidde zijn handen in een onkarakteristiek gebaar van onmacht. 'Een tragisch geval van erfelijke aanleg. Het noodlot van onze geboorte. Ik moet u tot mijn spijt mededelen dat geen van onze behandelingsmethoden is

aangeslagen.'

'Zelfs elektriciteit niet?' wilde de oudste man weten. 'De resultaten die met die methode worden geboekt, zijn toch opmerkelijk te noemen.'

'In dit geval was er geen enkele vooruitgang te bespeuren. Hij bleef de verhalen vertellen waarvoor u hem hebt laten opnemen. Niet alleen tegen ons - de doktoren en de verplegers - maar ook, veel kwalijker nog, tegen de patiënten.'

De jongste man slaakte een zachte, ongearticuleerde kreet, maar de andere bleef onaangedaan. 'Dus u hebt alles geprobeerd?'

'Ja. Hypnose, hydrotherapie, injecties. We hebben hem afgeschermd voor kwalijke prikkels. — U weet hoe gunstig onze gebouwen gelegen zijn: alleen de rust en het groen doen al wonderen voor onze patiënten. — We hebben hem met vastgebonden handen laten slapen, zodat hij zijn zenuwen niet verder kan verzwakken door zelfbevlekking. We hebben hem beloond en bestraft. Het was zinloos. De isoleercel is onze laatste toevlucht.'

De jongste man verborg zijn gezicht in zijn handen. De arts bood hem zijn excuses aan. 'Het moet vreselijk voor u zijn het slachtoffer te zijn van dergelijke onwaarheden. Maar ik zweer u dat zijn verhalen niet tot buiten onze muren zullen doordringen.'

'Kunt u dat garanderen?' vroeg de oudste man. 'Uw personeel zal ook wel eens op verlof gaan. Weet u zéker dat ze niet zullen praten?'

De arts stelde zich garant voor de zwijgzaamheid en beroepseer van zijn personeel, maar wij allen weten dat het beroep van gestichtsoppasser een zwaar beroep is, dat mannen met een dergelijk beroep hun ontspanning in de kroeg zoeken en dat bier de tongen losmaakt.

De oudste man legde zijn hand op de arm van de arts en stelde op vertrouwelijk toon voor: 'Laat ons met hem praten.'

De arts protesteerde. Daarvan kon absoluut geen sprake zijn.

'Voor onze veiligheid hoeft u niet te vrezen. Mijn broer en ik zijn beide gezonde mannen, in de kracht van ons leven en de jongen...' De oudste man drukte één oog tegen het kijkgat. De jongen lag nog steeds bewegingloos op het zeil. De man ontdekte een zweer bij zijn mond en twee zweren op zijn blote voeten. '... wel, men kan niet beweren dat hij er gezond uitziet!' En terloops, alsof het hem nu pas inviel, voegde hij eraan toe: 'U weet wat een belangstelling ik voor uw werk heb. Ik ben uw voornaamste financier. Ik heb me uitgebreid in de geesteswetenschap verdiept. Mijn kennis is toereikend om te beoordelen of een krankzinnige een gevaar voor mij vormt of niet.'

De arts knikte instemmend, zijn gedachten bij de nieuwe Franklinisatie-machine die een volgende gift zou kunnen betalen. In blind vertrouwen op de aureool van aanzien en fatsoen dat geld een man in Engeland verschaft, haalde hij zijn sleutels tevoorschijn en opende de deur.

In de cel bleef de oudste man bij de deur staan, het kijkgat verduisterend met het zwart van zijn mantel.

'Ga naar hem toe, broer,' zei hij. 'Je weet wat je te doen staat. Doe het snel.'

De jongste man naderde de jongen voorzichtig. Had iemand hem gadegeslagen, dan zou hij niet hebben kunnen zeggen of hij hem ongezien, ongehoord wilde passeren, als de hinde de slapende panter, of hem besloop als de panter het nietsvermoedende hert. Zijn gezichtsuitdrukking was merkwaardig: angst streed met fascinatie en diepe smart met een verontrustende wreedheid die tot uitdrukking kwam in zijn sensuele lippen en zijn lange, nerveuze vingers die het kleine, blauwe flesje omklemden dat hij zo zorgvuldig verborgen had gehouden in de zak van zijn mantel. De dode ogen van de jongen volgden hem, al gaven ze er geen blijk van hem te herkennen.

Op enige afstand bleef de man staan. Hij keek neer op het uitgemergelde lichaam, waarvan de hoekige vormen onder de dunne stof van het nachthemd dat hem aangetrokken was

duidelijk zichtbaar waren, de magere benen en de rode zweren op de voeten, en werd onweerstaanbaar herinnerd aan de Piëta die hij en zijn vrouw tijdens hun huwelijksreis in een Italiaanse kerk hadden gezien: het gekwelde, gemartelde lichaam van de Zoon der Mensen, getekend door kruiswonden, uitgestrekt op de schoot van Zijn moeder Maria.

Nu de aantrekkingskracht van het bewegingloze lichaam even groot was als zijn angst ervoor, durfde hij het te benaderen. Hij knielde naast de jongen op het zeil, zich bewust van de schoonheid onder het verval: de jukbeenderen, ontsierd door baardstoppels, de mond, misvormd door een zweer op de onderlip. De zo vertrouwde grijze ogen keken hem star aan.

Bevangen door emotie zocht hij tevergeefs naar woorden.

'We hebben weinig tijd!' waarschuwde de man bij de deur. 'Niet aarzelen!'

Het kille commando zette hem tot handelen aan. Hij stak zijn hand uit en raakte de wang van de jongen aan, in de hoop hem te laten ontwaken uit zijn verstarring.

'Mon ange' fluisterde hij.

De jongen sloot zijn ogen en liet zijn hoofd tegen de hand van de man rusten, alsof hij verwachtte gestreeld te worden.

'Mijn engel, hoor je me? Ik weet dat je hier ongelukkig bent.' De man slikte. 'Ik ben hier... ik ben hier om je te helpen.'

De ogen van de jongen openden zich. Voor het eerst hadden ze weer enige uitdrukking en hun uitdrukking was die van het lam: de angst en onschuld van het jonge leven dat moet sterven en niet weet waarom.

De handen van de man trilden zo hevig dat hij het blauwe flesje bijna op de grond liet vallen.

'Mon ange... hier... hier... Dit is mijn gift... aan jou. Verberg het... voor de anderen... en... en...' De stem van de heer F. brak. Hij snakte naar adem als een man die in de armen van zijn geliefde ligt. '... en het zal een eind aan je lijden maken.'

Hij zocht naar de vingers van de jongen, maar waar hij koortsachtig warm vlees verwachtte te voelen, vond hij ruwe, juten stof.

Hij hield de hand van de jongen omhoog en liet hem vragend aan zijn broer zien. Een dikke want van jute was om de pols met een strak, leren riempje vastgebonden.

'Ze hebben zijn handen bedekt,' legde de man bij de deur uit, 'om te voorkomen dat hij zichzelf verwondt... of op een andere manier schade toebrengt.'

De heer F. trachtte gehaast de leren bandjes los te maken,

maar zijn nervositeit maakte hem onhandig.

'O, geef het op! Dit is tijdsverspilling!' beet zijn broer hem toe. 'Laat hem het drinken. Het zal niemand verbazen als hij vandaag sterft! Niemand zal stappen tegen ons ondernemen. Ze zullen opgelucht zijn dat we hun deze last hebben ontnomen.'

'Maar dat maakt me...' De heer F. huiverde bij de gedachte. '... zijn moordenaar.'

Zijn broer bleef onbewogen. 'Het is zijn leven of het jouwe, besef dat goed.'

Met een tedere wreedheid die afgrijselijk was om aan te zien, tilde de heer F. het hoofd van de jongen op. De tranen stroomden hem over de wangen terwijl hij het flesje aan diens lippen zette. 'Drink, mon ange, toe...'

De jongen trachtte zich niet uit zijn greep te bevrijden. Hij liet eenvoudigweg zijn mond openhangen, zodat het donkere vocht over zijn lippen naar buiten stroomde.

Zijn passieve verzet bracht de heer F. tot wanhoop. Net als andere mannen die het aan werkelijke moed ontbreekt, was hij in staat ie moorden met het vuurwapen of de gifbeker, maar schrok hij terug van het fysieke contact met zijn slachtoffer.

'Drink,' smeekte hij. 'Drink dan toch!' Maar de jongen, die

nauwelijks nog scheen te leven, weigerde koppig te sterven.

Bij de deur keek Stuart F. machteloos vloekend toe. 'Stop ermee. Je verspilt de vloeistof! Er moet genoeg overblijven om... Probeer liet op een andere manier.'

Vincent F. aarzelde. De jongen was ooit zo'n kostbaar bezit geweest. Hij kon zich er niet toe zetten het met geweld te vernietigen. En dus vernietigde hij het met tederheid.

Onder het oog van zijn broer zette hij het flesje aan zijn eigen lippen en vulde zijn mond met de vloeistof. Daarna nam hij het hoofd van de jongen tussen zijn handen en kuste hem op de mond.

De kus leek de jongen weer tot leven te wekken. Hij klampte zich aan zijn geliefde vast, opende zijn mond en slikte het gif gulzig door, bereid de prijs te betalen voor die laatste, dodelijke kus.

Stuart F. wendde zijn hoofd af van dit gruwelijke tableau, bevangen door de natuurlijke afkeer die een gezond en nuchter man, die getuige is van een dergelijke scène, altijd zal ervaren. Pas toen zijn broer het lichaam van de jongen voorzichtig op het zeil liet zakken, kon hij zich weer dwingen hem aan te kijken.

De jongere man zag eruit als de geest van zichzelf, de blik in zijn ogen was die van een verloren ziel.

Nu er gedaan was wat gedaan moest worden, voelde Stuart F. weer een broederlijke liefde voor hem.

'Kom,' zei hij zacht en hij sloeg zijn arm om zijn schouders. 'Het is voorbij. Laten we gaan. Je vrouw wacht op je.'

Vincent F. liet zich met gebogen hoofd afvoeren.

De jongen Heef achter, bewegingloos op de vloer, wegzinkend in een laudanumdroom, terwijl zijn hart steeds zwakker klopte.

Op de oprijlaan, in het bloedrode licht van de ondergaande zon, liep Vincent F. als in een boze droom naar het rijtuig dat voor het gesticht op hem en zijn broer wachtte. Hij proefde nog steeds de bitterzoete smaak van het gif in zijn mond en vroeg zich af of de dosering sterk genoeg zou zijn om twee mannen te doden.

Hij leunde achterover in de kussens en voelde het laudanum zich door zijn aderen verspreidden, zijn enige angst dat de dosering niet voldoende zou zijn. Het rijtuig draaide van de oprijlaan de weg op en voerde zijn passagiers, één levende en één dode, naar de door hellevlammen gekleurde horizon.

'Nou, geloven jullie er één woord van?' vroeg ik de drie lama's en twee kamelen die achter het hek naar me stonden te

kijken. Ze kauwden op plukken hooi en leken niet erg onder de indruk te zijn.

Ik had hen bewust uitgekozen om deze versie van mijn leven aan te horen. Lama's en kamelen waren van nature het meest minachtende publiek dat je je kon voorstellen.

De kameel deed me een plezier door op het juiste ogenblik te boeren.

'Juist, dat is ook mijn mening.'

Ik hield hem het eerste hoofdstuk van Charles R. of: De Bestraffingen der Liefde verleidelijk wapperend voor en werd al snel getrakteerd op het bevredigende geluid van scheurend papier. Een lama, die niet wilde achterblijven als er iets te eten viel, voerde ik hoofdstuk twee.

Het was een passende wraak, niet gespeend van enige, op McBrideaanse leest gestoelde symboliek.

Nadat het vijfde hoofdstuk in de maag van een kameelachtige was verdwenen, voelde ik me beter.

Maar dat veranderde niets aan de boodschap die ik Terry, vanmiddag hier in de Zoo, moest overbrengen.

Ik kon niet in Londen blijven.

LXXIII

Blasfemie, zweet en tranen — W.T. Stead — Mijn hart —Slapende honden wakker maken — Darlington — Een afspraak met het Noodlot

Toen ik mijn verhaal had uitgetypt, had ik nog van niets geweten. Ik had er de rest van de vrijdagmiddag, de hele zaterdag en zondag en een deel van zondagnacht aan gewerkt, worstelend met mijn schrijfmachine die af en toe zinnen produceerde als 's;;rd esy ol eo;fr. esd rrm hrer;foh ;rbrm' wanneer mijn vingers de juiste toetsen niet konden vinden.

Na veel blasfemie, bloed, zweet en tranen waren er uiteindelijk drie, min of meer foutloze, artikelen ontstaan, waarin ik veel meer had willen zeggen dan ik had gedaan. Wat er op papier stond, was de waarheid, maar een waarheid waarin de belangrijkste tegenspelers onherkenbaar waren gemaakt: de minnaar en de moordenaar.

'Bewaar het voor je biografie,' had ik in navolging van Max tegen mezelf gezegd, terwijl ik voor de spiegel Bertrams meest serieuze kostuum aantrok.

Ik had niet op een baan gerekend. De inhoud van de artikelen zou me eerder in de gevangenis doen belanden dan op de redactie van de Review of Reviews. Het eerste was een beknopte samenvatting van Adrian Mayfields leven-tot-nu-toe, het tweede een verslag van de Wilde-processen zoals er nog nooit een in de krant was verschenen, en het derde een beschrijving van de nog kleurrijker misdaden van lady Kinderly, waarvoor zij nooit veroordeeld was. Mijn verwachting was dat meneer Stead ze een voor een uit het raam van zijn kantoor zou werpen, met mij erachteraan.

'Nou, dat had hij best kunnen doen,' vertelde ik de lama's. 'Hij is er gek genoeg voor.'

Bij mijn binnenkomst trof ik Stead in fakirzit aan op een divan, omgeven door een chaos van brieven, artikelen, boeken en manuscripten die ik herkende uit het kantoor van Frank Harris. Het scheen de leefomgeving te zijn waarin hoofdredacteurs het best gedijden. Zijn snuiftabakbruine kostuum was zo verkreukeld dat ik hem ervan verdacht er een uiltje in geknapt te hebben.

'Ah! De Mayfield-jongen!' riep hij uit en hij stond op met een gretigheid die me deed vrezen dat majoor Smith me voorgesteld had als het journalistieke talent van het jaar.

Ik schudde hem wantrouwig de hand. Mijn ervaringen met Frank Harris en Paul McBride hadden me geleerd dat het verschil tussen een maniak en een krantenman soms moeilijk te maken viel. En dit was de man die volgens McBride 'de ongekroonde koning van de moderne democratie' was. Zijn grote voorbeeld.

'Zo,' beval hij, 'vertel me de feiten.'

'De wat, meneer?'

'De feiten! De feiten! Majoor Smith heeft me geschreven dat je een betrekking zoekt, maar dat vertelt mij niets. Wat zijn jouw ambities, jongeman? Wil je enkel een broodreporter worden? Of heb je een roeping?'

Het begon erop te lijken dat Nora en de majoor me afgeleverd hadden op de redactie van de Strijdkreet.

'Dominees hebben een roeping, zendelingen hebben een roeping...'

'Journalisten ook! Die beroepen zijn niet zo verschillend als je denkt.'

'Ik wil geen zendeling worden.'

'Dat wordt ook niet van je gevraagd. Maar een goede

journalist heeft, net als een zendeling, een boodschap te vertellen. Heb jij een boodschap?'

Ik knikte. Dit pak papier was mijn boodschap.

'En belangrijker nog: heb je een hart?'

'Een hart?'

'Een journalist moet een hart hebben. Hij mag nooit cynisch of onverschillig zijn. Wie niet in staat is om te voelen, zal nooit krachtig kunnen schrijven. De eerste plicht van een journalist is te leven, en hij die niet kan voelen, leeft niet. Begrijp je wat ik zeg, Mayfield-jongen?'

Ik begreep hem. Beter dan hij kon vermoeden.

'Je hebt iets wat je me wilt laten lezen?'

'Ja...' Ik stak hem het manuscript toe. 'Mijn hart.'

Opgeprikt op de stoel die me aangeboden was, probeerde ik Steads gezicht te lezen, terwijl hij mijn artikelen las. Hoewel ik bij Vincent volop ervaring had opgedaan met het lezen van gezichten, gaf dat van W.T. Stead weinig prijs: het grootste deel ervan ging verborgen achter een wilde profetenbaard, zoals majoor Smith er ook een bezat.

Na een halfuur dat drie hele dagen geduurd had, legde Stead het laatste vel papier naast zich neer.

'Wel,' zei hij en hij liet een lange stilte vallen.

Ik probeerde me niet door zijn zwijgen te laten intimideren. Uiterlijk kalm wachtte ik tot hij zou spreken, nergens schuldig aan. Zo zou ik ook voor de rechter en de jury moeten verschijnen, mocht hij zijn plicht als goed Brits staatsburger doen en me ter plekke laten arresteren.

'Je begrijpt dat ik dit niet kan publiceren,' zei hij.

Ik knikte. Dat verbaasde me niet.

'Denk niet dat ik het afwijs vanwege een vals gevoel voor decorum. Ik heb wel meer artikelen gepubliceerd die Engeland wakker geschud hebben uit haar zelfgenoegzame droom.' Hij stond op en liep naar een cilinderbureau dat besneeuwd was met vellen wit papier. Handig wist hij er één bundel tussenuit te grissen zonder de hele stapel in beweging te brengen.

'Ik zal open kaart met je spelen. Je hebt het zeker in je een bekwaam journalist te worden... zodra je jezelf foutloos typen leert...'

Ik nam zijn advies grijnzend ter harte, niet voorbereid op wat er zou volgen.

'Het probleem is echter: ik heb vorige week een artikel met hetzelfde onderwerp onder ogen gekregen.'

'Wat?'

Ik veranderde op slag van een man die niets te verbergen had, in iemand die de gordijnen dichttrok voor de buren. Voor mijn eigen geheimen schaamde ik me niet, de geheimen die me door anderen waren opgedrongen, waren een andere zaak.

'Het werd me aangeboden door een Amerikaanse journalist die verwachtte dat ik er een hoofdartikel van zou maken. Hij voorspelde me een primeur die Londen op haar grondvesten zou doen schudden.'

Ik kroop steeds verder in mijn jas weg, half verwachtend McBride vanachter een gordijn te zien springen. Onkruid verging niet en persratten doken altijd wel weer op uit het een of andere riool.

'Hij beweerde me de namen te kunnen geven van personen die in verband te brengen waren met de misdaden van Oscar Wilde... en erger! Namen die tot op de dag van vandaag met het grootste respect worden uitgesproken...'

Het suisde in mijn oren, alsof iemand me een draai om mijn oren had verkocht. Net nu mijn leven weer van mij was, had McBride geprobeerd het terug te stelen.

En het sprak vanzelf dat Stead zijn versie publiceren zou. Ze waren collega's, wapenbroeders die je hun pen in de rug staken wanneer je het het minst verwachtte. Het zou niet Adrian Mayfield zijn die Londen zou leren kennen, maar

McBrides arme, misdeelde, meelijwekkende Charlie.

'En dat is zijn artikel.' Ik wees naar de bundel papier in Steads handen. 'En dat hebt u gekocht.'

'De verleiding tot nader onderzoek was groot...' Stead bladerde het manuscript door. Op verontrustend veel plaatsen waren boekenleggers van krantenpapier tussen de bladzijden gestoken. Het was té interessant geweest. 'Enkele zaken die hij — en jij ook — aanroerde, bevatten informatie die, direct of zijdelings, te maken heeft met een zaak die tien jaar geleden veel stof heeft doen opwaaien. Een zaak, overigens, die ik zelf onder de aandacht van het Britse publiek heb gebracht. The Maiden Tribute of Modern Babylon.'

Ik veronderstelde dat hij nu van me verwachtte dat ik enthousiast zou knikken en 'O ja! The Maiden Tribute!' zou roepen. Uit wraak haalde ik mijn schouders op en vroeg: 'The Maiden Tribute, meneer?'

Tot mijn verbazing lachte hij. 'Als je journalist wilt worden, Mayfield-jongen, laat dan tenminste merken dat je kranten leest! The Maiden Tribute: Engelse bendes die jonge meisjes naar het continent smokkelden om hen daar te werk te stellen in de bordelen van Parijs! Het was een schandaal waar iedereen over sprak: van de straatvegers van de Strand tot de politici in het parlement. Maar de daders zijn nooit opgepakt...'

'En dat zullen ze ook nooit worden, meneer!' Ik dankte lady Kinderly dat ze zo goed geweest was tijdig te sterven. 'De een is dood en de ander heeft aangemonsterd op een schip op de grote vaart. Hij kan nu in Mexico zijn, of Macau. U hebt geen informanten en dus...' Ik probeerde te kijken of mij dat ook speet. '... ook geen verhaal.'

'Dat is inderdaad waar,' gaf Stead toe, 'maar je vergeet één persoon, en dat is Adrian! Of moet ik zeggen: Charlie?' Zijn ogen tinkelden van vermaak. 'Die Amerikaan geloofde dat zijn voornaamste informant zijn leven met de dood had moeten bekopen, maar ik geloof dat hij hier tegenover me zit. Heb ik gelijk of niet?'

'Nee,' mompelde ik. 'Charlie bestaat niet.'

Stead liet zijn oog over de bladzijden van McBrides artikel gaan, alsof hij me vergeleek met mijn papieren alter ego. 'Ik ben bereid dat te geloven. Maar deze andere personages: de heer E, lady K., O.W., "de beruchte poëet"... Ik neem aan dat zij wel bestaan?'

'Ja...' Het had geen zin het bestaan van 'O.W.' te ontkennen. Heel de wereld wist wie hij was.

'Juist!' zei Stead. Hij leek tevreden te zijn de feiten op een rijtje te hebben. 'Wel, dan kan ik je mededelen dat...'

Ergens in de kamer begon een bel te rinkelen.

'Momentje,' verontschuldigde Stead zich. Hij haastte zich naar een eigenaardig kastje waarop een metalen hoorn rustte. Hij pakte de hoorn op en het gerinkel stopte.

'Review of Reviews, Stead,' zei hij tegen het apparaat.

Uit de hoorn klonk een zachte, krakende stem die van ver weg leek te komen.

Met een kinderachtige rilling van opwinding, die me McBrides artikel even deed vergeten, realiseerde ik me dat dit een telefoon moest zijn: een wonderapparaat waarover ik wel had gehoord, maar dat ik nog nooit had gezien.

Stead voerde een gesprek met iemand die van de andere kant van Londen of misschien nog wel verder weg in zijn oor fluisterde. Het kon een minister zijn, een beroemdheid die uit een van de grote hotels van de stad telefoneerde... of een ongeduldige Amerikaanse journalist die wilde weten wanneer zijn artikel gepubliceerd zou worden.

Ik luisterde naar het gesprek dat aan Steads kant voornamelijk uit 'hmm's' en 'ja's' bestond en werd niets wijzer. Maar alleen de gedachte al dat hier, in mijn aanwezigheid, iets besproken werd waarover ik niets te zeggen had, maakte dat ik niet langer stil op mijn stoel kon blijven zitten. Ik moest iets dóen.

Mijn oog viel op McBrides manuscript, boven op Steads besneeuwde bureau.

Het zou kinderlijk eenvoudig zijn het te vernietigen... Een schaar, mijn blote handen, een gloeiende kachel, het water van de Thames...

— 'De maag van een kameel' zei ik tegen de kameel. —

... zou alles zijn wat er nodig was.

Maar dan moest ik het eerst wel te pakken zien te krijgen.

Ik gluurde naar Stead, die met zijn rug naar me toe stond te hummen. Hij leek me een excentriekeling van het ongevaarlijke soort, maar je wist nooit wat een volbloed journalist zou doen voor een primeur.

Stap voor stap bewoog ik me in de richting van het bureau, beducht op krakende vloerplanken, het kleinste geluidje dat me zou kunnen verraden.

'Wat denk je?' zei ik tegen de lama. 'Niks!'

Stead bleef hummen tegen de krakende stem in het apparaat. Het was te hopen dat hij een neus had voor nieuws; oren leek hij niet te hebben. Ik stond op het punt een

voorpaginaprimeur te vervangen door een kolommenberichtje over een diefstal uit het hoofdkantoor van de Review of Reviews, en hij had het niet in de gaten. Ik griste McBrides artikel van het met papieren besneeuwde bureau, een kleine lawine veroorzakend die godzijdank onopgemerkt bleef.

Haastig zette ik een stap in de richting van de deur.

'Ho!' zei Stead — ik bleef staan — tegen de persoon aan de andere kant van de lijn. 'Ik denk niet dat het mogelijk is dit al in het volgende nummer mee te nemen.' - Ik ademde uit. - 'In het nummer daarna, echter...' Nog een stap, nóg één... 'Bespreken? Hier? Ja, dat is nog wel mogelijk voor de lunch... Nee... Ja... Eigenlijk komt het wel goed uit...' - Haast je! - 'O, zeker, neem hem mee, geen bezwaar!'

Daar was de deur!

Ik legde mijn hand op de deurkruk. Achter me was Stead weer aan het hummen geslagen. Voorzichtig duwde ik de kruk omlaag. De deur zwaaide open zonder ook maar één kraakje. Nog vier, vijf, zes behoedzame, geluidloze stappen en ik zou kunnen gaan rennen...

'Het zal je niets helpen als je die papieren meeneemt, Mayfield-jongen.'

Ik bleef als versteend op de drempel staan. Achter me klonk het geluid van een hoorn die terug op zijn plaats werd

gelegd.

Op geen enkele manier van de wijs gebracht door mijn poging tot diefstal, liep Stead naar me toe en legde zijn hand op mijn schouder. 'Er is iets wat je moet weten over dit manuscript, Mayfield. Kijk er eens goed naar. Valt je niets op?'

'Ja, dat het leugens zijn!'

'Nee! Nee! Kijk niet naar de woorden, kijk naar het papier.'

Ik keek. De vellen die McBride gebruikt had, waren even goedkoop als zijn verhaal: dun en bobbelig als papier dat in de regen gelegen had. De inkt was bleek, de letters waren wazig, alsof ze het papier in gezogen werden.

'Dit is een natkopie van het oorspronkelijke manuscript,' legde Stead uit. 'Op dezelfde manier verspreiden wij hier op de redactie documenten die door verschillende mensen gelezen moeten worden. Wat dus betekent dat er meerdere kopieën van dit manuscript in omloop zijn... Op de burelen van kranten die het wellicht niet zullen publiceren, maar er misschien ook niet al te zorgvuldig mee zullen omgaan... He hoef je niet te vertellen wat het gevaar is van rondslingerende documenten van... persoonlijke aard.'

Ik knikte. Terwijl we hier stonden te praten, konden McBrides leugens zich door de stad verspreiden als de vliegende tering. Al leerde ik mezelf typen met tweehonderd

aanslagen per minuut, ik zou ze niet kunnen achterhalen.

'Ik wil je nog iets laten zien,' zei Stead. 'Kom.'

Ik volgde hem met tegenzin terug de werkkamer in. Hij bleef staan voor een wand die geheel in beslag genomen werd door fotoportretten van beroemdheden: politici, acteurs en actrices, schrijvers, handlezers en mediums, allemaal in hun beste kleren.

'Nou ja, allemaal behalve eentje,' zei ik tegen de lama's.

De foto die Stead me aanwees, toonde een man in een pak dat niet van het duurste fluweel was gemaakt, maar uit juten zakken genaaid leek te zijn. Een pak bedekt met een opvallend patroon van pijlen, dat iedereen die het zag meteen vertelde wat de drager was: een veroordeelde misdadiger, een gevangene. Het pak maakte de man op de foto tot een van de velen en daarom herkende ik hem niet.

'Inderdaad,' zei Stead, alsof hij iets bevestigde wat ik eerder had gezegd. 'Er bestaan leugens en waarheden, en halve waarheden, en alle drie zijn ze gevaarlijk. Alle drie kunnen ze een man in de gevangenis doen belanden.'

De lama's keken me ernstig kauwend aan, wachtend op het

vervolg van mijn verhaal, of een volgende bladzijde.

'U bedoelt...?' vroeg ik Stead, hopend dat hij niet bedoelde wat ik dacht dat hij bedoelde. 'U gaat me aangeven? Ik wilde ze niet stelen, die papieren! Nou ja, dat wilde ik wel, maar...'

'Mayfield!' zei hij streng. 'Doe nou je mond eens dicht en je ogen open.'

En toen kreeg de man in het gevangenispak een gezicht.

'Weten jullie wie 't was?' vroeg ik de lama's en de kamelen. 'Wie 't raadt, krijgt hoofdstuk acht.'

Geen van hen kwam ook maar in de buurt.

'U?'

'Jazeker! Drie maanden Holloway! De mooiste tijd van mijn leven!' Ik besloot dat van alle excentriekelingen die ik in mijn leven had ontmoet, W.T. Stead de excentriekste was.

'U hebt het over de gevangenis?'

'Holloway Prison, inderdaad. Ik zie aan je gezicht dat ik je iets uit te leggen heb, jongeman. Hm, als ik je een stoel aanbied om mijn uitleg aan te horen, beloof je dan er niet vandoor te gaan?'

Ik deed hem een Charlie Rosebery-belofte, met twee gekruiste vingers achter mijn rug.

Stead nam opnieuw plaats op zijn divan.

'Ik vertelde je daarnet dat de waarheid een gevaarlijk iets is. Zo gevaarlijk dat vele mensen weigeren hem te geloven. Zou jij, als je het niet met je eigen ogen had gezien, willen geloven dat jouw landgenoten, Engelsen, inwoners van het grootste, nobelste rijk dat de wereld ooit heeft gekend, kinderen ontvoeren om ze als handelswaar te verkopen?'

Ik haalde mijn schouders op. Ook als ik lady Kinderly nooit had gekend, zouden Stuart, Palmtree en Vincent me wel getoond hebben waar mijn landgenoten toe in staat waren.

'O, ik kan je verzekeren,' zei Stead, 'het Britse publiek zou het presteren het bestaan van de olifant te ontkennen als dat dier hun niet aanstond.'

De kameel snoof, alsof hij zelf aan het bestaan van zulke dieren twijfelde.

'Nou, en omdat niemand 'm geloofde, besloot-ie toen zelf te bewijzen dat het mogelijk was: een meisje naar Frankrijk smokkelen,' vertelde ik mijn herkauwende publiek. 'Kocht 'n meisje van d'r moeder en nam 'r mee op de boot. Strafbaar natuurlijk, al was 't honderd keer de waarheid waar-ie over

schreef... Ze veroordeelden 'm tot drie maanden cel. Achter de tralies. Jullie weten hoe 't is.'

De lama's beklaagden zich niet, maar informeerden naar hoofdstuk negen. Ik gaf het hun.

'Het was een waardevolle ervaring, Mayfield, een blik achter deuren die gewoonlijk gesloten blijven, maar wat die drie maanden me vooral geleerd hebben, is dat het meestal de armen zijn die voor hun misdaden gestraft worden en niet de rijken en de machtigen. De armen en de uitgestotenen.'

Hij wees naar het manuscript dat ik getracht had te ontvreemden.

'Ik heb het geweigerd. Net als het jouwe.' Hij leunde achterover, om te zien hoe ik op deze primeur zou reageren. 'Wil je weten waarom?'

Ik was nog bezig zijn eerste mededeling te verwerken.

'U... u hebt het geweigerd?'

'Dat is wat ik zei. Ik ben van mening dat het beter is nu over alles wat met de zaak Wilde samenhangt te zwijgen. De publiciteit daaromheen heeft al genoeg schade aangericht. In een tijd waarin we de kameraadschap tussen man en vrouw proberen te zuiveren van onterechte verdachtmakingen, kan ik me niets kwalijkers voorstelen dan buitenproportionele

aandacht voor verhalen die de onschuld van vriendschappen tussen twee leden van dezelfde sekse in twijfel trekken. Niet dat ik me ooit bij het leger van Oscars veroordelers heb gevoegd!' Hij hief verdedigend zijn handen, berekend op een protest dat niet kwam.

Wat hij zei drong nauwelijks tot me door.

Hij... had... geweigerd.

'Zijn veroordeling is terecht — zoals de mijne was — volgens de letter der wet, maar het is een eigenaardige wet die een zo veel zwaardere straf oplegt aan een man die een jongen verleidt dan aan een heer die hetzelfde met een jongedame doet. Als Oscar Wilde het leven van een dozijn onschuldige meisjes had verwoest, had hij als vrij man de rechtbank kunnen verlaten. Maar laat hem een daad van onfatsoen begaan met een jonge schurk die heel goed voor zichzelf kan zorgen, dan is de zwaarst mogelijke straf in de ogen van de rechter nauwelijks genoeg.'

Steads hand doorkliefde gebarend de lucht, alsof hij een onzichtbaar zwaard hanteerde. Zijn verontwaardiging herinnerde me aan de woede waarmee ik gisteravond de letters in het papier gehamerd had. Voor het eerst vroeg ik me af of ik hier een kans verspeeld had. Als ik me niet had laten kennen als een 'jonge schurk' door er met McBrides manuscript vandoor te gaan, had ik mijn woorden misschien

ooit, in de verre toekomst, in drukinkt kunnen zien.

Stead bladerde door de bladzijden van mijn verhaal, die op de divan waren blijven liggen.

'Steno?' vroeg hij plotseling, even bruusk als hij daarnet naar de feiten geïnformeerd had.

'Eh... wat?'

'Steno! Of je steno kunt schrijven!'

'Ja... een beetje.'

'Frans?'

'Net zo: een beetje.'

'Duits?'

'Een klein beetje. Ik heb maar een paar maanden les gehad.'

'Zeg iets in het Duits!'

'Ich bin zum Tiergarten gegangen.'

Stead leek genoeg te weten.

'Nou,' zei hij, 'dom ben je niet.'

'Nee, meneer.'

'Ben je dan lui, misschien? Te lui om op een eerlijke manier je geld te verdienen?'

Ik schudde mijn hoofd. 'Nee, meneer. Ik wilde enkel...'

Wat was het dat ik gewild had? '... meer.'

'Goed!' zei Stead, opverend van de divan. 'Luister goed naar wat ik je ga zeggen, Mayfield-jongen. Ik bied je een kans, maar laat één ding duidelijk zijn...' Hij hief waarschuwend een vinger. '... als ik ook maar half geloofde dat je van 't zelfde soort was als Wood, Atkins en die andere jonge schoften, dan kon je ogenblikkelijk vertrekken. Langs dié weg.' Hij wees naar het raam achter hem, dat van een bovenverdieping uitkeek over de Thames.

Ik knikte. Dat was duidelijk.

'Maar wat je geschreven hebt, vertelt me dat je een hart hebt, en een geweten. Ik heb nog nooit een eerlijk man werk geweigerd. Het lijkt me echter beter dat je niet in Londen blijft. De stad is niet zo groot als ze lijkt, Mayfield-jongen. Je kunt er misschien spoorloos verdwijnen, maar er niet léven zonder sporen na te laten. Zeker niet als je die sporen nalaat op papier. Je verleden maakt je chantabel, maar misschien is dat nog niet eens het grootste gevaar.' Hij gaf me mijn manuscript terug. 'Je hebt niet beschreven hoe het je na het bal is vergaan. Had je daar een reden voor?'

Ik gaf geen antwoord en dat was hem antwoord genoeg.

'Blijkbaar had je daar een zeer goede reden voor. Wel, onze Amerikaanse journalist heeft jouw verhaal aangevuld. Niet naar waarheid, zo blijkt nu, aangezien je levend en wel

voor me zit. Maar als wat ik over de heren F. gelezen heb waar is, dan is de kans zeer wel aanwezig dat je alsnog eindigt als de Charlie uit zijn versie: in de cel. Of erger!'

Ik wist dat hij gelijk had. Je kon het aan McBride overlaten slapende honden wakker te maken. Met zevenklappers en een fanfare.

Het was dwaas geweest om te denken dat ik in Londen een nieuw leven zou kunnen beginnen. Mijn oude leven lag op straat. Ik kon het niet terugwinnen door er de waarheid over te vertellen.

'Het beste zou zijn een nieuw leven te beginnen, onder een andere naam, in een andere stad. Wat dacht je bijvoorbeeld van Darlington?'

Ik had nog nooit aan Darlington gedacht.

'Ligt dat niet ergens in het noorden?'

'Inderdaad, in het graafschap Durham. Ik heb daar goede contacten bij de Northern Echo. Ik kan informeren of er plaats is voor een leerling-reporter.'

Ik wist dat ik hem moest bedanken. Niet veel jongens met een geschiedenis als de mijne zouden zon aanbod krijgen.

Het enige wat ik echter kon denken, was: het Hoge Noorden! Het noorden was het land van regen, modderweggetjes en laaghangende wolkenluchten, dorpjes

waar nooit iets gebeurde. Het was het land dat Robbies familie als een passend verbanningsoord had gezien toen hij het in Londen te bont gemaakt had.

Maar bovenal was het het land waar Terry niet zou zijn.

'Wel?' vroeg Stead.

'Darlington...' zei ik om iets te zeggen te hebben. 'Het klinkt...' Als een lang ingeslapen gat vol lieve, muf ruikende dametjes die warme truien breien bij het haardvuur. '... heel aardig.'

De keus die ik had moeten maken, was er gisteren nog een tussen Londen en Parijs geweest. Nu was het een keus tussen Londen, Parijs én het Hoge Noorden, en vreemd genoeg viel er veel te zeggen voor het noorden.

'Goed! Dan zal ik contact opnemen met de Northern Echo. Dat kan even duren, want over...' Hij raadpleegde zijn zakhorloge.'... vier minuten heb ik weer een afspraak. Maar als je hier morgenochtend om dezelfde tijd weer bent, kan ik je uitsluitsel geven.'

'Ja, meneer.'

'Twaalf uur stipt, Mayfield.'

'Ja, meneer.'

'En... Mayfield?'

Hij overhandigde me mijn manuscript.

'Als je het op kunt brengen, verbrand het,' raadde hij me aan. 'Het zal je uit de gevangenis houden. Het zal je in leven houden.'

Maar mijn eigen verhaal hield ik nog steeds stevig vast, buiten het bereik van kamelentanden. Ik zou het nog nodig kunnen hebben, als woorden me tekort schoten.

'Ik heb een dringende afspraak,' had ik tegen Mary Ann, Kate en Nora gezegd, die me met bleke, gespannen gezichten hadden opgewacht, alsof mijn hele toekomst van de uitkomst van dit gesprek afhing. Ik had hun het goede en het slechte nieuws verteld (Ja, ik heb een baan. De baan is in Darlington.') en vervolgens Mary Anns aarzelende voorstel 'het toch maar te vieren' afgewimpeld.

'Maar met wie heb je dan een afspraak, Adie?'

Ik had haar een broederlijke kus op haar wang gegeven, voor ik de straat op was gerend om op een omnibus te springen. 'Met het Noodlot.'

Als ik niet in Londen kon blijven, moest hij weten waarom. Wat ik tot nu toe voor hem verzwegen had, kon niet meer

pijn doen dan zonder verklaring uit zijn leven verdwijnen. Ik moest hem vertellen over Charlie Rosebery en John Jones.

Als hij werkelijk van Adie hield, moest hij ook van hen kunnen houden.

LXXIV

Charlies einde — Het aapje — Onkwetsbaar — Doen wat onmogelijk is — Regendruppels en tranen

Ik verdeelde de pagina's van het laatste hoofdstuk eerlijk over de lama's en kamelen. Arme Charlie verdween tussen hun malende kaken, een genadiger einde dan McBride hem had toebedeeld.

Ik bleef achter met mijn eigen naam en mijn eigen verhaal. Een jongen met wie niemand medelijden zou hebben, omdat hij geen slachtoffer of bezienswaardigheid wilde zijn. Die helemaal alleen zou moeten beslissen hoe het verder met hem zou gaan.

De klok in de klokkentoren van de dierentuin sloeg vier uur en de leeuwen en tijgers lieten van de andere kant van de Zoo weten dat dit hun voedertijd was. Een groep kinderen rende langs me heen, brullend als de leeuwen.

'Ik ga de tijger mijn broodje geven!'

'Hij gaat je arm eraf bijten, Jesse!'

Ze hadden zich losgemaakt uit een kring van kinderen die zich bij de kiosk had verzameld, niet om er een van de dierenfoto's uit te zoeken die daar werden verkocht, maar om kennis te maken met wat, zo kon ik zien nu de groep wat uitgedund was, een van de jongste telgen van de Zoo moest zijn. Het was een aapje, nauwelijks groter dan Peter junior, met een zorgelijk, roze gezichtje en twee vochtige, bruine ogen die in de wereld niets anders dan leeuwen en tijgers leken te zien. Iemand had hem een rood jasje aangetrokken, om de kinderen te vermaken of om hem te beschermen tegen de kilte van de herfstdag, die volgens de krant storm en regen beloofde. De kleine chimpansee had zijn armen, lange armen die gemaakt waren om iets of iemand te omhelzen, om de hals van zijn oppasser geslagen.

Zijn uniform was hetzelfde als dat van elke oppasser in de Zoo: een donker werkpak en een platte pet. Maar ik zou hem zelfs nog in een gevangenispak hebben herkend.

Terry boog zich voorover naar een meisje dat haar zuurstok blijkbaar met de chimpansee wilde delen en hem woest voor zijn bange ogen heen en weer zwaaide. Ik zag hem met haar praten, vriendelijk en met een grapje, maar ook met een

autoriteit die ik niet van hem kende en hem een stuk volwassener maakte dan zijn vijftien jaren. Hij liet het meisje het aapje een stuk appel in zijn roze handpalm stoppen en stuurde haar daarna terug naar haar moeder.

Tussen de kinderen die ook om een stukje appel smeekten, liet hij de kleine aap tegen hem aankruipen en begon vlooien uit zijn vacht te plukken, zoals een moederaap zou doen. Hij fluisterde hem woordjes in zijn grote, vlezige oor die in mensentaal geen betekenis hadden, maar die een aap heel goed verstond.

Ik bekeek hen, tussen al die mensen in hun eigen wereldje, en geloofde bijna dat ze onkwetsbaar waren. De leeuwen konden ontsnappen, heel Londen kon weten van hem en mij, Terry zou lachen, het aapje op zijn schouders laten klimmen en verder lopen, ongedeerd.

De regels en wetten die voor heel Engeland golden, golden niet voor Terry Lander. Met hem kon je doen wat onmogelijk was: gelukkig zijn.

De wind stak op en plukte aan de panden van Bertrams jas en de vellen papier in mijn hand. In de verte kwam de regen aanruisen.

Ik moest hem de waarheid vertellen. Wie ik was. Waarom ik niet in Londen kon blijven.

Een paar tellen respijt gunde ik mezelf nog, om me te wapenen tegen de vreugde op zijn gezicht wanneer hij me zou opmerken en de teleurstelling die erop zou volgen.

De wind woei zijn woorden mijn kant op. Ik hoorde hem de kinderen uitleggen dat de kleine aap nu zijn rust nodig had: 'Baby's moeten veel slapen, weten jullie.'

God, Eros, er moeten toch ook dierentuinen in 't noorden zijn? Je kunt hem toch niet zomaar vragen met je mee te gaan? Waarom niet? Hij zei dat hij de wereld wilde zien. De wereld! Niet Darlington!

De regen was gearriveerd: een stortvloed van dikke, koude druppels die je in het noorden iedere dag over je heen zou krijgen.

De kinderen stoven uiteen, de volwassenen staken hun paraplu's op en begaven zich naar de uitgang. Terry sloeg zijn jas om het aapje heen en maakte zich op naar een schuilplaats te rennen.

Ik bleef staan. Even zeker als ik wist dat ik hem de waarheid moest vertellen, wist ik dat hij mijn kant uit zou rennen. Het was voorbestemd, misschien. Maar ik was degene die bepaalde wat er daarna gebeuren zou.

Ik blijf waar ik ben...

Dichter en dichter bij kom je...

Hij zag me pas toen hij vlakbij was, al zijn aandacht bij het wezentje op zijn arm dat in zijn jas weggekropen was alsof heel de wereld hem angst aanjoeg.

De verbazing op zijn gezicht was precies de verbazing die ik verwacht had, de lach die erop volgde, was de lach die ik kende.

'Adie!'

De neerstromende regen had de papieren in mijn hand doordrenkt. De inkt was uitgelopen en had de woorden onleesbaar gemaakt. Ik zou de moed moeten hebben hem mijn verhaal te vertéllen. Ik rilde in Bertrams jas die zwaar van de regen om me heen hing.

'Terry, ik moet je... ik ben hier, omdat... je moet weten...'

Hij leek me niet te horen. Alsof we alleen op de wereld waren, stak hij zijn hand naar me uit en sloot hem om mijn arm, om te voorkomen dat ik hem ooit nog eens ontsnappen zou.

Zoals men een drenkeling vastgrijpt met een greep die niet zal verslappen...

Als het waar was, dan waren wij het die het waar moesten maken.

Als het waar mocht zijn, dan zouden we bij elkaar blijven, zelfs al was ik in Darlington en hij hier in Londen.

Ik bleef staan, gevangen in zijn greep, in de stromende regen en liet de druppels als tranen over mijn wangen rollen.

'Ik hou van je,' zei ik, 'en ik heb nergens spijt van.'

Epiloog

And then we'll understand
We held gold dust in our hands

Tori Amos – Gold dust

Livorno, Hotel D'Angleterre Campari, 15 september 1922

Beste Octavia,

Mijn lieve vrouw,

Ik weet niet onder welke omstandigheden je deze brief zult ontvangen. Misschien heeft het bericht je bereikt dat ik vermist ben, misschien open je deze brief in onwetendheid, in onze tuin, tussen je geliefde Setina's en La Reines.

Hoe dan ook, ik wil niet dat wat ik je ga schrijven je verdriet doet. Als dat met woorden mogelijk is, wil ik zelfs proberen iets van het verdriet van de jaren die achter ons liggen, te verzachten.

Dat is het doel van de late avonden die ik in mijn hotelkamer aan mijn schrijftafel zal doorbrengen om je uit te leggen wat je misschien niet kunt of wilt begrijpen.

Allereerst, op het moment dat je dit zult lezen, zul je weer

een vrije vrouw zijn. Er zal geen rechtszaak zijn, geen slepende echtscheidingsprocedure, geen berichtgeving in de kranten, niets van dat alles waarvoor wij allebei teruggeschrokken zouden zijn.

Rouw om mij, zo lang als je wilt, maar niet te lang, want je bent nog jong genoeg om het geluk te vinden dat wij elkaar de afgelopen zevenentwintig jaar onthouden hebben.

Als je met Forbes — de notaris die ook Stuarts erfenis heeft afgehandeld — mijn testament zult doornemen, zul je zien dat ik ervoor gezorgd heb dat je financieel niets tekort zult komen. Maar wat ik je vooral toewens, is geluk, een nieuwe liefde.

Achteraf gezien zal het je misschien niet verbazen dat ik al maanden aan het afscheid nemen ben, je bent tenslotte een intelligente vrouw.

Terugkijkend op de jaren denk ik dat ik al afscheid aan het nemen ben sinds de dag dat het telegram uit Vlaanderen kwam.

Christopher is het mooiste in ons gezamenlijk leven geweest. Ons huwelijk was — voor ons, zij het niet voor de buitenwereld — al voorbij toen hij geboren werd, maar we zijn jarenlang zijn gelukkige ouders geweest. We hebben hem een onbezorgde jeugd gegeven, iets van het paradijs dat ik in mijn

eigen jeugd gemist heb. Eén ding waarover we het altijd zonder discussie eens geweest zijn, was dat zijn geluk belangrijker was dan onze meningsverschillen.

Jij weet, en ik weet, dat de tijd in Shalott, ver weg van Londen, voor hem althans, een mooie tijd is geweest. Ook ik bewaar goede herinneringen aan het huis dat ik de laatste jaren zo vaak ontvlucht ben. Een van die herinneringen hangt nog steeds aan de muur van jouw boudoir: het schilderij van jou en Christopher aan de rand van het roggeveld, tussen de korenbloemen. Toen ik het voltooid had, dacht ik: dit is een sprookje, het is te mooi. En in slechte tijden heb ik zelfs gedacht: dit is een leugen. Nu weet ik dat het slechts een dierbare herinnering is aan iets waar wij beiden op gehoopt hadden. Het is het enige werk van mij dat jij bewaard hebt en een van de weinige die ik niet heb verkocht of weggegeven.

Ik vraag je niet me te vergeven. Toen ik met je trouwde, had ik genoeg wijsheid en levenservaring om te weten dat ik nooit de echtgenoot kon zijn die jij je wenste. Jij kon niet weten dat de liefde van één persoon niet voldoende is. Denk daarom niet met bitterheid terug aan die vele uren dat we hebben gezwegen en aan alle harde woorden die er gevallen zijn. Ik draag er de verantwoordelijkheid voor.

Voel je niet schuldig over wat je nog had willen zeggen of waarover je beter had kunnen zwijgen. Ik heb het je vergeven of ben het vergeten. Wanneer ik aan je terugdenk, zoals nu, dan is dat als het jonge meisje dat zo veel liefde te geven had of de vrouw die ik voor het eerst sinds lange tijd weer in mijn armen hield toen het bericht kwam dat onze zoon gesneuveld was op de velden van Vlaanderen. En weet, Octavia, als dat belangrijk voor je is, dat ik die twee vrouwen altijd trouw geweest ben.

Ik zou van deze brief een pijnlijke biecht kunnen maken, maar waarom, ma paquerette, zou ik je die pijn aandoen? Als je over mijn zonden wilt horen, of liever, zoals het in deze moderne tijd heet: mijn complexen en neuroses, praat dan met dokter Gilligan. Hij zal je kunnen vertellen wat Freud en Havelock-Ellis erover te zeggen hebben en zal je net zo weinig troost en inzicht kunnen bieden als hij mij geboden heeft.

Alle artsen die mij ooit, op Stuarts verzoek of het mijne, hebben behandeld, hebben me altijd het beeld voorgehouden van de man die ik zou kunnen zijn. Nooit is het bij hen opgekomen dat ik niemand anders had kunnen zijn dan de man die ik was.

Ik weet dat je denkt dat de definitieve omslag met Stuarts dood is gekomen. Ik merkte het aan de waakzaamheid waarmee je tijdens de begrafenis naast me stond, alsof je vreesde dat het laatste anker dat me aan je zijde hield, losgeslagen was. Die vrees was echter ongegrond — ik heb er altijd alles aan gedaan om te voorkomen dat jouw naam genoemd zou worden in verband met een schandaal — en de verandering waar je bang voor was, was al veel eerder in gang gezet.

Je herinnert je hoe Stuarts laatste jaren verlopen zijn. Hoe vaak Lili-an ons naar Camelot heeft laten komen omdat het einde nabij leek. Een van die keren heeft ze mij op zijn verzoek een envelop overhandigd die ik pas na zijn dood mocht openen.

Mijn grote fout is geweest hem te openen vóór zijn dood.

De inhoud ervan zal ik je besparen. Je hebt je zwager altijd een warm hart toegedragen en hij jou. Maar wat ik gelezen heb, was van dien aard dat ik hem daarna nooit meer als mijn broer heb kunnen zien, maar eerder als mijn bewaker.

De haat, die ik voor jou, Lilian en de rest van de familie verborgen heb weten te houden, is inmiddels omgeslagen in medelijden, maar de reden daarvoor zal ik je later in deze brief vertellen.

Wat me, nu ik je schrijf, zo ironisch toeschijnt, is dat Stuart en ik beiden te laf waren om onze diepste gevoelens en grootste geheimen aan onze geliefden toe te vertrouwen in een andere vorm dan een brief. We waren hetzelfde, hij en ik, en ik ben niet trots op de familiegelijkenis.

De laatste jaren heb ik veel gereisd. Het was mijn manier om vrij te zijn, al heb ik me nooit vrijheden gepermitteerd die jouw of mijn naam in opspraak zouden kunnen brengen. Ik heb nooit, zoals een man van de wereld dat zou beschrijven, 'affaires' gehad en bij, wat in hetzelfde, emotieloze jargon 'toevallige ontmoetingen' heten, ben ik altijd zeer voorzichtig geweest. Ik was, zoals zovele ontrouwe echtgenoten, behoedzaam, oneerlijk en ongelukkig.

Ik schrijf dit niet om je te kwetsen, ik schrijf het je, zodat je wat volgt, hopelijk, beter zult begrijpen.

Niet lang na Stuarts dood was ik in Genève, een plaats die, zoals een oude vriend van mij het uitdrukte, 'zo volledig vrij is van verleidingen dat de enige verleiding eruit bestaat je te verdrinken in dat vreselijke meer'. Het zal je niet verbazen dat ik er was om dat meer te schilderen.

Het hotel waar ik verbleef, lag er niet ver vandaan en stond goed aangeschreven onder Engelsen. (Wat is toch die

vreemde neiging van ons in het buitenland altijd bij elkaar te klitten?) Ik had er enkele rustige dagen doorgebracht — zonder al te veel vriendschappen en de daarbij horende verplichtingen aan te gaan — en haalde op een morgen mijn post op bij de receptie.

Een automobiel reed voor en ik bleef staan kijken, omdat er voor mij, geboren in een tijd van paarden en rijtuigen, nog steeds een fascinatie van dat soort machines uitgaat. De bestuurder stapte uit en liep naar de portier om een drager voor zijn bagage te regelen. Hij gooide zijn leren jas en stofbril op de passagiersstoel en op dat moment wist ik dat ik hier, midden in Genève, in deze moderne tijd van auto's, vliegmachines en cinema, een spook zag.

Schilderen geeft je een geheugen voor gezichten, voor postuur, voor lichamen. Ik hoef enkel mijn ogen te sluiten om jouw gezicht voor me te zien, zoals je voor me zat al die keren dat ik je geportretteerd heb. Van deze man kon ik het gezicht niet zien, maar ik herkende zijn houding, de manier waarop hij zich bewoog, het ongeduld waarmee hij de sigaret opstak die hij tijdens zijn lange autoreis had moeten missen. Hij had altijd een zekere gratie gehad, die niet verwijfd was, maar die in bepaalde mannen de liefde opriep die ze voor een vrouw behoorden te koesteren. Aan die gratie herkende

ik hem, na zevenentwintig jaar.

Zevenentwintig jaar waarin hij geen dag ouder geworden kon zijn. Want wat Stuarts brief me verteld had, was dat hij zevenentwintig jaar geleden gestorven was.

In ons huwelijk is 'die jongen' nooit meer dan een schaduw geweest. Ik heb je nooit over hem verteld en jij was wijs genoeg om niet naar hem te vragen. Met Gilligan heb ik hem gedeeld, in gesprekken waarbij de vaktermen van de meest onschuldige zaken een afwijking maakten: doodsdrift, orale agressie, Oedipuscomplex.

Wij hebben nooit over hem gesproken en ik heb slechts een vermoeden van de stille haat waarmee jij hem uit mijn gedachten wenste.

Ma pâquerette, als ik hem had kunnen vergeten, dan had ik dat gedaan. Mijn liefde voor hem was voor mij even schokkend als hij voor jou geweest moest zijn. Het was een liefde die me angst aanjaagde, me maakte tot de man die ik me voorgenomen had nooit te worden, die te sterk, te overweldigend en te mooi was om eraan te weerstaan. Nooit ben ik meer een vreemde voor mezelf geweest dan in die maanden dat hij bij me was en misschien ben ik ook nooit méér mezelf geweest. Wie zich ooit zo hulpeloos heeft overgeleverd aan de liefde, vergeet dat niet, ook al wil hij het

vergeten.

Ik schreef je daarnet dat hij geen dag ouder geworden kon zijn. Hij was het wel. Ik ving een glimp van zijn gezicht op toen hij de lobby binnenstapte en ik met mijn brieven de rookkamer in vluchtte. Het was dat van een man van middelbare leeftijd, scherp en getekend, met een cynische trek om de mond en ogen die de wereld door een lichte spot op afstand hielden.

Dat oude gezicht deed me eraan twijfelen of hij was voor wie ik hem hield. Ik herinnerde me hem als jongen, met de schoonheid van een jongen en een gezicht dat minder gesloten was. Toen hij zijn sleutel ontvangen had en de trap naar zijn kamer op was gegaan, informeerde ik bij de receptie naar zijn naam.

De receptionist vertelde me dat hij 'John Jones' uit Durham was, een naam die zo algemeen en nietszeggend was dat hij zich gedwongen voelde eraan toe te voegen: 'De journalist, meneer. De "Diogenes van Darlington".'

Aanvankelijk was ik gerustgesteld. Ik kende Jones' artikelen en de reputatie die ze hem bezorgd hadden van een beeldenstormer voor wie niets heilig was. Mijn vrienden op de herensociëteit lazen hem met graagte — hoewel ook zij tot de klasse behoorden die het onderwerp was van zijn spot —,

maar ik hield niet van de cynische humor waarmee hij alles in twijfel trok, ook datgene dat goed en nobel aan Engeland was: het huwelijk, religie, onze positie in de wereld als voorbeeld voor de naties.

Ik kon me op geen enkele wijze voorstellen dat hij de jongen was die ik gekend had.

Dus besloot ik niet uit mijn hotel te vertrekken en dit voorval slechts te beschouwen als een van die toevalligheden die volgens Jones het leven regeerden.

De volgende morgen durfde ik in de ontbijtzaal zelfs een tafeltje dicht bij het zijne te kiezen, zij het verborgen achter een potpalm.

Er lag een groot aantal kranten op zijn tafel, die hij doornam met de professionele haast van een man die het zelfs op zijn vakantie niet kan laten zijn beroep uit te oefenen.

Ik geef toe dat ik van mijn verborgen positie gebruikmaakte om zijn gezicht te bestuderen. Er was veel wat bekend was, te veel, maar de hardheid van zijn trekken kon ik onmogelijk rijmen met de jongen die ik geportretteerd had. Tot die hardheid plots verdween, zoals de somberheid van een herfstdag soms verdreven wordt door de zon. Ik zag hem opstaan en een stoel bijschuiven, bijna uitglijdend over een van de kranten die hij in zijn haast op de grond had gegooid,

zo onhandig als een jongeman die eindelijk zijn geliefde ziet binnenkomen.

Hij begroette zijn gast met een joviale kameraadschap die mij geen moment bedroog — dit waren geen vrienden, maar minnaars.

De man die bij hem aanschoof, was een van die knapen die er zelfs na hun veertigste, ondanks rimpels en grijzende haren, uit blijven zien als jongens. Hij ging gekleed met de nonchalance van de studenten van tegenwoordig, in losse flannels, alsof er nooit zoiets als een gesteven boord had bestaan. Zijn huid had de diepe, donkerbruine teint van de tropen, zo populair onder mannen die zich voor Allan Quatermain houden. Ik mocht hem niet, maar zag wat hij deed voor de man die op hem gewacht had. Voor mijn ogen veranderde hij in mijn Adrian.

Zijn gezicht straalde van de vreugde die ik van vroeger kende, de eenvoudige vreugde bij iemand te zijn die van hem hield. Hoewel uit alles bleek dat ze elkaar lang niet hadden gezien, leken ze een gesprek te vervolgen dat ze vijf minuten geleden beëindigd konden hebben. Ze waren vertrouwd met elkaar als een echtpaar dat hun zilveren bruiloft had gevierd. Zijn stem was die van Adrian, zijn lach ook, alleen veel onbezorgder. Die lach, zijn houding, zijn open blik, alles vertelde me dat hij zich bij deze man, deze jongen, op zijn

gemak voelde, meer op zijn gemak dan hij zich ooit bij mij gevoeld had. En dat was dan ook de ware reden waarom ik zijn metgezel niet mocht: jaloezie.

Waar ik hier getuige van was, was het leven dat het mijne had kunnen zijn als ik moediger geweest was, sterker.

Ik weet wat je wilt zeggen, Octavia: dat ik juist sterk geweest ben door niét voor dit leven te kiezen. Maar heb ik die keuze ooit zelf gemaakt? Ik heb me laten leiden, door Stuart, door mijn afkomst, mijn opvoeding, alles wat me verhinderd heeft gelukkig te zijn zoals zij gelukkig waren.

Ik vermoed dat je grote vrees is dat ik naar hem toe gegaan ben en hem aangesproken heb. Laat me je geruststellen: dat heb ik niet gedaan. De inhoud van Stuarts brief maakte het me onmogelijk. Hij zou me als zijn moordenaar zien. Hij zou me haten.

Dezelfde dag nog ben ik uit het hotel vertrokken. Ik vluchtte, terwijl ik heel goed wist dat vluchten zinloos zou zijn. Dat was het altijd al geweest. Ik vluchtte niet voor hem, ik vluchtte niet voor iets wat vreemd was in mezelf — een ziekte, een afwijking —, ik vluchtte voor mezelf.

Wat ik nooit heb kunnen accepteren, Octavia, is dat de man die van deze jongen gehouden had, ook jouw echtgenoot was. Ik ben altijd twee mensen geweest, die elkaar

onophoudelijk wantrouwig observeerden, wetend dat de een de macht had de ander te vernietigen.

Ik bleef nog enkele dagen in Genève, tot ik niet langer kon ontkennen dat ik daar geen rust zou vinden, en keerde terug naar huis.

Heb je ooit gemerkt dat in de maanden die volgden die twee mensen één geworden zijn? We praatten meer met elkaar dan voor Christophers dood, maar nooit over de zaken die ons toen hadden doen zwijgen.

Ik begon hem weer te schilderen. Niet, zoals ik ooit gedaan had, als een droomwezen uit een ander tijdperk, een geïdealiseerde student uit de tijd van Goethe of een renaissanceprins, maar zoals ik me hem herinnerde. Een jongen in de kleren die destijds modern waren. De man die hij nu was, die in een wereld van waan en bitterheid geluk had weten te vinden.

Ik leerde hem kennen, deze man, door hem te schilderen, zijn rimpels en littekens, zijn ogen die zo veel dwaasheid zagen, maar ook één groot, heel groot, geluk.

Ook ik had littekens, wonden, al waren dat geen wonden die ik in de strijd had opgelopen. Het waren de wonden van een invalide, die in de loop der jaren misvormd is geraakt door zijn beugels en krukken.

Maar als hij, beschadigd als hij was, geluk kon vinden, waarom zou ik dat dan niet kunnen?

Ik zocht mijn oude vrienden weer op. Max en William, beiden op weg indrukwekkende oude mannen te worden, milder dan ze ooit waren, maar met oplevingen van hun vroegere kwajongensgedrag. We dronken wijn in het Café Royal, tussen een clientèle van jongere mannen en vrouwen, onder de godenhemel die nog immer hetzelfde was, en haalden herinneringen op aan Aubrey, die we in de vorige eeuw hadden achtergelaten, voor altijd vijfentwintig jaar oud. Ik heb Bosie bezocht, nog steeds in oorlog met alles en iedereen, meer gelijkend op zijn vader in uiterlijk en opvattingen dan ik ooit had durven voorspellen: een even fanatieke vervolger van 'de liefde wier naam wordt verfoeid' als hij ooit een pleitbezorger is geweest.

Hij stelde me voor een ritje te maken in zijn auto, naar het landgoed van een vriend van hem. Ik stemde in, vergeten wat een roekeloze ruiter hij altijd was geweest en zodoende zonder enig vermoeden van de wilde rit die me te wachten stond met een Douglas die vijfentwintig paardenkrachten tot zijn beschikking had.

De tocht was een nachtmerrie, met Bosie op volle snelheid, sturend met één hand, om met de andere zijn argumenten

kracht te kunnen bijzetten, doorratelend over zijn laatste obsessies — ik geloof dat het Winston Cburchill en de joden waren — en zijn eeuwigdurende vete met iedereen die hem als jongeman gekend heeft — en hem durft te herinneren aan het leven dat hij leidde vóór zijn huwelijk met Olive Custance en zijn bekering tot de kerk van Rome. Ik denk dat hij me als een mogelijke medestander zag en vroeg me of ik de autobiografie gelezen had die hij acht jaar geleden had gepubliceerd. Waarschijnlijk beledigde ik hem door te beweren dat ik het boek nooit ingekeken had, maar voorkwam een ergere ruzie over de inhoud — die van begin tot eind het pleidooi is van een man die zichzelf wil vrijpleiten.

Ik verliet hem met de belofte hem spoedig uit te nodigen op Shalott, een belofte die ik nooit nagekomen ben.

Hij was een treurige herinnering aan hoe we allemaal nog steeds in het fin de siècle leven en al onze vetes, bondgenootschappen, waarheden en leugens terug te voeren zijn op die jaren.

Zijn leven zal altijd om Oscar blijven draaien, in een eeuwige cirkel van liefde en haat, haat en liefde.

Het weerzien met hem zette me aan het denken over mijn eigen leven. Ik beschouwde mezelf als oud, vijfenvijftig jaar,

levend in een tijd die toebehoort aan jonge mensen, maar ik wilde niet als een verbitterde oude man blijven terugkijken op mijn jeugd.

Waar ik naar verlangde, en dat is het toppunt van dwaasheid in een oude man, was een tweede jeugd, waarin ik de vrijheid zou kennen die ik als jongeman niet had gekend, zonder de goede naam die op me drukte, zonder familie, zonder slechte herinneringen en zonder de strenge eisen die ik mezelf had opgelegd.

Het was een onmogelijke wens, want hoe, Octavia, kon ik hem in vervulling doen gaan zonder jou te kwetsen, zonder het schandaal te veroorzaken dat ik altijd zo zorgvuldig getracht heb te vermijden?

Ik kende maar één manier en die was even droevig als de afloop van dat vreselijke boek van die journalist uit Chicago die Stuart zo veel zwijggeld gekost heeft.

Je weet dat ik geen dapper man ben, maar ik besefte dat dit de prijs van mijn vrijheid zou zijn en ik was bereid hem te betalen.

Zorgvuldig bereidde ik mijn vertrek uit Engeland, uit ons leven, voor. Ik bracht mijn financiën op orde, keek mijn correspondentie na op wat bewaard en wat vernietigd moest worden en maakte afspraken met geïnteresseerde musea over

het beheer van mijn collectie.

En ik nam afscheid van jou, mijn lieve vrouw. Ik probeerde die laatste maanden de echtgenoot te zijn die jij je als meisje had gedroomd. We wandelden door de tuin — dat paradijs op aarde waarvoor ik je nooit genoeg eer heb gegeven — voor het eerst sinds jaren arm in arm. Ik nam je mee naar Les pêcheurs de perles, die opera waar je zo van houdt, en genoot ervan hoe je opging in de muziek. We dansten op bals waar nog walsen gespeeld werden en niet die vreselijke foxtrot. We beleefden het wonder na jaren weer in eikaars armen te liggen, vreemden voor elkaar door onze oude lichamen.

En op een morgen nam ik voorgoed afscheid van je. Ik was blij dat je niet besefte dat het een afscheid voor altijd was, maar het deed me pijn je zo onbezorgd te zien, zo gelukkig dat we eindelijk man en vrouw waren.

Ik ben niet direct naar mijn doel gereisd. Er waren meer mensen van wie ik afscheid wilde nemen en ik wilde hen zien voor het eind. Ik vond Augustus Trops in Parijs, zo grijs als een doffer maar nog steeds formidabel, de patriarch van een uitermate vreemde familie die naast zijn drie geadopteerde kinderen (van wie er één een getalenteerd schilder blijkt te zijn!) bestaat uit een dame even omvangrijk als hijzelf en een 'stiefdochter' die het vreemdste wezen is dat ik ooit heb

ontmoet: opgedirkt als een danseres uit de Folies Bergère, met donkerpaarse oogleden en roodgeverfde wangen.

Ze was wild van het toneel — vraag me alleen niet wat voor toneel! — en stond erop mij met haar arme vader te vergezellen naar het theater waar onze Imogen de scepter zwaait, sinds ze haar erfenis heeft ontvangen.

Haar onverwachte opname in Stuarts testament leek Imogen overigens te steken, trots als ze is op haar reputatie van ontaarde dochter, maar de voorstellingen die ze op de planken brengt, zijn befaamd in Parijs, vanwege hun 'moderne' karakter.

Ik sloeg haar bewonderend gade terwijl ze haar 'troupe' — een bont gezelschap acteurs, dansers, negermuzikanten en kunstschilders die decorstukken vervaardigen die mijn werk hopeloos uit de tijd doen lijken — commandeerde als een kleine, roodharige generaal. Het stuk zelf kon mij maar matig bekoren — te veel kubisme, te veel huidnauwe kostuums, te veel Jungiaanse symboliek — maar Trops' stiefdochter slaagde erin binnen twee bedrijven haar hart aan een danser te verliezen. We besloten de avond in een van die Amerikaanse bars waar ragtime gespeeld wordt, muziek die je tijdens het drinken al een kater bezorgt.

De volgende morgen vroeg Augustus me hem te vergezellen

naar Père Lachaise, naar Oscars graf. We gingen allebei met bonkende hoofdpijn als gevolg van de cocktails van de voorgaande avond, volgens Augustus in de enige juiste stemming voor een bezoek aan een begraafplaats.

Oscars graf lijkt op de tombe van een Assyrische vorst: een monsterlijk gedenkteken van grijze steen dat een gevleugelde - vliegende? zwevende? — figuur voorstelt, half engel, half demon, in wat ik enkel als een buitengemeen suggestieve houding kan beschrijven.

Het was, in mijn ogen althans, geen monument dat mensen de overledene in genegenheid doet herinneren, maar er lagen bloemen en vreemdelingen hadden anonieme boodschappen achtergelaten op het voetstuk.

Augustus vertelde me over Oscars laatste, tragische dagen. Hij was in een voor hem zeldzaam serieuze stemming, waarin hij symboliek in alles ziet: 'Het meest trieste, Vince, was dat in die laatste dagen de woorden hem in de steek lieten. Hij kon niet meer spreken! Is er een grotere straf denkbaar dan dat hij na alles wat hij al verloren had, ook nog de gave van het woord moest verliezen? Arme Robbie! Hij is van alles getuige geweest. Heeft aan Oscars bed gestaan tot zijn laatste ademtocht. En nu ligt hij zelf onder de aarde. Hartfalen, heb ik van een vriend van hem vernomen. De enige maal dat zijn hart hem in de steek liet. Ach, ze hadden naast elkaar

begraven moeten worden. Dat was goed geweest.'

Hij mijmerde nog enige tijd door in deze trant, terwijl ik naast hem stond in de milde voorjaarsregen en me afvroeg welk advies ze me gegeven zouden hebben, deze twee mannen, als ze nog in leven waren geweest.

Ik denk dat Robbie, zelf zo zorgzaam en plichtsgetrouw, me teruggezonden zou hebben naar jou, Octavia.

Oscar zou me meegevoerd hebben naar een van de boulevards om me te laten proeven van de roes van wijn en dierlijk leven waarin hij verkozen had zijn laatste jaren door te brengen.

Ik besloot mijn eigen weg te gaan. Met de trein reisde ik door naar het noorden, naar dat kleine land dat ons Engelsen nooit veel geïnteresseerd had voor we onze zonen erheen stuurden om te vechten. Ik vond er een verstild landschap van akkers en omgewoelde aarde, onderbroken door bunkers, oorlogsschroot en vreemde heuvels, de kraters van granaatinslagen, nu begroeid met gras, met ondiepe, modderige vijvers op de bodem. Er groeien aardappelen en graan op het land, en grafstenen. Tussen de Vlaamse akkers liggen kleine stukjes Engeland: volmaakt groene gazons die lijken te willen ontkennen dat onze zoons in den vreemde gestorven zijn.

Ik liep langs de lange rijen gedenkstenen, in alles behalve het grafschrift gelijk, op zoek naar het graf van onze zoon. Toen ik het uiteindelijk gevonden had, had ik honderden namen gelezen en was onze Christopher een van de velen geworden.

Ik heb daar gehuild, ma pâquerette, niet alleen om onze zoon, maar om al die jongens van wie de oorlog niets meer had overgelaten dan een onpersoonlijk gedenkteken en een naam die vergeten zou worden als niemand meer de moeite zou nemen hem te zoeken. Wat was er over van die jongen die zijn ouders zo veel geluk had gebracht? Die zulke grote plannen voor de toekomst had — een eigen galerie, een atelier op Corsica —, die zo'n talent voor vriendschap had, zo veel meer dan zijn vader. Die jongen die moedig genoeg geweest was om zijn plicht te doen.

Waarom heb ik je laten gaan? dacht ik, en: Waarom heb ik je niet thuisgebracht?

Ik wist, Octavia, dat het enkel zijn lichaam, niet zijn geest was, daar in dat onpersoonlijke graf, maar als ik het gekund had: wat had ik hem graag meegenomen van die troosteloze plek, naar Shalott, naar huis.

Maar mijn reis voerde me bij Shalott vandaan, over het water, niet naar Camelot, maar naar het zuiden.

Ik zocht 'de zon die zorgen verjaagt', zoals jij hem tijdens onze huwelijksreis gedoopt hebt. Ik keerde terug naar Florence, die stad tussen heuvels en bloementuinen, waar jij me toen in de herfst van ons trouwjaar met zulke grote ogen van verwondering volgde langs palazzo's en schemerige kathedralen dat het me niet moeilijk viel te vergeten en van je te houden met half mijn hart.

Nu maakte ik er aquarellen om je samen met mijn nietszeggende brieven roe te sturen, tussen de gedroogde bloemen die ik op de Mercato Nuovo voor je had gekocht. En ondertussen probeerde ik mezelf zonder schuldgevoel te leren genieten van schoonheid.

Ik bezocht het 'kabinet van de Hermafrodiet' in de Galleria degli Uffizi, waar midden in de zaal een marmeren lichaam op een ligbank rust, omgeven door een hofhouding van goden, satyrs, maenaden en een stervende Alexander. Het heeft de rondingen van een vrouwenlichaam maar de geslachtsdelen van een jongeman. Het slaapt en laat zich zonder gêne bekijken.

Ik bleef er, anders dan de andere bezoekers die er, gewaarschuwd door hun reisgidsen, slechts een haastige blik op wierpen, lang bij stilstaan, mezelf dwingend te kijken naar wat het beeld van mijn ziel moest zijn.

Ik bewonderde het vakmanschap en de durf van de

kunstenaar, maar vond mezelf niet terug in dit onmogelijke, marmeren schepsel.

Ik verliet het kabinet en zocht mezelf in de gezichten van de jongens die rondhingen op de piazzo's: wie was zoals ik was geweest?

Ik was gelukkig, die maanden in Florence, al was het misschien geen geluk dat jij, Octavia, goedgekeurd zou hebben. Voor mij was het echter een geneesmiddel, heilzamer dan welk tonicum dat me ooit voorgeschreven was dan ook. Ik was één: een geest die zich thuis voelde in het lichaam waarin hij geboren was, een lichaam dat de geest omhelsde.

Ik voelde me ontspannen, tevreden en heel.

Maar dat kon ik niet blijven zolang ik Vincent Farley was. Dus reisde ik aan het eind van de zomer door naar Livorno, de kustplaats van waar Shelley ooit uitvoer naar de eeuwigheid.

Ik nam mijn intrek in het hotel D'Angleterre Campari, maar nam dezelfde dag al de tram naar de badhotels ten zuiden van de stad, waar door de lokale bevolking boten aan toeristen worden verhuurd. Ik vond een familie die een betrouwbare, discrete indruk maakte: een vader en vijf zoons die goed aangeschreven stonden bij de Engelsen bij wie ik inlichtingen

had ingewonnen. De vader toonde me zijn schepen: ranke, goed onderhouden zeilscheepjes die door een kleine bemanning gezeild konden worden. Hij reageerde lachend op mijn vraag of één man ze ook buitengaats zou kunnen brengen. 'O nee, signore! U wilt toch niet eindigen als die Engelse dichter over wie we nog steeds moeten horen?' Hij verzekerde me dat er met zijn boten én de boten van zijn vader nog nooit een Engelsman verdronken was en dat hij dat niet zou laten gebeuren ook.

Toen haalde ik mijn portefeuille tevoorschijn, liet hem het geld zien dat ik voor dit doel gereserveerd had, en legde hem in mijn beste Italiaans uit wat ik van hem verlangde.

Dat het mijn plan was uit te varen en niet terug te keren.

Dat ik hem voor het verlies van zijn boot betalen zou.

Dat zijn zwijgen me goud waard was.

Ma pâquerette, ik wil van jou geen weduwe maken. Ik wil enkel vrijheid, voor jou en voor mij. Vrijheid die ik pas zal vinden als ik niets en niemand meer ben, en van geen enkel belang.

Ik wil mijn naam achterlaten op zee en, dit is het grote geheim dat ik enkel jou durf toe te vertrouwen, verder leven onder de naam op het valse paspoort dat Trops' stiefdochter

— die een vriendenkring bezit minstens even merkwaardig als zijzelf — voor mij in Parijs heeft laten vervaardigen. Mijn verdere leven zal anoniem en eenvoudig zijn: een tocht van eiland naar eiland, waar ik hoop te schilderen en te léven, met hart, ziel en lichaam.

Mijn verhaal nadert zijn einde. Er is nog één ding dat ik je vertellen moet, één laatste ontmoeting op die lange weg terug naar de man die ik had kunnen worden, een half mensenleven geleden.

De vader ging akkoord met mijn voorstel, op één voorwaarde: 'U moet wachten op een storm, signore. Ik wil niet dat een van mijn boten verloren gaat op een kalme dag. Het zou me een slechte naam bezorgen. Men zou zeggen: "Die boten van Ferrante deugen niet."' Hij verzekerde me dat aan het eind van de zomer stormen nooit lang op zich lieten wachten en ik stemde in zolang in Livorno te blijven. Om de wachttijd te bekorten, stelde hij voor dat een van zijn zoons me de stad zou laten zien. Ik nam zijn aanbod aan, uit beleefdheid, want Livorno is geen mooie stad en, zoals mijn Baedeker het treffend uitdrukt, 'compromisloos modern'. Het was geen stad waar ik verwachtte het verleden te vinden, mijn verleden.

De jongen die me de volgende morgen bij mijn hotel opwachtte, had nauwelijks meer zin in de excursie dan ik. Hij was op die ongemakkelijke leeftijd waarop jongens met de hele wereld in oorlog lijken te zijn, en vooral met hun ledematen die hun, lang en stakerig, in de weg zitten bij wat ze ook doen.

Met nauwelijks verhulde tegenzin leidde hij me rond langs de bezienswaardigheden van zijn stad, voornamelijk standbeelden van vroegere aartshertogen. Hij maakte zich dankbaar uit de voeten toen ik hem aan het eind van de morgen met een fooi naar huis stuurde, maar de volgende dag stond hij er weer, wellicht op bevel van zijn vader.

Ditmaal nam hij me mee naar de kathedraal van de stad, een onopmerkelijk, onelegant godshuis, waar hij me stuurs mompelend langs de gebruikelijke kruisbeelden en madonna's leidde. Terwijl ik op het plein voor de kathedraal schetsen maakte, bleef hij in het voorportaal in de schaduw zitten, somber starend naar zijn grote voeten, gestoken in schoenen die van broer op broer waren doorgegeven.

Zijn puberale humeurigheid stoorde me niet. Aanvankelijk vermaakte hij me zelfs, aangezien ook onze Christopher zo'n periode doorgemaakt heeft waarin hij elke week een nieuwe, onbeantwoorde liefde koesterde en louter poëzie van jonggestorven dichters las.

Wel verbaasde het me dat de jongen - luisterend naar de weinig passende naam Rosario — me elke morgen weer trouw stond op te wachten voor mijn hotel. Hij leek vastbesloten me alle goed verborgen charmes van zijn stad te tonen. En zo bezochten we de haven, de winkels in de Via Vittorio Emanuele, de synagoge, de vuurtorens en het oude protestantse kerkhof. We brachten een middag door in een klein museum dat een aantal schilderijen van onbelangrijke kunstenaars bevatte, enkele archeologische vondsten en een muntencollectie waarvan Rosario me elk stuk afzonderlijk wilde tonen, met een toelichting erbij in zijn slecht verstaanbare Italiaans. Ik bood hem uiteindelijk geld om me mee naar de kust te nemen — het was een warme dag en het museum was stoffig en benauwd — en informeerde of hij zijn dagen niet liever met zijn vrienden zou doorbrengen.

Hij antwoordde me dat hij geen vrienden had, een antwoord dat ik weglachte als een typisch voorbeeld van jeugdige weltschmerz.

Na een week van vergeefs wachten op een omslag in het prachtige nazomerweer, nam hij me mee naar Montenero, een pelgrimsoord ten zuiden van de stad, waar een madonna met een vogeltje op haar arm vereerd wordt door zeelui die haar een behouden vaart willen afsmeken.

Het was daar dat ik me voor het eerst achtervolgd voelde.

De madonna troont in een typische barokkapel, te midden van gouden stralenkransen en door de wolken buitelende putti, een omgeving die het moeilijk maakt voor de schilder zich op zijn onderwerp te concentreren. Ik wilde de icoon graag kopiëren, omdat de eenvoud van de moeder met het kind op haar schoot en dat vogeltje op haar arm me ontroerde. Aangezien ik verwachtte dat het lang zou duren, gaf ik Rosario mijn schetsboeken om zich te vermaken.

Ik toog aan het werk en vergat hem en vergat de tijd. Toen ik twee uur later mijn schildermaterialen weer opborg, verwachtte ik hem niet meer te zien. Hij zou naar buiten gegaan zijn, de heuvels in. Tot mijn verbazing was hij er nog. Hij lag op de gladde, koele vloer van de kapel als een pelgrim in aanbidding en bladerde door de schetsboeken, in gedachten zo ver weg dat hij het niet opmerkte dat ik naast hem knielde.

Ik zei zijn naam. Hij keek naar me op met ogen die nog half droomden. Voor hem lagen de schetsen die ik in Florence gemaakt had, paleizen, mensen en goden, en de portretten die ik de afgelopen maanden had vervaardigd en niet achter had kunnen laten in Engeland.

'Vind je het mooi?' vroeg ik.

'E bello!' antwoordde hij met die schorre, donkere stem

van hem die het elegante Italiaans zo'n vreemde, boerse klank geeft.

Ik bood aan een portret van hem te maken, als geschenk voor zijn familie.

Ik had hem geen grotere eer kunnen bewijzen als ik voorgesteld had hem aan het hof te introduceren! Hij werd vuurrood en verloor elke mogelijkheid tot verstaanbaar spreken. Op mijn voorstel volgde hij me naar buiten, waar het licht beter was en waar hij zich, zo dacht ik, minder opgelaten zou voelen. Daarin vergiste ik me. Tussen de brem- en de mirtenstruiken was hij net zo slecht op zijn gemak als in een mensenmenigte. Hij schoof heen en weer op de steen waarop ik hem liet poseren, schraapte voortdurend zijn keel, wist niet waar hij zijn handen moest laten en fronste zo erg dat ik hem eraan moest herinneren dat ik een zeeman wilde portretteren en geen bandiet.

Na een halfuur van dit gedraai en gekuch voelde ik me even ongemakkelijk als hij. Zonder er een reden voor te hebben, groeide de overtuiging in me dat we gadegeslagen werden. Onzichtbaar tussen de droge takken van de mirte werden we geobserveerd door waakzame ogen, ogen bovendien, die me bekend waren.

Hoewel ik geen beweging in de struiken kon ontdekken, maakte het ruisen van bladeren in de wind me nerveus

genoeg om er andere geluiden in te horen: iemands ademhaling, stemmen die over me fluisterden in het Engels, Italiaans of een mij onbekende taal die nog het meest weg had van kostschool-Latijn, zelfs af en toe het wild kloppen van een hart.

Ik was sinds mijn jongensjaren niet meer bijgelovig geweest, maar nu, in het land van de oude Romeinse goden, begon ik weer te geloven in de satyrs, faunen en gehoornde godheden die het symbool van alle angsten van mijn jeugd waren.

Het was een dwaze gedachte en teruggekeerd in het hotel wist ik mijn angst terug te voeren op vrees voor wat me te doen stond of misschien een menselijke achtervolger. Toch sliep ik slecht. Ik werd gekweld door dromen waaruit ik wakker schrok net voor ze in nachtmerries veranderden.

Ik vroeg me af of de jongen de reden was — ja, Octavia, zo eerlijk was ik tegenover mezelf geworden —, maar ik vond niets in hem wat aantrekkelijk was.

Klaarwakker wachtte ik op mijn balkon op het aanbreken van de dag, een van die zomerse dagen, zo onnatuurlijk voor eind september, die alleen maar tot storm en noodweer konden leiden.

Ik bracht mijn tijd door aan het strand, in verlaten baaien waar het ruisen van de branding het fluisteren van de wind in de mirtenstruiken overstemde. Rosario vergezelde me, om

me te zien schilderen en, wanneer ik wilde zwemmen in het azuurblauwe water, als een geduldige waakhond naast mijn kleren te wachten.

Op een dag daalde de barometer aan zijn vaders muur met zo'n alarmerende snelheid dat Ferrante senior persoonlijk naar mijn hotel kwam. 'Maak u gereed, signore. Morgenvroeg varen we uit.'

Die avond liep ik de Via Regina Margherita af naar de villa's van Ardenza, waar het nog steeds druk was met badgasten, en verder, naar eenzamer stranden.

Toen ik zeker wist dat ik alleen was, ging ik in het zand zitten om te luisteren naar de golven die stuksloegen op de kust, het onrustige gekrijs van de meeuwen die de storm voelden komen en de wind die nog niet meer dan een voorzichtig aanwakkerend briesje was. Het was een aangename, maanverlichte nacht, prettig eenzaam, en ik had het gevoel dat ik mijn achtervolgers achter me gelaten had. Er was een vreemde kalmte over me gekomen, de kalmte van een man die weet dat er geen weg terug is. Ik dacht aan jou, Octavia, en aan de brief die ik zou voltooien wanneer ik terug was in mijn hotel. Ik keek naar de maan, zo eenzaam in haar hoge hemel en zo veel groter dan ze me in Engeland ooit geleken had. Ik hoorde, naast de geluiden van het water, de

wind en de vogels, de diepe stilte van de leegte die onze planeet, zo vol van lawaaierig leven, omgaf. En die stilte, die eenzaamheid, die kolossale leegte die me onder andere omstandigheden angst zou hebben aangejaagd, vulde me ditmaal met dankbaarheid. Ik was nietig, niets of niemand en van geen enkel belang.

Ik zat en wachtte en zag de maan hoger klimmen tot het in mij even stil en leeg was als het tussen de sterren moest zijn.

In die stilte klinkt een menselijke stem vreemd, als een betekenisloze klank, zoals onze stemmen voor de dieren moeten klinken.

Het was dan ook pas na het tweede zachte, dwingende 'Stgnore!' dat ik omkeek. Achter me, een tiental passen bij me vandaan, stond Rosario, even naakt als de goden die ik in Florence geschilderd had, met zijn kleren in een bundeltje aan zijn voeten. Zijn huid was blanker, gaver, dan onder de middagzon, maar zijn slungelige houding kon de maan niet doen verdwijnen. Hij leek kwetsbaar, zonder zijn verstelde en uitgelegde kleren, een en al hoekige onbeholpenheid.

'Signore,' zei hij hees, en toen: 'Vi prego.'

Ik begreep veel, heel veel, toen ik hem daar zag en verbaasde me erover hoe ik met al mijn levenservaring de liefde niet had herkend toen die me volgde. Tot hier. Op een

strand een uur lopen van Li-vorno.

Ik stond op, de leegte in me gevuld met medelijden. 'Ga naar huis, ga naar je familie,' wilde ik tegen hem zeggen. Dat had ik gedaan als ik niet beseft had dat hij even eenzaam was als hij had beweerd. Dat hij te lang in stilte anders was geweest om nog een vriend over te houden. Dat hij zo uitgehongerd van verlangen was dat hij zijn lichaam aanbood aan een oudere man, vrijwel een vreemde, die zonder bijbedoelingen vriendelijk tegen hem was geweest.

Ik wist nu wie me achtervolgd had. Hij. Of liever, de twee jongens die ik al die tijd in zijn ogen had gezien: mijn jonge ik en Adrian, zoals hij me voorgekomen was toen ik wist dat hij niet het ideaalbeeld was dat ik van hem had gemaakt.

Ik begreep hen nu, de ene jongen die, bang voor zichzelf, bang geworden was voor de liefde, en de andere, die me bekend had zich geprostitueerd te hebben omdat hij hoopte dat er iemand verliefd op hem zou worden. Er waren jaren geweest dat ik hen had willen vergeten, dat ik ontkend had dat ze ooit hadden bestaan. Nu wilde ik hen in mijn armen sluiten en troosten.

Dat het te laat was, meer dan zevenentwintig jaar te laat, besefte ik heel goed. Er zijn heus dagen, nachten geweest, Octavia, dat ik speelde met het idee terug te keren naar hem, Adrian. Maar ik was niet meer zo egoïstisch als ik was geweest.

Hij had het geluk gevonden dat ik hem niet bieden kon. Ik zou het hem niet afnemen.

Ik liep naar Rosario toe, die rillend van kou of spanning op me wachtte, en sprak niet de woorden die ik had moeten spreken.

'Jongen toch,' zei ik in mijn eigen taal.

'Jonketog,' prevelde hij, alsof het een koosnaampje was.

Ik kuste en liefkoosde hem tot hij door zijn knieën zakte en me meetrok in zijn val.

Later zat hij naast me aan de vloedlijn, weer aangekleed en opnieuw verlegen, zijn hand, spelend met een schelp die hij gevonden had, tussen ons in, niet ver van de mijne. Er was zo veel dat ik tegen hem wilde zeggen — advies om voorzichtig te zijn en toch niet bang —, maar mijn Italiaans liet me in de steek en de enige woorden die ik kon vinden, waren: 'Wees gelukkig. Wees gelukkig.'

Ik weet niet of ik dit had moeten schrijven. Net zomin weet ik of ik iets goeds of iets kwaads gedaan heb. Maar als ik alles vergeet wat mijn opvoeding, mijn godsdienst en de Engelse wet me geleerd hebben, dan denk ik dat ik iets goeds gedaan

heb.

Het verbaast me hoe gemakkelijk dat vergeten me afgaat, alsof ik mijn verleden bij de vloedlijn heb achtergelaten, als overbodige bagage die ik niet zal meenemen.

Morgen zal ik vertrekken met alleen mezelf, iets wat voor Stuart en zo veel andere mannen van onze generatie nooit genoeg zou zijn geweest. Ik benijd hem niet: tot aan zijn dood was hij zo gehecht aan zijn status dat hij me nooit de waarheid heeft durven vertellen — alleen toen het te laat was, op papier — en nooit de waarheid heeft durven zien.

Hij is degene met wie de wereld medelijden zou moeten hebben, niet met mij.

Morgenochtend vroeg vaar ik uit met het tij. We zullen naar een eiland zeilen waar we de boot niet ver uit de kust tot zinken zullen brengen, om daarna met de sloep naar een verlaten baai te roeien, waar ik aan land zal gaan.

Ferrante heeft me beloofd een van zijn zoons te sturen om me te helpen en ik hoop en vrees dat het Rosario zal zijn.

De wind begint aan te trekken en rammelt aan de blinden voor de balkondeuren van mijn kamer. Ik wil proberen nog enkele uren te slapen, maar verwacht niet dat ik daarin slagen zal.

Dus denk ik aan jou, ma pâquerette, en aan Adrian, mon ange, mijn twee liefdes.

Ik weet niet wat ik zal vinden op mijn reis, een storm of een eiland. Maar ik zal vrij zijn.

Gun me die vrijheid. Probeer me niet te vinden, maar bewaar me in je hart.

Ik neem je mee in het mijne.

Je liefhebbende echtgenoot,

Vincent Farley

Dramatis personae*

De Mayfields:

Adrian Mayfield — hoofdpersoon van dit verhaal

Mary Ann Mayfield — zijn zus

Jack Mayfield — zijn vader

Elspeth Mayfield — zijn moeder

De Farleys:

Vincent Farley — kunstschilder

Stuart Farley — zijn oudste broer

Lilian Farley — Stuarts tweede vrouw

Imogen Farley — Stuarts dochter uit zijn eerste huwelijk

Octavia Webb — Vincents verloofde

Het huishoudelijk personeel van de Farleys:

Bedlington — huisknecht van Vincent

Palmtree — huisknecht van Stuart en Lilian

Tom Beady — manusje-van-alles van Camelot

Lady Kinderly's huishouden:

Lady Eleanor Kinderly — voormalige belle, meesterbrein

Chris — haar verpleger
Eliza — favoriete leerlinge van de lady
Dominique Bourdon — zakenpartner in Parijs
Bridget, Polly en kleine Sam — drie van de lady's slachtschaapjes
Juanita — een van de lady's meest getalenteerde leerlinges
De Roodkop — nog een getalenteerde leerlinge
Marie-Bernadette — conciërge

<u>De Durmonds:</u>
Peter (Gloria) Durmond — vroeger Adrians beste vriend
Kate Durmond — zijn vrouw
Peter Durmond junior — hun zoon
William Baron ('Baron Billy') — Kates vader

<u>Het personeel van The King's Arms:</u>
Flo — barmeid
Mickey — manusje-van-alles

<u>Heilsoldaten:</u>
Majoor Smith — leider plaatselijke Leger des Heils-kazerne
Luitenant Nell — Adrians Vermaning en Geweten
Nora Ambrose — heilsoldate met een gouden keeltje

<u>De Queenberry's:</u>

Alfred (Bosie) Douglas — minnaar van Oscar Wilde
John Sbolto Queensberry — zijn vader
Percy — zijn broer

Advocaten:
Edward Clarke — Oscar Wildes advocaat
Frank Lockwood — Queensberry's advocaat

De Purperen Hofhouding:
Aubrey Beardsky — tekenaar
Max Beerbohm — cartoonist, schrijver
Frank Harris — hoofdredacteur van de Saturday Review
Ada Leverson — Sfinx en vertrouwelinge
Robert (Robbie) Ross — journalist, kunstkenner
William Rothenstein — kunstschilder
Augustus Trops — kunstschilder, vriend van Vincent
Oscar Wilde — schrijver, dichter, persoonlijkheid

De heren van Little College Street 13:
Alfred Taylor — dure pooier
Bob Cliburn, William Allen, Alfred Wood, Freddy Atkins — prostitués, afpersers
Charles Parker, Sidney Mavor, Nettles — prostitués

Het medisch personeel van Guy's Hospital:

Zuster Beef — hoofdzuster

Dokter Bumstead — arts

Albin, Turner, Hawthorne en Chambers — verpleegsters

En verder:

Paul McBride — Amerikaanse journalist

Marthe Bonnier — goede fee

Valerie — haar geliefde

Arthur Stableford — Harley Street-chirurg, helderziende

Sylvio — zijn minnaar

Andrew en Daniël — hoerenlopers

Thomas Coombes — Adrians eerste klant

Le Miroitier — Parijse prostitué

Terry Lander — een joch met een goudvis

Dokter Birch — arts van Vincent en Adrian

Rita Goodenough — prostituee, vroegere vriendin van Adrian en Gloria

Essie — Rita's pupil en schaduw

Chrusher de Krantenman — buurtorakel

Bertram Lennox — Mary Anns verloofde

Field— dienstbode en vertrouwelinge van de Sfinx

De Lange en de Korte — detectives in dienst van Queensberry

Salter — smeris

Lord Rosebery – premier van Engeland
W.T. Stead – journalist, krantenredacteur
Een straatbende

* De schuingedrukte namen zijn van historische personages.

Verklarende woordenlijst

A.B.C. — Keten van zelfbedieningstheehuizen.

Alexander — Alexander de Grote, 356 v. Chr.-323 v. Chr., veroverde een groot rijk, onder andere Perzië en Egypte.

Alexander, George — Populair acteur, bekend om zijn knappe uiterlijk en doorgaans nobele rollen.

Alternis horis — Latijn voor 'om het uur'.

Ark van Noach — Victoriaans kinderspeelgoed, gebaseerd op het Bijbelverhaal waarin Noach opdracht van God krijgt een groot schip te bouwen om zijn familie en de dieren te redden van de zondvloed.

Baedeker — Meest gekochte reisgids aan het eind van de negentiende eeuw.

Bastille — Burcht in Parijs die als gevangenis dienstdeed. De Franse revolutie (1789) begon met de bestorming van de Bastille.

Beagle — Schip waarop Charles Darwin onder andere de Galapagoseilanden bezocht, waar hij ontdekkingen deed die de basis legden voor zijn evolutietheorie.

Bedlam — Instelling voor psychisch gestoorden.

Bernhardt, Sarah — Grootste actrice uit het negentiende-eeuwse Frankrijk, befaamd vanwege haar dramatische rollen.

Bijenwas — Hiermee werd de dansvloer geboend, zodat die minder stroef was.

Bodley Head — Uitgeverij van John Lane en Elkin Mathews, waar onder

andere boeken van Oscar Wilde werden uitgegeven. Aubreys opmerking verwijst naar het decadente, homo-erotische van sommige uitgaven en de affaire die Wilde had met een van de kantoorjongens.

Boerenopstand — In dit geval de eerste Boerenoorlog tussen Groot-Brittannië en de Boeren in Transvaal in 1880.

Bohémien — Iemand die een artistiek en losbandig leven leidt.

Bois de Boulogne — Groot park in Parijs.

Bonne — Frans kindermeisje.

Botticelli — Italiaanse renaissanceschilder van religieuze en mythologische taferelen.

Borgia, Lucretia — 1480-1519, telg uit het beroemde geslacht der Borgia's, een machtige renaissancefamilie, volgens de overlevering een berucht gifmengster.

Bouquet garni — Kruidenmengsel van tijm, laurier en peterselie.

Break a leg — Gelukswens onder acteurs. Iemand ronduit 'succes' wensen zou ongeluk brengen.

British Museum — Londens bekendste museum van kunst en oudheden.

Broadstairs — Kustplaats, niet ver van Londen.

Buffalo Bill — 1846-1917, artiestennaam van William Frederick Cody, bekend vanwege zijn wildwest-shows, trad in 1887 op in Londen.

Bumstead — Naam gebaseerd op Dr. J. Freeman Bumstead, die zich bezighield met de behandeling van geslachtsziekten. Het eerste deel van zijn onbedoeld passende naam is het Engelse woord voor 'kont'.

Communards — Leiders van een opstand in Parijs in het jaar 1871.

Comte — Frans woord voor graaf.

Corelli, Marie — Eind negentiende eeuw ongekend populaire schrijfster van sensationele romans.

Covent Garden-bal — Voor Londense begrippen wilde bals, bezocht door niet al te keurige dames en heren.

Curiosity killed the cat — Engels spreekwoord: nieuwsgierigheid kan gevaarlijk zijn.

Cabby — Koetsier van een taxi.

Cancan — Dans waarbij de danseressen hun benen hoog in de lucht gooien en hun ondergoed laten zien.

Centime — Franse munt met een geringe waarde.

Champie Charlie — Populair Music Hallliedje. De melodie werd door het Leger des Heils gebruikt voor hun lied Bless His Name, He sets Me Free.

Cheiro — 1866-1936, artiestennaam van William John Warner, een paragnost die zich onder andere bezighield met handlezen en astrologie.

Churchill, Winston — Premier die Engeland met verve door de Tweede Wereldoorlog loodste. In 1923 beschuldigde lord Alfred Douglas hem van deelname aan een fictief joods-communistisch complot. Churchill daagde hem voor de rechtbank wegens smaad. Bosie werd veroordeeld tot zes maanden gevangenisstraf.

City — Zakencentrum van Londen.

Cockney — Inwoner van Oost-Londen.

Cocotte — Franse prostituee.

Dark Annie — Annie Chapman, een van slachtoffers van Jack the Ripper.

David — Bijbelse koning van Israël. Een van zijn bekendste heldendaden

is het verslaan van de reus Goliath met niet meer dan een slinger en een steen.

Directoire — Damesonderbroek.

Doctor Jekyll en Mister Hyde — The Strange Case of Doctor Jekyll and Mister Hyde: klassieke roman van R.L. Stevenson, waarin een beschaafde dokter door een wetenschappelijk experiment verandert in een monster.

Dogberry — Personage uit Shakespeares Much Ado About Nothing, een incapabele politiechef.

Doré-bijbel — In de negentiende eeuw veelgebruikte bijbel met indrukwekkende, nachtmerrieachtige illustraties van Gustave Doré.

Douairiere — Titel voor een adellijke weduwe.

Eliot, George — Pseudoniem van Mary Anne Evans, een Britse schrijfster die successen vierde in de tijd dat de publieke opinie was dat schrijven niets voor vrouwen was.

Fanny en Stella — Ernest Boulton en Frederick Park, twee beroemde travestieten uit de jaren 1860-1870.

Faraday, Michael — 1791-1867, Britse natuur- en scheikundige, nu vooral herinnerd vanwege de kooi van Faraday.

Fin de siècle — Laatste decennium van de negentiende eeuw. Werd gezien als een apocalyptische tijd van decadentie en degeneratie.

Flannels — Vrijetijdskleding, gemaakt van zachte, soepele stof.

Fleet Street — Straat in Londen waar veel kranten gevestigd waren.

Flora — Bloemengodin.

Folies Bergère — Parijse Music Hall.

Foxtrot — Dans die na de Eerste Wereldoorlog populair werd in Europa, aanvankelijk vooral gedanst op ragtime-muziek.

Franklinisatie-macbine — Machine waarmee medische, elektrische behandelin-gen konden worden gegeven.

Frigidarium — Koudste ruimte van het Turkse/Romeinse bad.

Ganymedes — Jongeling uit de Griekse mythologie die door Zeus (in de vorm van een adelaar) werd ontvoerd.

Generaal Gordon — Charles George Gordon, majoor-generaal die na succesvolle campagnes in China in Soedan aan zijn einde kwam.

Gladstone, William — Bekend politicus uit de Victoriaanse tijd, jarenlang premier.

Goetbe, Johann Wolfgang von — 1749-1832, Duits schrijver, dichter en wetenschapper.

Gray, Dorian — Hoofdpersoon van Oscar Wildes enige roman The Picture of Dorian Gray.

Green Man — Natuurwezen dat de lente symboliseert, vaak gekleed in (of bestaande uit) bladeren en twijgen.

Graaf van Monte Cristo — Hoofdpersoon uit de gelijknamige roman van Alexandre Dumas senior die uit de gevangenis ontsnapt om zich te wreken op de mensen die hem onterecht beschuldigd hebben.

Guaymas — Mexicaanse stad waarvan de inwoners als heldhaftig te boek stonden vanwege de vele aanvallen op de stad die ze wisten af te slaan.

Guy Fawkes Night — Dag waarop in Engeland het mislukken van een aanslag op de parlementsgebouwen in 1605 wordt herdacht met vuurwerk en het verbranden van poppen.

Happy Prince, The — Sprookje van Oscar Wilde over het standbeeld van een prins.

Harley Street — Straat in Londen waar veel exclusieve dokters, tandartsen en chirurgen zich vestigden.

Havelock-Ellis, Henry — Britse seksu-oloog die in 1897 een boek over homoseksualiteit publiceerde.

HUI, Fanny — Hoofdpersoon van Me-moirs of a Woman ofPleasure van John Cleland, de fictieve memoires van een courtisane.

Holmes, Sherlock — Beroemde speurder uit de romans van Arthur Conan Doyle.

Humboldt, Alexander von — 1769-1859, Pruisische natuuronderzoeker en ontdekkingsreiziger.

Icarus — Mythologisch figuur. Met vleugels van hout, veren en was weet hij te vliegen als een vogel. Helaas waagt hij zich te dicht bij de zon. De was smelt en Icarus stort in zee.

Jack en Sally — Benaming voor zeeman en zijn liefje.

Jung, Carl Gustav — Samen met Sigmund Freud een van de grondleggers van de moderne psychologie. Hij introduceerde de theorie van de archetypen: mensen, dieren, sprookjesfiguren, dingen enzovoort die een bepaalde eigenschap symboliseren.

Kama Sutra — Oud Indiaas 'handboek' voor seks en liefde. In 1883 verscheen in Engeland een vertaling.

Kerstmusical — Vertaling van Christmas Pantomime, een bonte en lawaaierige voorstelling met elfjes, demonen en allerlei sprookjesfiguren, traditioneel met kerst opgevoerd.

Laconicum — Zweetruimte in Turks bad.

Lampetkan — Kan die water voor het wassen of scheren bevatte.

Langtry, Lillie — Society-belle die leefde van haar schoonheid: als actrice, minnares van de kroonprins en model in zeepreclames.

Laudanum — Opiumtinctuur, kalmerend, pijnstillend en slaapbevorderend middel.

Lazarus — Bijbels figuur die door Jezus uit de dood werd opgewekt. Iemand die dronken is, heette in het Bargoens ook 'Lazarus' te zijn.

Leman Street — Politiebureau in de buurt van Ratcliff Highway.

Leno, Dan — Victoriaanse komiek.

Little Bo Peep — Herderinnetje uit een Engels kinderrijmpje.

Louvre — Museum in Parijs vol beroemde kunstwerken.

Macassarolie — Haarolie.

Maenaden — Vrouwelijke volgelingen van Dionysus, de Griekse god van de wijn.

Makt, Hector — Franse schrijver van onder andere het sentimentele Alleen op de Wereld.

Ma pdquerette — Mijn madeliefje.

Marble Halls — Aria uit de opera The Bohemian Girl: 'I dreamt I dwelt in Marble Halls'.

Marie-Antoinette — Laatste koningin van Frankrijk, stierf in 1793 onder de

guillotine.

Markies de Sade — 1740-1814, schrijver van werken als Justine ou les Malheurs de la vertu en Les cent-vingt journées de Sodome ou l'Ecole du libertinage die een schandaal veroorzaakten.

Marseillaise — Volkslied van Frankrijk.

Mary-Anne — Bijnaam voor mannelijke prostitués.

Mayfair — Rijke buurt in Londen.

M.D. — Doctor of Medicine.

Methusalem — Bijbels personage dat bijna duizend jaar oud geworden zou zijn.

Milk Punch — Alcoholische drank gemaakt van melk, whisky, suiker en vanille.

Mister Punch — Engelse versie van Jan Klaassen. Hij mept er graag op los met een stok of knuppel.

Moleskin — Zware, katoenen stof waarmee onder andere notitieboekjes werden bekleed.

Moriskendanser — Engelse volksdanser.

Mus ie Hall — Theater waarin een negentiende-eeuwse vorm van variété werd opgevoerd.

Newjournalism — Vorm van journalistiek die eind negentiende eeuw opkwam, gekenmerkt door een persoonlijke stijl, vaak sensationele onderwerpen en een actieve, onderzoekende rol van de journalist.

Nihilist — Lid van een anarchistische, Russische beweging die elke vorm van gezag verwierp.

Oedipuscomplex — Theorie van Sigmund Freud die stelt dat een jongen zich als kind (onbewust) seksueel aangetrokken voelt tot zijn moeder en

een meisje tot haar vader. Homoseksualiteit kon volgens Freud veroorzaakt worden door een storing in deze ontwikkelingsfase.

Penny spenderen, een — Beschaafde manier om te zeggen dat je een openbaar toilet wilt bezoeken. Je moest daarvoor een penny in een gleuf steken, dan ging de deur open.

Piëta — Beeldengroep, bestaand uit Maria met het dode lichaam van haar zoon Jezus op schoot.

Piggy in the middle — Kinderspel: 'lummelen'.

Pint — Engelse inhoudsmaat, ongeveer een halve liter.

Pommery — Soort champagne.

Pomona — Romeinse godin van fruitbomen, tuinen en boomgaarden.

Pompeur de dard — Frans scheldwoord voor homoseksueel.

Post cibum — Latijn voor 'na de maaltijd'.

Putti — Baby's of kleine jongetjes met vleugels, veel gebruikt in renaissance- en barokkunst.

Pygmalion — Griekse beeldhouwer die verliefd werd op een door hemzelf gemaakt vrouwenbeeld.

Pantomime dame — Figuur uit traditionele Engelse kerstmuscials (pantomimes). Gespeeld door een man in vrouwenkleren.

Park Lane — Dure straat in Londen.

Pêcheurs deperles, les — De Parelvissers, opera van Georges Bizet.

Pédéraste — Term die in Frankrijk in de negentiende eeuw door de politie werd gebruikt voor homoseksueel.

Quatermain, Allan — Hoofdrolspeler in de avonturenromans van H.

Rider Haggard, onder andere King Solo-mon's Mines.

Ragtime — Muzieksoort met Afrikaanse invloeden, die vanuit Amerika Europa veroverde.

Reine, la — Rozensoort.

Reverence — Buiging van dames.

Review of Reviews — Krant waarvan W.T. Stead de hoofdredacteur was.

Saphistes — Negentiende-eeuwse term voor lesbiennes.

Satyr — Mythologisch wezen met de fysieke kenmerken en het libido van een bok.

Saul, Jack — Zowel historisch figuur als romanpersonage. Mannelijke prostitué en hoofdpersoon in de pornografische roman The Sins of the Cities of the Plain; or, The Recollections of a Mary-Anne, with Short Essays on Sodomy and Tribadism.

Savoy — Luxe hotel.

Scotland Yard — Hoofdbureau van politie in Londen.

Serpentine — Vijver in Hyde Park.

Setina — Soort roos.

Shalott, lady of — Personage in een gedicht van Alfred Lord Tennyson, vrouw die gevangen zat in een toren en de wereld enkel door haar spiegel kon zien.

Shelley, Percy Bysshe — Engels dichter die op negenentwintigjarige leeftijd verdronk tijdens een storm toen hij van Livorno terug naar Lerici wilde zeilen.

Shilling-hop — Dansfeest waar je voor een shilling binnen mocht.

Sinbad de Zeeman — Held uit de verhalen van Duizend-en-één-nacht.

Tijdens een van zijn avonturen wordt hij door de 'oude man van de zee' tot slaaf gemaakt en als rijdier gebruikt.

Sodom en Gomorra — Steden die in de Bijbel geassocieerd worden met zonde (met name sodomie) en daarom door God verwoest worden.

Sous — Slang voor Franse munten van geringe waarde.

Stanley en Livingstone — David Livingstone was een ontdekkingsreiziger die spoorloos verdween op een van zijn reizen door Afrika. De journalist Henry Morton Stanley wist hem op te sporen. Bij hun ontmoeting zou hij de legendarische woorden 'Dr. Livingstone, Ipresume?' gesproken hebben.

Stereoscoop — Victoriaans speelgoed waarmee je de illusie van een 3d-beeld kon scheppen.

St. -Paui's Cathedral — Reusachtige kathedraal in Londen.

Strand — Belangrijke straat in Londen.

Strand Magazine — Maandelijks tijdschrift.

Strijdkreet — Tijdschrift van het Leger des Heils.

Surahzijde — Namaakzijde.

Tearsheet, Doll — Prostituee uit Shake-speares toneelstuk Henry IV.

Thackeray, William Makepeace — Beroemd Engels romanschrijver.

Tinker, tailor, soldier, sailor — Engels kinderrijmpje en telspelletje.

Todd, Sweeney — Personage uit negen-tiende-eeuwse griezelverhalen, barbier die graag zijn klanten vermoordde.

Trousseau — Kleding (japonnen, ondergoed enzovoort) die een bruid voor haar huwelijk aanschaft.

Tuilerieën — Tuin van voormalig koninklijk paleis in Parijs.

Union Jack — Bijnaam voor de vlag van Engeland.

Uranus — Griekse god. Van zijn naam is het bijvoeglijk naamwoord 'uranian' afgeleid, dat in het victoriaanse Engeland gebruikt werd als aanduiding voor de homoseksuele liefde.

Urnings — Benaming voor homoseksuelen.

Verloren zoon — Personage uit een Bijbelse gelijkenis die na een losbandig leven aan lagerwal raakt en toch met open armen ontvangen wordt door zijn vader als hij terugkeert naar huis.

Versailles — Voornaamste koninklijk paleis van Frankrijk tot aan de Revolutie.

Wallace, Alfred — Britse natuuronderzoeker, ontdekkingsreiziger en antropo-loog.

Windsor Castle — Paleis van koningin Victoria.

Zaak, de — The Cause, in dit geval, het streven naar acceptatie van homoseksuele liefde.

Bronvermelding poëzie-, proza- en liedteksten en afbeeldingen

Het door Octavia geciteerde gedicht is Red and White Roses, geschreven door Thomas Carew. Vertaald door: Erica Weeda

De tekst in het openbaar toilet in Hyde Park (Het verschil tussen droom en werkelijkheid..) is gebaseerd op hedendaagse graffiti in een voetgangerstunnel bij Marble Arch, Londen, die 's nachts een toevluchtsoord voor daklozen is. The difference between dreams and reality... dreams can't be touched but reality can. De bron heb ik niet kunnen achterhalen.

De citaten uit Towards Democracy van Edward Carpenter zijn afkomstig uit de herdruk van de Complete Edition, uitgegeven door GMP Publishers Ltd, 1985. Ik heb gebruikgemaakt van het in 1883 voor het eerst gepubliceerde Eerste Deel. Vertaald door: Erica Weeda en Floortje Zwigtman.

Are you washed in the blood of the Lamb: geschreven en gecomponeerd door Elisha Hoffman (1839-1929).

De tekening die lady Kinderly Adrian cadeau doet, is gebaseerd op: The Bride, Bridegroom, andSadLove van Simeon Solomon (1865).

Bij het gesprek tussen Adrian en Oscar Wilde heb ik gebruikgemaakt van Wildes brieven aan Bosie Douglas, zoals die gepubliceerd zijn in: The Complete Letters of Oscar Wilde — Merlin Holland, Rupert Hart-Davis, uitgeverij Henry Holt, 2000. Een must voor iedereen die Wilde als mens wil leren kennen.

Het boek van Marie Corelli waaruit Adrian voorleest, is Wormwood: a

Drama of Paris, een sensationele roman over de gevaren van absint. Gebruikte uitgave: Broadview Editions 2004. Vertaald door: Erica Weeda en Floortje Zwigtman

Het lied dat in de Rat Mort gezongen wordt, is de hymne aan de liefde uit Ode Triomphale en l'Honneur du Centenaire de 1789 van Augusta Holmes, ook wel de 'lesbische Marseillaise' genoemd. Geciteerd in Lot's Wife, Lesbian Paris 1890-1914 van Catherine van Caselaer, The Janus Press, 1986. Vertaald door: Hester Albach.

Adrians absint-visioen boven op Marthes koets is geïnspireerd door Parce Domine, een schilderij dat Adolphe Willette voor het kunstenaarscafé Le Chat Noir maakte. Het is te bekijken in het Musée de Montmartre.

Het pamflet dat Adrian voor de rechtbank in handen gedrukt krijgt, is gebaseerd op een advertentie voor Eno's 'Fruit Salt' in de Guide to the Gardens of the Zoological Society of London van 1891. Vertaald door: Erica Weeda en Floortje Zwigtman.

Bij het schrijven van de rechtbankscène heb ik gebruikgemaakt van Famous trials 7: Oscar Wilde van H. Montgomery Hyde, de biografie Frank Harris van Philippa Puller en The Oscar Wilde file van Jonathan Goodman.

Het lied dat na afloop van het proces wordt gezongen, is een anonieme straatballade, geciteerd in The Secret Life of Oscar Wilde van Neil McKenna, Arrowbooks, 2003. Vertaald door: Erica Weeda

De fragmenten uit Het masker van de Rode Dood zijn afkomstig uit Edgar Allan Poe — The Complete Illustrated Stories and Poems, Chancellor Press, 1994. Vertaald door: Erica Weeda en Floortje Zwigtman.

Wat de papegaai in de Ratcliff Highway roept (Way, hey, blow the man down!), is een fragment uit een zeemanslied.

Dokter Bumsteads behandelmethoden zijn afkomstig uit Pathology and

Treatment of Gonorrhosa van J.L. Milton, Wood's Library of Standard Medical Authors, 1884.

Scarborough Fair is een oude folksong; hier is een negentiende-eeuwse duet-versie gebruikt. Vertaald door: Erica Weeda en Floortje Zwigtman

Terry's limericks zijn afkomstig uit: The Pearl — A Journal of Voluptuous Reading, The Underground Magazine of Viktorian England, uitgegeven door Grove Press, 1968. Dapper vertaald door: Erica Weeda

Lady Kinderly's grafschrift is een fragment uit het gedicht Basia van Thomas Campion. Vertaald door: Floortje Zwigtman.

De grafschriften die Nora voorleest, zijn ook daadwerkelijk op Kensal Green te vinden. Vertaald door: Floortje Zwigtman.

W.T. Steads opvattingen over homoseksualiteit zijn gebaseerd op zijn artikelen over de Wilde-zaak in de Review of Reviews.

En wie wil weten hoe het met die dadels zit... lees Teleny of De keerzijde van de medaille, een hedendaagse fysiologische roman in twee delen (uitgeverij Ooievaar, Amsterdam, 1999), een pornografische roman, uit verkoopargumenten toegeschreven aan Oscar Wilde (don't you believe it!).

Dankwoord

Dank aan iedereen die Adrian de afgelopen jaren met zo veel zorg en bezorgdheid heeft omringd en hem nog echter gemaakt heeft dan hij al was. Vooral:

... alle lezers wier geduld ik op de proef gesteld heb: ik hoop dat ik het goedgemaakt heb;

... John Louws, as ever;

... Joris van de Leur, die de afgelopen jaren zo voorbeeldig geduldig ongeduldig is geweest;

... Edward van de Vendel, die Adrian soms nog beter kent dan ik;

... Jorgen Hofmans, voor de eerste 'komma's en punten';

... Benny Lindelauf, die me deed nadenken over wat ik wel en niet wilde;

... Heleen Kommers, die nu echt mijn enkels zal moeten breken: er komt géén deel vier;

... Jackie Broekhuijzen, op de valreep...;

... Reyer Baas, voor Adrians Eerste Franse woordjes;

... De goden van Chaos, Toeval en Goede Vondsten, master of the universe.